

Urząd Miejski w Bytomiu

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

Bytom, maj 2019

Prezydent Miasta Bytomia na podstawie art. 30a ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) przedstawia „Raport o stanie miasta. Bytom 2018”, zawierający podstawowe informacje charakteryzujące różne dziedziny funkcjonowania miasta w 2018 r.

Niniejszy dokument obejmuje 5 bloków tematycznych, do których należą:

1. Ogólna charakterystyka miasta,
2. Zarządzanie miastem,
3. Społeczność,
4. Gospodarka,
5. Środowisko.

Podstawowym założeniem przygotowanego raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia miasta w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Niniejszy raport został opracowany przez pracowników Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora na podstawie informacji oraz danych przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego odpowiedzialne merytorycznie, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym, a także jednostki organizacyjne i spółki komunalne Gminy Bytom pod nadzorem Naczelnika Wydziału.

Elementy graficzne: Wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Bytomiu, sieć Internet

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA	6
1.1. Położenie	6
1.2. Przynależność do organizacji krajowych	7
2. ZARZĄDZANIE MIASTEM	10
2.1. Planowanie strategiczne i operacyjne	10
2.1.1. Program Rewitalizacji Miasta	13
2.1.2. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	16
2.1.3. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	20
2.1.4. Obszar Strategicznej Interwencji	25
2.1.5. Projekt pilotażowy w zakresie rewitalizacji dla miasta Bytomia	37
2.1.6. Monitoring i ewaluacja	40
2.2. Zagospodarowanie przestrzenne	41
2.2.1. Planowanie przestrzenne	41
2.2.2. Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennych	43
2.3. Finanse miasta	46
2.3.1. Dochody i przychody budżetu miasta	46
2.3.2. Wydatki i rozchody budżetu miasta	49
2.3.3. Pozyskane środki zewnętrzne	52
2.4. System obsługi klienta	63
2.5. Promocja miasta	69
2.6. Współpraca z zagranicą	71
2.6.1. Miasta partnerskie	71
2.6.2. Pozostała współpraca	74
3. SPOŁECZNOŚĆ	74
3.1. Demografia	74
3.2. Oświata i wychowanie	76
3.3. Ochrona zdrowia	112
3.4. Stan sanitarny miasta i działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej	118
3.5. Pomoc społeczna	120
3.6. Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	137
3.7. Sport i rekreacja	156
3.8. Bezpieczeństwo publiczne	163
3.9. Organizacje pozarządowe	169
3.9.1. Bytomska Rada Seniorów	173
3.9.2. Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego	175

3.9.3.	Młodzieżowa Rada Miejska oraz Rady Dzielnic	176
4.	GOSPODARKA	177
4.1.	Przedsiębiorczość w mieście	177
4.2.	Rynek pracy	181
4.2.1.	Bezrobocie	181
4.3.	Infrastruktura techniczna i usługi komunalne	190
4.3.1.	Gospodarka wodno-kanalizacyjna	190
4.3.2.	Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta	199
4.4.	Inwestycje	234
4.4.1.	Inwestycje miasta	234
4.4.2.	Zasoby mieszkaniowe w mieście	239
4.4.3.	Gospodarka nieruchomościami	249
4.4.4.	Inne inwestycje w mieście	251
4.4.5.	Obsługa inwestorów i oferty inwestycyjne	252
4.5.	Wybrane spółki oraz instytucje otoczenia biznesu	258
4.5.1.	Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna	258
4.5.2.	Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej	260
4.5.3.	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji	261
4.5.4.	BIPH - Bytomska Izba Przemysłowo – Handlowa	263
4.5.5.	Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu	263
4.5.6.	Bytomska Rada Biznesu	265
4.5.7.	Regionalna Izba Gospodarcza	266
4.5.8.	Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna	267
4.5.9.	Bytomski Sport Polonia Bytom	270
4.5.10.	Przemysłowa Spółka Wodna „Niecka Bytomska”	277
5.	ŚRODOWISKO	279
5.1.	Uwarunkowania środowiskowe	279
5.1.1.	Morfologia terenu i warunki geologiczne	279
5.1.2.	Warunki glebowe	279
5.1.3.	Warunki hydrologiczne	279
5.1.4.	Warunki klimatyczne	281
5.1.5.	Szata roślinna i fauna	281
5.1.6.	Obszary cenne przyrodniczo	282
5.1.7.	Obszar NATURA 2000	283
5.2.	Działania na rzecz ochrony środowiska	284
5.3.	Eksploatacja górnicza	288
5.3.1.	Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia	288
5.3.2.	Wpływ i skutki eksploatacji górnictwa – ujęcie dzielnicowe	288

5.3.3. Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych.....	292
5.4. Zidentyfikowane problemy dotyczące środowiska	294
Spis map.....	311
Spis rysunków	311
Spis tabel.....	311
Spis wykresów	313
Spis zdjęć	314

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie

Historia Bytomia sięga XII wieku, natomiast prawa miejskie otrzymał w 1254 roku i tym samym jest jednym z najstarszych miast Polski. Bytom położony jest na terenie Górnego Śląska w centralnej części Wyżyny Śląskiej na średniej wysokości 280–290 m n.p.m., chociaż w rejonie rezerwatu przyrody Segiet osiąga wysokość do 346 m n.p.m., zaś w dolinie rzeki Bytomki jedynie 249 m n.p.m.¹. Obecna rzeźba terenu Bytomia jest wynikiem wielowiekowej działalności górniczej. W związku z czym, na terenie miasta można spotkać następujące, już antropogeniczne, formy rzeźby terenu: garby, hałdy, nasypy, niecki czy doły. Często widokiem są również stawy powstałe w miejscach zapadlisk poeksploatacyjnych.

Bytom wraz z całym obszarem Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego. Wpływ na warunki pogodowe mają tu zarówno masy powietrza napływające z Atlantyku jak i te kontynentalne ze wschodu, a okresowo nawet ciepłe masy powietrza zwrotnikowego².

Bytom stanowi ważny węzeł komunikacyjny zarówno drogowy, jak i kolejowy. Miasto znajduje się na trasie łączącej Kraków i Katowice z Poznaniem czy Wrocławiem. Przez Bytom przebiega również odcinek autostrady A1 mającej docelowo łączyć przejście graniczne z Czechami w Gorzyczkach z Łodzią i Gdańskiem na północy.

Mapa 1. Miasto Bytom

Źródło: Mapa wygenerowana z i-BIIP – internetowego serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennych

¹ Wieczorek E., *Bytom i okolice - przewodnik turystyczny*, Bytom, 2001

² Dulias R., Hibszer A., *Województwo Śląskie. Przyroda, gospodarka, dziedzictwo kulturowe*, Wyd. Kubajak, Kraków, 2004

³ Dulias R., Hibszer A., *Województwo Śląskie. Przyroda, gospodarka, dziedzictwo kulturowe*, Wyd. Kubajak, Kraków, 2004

Powierzchnia Bytomia wynosi 69,44 km², a długość granic z poszczególnymi sąsiadami prezentuje się następująco:

- Tarnowskie Góry – 7,8 km,
- Radzionków – 8,3 km,
- Piekary Śląskie – 8,0 km,
- Chorzów – 5,3 km,
- Świętochłowice – 2,6 km,
- Ruda Śląska – 3,4 km ,
- Zabrze – 12,5 km,
- Zbrosławice – 6,4 km.

Struktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania oraz według form własności:

1. Powierzchnia miasta ogółem (w km²) - **69,44 km²**, w tym:
 - grunty rolne – 17,74 km² (obecnie nieużytki zawierają się w grupie gruntów rolnych),
 - lasy – 14,53 km²,
 - grunty pod zabudowę mieszkaniową – 12,32 km²,
 - grunty pod zabudowę przemysłową – 8,23 km²,
 - grunty pod wodami – 0,23 km²,
 - inne – 16,39 km².
2. Struktura gruntów pod względem form własności (w km²), w tym:
 - komunalne – 12,02 km²,
 - prywatne – 9,99 km²,
 - spółdzielcze – 0,88 km²,
 - Skarbu Państwa – 7,01 km²,
 - pozostałe – 39,54 km².
3. Tereny zielone ogółem (w km²) – **15,66 km²**, w tym:
 - lasy – 14,53 km²,
 - grunty zadrzewione i zakrzewione – 1,13 km².

1.2. Przynależność do organizacji krajowych

Miasto Bytom jest członkiem takich organizacji jak: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Związek Miast Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego i Śląskiej Organizacji Turystycznej.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to związek metropolitalny, który został utworzony 1 lipca 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów i rozpoczął swoją działalność 1 stycznia 2018r. Jest to formalne usankcjonowanie istniejących i sukcesywnie pogłębianych więzi społeczno-gospodarczych i kulturalnych, integrujących gminy Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. W jego skład wchodzi 41 gmin (w tym miast) województwa śląskiego, obejmujący swoim zasięgiem teren zamieszkały przez ok. 2,3 mln mieszkańców oraz ok. 240 tys. firm i przedsiębiorstw, które wytwarzają ok. 8 proc. PKB naszego kraju. Związek otrzymuje dochody z budżetu państwa – 5 % udziału w podatku PIT od osób mieszkających na obszarze związku oraz ze składek członkowskich gmin i miast, tworzących GZM. Metropolia została powołana do realizacji zadań publicznych w zakresie: wspierania rozwoju społecznego i gospodarczego, kształtowania ładu przestrzennego, współdziałania w ustalaniu przebiegu dróg krajowych

i wojewódzkich, ingerencji oraz koordynacji inwestycji związanych z transportem publicznym, promocji związku metropolitalnego i jego całego obszaru. Związek metropolitalny może realizować zadania publiczne należące do zakresu działania gminy, powiatu lub samorządu województwa, administracji rządowej na podstawie porozumienia zawartego z jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami oraz organami administracji rządowej. Może również nawiązywać współpracę z podmiotami o charakterze metropolitalnym z innych państw.

Związek Miast Polskich to organizacja samorządów miejskich, powołana do opracowywania wspólnego stanowiska wobec rządu i promocji miast członkowskich w Polsce i za granicą.

Jest najstarszą organizacją samorządową, założoną w 1917 roku. Poprzez propagowanie wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych zadań, inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych, ma wpływ na rozwój i bogacenie się miast polskich oraz prowadzenie pracy informacyjnej, konsultacyjnej i programowej. Związek Miast Polskich od wielu lat wspiera miasta członkowskie w prowadzeniu współpracy międzynarodowej oraz promuje ideę miast partnerskich. Związek realizuje wiele projektów we współpracy ze stowarzyszeniami skupiającymi samorządy w Europie oraz wspiera miasta członkowskie w poszukiwaniach zagranicznych partnerów do współpracy. Reprezentuje interesy miast członkowskich w organizacjach europejskich i międzynarodowych, takich jak: Komitet Regionów Unii Europejskiej, Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) oraz Kongres władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy (CLRAE).

Śląski Związek Gmin i Powiatów to stowarzyszenie, którego priorytetowym zadaniem jest działalność na rzecz rozwoju województwa śląskiego, a przede wszystkim społeczności lokalnych i samorządów terytorialnych. Zajmuje się kształtowaniem wspólnej polityki rozwoju gospodarczego i reprezentowaniem interesów gmin członkowskich, także w zakresie promocji. Prowadzi działalność informacyjno-szkoleniową i edukacyjną na rzecz gmin i powiatów w dziedzinie polityk i programów UE. Realizuje program "Rozwój obszarów wiejskich w gminach i powiatach województwa śląskiego". Integruje śląskie gminy i powiaty na płaszczyźnie regionalnej, wspiera i promuje samorządność lokalną, inicjatywy na rzecz rozwoju gmin i powiatów oraz kształtuje lobbing samorządowy.

Obecnie Związek zrzesza 134 jednostki samorządu terytorialnego z województwa śląskiego (w tym wszystkie miasta na prawach powiatu), a swoim zasięgiem obejmuje teren zamieszkały przez ponad 4 mln osób.

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego prowadzi działalność na rzecz zrzeszonych w nim gmin i powiatów członkowskich. W jego skład wchodzi: 81 członków jednostek samorządu terytorialnego, 14 miast na prawach powiatu oraz 8 powiatów ziemskich.

Związek został powołany dla realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji oraz rozwoju i ochrony wspólnych interesów. Wspiera wzrost innowacyjności i konkurencyjności podmiotów gospodarczych gmin związku (w tym sektora małych i średnich przedsiębiorstw). Dąży do wymiany doświadczeń, promuje osiągnięcia i wspiera ideę samorządności lokalnej. Członkowie związku współpracują ze sobą także w zakresie efektywnego wykorzystania środków finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, a w szczególności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz pozyskiwania środków zewnętrznych, tj. funduszy krajowych i zagranicznych, w tym funduszy Unii Europejskiej. Ważnym aspektem działalności związku jest też poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej.

Śląska Organizacja Turystyczna została powołana dla kreowania atrakcyjnego wizerunku Województwa Śląskiego w kraju i za granicą, sprzyjającego zwiększeniu liczby turystów odwiedzających region oraz dochodów z turystyki. Jej najważniejszym zadaniem jest szeroko pojęta promocja Województwa Śląskiego. Organizacja została założona w 2004 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Powiat Cieszyński, Miasto Gliwice, Beskidzką Izbę Turystyki, Górnośląską Izbę Turystyki i Polską Izbę Turystyki.

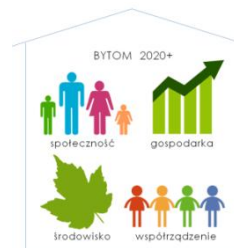
2. ZARZĄDZANIE MIASTEM

2.1. Planowanie strategiczne i operacyjne

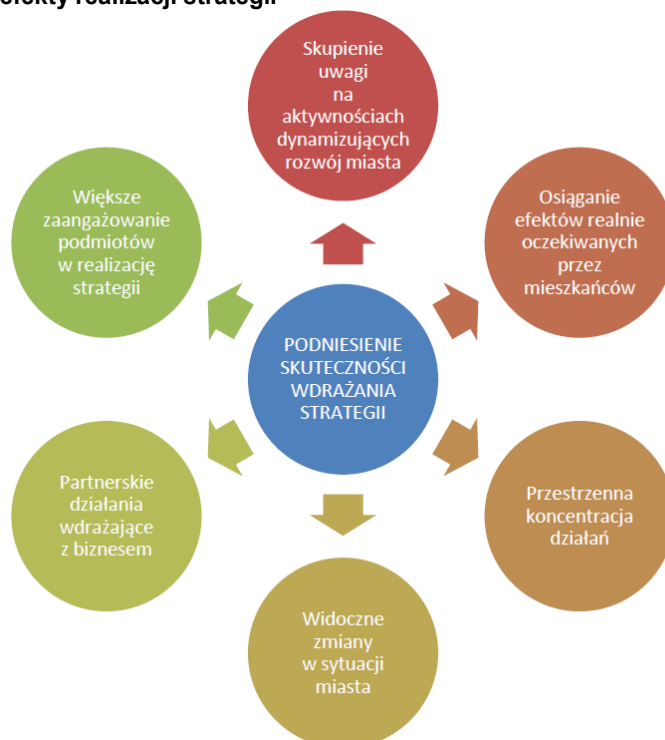
„Strategia rozwoju miasta. Bytom 2020+” została przyjęta uchwałą nr XXXVI/501/14 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 września 2014 r. Projekt strategii poddany był konsultacjom społecznym. Przeprowadzono także procedurę oddziaływania na środowisko projektu strategii. Wyniki przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko wskazują, że brak realizacji dokumentu skutkował będzie dalszym pogarszaniem stanu środowiska na obszarze miasta, co będzie wynikiem utrzymania dotychczasowych negatywnych trendów.

Przy aktualizacji Strategii Rozwoju Bytomia przyjęto następujące założenia:

- potraktowanie aktualnej strategii jako wizji długofalowej oraz wyselekcjonowanie z niej celów i aktywności do realizacji w horyzoncie:
 - krótkim – 2016/2017,
 - średnim – 2020,
- stworzenie systemu wdrażania strategii, na który złożą się konkretne projekty, w szczególności inicjowane przez podmioty lokalne,
- ograniczenie „warstwy wdrożeniowej” strategii do projektów, które władze miasta i podmioty lokalne chcą z pełną determinacją realizować,
- powiązanie projektów z podmiotami i wykreowanie liderów wdrażających strategię,
- traktowanie strategii jako swego rodzaju partnerskiego kontraktu władz lokalnych i podmiotów lokalnych (co wspólnie chcemy zrobić w mieście i dla miasta?),
- wzbogacenie potencjału strategicznego miasta o wykorzystanie podmiotów i zasobów w otoczeniu – szczególnie w Aglomeracji Górnośląskiej,
- uwzględnieniu wszystkich wymiarów zintegrowanego podejścia do rozwoju miasta, tj. społecznego, gospodarczego, środowiskowego i współzarządzania oraz relacji między nimi.

Rysunek 1. Zakładane efekty realizacji strategii

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+, str. 5

Wśród oczekiwanych szczegółowych efektów procesu aktualizacji i wdrażania strategii rozwoju Bytomia wskazano:

- doskonalenie dotychczasowych procesów rozwoju oraz stałe podnoszenie poziomu kreatywności w zarządzaniu rozwojem lokalnym,
- rozszerzanie zakresu dostępnych potencjałów rozwojowych, zarówno uruchamianych w mieście, jak również pozyskiwanych z otoczenia,
- integrowanie różnych funkcji i działalności w spójny rozwój miasta,
- identyfikowanie nowych funkcji decydujących o rozwoju społeczno-gospodarczym miasta, w tym rozwijanie funkcji, które pozwalają na wykorzystywanie najbardziej wartościowych potencjałów miasta,
- stworzenie pola działania dla podmiotów lokalnych, zwiększanie liczby podmiotów zaangażowanych w rozwój miasta, a w dalszej kolejności integrowanie aktywności podmiotów lokalnych,
- przyciągnięcie podmiotów zewnętrznych z ich potencjałami i aktywnościami napędzającymi rozwój miasta,
- określenie pozycji miasta w otoczeniu oraz określenie pożądanых relacji z podmiotami w otoczeniu, w szczególności z podmiotami w Aglomeracji Górnośląskiej oraz podmiotami subregionu centralnego,
- stworzenie punktu odniesienia dla oceny zachodzących procesów rozwoju.

Szczególna uwaga we wdrażaniu strategii przypisywana jest przedsiębiorcom oraz ich aktywizacji i integracji. Sektor biznesu winien stawać się wiodącym partnerem wdrażania możliwie dużej części celów rozwoju Bytomia.

Rysunek 2. Strategia rozwoju miasta a rozwój przedsiębiorczości

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+, str. 6

Rysunek 3. Specyficzne efekty realizacji strategii w kontekście przedsiębiorczości

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+, str. 7

Zaktualizowana strategia rozwoju Bytomia jest opracowaniem, którego zawartość merytoryczna, jak też przyjęta metodologia formułowania i wdrażania tworzą podstawy dla uruchomienia partnerskich działań podmiotów lokalnych na rzecz rozwoju miasta. Wartość tego dokumentu nie ogranicza się jedynie do jego treści, ale dotyczy także zawiązania – w trakcie realizacji warsztatów strategicznych z udziałem różnych środowisk – forum dyskusji o mieście, jego problemach i przyszłości. W tym kontekście, znaczenie strategii wykracza poza pełnienie funkcji planu działania. Staje się ona raczej podstawą dla komunikacji społecznej i swoistym zaproszeniem do współpracy dla wszystkich podmiotów lokalnych.

Z uwagi na dynamicznie zmieniające się otoczenie społeczno-gospodarcze oraz uwarunkowania związane z funkcjonowaniem miasta dokument pt.: „Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+” wymaga daleko idących zmian z uwagi na jego nieadekwatność i niedostosowanie do bieżącej sytuacji miasta. Oparcie rozwoju miasta w różnych aspektach jego funkcjonowania na podmiotowej Strategii nie przyniosło zadowalających rezultatów, co przekłada się na konieczność aktualizacji dokumentu. W roku 2018 nie wdrożono prac nad nowym dokumentem strategicznym. W styczniu 2019 roku rozpoczęto pracę nad nową strategią.

2.1.1. Program Rewitalizacji Miasta

W 2016 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę Nr XXIII/300/16 z dnia 29 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Bytom³. Jako obszar rewitalizacji wskazano 6 jednostek zamieszkałych przez 28,97% mieszkańców miasta oraz 9 jednostek poprzemysłowych, który łącznie zajmuje 828 ha, co stanowi 11,93% powierzchni miasta.

Tabela 1. Ludność obszaru rewitalizacji (2015 r.)

Obszar	ID obszaru	Osoby zameldowane	% populacji miasta
OBSZAR REWITALIZACJI		45 991	28,97%
W tym:			
Bobrek	8	4 664	2,94%
Śródmieście	10	13 060	8,22%
Śródmieście Zachód	11	8 610	5,42%
Rozbark	12	7 904	4,98%
Śródmieście Północ	13	11 601	7,31%
Kolonia Zgorzelec	19	152	0,10%

Źródło: Opracowanie Instytutu Rozwoju Miast, „Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+”, s. 38

Tabela 2. Powierzchnia obszaru rewitalizacji

Obszar	ID obszaru	Powierzchnia [ha]	% powierzchni miasta
MIASTO BYTOM		6 944	100,00%
RAZEM OBSZAR REWITALIZACJI - OBSZARY ZAMIESZKAŁE I POPRZEMYSŁOWE		828	11,93%
OBSZARY ZAMIESZKAŁE			
Bobrek	8	49	0,71%
Śródmieście	10	90	1,30%
Śródmieście Zachód	11	61	0,88%
Rozbark	12	76	1,09%
Śródmieście Północ	13	133	1,92%
Kolonia Zgorzelec	19	7	0,10%
RAZEM OBSZARY ZAMIESZKAŁE		416	6,00%
OBSZARY POPRZEMYSŁOWE			
Teren dawnej KWK Rozbark	24	15	0,22%
Teren dawnej KWK Szombierki	25	64	0,92%
Teren dawnej Huty Zygmunt	26	39	0,56%
Teren KWK Centrum	27	44	0,63%
Teren inwestycyjny – Bytom Miechowice	28	39	0,56%
Teren dawnej Huty Bobrek	29	56	0,81%
EC Szombierki + Pola Szombierskie	30	44	0,63%
Rezerwat przyrody „Żabie Doły”	31	41	0,59%
Tereny poprzemysłowe „Orzeł Biały”	32	70	1,01%
RAZEM OBSZARY POPRZEMYSŁOWE		412	5,93%

Źródło: Opracowanie Instytutu Rozwoju Miast, „Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+”, s. 37

³ http://bytomodnowa.pl/uploads/files/dokumenty/XXIII_300_16.pdf, 09.05.2019 r.

„Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+” przygotowano w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz w zgodności z Wytycznymi Ministra Rozwoju „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” z dnia 2 sierpnia 2016 r. Opracowany dokument w styczniu 2017 r. zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji przekazano odpowiednim instytucjom do zaopiniowania. Uzyskano pozytywnie opinie nt. projektu dokumentu, również Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach wydała pozytywną decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W lutym 2017 r. „Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+” został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej – podstawę prawną niniejszego dokumentu stanowi uchwała Nr XXXVIII/487/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” – natomiast 22 marca został on wpisany do Wykazu programów rewitalizacji woj. śląskiego (https://rpo.slaskie.pl/czytaj/wykaz_programow_rewitalizacji_województwa_slaskiego).

Ostateczna wersja dokumentu wraz z uchwałą dostępna jest na stronie:

Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+

http://bytomodnowa.pl/uploads/files/content/Gminny_Program_Rewitalizacji%20Bytom_2020+_luty_2017.pdf

Załącznik 1 – Mapa „Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji”

http://bytomodnowa.pl/uploads/files/content/GPR_luty%202017_z%C5%82.1_mapa.pdf

Załącznik 2 – „Lista przedsięwzięć podstawowych do Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”

http://bytomodnowa.pl/uploads/files/content/Lista%20przedsi%C4%99wzi%C4%99%C4%87%20do%20GPR%20luty%202017_z%C5%82.%202.pdf

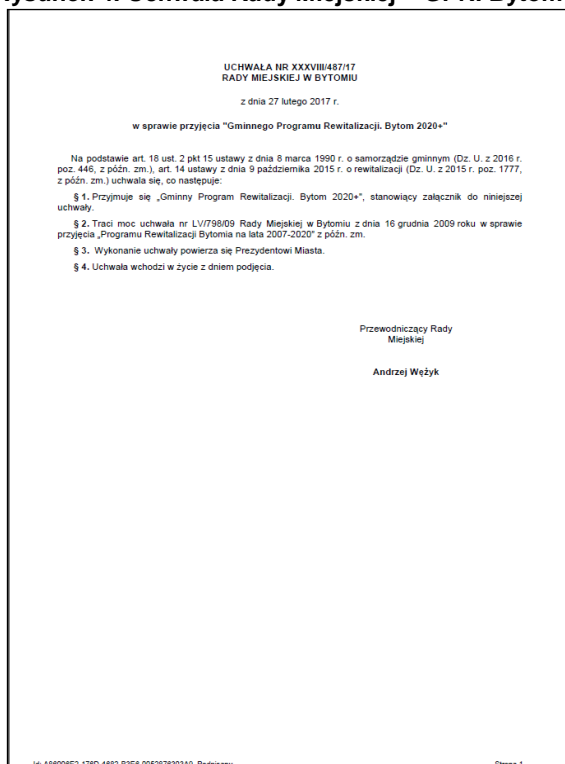
Załącznik 3 – „Matryca logiczna”

http://bytomodnowa.pl/uploads/files/content/Matryca%20logiczna_luty%202017_z%C5%82.%203.pdf

Uchwała Nr XXXVIII/487/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”

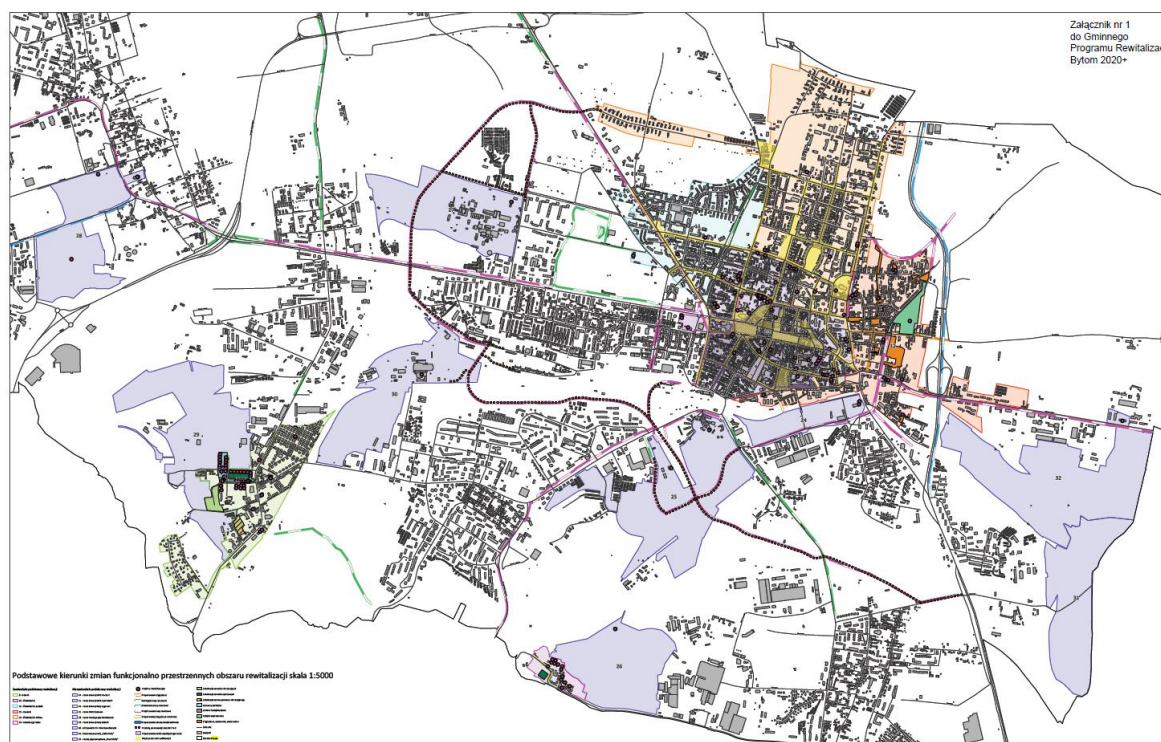
http://bytomodnowa.pl/uploads/files/content/Uchwa%C5%82a%20Nr%20XXXVIII_487_17.pdf

Rysunek 4. Uchwała Rady Miejskiej – GPR. Bytom 2020+

Źródło: <http://bytomodnowa.pl/gminny-program-rewitalizacji>, 09.05.2019 r.

Mapa 2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Załącznik nr 1 do GPR. Bytom 2020+)

Źródło: http://bytomodnowa.pl/uploads/files/content/GPR_luty%202017_zal%C5%82.1_mapa.pdf, 09.05.2019 r.

„Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+” obejmuje perspektywę programowania funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Dokument jest jednym z obligatoryjnych załączników do wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”.

Zgodnie z harmonogramem monitoringu, scharakteryzowanym w rozdziale 4.5. GPR. Bytom 2020+ „System monitorowania i ewaluacji GPR”, do końca I kwartału 2018 r. wykonano sprawozdanie z realizacji gminnego programu rewitalizacji. Szczegółowy raport sprawozdawczy, opracowany w oparciu o zestawienia cząstkowe, obrazuje aktualny stan realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz uwzględnia zmiany dokonane przez poszczególnych beneficjentów projektów.

Zgodnie z systemem zarządzania scharakteryzowanym w programie rewitalizacji zarządzeniem Nr 148/18 Prezydenta Bytomia z dnia 28 marca 2018 r. został powołany Zespół ds. wdrażania projektów w ramach „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”. Jest to multidyscyplinarny Zespół, do którego należą przedstawiciele jednostek i wydziałów realizujących projekty w ramach OSI, ZIT oraz innych przedsięwzięć oddziałujących na obszar rewitalizacji. Raport z monitoringu zidentyfikował następujące problemy związane z Gminnym Programem Rewitalizacji:

1. Problemy z wyborem wykonawców prac rzeczowych w ramach projektu:

- a) niedoszacowanie wartości projektów wynikające m.in. ze stałego wzrostu cen materiałów i usług na rynku budowlanym oraz wzrostu płacy minimalnej, skutkujące koniecznością unieważniania przetargów z uwagi na przeszacowania ofert (w stosunku do założonego przez zamawiającego szacowania);
- b) brak ofert składanych przez wykonawców, niewielkie zainteresowanie, wynikające m.in. z dużej liczby postępowań ogłaszanych w bliskiej perspektywie czasowej, a także z uwagi na skomplikowany charakter poszczególnych inwestycji;

- postępowania w formule "zaprojektuj i wybuduj" - charakteryzujące się dużym stopniem niepewności (brak szczegółowej dokumentacji technicznej, koszty oszacowane wskaźnikowo) przy sztywnej kwocie ryczałtowej,
 - działania przewidziane w budynkach zamieszkałych - ryzyko konieczności wysiedlania mieszkańców w razie potrzeby wymiany np. stropów,
 - budynki objęte ochroną konserwatorską - konieczność spełnienia zaleceń konserwatorskich co wydłuża i zwiększa wartość prowadzonych prac,
 - brak frontu robót - inwestycje planowane do realizacji w ramach zwartej, miejskiej zabudowie o niewielkiej powierzchni przylegających podwórek, wąskich bramach skutkujące koniecznością zajmowania pasa drogowego.
2. Problemy z zapewnieniem uczestników projektów nieinwestycyjnych:
- a) ograniczona liczba potencjalnych odbiorców wsparcia projektów, z uwagi na:
 - zbyt dużą ilość projektów nieinwestycyjnych realizowanych przez podmioty miejskie/zewnętrzne w ramach GPR w tym samym okresie czasowym, co przekłada się m.in. na "podbieranie" sobie nawzajem uczestników projektów,
 - ograniczenie możliwości rekrutacji uczestników wyłącznie do obszaru rewitalizacji spośród osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem (beneficjenci pomocy społecznej, klienci PUP, itd.);
 - b) problemy rekrutacyjne - małe zainteresowanie projektami z uwagi na powyższe czynniki;
 - c) ogólna poprawa na rynku pracy (spadek liczebności grup docelowych).
3. Problemy wynikające z powiązania projektów nieinwestycyjnych z inwestycyjnymi:
- a) zagrożenia w realizacji projektów społecznych spowodowane opóźnieniami w realizacji projektów w ramach EFRR (opóźnienia dot. remontów mieszkań/budynków) - wielu beneficjentów projektów społecznych wystąpiło do Urzędu Marszałkowskiego z wnioskiem o przesunięcie/wydłużenie terminu realizacji projektu lub realizuje projekty w pomieszczeniach zastępczych.
4. Przyjęcie błędnych założeń na etapie przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów - szczegółowa informacja nt. problemów została przedstawiona w rozdziale 2.1.4. Obszar Strategicznej Interwencji.

Rada Miejska w Bytomiu dnia 6 maja 2019 podjęła uchwałę Nr XII/143/19 w sprawie przystąpienia do aktualizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”.

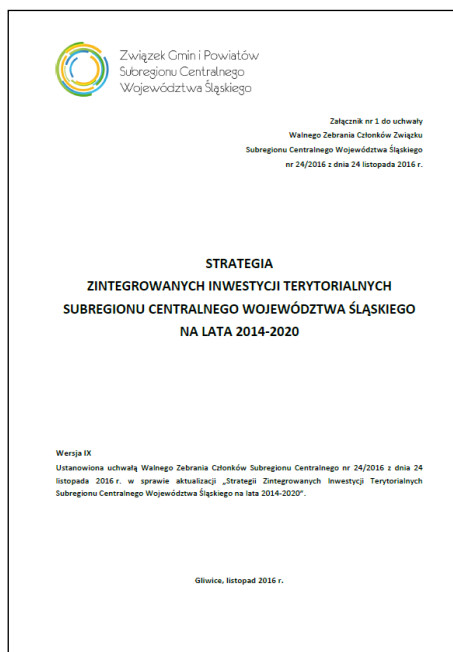
2.1.2. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

W 2018 r. kontynuowano wdrażanie - w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 - instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), który umożliwiał partnerstwom jednostek samorządu terytorialnego realizowanie zintegrowanych przedsięwzięć, służących zrównoważonemu rozwojowi miast i otaczających je obszarów. W ramach instrumentu ZIT realizowane mogły być działania inwestycyjne finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz działania w dziedzinie polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Samorządy tworzące Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego (Związek ZIT SC) w oparciu o porozumienie wszystkich jego członków, wypracowały wspólną „Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” (Strategia ZIT), która była podstawowym dokumentem, warunkującym uzyskanie wsparcia przedsięwzięć w formule ZIT i stanowiła podstawę do uczestniczenia Związku w systemie wdrażania RPO WSL 2014-2020.

Opracowano ją w 2015 r. i była to pierwsza pozytywnie zaopiniowana - przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju - Strategia ZIT w skali całego kraju, co pozwoliło na uruchomienie środków unijnych na realizację uzgodnionych przez członków Związku ZIT SC przedsięwzięć planowanych do dofinansowania w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych RPO WSL 2014-2020.

Rysunek 5. Strategia ZIT SC

Źródło: <http://www.subregioncentr.alny.pl/strategia-zit-4.html>

Strategia ZIT określała zintegrowane działania służące rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, demograficznych i społecznych, które miały wpływ na funkcjonowanie i rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych. W dokumencie przeprowadzono diagnozę stanu istniejącego Subregionu Centralnego, analizę szans i zagrożeń oraz zidentyfikowano ważniejsze problemy i wyzwania rozwojowe w zakresie ochrony środowiska, infrastruktury i organizacji transportu, gospodarki i rynku pracy oraz sektora usług społecznych.

Rysunek 6. Cele Strategii ZIT

Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału ludzkiego bazujący na zatrudnialności i spójności społeczno-gospodarczej Subregionu Centralnego	Cel strategiczny 2. Zdrowe środowisko życia w Subregionie Centralnym dzięki zmniejszonej antropopresji
Priorytety i działania:	Priorytety i działania:
P1.1. Gospodarka i miejsca pracy	P2.1. Ochrona powietrza i efektywność energetyczna
D1.1.1. Przywrócenie funkcji gospodarczych na obszarach zdegradowanych	D2.1.1. Równoważenie mobilności
D1.1.2. Wyrównywanie szans wejścia i powrotu na rynek pracy	D2.1.2. Zapobieganie niskiej emisji w nieruchomościach publicznych i budynkach mieszkaniowych
D1.1.3. Wzmacnianie zdolności adaptacyjnej pracowników i przedsiębiorców	
P1.2. Aktywność społeczna i zapobieganie wykluczeniom	P2.2. Ochrona zasobów przyrody
D1.2.1. Wzmocnienie lokalnych potencjałów rozwoju oraz kompleksowa rewitalizacja	D2.2.1. Bezpieczne gospodarowanie odpadami
D1.2.2. Zapewnienie dostępu do dziedzictwa przyrodniczego	D2.2.2. Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej

Źródło: Publikacja „Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”, wydana przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w Gliwicach

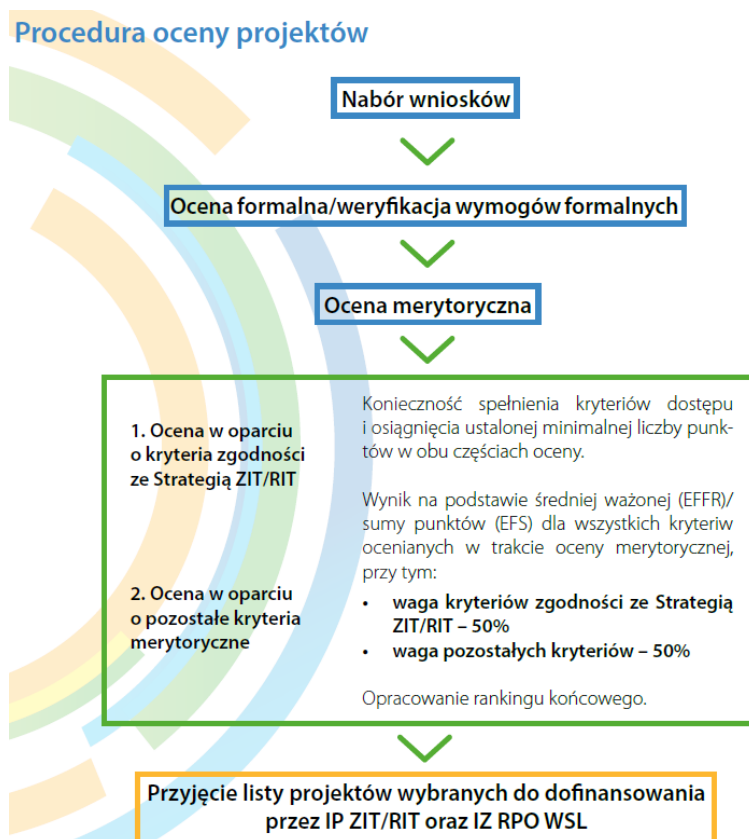
Strategia ZIT wskazuje najważniejsze działania i planowane przedsięwzięcia realizowane w celu:

- zwiększenia potencjału inwestycyjnego na terenach brownfield,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE),
- poprawy efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- wzrostu atrakcyjności transportu publicznego,
- zwiększenia ilości unieszkodliwionych odpadów,
- rozbudowy systemu oczyszczania ścieków,
- ochrony zasobów naturalnych,
- poprawy dostępu do usług społecznych oraz aktywizację społeczno-gospodarczą na obszarach rewitalizowanych,
- zwiększenia dostępu do wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zawodowego.

Na koniec grudnia 2018 r. obowiązywała IX wersja Strategii ZIT SC, którą przyjęło uchwałą nr 24/2016 Walnego Zebrania Członków Związku Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z 24 listopada 2016 r. Treść dokumentu dostępna była na stronie Związku pod adresem <http://www.subregioncentralny.pl/strategia-zit-4.html>.

Wszystkie projekty składane do dofinansowania w naborach w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w 2018 r. wybierane były w trybie konkursowym i oceniane - poza oceną formalną i merytoryczną – także pod kątem zgodności ze Strategią ZIT SC. Ocena zgodności projektów z celami oraz priorytetami tego dokumentu stanowiła 50% wartości wagowej całkowitej oceny projektu.

Rysunek 7. Procedura oceny projektów ZIT

Źródło: Publikacja „Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”, wydana przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w Gliwicach

Monitorowanie „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” prowadzone było w 2018 r. w sposób ciągły i stanowiło kontynuację prac diagnostycznych i programowych związanych z jej przygotowaniem i wdrażaniem.

Monitoring Strategii ZIT obejmował gromadzenie najważniejszych danych ilościowych i jakościowych o procesach rozwojowych występujących na obszarze Subregionu Centralnego. Związek ZIT SC na bieżąco prowadził:

- monitorowanie osiąganego poziomu wskaźników postępu rzeczowego i finansowego realizowanych projektów,
- analizę danych zawartych w Lokalnym Systemie Informatycznym RPO WSL na lata 2014-2020 (LSI) dotyczących wartości wskaźników postępu rzeczowego i finansowego na poziomie kontraktacji projektów.

Podobnie procesem ciągłym była ewaluacja Strategii ZIT, na którą składały się zarówno oceny strategicznego charakteru przyjętych i wdrażanych rozwiązań, a co za tym idzie osiągniętych rezultatów, jak i formalnej zgodności strategii z innymi dokumentami programowymi, w tym przede wszystkim z RPO WSL. W ramach działań ewaluacyjnych na bieżąco weryfikowane było dopasowanie Strategii ZIT do sytuacji społeczno-gospodarczej w Subregionie Centralnym i potrzeb samorządów oraz partnerów społecznych, połączone z oceną poziomu wdrażania Strategii.

Na podstawie wyników tych analiz podejmowane były decyzje dotyczące wprowadzania działań korygujących czy interwencyjnych oraz wspierających członków Związku w zakresie przygotowywania projektów ZIT.

Rada Konsultacyjna ds. ZIT

Procesy związane z wdrażaniem i ewaluacją Strategii ZIT Subregionu Centralnego wspierała, powołana w 2016 r., Rada Konsultacyjna ds. ZIT, która stanowiła ciało doradcze Zarządu Związku ZIT oraz służyła zapewnieniu zwiększenia włączenia społecznego w realizację strategii.

W skład Rady wchodził przedstawiciele partnerów społecznych, pracodawców, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, a także osoby pozostające w bezpośredniej zależności służbowej względem jednostek samorządu terytorialnego tworzących Związek ZIT Subregionu Centralnego. Rada liczyła 16 osób, a jej kadencja trwała 2 lata. Przewodniczącym Rady w 2018 r. był Pan Radosław Nowakowski, będący Prezesem Zarządu Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.

W 2018 r. odbyły się 2 posiedzenia Rady Konsultacyjnej ds. ZIT, tj. 22 marca oraz 18 czerwca 2018 r. Dodatkowo przeprowadzono 1 głosowanie obiegowe, które odbyło się w dniach od 26 do 31 stycznia 2018 r.

W trakcie odbytych posiedzeń Rada Konsultacyjna ds. ZIT:

- przyjęła sprawozdanie ze swojej działalności za 2017 r., które następnie zostało przekazane Zarządowi Związku Subregionu Centralnego;
- omówiła możliwe do podjęcia działania mające na celu zaangażowanie partnerów społecznych, przedsiębiorców, organizacji pracodawców i innych podmiotów w proces realizacji przedsięwzięć w ramach ZIT, z uwzględnieniem współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, które zostały zebrane w dokumencie pn. „Plan działania Rady Konsultacyjnej ds. ZIT na 2018 r.”;
- przeanalizowała wykorzystanie alokacji w poszczególnych poddziałaniach ZIT oraz poziom realizacji wskaźników, a także omówiła wspólne prace w zakresie pozyskania tzw. „projektów miękkich” dla tych przedsięwzięć infrastrukturalnych, gdzie występował ich brak, a były one obowiązkowe, jako tzw. projekty komplementarne.

Zdjęcie 1. Posiedzenie Rady Konsultacyjnej ZIT

Źródło: <http://www.subregioncentralny.pl/rada-konsultacyjna-ds-zit.html>

W 2018 r. Rada Konsultacyjna ds. ZIT podjęła łącznie 2 uchwały, które dotyczyły przyjęcia:

- sprawozdania z działalności w 2017 r.,
- planu działania Rady na 2018 r.

Kolejny rok działalności Rady Konsultacyjnej ds. ZIT skupiony był na angażowaniu i zachęcaniu partnerów społeczno-gospodarczych do realizacji różnego rodzaju projektów w ramach ZIT RPO WSL 2014-2020, w których obserwowane było małe wykorzystanie środków. W trakcie spotkań odbytych z partnerami społeczno-gospodarczymi nie zidentyfikowano zbyt dużego zainteresowania możliwością pozyskania przez nich dofinansowania dla przedsięwzięć w ramach poddziałań ZIT, w których występowało zapotrzebowanie na dodatkowe projekty (np. z zakresu wsparcia osób bezrobotnych czy zagrożonych zwolnieniem). Wynikało to między innymi ze zmian na rynku pracy, jakie dokonały się od czasu opracowania diagnozy i zakresu wsparcia w ramach RPO WSL 2014-2020.

Na ostatnim posiedzeniu pierwszej kadencji Rady Konsultacyjnej ds. ZIT, które odbyło się 18 czerwca 2018 r. podjęto decyzję, że dalsza działalność Rady będzie odbywać się w formule mniej sformalizowanej.

2.1.3. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to forma współpracy samorządów współfinansowana ze środków funduszy europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020). Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (miasto i samorządy znajdujące się w jego oddziaływaniu) mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. ZIT oznacza wyjście poza sztywne granice administracyjne miast i większe możliwości oddziaływania realizowanych projektów unijnych.

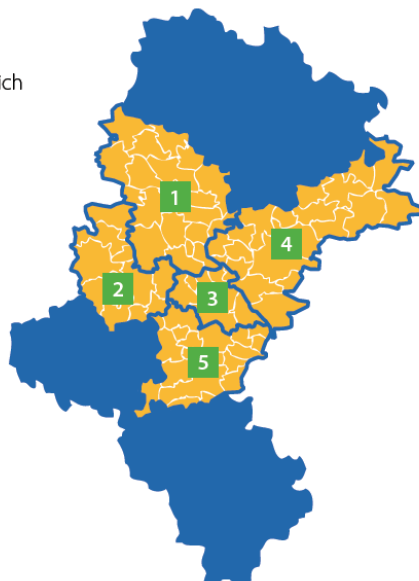
Instrument ZIT w województwie śląskim wdrażany był na obszarze Subregionu Centralnego, obejmującego pięć podregionów, tj.: bytomski, gliwicki, katowicki, sosnowiecki i tyski. Samorządy tych podregionów, chcąc realizować projekty w trybie ZIT zawiązały w 2013 r. partnerstwo poprzez powołanie Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego (ZSC), który łącznie zrzesza 81 jednostek samorządu terytorialnego z subregionu, w tym m.in. Bytom.

Mapa 3. Obszar Subregionu Centralnego

Związek obejmuje swym zasięgiem 81 jednostek samorządu terytorialnego w tym:

8 powiatów ziemskich
14 miast na prawach powiatu
28 gmin miejskich i miejsko-wiejskich
31 gmin wiejskich

- 1 Podregion bytomski
- 2 Podregion gliwicki
- 3 Podregion katowicki
- 4 Podregion sosnowiecki
- 5 Podregion tyski

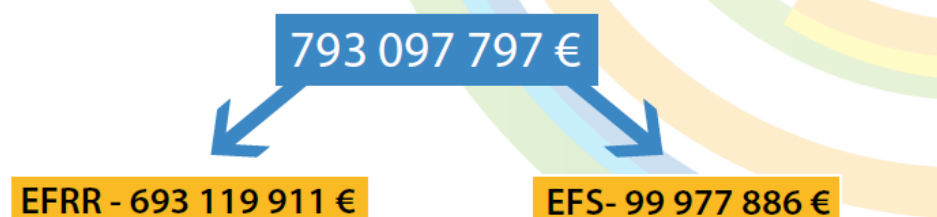
Źródło: Publikacja „Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”, wydana przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w Gliwicach

Związek Subregionu Centralnego pełnił funkcję Instytucji Pośredniczącej RPO WSL 2014-2020 w zarządzaniu i wdrażaniu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych podejmując działania związane m.in. z monitorowaniem gotowości projektów do złożenia w naborach, wyborem projektów do dofinansowania, wsparciem merytorycznym wnioskodawców w przygotowaniu projektów, organizowaniem spotkań informacyjnych dla wnioskodawców, monitorowaniem postępu realizacji ZIT czy podejmowaniem działań naprawczych w razie zagrożenia realizacji uzgodnionych wartości wskaźników postępu rzeczowego i finansowego.

Związek w ramach realizacji swoich zadań w 2018 r. współpracował z gminnymi i powiatowymi Koordynatorami ZIT, którzy na bieżąco współpracowali z Biurem Związku Subregionu Centralnego m.in. w zakresie koordynacji przygotowania projektów kwalifikujących się do wsparcia w ramach ZIT, zgodnie z założonym harmonogramem naborów. Ponadto koordynowali oni działania gminnych i powiatowych komórek i jednostek organizacyjnych zaangażowanych we wdrażanie ZIT, organizowali spotkania w podregionach, pracowali nad listami projektów gotowych do złożenia i ich aktualizacją oraz uczestniczyli w cyklicznych spotkaniach Koordynatorów ZIT, a także grup roboczych działających przy Zarządzie Związku.

Rysunek 8. Alokacja ZIT

Całkowita alokacja dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, wyodrębniona z RPO WSL 2014-2020 to:

Źródło: Publikacja „Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”, wydana przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w Gliwicach

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Subregionu Centralnego były największym tego typu instrumentem w Polsce, a całkowita alokacja odpowiadała niektórym mniejszym regionalnym programom operacyjnym. W ramach ZIT wdrażane były 22 poddziałania (EFRR i EFS) w trybie konkursowym. Wartość środków przeznaczona na finansowanie ZIT Subregionu Centralnego wynosiła 793 097 797 euro, z tego 693 119 911 euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz 99 977 886 euro z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykorzystanie alokacji dla ZIT z roku na rok systematycznie wzrasta. W 2018 r. w ramach ogłoszonych naborów zostały złożone 243 wnioski o dofinansowanie na kwotę 516 340 161,35 zł. Do dofinansowania wybranych zostało 281 projektów na łączną kwotę 872 966 345,87 zł, a dla 249 projektów podpisano umowy o wartości dofinansowania ze środków unijnych wynoszącej 637 807 474,76 zł.

Ogólny stan wdrażania ZIT Subregionu Centralnego w ramach RPO WSL 2014-2020 oraz zbiorczą informację o realizacji w 2018 r. zadań związanych z procesem wyboru projektów ZIT do dofinansowania przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Stan wdrażania ZIT Subregionu Centralnego w latach 2016-2018

Rok	Alokacja ZIT w zł*	Wnioski wybrane do dofinansowania w zł	% wykorzystania alokacji	Podpisane umowy w zł	% wykorzystania alokacji
2016 r.	3 513 343 930,93	811 261 876,73	23,1%	491 620 383,29	14,0%
2017 r.	3 334 483 267,89	1 361 597 592,47	40,8%	1 308 235 061,59	39,2%
2018 r.	3 400 689 488,92	2 191 157 575,82	64,4%	1 919 632 052,55	56,5%

* Alokacja ZIT w zł przeliczana jest według kursu na przedostatni dzień roboczy grudnia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego

Tabela 4. Proces wyboru do dofinansowania projektów ZIT w 2018 r.

Liczba powołanych Komisji Oceny Projektów	17
Liczba powołanych członków Komisji Oceny Projektów, w tym:	133
- eksperci RPO WSL	66
- pracownicy ZSC (IP ZIT)	67
Liczba projektów złożonych w ramach konkursów ZIT	243
Wartość dofinansowania projektów złożonych w ramach konkursów ZIT	516 340 161,35 zł
Liczba projektów wybranych do dofinansowania w ramach ZIT	281
Wartość dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania w ramach ZIT	872 966 345,87 zł
Liczba umów o dofinansowanie podpisanych w ramach ZIT	249
Wartość dofinansowania umów podpisanych w ramach ZIT	637 807 474,76 zł
Liczba konkursów w 2018 r. w ramach ZIT, w tym:	23
- rozstrzygnięte	13
- w trakcie oceny	3
- w trakcie naboru	7
Zatwierdzone wnioski o płatność (narastająco od początku realizacji PO)	538 009 483,11 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego

Na koniec grudnia 2018 r. w systemie identyfikacji projektów ZIT, prowadzonym przez Biuro ZSC, wpisanych było 45 bytomskich przedsięwzięć, w tym:

- **28 projektów ze środków EFRR, które dotyczą:**
 - budowy węzła przesiadkowego na placu Wolskiego,
 - modernizacji oświetlenia drogowego miasta,
 - termomodernizacji budynków: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Środowiskowego Domu Samopomocy INTEGRACJA przy ul. Karpackiej, hal sportowych przy ul. Kosynierów i ul. Strzelców Bytomskich oraz budynku socjalno-administracyjnego przy stadionie miejskim na ul. Modrzewskiego, Urzędu Miejskiego przy ul. Parkowej, Smolenia i Olejniczaka, Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4, Ochotniczej Straży Pożarnej w Suchej Górze,
 - usuwania azbestu z wielorodzinnych budynków mieszkalnych,
 - adaptacji zdegradowanych budynków mieszkalnych na lokale socjalne i utworzenie Centrum Usług Społecznych,
 - budowy punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
 - rewitalizacji zdegradowanych obiektów przemysłowych,
 - adaptacji pomieszczeń na sale dydaktyczne w przedszkolach miejskich nr 21, 24, 25, 54 i 63,
 - poprawy infrastruktury kształcenia zawodowego;
- **17 projektów ze środków EFS,** które dotyczą poprawy zdolności do zatrudnienia osób poszukujących i pozostających bez pracy, promocji samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych, wspomagania procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania w zakresie outplacementu), wsparcia dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa, rozwoju usług społecznych i zdrowotnych, wzrostu upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej i poprawy jakości edukacji w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe.

W 2018 r. w ramach ZIT zakończono rzeczową realizację czterech projektów inwestycyjnych polegających na:

- termomodernizacji budynku użyteczności publicznej przy ul. Strzelców Bytomskich (siedziby MOPR),
- termomodernizacji hali sportowej przy ul. Strzelców Bytomskich,
- termomodernizacji hali sportowej przy ul. Kosynierów,
- zastąpieniu materiałów azbestowych materiałami nieszkodliwymi w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych przy ul. Tysiąclecia 14 a, ul. Szymały 190, ul. Miechowskiej 13, 15, 19, 21 i 23 wraz z unieszkodliwieniem wyrobów azbestowych.

Kontynuowana była realizacja czterech projektów dotyczących remontów budynków mieszkalnych obejmujących demontaż i utylizację płyt zawierających azbest w budynkach:

- przy ulicy Armii Krajowej 54b, ulicy Stalmacha 5 i ulicy Olszewskiego 15,
- należących do Wspólnot Mieszkaniowych przy ulicy Olimpijskiej 1-11, 13-23, 25-37.

Zdjęcie 2. Hala sportowa przy ul. Kosynierów

Źródło:

<https://www.bytom.pl/termomodernizacja-hali-sportowej-przy-ul-kosynierow-15-w-bytomiu>

Zdjęcie 3. Budynek przy ul. Armii Krajowej 54 b

Źródło:

<https://www.bytom.pl/likwiduja-azbest-w-ramach-zit>

W przypadku projektów dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach ZIT w 2018 r. zakończono realizację dziewięciu projektów, w tym:

- „Asystent z Rodziną - razem silniejsi!” - projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,
- „W partnerstwie skuteczni - dostępne i efektywne usługi społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi w mieście Bytom” - projekt Stowarzyszenia Bytomska Radość Życia,
- „Program placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w postaci pracy podwórkowej” - projekt Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w RP,
- „Mieszkania Chronione dla osób z niepełnosprawnością intelektualną - szansa na niezależne funkcjonowanie” - projekt Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Bytomiu,
- pięciu projektów dotyczących wzrostu upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, polegających na utworzeniu dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego w Przedszkolach Miejskich nr 21, 24, 25, 54 i 63, doskonaleniu umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli tych placówek oraz rozszerzeniu oferty przedszkoli o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów oraz zajęcia na rzecz podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej.

Zdjęcie 4. Spotkania w ramach projektu „Asystent z Rodziną – razem silniejsi”

Źródło:

http://mopr.bytom.pl/mopr/index.php?option=com_content&view=article&id=709&Itemid=291#22-1-szczegóły-projektu

Zdjęcie 5. Projekty dot. wsparcia edukacji przedszkolnej w przedszkolach miejskich

Źródło: <https://www.bytom.pl/zit-dla-przedszkoli>

W ramach projektów społecznych dofinansowanych ze środków EFS w 2018 r. realizowano projekty dotyczące:

- poprawy zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych,
- promocji samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych,
- zwiększenia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny,
- wzrostu dostępności i jakości usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu poprzez realizację działań na rzecz dzieci i młodzieży w dzielnicach: Bobrek, Karb i Rozbark oraz usług mieszkalnictwa wspieranego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- poprawy jakości edukacji w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe.

W 2018 r. w ramach ZIT złożono sześć wniosków o dofinansowanie projektów dotyczących:

- poprawy efektywności energetycznej Gminy Bytom poprzez modernizację oświetlenia drogowego – wniosek w trakcie oceny na koniec 2018 r.,
- modernizacji budynku przy ul. Siemianowickiej 14 na potrzeby utworzenia Centrum Usług Społecznych (Ośrodek Interwencji Kryzysowej) oraz budynku przy ul. Żeromskiego 1 (oficyna) na mieszkania socjalne – wniosek w trakcie oceny na koniec 2018 r.,
- rewitalizacji zespołu dawnej kopalni „Rozbark” poprzez utworzenie centrum sportów wspinaczkowych i siłowych – wniosek otrzymał dofinansowanie w 2018 r. (beneficjent KS Skarpa Bytom),

Zdjęcie 6. budynek po byłej KWK „Rozbark”

Źródło: <https://www.bytom.pl/byl-komin-bedzie-scianka-wspinaczkowa>

- poprawy infrastruktury kształcenia zawodowego w ośmiu zespołach szkół zawodowych: Zespole Szkół Usługowo- Rzemieślniczych, Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących, Zespole Szkół Mechaniczno-Elektronicznych, Zespole Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich, Państwowych Szkołach Budownictwa - Zespół Szkół, Technikum nr 4, Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, Branżowej Szkole I Stopnia nr 8 Specjalnej – wniosek otrzymał dofinansowanie w 2018 r.,
- wspomagania procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania w zakresie outplacementu) - projekt „NHZ - Nowe horyzonty zawodowe” – wniosek otrzymał dofinansowanie w 2018 r. (beneficjent BARI Sp. z o.o.),
- rozwoju usług społecznych i zdrowotnych - projekt „Asystent z Rodziną - kontynuacja” – w trakcie oceny na koniec 2018 r.

W 2019 r. planowane jest złożenie kolejnych wniosków o dofinansowanie projektów w ramach ZIT między innymi dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, w tym Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka, Środowiskowego Domu Samopomocy INTEGRACJA przy ul. Karpackiej, budynku socjalno-administracyjnego przy stadionie miejskim na ul. Modrzewskiego, Urzędu Miejskiego, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4, Ochotniczej Straży Pożarnej w Suchej Górze, budowy węzła przesiadkowego na pl. Wolskiego i poprawy jakości edukacji w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe.

2.1.4. Obszar Strategicznej Interwencji

Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) to obszar obejmujący najbardziej problemowe regiony Unii Europejskiej. Za jeden z takich obszarów – w perspektywie finansowej funduszy Unii Europejskiej 2014-2020 – uznane zostało miasto Bytom (obok Łodzi i Wałbrzycha). W Bytomiu wskutek wieloletniej eksploatacji górniczej i procesów likwidacyjnych w przemyśle wydobywczym i hutniczym doszło do dewastacji tkanki miejskiej, w tym dekapitalizacji budynków mieszkalnych, obiektów zabytkowych i przemysłowych, znacznego zanieczyszczenia środowiska, wysokiego poziomu niskiej emisji, zaniedbania przestrzeni publicznych, a równocześnie zmiany na rynku pracy (likwidacja miejsc pracy w górnictwie i przemyśle oraz przedsiębiorstwach około górniczych, niedostosowanie kierunków wykształcenia do zmieniających się potrzeb rynku) pociągnęły za sobą nawarstwianie się licznych problemów społecznych, jak wysoki poziom bezrobocia różnych grup społecznych, niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych i niechęć do podnoszenia kwalifikacji, niska aktywność społeczna mieszkańców, niski poziom kapitału społecznego, wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców, wysoki poziom przestępczości, uzależnień, przemocy w rodzinie, wysokie zadłużenie czynszowe.

Konsekwencją trudnej sytuacji w mieście jest przyznanie Bytomowi dodatkowej puli wsparcia w wysokości 100 mln euro (tzw. środki OSI Bytom) na przedsięwzięcia obejmujące kompleksową rewitalizację miasta. Środki te stanowią część Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 i wydatkowane mogą być jedynie w ramach wskazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego osi priorytetowych przy założeniu, że rewitalizacja fizyczna dotycząca przestrzeni miejskiej, powinna jedynie wspierać procesy przemian społecznych na obszarach, gdzie koncentracja problemów jest najwyższa. Dlatego też aż 45% środków przeznaczone musi być na działania skierowane do społeczności lokalnej (tzw. projekty miękkie). Pozostała część środków przeznaczona będzie na działania inwestycyjne, pod warunkiem, że wynikać one będą bezpośrednio z potrzeb społecznych.

Lista projektów inwestycyjnych, które będą wsparte w mieście w ramach OSI ustalona została w 2017 roku z Instytucją Zarządzającą RPO WSL na lata 2014-2020, tj. Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego. Projekty zostały wpisane do załącznika 4 *Wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego RPO WSL na lata 2014-2020*. Listę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Lista projektów inwestycyjnych zaproponowana do wsparcia ze środków EFRR w ramach OSI

Działanie EFRR	Alokacja z EFRR wg Urzędu Marszałkowskiego	Projekt	Beneficjent
4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	7 500 000 euro 30 000 000 zł	Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania
		Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
		Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
		Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
		Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
		Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
		Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
		Termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
		Termomodernizacja budynku Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 18	Śląski Uniwersytet Medyczny
5.3 Dziedzictwo kulturowe	5 000 000 euro 20 000 000 zł	Rewaloryzacja zespołu pałacowego Thiele-Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
		Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

		Renowacja zabytkowego kościoła Św. Wojciecha w Bytomiu	Zakon Braci Mniejszych Prowincji Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Dom Zakonny w Bytomiu
		Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Trójcy w Bytomiu
		Prace renowacyjne przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia NMP w Bytomiu
		Prace remontowe przy kościele filialnym p.w. Ducha Św.	Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia NMP w Bytomiu
		Renowacja zabytkowego kościoła Św. Krzyża w Bytomiu	Parafia Rzymskokatolicka Świętego Krzyża w Bytomiu
		Konserwacja i zachowanie zabytkowego kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu	Zgromadzenie Słowa Bożego Księża Werbiści Dom Misyjny
5.4 Ochrona różnorodności biologicznej	637 500 euro 2 550 000 zł	Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowania obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno-wypoczynkowe	Miasto Bytom/ Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej
10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane go i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych	10 883 250 euro 43 533 000 zł	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark)	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania
		Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek)	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania
		Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	Miasto Bytom/ Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu
		Program Terapii dla Młodzieży	Miasto Bytom/ Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
		Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	Miasto Bytom/ Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych
		Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji we współpracy z Urzędem Miejskim
10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	30 979 250 euro 123 917 000 zł	Rewitalizacja części podobszaru 8 - Bytom Bobrek	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania
		Rewitalizacja podobszarów 10, 11,12,13 - Bytom Śródmieście i Rozbark	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania
		Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	Miasto Bytom/ Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej
		Remont konserwatorski elewacji budynku plebani kościoła p.w. Św. Trójcy w Bytomiu zlokalizowanego przy ul. Kwietniewskiego 1	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Trójcy w Bytomiu
		Rewitalizacja starego domu katechetycznego przy ul. Ks. Koziołka 3	Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia NMP w Bytomiu
		Rewitalizacja społeczna poprzez kulturę kościoła Św. Jacka w Bytomiu	Parafia Św. Jacka w Bytomiu

	Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	Bytomskie Centrum Kultury
	Rewitalizacja obiektu UL na cele działalności społecznej bytomskich harcerzy	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska – Hufiec Bytom
	Masz firmę masz lokal - Program Aktywizacji Lokali Użytkowych	Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna we współpracy z BARI Sp. z o.o.
	Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
	Rewitalizacja podobszaru 19 - Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie alokacji przekazanej przez Urząd Marszałkowski oraz informacji z kart projektów do GPR przekazanych przez wydziału Urzędu Miejskiego i podmioty z terenu miasta

Projekty nieinwestycyjne (tzw. "miękkie", społeczne) nie wymagały wpisu na wykazy w Urzędzie Marszałkowskim, dlatego też zaproponowane zostały w Gminnym Programie Rewitalizacji. Dotyczą one wspierania rozwoju społeczności lokalnej, podnoszenia kwalifikacji oraz aktywności społecznej i zawodowej, a także włączenia społecznego i zapobiegania wykluczeniu. Łącznie zaplanowano około 70 projektów przygotowanych zarówno przez jednostki miejskie jak i organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, kluby sportowe, parafie czy przedsiębiorstwa.

Tabela 6. Liczba projektów nieinwestycyjnych zaproponowana do wsparcia ze środków EFS w ramach OSI w poszczególnych poddziałaniach RPO WSL na lata 2014-2020

Poddziałanie EFS	Alokacja EFS wg Urzędu Marszałkowskiego	Liczba zaproponowanych projektów na liście podstawowej w GPR
7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - konkurs	33 000 000,00	10
7.3.3 Promocja samozatrudnienia - konkurs	17 500 000,00	6
7.4.2 Outplacement	15 000 000,00	3
8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs		1
8.1.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - konkurs	1 000 000,00	3
9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	40 000 000,00	27
9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - OSI	68 000 000,00	21
9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej - konkurs	1 000 000,00	0
11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - konkurs	4 500 000,00	3
11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego - konkurs		4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie alokacji przekazanej przez Urząd Marszałkowski oraz Gminnego Programu rewitalizacji. Bytom 2020+.

Pierwsze nabory dla projektów inwestycyjnych zostały ogłoszone przez Instytucję Zarządzającą (Urząd Marszałkowski) w lipcu 2017r., natomiast dla projektów nieinwestycyjnych we wrześniu 2017 r. W 2018 r. ogłaszane były kolejne nabory, a projekty były zgłaszane do Instytucji Zarządzającej w zaplanowanych terminach. Stan przygotowania i realizacji projektów inwestycyjnych w ramach OSI przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Stan realizacji projektów inwestycyjnych w ramach OSI (stan na grudzień 2018 r.)

Działanie EFRR	Projekt	Beneficjent	Stan przygotowania/realizacji projektu
4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania	W trakcie oceny
	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Termomodernizacja budynku Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 18	Śląski Uniwersytet Medyczny	Wybrany do dofinansowania
5.3 Dziedzictwo kulturowe	Rewaloryzacja zespołu pałacowego Thiele-Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Renowacja zabytkowego kościoła Św. Wojciecha w Bytomiu	Zakon Braci Mniejszych Prowincji Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Dom Zakonny w Bytomiu	Wybrany do dofinansowania
	Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Trójcy w Bytomiu	Zakończony
	Prace renowacyjne przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Wybrany do dofinansowania w trakcie realizacji

	Prace remontowe przy kościele filialnym p.w. Ducha Św.	Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Wybrany do dofinansowania
	Renowacja zabytkowego kościoła Św. Krzyża w Bytomiu	Parafia Rzymskokatolicka Świętego Krzyża w Bytomiu	Wybrany do dofinansowania
	Konserwacja i zachowanie zabytkowego kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu	Zgromadzenie Słowa Bożego Księża Werbiści Dom Misyjny	Wybrany do dofinansowania, w trakcie realizacji
5.4 Ochrona różnorodności biologicznej	Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowania obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno-wypoczynkowe	Miasto Bytom/ Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej	Zakończony
10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane go i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark)	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania	Wybrany do dofinansowania
	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek)	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania	Wybrany do dofinansowania
	Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	Miasto Bytom/ Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu	Wybrany do dofinansowania, w trakcie realizacji
	Program Terapii dla Młodzieży	Miasto Bytom/ Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom	Wybrany do dofinansowania, w trakcie realizacji
	Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekle psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	Miasto Bytom/ Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych	Wybrany do dofinansowania
	Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji we współpracy z Urzędem Miejskim	W trakcie oceny
10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	Rewitalizacja części podobszaru 8 - Bytom Bobrek	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania	Wybrany do dofinansowania
	Rewitalizacja podobszarów 10, 11,12,13 - Bytom Śródmieście i Rozbark	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania	Wybrany do dofinansowania
	Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	Miasto Bytom/ Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej	Wybrany do dofinansowania, w trakcie realizacji
	Remont konserwatorski elewacji budynku plebani kościoła p.w. Św. Trójcy w Bytomiu zlokalizowanego przy ul. Kwietniewskiego 1	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Trójcy w Bytomiu	Negatywna ocena merytoryczna
	Rewitalizacja starego domu katechetycznego przy ul. Ks. Koziółka 3	Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Wybrany do dofinansowania
	Rewitalizacja społeczna poprzez kulturę kościoła Św. Jacka w Bytomiu	Parafia Św. Jacka w Bytomiu	Wybrany do dofinansowania, w trakcie realizacji
	Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	Bytomskie Centrum Kultury	Wybrany do dofinansowania, w trakcie realizacji

	Rewitalizacja obiektu UL na cele działalności społecznej bytomskich harcerzy	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska – Hufiec Bytom	Wybrany do dofinansowania
	Masz firmę masz lokal - Program Aktywizacji Lokali Użytkowych	Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna we współpracy z BARI Sp. z o.o.	Pozostawiony bez rozpatrzenia
	Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu	Miasto Bytom/ Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	Wybrany do dofinansowania
	Rewitalizacja podobszaru 19 - Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	Miasto Bytom/ Bytomskie Mieszkania	W trakcie oceny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez wydziału Urzędu Miejskiego i podmioty z terenu miasta

Z zaplanowanych do wsparcia w ramach OSI 35 projektów inwestycyjnych:

- 35 projektów zostało złożonych do Instytucji Zarządzającej,
- 29 projektów zostało wybranych do dofinansowania, z czego 2 zrealizowano,
- 3 projekty nadal pozostawały w trakcie oceny w Instytucji Zarządzającej,
- 1 projekt został wycofany z oceny (pozostał bez rozpatrzenia) i zrezygnowano z jego realizacji,
- 1 projekt otrzymał negatywną ocenę merytoryczną i będzie realizowany częściowo z środków własnych parafii; środki OSI zostały przesunięte na projekt Bytomskich Mieszkań.

Mimo złożenia wszystkich wniosków do Instytucji Zarządzającej i wyboru większości z nich do dofinansowania, realizacja części projektów jest zagrożona, co wynika z następujących problemów:

1. Niedoszacowanie wartości projektów (czego konsekwencją są problemy z wyborem wykonawców oraz brak realnych możliwości wykonania zaplanowanej inwestycji w całości).

Problem ten dotyczy przede wszystkim projektów Bytomskich Mieszkań, projektu BARI Sp. z o.o. oraz projektów nadzorowanych przez Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów:

- Termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu,
- Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu,
- Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark),
- Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek),
- Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej,
- Rewitalizacja części podobszaru 8 - Bytom Bobrek,
- Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 - Bytom Śródmieście i Rozbark,
- Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu,
- Rewitalizacja podobszaru 19 - Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec.

2. Przyjęcie złych założeń do projektu

W projektach założono niekomercyjny charakter, przy jednoczesnym zaplanowaniu infrastruktury usługowej, której utrzymanie wiązałoby się z dużymi nakładami finansowymi do poniesienia przez Beneficjenta. Powyższe dotyczy m.in. projektów związanych z rewitalizacją warsztatów przy ul. Brzezińskiej, w tym inwestycji pn. Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej gdzie założono utworzenie hotelu oraz restauracji oraz zadeklarowano brak działalności komercyjnej w projekcie. Powyższe nie tylko naraziło Gminę na poważne straty finansowe tytułem konieczności utrzymywania przez okres trwałości generujących poważne koszty produktów projektu ale również z uwagi na nieprawidłowo zakwalifikowany VAT.

3. Szkody górnicze

Problem dotyczy projektu kościoła Św. Krzyża, gdzie ze względu na pogarszający się w wyniku szkód górniczych stan obiektu nie rozpoczęto prac zgodnie z harmonogramem. Realizacja projektu uzależniona jest od decyzji władz diecezji odnośnie dalszych losów kościoła.

4. Brak przemyślanego powiązania z projektami nieinwestycyjnymi

W związku z opóźnieniami w realizacji projektów inwestycyjnych mogą wystąpić problemy z realizacją powiązanych projektów nieinwestycyjnych (np. dodatkowe koszty na wynajem pomieszczeń, które miały być zapewnione w ramach projektów twardych). I odwrotnie – odstąpienie od realizacji części projektów nieinwestycyjnych (np. z powodu braku beneficjentów, niewłaściwego określenia grupy docelowej) nie zapewnia uzasadnienia dla realizacji projektów inwestycyjnych.

Problem ten dotyczy głównie projektów Bytomskich Mieszkań, a także inwestycji dotyczących rewitalizacji warsztatów przy ul. Brzezińskiej (projekty BARI Sp. z o.o. oraz UM Bytom).

Szczegółowa charakterystyka innych problemów związanych z realizacją projektów znajduje się w rozdziale 2.1.1 Program Rewitalizacji Miasta. Wartości poszczególnych projektów inwestycyjnych realizowanych przez miasto oraz planowane terminy ich realizacji przedstawiono w rozdziale 2.3.3. Pozyskane środki zewnętrzne.

Dwa zrealizowane w 2018 r. projekty OSI to:

- Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowania obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno-wypoczynkowe

Zdjęcie 7. Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Żabie Doły

Źródło: Archiwum Miejskiego Zarządu Zieleni i Gospodarki Komunalnej

- Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu

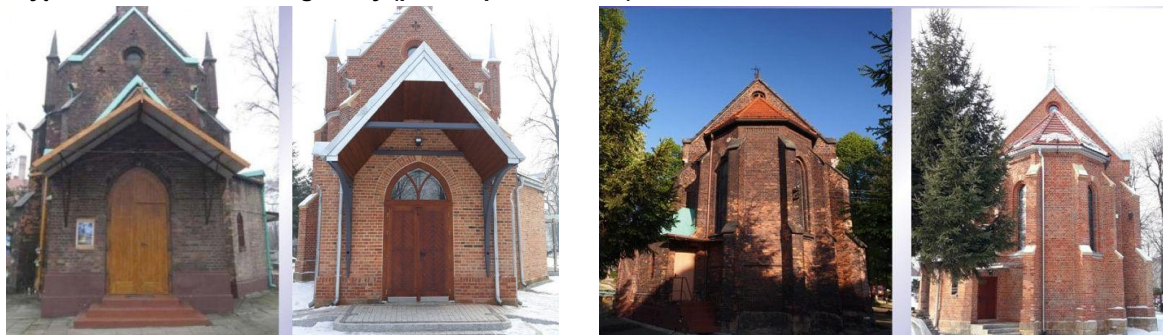
Zdjęcie 8. Kościół Św. Trójcy (po remoncie elewacji)

Źródło: Zdjęcia przekazane przez Parafię Św. Trójcy

W 2018 r. kończyły się także prace w ramach pierwszego wybranego do dofinansowania projektu OSI dotyczące remontu kościoła Św. Małgorzaty.

Zdjęcie 9. Kościół Św. Małgorzaty (przed i po remoncie)

Źródło: Zdjęcia przekazane przez Parafię Św. Małgorzaty

Trwały ponadto prace w obiektach, gdzie zaplanowano realizację projektów nieinwestycyjnych w szczególności dla mieszkańców obszaru rewitalizacji zmierzających do ich aktywizacji społeczno-zawodowej oraz zapobiegania dalszemu wykluczeniu społecznemu:

- budynek Centrum Integracji Społecznej przy ul. Karola Miarki,
- budynek Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom przy ul. Tarnogórskiej,
- budynek Bytomskiego Centrum Kultury.

Otwarcie obiektów zaplanowano na początek 2019 r.

Zdjęcie 10. CIS, BCK, CPU

Źródło: Archiwum Urzędu Miejskiego i strona internetowa Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

W 2018 r. przygotowywano również dokumentację i dokumenty niezbędne do realizacji pozostałych projektów inwestycyjnych w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji.

Równolegle trwały prace nad opracowaniem projektów nieinwestycyjnych wspierających rozwój społeczności lokalnej, podnoszenie kwalifikacji oraz aktywności społecznej i zawodowej, a także włączenie społeczne i zapobieganie wykluczeniu. Łącznie zaplanowano około 70 projektów przygotowanych zarówno przez jednostki miejskie jak i organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, kluby sportowe, parafie czy przedsiębiorstwa.

Pierwsze nabory dla projektów nieinwestycyjnych zostały ogłoszone przez Instytucję Zarządzającą we wrześniu 2017 r. W ramach konkursów OSI do końca 2018 r. złożono 24 projekty, których beneficjentem jest Miasto Bytom, miejskie jednostki budżetowe lub Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji sp. z o.o. Spośród tych projektów do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wybranych zostało 21. Łączna kwota przyznanego dofinansowania wynosi ponad 61 mln zł.

Tabela 8. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Szansa dla Dziecka	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Szansa dla Dziecka”	podpisano umowę o dofinansowanie
S.O.S dla dzielnicy Bobrek – aktywizacja zawodowa i społeczna	Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu	podpisano umowę o dofinansowanie
Program specjalny - wykluczamy bezrobocie w Powiatowym Urzędzie Pracy	Powiatowy Urząd Pracy	negatywna ocena merytoryczna
Centrum Integracji Społecznej przestrzeni dla aktywności osób wykluczonych	Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu	podpisano umowę o dofinansowanie
Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	podpisano umowę o dofinansowanie
Lepszy Start	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom	podpisano umowę o dofinansowanie
Bytomscy Transformersi – strażnicy kapitału społecznego I	BARI sp. z o.o. w partnerstwie	podpisano umowę o dofinansowanie
Metamorfozy Mieszkańców DPS Bytom	BARI sp. z o.o. w partnerstwie	wybrany do dofinansowania
Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	wybrany do dofinansowania

Źródło: Lokalny System Informatyczny

Tabela 9. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Jak w rodzinie – utworzenie zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych	Wydział Polityki Społecznej	podpisano umowę o dofinansowanie
Rozwój usług społecznych poprzez utworzenie Centrum Usług Społecznych	Bytomskie Centrum Wsparcia	podpisano umowę o dofinansowanie
Centrum Wsparcia Rodziny edycja I	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	podpisano umowę o dofinansowanie
Usługi społeczne w mieszkaniach wspomaganych edycja I	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	podpisano umowę o dofinansowanie
Kompleksowe, alternatywne i aktywizacyjne usługi terapeutyczne dla osób przewlekle psychicznie chorych – mieszkańców miasta Bytom, w tym mieszkańców DPS dla Dorosłych	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych	podpisano umowę o dofinansowanie
Bytom opiekuńczy i bezpieczny dla seniorów	BARI sp. z o.o.	negatywna ocena merytoryczna
Centrum Wsparcia Rodziny edycja II	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	wybrany do dofinansowania
Usługi społeczne w mieszkaniach wspomaganych edycja II	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	wybrany do dofinansowania

Źródło: Lokalny System Informatyczny

Tabela 10. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap I	Powiatowy Urząd Pracy	podpisano umowę o dofinansowanie
Rewitalizacja społeczna mieszkańców Bytomia poprzez specjalistyczne szkolenia zawodowe w wybranych zawodach rzemieślniczych	Powiatowy Urząd Pracy	podpisano umowę o dofinansowanie
Droga do aktywności zawodowej – Bytomianie na Start	BARI sp. z o.o.	podpisano umowę o dofinansowanie

Źródło: Lokalny System Informatyczny

Tabela 11. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Bytomska szkoła = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia	Wydział Edukacji	podpisano umowę o dofinansowanie

Źródło: Lokalny System Informatyczny

Tabela 12. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Wysoka jakość edukacji przedszkolnej – dodatkowe miejsca w przedszkolach w Bytomiu	Wydział Edukacji	odstąpiono od podpisania umowy

Źródło: Lokalny System Informatyczny

Tabela 13. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Usługi rozwojowe dla bytomskich przedsiębiorstw. Bytomski Podmiotowy System Finansowania.	BARI sp. z o.o.	podpisano umowę o dofinansowanie

Źródło: Lokalny System Informatyczny

Tabela 14. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Aktywizacja bytomskiej przedsiębiorczości	BARI sp. z o.o. w partnerstwie	wybrany do dofinansowania

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Jednym z poważniejszych problemów zidentyfikowanych we wdrażaniu projektów dofinansowanych z EFS w ramach różnych osi priorytetowych jest problem z rekrutacją uczestników spowodowany ograniczoną liczbą osób stanowiących grupę docelową wsparcia, **a także błędów na etapie koordynowania przygotowań projektów w ramach GPR**. Wynika to głównie z ilości realizowanych projektów, szczególnie z zakresu rewitalizacji społecznej, edukacji, czy rynku pracy. W związku z powyższym pojawiło się zjawisko konkurowania podmiotów zarówno miejskich, jak i zewnętrznych o uczestników projektów, co szczególnie utrudniło realizację projektów Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji, w których założono udział uczestników stanowiących jednocześnie grupę docelową przedsięwzięć Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie lub Powiatowego Urzędu Pracy. W związku z tym beneficjenci napotykają duże problemy z rekrutacją uczestników chętnych do udziału w projektach.

Należy również mieć na uwadze zmieniające się otoczenie społeczno-gospodarcze procesu rewitalizacji – zmniejszające się bezrobocie czy świadczenie wychowawcze 500+, które poprawiło status finansowy rodzin. W projekcie pn. „Bytomscy Transformersi” planowanym do realizacji przez Bytomską Agencję Rozwoju Inwestycji założono udział grupy docelowej – osób bezrobotnych z III profilem czyli grupy, której liczebność systematycznie maleje, a jednocześnie szczególnie trudnej do zmobilizowania do systematycznego uczestnictwa w działaniach projektowych.

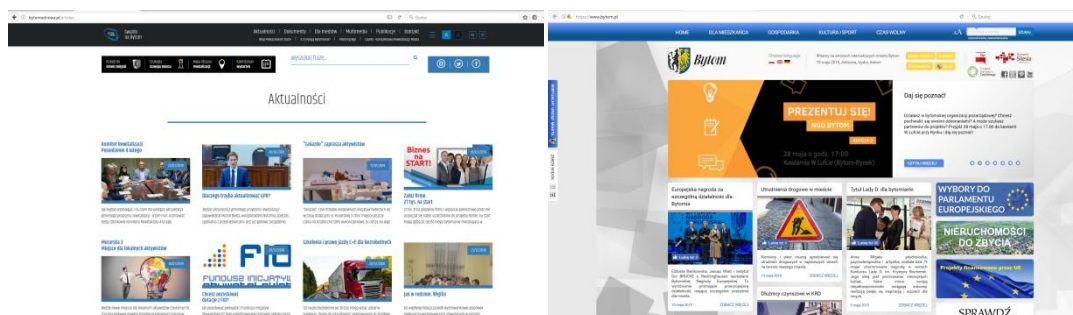
Ponadto należy pamiętać, iż wsparcie w ramach projektów włączenia społecznego, które stanowi priorytet procesu rewitalizacji, kierowane jest do określonej grupy docelowej tj. osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, które jednocześnie muszą zamieszkiwać obszar rewitalizacji. Katalog działań możliwych do realizacji jest również precyzyjnie określony, co wyklucza w praktyce realizację projektów nowatorskich, innowacyjnych.

W innym projekcie Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji pn. „Kształcenie komputerowe i językowe osób pracujących z terenów rewitalizowanych” mimo podjętych ze strony Beneficjenta działań informacyjno – promocyjnych, takich jak umieszczenie informacji na stronach i forach internetowych, portalach ogłoszeniowych oraz kolportażu ulotek wśród okolicznych przedsiębiorstw z terenu Bytomia, a także wśród osób zamieszkujących teren rewitalizowany oraz osobistych rozmów przeprowadzonych przez pracowników BARI z potencjalnymi uczestnikami projektu, udało się zrekrutować jedynie 10 osób chętnych do udziału w projekcie, co stanowi zaledwie 5% założonego wskaźnika.

Konieczność dostosowania infrastruktury w ramach projektów dofinansowanych z EFRR na potrzeby realizacji projektów społecznych generuje często opóźnienia w ich realizacji, wynikające m.in. z wydłużających się procedur przetargowych, ograniczonej ilości oferentów, wzrostu cen. Przesunięcia w harmonogramie wdrażania projektów infrastrukturalnych stwarzają istotne zagrożenie dla skuteczności interwencji planowanej ze środków EFS, ponieważ powodują dodatkowe koszty związane z wynajmowaniem pomieszczeń, często też powodują skrócenie czasu realizacji przedsięwzięć. Powyższe ma miejsce w przypadku projektu pn. „Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark)” realizowanego przez Bytomskie Mieszkania, w ramach którego przygotowana ma zostać infrastruktura niezbędna do realizacji kilku projektów społecznych: „Zapobieganie marginalizacji dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez uczestnictwo w zajęciach w ramach Domu Dziennego Wsparcia” oraz „Mieszkania Treningowe – wsparcie osób z niepełnosprawnością intelektualną na drodze do samodzielności” realizowanych przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną oraz „Centrum Wsparcia Rodziny” i „Usługi społeczne w mieszkaniach wspomaganych” realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Informacje o pracach związanych z projektami w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji śledzić można m.in. na stronie internetowej miasta www.bytom.pl oraz portalu: <http://www.bytomodnowa.pl>.

Rysunek 9.Strony internetowe

Źródło: <http://www.bytomodnowa.pl>, www.bytom.pl

2.1.5. Projekt pilotażowy w zakresie rewitalizacji dla miasta Bytomia

Gmina Bytom do 31 grudnia 2018 r. objęta była dodatkowym wsparciem ze strony Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju w ramach projektu pilotażowego rewitalizacji. Celem projektu pilotażowego było udzielenie miastu wsparcia merytorycznego - pomocy eksperckiej w wypracowaniu rozwiązań dla różnego rodzaju obszarów zdegradowanych oraz różnego rodzaju problemów i zagadnień. Realizacja projektu pilotażowego przyczyniła się do zaprogramowania przez miasto zintegrowanych, kompleksowych działań rewitalizacyjnych, ściśle odpowiadających specyficznym potrzebom miasta oraz wybranego obszaru kryzysowego. Zadaniem pilotażu było też wypracowanie i testowanie nowych, modelowych, ambitnych i wzorcowych działań. Jednocześnie, należy mieć na uwadze, że projekt pilotażowy miał wspierać nie tylko miasto, przez które jest realizowany, ale także inne podmioty, w szczególności władze samorządowe innych polskich miast, które podejmując działania rewitalizacyjne, będą mogły wykorzystać doświadczenie oraz dorobek z prowadzonego projektu pilotażowego.

W ramach wsparcia eksperckiego w 2016 r. wypracowano koncepcję projektu pilotażowego pn. **Bytom OdNowa – innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych**. W grudniu 2016 r. miasto Bytom podpisało z Ministerstwem Rozwoju (obecnie Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju) umowę dotacyjną współfinansowaną ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz z budżetu państwa. Na realizację projektu otrzymano dotację w wysokości ponad 5 mln zł.

Projekt „Bytom OdNowa – innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych” realizowany był w latach 2016-2018 i skupiał się wokół 4 modułów:

1) Opracowanie „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”

Wiązka obejmowała nie tylko opracowanie samego dokumentu, ale także przeprowadzenie szerokiego procesu partycypacyjnego oraz wypracowanie formuły Komitetu Rewitalizacji.

2) Wzmocnienie zdolności instytucjonalnej miasta Bytomia do prowadzenia działań rewitalizacyjnych

Wiązka obejmowała m.in.:

- działania edukacyjne skierowane do pracowników UM wzmacniające ich zdolność do uczestnictwa w procesie rewitalizacji;
- opracowanie analizy dotyczącej zakresu Specjalnej Strefy Rewitalizacji w Bytomiu oraz uchwały w sprawie wyznaczenia SSR;

- działania informacyjno-promocyjne skierowane do mieszkańców np. spacery studyjne/badawcze po podobszarach rewitalizacji;
- publikację gazety poświęconej kompleksowej rewitalizacji miasta;
- prowadzenie strony internetowej oraz bloga;
- organizację stałego punktu informacyjnego na obszarze rewitalizacji, w ramach którego świadczone było doradztwo (dyżury) oraz prowadzone były szkolenia dla interesariuszy, w tym:
 - wsparcie edukacyjne i doradcze dla organizacji pozarządowych, wspierające zdolność instytucjonalną tych organizacji do zaangażowania się w realizację projektów społecznych,
 - doradztwo prawne, ekonomiczne i techniczne dla interesariuszy w obszarze pilotażowym i obszarze rewitalizacji.

3) „Bytomski Model Dostępnego Mieszkalnictwa”

Wiązka obejmowała m.in.:

- inwentaryzację stanu technicznego oraz przygotowanie ekspertyz technicznych budynków mieszkalnych w zasobie gminy w kwartale pilotażowym;
- badanie diagnostyczne postaw mieszkaniowych potencjalnych klientów mieszkań w zasobie mieszkaniowym gminy Bytom;
- doradztwo w wyborze modeli inwestycji mieszkaniowych dostosowanych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz w poszukiwaniu inwestorów zainteresowanych testowaniem rozwiązań technologicznych oraz organizacyjno-prawnych w pustostanach w obszarze pilotażowym wraz z fundraisingiem dla podmiotów zainteresowanych testowaniem wybranych modeli w kwartale pilotażowym;
- opracowanie dokumentu dot. polityki mieszkaniowej;
- organizację Forum Inwestycji Mieszkaniowych.

4) Rozwój inicjatyw społecznych

Wiązka obejmowała m.in.:

- badanie jakości życia w obszarze rewitalizacji wraz z ewaluacją wpływu dotychczas realizowanych projektów społecznych w Bytomiu na zmiany jakości życia mieszkańców obszarów zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, którego efektem będą rekomendacje dotyczące zmian w realizowanych projektach oraz potencjalnych nowych projektów (tzw. innowacji społecznych);
- opracowanie poradnika dla interesariuszy procesu rewitalizacji w Bytomiu, który przedstawi szczegółowo dostępne w latach 2017-2022 źródła finansowania projektów;
- opracowanie mechanizmu regrantingowego, który pozwoli zaangażować społeczność lokalną w poszczególnych zamieszkałych podobszarach do aktywnego udziału w proces rewitalizacji. Fundusz będzie służył finansowaniu niewielkich projektów infrastrukturalnych i projektów społecznych;
- przeprowadzenie konkursu na innowacje społeczne;
- organizację konferencji dotyczącej dotychczasowych form wsparcia społecznego;
- wdrożenie działań stymulujących szerokie stosowanie narzędzi budowania zaangażowania społeczności lokalnej w rewitalizacji, w tym z wykorzystaniem metody planning for real.

Celem działań przeprowadzonych w ramach projektu było wypracowanie najbardziej adekwatnego mechanizmu prowadzenia działań rewitalizacyjnych w Bytomiu poprzez dopasowanie podejmowanych działań do zidentyfikowanych problemów wynikających z pogłębionej diagnozy. W związku z tym większość wiązek obejmuje działania diagnostyczne, przygotowanie interesariuszy i jednostek UM do wykorzystania zebranych informacji i odebranych diagnoz oraz wdrożenie sztytgo na miarę

rozwiązania. Z tego punktu widzenia **miasto Bytom jest modelowym przykładem budowania i wzmocnienia zdolności instytucjonalnej interesariuszy procesu rewitalizacji do programowania i realizacji działań rewitalizacyjnych zgodnie z Krajową Polityką Miejską 2023.** Jednocześnie wypracowane diagnozy będą mogły służyć programowaniu podobnych badań i rozwiązań w innych obszarach tego i innych miast. **Celem pilotażu w tym punkcie było wskazanie planu działań, który – dzięki pilotażowym wdrożeniom, licznym wzorom dokumentów oraz materiałom instruktażowym – będzie użyteczny dla innych miast, które będą mogły wykorzystać go w swoich działaniach rewitalizacyjnych poprzez Krajowe Centrum Wiedzy o Rewitalizacji.**

W latach 2016-2018 miasto Bytom w ramach projektu pilotażowego m.in.:

- opracowało i przyjęło **„Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+”** uchwałą Nr XXXVIII/487/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lutego 2017 r. (przeprowadzono szeroki proces partycypacyjny);
- powołało zarządzeniem nr 472/17 Prezydenta Bytomia z dnia 3 listopada 2017 r. **Komitet Rewitalizacji Bytomia**;
- uczestniczyło w wielu szkoleniach grupowych i indywidualnych;
- opracowało Analizę pn. **„Metodyka przeprowadzania analizy przy ustanawianiu Specjalnej Strefy Rewitalizacji na przykładzie Bytomia”**, jednocześnie w Bytomiu przyjęto uchwałę nr LX/797/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie ustanowienia na terenie Bytomia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na podobozarach rewitalizacji: nr 8 - Bobrek, nr 10 - Śródmieście, nr 12 - Rozbark i nr 13 - Śródmieście Północ;
- opracowało dokument pt. **Plan działania w zakresie edukacji, komunikacji społecznej, partnerstwa inwestycyjnego i promocji rewitalizacji miasta Bytom. Podręcznik wdrożenia dla realizatorów projektów**;
- wydało 12 numerów gazety poświęconej kompleksowej rewitalizacji Bytomia oraz do chwili obecnej prowadzi stronę www.bytomodnowa.pl oraz profil na fb Bytom Odnowa;
- opracowało dokument pn. **„Analiza Zasadności Realizacji Inwestycji (AZRI)**;
- zorganizowało **stały punkt informacyjny w obszarze rewitalizacji**, w ramach którego zapewniane było doradztwo (dyżury) oraz szkolenia dla interesariuszy, w tym: wsparcie edukacyjne i doradcze dla organizacji pozarządowych, wspierające zdolność instytucjonalną tych organizacji do zaangażowania się w realizację projektów społecznych oraz doradztwo prawne, ekonomiczne i techniczne dla interesariuszy w obszarze pilotażowym i obszarze rewitalizacji. Punkt było prowadzony w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark przy ul. Kilara oraz w Biurze Promocji Bytomia przy ul. Rynek 7;
- przeprowadziło **inwentaryzację stanu technicznego budynków mieszkalnych w zasobie gminy na obszarze rewitalizacji**;
- przeprowadziło **badanie diagnostyczne postaw mieszkaniowych** potencjalnych klientów mieszkań w zasobie mieszkaniowym gminy Bytom;
- opracowało projekt dokumentu pt. **Polityka mieszkaniowa BYTOMIA do 2050 roku. Nowy wizerunek miasta**;
- wybrało wykonawcę na **doradztwo w wyborze modeli inwestycji mieszkaniowych** dostosowanych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz w poszukiwaniu inwestorów zainteresowanych testowaniem rozwiązań technologicznych oraz organizacyjno-prawnych w pustostanach w obszarze pilotażowym wraz z fundraisingiem dla podmiotów zainteresowanych testowaniem wybranych modeli w kwartale pilotażowym. W ramach zadania Wykonawca opracował dwa dokumenty pt.: **„Pustostan do zagospodarowania. Długoterminowe możliwości inwestycyjne w mieszkalnictwie w Bytomiu”** oraz ofertę pn.: **„Kamienice i lokale do remontu. Oferta inwestycyjna dla obszaru pilotażowego w zakresie rewitalizacji”**;

- przeprowadziło **badanie jakości życia na obszarze rewitalizacji** wraz z ewaluacją wpływu dotychczas realizowanych projektów społecznych w Bytomiu na zmiany jakości życia mieszkańców obszarów zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym;
- opracowało poradnik dla interesariuszy procesu rewitalizacji w Bytomiu pt. „**Publiczne, komercyjne i filantropijne źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych (infrastrukturalnych i społecznych) w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+ – poradnik dla interesariuszy procesu rewitalizacji w Bytomiu**”, który przedstawia szczegółowo dostępne w latach 2017-2022 źródła finansowania projektów, których realizacja na obszarze rewitalizacji może poprawić sytuację grup docelowych;
- opracowało **koncepcję regrantingu** dla bytomskiego funduszu regrantingowego;
- wyłoniło Operatora Konkursu na **mikrodotacje w ramach funduszu regrantingowego** oraz zrealizowano 27 mikrodotacji o wartości 86 230,36 zł;
- przeprowadziło **konkurs na innowacyjne projekty społeczne**;
- zrealizowało zadanie dot. wdrożenia działań stymulujących szerokie stosowanie narzędzi budowania zaangażowania społeczności lokalnej w rewitalizacji, w tym z wykorzystaniem metody **planning for real**, w ramach których przeprowadzone zostały **warsztaty** w 6 lokalizacjach obszaru pilotażowego i wypracowano dokumenty dla tych lokalizacji. Miasto opracowało i wydało również **materiały informacyjno-instruktażowe dla interesariuszy obszaru rewitalizacji**.

2.1.6. Monitoring i ewaluacja

Mechanizm monitoringu oraz ewaluacji „Strategii Rozwoju Miasta. Bytom 2020+” został nakreślony w rozdziale 7 pt. „System wdrażania strategii”. Zbiór wskaźników zapisanych w Strategii umożliwia ocenę procesów zachodzących w mieście oraz skuteczności realizacji ww. dokumentu.

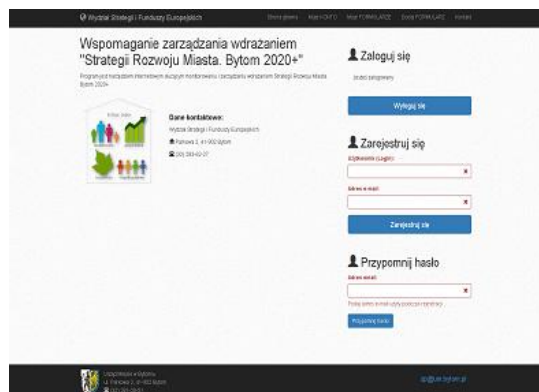
Na system wskaźników składa się:

- **zbiór dziesięciu wskaźników umożliwiających generalną ocenę przemian zachodzących w mieście i otoczeniu,**
- **zbiór wskaźników szczegółowych, których monitorowanie pozwala na ocenę tempa osiągnięcia celów strategicznych,**
- **zbiór wskaźników projektowych umożliwiających śledzenie tempa realizacji projektów strategicznych.**

Poprzez wskaźniki generalne dokonano porównania tempa rozwoju Bytomia na tle 7 wybranych miast tj.: Bielsko-Biała, Gliwice, Radom, Rybnik, Sosnowiec, Wałbrzych, Zabrze, których charakterystyka porównywalna jest do Bytomia. W celu usprawnienia procesu monitorowania przygotowano oprogramowanie „Wspomaganie zarządzania wdrażaniem Strategii Rozwoju Miasta. Bytom 2020+”. W 2016 r. uruchomiono pierwszy moduł oprogramowania, który umożliwił wprowadzenie projektów strategicznych za pomocą formularza internetowego dostępnego pod adresem: <http://sitplan.um.bytom.pl/strategia/>.

Przy wykorzystaniu narzędzia (Rys. 10) w roku 2018 przeprowadzono monitoring Strategii. Oprogramowanie pozwala na wygenerowanie raportów w tym m.in. listy projektów odpowiadających na poszczególne cele strategiczne czy zestawienia wartości wskaźników w ramach realizowanych projektów pozwalających ocenić przemiany zachodzące w mieście i otoczeniu.

Rysunek 10. Oprogramowanie „Wspomaganie zarządzania wdrażaniem Strategii Rozwoju Miasta. Bytom 2020+”

Źródło: <http://sitplan.um.bytom.pl/strategia/>

2.2. Zagospodarowanie przestrzenne

2.2.1. Planowanie przestrzenne

W zakresie planowania przestrzennego, Wydział Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu w 2018 roku podjął następujące działania:

Uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Strzelców Bytomskich i Długą w Bytomiu – etap I – uchwała nr LXV/851/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 czerwca 2018 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 4268 z dnia 4 lipca 2018 r.
- części obszaru Bobrka w Bytomiu, dla terenów położonych w dolinie rzeki Bytomki – uchwała nr LXVII/866/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 lipca 2018 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 4919 z dnia 31 lipca 2018 r.
- dla terenu położonego w rejonie ulic: Konstytucji i Pawła Stalmacha w Bytomiu – uchwała nr LXVII/867/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 lipca 2018 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 4920 z dnia 31 lipca 2018 r.

Ogłoszenie tekstu jednolitego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu, – Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 2590 z dnia 11 kwietnia 2018 r.

Kontynuacja procedury planistycznej dot. następujących planów zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części Bytomia, zwanego planem „Łagiewniki-Wschód” – na podstawie uchwały nr XVII/221/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XVII/222/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r., zmienionej uchwałą nr XXXVIII/482/17 z dnia 27 lutego 2017 r. oraz uchwały nr XVII/223/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/118/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/119/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy Żołnierskiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/120/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Cegielnianej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XX/265/16 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 stycznia 2016 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XXVIII/367/16 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 29 sierpnia 2016 r., zmienionej uchwałą nr LV/674/17 z dnia 30 października 2017 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Władysława Łokietka, Strzelców Bytomskich oraz Franciszka i Wawrzyńca Holeczków w Bytomiu – na podstawie uchwały nr LVIII/754/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2017 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Strzelców Bytomskich i Długą w Bytomiu – etap II – na podstawie uchwały nr XXIX/392/16 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 września 2016 r.

Uchwalenie zmian *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom*:

- zmiana *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom*, przyjętego uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. zmienionego uchwałą nr X/120/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 lutego 2013 r. oraz uchwałą nr XXXVIII/485/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lutego 2017 r., dla terenu położonego w rejonie ulic: Konstytucji i Pawła Stalmacha w Bytomiu – uchwała nr LXI/814/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 marca 2018 r.,
- zmiana *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom*, przyjętego uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. zmienionego uchwałą nr X/120/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 lutego 2013 r. oraz uchwałą nr XXXVIII/485/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lutego 2017 r., uchwałą nr LXI/814/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 marca 2018 r., dla terenu położonego w rejonie ul. Cegielnianej – uchwała nr LXIV/839/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 maja 2018 r.

Przystąpienia do sporządzenia (lub zmiany) następujących opracowań planistycznych:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Strzelców Bytomskich i Tysiąclecia w Bytomiu – na podstawie uchwały nr LXI/812/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 marca 2018 r.
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części miasta Bytomia, zwanego planem „Łagiewniki - Zachód”, przyjętego uchwałą nr XXI/286/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 grudnia 2011., dla terenów położonych w rejonie ulic: Spacerowej, Świętochłowickiej i Fabrycznej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr LXV/852/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 czerwca 2018 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Alojzego Felińskiego i Stolarzowickiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr LXV/853/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 czerwca 2018 r.

W dniu 31 grudnia 2017 r. w Gminie Bytom 2959,9 ha (tj. 42,6 % powierzchni miasta) objęte było obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, natomiast 1428,5 ha (tj. 20,6 % powierzchni miasta) objęte było przystąpieniami do sporządzania planów.

2.2.2. Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennych

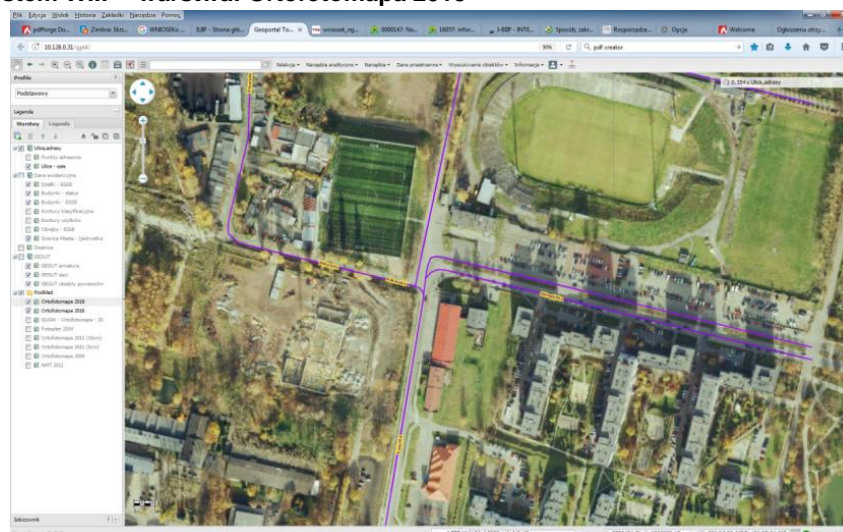
Wzrost znaczenia oraz zapotrzebowania w ostatnim dwudziestoleciu na dane przestrzenne spowodował utworzenie w Mieście Bytom systemu klasy GIS, który wychodzi na przeciw pojawiającym się oczekiwaniom.

Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej (BIIP) powstała z inicjatywy Wydziału Geodezji Urzędu Miejskiego w Bytomiu i jest pod jego nadzorem prowadzona oraz rozwijana. Funkcjonowanie BIIP jest przede wszystkim zorientowane na gromadzenie i udostępnienie danych, integrację danych, tworzenie opracowań kartograficznych i sporządzanie analiz przestrzennych. Prowadzenie powyższych działań usprawnia procesy zarządzania miastem, ale również sprzyja rozwojowi społeczeństwa informacyjnego.

W 2018 r. zrealizowano niżej wymienione działania związane z rozwijaniem i zwiększaniem funkcjonalności Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej:

- zakup, zaimplementowanie i udostępnienie nowej ortofotomapy 2018. W systemie BIIP w aplikacji podglądu mapy GPT oraz na profilach mapowych internetowego planu miasta została zaimplementowana warstwa: Ortofotomapa 2018. Nowe dane zostały pozyskane w wyniku opracowania zdjęć lotniczych, wykonanych w dniu 01.11.2018 r., przy wykorzystaniu statków powietrznych. Jakość opracowania ma charakter unikatowy w kraju. Bytom jako jedno z kilku miast w Polsce dysponuje ortofotomapą o rozdzielczości piksela terenowego = 3 cm. Dane zostały opracowane przez firmę MGGP Aero z Tarnowa w wyniku realizacji zamówienia publicznego,

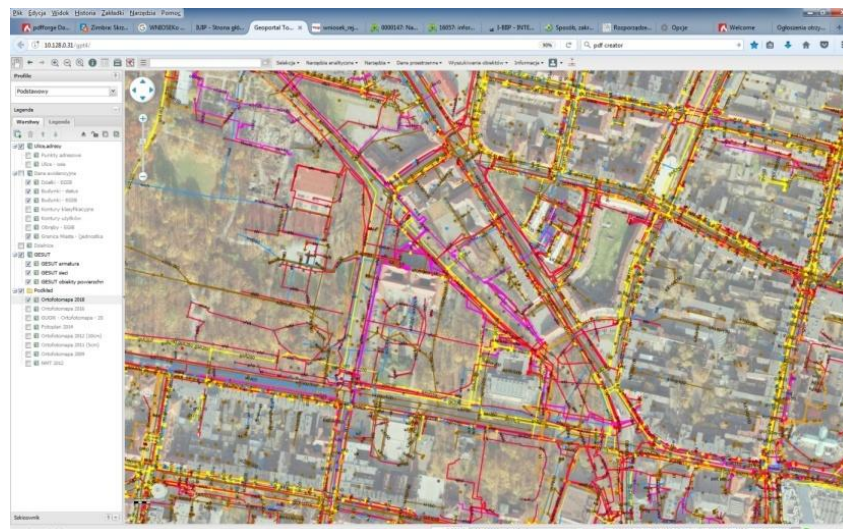
Rysunek 11. System WIIP - warstwa: Ortofotomapa 2018

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

- opracowanie mapy dla Biura Bezpieczeństwa Miasta "Plan działania powiatowego ośrodka analizy danych i alarmowania miasta Bytomia",
- wykonanie map koniecznych do aktualizacji katalogu ofert inwestycyjnych,
- udostępnienie na planie miasta portalu internetowego i-BIIP tras Tour de Pologne w Bytomiu z filmami obrazującymi przebieg trasy,
- opracowanie (wraz z jej automatyczną codzienną aktualizacją) i opublikowanie warstw Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu (GESUT). Migracja danych GESUT do systemu WIIP nasteruje bezpośrednio z systemu do prowadzenia mapy zasadniczej GEO-Info,

Rysunek 12. System WIIP - warstwy: GESUT

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

- wsparcie w pozyskiwaniu wskaźników potrzebnych do przeprowadzenia przez Biuro Rewitalizacji i Funduszy Europejskich monitoringu z realizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”,
- wdrożenie nowego serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (BIIP). W ramach przedsięwzięcia modyfikacji uległa również aplikacja "Wirtualny Urząd". Narzędzie zostało przebudowane do nowej technologii prezentacji danych. Aplikacja została dostosowana do pracy na urządzeniach mobilnych i posiada intuicyjną wyszukiwarkę danych. Serwis BIIP został przysposobiony do obsługi osób niepełnosprawnych oraz wymagań WCAG (zaleceń dotyczących tworzenia dostępnych serwisów internetowych) w szczególności wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz wymagań dla systemów teleinformatycznych administracji publicznej,

Rysunek 13. Wirtualny Urząd na urządzeniu mobilnym

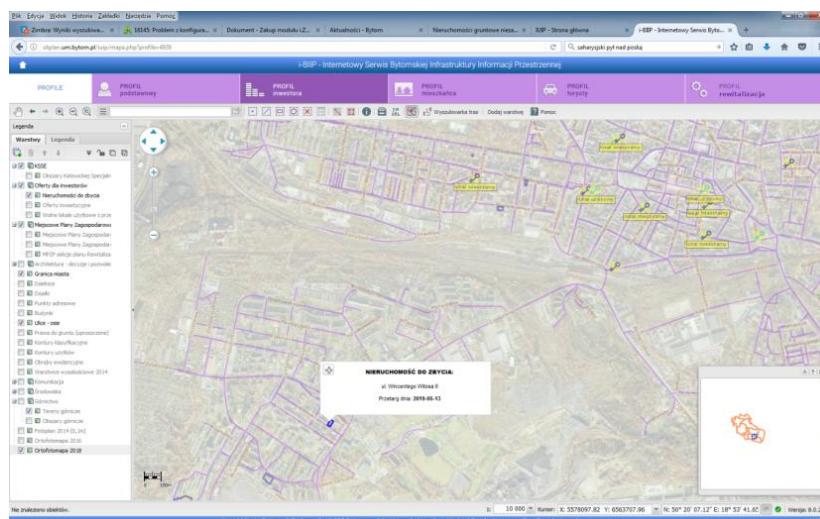

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

- wdrożenie oraz bieżąca aktualizacja nieruchomości do zbycia w aplikacji SOWA. Dzięki nowemu rejestrowi nieruchomości do zbycia są automatycznie wprowadzane do mapy GPT

oraz internetowego planu miasta. Liniki do poszczególnych obiektów na planie miasta są zamieszczone na listach ofert nieruchomości znajdujących się na głównym serwisie Bytomia.

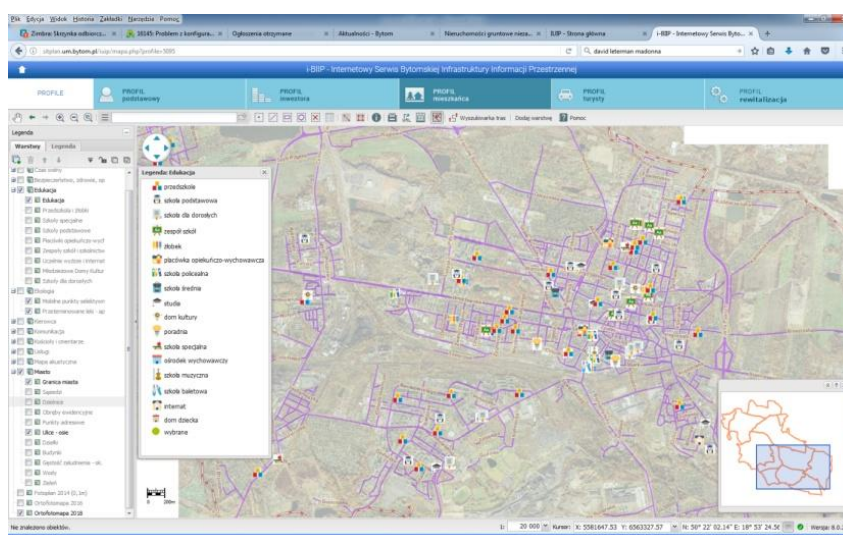
Rysunek 14. Plan Miasta - warstwa: Nieruchomości do zbycia

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

- współdział (razem z firmą HyperView) w skonfigurowaniu nowego zbioru w Aplikacji zestawień Nieruchomości – „GMINA: Własność lub współwłasność Gminy Bytom w użytkowaniu wieczystym”. Nowy rejestr m.in. posłużył do ewidencjonowania majątku, w odniesieniu do wartości gruntów dla nowego rejestru, tj. gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom,
- Weryfikacja i aktualizacja danych na warstwie „Edukacja”. Oprócz weryfikacji danych na warstwie, zmianie uległo rozkolorowanie obiektów, m. in. dodano nowe ikony. Ponadto jako filtry z warstwy gł. wydzielono podwarstwy: „Przedszkola i żłobki”, „Szkoły podstawowe”, itd.,

Rysunek 15. Plan Miasta - warstwa: edukacja

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

- zaktualizowanie warstw: wspólnot mieszkaniowych, bezpieczeństwa miasta, zdarzeń drogowych, przestępstw, osób zameldowanych, bezrobocia, gęstości zaludnienia, obiektów budowlanych objętych szczególnym nadzorem inspekcji i straży, zieleni,

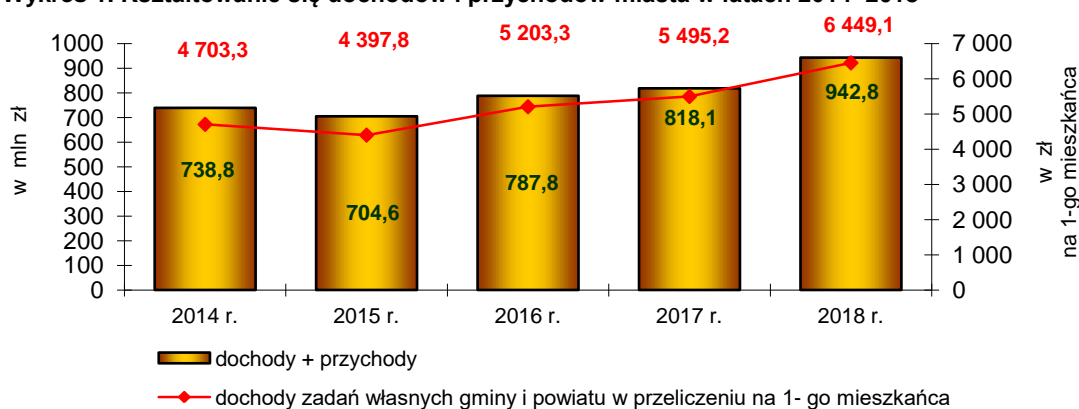
- opracowanie i weryfikacja map oraz warstw mapowych dla potrzeb rewitalizacji miasta, w porozumieniu z Biurem Rewitalizacji i Funduszy Europejskich,
- opracowanie i weryfikacja map oraz warstw mapowych dotyczących ofert inwestycyjnych, w porozumieniu z Biurem Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy.

2.3. Finanse miasta

2.3.1. Dochody i przychody budżetu miasta

Dochody i przychody budżetu miasta w 2018 r. wyniosły łącznie 942 824 tys. zł i były wyższe o 15,25% od uzyskanych w 2017 roku.

Wykres 1. Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2014–2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

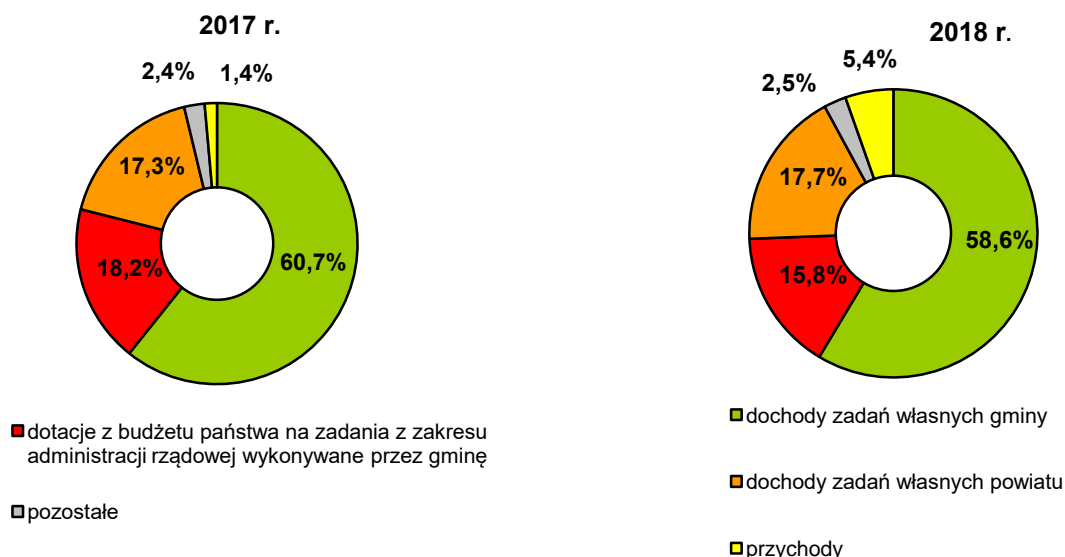
W przeliczeniu na 1-go mieszkańca dochody miasta wyniosły w 2018 r. 6 449,1 zł i były wyższe o 953,9 zł, tj. o 17,36 % w porównaniu do 2017 r.

Tabela 15. Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Dochody i przychody ogółem:	738,81	704,64	787,82	818,05	942,82
1. Dochody ogółem, w tym:	696,52	678,05	745,20	806,51	891,58
☐ dochody zadań gminy:	527,51	522,29	584,97	646,52	702,75
dochody zadań własnych	480,04	470,90	461,80	496,86	552,70
dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	46,72	50,35	122,53	148,85	149,24
dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,33	0,48	0,37	0,51	0,47
dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,42	0,56	0,27	0,30	0,34
☐ dochody zadań powiatu:	169,01	155,76	160,23	159,98	188,83
dochody zadań własnych	151,47	139,32	142,08	141,58	167,27
dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	17,03	15,78	17,57	17,79	20,84
dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,02	0,00	0,00	0,04	0,18
dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,49	0,56	0,56	0,57	0,54
2. Przychody	42,29	26,59	42,62	11,54	51,24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

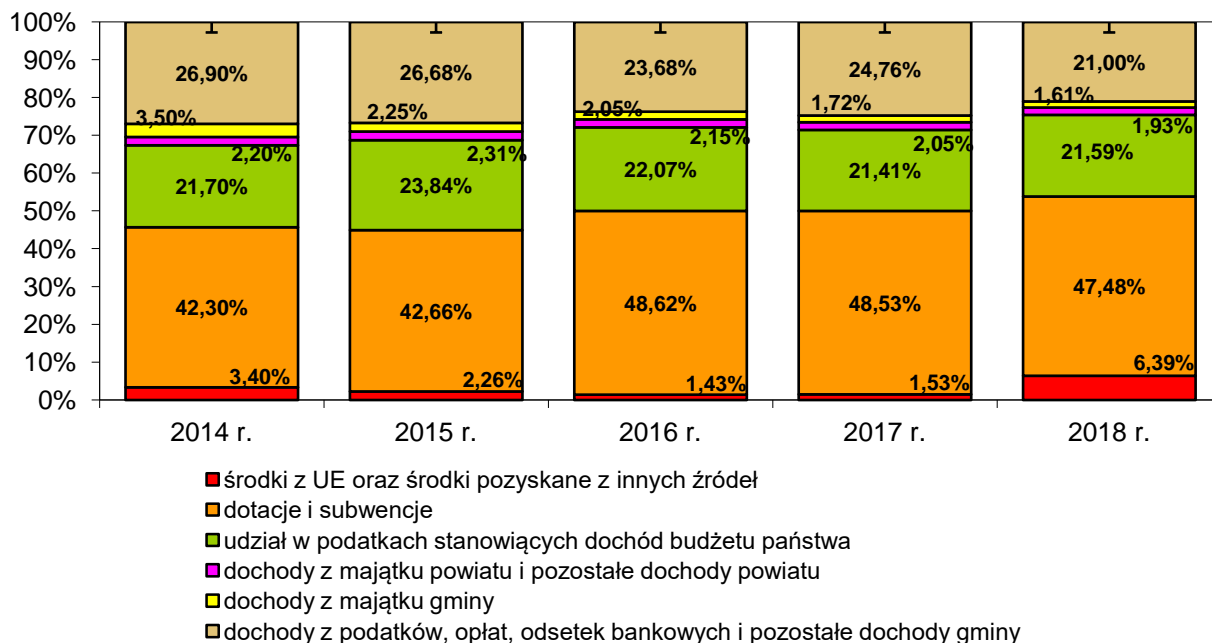
Wykres 2. Struktura dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Porównując strukturę dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju zadań w roku 2017 i w roku 2018, można zauważyć zwiększenie udziału przychodów w dochodach ogółem, zmniejszenie dochodów z zakresu zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez gminę. Minimalnej tendencji spadkowej uległy dochody zadań własnych powiatu.

Wykres 3. Struktura dochodów budżetu miasta według źródeł pochodzenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W 2018 r. podobnie jak w latach poprzednich dotacje i subwencje stanowiły największy udział w dochodach budżetu ogółem, następnie dochody z podatków, opłat, odsetek bankowych i pozostałych dochodów własnych.

Wydział Poboru i Windykacji Dochodów realizuje uchwałę Prezydenta Miasta Bytomia nr LI/627/17 z dnia 29.08.2017 r. w sprawie określenia zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym miasta Bytomia oraz jego jednostek organizacyjnych, warunków dopuszczalności pomocy publicznej, w których ulga będzie stanowił pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielenia przedmiotowych ulg.

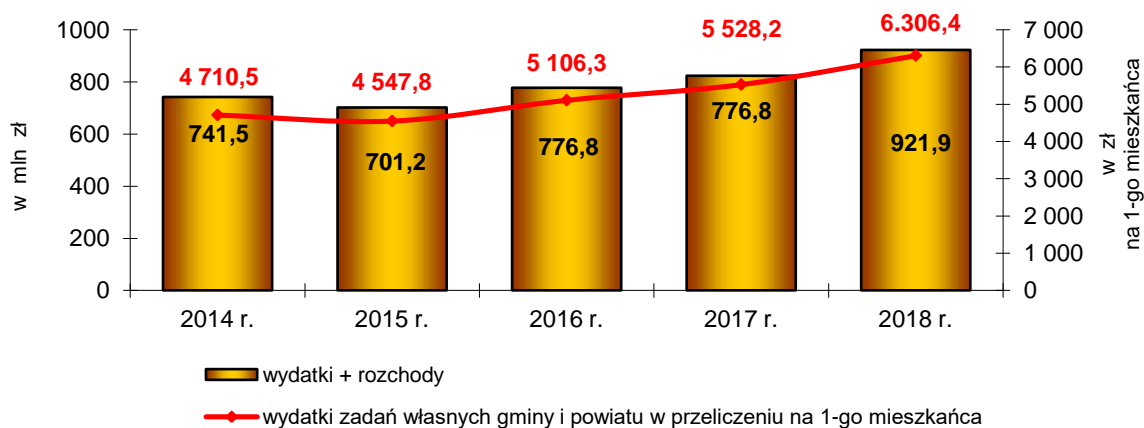
Wydział Podatków i Opłat Lokalnych realizuje uchwały dotyczące podatków i opłat lokalnych. W 2018 roku obowiązywały niżej wymienione uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu:

- nr XXVIII/372/14 z dnia 03.03.2014r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości,
- nr XXVIII/374/14 z dnia 03.03.2014r. w sprawie zwolnienia od środków transportowych,
- nr XII/177/15 z dnia 27.07.2015r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną na terenie miasta Bytomia,
- nr IX/128/15 z dnia 27.05.2015r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej na wspieranie inwestycji początkowej i tworzenie nowych miejsc pracy związanych z tą inwestycją na terenie miasta Bytomia,
- nr XVIII/232/15 z dnia 23.11.2015r. w sprawie określenia wzoru formularza informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz wzoru formularza deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie miasta Bytomia,
- nr XVIII/234/15 z dnia 23.11.2015r. w sprawie podatku rolnego,
- nr XXXIII/428/16 z dnia 28.11.2016r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków lub ich części, w których wykonano remont elewacji,
- nr LVI/729/17 z dnia 27.11.2017r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie miasta Bytomia,
- nr LVI/730/17 z dnia 27.11.2017r. w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie miasta Bytomia.

2.3.2. Wydatki i rozchody budżetu miasta

Wydatki i rozchody budżetu miasta wyniosły ogółem 921.964 tys. zł i były o 12,03% wyższe w odniesieniu do 2017 roku.

Wykres 4. Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2014–2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

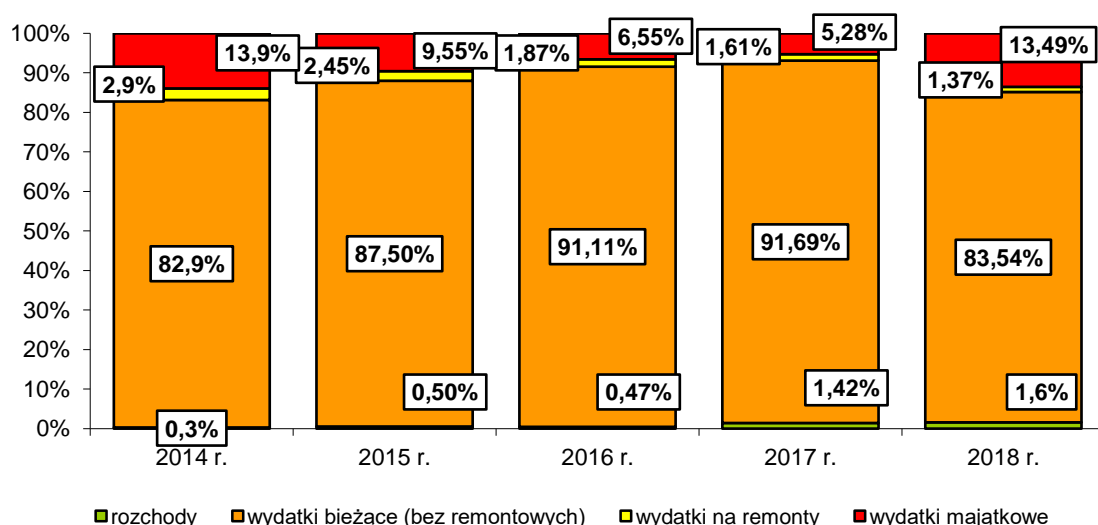
W przeliczeniu na jednego mieszkańca Bytomia wydatki miasta wyniosły 6.306,4 zł i były wyższe o 778,2 zł, tj. o 14,08% w porównaniu do 2017 r.

Tabela 16. Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Wydatki i rozchody ogółem:	741,5	701,18	776,81	822,96	921,96
1. Wydatki ogółem, w tym:	739,89	697,71	773,13	811,3	907,20
wydatki zadań gminy	491,40	542,03	617,73	652,68	712,24
wydatki zadań własnych	505,99	491,19	494,83	503,32	562,53
wydatki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	46,72	50,36	122,53	148,85	149,24
wydatki zadań administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,33	0,48	0,37	0,51	0,47
wydatki zadań powiatu	170,83	155,68	155,40	158,62	194,96
wydatki zadań własnych	166,78	136,74	134,74	137,76	171,39
wydatki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	17,03	15,78	17,57	17,79	20,84
wydatki zadań administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,02	0,0	0,0	0,04	0,18
dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,50	3,16	3,09	3,03	2,55
2. Rozchody	1,60	3,47	3,68	11,66	14,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

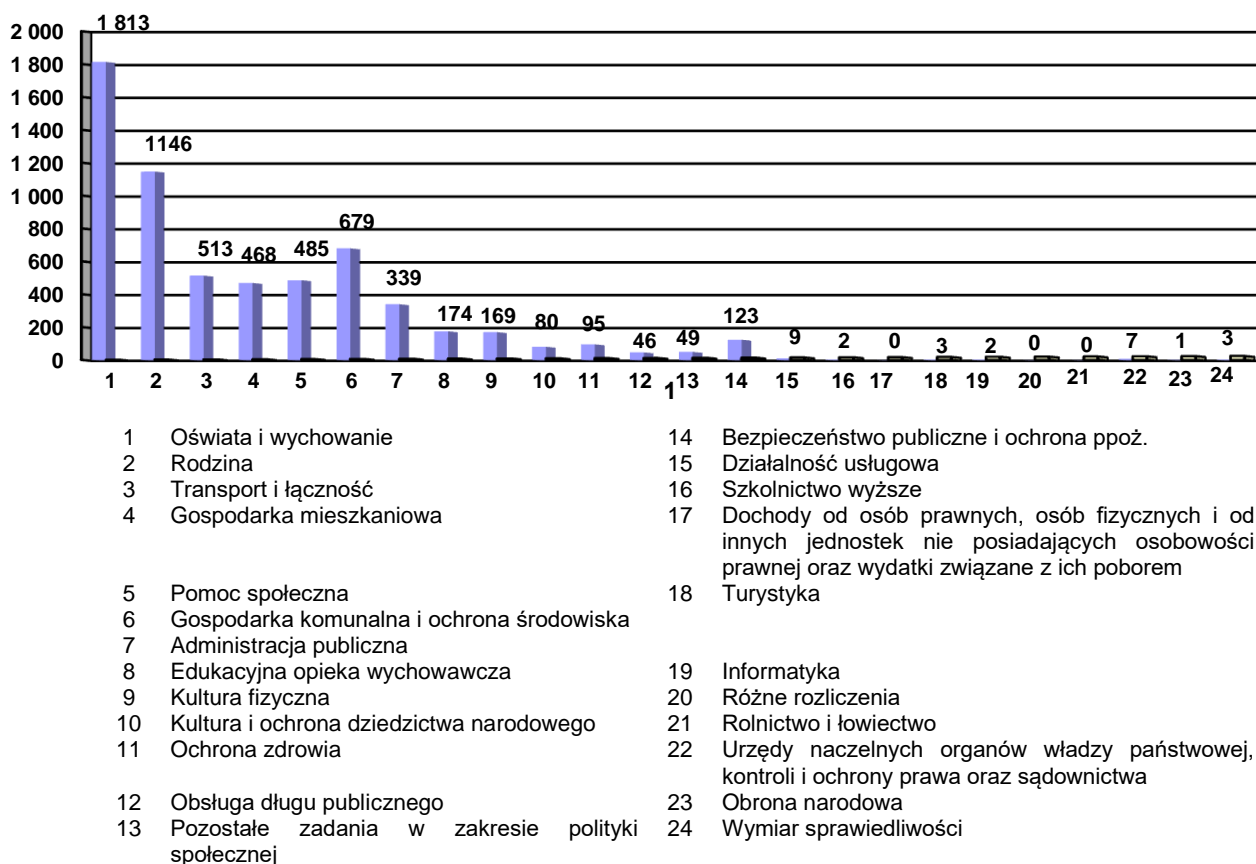
Wykres 5. Struktura wydatków budżetu miasta według rodzajów wydatków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Udział rozchodów w strukturze wydatków wynika z konieczności spłaty uprzednio zaciągniętych kredytów, pożyczek i obligacji. W 2017 roku udział rozchodów wyniósł 1,4%, natomiast w 2018 r. osiągnął wartość 1,6%.

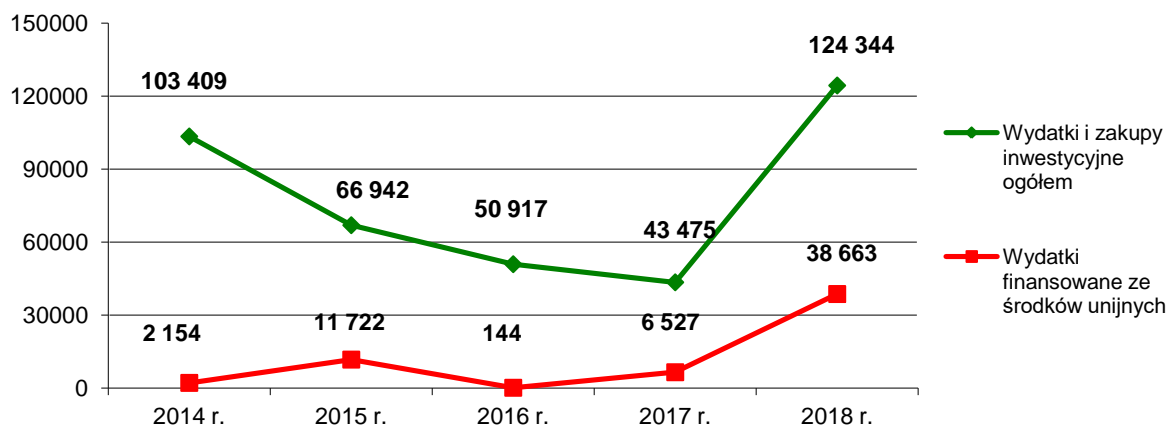
Wykres 6. Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1 mieszkańca Bytomia (w złotych) według działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

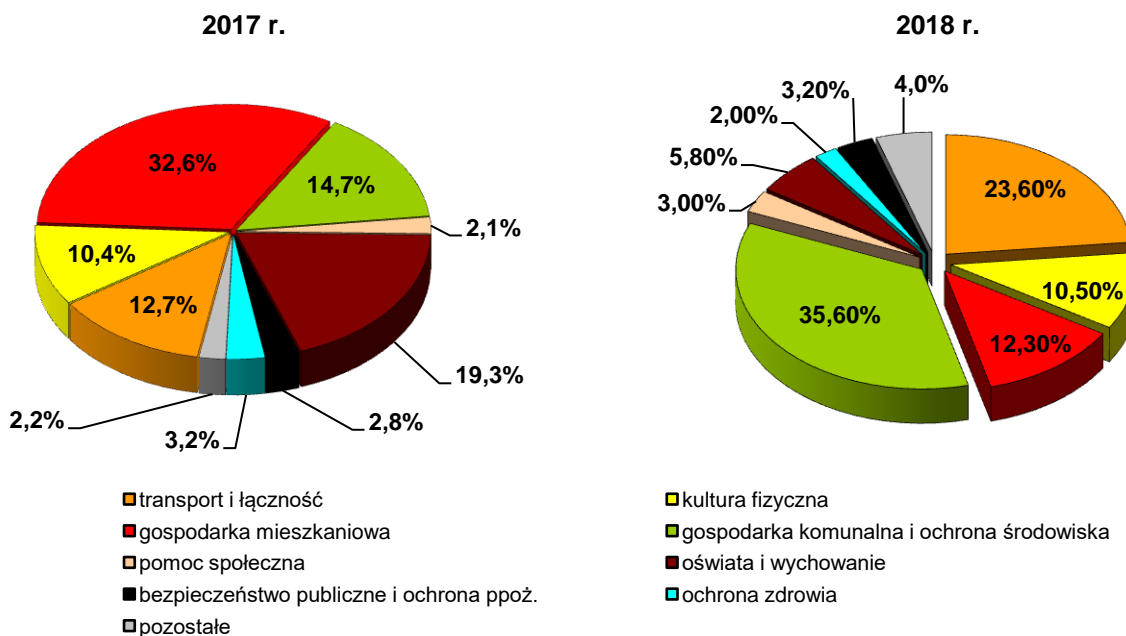
W rozbiciu na poszczególne działy klasyfikacji budżetowej największe kwoty w 2018 r. przeznaczone zostały na oświatę i wychowanie oraz rodzinę.

Wykres 7. Wydatki i zakupy inwestycyjne w latach 2014–2018 (w tys. zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

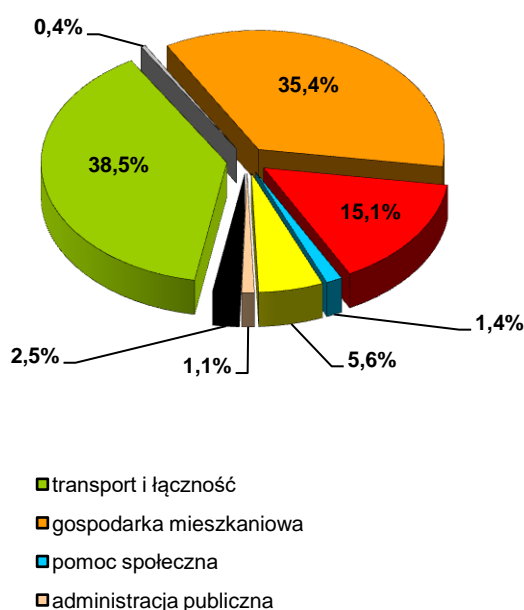
Wykres 8. Struktura wydatków majątkowych finansowanych ze środków budżetu miasta według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W strukturze wydatków inwestycyjnych w okresie 2017-2018 największe zmiany dotyczyły udziału wydatków w działach „Transport i łączność” – wzrost o 10,9% oraz działu „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” – wzrost o 20,9%, a także spadku udziału wydatków w dziale „Gospodarka mieszkaniowa” – o 20,2% oraz „Oświata i wychowanie o 13,5%.

W latach 2014–2018 na remonty wydatkowano odpowiednio: 2014 r. – 21 487 tys. zł, 2015 r. – 16 763 tys. zł, 2016 r. – 14 530 tys. zł oraz w 2017 r. – 13 227 tys. zł oraz w 2018 r. – 12 644 tys. zł.

Wykres 9. Struktura wydatków na działalność remontową według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej 2017 r.**2018 r.**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Główne wydatki na działalność remontową w 2018 r. dotyczyły zadań zaliczanych zgodnie z klasyfikacją budżetową do działów: „Transport i łączność”, „Gospodarka mieszkaniowa” oraz „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”. Uchwała Rady Miejskiej nr LV/672/17 z dnia 30.10.2017 r. w sprawie wyboru podmiotu do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego miasta Bytomia za 2017 rok i 2018 rok została wykonana przez wydziały podległe Skarbnikowi Miasta.

2.3.3. Pozyskane środki zewnętrzne

Na konto Urzędu Miejskiego w 2018 r. wpłynęły środki unijne w wysokości 56 887 885,36 zł. Są to kwoty związane z realizacją projektów, na które dofinansowanie pozyskano w roku 2018 i latach wcześniejszych (kolejne transze dla poszczególnych projektów). Wpływ środków na projekty wybrane do dofinansowania w 2018 r. uzależniony jest od podpisania umów o dofinansowanie i rzeczywistej możliwości realizacji projektów przy założonych kosztach.

Tabela 17. Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2018 r. w rozbiciu na źródła finansowania

Źródło finansowania	Wartość projektów (w zł)	Przyznana wysokość dofinansowania (w zł)	Liczba projektów	Liczba podpisanych umów
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFRR)	185 903 394,11	141 451 589,53	19	5
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFS)	64 848 101,01	60 130 738,63	25	19
POWER na lata 2014-2020 (EFS)	12 764 765,95	12 764 765,95	2	2
PO PC na lata 2014-2020 (EFRR)	149 520,00	149 520,00	1	1
POIiS na lata 2014-2020 (Fundusz Spójności)	118 625 039,00	42 351 664,50	2	1
Erasmus+	1 389 967,77	1 259 429,36	3	3
Razem:	383 680 787,84	258 107 707,97	52	31

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Na powyższe projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 środki pozyskiwane są w ramach różnych narzędzi:

- w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji pozyskano kwotę 134 885 730,58 zł na 16 projektów inwestycyjnych (EFRR) oraz 38 428 322,51 zł na 16 projektów nieinwestycyjnych (EFS);
- w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych pozyskano kwotę 2 765 858,95 zł na dwa projekty inwestycyjne (EFRR) oraz 6 147 517,09 zł na 3 projekty nieinwestycyjne (EFS);
- w naborach konkursowych pozyskano kwotę 19 354 899,03 zł na 7 projektów nieinwestycyjnych (EFS).

Zestawienie projektów wybranych do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Tabela Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2018 r.

Projekt	Źródło dofinansowania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Przyznana kwota dofinansowania (w zł)	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu	Informacja o podpisanej umowie
projekty w ramach OSI						
EFRR						
Termomodernizacja budynków zlokalizowanych w Bytomiu przy ul. Sądowej 1 i 2 - siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	7 217 360,00	1 898 561,73	2018-2020	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	TAK 21.06.2018
Rewaloryzacja zespołu pałacowo-parkowego Thiele-Wincklerów zlokalizowanego przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI	10 013 702,00	4 228 594,93	2018-2020	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	TAK 22.06.2018
Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 337 263,00	1 090 550,00	2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	NIE
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	365 810,00	310 937,82	2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	NIE
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 697 689,00	1 152 600,00	2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	NIE
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 357 440,00	896 320,00	2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	NIE

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 367 839,00	646 000,00	2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	NIE
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 024 066,00	450 500,00	2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	NIE
Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI	5 010 293,00	4 531 203,46	2019-2020	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	NIE
Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnolaskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	20 141 450,00	19 000 000,00	2019-2021	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	NIE
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek)	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	11 482 882,16	10 299 896,74	2018-2020	Bytomskie Mieszkania	NIE
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark)	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	16 082 815,80	15 190 500,31	2018-2020	Bytomskie Mieszkania	NIE
Rewitalizacja części podobszaru nr 8 - Bytom Bobrek	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	64 399 114,81	41 490 363,15	2017-2021	Bytomskie Mieszkania	NIE
Rewitalizacja podobszarów nr 10, 11, 12, 13 - Bytom Śródmieście, Rozbark	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	20 056 237,23	17 725 642,44	2017-2021	Bytomskie Mieszkania	NIE
Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych – OSI	14 314 800,00	13 599 060,00	2019-2021	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.	NIE
Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych – OSI	2 658 461,56	2 375 000,00	2015-2019	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych	TAK 26.04.2018

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

EFS						
Biblioteka Narzędzi – FabLab Bytom	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	2 861 432,67	2 718 361,03	2019-2021	FAJNA Spółdzielnia Socjalna (lider projektu) Miasto Bytom (partner projektu)	NIE
Program Aktywności Lokalnej „FAMILY TIME” – aktywni i zintegrowani	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	1 088 754,00	1 034 316,29	2019-2022	Fundacja Flexi Mind (lider projektu) Miasto Bytom (partner projektu)	NIE
Bytomscy Transformersi – strażnicy kapitału społecznego!	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	3 655 566,64	3 472 788,31	2019-2020	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.	TAK 20.11.2018 (odstąpienie od umowy 2019 r.)
Metamorfozy Mieszkańców DPS Bytom	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	1 534 536,00	1 457 809,20	2019-2020	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z „PRO-INWEST”	NIE
Jak w rodzinie – utworzenie zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	7 122 270,72	6 623 711,77	2018-2021	Wydział Polityki Społecznej	TAK 01.08.2018
Szansa dla Dziecka	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	565 025,00	536 773,75	2019-2020	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Szansa dla dziecka”/ Dom Dziecka nr 1	TAK 13.08.2018
Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	1 123 472,56	1 067 298,93	2018-2019	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	TAK 13.08.2018
Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	2 077 965,19	1 974 066,93	2020-2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	NIE
Centrum Wsparcia Rodziny edycja I	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	6 807 342,26	6 330 828,30	2018-2021	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	TAK 14.08.2018
Centrum Wsparcia Rodziny edycja II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	5 156 184,77	4 795 251,84	2021-2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	NIE
Usługi społeczne w mieszkaniach wspomaganych edycja I	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	1 951 807,86	1 815 181,31	2020-2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	TAK 13.07.2018

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

Usługi społeczne w mieszkaniach wspomaganych edycja II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	842 538,36	783 560,67	2021-2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	NIE
Kompleksowe alternatywne i aktywizacyjne usługi terapeutyczne dla osób przewlekle psychicznie chorych – mieszkańców miasta Bytom, w tym mieszkańców DPS dla Dorosłych	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	1 443 469,92	1 342 427,02	2019-2020	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych	TAK 29.10.2018
Lepszy start	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	729 766,05	693 277,75	2018-2020	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom	TAK 22.08.2018
Centrum Integracji Społecznej przestrzenią dla aktywności osób wykluczonych	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI (dofinansowanie obejmuje też wkład z Budżetu Państwa)	3 127 427,53	2 971 056,15	2018-2020	Centrum Integracji Społecznej	TAK 09.08.2018
S.O.S. dla dzielnicy Bobrek – aktywizacja zawodowa i społeczna	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI (dofinansowanie obejmuje też wkład z Budżetu Państwa)	854 329,75	811 613,26	2019-2021	Centrum Integracji Społecznej	TAK 06.08.2018
projekty w ramach ZIT						
EFRR						
Termomodernizacja hali sportowej przy ul. Strzelców Bytomskich 131 w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT	1 749 921,95	1 408 289,07	2018	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu	TAK 13.08.2018
Termomodernizacja hali sportowej przy ul. Kosynierów 15 w Bytomiu wraz z modernizacją instalacji ciepłej wody użytkowej z zastosowaniem instalacji solarnej	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT	1 626 246,60	1 357 569,88	2018	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu	TAK 24.08.2018
Lepsze umiejętności – większe szanse na rynku pracy. Poprawa infrastruktury kształcenia zawodowego w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 12.2.1. Infrastruktura kształcenia zawodowego – ZIT	4 000 002,00	3 800 000,00	2017-2020	Wydział Edukacji	TAK 28.11.2018

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

EFS						
Asystent z rodziną – kontynuacja	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – ZIT	999 996,50	929 996,74	2019-2021	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	NIE
NHZ – Nowe horyzonty zawodowe	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.4.1 Outplacement – ZIT	1 417 520,35	1 417 520,35	2018-2020	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy	TAK 14.09.2018
projekty w ramach konkursów/pozakonkursowe						
Fundusz Spójności						
Modernizacja Ciepłowni Radzionków poprzez budowę wysokosprawnej kogeneracji wraz z modernizacją systemu zaopatrzenia miasta Bytomia w ciepło na potrzeby c.w.u. z sieci ciepłowniczej	Fundusz Spójności w ramach PO IiŚ na lata 2014-2020, Działanie 1.7.3 Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w województwie śląskim	99 863 849,00	31 712 854,50	2018-2022	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	TAK 17.12.2018
Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023	Fundusz Spójności w ramach PO IiŚ na lata 2014-2020, Działanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	18 761 190,00	10 638 810,00	2019-2022	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	NIE
EFRR						
Bytomski OBYWATEL.IT	EFRR w ramach PO Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Działanie 3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych	149 520,00	149 520,00	2018-2019	Biuro Rewitalizacji i Funduszy Europejskich we współpracy z FAJNA Spółdzielnia Socjalna	TAK 05.07.2018
EFS						
AS Aktywny Społecznie	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty OPS i PCPR	9 444 299,66	8 027 654,71	2018-2020	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	TAK 20.02.2018
Wysoka jakość kształcenia zawodowego w szkołach w miastach: Bytom i Żory	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego – konkurs (w tabeli podano kwoty dotyczące Bytomia)	240 612,20	235 727,70	2018-2020	SYNTEA S.A./Wydział Edukacji (Gmina Bytom jest Partnerem projektu)	TAK 10.08.2018
Bytomska szkoła = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.1.4. Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs (w tabeli podano kwoty dotyczące Bytomia)	757 079,00	653 571,50	2018-2020	Wydział Edukacji/ partner projektu: PROFI BIZNES GROUP	TAK 25.07.2018

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

Aktywizacja bytomskiej przedsiębiorczości	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs	3 714 960,00	3 472 788,31	2018-2020	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z Euro Support Opole	TAK 24.08.2018
Droga do aktywności zawodowej – Bytomianie na Start	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs	3 174 482,08	3 015 757,97	2018-2020	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytomiu	TAK 18.05.2018
Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową – etap I	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs	3 011 305,98	2 860 740,68	2018-2020	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu	TAK 28.03.2018
Rewitalizacja społeczna mieszkańców Bytomia poprzez specjalistyczne szkolenia zawodowe w wybranych zawodach rzemieślniczych	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs	1 145 955,96	1 088 658,16	2018-2020	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu we współpracy z Cechem Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu	TAK 28.03.2018
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu (IV)	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Działanie 1.1 Wsparcie osób pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe	10 949 737,95	10 949 737,95	2019-2020	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu	TAK 13.12.2018
Szkolenia dla doradców edukacyjno-zawodowych na obszarze makroregionu III	EFS w ramach PO WER, Działanie: 2.14 Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	1 815 028,00	1 815 028,00	2019-2020	Wydział Edukacji/Centrum Kształcenia Ustawicznego	TAK 13.11.2018
inne						
Zwiększenie szans na dobrą pracę poprzez staże zagraniczne	Erasmus+, Akcja 1 w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowe 2018	640 885,00	510 346,59	2018-2020	Wydział Edukacji/Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	TAK 20.08.2018
Europejskie mobilności uczniów i nauczycieli gwarancją rozwoju osobistego i zawodowego	Erasmus+, Akcja 1: Mobilność Edukacyjna	634 280,04	634 280,04	2017-2019	Wydział Edukacji/Technikum nr 4	TAK 11.07.2018
Podnoszenie specjalistycznych kompetencji kadry pedagogicznej szkoły poprzez udział w kursie oraz wymianę doświadczeń w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Erasmus+, Akcja 1 –Mobilność kadry edukacji szkolnej w roku 2018	114 802,73	114 802,73	2018-2020	Wydział Edukacji/Branżowa Szkoła 1 Stopnia Nr 8 Specjalna	TAK 03.08.2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Biura Rewitalizacji i Funduszy Europejskich oraz otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na 31 grudnia 2018 r.)

W 2018 roku kontynuowano realizację projektów, na które dofinansowanie ze środków unijnych uzyskano we wcześniejszych latach, w szczególności:

EFRR

- Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku (Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej);
- Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowanie obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno-wypoczynkowe (Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej),
- Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap (Bytomskie Centrum Kultury),
- Zastąpienie materiałów azbestowych materiałami nieszkodliwymi w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych w Bytomiu oraz unieszkodliwienie wyrobów azbestowych (Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o. w imieniu wspólnot),
- Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Strzelców Bytomskich 16 (siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie) (Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie),
- Program terapii dla młodzieży (Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom),
- Przebudowa i adaptacja budynku przy ulicy Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej (Centrum Integracji Społecznej),

EFS

- Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu (III) (Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu),
- Aktywizacja osób młodych pozostający bez pracy w Bytomiu (III) (Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu),
- Bytomska Akademia Kompetencji (Wydział Edukacji),
- Szkoła na miarę rynku pracy (Wydział Edukacji),
- Kariera i Kompetencje – zwiększenie dopasowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy w oparciu o Sieć K2 w subregionie centralnym województwa śląskiego (Wydział Edukacji),
- Przyjazny, bezpieczny nasz drugi dom (Żłobek Miejski nr 1)
- Asystent z rodziną – razem silniejsi (Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie),
- Masz pomysł – masz firmę (Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z Euro Support Opole),
- Moja firma – mój sukces (Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z Rudzką Agencją Rozwoju „Inwestor”)
- Droga do aktywności zawodowej (Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytomiu),
- Kształcenie komputerowe i językowe osób pracujących z terenów rewitalizowanych (Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z Instytutem Badawczo-Szkoleniowym w Olsztynie),
- Usługi rozwojowe dla bytomskich przedsiębiorstw. Bytomski Podmiotowy System Finansowania (Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytomiu oraz Centrum Szkoleniowo-Doradczym dr Kurnicki Sp. komandytowa w Zabrze),

Fundusz Spójności

- Odnowa zieleni w parkach miejskich w Bytomiu (Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej),
- Rewitalizacja terenów przemysłowych dzielnic Szombierki i Łagiewniki w dolinie rzeki Bytomki (Ośrodek Sportu i Rekreacji).

W 2018 roku pozyskano dla Gminy Bytom i jednostek podległych również dotacje z innych źródeł w łącznej wysokości 12 750 445,54 zł (projekty wybrane do dofinansowania). W 2018 r. umowy podpisano dla wszystkich 44 projektów.

Zestawienie projektów, źródła ich dofinansowania, wartości projektów oraz kwoty dofinansowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródła zewnętrznych w 2018 r.

Projekt	Źródło dofinansowania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Kwota dofinansowania (w zł)	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu	Informacja o podpisanej umowie
Budowa boiska szkolnego z infrastrukturą towarzyszącą i dojazdem na terenie Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Dotacja celowa z budżetu państwa	309 000,00	150 000,00	2018	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	TAK 09.10.2018
Budowa części lekkoatletycznej wraz z boiskiem przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Bytomiu przy ul. Nickla 19	Dotacja celowa z budżetu państwa	544 350,47	200 000,00	2018	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów	TAK 09.10.2018
Budowa drogi gminnej pomiędzy ul. Orzegowską a ul. Konstytucji w Bytomiu – etap I	Rządowy Program na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej	2 344 357,46	1 356 000,00	2017-2018	Miejski Zarząd Dróg i Mostów	TAK 17.08.2018
Przebudowa ul. Frenzla w Bytomiu	Dotacja celowa w ramach programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności”	2 905 423,91	2 035 928,00	2018	Miejski Zarząd Dróg i Mostów	TAK 23.03.2018
Przebudowa ul. Zgody	Dotacja celowa w ramach programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności”	771 802,94	585 231,00	2018	Miejski Zarząd Dróg i Mostów	TAK 13.11.2018
Przebudowa al. Jana Pawła II	Dotacja celowa w ramach programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności”	2 199 223,52	1 216 008,00	2018	Miejski Zarząd Dróg i Mostów	TAK 29.03.2018
Przebudowa skrzyżowania ul. Wrocławskiej z ul. Reja w Bytomiu	Dotacja celowa w ramach programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności”	5 356 987,00	4 202 853,00	2018	Miejski Zarząd Dróg i Mostów	TAK 29.03.2018
Modernizacja i rozbudowa zespołu boisk treningowych przy ulicach Piłkarskiej i Olimpijskiej w Bytomiu	Ministerstwo Sportu i Turystyki, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Modernizacji Infrastruktury Sportowej – edycja 2016	2 948 204,51	963 287,00	2016-2018 (wyplata środków 2018)	Bytomski Sport	TAK 10.10.2016 Aneks nr 1 22.12.2016 Aneks nr 2 19.12.2017
Modernizacja systemu ogrzewania budynków przy ul. Opolskiej 8-14 i ul. Gruntowej 6 w Bytomiu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (wykazano środki z umorzenia, dodatkowo pozyskano pożyczkę)	252 900,00	138 249,00	2018-2019	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	TAK 3 umowy umorzeniowe 25.09.2018 14.11.2018 14.02.2019

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

Wydanie publikacji pn. „Bytom z Natury Zielony - przyrodnicze zakątki”	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Priorytet 5.2 Jednorazowe publikacje propagujące ochronę środowiska i gospodarkę wodną	26 775,00	13 387,50	2018	Wydział Inżynierii Środowiska	TAK 17.10.2018
Profilaktyka zdrowotna dzieci realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019, tzw. zielone szkoły	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	996 358,00	176 940,00	2018	Wydział Edukacji (Szkoły Podstawowe nr 2, 3, 4, 6, 9, 16, 21, 28, 33, 36, 38, 44, 46, 51, 54)	TAK 26.06.2018 25.10.2018
Zielona Pracownia Projekt 2018 i Zielona Pracownia 2018	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, środki na Zielone Pracownie	149 032,69	145 020,00	2018	Wydział Edukacji (Szkoły Podstawowe nr 43, 54, 16 oraz Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych)	TAK SP 43 31.07.2018 SP 54 31.07.2018 SP 16 30.07.2018 ZSM-E 30.07.2018
Aktywna Tablica	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica”	262 475,00	209 980,00	2018	Wydział Edukacji (Szkoły Podstawowe 4, 5, 9, 21, 26, 27, 28, 36, 37, 42, 43, 45, 54, 17 oraz Szkoła Podstawowa Mistrzostwa Sportowego)	TAK 04.07.2018
Niepodległa	Ministerstwo Edukacji Narodowej, wsparcie na realizację zadania obejmującego przygotowanie i przeprowadzenie działań związanych z obchodami setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości	8 383,00	6 706,40	2018	Wydział Edukacji (Szkoła Podstawowa nr 37)	TAK 14.09.2018
Prowadzenie świetlicy integracyjnej Amaro Strychos w SP 16 w Bytomiu	Dotacja Wojewody Śląskiego w ramach rządowego „Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014- 2020”	102 000,00	102 000,00	2018	Szkoła Podstawowa nr 16 w Bytomiu we współpracy z Fundacją Księdza Prałata Pawła Krafczyka w Bytomiu	TAK 07.05.2018
Program wspierania szkolnictwa sportowego i współzawodnictwa	Polski Związek Judo	20 000,00	20 000,00	2018	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego	TAK 27.11.2018
Podsumowanie sezonu sportowego 2017	Fundacja LOTTO	7 000,00	7 000,00	2018	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego	TAK 21.02.2018
Program #SuperKoderzy	Fundacja Orange	5 000,00	5 000,00	2018	Wydział Edukacji/ Szkoły Podstawowe nr 4 i 16	TAK SP16 18.06.2018 SP 4 16.06.2018

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

Podyplomowe studia z Wiedzy o Regionie	Województwo Śląskie	4 000,00	1 300,00	2018	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 27	TAK 06.11.2018
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	Program wspierania w latach 2016–2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych	135 013,82	107 996,64	2018	Wydział Edukacji (Szkoły Podstawowe nr 3, 6, 16, 23, 27, 38, 42, 46, 2 oraz Zespół Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących)	TAK 11.07.2018
Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	67 650,00	67 650,00	2018	Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu	TAK 10.07.2018
Produkcja spektaklu „Weselle”	Instytut Muzyki i Tańca, Program Zamówienia choreograficzne 2018	36 000,00	36 000,00	2018	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark	TAK 30.04.2018
ROZBARK Dance	Instytut Muzyki i Tańca, Program Zamówienia choreograficzne 2019	38 500,00	15 000,00	2018	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark	TAK 20.09.2018
Zakup sprzętu audiowizualnego i oświetleniowego na potrzeby działalności scenicznej	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Fundusz Promocji Kultury, Infrastruktura Kultury	181 650,00	140 000,00	2018	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark	TAK 01.10.2018
Oscar Shorts Fabuły	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	1 000,00	615,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 20.02.2018
Kobiety Bytom	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	2 000,00	861,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 20.02.2018
Oscarowy weekend	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	2 346,15	738,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 20.02.2018
Projekt rezydencyjny	Fundusz Wyszehradzki	10 000,00	2 250,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 30.04.2018
Becekobus – wakacyjne warsztaty objazdowe	Narodowe Centrum Kultury	46 000,00	34 000,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 29.05.2018
Kino Szkoła (od 01.01.2018-30.06.2018)	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	17 640,00	8 610,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 27.04.2018
Bytomska Jesień Literacka	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	75 300,00	45 175,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 23.07.2018
Festiwal Wiosna Filmów	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	1 013,31	615,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 01.10.2018
BCKino Plenerowe	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	14 940,00	2 460,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 01.10.2018
Najpiękniejsza katastrofa	Fundusz Wyszehradzki	81 681,69	17 650,00	2018-2019	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 18.09.2018
Kino Szkoła (od 01.10.2018 – 31.12.2018)	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	12 000,00	7 380,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 27.09.2018
Spotkania z cyklu BCKino w podróży	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	1 600,00	984,00	2018	Bytomskie Centrum Kultury	TAK 25.10.2018
Zakup autobusu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych ze stanowiskami dla wózków inwalidzkich	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Program wyrównywania różnic między regionami III	276 258,00	206 640,00	2018	Wydział Polityki Społecznej (środki pozyskano na rzecz Bytomskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej)	TAK 25.07.2018

Raport o stanie miasta. Bytom 2018

Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” 2018	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	67 000,00	54 000,00	2018	Wydział Polityki Społecznej i Żłobek Miejski nr 1	TAK 22.06.2018
Drogowskaz dla rodzin - strefa bezpieczeństwa	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Program Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edycja 2018	112 056,00	78 000,00	2018	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	TAK 27.07.2018
Nowe horyzonty aktywnej integracji w środowisku lokalnym - animacja, edukacja, aktywizacja na rzecz zmniejszenia wykluczenia społecznego; edycja 2018	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu - nowy wymiar 2020	129 484,00	100 000,00	2018	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	TAK 14.03.2018
Dofinansowanie kosztów wynagrodzenia asystentów rodzin w 2018 roku	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018	330 434,99	186 457,00	2018	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	TAK 30.11.2018
Dofinansowanie kosztów wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w 2018 roku	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019	48 271,43	26 154,00	2018	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	TAK 30.11.2018
Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	5 400,00	4 320,00	2018	Dom Pomocy Społecznej "Wędrowiec"	TAK 08.05.2018
Zapewnienie funkcjonowania placówki "Senior+"	Budżet Państwa, Program wieloletni "Senior+" na lata 2015-2020 (edycja 2018) Moduł II Zapewnienie funkcjonowania placówki "Senior+"	180 000,00	72 000,00	2015-2020	Bytomskie Centrum Wsparcia	TAK 16.04.2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Biura Rewitalizacji i Funduszy Europejskich oraz otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na 31 grudnia 2018 r.)

Na koniec 2018 r. w trakcie oceny (na różnym etapie: ocena formalna, merytoryczno-techniczna) znajdowało się 12 projektów miasta, w tym 4 inwestycyjne (EFRR), 1 nieinwestycyjny (EFS) i 7 złożonych do programów Narodowego Centrum Kultury oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

2.4. System obsługi klienta

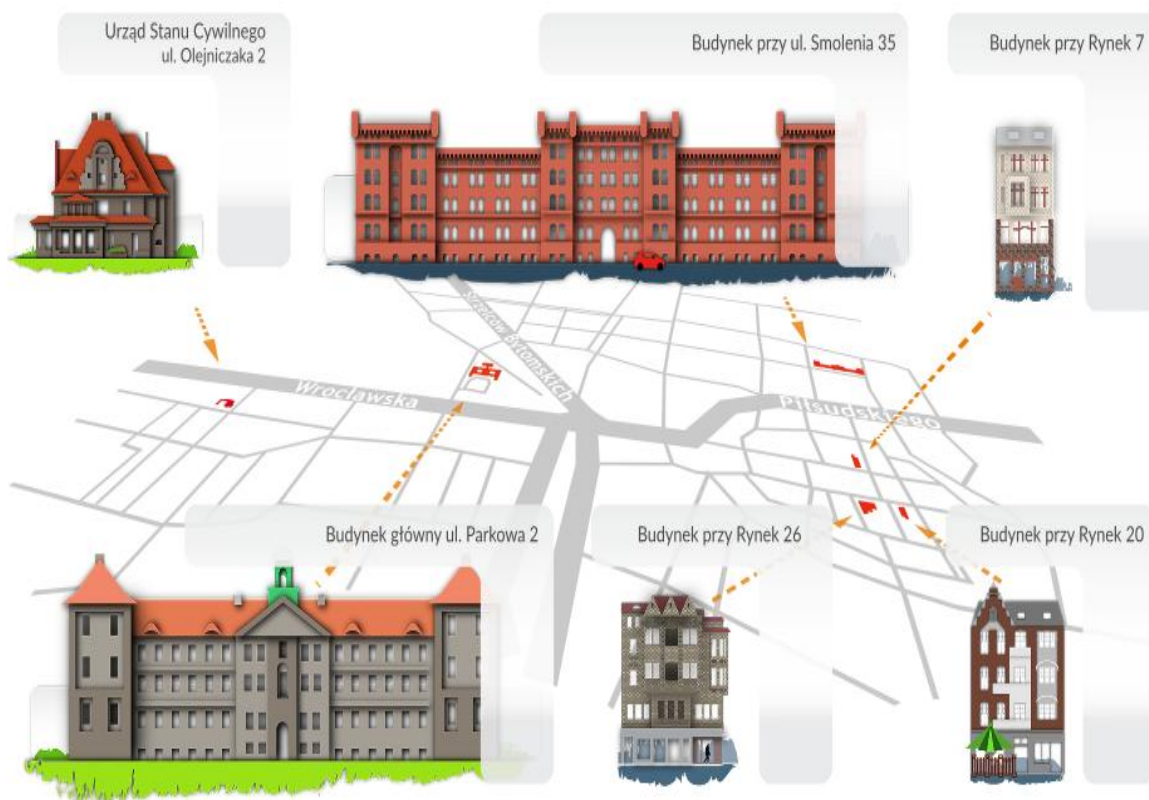
W urzędzie Miejskim w Bytomiu wdrożony został system zarządzania jakością w oparciu o normę ISO 9001:2015. Akredytowaną jednostką certyfikującą jest Polski Rejestr Statków S.A.

Zakres certyfikacji obejmuje:

- zadania własne gminy,
- zadania własne powiatu,
- zadania z zakresu administracji rządowej,
- zadania ustawowo zlecone realizowane przez Urząd Miejski w Bytomiu.

W oparciu o wymagania normy wdrożone są działania skierowane na zapewnienie standardów obsługi, zwracając szczególną uwagę na dbałość o jakość obsługi klienta, sposób komunikowania się uwzględniający pełną, zrozumiałą informację o załatwianych sprawach.

Rysunek 16. Wirtualny Urząd

Źródło: <https://i-biip.um.bytom.pl/wirtualny-urzad/>

Cyklicznie przeprowadzana jest analiza ryzyka.

Do czynników, które miały wpływ na realizację zadań należą:

- niewystarczający poziom finansowania zadań;
- ograniczenia w działaniu systemu informatycznego;
- trudności w zatrudnieniu pracowników o wymaganych kwalifikacjach.

Brak środków finansowych lub niedostateczny poziom finansowania zadań wpływał na ich realizację w tym, planowanie realizacji zadania, przesunięcie terminu realizacji czy też rezygnację z realizacji zadania w całości lub części.

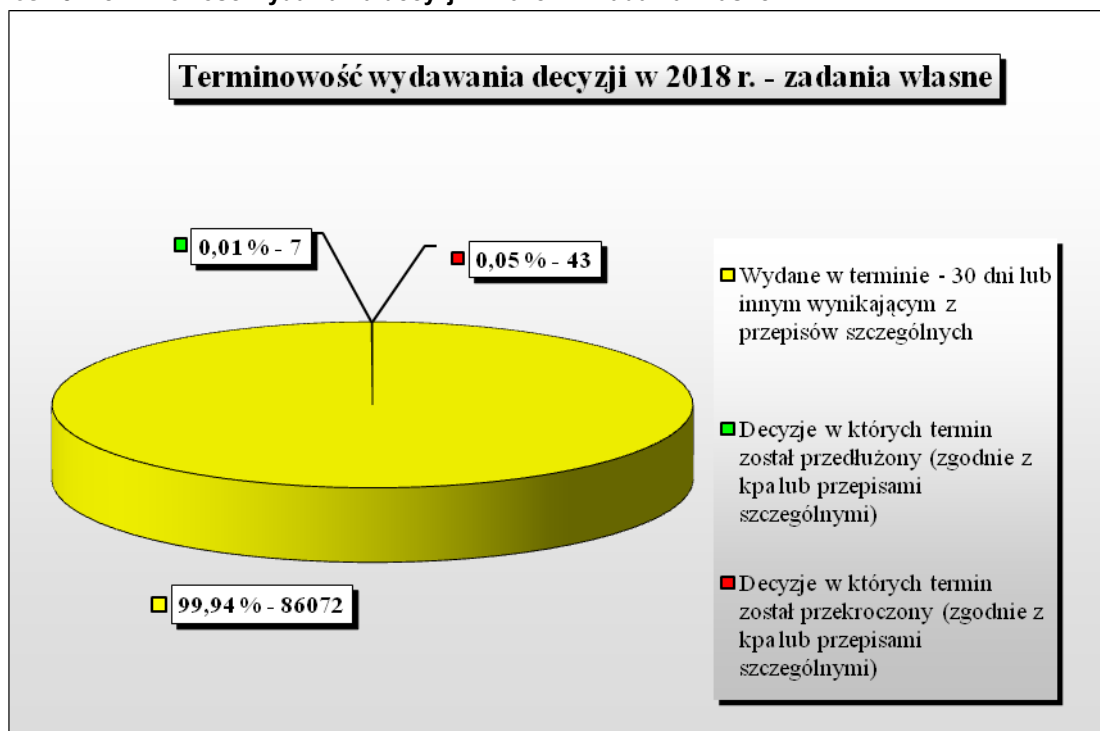
Awaryjność oprogramowania i sprzętu komputerowego, opóźnienia w dostosowaniu oprogramowania do zmian w przepisach prawnych, utrudnienia w korzystaniu z programów użytkowych to często wymieniane przez wykonawców niedogodności w bieżącej pracy komórek organizacyjnych.

Urząd również mierzy się z problemem zatrudnienia pracowników o wymaganych kwalifikacjach. Brak rozstrzygnięcia przeprowadzonego naboru dot. 18 procedur naboru w 2018 r. Coraz częstsze są także są przejścia pracowników Urzędu do pracy w innych jednostkach – 6 zdarzeń w 2018 r.

Pomimo wskazanych wyżej ograniczeń podkreślić należy prawidłowość i terminowość wydawanych przez tut. organ decyzji administracyjnych.

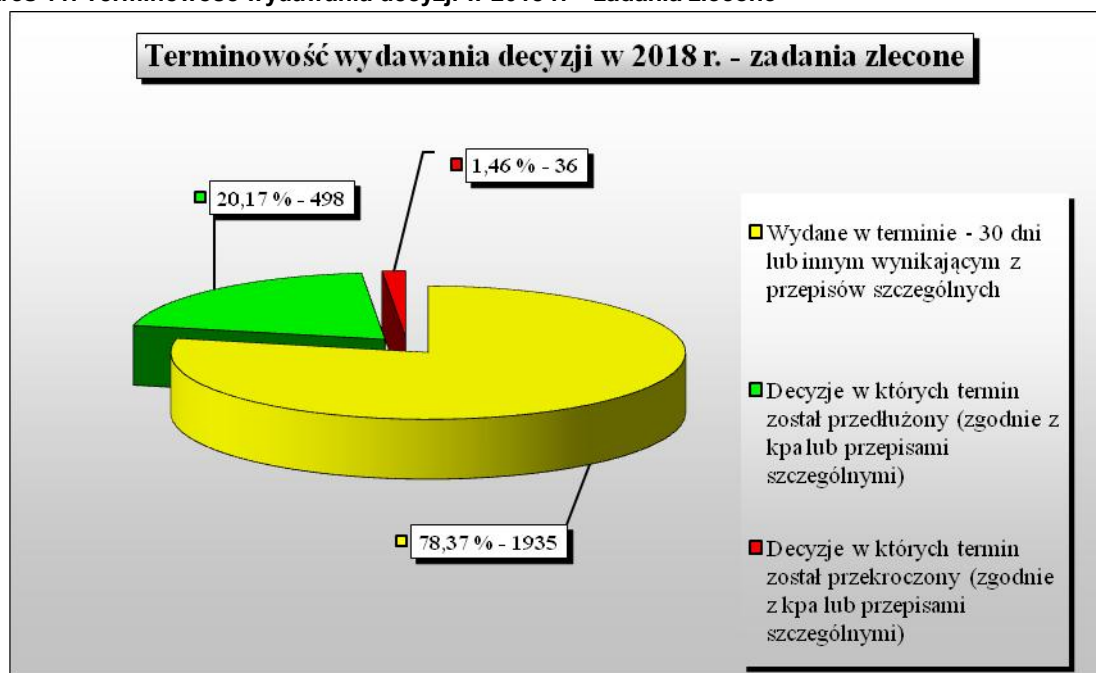
Wysoki stopień dotrzymania ustawowych terminów wydawania decyzji w zakresie prowadzonych spraw oraz znikomy procent podważenia decyzji tutejszego organu przez organy wyższego stopnia obrazują poniższe zestawienia.

Wykres 10. Terminowość wydawania decyzji w 2018 r. – zadania własne

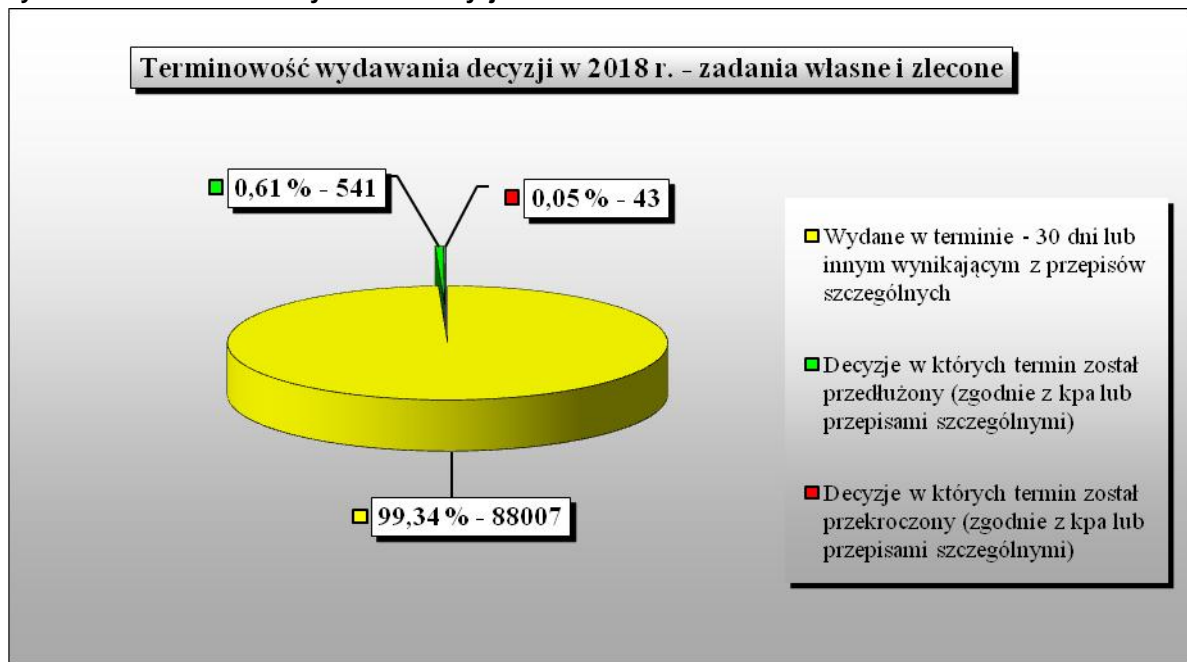
Źródło: Wydział Organizacyjny

Wykres 11. Terminowość wydawania decyzji w 2018 r. – zadania zlecone

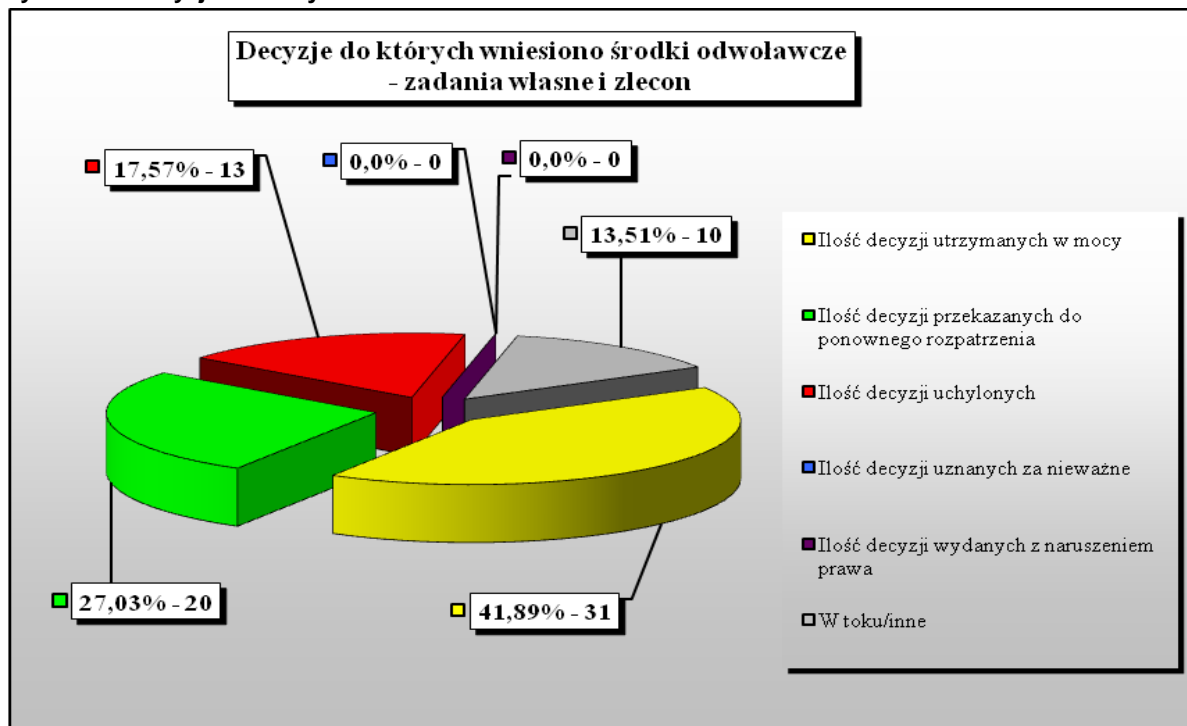
Źródło: Wydział Organizacyjny

Wykres 12. Terminowość wydawania decyzji w 2018 r. – zadania własne i zlecone

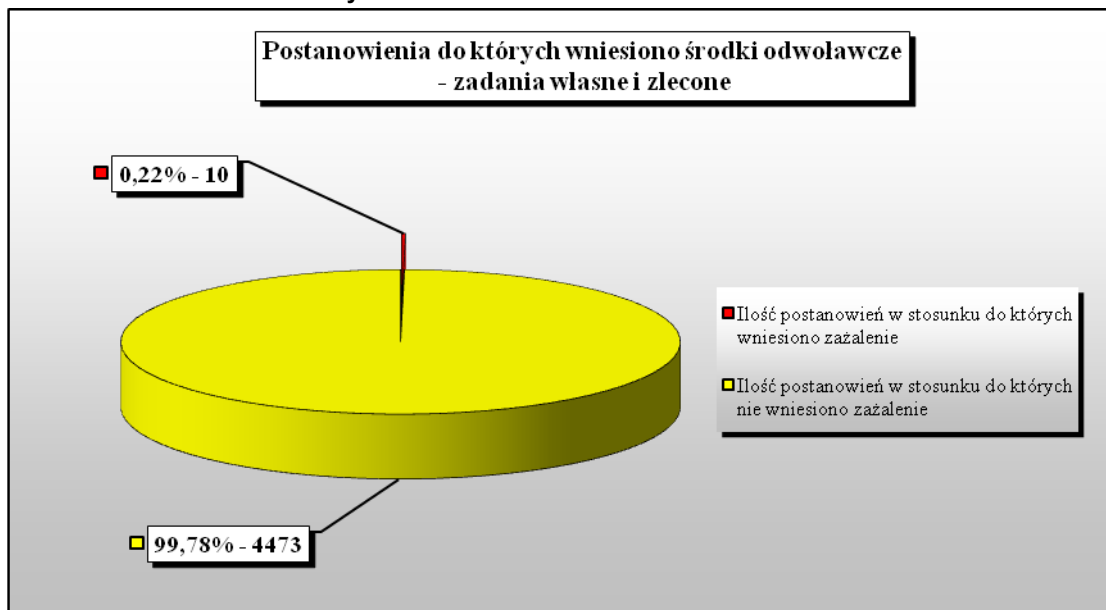
Źródło: Wydział Organizacyjny

Wykres 13. Decyzje do których wniesiono środki odwoławcze – zadania własne i zlecone

Źródło: Wydział Organizacyjny

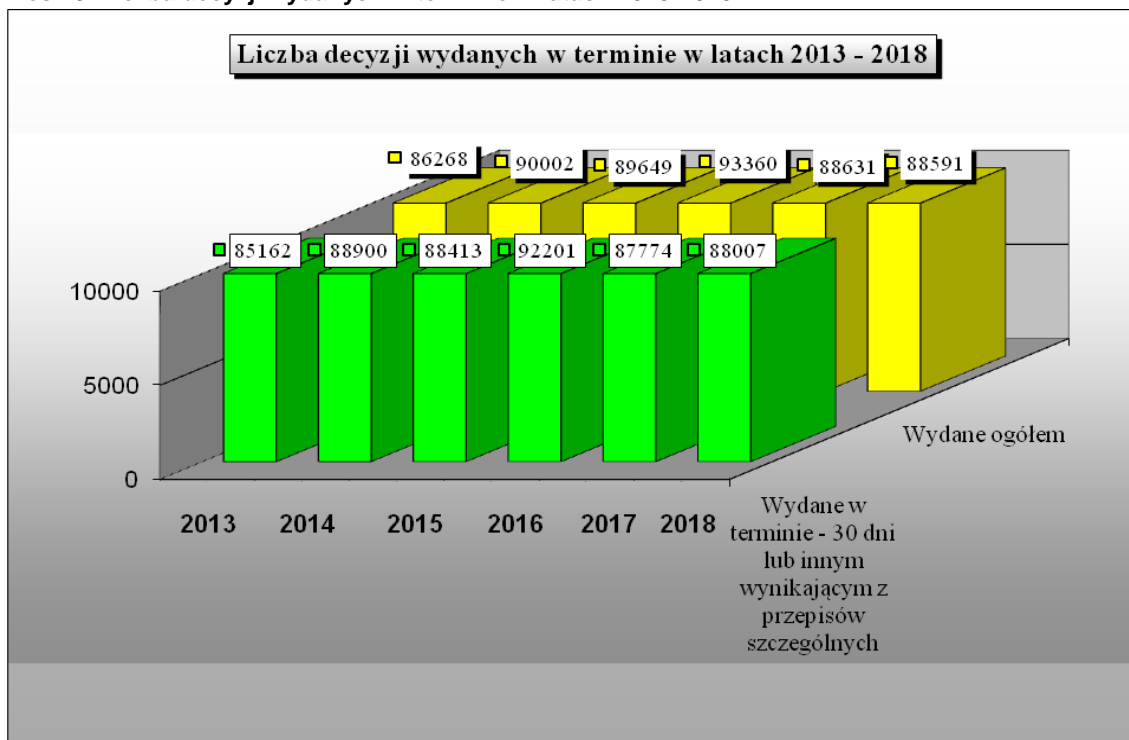
Wykres 14. Postanowienia do których wniesiono środki odwoławcze – zadania własne i zlecone

Źródło: Wydział Organizacyjny

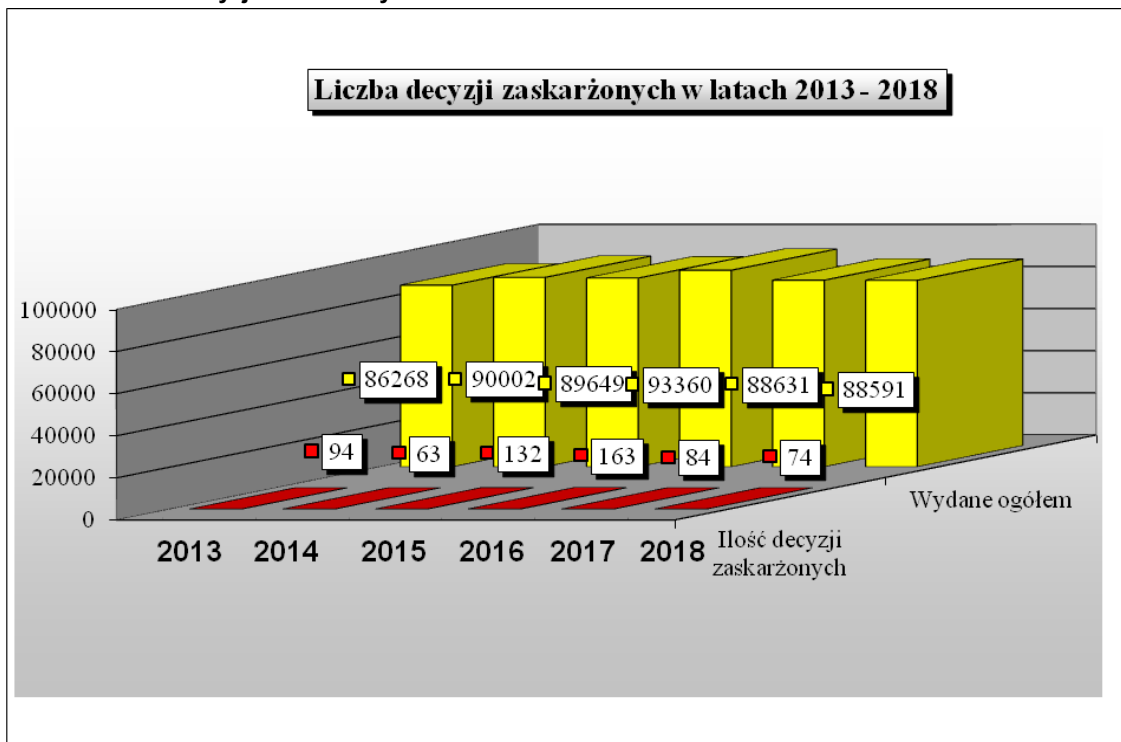
Poniżej przedstawiam dane dot. wydawanych decyzji administracyjnych na przestrzeni lat 2013 – 2018.

Wykres 15. Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2013-2018

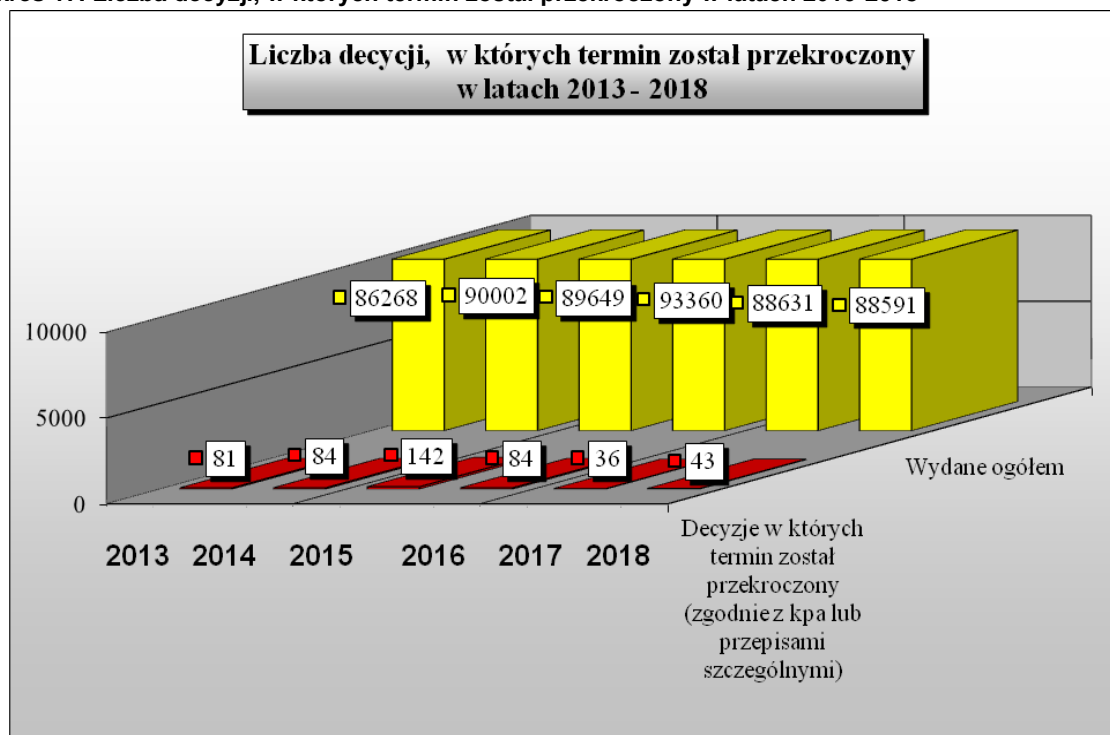
Źródło: Wydział Organizacyjny

Wykres 16. Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2013-2018

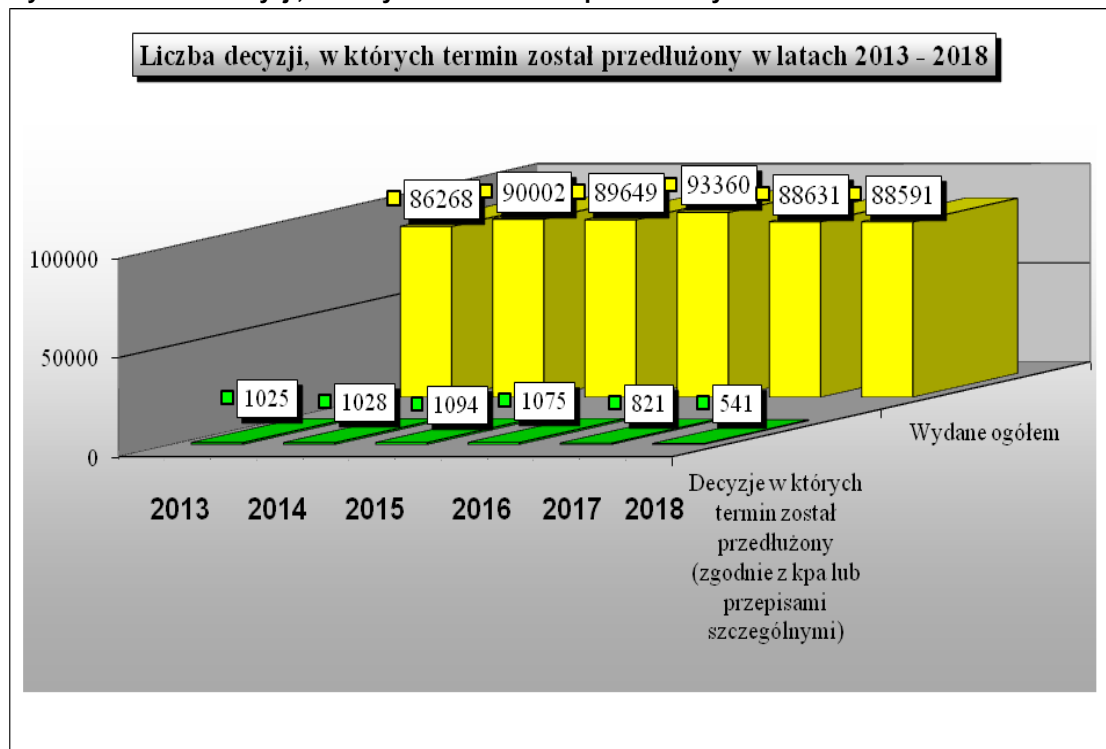
Źródło: Wydział Organizacyjny

Wykres 17. Liczba decyzji, w których termin został przekroczony w latach 2013-2018

Źródło: Wydział Organizacyjny

Wykres 18. Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2013-2018

Źródło: Wydział Organizacyjny

2.5. Promocja miasta

Najwięcej uwagi w 2018 roku poświęcono promowaniu atrakcji miejskich, wydarzeń kulturalnych i sportowych, walorów turystycznych i przyrodniczych, działalności lokalnych organizacji pożytku publicznego, a także wysokiego poziomu szkolnictwa i usług medycznych.

Informacje o mieście pojawiały się na różnych nośnikach w przestrzeni publicznej (także wirtualnej):

- **2451** - teksty na stronie www.bytom.pl;
- **2753** informacji w Biuletynie Informacji Publicznej;
- **277** ogłoszeń w gazetach lokalnych, regionalnych, krajowych;
- **ok. 220** zapowiedzi imprez kulturalnych na stronie www.kulturalnybytom.pl;
- **ok. 240** informacji na jednym ekranie ledowym (jest 6 ekranów, – czyli wyświetlono ok. **1500** plakatów i filmów).

W 2018 roku kontynuowana była także komunikacja za pomocą mediów społecznościowych. Internauci **32 120 razy** klikali „lubię to” w posty zamieszczone na miejskim profilu Facebooka. Jedna wiadomość trafiała średnio do **6404** osób.

Kontynuowano ponadto wydawanie informatora kulturalno-społecznego „Rynek 7”. Wydano **6 numerów** tej gazety, a nakład każdego numeru wyniósł **6.000 egzemplarzy**.

Biuro Promocji Bytomia zorganizowało w swojej siedzibie, samodzielnie bądź we współpracy z bytomskimi stowarzyszeniami, instytucjami kulturalno-społecznymi czy lokalnymi pasjonatami, wiele wystaw i spotkań o różnorodnej tematyce. Kontynuowano cykl „Spotkanie z ekspertem”, który odbywał się w czwartki, a także cykl – „Soboty z pasją”. W 2018 roku w Biurze Promocji Bytomia zorganizowano:

- **20 „Spotkań z ekspertem”;**
- **10 spotkań w ramach „Soboty z pasją”;**
- **14 wystaw malarskich i fotograficznych.**

W ramach promocji najciekawszych miejsc w mieście po raz trzeci Biuro Promocji Bytomia wraz z bytomskim oddziałem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego zorganizowało wakacyjne wycieczki z przewodnikiem. W 2018 roku przygotowało **8 wycieczek** w ramach cyklu „Poznaj Bytom z przewodnikiem” (lipiec-sierpień).

W Biurze Promocji Bytomia odbył się ponadto cykl wykładów przygotowanych przez młodych historyków z Towarzystwa Miłośników Bytomia.

Zorganizowano również 9 **imprez plenerowych**:

- „FeriEnD” – zakończenie ferii zimowych (miejsce: lodowisko przy placu Sobieskiego),
- „Uwolnij pasję” – prezentacja klubów i stowarzyszeń sportowych oraz szkół ponadgimnazjalnych, impreza dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ich rodziców (miejsce: Rynek);
- „Bytomskie Lato Capoeira”;
- „Dni Bytomia – Złot Food Trucków”;
- „Dzień Baniek Mydlanych”.

Wspólnie z partnerami przygotowano wydarzenia:

- Gra miejska;
- Holi Festiwal – Festiwal Kolorów;
- Cztery łapki – psi piknik w Parku Miejskim;
- Premia Lotna Tour de Pologne.

W 2018 roku zrealizowano m.in.: wydanie **książki dr Małgorzaty Kaganiec pt. „Echa obrony Kresów południowo wschodnich w latach 1918-1920 w prasie górnośląskiej”**, zakup roll-upów z grafiką Bytomia.

W sprzedaży w Biurze Promocji Bytomia pojawiły się nowe materiały promocyjne:

- kubki z grafiką Bytomia;
- morfy;
- układanki z grafiką Bytomia;
- magnesy ze zdjęciami Bytomia;
- okładki na dowody osobiste;
- koszulki z nadrukiem;
- długopisy z nadrukiem.

Przeprowadzono ponadto **13 kampanii bilbordowych** na 10 nośnikach rozmieszczonych w różnych lokalizacjach w mieście.

W 2018 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji realizował Uchwałę w sprawie ustalenia zasad korzystania z herbu i flagi miasta Bytomia, zawierając stosowne umowy. W zbiorze aktów normatywnych Wydziału są ponadto dwie strategie. Aktem prawa miejscowego, który określa „Strategię Promocji Bytomia” i „Strategię marki miasta Bytom”, jest uchwała Rady Miejskiej w Bytomiu o numerze XLIV/596/09 z dnia 25 marca 2009 roku (z późniejszymi zmianami). Zgodnie z zapisami uchwały nr XV/201/15 z dnia 28 września 2015 r. zmieniającej ww. uchwałę, gmina Bytom w celach promocyjnych korzysta z herbu jako najważniejszego historycznie symbolu miasta. Przy oznaczaniu projektów rewitalizacji miasta stosuje się logotyp „BYTOM odNOWA”.

Strategia Promocji Bytomia od momentu jej uchwalenia w 2009 r., nie była aktualizowana. Jej aktualizacja jest w planach działania Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji Urzędu

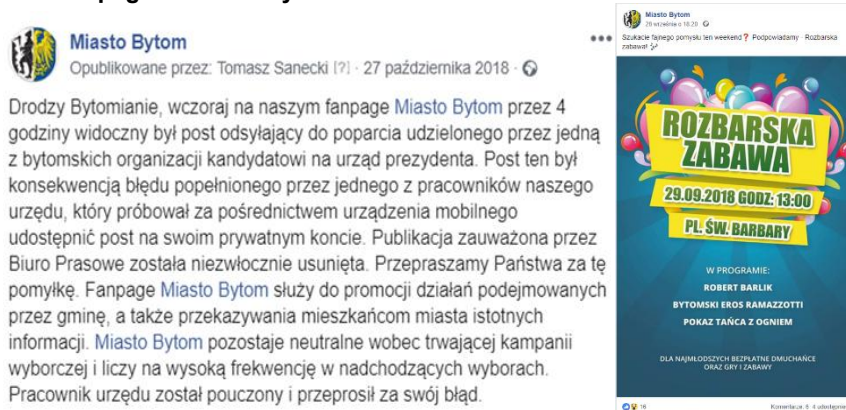
Miejskiego w Bytomiu – z uwagi na stopień skomplikowania i kosztowność realizacji, będzie to proces długotrwały.

1 października 2018 r. został wydany pierwszy i jedyny numer bezpłatnego „Informatora”. Informator był kolportowany do skrzynek pocztowych mieszkańców Bytomia. Nakład 70 tys. egzemplarzy. W informatorze, który w założeniu miał być „Informatorem inwestycyjnym gminy Bytom za lata 2014-2018” znalazły się materiały podsumowujące lata od 2012 do 2018 r. Informator nie zawierał oferty inwestycyjnej, ale teksty redakcyjne dotyczące m.in.: wydatków poniesionych w latach 2012-2018 na bezpieczeństwo w Bytomiu, realizacji obietnic wyborczych z 2012 r. dotyczących rewitalizacji terenów zielonych w Bytomiu, środków przekazanych przez gminę na rzecz Szpitala Specjalistycznego nr 1 w ciągu 6 lat od 2012 r., wydatków na remonty dróg od 2012 r., stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2013-2018, imprez plenerowych w parku, zatrudnienia nauczycieli, termomodernizacji szkół, kopalni, budowy stadionu czy rewitalizacji Bytomia. Wersja elektroniczna informatora dostępna jest pod adresem:

<https://issuu.com/rynek7/docs/informatorbytom.pl?fbclid=IwAR3r5THFHnt0UT807UihOV3s6D3aBfwvKvggfmMPPhrPWUw7bHS0sgCMndTM>

Urząd Miejski w Bytomiu w 2018 r. komunikował się z mieszkańcami także za pomocą kanałów w mediach społecznościowych: Facebook, Twitter, YouTube. Kanały te były wykorzystywane z różną częstotliwością – najintensywniej kanał w serwisie Facebook, pozostałe dwa – sporadycznie. W okresie przedwyborczym doszło do incydentu – 27 października 2018 r. na fanpage'u Miasto Bytom został opublikowany przez Sekretarza Miasta post o poparciu Stowarzyszenia Leo Corde dla prezydenta Bytomia. Cztery godziny po zamieszczeniu wpisu został on usunięty. Ponadto, w okresie wyborczym opublikowano plakaty i informacje o wyborczych festynach np. „Rozbarska zabawa”.

Rysunek 17. Post na fanpage'u Miasto Bytom

Źródło: Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji

2.6. Współpraca z zagranicą

2.6.1. Miasta partnerskie

W 2018 r. w ramach umów partnerskich miasto Bytom kontynuowało współpracę międzynarodową z następującymi miastami.

Vsetin (Czechy) – umowę partnerską miasta podpisały 11 listopada 2003 r. w Bytomiu. W 2018 r. miasta współpracowały w zakresie:

- 11 maja 2018 r. w celu wymiany doświadczeń

kilkudziesięcioosobowa grupa studentów medycyny wraz z personelem, odwiedziła m.in. Oddział Chirurgii w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 oraz Oddział Kliniczny Ginekologii, Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2;

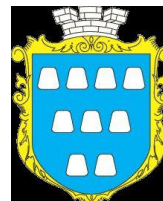
- udział bytomskiej delegacji w obchodach święta „Vsetina Valaske Zarenii” corocznej imprezie promującej Morawską Wołoszczyznę. Z partnerską wizytą do Czech udała się III Zastępca Prezydenta, która spotkała się z władzami Vsetina oraz wzięła udział w festiwalowych wydarzeniach.

Recklinghausen (Niemcy) – umowę partnerską miasta podpisały dnia 15 grudnia 2000 r. w Bytomiu, a następnie dnia 13 marca 2001 r. w Recklinghausen. W 2018 r. współpraca z miastem Recklinghausen była realizowana następująco:

- w marcu Gmina Bytom zaprosiła przedstawicieli miasta Recklinghausen na międzynarodową konferencję poświęconą 100. rocznicy zakończenia I wojny światowej w ramach projektu „Powrót do korzeni. Co łączy Europę. Obywatele Europy dla Europy” w unijnym programie Europa dla Obywateli, którego miasto Recklinghausen było liderem. W konferencji uczestniczyli goście z Niemiec, Słowenii, Ukrainy i Polski.
- we wrześniu 2018 r. gościła w Bytomiu kilkudziesięcioosobowa grupa młodzieży z Recklinghausen, która wraz z uczniami Państwowych Szkół Budownictwa – Zespołu Szkół, realizowała projekt KunstORT 2018. To kolejna edycja projektu, w którym brali już udział młodzi Niemcy, Polacy, Ukraińcy i Izraelczycy. Projekt realizowany jest przez działający w Recklinghausen Instytut Die Brücke. Edycja projektu w 2018 r. skupiła się na wymianie kulturowej, wymianie poglądów oraz edukacji związanej z II wojną światową, na wspólnych warsztatach, spotkaniach integracyjnych oraz wycieczkach śladami polsko-niemieckiej historii. Podczas warsztatów w PSB, młodzi debatowali o europejskich totalitaryzmach oraz odwiedzili miejsca pamięci, m.in. Muzeum Auschwitz – Birkenau i Śląskie Centrum Deportacji w Radzionkowie. W programie wymiany znalazła się też wycieczka do Muzeum Śląskiego i gliwickiej Radiostacji.

Drohobycz (Ukraina) - umowę partnerską miasta podpisały dnia 5 grudnia 2011 r. W 2018 r. delegacje z Drohobycza i Bytomia uczestniczyły we własnych uroczystościach miejskich.

Dmitrov (Rosja) – umowę partnerską miasta podpisały 5 kwietnia 2005 r. w Dmitrowie i 11 lipca 2005 r. w Bytomiu. W 2018 r. delegacje z Drohobycza i Bytomia uczestniczyły we własnych uroczystościach miejskich.

Butte Silver Bow (Montana, USA) - umowę partnerską miasta podpisały dnia 22 maja 2001 r. w Bytomiu. W 2018 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

Żytomierz (Ukraina) - umowę partnerską miasta podpisały podczas I Międzynarodowego Festiwalu NGO w Bytomiu, tj. dnia 9 września 2016 r. Współpraca z Żytomierzem w 2018 r. była realizowana poprzez:

- organizację koncertu noworocznego Kolędnicy z Żytomierza w dniu 10.01.2017 r. w kościele pw. Św. Jacka;
- akcję „Lato z Polską”. Młodzież z Polskiej Szkoły Sobotnio – Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie w sierpniu wzięła udział w koloniach na gościnnej śląskiej ziemi. Projekt realizowany był przez Górnośląski oddział Stowarzyszenia Wspólnota Polska w Katowicach we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego oraz miastem Bytom.

Ormož (Słowenia) - Umowę partnerską miasta podpisały 9 września 2017 r. w Bytomiu; Współpraca w 2018 r. przedstawiała się następująco:

- w marcu przedstawiciele miasta Ormož uczestniczyli w międzynarodowej konferencji zorganizowanej w Bytomiu poświęconej 100. rocznicy zakończenia I wojny światowej w ramach projektu „Powrót do korzeni. Co łączy Europę. Obywatele Europy dla Europy” w unijnym programie Europa dla Obywateli, którego liderem było miasto partnerskie Recklinghausen;
- W sierpniu przebywała w Bytomiu delegacja Związku Ochotniczych Straży Pożarnych z partnerskiej gminy Ormož w Słowenii. Tematem spotkania władz naszego miasta i przedstawicieli straży pożarnej z partnerami ze słoweńskiego Ormož były możliwości i perspektywy współpracy.

2.6.2. Pozostała współpraca

Poza współpracą z miastami partnerskimi wspólne działania realizowane z partnerami zagranicznymi w 2018 r. obejmowały następujące, dodatkowe projekty:

- wizyta dzieci z polskich rodzin z Sambora, która odbyła się w naszym mieście dzięki projektowi współfinansowanemu przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach programu „Rodzina Polonijna” realizowanego przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i Dom Polski w Samborze na Ukrainie. Dzieci uczestniczyły m.in. w debacie i zajęciach poświęconych polsko – ukraińskiej historii oraz wzajemnym relacjom między oboma krajami;
- całoroczna działalność Punktu Informacji Partnerstwa Wschodniego i Współpracy z Regionem Bałkanów, prowadzona w ramach działań podejmowanych przez Stowarzyszenie Gmin Regionu Południowo - Zachodniego Mazowsza we współpracy z miastem Bytom;
- Patronat honorowy Prezydenta Bytomia nad akcją „Podaruj znicz na Kresy” – znicze zapłonęły na opuszczonych grobach Polaków, którzy zostali pochowani w dziesiątkach nekropolii w Borysławiu, Chmielnickim, Drohobycz, Lwowie, Rudkach, Samborze, Stryju, Truskawcu oraz Żytomierzu.

Akcja „Podziel się opłatkiem z seniorem na Kresach” w którą włączyły się: Urząd Miejski w Bytomiu, Bytomska Rada Seniorów, Górnośląski Oddział Stowarzyszenia Wspólnota Polska, Śląski Bank Żywności i Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Bytomiu.

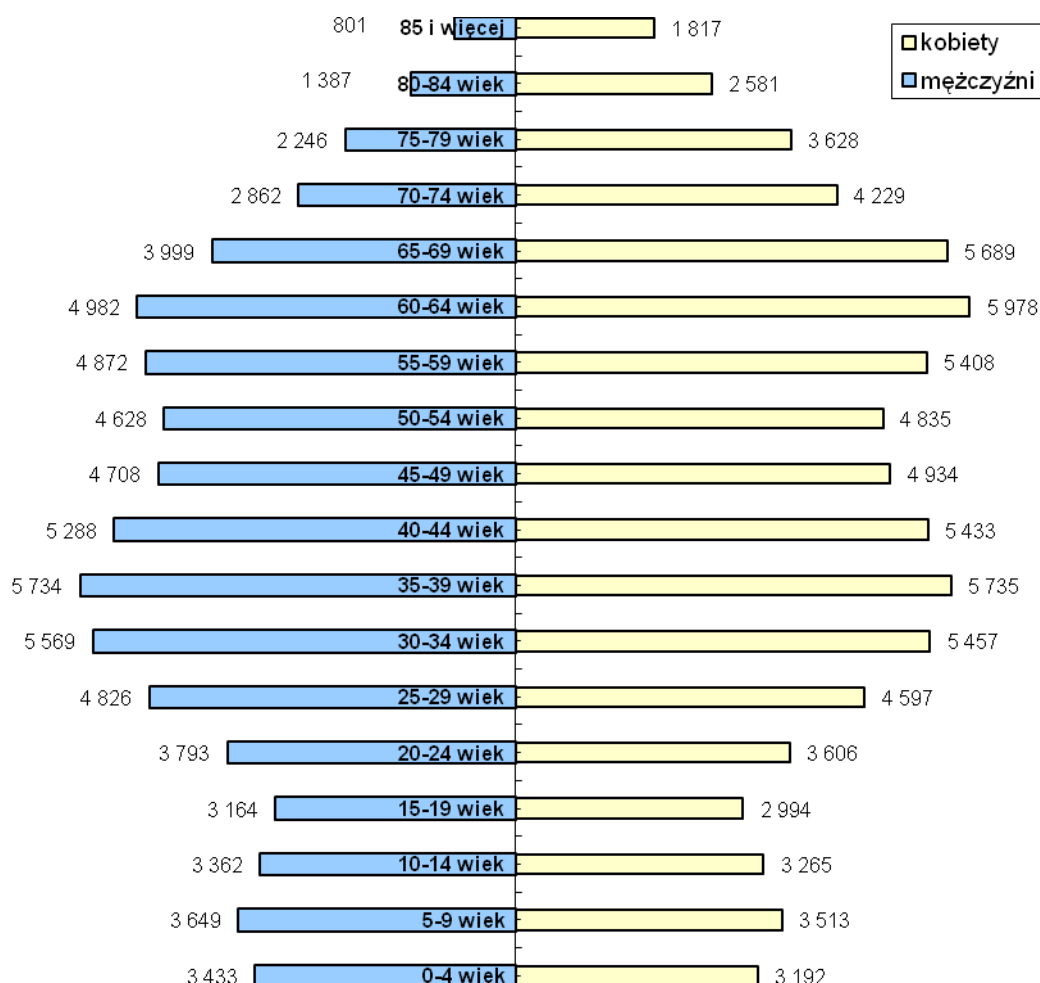
W 2018 r. Miasto Bytom nie realizowało projektów międzynarodowych.

3. SPOŁECZNOŚĆ

3.1. Demografia

Zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom, w Bytomiu na 31.12.2018r. zameldowanych na pobyt stały było 146 194 osób, w tym 76 891 osób tj. 52,6% ogółu mieszkańców stanowiły kobiety.

Wykres 19. Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na dzień 31.12.2018r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu

W strukturze mieszkańców Bytomia wg grup ekonomicznych na dzień 31.12.2018r. udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynosił 16,5%, w wieku produkcyjnym 59,40%, natomiast w wieku poprodukcyjnym 24,10%.

Tabela 20. Struktura mieszkańców Bytomia wg grup ekonomicznych

Grupy ekonomiczne mieszkańców	Płeć	31.12.2018 r.	
		Liczba	%
Ogółem	Kobiety	76 891	52,6
	Mężczyźni	69 303	47,4
	RAZEM	146 194	100
Wiek przedprodukcyjny	Kobiety (0-17 lat)	11 718	8,1
	Mężczyźni (0-17 lat)	12 339	8,4
	RAZEM	24 057	16,5

Wiek produkcyjny	Kobiety (18-59 lat)	41 251	28,20
	Mężczyźni (18-64 lat)	45 669	31,20
	RAZEM	86 920	59,40
Wiek poprodukcyjny	Kobiety (60 i więcej lat)	23 922	16,40
	Mężczyźni (65 i więcej lat)	11 295	7,70
	RAZEM	35 217	24,10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu

W 2018 r. przyrost naturalny ukształtował się na poziomie – 688. Odnotowano 1 266 urodzeń żywych oraz 1 954 zgonów.

Wybrane wskaźniki demograficzne dot. mieszkańców Bytomia kształtują się następująco:

- na 100 mężczyzn przypadało 111 kobiet,
- na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 28 osób w wieku przedprodukcyjnym i 41 osób w wieku poprodukcyjnym
- wskaźnik starości demograficznej⁴ wynosił 24%

Średni wskaźnik gęstości zaludnienia na dzień 31.12.2018r. wynosił 2 104 osoby na 1 km⁵ powierzchni miasta.

Tabela 21. Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym

Dzielnica	Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia (liczba osób na 1 km²)
BOBREK	4 037	1 590
GÓRNIKI	1 057	639
KARB	5 558	1 617
ŁAGIEWNIKI	7 599	1 636
MICHOWICE	21 449	1 862
OSIEDLE GEN. ZIĘTKA	7 533	8 646
ROZBARK	15 521	1 933
STOLARZOWICE	3 243	391
STROSZEK- DĄBROWA MIEJ.	11 671	1 095
SUCHA GÓRA	3 725	735
SZOMBIERKI	20 695	4 198
ŚRÓDMIEŚCIE	44 106	5 647
RAZEM	146 194	2 104

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu

3.2. Oświata i wychowanie

Na sieć placówek oświatowych w Bytomiu składają się placówki publiczne prowadzone przez gminę i powiat tj. przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, placówki wychowania pozaszkolnego oraz placówki publiczne i niepubliczne (w tym szkoły wyższe) prowadzone przez inne osoby

⁴ Jako próg przyjęto 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Na dzień 30 września 2018 r. na terenie Bytomia działało 41 przedszkoli, w tym 207 oddziałów, do których zapisanych zostało łącznie 4633 dzieci. Średnia liczba dzieci w oddziałach kształtowała się na poziomie 22 wychowanków.

W jednej placówce przedszkolnej (Przedszkole Miejskie nr 4 im. Marii Konopnickiej) funkcjonował oddział specjalny, natomiast w Przedszkolu Miejskim nr 8 wszystkie oddziały miały charakter integracyjny. W placówkach:

- Przedszkolu Miejskim nr 63 im. K. Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi – działalność prowadziły 3 oddziały integracyjne,
- Przedszkolu Miejskim 21 funkcjonował 1 oddział integracyjny.

Oddziały Integracyjne i specjalny przeznaczone były dla dzieci wymagających szczególnej opieki pedagogicznej, psychologicznej, logopedycznej lub rehabilitacyjnej bądź innej specjalistycznej. W przedszkolach tych realizowane były programy autorskie i specjalistyczne uwzględniające indywidualne potrzeby podopiecznych. Ponadto dzieci były objęte opieką specjalistów m.in. z zakresu pedagogiki specjalnej, surdopedagogiki, tyflopedagogiki, z zakresu rehabilitacji itd.

Dodatkowo Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8 oraz Przedszkole Miejskie nr 63 im. J. Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi realizowały zadanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, mającego na celu pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Powołane przez dyrektorów ww. przedszkoli zespoły specjalistów na życzenie rodziców i w oparciu o opinię Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej realizują pracę indywidualnie z dzieckiem zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii.

W wyniku dwuetapowej rekrutacji i ze względu na zapotrzebowanie społeczne, na miarę możliwości organizacyjno-lokalowych wprowadzono dodatkowe oddziały przedszkolne w budynkach szkół podstawowych, organizacyjnie podlegające przedszkolom miejskim oraz jeden oddział w budynku przy ul. Kolejowej 27 należącym do Spółdzielni Mieszkaniowej „CENTRUM” tj.:

- Przedszkole Miejskie nr 5 – 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 5,
- Przedszkole Miejskie nr 16 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 9,
- Przedszkole Miejskie nr 20 – 3 oddział w Szkole Podstawowej nr 6,
- Przedszkole Miejskie nr 21 – 1 oddział w szkole Podstawowej nr 51,
- Przedszkole Miejskie nr 25 – 1 oddział w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum”,
- Przedszkole Miejskie nr 36 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 21,
- Przedszkole Miejskie nr 39 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 45,
- Przedszkole Miejskie nr 43 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 33.

W ww. oddziałach dzieci 6-letnie realizują roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne oraz 3,4,5-letnie, które uzyskały prawo w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego.

Sieć przedszkoli miejskich – 41 jednostek – wg stopnia organizacji:

- 1 przedszkole 10 oddziałowe (PM-10),
- 1 przedszkole 9 oddziałowe (PM-63),
- 4 przedszkoli 7 oddziałowych (PM- 20,33,36,48)
- 6 przedszkoli 6 oddziałowych (PM-8, 21,25, 39, 42, 44)
- 14 przedszkoli 5 oddziałowych (PM-2,3,4,14,15,16,23,29,30,31,32,40,58,59)
- 10 przedszkoli 4 oddziałowych (PM-5,9,12,24,35,43,45,51,52,54),
- 4 przedszkola 3 oddziałowe (PM-18,49,53,62),
- 1 przedszkole 2 oddziałowe (PM-56).

Za organizację obsługi finansowo-księgowej dla Przedszkoli Miejskich odpowiada gminna jednostka organizacyjna pod nazwą Centrum Usług Wspólnych mieszcząca się w budynku przy ul. Kolejowej 2A (od stycznia 2019 r. nowa lokalizacja w budynku przy ul. Smolenia 35)

W Przedszkolu Miejskim nr 23 dyżur pełni doradca metodyczny, który wspiera nauczycieli wychowania przedszkolnego w mieście, organizuje szkolenia, doradztwo indywidualne, pomoc w organizacji konkursów, wsparcie metodyczne.

W ramach działań prozdrowotnych wszystkie miejskie przedszkola uzyskały wsparcie logopedyczne dla dzieci poprzez zatrudnienie na placówkach specjalistów w tym zakresie

Przedszkole 54 stosuje nowoczesną metodę poprawy jakości mózgu i zwiększenia koncentracji u dzieci poprzez zastosowanie terapii EEG BIOFEEDBACK, która ma także zastosowanie w procesach poznawczych i pomaga w pracy z dziećmi z ADHD. W Przedszkolu Miejskim nr 10 posiadającym basen dzieci korzystały m.in. z nauki pływania i gimnastyki korekcyjnej. Organizowano 3 razy w tygodniu dla każdej grupy wiekowej zajęcia obejmujące naukę pływania, oraz zabawy, ćwiczenia zdrowotne i profilaktyczne. Już 3-latki oswajają się z wodą, hartują ciało i eliminują lęki przed wodą. Zapewnia się zajęcia sportowe również na sali gimnastycznej wyposażonej w sprzęt i urządzenia do zabaw ruchowych, ćwiczeń gimnastycznych oraz dodatkowych zajęć z gimnastyki korekcyjnej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców w razie potrzeby zapewnia się posiłki w/g zaleceń lekarza lub rodzica. Dzieci z bytomskich przedszkoli uczestniczyły także w projektach ogólnokrajowych mających na celu promowanie zdrowego sposobu życia i świadomego odżywiania. Wychowankowie mieli możliwość zaangażowania się w projekty „Mamo, Tato lubię wodę”, „Dzieciństwo bez próchnicy”, „5 porcji warzyw i owoców lub sok” oraz „Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy”. Placówki zachęcały dzieci w ten sposób do odpowiedzialnego myślenia o zdrowiu i odżywianiu.

TYPY I LICZBA SZKÓŁ PUBLICZNYCH, LICZBA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW

Tabela 22. Typy i ilość bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, liczba uczniów i absolwentów, w roku szkolnym 2018/2019 – stan SIO na dn. 30.09.2018 r.

Wyszczególnienie	Liczba					
	szkół	oddziałów	uczniów	uczniów/ 1 oddział	absol- wentów	uczniów klas pierwszych
Szkoły podstawowe razem, w tym:	29	553	10 729	19	0	1 279
- samodzielne	23	471	9 887	21	0	1 215
- w zespołach szkół ogólnokształcących	1	11	171	16	0	47
- mistrzostwa sportowego	1	22	367	17	0	0
- specjalne	4	49	304	6	0	17
Gimnazja razem, w tym:	3	57	1 137	20	899	0
- mistrzostwa sportowego w zespole	1	5	79	16	65	0
- w zespołach szkół ogólnokształcących	1	3	48	16	52	0
- w zespołach szkół zawodowych	1	2	41	21	41	0
- klasy dotychczasowych gimnazjów prowadzone w szkołach podstawowych	0	41	924	23	711	0
- klasy dotychczasowych gimnazjów specjalnych prowadzone w szkołach podstawowych specjalnych	0	6	45	8	30	0
Licea ogólnokształcące razem, w tym:	7	55	1 451	26	458	448

- samodzielne	2	30	918	31	300	289
- mistrzostwa sportowego w zespole	1	9	121	13	34	38
- w zespołach szkół ogólnokształcących	2	8	196	25	61	61
- w zespołach szkół zawodowych	2	8	216	27	63	60
Szkoły ponadgimnazjalne zawodowe razem, w tym:	18	126	2 827	22	718	947
- szkoła policealna	4	15	289	19	144	193
- technikum	7	75	1 950	26	426	547
- branżowe szkoły I stopnia	6	23	489	21	129	176
- branżowe szkoły I stopnia specjalna	1	13	99	8	19	31
- inne – jakie:						
- szkoła specjalna przysposabiająca do	1	4	31	8	8	10
-CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO dla dorosłych, (kształcenie w systemie wieczorowym i zaocznym) w tym:	3	12	220	18	60	64
- szkoła podstawowa dla dorosłych	1	0	0	0	0	0
- klasy dotychczasowego gimnazjum dla dorosłych prowadzone w szkole podstawowej dla dorosłych	0	1	17	17	13	0
- liceum ogólnokształcące	1	8	168	21	35	46
- szkoła policealna	1	3	35	12	12	18
Razem:	61	807	16 395	20	2 143	2 748

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Tabela 23. Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2018/2019

Wyszczególnienie	Liczba zespołów szkół
Zespoły szkół ogólnokształcących	2
Zespoły szkół zawodowych	6
Zespoły szkół specjalnych	1
Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego	1
Zespół Policealnych Szkół	1

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

BAZA LOKALOWA, DYDAKTYCZNA I OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA BYTOMSKICH SZKÓŁ PUBLICZNYCH

Realizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego wymaga stworzenia właściwych warunków organizacyjnych i technicznych, które pozwalają na pełną realizację zadań wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego. W roku 2018 bytomskie szkoły dysponowały następującymi pracownikami dydaktycznymi: komputerowe, językowe, zawodowe, przedmiotowe oraz pomieszczenia świetlic i bibliotek.

Bytomskie szkoły są dobrze wyposażone w sprzęt komputerowy. Warto zaznaczyć, że wszystkie komputery posiadają dostęp do Internetu. Szkoły wyposażone są m.in. w kamery video, odtwarzacze dvd, telewizory, projekty multimedialne, kseografy, tablice interaktywne.

W skład bazy sportowej bytomskich szkół wchodzi sale gimnastyczne, boiska szkolne, bieżnie, skocznie, rzutnie, a także 3 baseny.

DZIAŁANIA OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE I POMOCOWE DLA UCZNIÓW

Działania opiekuńcze, wychowawcze oraz w zakresie dożywiania uczniów na dzień 30.09.2018 r. prowadziły 32 świetlice szkolne w bytomskich szkołach publicznych. Ponadto na terenie miasta w 2018 r. funkcjonowały 3 świetlice socjoterapeutyczne, w których 161 dzieci zostało objętych opieką.

Tabela 24. Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2012 – 2018

Lp.	Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Liczba uczniów korzystających z różnych form opieki w świetlicach	3 447	3 058	3 514	3 672	3 767	3344	3719*
2.	Liczba uczniów korzystających ze stołówek szkolnej, w tym:	4 512	4 385	4 682	5 395	4 688	4519	4439*
	objętych dożywianiem bezpłatnym i refundowanym	2 017	960	2 040	2 119	1 137	969	838*

* średnia liczba uczniów w 2018 r.

Źródło: Dane Wydziału Edukacji UM na podstawie inf. z SIO

W 2018 r. bezpośrednią, indywidualną pomocą objęto 2 484 osoby, przeprowadzono 2 846 badań, z czego 1 136 psychologicznych, 932 pedagogicznych, 413 logopedycznych, 351 lekarskich oraz przeprowadzono 14 badań dotyczących wyboru kierunku kształcenia. Wydano także 434 opinii i 634 orzeczeń, w tym:

- 266 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- 13 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym i niedostosowanej społecznie, orzeczeń o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci,
- 153 orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania dla dzieci i młodzieży,
- 2 orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim,
- 102 opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do momentu podjęcia nauki w szkole,
- 532 opinie stanowiące wynik przeprowadzonych diagnoz psychologiczno-pedagogicznych.

W minionym roku pomocą postdiagnostyczną na terenie poradni objęto 4 225 osób, w tym w ramach:

- zajęć korekcyjno-kompensacyjnych – 7 osób;
- terapii logopedycznej – 432 osoby;
- indywidualnej terapii psychologicznej lub pedagogicznej – 330 osób;
- przesiewowych badań słuchu i wzroku – 26 osób;
- prowadzonych grupowo zajęć o charakterze profilaktycznym – wychowawczym, terapeutycznym i socjoterapeutycznym na terenie poradni, przedszkoli, szkół i placówek oświatowych – 1 573 osoby;
- innej pomocy – 1 857 osób.

Poradnia zapewnia indywidualną terapię EEG Biofeedback, którą są objęci uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz małe dzieci w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju.

Na terenie poradni przeprowadzono również zajęcia grupowe dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Zajęcia te obejmowały zajęcia edukacyjno-terapeutyczne, które miały na celu usprawniać funkcje wzrokowo-słuchowe oraz koordynację wzrokowo-ruchową, wskazując techniki efektywnego uczenia się, rozwijania procesu czytania i pisanie, wzmacniania sprawności ortograficznej oraz matematycznej, poprawienia koncentracji i skupienia uwagi w nauce. Zajęcia przeznaczone były także dla dzieci uzdolnionych, służące rozwojowi kompetencji społecznych oraz stymulacji rozwoju poznawczego.

W roku 2018 r. poradnia służyła także pomocą psychologiczno-pedagogiczną udzieloną bezpośrednio nauczycielom i wychowawcom poprzez indywidualne konsultacje, doradztwo zawodowe, jak również poprzez cykl warsztatów.

Ponadto na terenie szkół i placówek realizowano zajęcia o charakterze psychoedukacyjnym, w których uczestniczyło łącznie 923 dzieci i młodzieży. Zajęcia obejmowały problematykę z zakresu uzależnień od internetu, dopalaczy, alkoholu itp.; sprawnej komunikacji i relacji w grupie; wsparcia dzieci dotkniętych depresją; radzenia sobie ze stresem; konsekwencji wczesnego macierzyństwa, występującej wśród młodzieży agresji i przemocy oraz metod spędzania wolnego czasu.

KADRA PEDAGOGICZNA W BYTOMSKICH SZKOŁACH PUBLICZNYCH I PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

W bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych w 2017 r. zatrudnionych było 2668 pracowników.

Tabela 25. Liczba pracowników w jednostkach i placówkach oświatowych

Jednostka	Liczba pracowników
Przedszkola Miejskie	545
Szkoły podstawowe i gimnazja	1302
Licea ogólnokształcące nie wchodzące w skład zespołów szkół ogólnokształcących.	98
Zespoły szkół ogólnokształcących (szkoły podstawowe, gimnazja, licea ogólnokształcące)	139
Szkoły ponadgimnazjalne zawodowe	391
Zespoły szkół specjalnych (szkoły podstawowe specjalne, gimnazja specjalne, zawodowe specjalne)	208
Placówki wychowania pozaszkolnego (MDK, SOW)	85
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	39
Razem:	2668

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

W roku 2017 r. w strukturze zatrudnienia było 1971 nauczycieli dyplomowanych i 464 mianowanych.

ZAJĘCIA POZALEKCYJNE W BYTOMSKICH SZKOŁACH PUBLICZNYCH

W roku 2018 zajęcia pozalekcyjne prowadzone były w 804 kołach, w których uczestniczyło około 9 343 uczniów. Szczegółowy podział zajęć przedstawia tabela 26.

Tabela 26. Zestawienie i podział zajęć pozalekcyjnych w bytomskich szkołach publicznych

Lp.	Rodzaj zajęć	Szkoły Podstawowe			Gimnazja i klasy dotychczasowych Gimnazjów			Szkoły Ponadgimnazjalne		
		Liczba uczniów	Liczba kół	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba kół	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba kół	Liczba nauczycieli
1	Ogółem, w tym:	6 522	505	505	1 099	134	134	1 722	165	165
2	koło informatyczne	289	21	21	64	7	7	35	3	3
3	koło techniczne	115	6	6	39	5	5	80	9	9
4	koło przedmiotowe	2 624	231	231	628	71	71	984	101	101
5	koło artystyczne	1 246	90	90	113	12	12	117	16	16
6	koło sportowe	1 130	74	74	203	34	34	371	24	24
7	koło turystyczno - krajoznawcze	98	6	6	29	2	2	34	3	3
8	inne zajęcia pozalekcyjne	1 020	77	77	23	3	3	101	9	9

Źródło: Dane wg SIO na dn.30.09.2018 r. – rok szkolny 2018/2019

REALIZACJA PRZEDMIOTU PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH

Przedmiot podstawy przedsiębiorczości jest realizowany w ramach kształcenia zawodowego i ogólnego przez szkoły ponadgimnazjalne. Wśród działań realizowanych w ubiegłym roku należy wymienić:

- Olimpiadę przedsiębiorczości,
- udział nauczycieli w szkoleniach i warsztatach o tematyce ekonomicznej,
- Tydzień Przedsiębiorczości w tym roku pod hasłem "AKTYWNI NA START" przygotowanie wykładów nt. "Predyspozycje zawodowe - czy nadaję się na przedsiębiorcę", „Dlaczego kupujemy? Czyli na co zwrócić uwagę, zanim sięgniesz do portfela”- przygotowany we współpracy z WSZOP, Lekcja Bankowa -Jak korzystać z płatności w Internecie i nowe formy płatności bezgotówkowych, nowe konta i formy oszczędzania-przeprowadzona wspólnie z Millenium Bank,
- KIEMASZ OFERT PRACY-organizowany we współpracy z Urzędem Pracy,
- II Olimpiadę ZUS,
- „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych, edycja 2017/2018” – olimpiada wojewódzka ZUS, lekcje z ZUS,
- BIZNES PRZY TABLICY- projekt z Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości - "Dlaczego firma powinna badać rynek i jak konkretna firma takie badania prowadzi".

1) Zadania orientujące zawodowo:

- zbieranie informacji o rynku pracy,

- spotkania z pracodawcami, zwiedzanie okolicznych zakładów pracy związanych z kierunkami kształcenia,
 - spotkania z absolwentami szkoły będącymi pracownikami naukowymi Politechniki Śląskiej oraz prowadzącymi działalność gospodarczą,
 - analiza ogłoszeń dotyczących zatrudnienia,
 - czytanie ofert pracy,
 - zaznajomienie z działalnością różnych zakładów i ich potrzebami kadrowymi,
- 2) Zajęcia przygotowujące do podjęcia przyszłej pracy:
- samoocena predyspozycji zawodowych,
 - wyrabianie umiejętności przygotowania dokumentów towarzyszących procesowi poszukiwania pracy (list motywacyjny, curriculum vitae),
 - przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej
- 3) Zorganizowanie Dnia Przedsiębiorczości pod patronatem prezydenta RP – udział uczniów w jednodniowych praktykach zawodowych w wybranych zakładach pracy.

INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA I INICJATYWY Z DZIEDZINY OŚWIATY REALIZOWANE W 2018 ROKU

Przedszkola miejskie w Bytomiu współpracują między innymi z:

- Środowiskowym Domem Pomocy Integracja w Bytomiu,
- Domem Pomocy Społecznej Kombatant w Bytomiu,
- WORD-em w Bytomiu;
- Policją w Bytomiu
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bytomiu;
- Klubem Polonii Bytom;
- Operą Śląską w Bytomiu;
- Bytomskim Centrum Kultury;
- Castoramą Bytom;
- Redakcją „Dziennika Zachodniego” i „Życia Bytomskiego”
- SANEPID-em w Bytomiu,
- Rzecznikiem Praw Dziecka
- Muzeum Górnośląskim w Bytomiu
- Miejską Biblioteką Publiczną im. Wł. Studenckiego w Bytomiu
- Poczta Polską
- Ogólnokształcącą Szkołą Muzyczną I i II st. im. Fryderyka Chopina w Bytomiu.
- Państwową Strażą Pożarną w Bytomiu,
- Ligą Ochrony Przyrody,
- Nadleśnictwem Brynek,
- Nadleśnictwem Świerkianiec,
- Fundacją ABC XXI - liderem akcji „Cała Polska czyta dzieciom”,
- Placówkami oświatowymi, szkołami i przedszkolami z Bytomia,
- Brackim Domem Seniora w Bytomiu,
- Organizatorami i patronami 10 edycji programu „Mamo! Tato! wolę wodę”,
- Filharmonią Śląską w Katowicach,
- Towarzystwem „Nasz Dom” w ramach akcji „Góra Grosza”
- MOPR-em w Bytomiu,

Ponadto:

- PM nr 40

- Instytutem Matki i Dziecka,
- PM nr 54
 - Fundacją ING Dzieciom w ramach realizacji projektu edukacyjnego „Zachomikuj kasę”
- Przedszkole Miejskie Integracyjne Nr 8
 - ZHP – prowadzenie drużyny zuchowej „Tygryski”,
 - Regionalnym Instytutem Kultury w Katowicach w ramach projektu Operator Kultury – „Bardzo Młoda Kultura” - „Spacerowy kulturalnik dla dzieci i ich rodziców”,
- PM 4
 - „WYSPA” - Towarzystwo Ochrony Praw i Godności Dziecka CHORZÓW,
 - „FORTECA” – Towarzystwem Praw i Godności Ucznia – Tarnopol (UKRAINA),
 - Fundacją Andrzeja S. Piecucha „POWIATOWE DZIECI”,
 - Fundacją ART.,
- PM 15
 - Zespołem Szkół Specjalnych w Radzionkowie,
 - Szpitalem Specjalistycznym Nr 1 w Bytomiu - w ramach akcji „Książka dla szpitala”,
 - Spółdzielnią Mieszkaniową „ Nasz dom” w Bytomiu,
 - Chórem Sancti Gregorius z Bytomia,
 - Firmą Rohrer Group Polska,
 - Ogniskiem pracy pozaszkolnej Nr 1 w Sosnowcu,
 - Przedszkolem w Siedlcach,
 - Przedszkolem w Szubinie,
- PM nr 18
 - 34 Śląskim Dywizjonem Rakietowym Obrony Powietrznej w Bytomiu,
- PM nr 44
 - Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Drohobyckiej,
- PM nr 36
 - Współpraca z Kopalnią KWK „ Węgłokoks” Bytom Bobrek.

Szkoły podstawowe współpracują z:

- PCK,
- TPD,
- LOP,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bytomiu,
- Sądem Rejonowym w Bytomiu,
- Terenowym Punktem Pomocy Środowiskowej w Bytomiu,
- Środowiskowym Domem Pomocy Integracja w Bytomiu,
- Domem Pomocy Społecznej Kombatant w Bytomiu,
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Bytomiu,
- Strażą Pożarną w Bytomiu, Komisariat Policji w Bytomiu,
- Operą Śląską w Bytomiu,
- Filharmonią Śląską w Katowicach,
- Muzeum Górnośląskim w Bytomiu
- Bytomskim Centrum Kultury w Bytomiu
- Regionalnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach,
- Regionalnym Ośrodkiem Metodyczno-Edukacyjnym „Metis” w Katowicach,
- Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Bytomiu,
- Ogólnokształcącą Szkołą Muzyczną I i II st. im. Fryderyka Chopina w Bytomiu.
- Państwową Strażą Pożarną w Bytomiu,
- Policją,
- Teatrem Tańca i Ruchu ROZBARK,

- Miejską Biblioteką Publiczną im. Wł. Studenckiego w Bytomiu,
- Placówkami oświatowymi, szkołami i przedszkolami z Bytomia,
- MOPR-em w Bytomiu,
- Towarzystwem „Nasz Dom” w ramach akcji „Góra Grosza”
- Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach,
- Redakcją „Dziennika Zachodniego” i „Życia Bytomskiego”,
- Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Drohobyckiej – akcja „Znicz”, „Podziel się opłatkiem z seniorami na Kresach”,
- Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy,
- Towarzystwem Opieki nad Zabytkami w Bytomiu,
- Polskim Klubem Rugby.

Ponadto:

- SP nr 3
 - Europe Direct – punkt informacji europejskiej,
 - Kulturalno - Oświatowym Centrum im. Kornela Makuszyńskiego Miasta Stryja na Ukrainie międzynarodowy projekt edukacyjny „Dzieci polskie mają czyste serce”,
 - Pozarządową organizacją studencką not-for-profit Association Internationale des Étudiants en Sciences Économiques et Commerciales – realizacja projektu AIESEC,
- SP nr 5
 - Średnia Szkoła nr 2 w Drohobycz na Ukrainie - współpraca szkół partnerskich „Rodzina Polonijna” 2017/2018,
- SP 32
 - Palmiarnia w Gliwicach,
 - Miejski Dom Kultury „Karolinka” w Radzionkowie,
 - Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,
 - Czeska Szkoła we Vsetinie – ZS Vsetin Travníky,
- SP 9
 - Klub Karate M.U.K.S IPPON – organizacja spotkania „Ludzie z pasją”,
 - Świetlica podwórkowa Środowiskowej Aniołów Stróżów przy kościele św. Jacka,
 - Grupa Zalewski Patrol– udział w kampanii „Białych serc”,
 - Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”,
 - Stowarzyszenia Sursum Corda Nowy Sącz – udział w świątecznej akcji charytatywnej
 - Fundacja Uniwersytet Dzieci – udział w projekcie Technologie z klasą,
 - Agencja public relations Garden of Words na rzecz Partnerstwa dla Zdrowia- udział w programie „Śniadanie daje moc”, „Dzień drugiego śniadania”,
- SP 32
 - Miejski Dom Kultury „Karolinka” w Radzionkowie,
 - Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,
 - Czeska Szkoła we Vsetinie – ZS Vsetin Travníky,
- ZSO nr 5
 - Wydziałem Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego,
 - Uniwersytetem Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie,
 - Stowarzyszeniem na Rzecz Promocji Zdrowia i Zdrowego Stylu Życia „Rozwój”,
- SP 45
 - Fundacją „Promień Nadziei”,
 - Goethe Institut – Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Niemieckiego,
 - Stowarzyszeniem „Akademia Odkrywców im. Tony Halika”,
 - Medioteką Niemiecką w Katowicach,

- Towarzystwem Patriotyczne KRESY w Częstochowie,
- Hospicjum w Chorzowie – Projekt „Pola Nadziei”,
- Fundacją „Iskierka” na rzecz dzieci z chorobą nowotworową,
- SP 21
 - Fundacją Ulica,
 - Domem Nadziei – Bytom Bobrek,
 - Stowarzyszeniem Ósemka, Bytomskim,
 - HAPPY FITT - szkołą tańca,
 - Związkiem Harcerstwa Polskiego Komenda Śląskiej Chorągwi,
 - Klubem Karate KYOKUSHIN w Bytomiu zajęcia 50+,
- SP 38
 - Stowarzyszeniem „Towarzystwo Suchogórskie,
 - Instytutem Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego,
- SP 51
 - Polską Akcją Humanitarną - akcje społeczne np. „Dla Sudanu Południowego,
 - Wspólnotą Polską – oddział Górnośląski w Katowicach – projekt „Razem dla edukacji, Rodzina Polonijna” oraz projekty charytatywne na rzecz Polaków mieszkających na dawnych kresach RP,
 - Instytut Pamięci Narodowej – projekty „Kamienie Pamięci”,
- SP 40 specjalna
 - Szkołami specjalnymi i integracyjnymi ze Słowenii, Turcji, Włoch, Portugalii i Chorwacji. Szkoła bierze udział w międzynarodowym projekcie: Erasmus + Akcja KA209
- SP Mistrzostwa Sportowego
 - Stowarzyszeniem "Wspólnota Polska" w Katowicach,
- SP 46
 - Szkołą Podstawową z Castellar del Valles z Hiszpanii udział w Projekcie eTwinning "We are back",
- SP 43
 - Fundacją Kasisi w Zambii,
 - Domem Seniora Dolomity w Bytomiu,
 - Fundacją „Teraz MY”,
- SP 47
 - Fundacją Pomocy Dzieciom ULICA,
 - Fundacją Promień Nadziei z Krakowa,
 - Fundacją Kapucyni i Misje, akcja – Pączek dla Afryki,
 - Fundacją Mam Marzenie,
 - Caritas Diecezji Gliwickiej,
 - Stowarzyszeniem „Sursum corda”,
- Zespół Szkół Usługowo-Rzemieślniczych
 - Młodzieżą ze szkół europejskich w ramach programu E-Twinning
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących
 - Współpraca międzynarodowa dotyczy staży zagranicznych oraz mobilności edukacyjnych nauczycieli. W roku 2018 ZSTIO współpracował z następującymi placówkami:
 - a) IES Fuentepeña, Camino del Saladillo s/n, 21007 Huelva, Hiszpania - nauczyciele ZSTIO przebywali w Hiszpanii w terminie 24.01.2018 - 26.01.2018 w ramach projektu "Kadra nauczycielska ZSTIO w poszukiwaniu nowych rozwiązań edukacyjnych" (Erasmus+, Edukacja szkolna, Akcja 1: Mobilność edukacyjna - Mobilność kadry edukacji szkolnej);
 - b) Lykeio Idaliou, 1 Evangelou Floraki, POBox 11108, CY-2550 Dali, Cypr - nauczyciele

ZSTIO przebywali na Cyprze w terminie 20.02.2018 - 22.02.2018 w ramach projektu "Kadra nauczycielska ZSTIO w poszukiwaniu nowych rozwiązań edukacyjnych" (Erasmus+, Edukacja szkolna, Akcja 1: Mobilność edukacyjna - Mobilność kadry edukacji szkolnej);

c) IPSIA CERNUSCO SUL NAVIGLIO, Via Volta n.11, 20063 Cernusco sul Naviglio, Włochy - nauczyciele ZSTIO przebywali we Włoszech w terminie 11.04.2018 - 13.04.2018 w ramach projektu "Kadra nauczycielska ZSTIO w poszukiwaniu nowych rozwiązań edukacyjnych" (Erasmus+, Edukacja szkolna, Akcja 1: Mobilność edukacyjna - Mobilność kadry edukacji szkolnej);

d) 2nd Vocational High School of Katerini, Neo Keramidi, 60100 Katerini, Grecja - nauczyciele ZSTIO przebywali w Grecji w terminie 02.05.2018 - 04.05.2018 w ramach projektu "Kadra nauczycielska ZSTIO w poszukiwaniu nowych rozwiązań edukacyjnych" (Erasmus+, Edukacja szkolna, Akcja 1: Mobilność edukacyjna - Mobilność kadry edukacji szkolnej);

e) Maltalingua English Language School, 2, Birkirkara Hill, St. Julians, STJ 1141, Malta - nauczyciele ZSTIO przebywali na Malcie w terminie 28.05.2018 - 08.06.2018 w ramach projektu "Kadra nauczycielska ZSTIO w poszukiwaniu nowych rozwiązań edukacyjnych" (Erasmus+, Edukacja szkolna, Akcja 1: Mobilność edukacyjna - Mobilność kadry edukacji szkolnej);

f) Career Training Internships, Cork, Irlandia - 4-tygodniowe staże dla uczniów ZSTIO w terminie 04.03.2018 – 31.03.2018 w ramach projektu "Przekonaj się czy twoje umiejętności zawodowe są wystarczające by zacząć karierę na europejskim rynku pracy" (Erasmus+, Kształcenie i szkolenia zawodowe);

g) INCOMA, Sewilla, Hiszpania - 4-tygodniowe staże dla uczniów ZSTIO w terminie 17.09.2018 – 12.10.2018 w ramach projektu "Zwiększ swoje szanse na zatrudnienie w swoim zawodzie po zakończeniu edukacji" (Erasmus+, Kształcenie i szkolenia zawodowe);

h) MEP Granada, Grenada, Hiszpania - a) 4-tygodniowe staże dla uczniów ZSTIO w terminie 12.11.2018 – 07.12.2018 w ramach projektu "Zwiększ swoje szanse na zatrudnienie w swoim zawodzie po zakończeniu edukacji" (Erasmus+, Kształcenie i szkolenia zawodowe), b) 10-tygodniowe staże dla absolwentów w terminie 03.09.2018 – 09.11.2018 w ramach projektu "Zwiększ swoje szanse na zatrudnienie w swoim zawodzie po zakończeniu edukacji" (Erasmus+, Kształcenie i szkolenia zawodowe);

i) Ecole La Croix-Rouge, Brest, Francja - organizacja staży zawodowych (Erasmus+) dla uczniów francuskiego partnera w przedsiębiorstwach na Śląsku (Bytom, Gliwice, Sosnowiec) - maj-lipiec 2018;

j) Bismil Mesleki ve Teknik Egitim Merkezi, Diyarbakır, Turcja - organizacja kursu zawodowego (Erasmus+) dla uczniów tureckiego partnera w ZSTIO (kwiecień 2018);

k) Ostim Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Ankara, Turcja - organizacja kursu zawodowego (Erasmus+) dla uczniów tureckiego partnera w ZSTIO (maj 2018),

- Szkoła Branżowa I stopnia nr 8 specjalna
 - Stowarzyszeniem Społeczno-Oświatowe Progres,
 - "Centrum Dzwoni" Bytom,
 - Stowarzyszeniem Osób i Przyjaciół dotkniętych autyzmem "Szklany Mur",
 - Cechem Rzemiosł Różnych i Małej Przedsiębiorczości w Bytomiu,
 - Erasmus+ "Podnoszenie specjalistycznych kompetencji kadry pedagogicznej szkoły poprzez udział w kursie oraz wymianę doświadczeń w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych",
- Młodzieżowy Dom Kultury nr 1
 - CH Plejada Bytom,
 - Ligą Kobiet Nieobojętnych,

- Regionalnym Instytutem Kultury w Katowicach,
- Fokusem Kawowym,
- Kopalnią Soli Wieliczka,
- Wydawnictwem „Promyczek Dobra”,
- Wolnym Stowarzyszeniem Zielonych Artystów,
- Akademią HEGEMON,
- Śląskim Związkiem Szachowym,
- Bytomskim Towarzystwem Szermierczym,
- Polskim Związkiem Brydża Sportowego,
- Klubem „Relaks” Bytomskiej Spółdzielni Mieszkaniowej,
- TVP3 Katowice,
- TVP Silesia,
- Radiem Piekary,
- Teatrem RITA,
- Miejskim Ośrodkiem Kultury w Żorach,
- Polskim Związkiem Niewidomych,
- Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami,
- Powiatowym Młodzieżowym Domem Kultury w Będzinie,
- Polskim Stowarzyszeniem Wychowania Pozaszkolnego,
- Fundacją Sportu i Turystyki „HALS” z Krakowa,
- Młodzieżowy Dom Kultury nr 2
 - Polskim Stowarzyszeniem Wychowania Pozaszkolnego im. Aleksandra Kamińskiego w Krakowie,
 - Klubem Modelarskim „Apolo” Koprivnice (Republika Czeska),
 - Klubem Modelarskim „Tatranski Orił” z Popradu (Republika Słowacka),
 - Klubem Modelarskim z Mosonmagyaróvár (Republika Węgierska),
- ZSO nr 2
 - Politechniką Śląską,
 - Domem Kultury w Sączowie,
 - WTT PWST w Bytomiu,
 - Teatrem Korez w Katowicach,
 - Konsulatem USA w Krakowie i American Corner w Katowicach,
 - Miastem Gdańsk, Biurem Armatorskim żaglowca STS „Generał Żaruski” przy organizacji III rejsu pełnomorskiego Żeromskichaków,
 - Ośrodkiem sportowym w Kluszkowcach przy organizacji kolejnej edycji obozu narciarskiego,
- I LO
 - Politechniką Śląską,
 - Uniwersytetem Ekonomicznym,
 - Śląskim Uniwersytetem Medycznym,
- IVLO
 - Fundacją Rozwoju Świętochłowic,
 - Fundacją Śląskie Obrazy,
 - Uniwersytetem Śląskim w Katowicach,
- Technikum nr 4
 - Stowarzyszeniem Elektryków Polskich oddział w Gliwicach – stała współpraca szkolnego koła SEP,
 - Stowarzyszeniem Nauczycieli Matematyki Oddział Śląski,
 - IOGT Polska,
 - Stowarzyszeniem Technicznych Szkół Lotniczych,

- SITA Sp. z o.o.,
- Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
 - Firmą Europe 3000 we Włoszech,
 - Organizacją Euro Toques Polska zrzeszającą najlepszych kucharz w Polsce,
 - Unity Line w Świnoujściu,
 - Hotel Altus Prestige – Katowice,
 - Q Hotel Plus Katowice,
 - Hotelem Mariackim - z sieci hoteli Best Western,
 - Hotelem Focus, Hotel Rezydencja - Piekary Śląskie,
 - Apartamenty Energo - Bytom-Łagiewniki,
 - Hotelem Szafran – Sosnowiec,
 - Angelo Hotel Katowice,
 - Park Hotel Diament Katowice,
 - Hotelem Monopol – Katowice,
 - Hotelem Diament – Katowice,
 - Hotelem Qubus Katowice,
 - Hotelem Arsenal Palace - Sieć Diament,
 - Hotelem DeSilva Inn,
 - Hotelem Campanille Katowice,
 - Restauracją Appasionata,
 - Restauracją Łania,
 - Pałacem Kawalera – restauracja,
 - Restauracją Akolada – Katowice,
 - Restauracją - Pizzeria Paula,
 - Restauracją - Szafranowy Dwór,
- Zespół Policealnych Szkół Medyczno-Społecznych
- Średnią szkołą medyczną we Frydek Mistek w Republice Czeskiej.

Bytomskie szkoły i placówki wychowania pozaszkolnego realizowały wiele projektów edukacyjnych, profilaktycznych, ogólnopolskich, unijnych oraz brały udział w akcjach charytatywnych, w tym m.in.:

- „Bytomska Akademia Kompetencji”
- „Szkoła na miarę potrzeb rynku pracy”
- „Wysoka jakość kształcenia zawodowego w szkołach w miastach: Bytom i Żory”
- „Kariera i Kompetencje - zwiększenie dopasowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy w oparciu o Sieć K2 w subregionie centralnym województwa śląskiego”
- „Bytomska szkoła = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia”
- „Lepsze umiejętności - większe szanse na rynku pracy. Poprawa infrastruktury kształcenia zawodowego w Bytomiu”
- Zielona Pracownia Projekt’2018 i Zielona Pracownia 2018
- „Aktywna Tablica”
- „Niepodległa”
- Kompleksowe wsparcie dla rodzin „Za życiem”
- Prowadzenie świetlicy integracyjnej Amaro Strychos
- „Zwiększenie szans na dobrą pracę poprzez staże zagraniczne”
- „Przekonaj się czy twoje umiejętności zawodowe są wystarczające by zacząć karierę na europejskim rynku pracy”
- „Zwiększ swoje szanse na zatrudnienie w swoim zawodzie po zakończeniu edukacji”
- „Kadra nauczycielska ZSTIO w poszukiwaniu nowych rozwiązań edukacyjnych”

- „Europejskie mobilności uczniów i nauczycieli gwarancją rozwoju osobistego i zawodowego”
- „Szkolenia dla doradców edukacyjno-zawodowych na obszarze makroregionu III”
- Program wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży
- Program #SuperKoderzy
- Profilaktyka zdrowotna dzieci realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019, tzw. zielone szkoły
- Priorytet 3 "Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa"
- „KA1 - Podnoszenie kompetencji językowych nauczycieli szansą rozwoju naszej szkoły”
- „KA2 - Naprzód z kompetencjami kluczowymi”
- „Podnoszenie specjalistycznych kompetencji kadry pedagogicznej szkoły poprzez udział w kursie oraz wymianę doświadczeń w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych”
- Ogólnopolski program edukacyjny w zakresie profilaktyki uzależnień „ARS, czyli jak dbać o miłość” (Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny)
- „Wybierz życie – pierwszy krok” (Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny),
- „Znamie! Znam je?” (Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny),
- „HIV/AIDS – jestem świadomy, nie ryzykuję” (Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny)
- Światowy Tydzień Przedsiębiorczości (Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu)
- udział młodzieży w ramach ogólnopolskiej zbiórki publicznej „Godne Dzieciństwo – Wielkanoc z PCK
- udział dzieci i młodzieży w akcji Góra Grosza
- Współpraca z Fundacją Stonoga w Mikołowie – zbiórka plastikowych nakrętek
- Współpraca z Górnośląskim Oddziałem Stowarzyszenia Wspólnota Polska (udział młodzieży w akcji „Świąteczny koszyk dla Polaków na Kresach”, „Podaruj znicz na Kresy”
- Akcja „Uratujmy Dzielną Księżniczkę” (Współpraca z Fundacją Rycerze i Księżniczki w Warszawie)
- Współpraca z Fundacją Rak n’ Roll udział uczennic klas fryzjerskich w akcji „Oddaj włos”
- Silesia Maraton 2018 (udział uczniów jako wolontariuszy przy organizacji maratonu)
- Zbiórka środków na budowę Hospicjum w Zaleszanach na Podkarpaciu (współpraca z Fundacją „Z Serca dla Serca”)
- Współpraca z Ochronką Środowiskowo – Terapeutyczną dla dzieci im. Św. Elżbiety w Bytomiu Łagiewnikach – zorganizowanie na terenie szkoły zbiórki słodczy w ramach akcji „Coś słodkiego dla każdego”
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – akcja ogólnopolska
- Turniej sportowy z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości
- "Kto Ty jesteś? Polak mały. Jaki znak Twój? Orzeł Biały." - projekt edukacyjny dla Przedszkoli Miejskich miasta Bytom na rok jubileuszowy 2018
- Przegląd twórczości patriotycznej dla dzieci przedszkolnych "Kto Ty jesteś?"
- Akcja "Rekord dla Niepodległej"
- Makulatura na misje, - pieniądze ze sprzedaży makulatury przekazywane są na budowę studni głębinowych w Afryce
- Nakrętka dla Paulinki - akcja Fundacji Serce Dziecka na leczenie, rehabilitację i sprzęt dla konkretnego dziecka
- Szlachetna Paczka,
- Zbiórka karmy dla schroniska dla bezdomnych zwierząt w Bytomiu.
- „FilMOTEKA szkolna” - ogólnopolskie projekt edukacyjny, w ramach współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej,
- „Młodzi w akcji” ogólnopolskie projekt edukacyjny w ramach współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej,

- „Lepsza Szkoła”, ogólnopolskie program badającym kompetencje matematyczne uczniów,
- współpraca przy organizacji obozu szkoleniowego EuroWeek- Szkoła Liderów w dniach 2-6 października 2018 w Stroniu Śląskim w ramach projektu współfinansowanego przez UE,
- „ Ze Sznupek bezpieczni w drodze” - akcja Centrum Rozwoju Lokalnego i Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach
- „Jak nie czytam, jak czytam” - III edycja Ogólnopolskiej akcji
- Migamy w Budowlance – warsztaty języka migowego dla uczniów w ramach integracji z osobami niemymi i głuchoniemymi.
- Międzynarodowy Dzień Autyzmu – udział w miejskich obchodach
- TOEIC – udział uczniów w międzynarodowym egzaminie języka angielskiego organizowanym przez English Experts.
- Realizacja szkolnego projektu popularyzowania sztuki teatralnej – udział uczniów w trzech spektaklach Teatru Rozrywki w Chorzowie.
- Owoc jak Ziemia – popularyzacja zdrowego sposobu odżywiania.
- „Wszystkie kolory Świata” – akcja UNICEF
- Międzynarodowy Dzień Wolontariatu - organizacja kiermaszu świątecznego z przeznaczeniem pozyskanych środków na cele dobroczynne.
- „Bieg po zdrowie” -Ogólnopolski program antytytoniowy edukacji zdrowotnej
- Ogólnopolski program „Mamo, Tato wolę wodę!”
- Anioły są wśród nas", koncert charytatywny w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu "Rozbark". Koncert miał na celu zebranie funduszy potrzebnych na leczenie i rehabilitację dziecka.
- „Młodzi cyfrowi”- org. Fundacja Dbam o swój zasięg
- „Kilometry dobra” – org. Fundacja Rodzin Polskich,
- „ Ciepło systemowe w ramach programu promocja ciepła systemowego” – org. Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie PEC Bytom,
- Dzień Nowych Technologii w Edukacji - org. MEN,
- Klub Czytelniczy PoczytajMY – org. Centrum Edukacji Obywatelskiej
- „Bądź kumplem nie dokuczaj” – org. Cartoon NNwtnwork, Ministerstwo Cyfryzacji,
- Klub Czytelniczy PoczytajMY o pszczołach – org. Centrum Edukacji Obywatelskiej,
- „Noc bibliotek, Czytamy literaturę polską czcąc w ten sposób 100lecie odzyskania Niepodległości” – org. Centrum Edukacji Obywatelskiej,
- „Jak przygotować się na czad” – org. Ogólnopolska Kampania Edukacyjno-Informacyjna Państwowej Straży Pożarnej
- „Posadź swoje drzewko” zbiórka makulatury,
- Bezpieczniki Taurona. Włącz dla dobra dziecka – org. Tauron
- Program: „Trzymaj formę”
- „Owoce świata” – program profilaktyczny
- „Dzień Drugiego Śniadania – Śniadanie Daje Moc” – org. Garden of Words na rzecz Partnerstwa dla Zdrowia,
- „Lekki tornister” – projekt ogólnopolski
- Program profilaktyki alkoholowej „NOE”
- Program profilaktyki narkotykowej „Odłot-dokąd”
- Program profilaktyczny „Ambasador Negocjacji i Mediacji”
- Zadanie publiczne „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”
- Zadanie publiczne „Emocjonalni Liderzy Młodzieży – ELMY
- Mały Patriotą” – projekt autorski
- Poczłówkowa podróż po Polsce – org. Szkoła Podstawowa w Piątnicy
- Fortum dla śląskich dzieci – org. Firma Fortum i Fundacja Pomocy dzieciom ULICA
- Projekt „OBUDŹMY LWA” - poznanie bytomskich legend połączone z obserwowaniem roślin z całego Świata.

- Program Profilaktyki Uniwersalnej – „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” – org. Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Bytomiu,
- XIV Kampania Białych Serc – Europejski Solidarny Protest Przeciwko Narkotynom i Przemocy „100% DLA ŻYCIA”- org. Grupa Zalewski Patrol i Stowarzyszenie Hospicjum Królowej Apostołów w Mławie
- Program profilaktyczny pt.: „MŁODOŚĆ BEZ UZALEŻNIEŃ – WYBIERAM ZDROWIE”
- Program edukacyjny: „Dopalacze kradną życie”
- Akcja ogólnopolska STOP 18 – Dzień Odpowiedzialnej Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych
- Projekt szkolny „Przepis na życie bez raka”
- Projekt szkolny pt. „Drogi do niepodległości..” z okazji 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości
- „Jedna, mocna lina” – program profilaktyczny
- „Zimowa eksplozja artystyczna” – program profilaktyczny

PUBLICZNE PLACÓWKI WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO

W 2018 r. kontynuowały działalność dwie bytomskie publiczne placówki wychowania pozaszkolnego, tj.:

- Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich 12,
- Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 przy ul. Ks. Popiełuszki 9.

Celem ich działań jest prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, kształtowanie i udoskonalanie umiejętności spędzania czasu wolnego, pogłębianie wiedzy oraz rozwijanie zainteresowań twórczych m.in. plastycznych, muzycznych, aktorskich, wokalnych, literackich, tanecznych, sportowych i naukowych.

Tabela 27. Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2018

MDK	Liczba działań	Liczba pracowni	Liczba kół i zespołów	Liczba uczestników zajęć stałych	Tygodniowa liczba godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych	Liczba imprez	Liczba uczestników imprez
Ogółem:	7	27	208	4 043	914	312	19 178
MDK 1	4	19	120	2 564	531	142	10 597
MDK 2	3	8	88	1 479	383	170	8 581

Źródło: Dane Wydziału Edukacji UM

Zajęcia odbywały się również poza siedzibami Miejskich Domów Kultury, w następujących punktach zamiejscowych:

- **Zajęcia prowadzone przez MDK nr 1 w:**
 - Klubie „Relaks” Bytomskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, ul. Zabrzeńska 78;
 - Przedszkolu Miejskim nr 8 Integracyjne przy ul. Wrocławskiej 44;
 - Przedszkolu Miejskim nr 23 przy ul. Bławatkowej 3;
 - Przedszkolu Miejskim nr 24 przy ul. Okulickiego 12 a;
 - Szkole Podstawowej nr 32 przy Szymały 124;
 - Szkole Podstawowej nr 37 przy ul. Narutowicza 9;

- Szkole Podstawowej nr 43 przy ul. Suchogórskiej 98;
- Szkole Podstawowej nr 45 przy ul. Zakątek 20;
- Szkole Podstawowej nr 51 z oddziałami integracyjnymi przy ul. Łużyckiej 12 a;
- Zespole Szkół Mechaniczno-Elektronicznych przy Pl. Sobieskiego 1;
- Ośrodka Wodnym – Przeczyce.

• **Zajęcia prowadzone przez MDK nr 2 w:**

- Klubie „Muza” Spółdzielni Mieszkaniowej „Miechowice” ul. Felińskiego 19;
- Przedszkolu Miejskim nr 36 przy ul. Ks. Popiełuszki 11;
- Przedszkolu Miejskim nr 62 przy ul. Felińskiego 39 a;
- Szkole Podstawowej nr 21, ul. Raclawicka 17 i ul. Worpie 14 –16;
- Szkole Podstawowej nr 33 przy ul. Matki Ewy 9;
- Szkole Podstawowej nr 45 przy ul. Zakątek 20;
- Szkole Podstawowej nr 54, ul. Reptowska 86;
- Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 im. J.F. Kennedy`go, ul. Nickla 19;
- Bytomskim Ośrodkiem Edukacji / Centrum Kształcenia Praktycznego w Śródmieściu przy ul. K. Miarki 2 – do sierpnia 2018 r.
- Niepublicznym Katolickim Przedszkolu „Ochronka” przy ul. Ks. Popiełuszki 6;

Najważniejsze osiągnięcia krajowe i międzynarodowe uczniów bytomskich szkół i placówek oświatowych w roku 2018⁶:

- Przedszkole Miejskie nr 4 im. Marii Konopnickiej
 - „Śpiewający nauczyciele” konkurs kolęd i pastorałek – III miejsce,
 - „You can sing- międzyprzedszkolny konkurs piosenki angielskiej - III miejsce,
 - Zdrowe żywienie- konkurs plastyczny - III miejsce,
- Przedszkole Miejskie Integracyjne Miejskie nr 8
 - Konkurs plastyczny „Galeria talentów i marzeń” konkurs dla dzieci niepełnosprawnych w ramach kampanii „Razem różnie!” organizowany przez Kuratorium Oświaty w Katowicach - I miejsce,
 - Ogólnopolski konkurs plastyczny „Ulubiona postać w utworach M. Konopnickiej” - II miejsce,
 - XXV Tydzień Ziemi „Dopóki Ziemia kręci się” – konkurs plastyczny organizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – wyróżnienie,
- Przedszkole Miejskie nr 15 im. Misia Uszatka
 - Tytułu lidera w ogólnopolskim Programie edukacyjnym "Mamo! Tato! wolę wodę",
- Przedszkole Miejskie nr 18
 - Ogólnopolski konkurs w ramach rozpowszechniania praw dziecka pod patronatem Rzecznika Praw Dziecka,
 - Ogólnopolski konkurs „Bajki autorów polskich” – wyróżnienie,
 - „Bajeczki z Gwatemali i Nikaragui” – I miejsce i II miejsce,
 - „Od Przedszkola do Opola” – I miejsce i II miejsce,
 - „Konkurs Matematyczny” – I miejsce,
- Przedszkole Miejskie nr 24 w Bytomiu
 - Zajęcie I miejsca w konkursie plastycznym „Ulubiona postać Disneya”,

⁶ Opracowane na podstawie informacji przekazanych przez szkoły i placówki oświatowe w Bytomiu

- Zajęcie I miejsca w konkursie plastycznym „Kto Ty jesteś? Polak mały...”,
- Zajęcie II miejsca w konkursie plastycznym „Wszystko kwitnie wkoło”,
- Przedszkole Miejskie nr 36
 - Osiągnięcia na szczeblu międzynarodowym:
 - „Polsko-Czeski Konkurs Plastyczny „Żywiolaki” – konkurs zorganizowany przez Miejski Dom Kultury „Koszutka” w Katowicach – I miejsce,
 - „Międzynarodowy Konkurs Plastyczny „Mama, Tata i Ja” – konkurs zorganizowany przez Fundację IFCAS w Gdyni,
 - Osiągnięcia na szczeblu krajowym:
 - „Przez las, przez czas – las świadkiem historii” – regionalny konkurs plastyczny organizowany przez Nadleśnictwo Brynek - I miejsce,
 - „Ekologiczna ozdoba do ogrodu” - I miejsce,
 - „II Miejski Konkurs Piosenki Bytomskiej „Rozśpiewany Bytom – Karin Stanek” pod patronatem Towarzystwa Miłośników Bytomia – III miejsce,
 - „VI Edycja Między przedszkolnego Konkursu Piosenki „Od przedszkola do Opola”– II miejsce,
 - Wojewódzki Turniej Recytatorski dla Przedszkolaków im Marii Konopnickiej - wyróżnienie,
 - Miejski konkurs plastyczny „ Choinka ubrana w wodę”- organizowany przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne – wyróżnienie,
 - „Miejski Konkurs Plastyczny „Zdrowo i kolorowo na talerzu przedszkolaka”,
 - „XVIII Wojewódzki Konkurs Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Moja ulubiona pora roku”,
 - "Stok nie dla bałwanów"" - organizator Komenda Główna Policji w Warszawie,
 - Miejski konkurs plastyczny pod Patronatem prezydenta Miasta Bytomia "Zanieczyszczenie środowiska. Ochrona i działania proekologiczne",
 - IX Wojewódzki konkurs Kolęd i Pastoralek „ W grudniowe dni kolęda brzmi” – konkurs organizowany dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – stowarzyszenie POMOST,
- Przedszkole Miejskie nr 63 im. Janusza Korczaka z oddziałami integracyjnymi
 - II miejsce w Miejskim Konkursie Plastycznym pt.: „Bohaterowie naszych bajek”,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 40
 - Konkursy organizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym „Pomost”:
 - „Straż w oczach dziecka- strażak i ja” organizowany przez Senacki Zespół Strażacki i Biuro Senatora Andrzeja Misiółka – wyróżnienie,
 - Turniej Piłki Nożnej Szkół Specjalnych,
 - Regionalny Konkurs Udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej „Eskulapiada”,
 - IX Wojewódzki Konkurs Kolęd i Pastoralek „W grudniowe dni kolęda brzmi”,
- Branżowa Szkoła I stopnia nr 8 Specjalna
 - III miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Dziewcząt i Chłopców w piłce nożnej halowej w Płocku,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Władysława Broniewskiego
 - Trzech finalistów w Ogólnopolskim Konkursie Przedmiotowym „Synapsik” MEN,
 - IX miejsce w województwie w ogólnopolskim Konkursie „Alfik Matematyczny”,
 - I miejsce w wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Ozdoba Choinkowa”,
 - Wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie „Kangur matematyczny”,
 - III miejsce w Wojewódzkim konkursie „Baw się, ucz się i bądź bezpieczny”,
 - Wyróżnienie dla szkoły w Konkursie Rejonowym „Moje Czyste Miasto”,
 - III miejsce w Wojewódzkim Festiwalu Piosenki Żeglarskiej „Wiosenne Szantowisko”,
 - Laureatka Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego,

- VII miejsce w województwie konkursu „Z biologią za pan brat”,
- II miejsce w Regionalnym Konkursie Kolęd i Pastoralek,
- I miejsce w regionalnej Olimpiadzie zdrowego stylu życia PCK,
- Finalistka w Ogólnopolskim pisarskim konkursie gramatycznym im. Onufrego Kopczyńskiego,
- III miejsce w XXVI Międzynarodowym Turnieju Szermierczym „Muskietier Trophy”,
- Wyróżnienie w VI Wojewódzkim Konkursie Piosenki Literackiej,
- Finalista w Wojewódzkim Konkursie Biblijnym,
- VI miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Informatycznym „Master It”,
- Wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Plastycznym „Inne spojrzenie”,
- I miejsce w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Namaluj swoją książkę”,
- II miejsce w Wojewódzkim Konkursie „Mały Kreator – W bajkowej krainie”,
- II miejsce w Wojewódzkim Konkursie Poezji Zbigniewa Herberta,
- Wyróżnienie i najlepsza praca w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Tęcza”,
- I miejsce w Wojewódzkim Konkursie „League of Legends”,
- I miejsce w Regionalnym Konkursie „Quand le français s’exprime”,
- II miejsce i wyróżnienie w Powiatowym Konkursie na ilustrację do książki „Słowem malowane”,
- I miejsce drużynowo, I i II miejsce indywidualnie w Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie w ruchu drogowym,
- I miejsce w Mistrzostwach Rejonu w szachach drużynowych w Igrzyskach Dzieci,
- III miejsce w Wojewódzkim VIII Turnieju Szachowym „Ciderszachy”,
- I miejsce w Mistrzostwach Polski w biegu po schodach w kategorii Masters M-50,
- Udział w Mistrzostwach Europy w Szachach Szybkich i Błyskawicznych,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Mikołaja Kopernika
 - I miejsce w ramach Ogólnopolskiego Konkursu „Eksperyment Łańcuchowy”,
 - Zwycięstwo indywidualne i drużynowe w Wojewódzkim konkursie „Młodzież zapobiega Pożarom”,
 - Udział w Mistrzostwach Polski w grze matematyczno-logicznej "Rummikub",
 - Udział szkoły w zawodach Międzynarodowych „Mały atleta” w Republice Czeskiej,
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Poli Maciejowskiej
 - Międzynarodowy Konkurs Kangur Matematyczny,
 - Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych ŚWIETLIK,
- Szkoła Podstawowa nr 6 im. ks. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego
 - Ogólnopolski Konkurs Języka Angielskiego EDI Panda,
 - Ogólnopolski konkurs matematyczny „Panda” Panda,
 - Ogólnopolskie Konkursy Przedmiotowe EDI PINGWIN – konkurs fizyczny,
 - Ogólnopolskie Konkursy Przedmiotowe EDI PINGWIN – konkurs chemiczny,
 - Ogólnopolskie Konkursy Przedmiotowe EDI PINGWIN – konkurs matematyczny,
 - Ogólnopolska Olimpiada „Narodziny Niepodległej Polski”,
 - Ogólnopolskie Konkursy Przedmiotowe EDI PINGWIN – konkurs przyrodniczy,
- Szkoła Podstawowa nr 9 im. Adama Mickiewicza
 - Międzynarodowy Konkurs Kangur Matematyczny,
- Szkoła Podstawowa nr 21 im. Józefa Lompy
 - Akcja PCK „Gorączka Złota” – III miejsce,
 - Konkurs „Ozdoby choinkowe”- I miejsce w województwie,
 - Wojewódzki Turniej Koszykówki– III miejsce,
 - Wojewódzki Rugby Zabrze – IV miejsce,
 - I i V miejsce w Półfinale Wojewódzkim w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Badmintonie Dziewcząt,

- Szkoła Podstawowa nr 23
 - Alfik Matematyczny - konkurs matematyczny krajowy,
 - Ogólnopolskie Dyktando „Nie tylko dla mistrzów” - wyróżnienie,
 - Synapsik, konkurs krajowy,
 - Superkoderzy, konkurs ogólnopolski,
- Szkoła Podstawowa nr 32 im. 1 Pułku Strzelców Bytomskich
 - I miejsce w województwie, tytuł laureata w Ogólnopolskim Konkursie „Omnibus humanistyczny”,
 - III miejsce w województwie w Ogólnopolskim Konkursie „Omnibus humanistyczny”,
 - I miejsce w powiecie w międzynarodowym konkursie „Kangur matematyczny”,
 - Ogólnopolski Konkurs „Lingua Plus”,
 - Finalista Wojewódzkiej Olimpiady z języka niemieckiego,
 - Tytuł laureata w Ogólnopolskim Konkursie „Omnibus humanistyczny”,
 - Laureaci w Ogólnopolskim Konkursie „Lingua Plus”,
 - Wyróżnienia uczniów w Ogólnopolskim Konkursie Historycznym „Krąg”,
 - Dyplom III stopnia w Ogólnopolskim Konkursie „Lingua Plus”,
 - I i IV miejsce w województwie w Ogólnopolskim Konkursie „Alfik humanistyczny”,
 - Wyróżnienie w Ogólnopolskim Konkursie „Alfik matematyczny”,
 - Wyróżnienie w międzynarodowym Konkursie Plastycznym „Natura się budzi”,
- Szkoła Podstawowa nr 33
 - Osiągnięcia na szczeblu międzynarodowym:
 - Konkurs „KANGUR MATEMATYCZNY 2018” – wyróżnienie,
 - Grand Prix Ostrava – złoty medal, 4 srebrne medale, brązowy medal,
 - Międzynarodowy Turniej w Bielsku Białej – 3 złote medale, srebrny medal, 3 brązowe medale,
 - Międzynarodowy Turniej w Belinie - złoty medal, brązowy medal,
 - Otwarty Puchar Węgier – Budapesz - złoty medal, 2 brązowy medal,
 - Międzynarodowy Turniej Judo w Bardejovie - 4 złote medale, 2 srebrne medale, 3 brązowe medale,
 - Międzynarodowy Turniej Judo – Lwów, Ukraina - złoty medal, 2 brązowe medale,
 - Osiągnięcia na szczeblu ogólnopolskim:
 - Otwarty Puchar Polski w Luboniu k. Poznania - złoty medal, 2 srebrne medale,
 - Mistrzostwa Polski Młodzików w Judo - złoty medal, 2 brązowe medale,
 - Max Matematyczny - II miejsce,
 - Osiągnięcia na szczeblu wojewódzkim:
 - Festiwal Piosenki Literackiej „Z Dala Od Zgiełku” - II miejsce,
 - VIII Regionalny Konkurs Piosenki Anglojęzycznej – III miejsce,
 - XIII Regionalny Festiwal Pieśni Patriotycznej – I miejsce,
 - XII Memoriał Andrzeja Grubby – Finał Województwa Śląskiego - VII miejsce,
 - Półfinał Wojewódzki Grupy I – Igrzyska Dzieci w Tenisie Stołowym – III miejsce,
 - Mistrzostwa Śląska Młodzików - 2 złote medale, 2 srebrne medale,
- Szkoła Podstawowa nr 36
 - Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w hokeju na lodzie – II miejsce,
 - Wojewódzkie Mistrzostwa w Biegach Łyżwiarских – I miejsce,
 - XXXIV Międzynarodowy Konkurs Literackiej Twórczości Dzieci i Młodzieży im. Wandy Chotomskiej,
 - Międzynarodowy Konkurs matematyczny „Kangur 2018”- 4 wyróżnienia w kategorii „Maluch”,
 - Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych ŚWIETLIK – nagroda główna, wyróżnienie,
 - Ogólnopolskie Dyktando Szkolne dla klas 1-3 SP – wyróżnienia 10 uczniów,

- Ogólnopolski Konkurs Literacki „OKNO” - I miejsce,
- Finał XXXVI Wojewódzkiego i XXII Ogólnopolskiego Przeglądu Dziecięcej i Młodzieżowej Twórczości Literackiej LIPA,
- Ogólnopolskim konkursie „Strach na wróble na wesoło” Karpackie Klimaty 2018 – wyróżnienie,
- Wojewódzki Konkurs Pieśni Patriotycznej - III miejsce,
- Ogólnopolski Konkurs „Ikarowe Strofy” - wyróżnienie,
- Konkurs literacki, dedykowany Karolinie Turkiewicz-Suchanowskiej: „O różę Karoliny”,
- Szkoła Podstawowa nr 38 im. Jana III Sobieskiego
 - I miejsce w XIII Otwartych Mistrzostwach Polski Karate Tsunami Semi contact kategoria juniorzy kobiety,
- Szkoła Podstawowa nr 43
 - Osiągnięcia na szczeblu międzynarodowym:
 - Kangurek,
 - Międzynarodowy turniej koszykówki Krasnal Cup Wrocław – drużyna międzyszkolna reprezentująca Bytom,
 - Osiągnięcia na szczeblu ogólnopolskim:
 - Niesamowity świat higieny jamy ustnej,
 - Konkurs Instytut Goethego „Erlebnisreise mit Deutsch”,
 - Osiągnięcia na szczeblu wojewódzkim:
 - XXI Wojewódzki Turniej Zajęczkowy dziewcząt, chłopców,
 - V Wojewódzki Turniej Koszykówki Dziewcząt Szkół Podstawowych,
 - XI Wojewódzki Turniej Minikoszykówki Chłopców,
 - VI WOJEWÓDZKI KONKURS PIOSENKI PATRIOTYCZNEJ,
 - I Międzyszkolny Konkurs Artystyczno-Językowy „Fun – Spaß – Diversion” – cz. 1 „Zając, jajko i co więcej?”,
- Szkoła Podstawowa nr 44 im. UNICEF
 - Ogólnopolski Konkurs Języka Angielskiego Fox 2018 – I i III miejsca w powiecie,
 - Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Jesteśmy dziećmi świata, bo łączą nas marzenia”- I miejsce i wyróżnienie,
 - Ogólnopolski konkurs z fizyki OLIMPUS,
 - Konkurs Przedmiotowy z Języka Angielskiego PINGWIN 2018,
- Szkoła Podstawowa nr 45
 - Osiągnięcia na szczeblu międzynarodowym:
 - Międzynarodowy Konkurs "Kangur Matematyczny",
 - Osiągnięcia na szczeblu ogólnopolskim:
 - Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Archimedes Plus Lingua Plus,
 - „Monster auf Reisen“,
 - Drużynowe Mistrzostwa Polski w Turystycznych Imprezach na Orientację,
 - XII Ogólnopolski Konkurs Plastyczny "Magiczne Okienko",
 - Ogólnopolski Konkurs Plastyczny "Dobranocki z dawnych lat",
 - Ogólnopolski Konkurs Plastyczny "Ozdoba świąteczna",
 - Ogólnopolski Konkurs Matematyczny Orzeł Matematyczny,
 - Ogólnopolski Festiwal „Sancta Maria”,
 - X Młodzieżowy Festiwal Keyboardowy,
 - Chrzanowska Lokomotywa Artystyczna 2018”,
 - XI Festiwal Piosenki Żołnierskiej,
 - Ogólnopolskie Dyktando Szkolne,
 - Ogólnopolski Konkurs Literacki OKNO,
 - MAŁY OKR - konkurs recytatorski dla szkół podstawowych,

- Konkurs Muzyczny Festiwalu Twórczości Mayjnej 'Sancta Maria 'w Częstochowie,
 - Ekobezpieczna droga do szkoły,
 - Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych "Świetlik",
 - Ogólnopolski Konkurs Literacki,
 - XI Ogólnopolski Sportowy Konkurs Plastyczny,
 - Ogólnopolski konkurs plastyczny „Sielskie klimaty”,
 - Ogólnopolski konkurs pięknego pisania "Z kaligrafią na Ty",
 - Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych,
 - Erlebnisreise mit Deutsch,
 - Konkurs na komiks hiszpański Qué te cuentas?,
 - Ogólnopolski Sportowy Konkurs Plastyczny „Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych 2018”,
- Osiągnięcia na szczęblu wojewódzkim:
- Finał Igrzysk Dzieci woj. Śląskiego w Piłce Nożnej ID,
 - Śląski Finał „Z podwórka na stadion o puchar Tymbarku”,
 - Finał Igrzysk Dzieci woj. Śląskiego w Czwórkach Siatkarskich ID,
 - Turniej Taneczny „Roztańczona metropolia”,
 - Półfinały wojewódzkie w Badmintonie,
 - Ogólnopolski Sportowy Konkurs Plastyczny „Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych 2018”,
- Szkoła Podstawowa nr 51 z Oddziałami Integracyjnymi
- Osiągnięcia na szczęblu międzynarodowym:
- Międzynarodowy konkurs Matematyczny „Kangur” – wyróżnienie,
 - Międzynarodowy Konkurs plastyczny, „ Bł. Bolesława wychowawczyni na nasze czasy” – wyróżnienie,
- Osiągnięcia na szczęblu krajowym:
- Konkurs w ramach projektu „Zdrowo jem więc wiem”,
 - Olimpusek – wyróżnienie,
 - Ogólnopolski konkurs plastyczny „ Ludowa kartka świąteczna” – II miejsce,
- Osiągnięcia na szczęblu wojewódzkim:
- Wojewódzki konkurs recytatorsko - wokalny „Odzyskanie przez Polskę niepodległości” - I miejsce,
 - Festiwal Otwartych Serc - I miejsce,
 - Wojewódzki konkurs „Wielka liga czytelników” - II miejsce,
 - Konkurs plastyczny „Kopalnia Wujek-pamiętamy” – wyróżnienie,
 - Wojewódzki konkurs o wiedzy o Unii Europejskiej,
 - Wojewódzki Festiwal Talentów,
 - Wojewódzki konkurs „ocalić od zapomnienia”,
 - Wojewódzki konkurs „ Jesień wspomnień”,
 - Wojewódzki Festiwal piosenki Literackiej „z dała od zgiełku”,
 - Wojewódzki Festiwal Młodych Talentów,
 - Wojewódzki konkurs wokalny „ motyw miłości w piosence obcojęzycznej”,
 - IX Harcerski Festiwal Kultury i marynistyki,
 - XIII Wiosenne Zawody Pływackie - I i II miejsce,
 - Konkurs kolęd i pastorałek - II miejsce,
 - Wojewódzki konkurs dziennikarsko – fotograficzny “Jestem w gazecie” – wyróżnienie,
 - Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Morzu Bałtyckim - III miejsce,
 - „Promuj Śląsk” – wyróżnienie,
 - „Moja ojczyzna – mój dom” – III miejsce,
 - Konkurs Recytatorski „100 lat niepodległości” – I miejsce,
 - IV Wojewódzki konkurs Pieśni Patriotycznej – II miejsce,
 - Wojewódzki konkurs Kolęd i Pastorałek „W grudniowe dni kolęda brzmi – II miejsce,

- Szkoła Podstawowa Mistrzostwa Sportowego

Osiągnięcia na szczeblu międzynarodowym:

- Międzynarodowy Konkurs Kangur Matematyczny – wyróżnienie,
- Międzynarodowy Konkurs Informatyczny "Bóbr" – I miejsce,

Osiągnięcia na szczeblu krajowym:

- Ogólnopolski Konkurs Matematyczny ALFIK,
- Ogólnopolski Konkurs Matematyczny „Maks Matematyczny” IV edycja,
- Ogólnopolski Konkurs Ekonomiczny LICZ SWOJE PIENIĄDZE,
- Ogólnopolski Konkurs Matematyczny „Maks Matematyczny” V edycja,
- Ogólnopolski Konkurs Matematyczny Pingwin,

Osiągnięcia na szczeblu wojewódzkim:

- Wojewódzki Konkurs Poetycki,
- Wojewódzki Konkurs Wiedzy Historycznej,
- Wojewódzki Konkurs Biologiczny „Z biologią za pan brat” – III miejsce,
- I wojewódzki konkurs wiedzy o Chinach i kulturze Chin – II miejsce,
- Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Matematyki,
- Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Chemii,
- Wojewódzki konkurs biologiczny "Z biologią za pan brat" – II i III miejsce,
- Wojewódzki konkurs "nudna matematyka,

Konkursy sportowe

- Wielkopolski Międzynarodowy Turniej Dzieci I Młodzików Suchy Las,
- Międzynarodowy Turniej Brno,
- Puchar Europy W Budapeszt Cup,
- Puchar Polski W Zakopanem,
- Brno Cup,
- Międzynarodowy Turniej w Niemczech - Mondeo Cup,
- Śląska Liga Judo,
- Silesia Cup,
- Mistrzostwa Miasta Mysłowic,
- Otwarte Mistrzostwa Bytomia,
- Puchar Burmistrza Strumienia,
- Warsaw Judo Open,
- VII Turniej Pokunujemy Granice Bielsko-Biała,
- Turniej Dzieci Zakopane,
- Mistrzostwa Śląska Młodzików,
- Mistrzostwa Śląska Młodzików,
- Międzywojewódzkie Mistrzostwa Polski Młodzików U13 W Piłce Wodnej,
- Międzywojewódzkie Mistrzostwa Polski Młodzików U15 W Piłce Wodnej,
- Puchar Neptuna W Łodzi,
- Xxi Międzynarodowy Turniej O Puchar Niepodległości W Piłce Wodnej Młodzików U14 Bytom,
- Towarzyski Turniej W Piłce Wodnej Na Ukrainie,
- Międzynarodowy Turniej Niepodległości Juniorów w Gliwicach,
- Młodzieżowe Biegi Przełajowe –Mysłowice,
- Sztafetowe Biegi Przełajowe Dziewcząt-klasy VI i młod.,
- Sztafetowe Biegi Przełajowe Chłopców-klasy VI i młod.,
- Sztafetowe Biegi Przełajowe Dziewcząt-klasy VII i VIII,
- Mistrzostwa Polski Sztafet,
- Mistrzostwa Śląska Dzieci,
- Mistrzostwa Śląska Młodzików,

- Halowe Mistrzostwa Śląska Dzieci,
- Międzynarodowy mityng LA-Ostrawa,
- Sztafetowe Biegi Przełajowe Chłopców-klasy VII i VIII,
- Puchar Polski (Trudność), Tarnów Osir,
- Puchar Polski (Czasówki), Murall, Warszawa,
- Puchar Polski (Bouldering), Spot Boulder Cafe, Łódź,
- Klasyfikacja Generalna Pucharu Polski We Wspinaczce Sportowej,
- Mistrzostwa Polski Łódź - wspinaczka na czas,
- Puchar Polski Wrocław – bouldering,
- Puchar Polski Bytom - wspinaczka na czas,
- Puchar Polski Sosnowiec - wspinaczka na trudność,
- Puchar Polski Sosnowiec - wspinaczka na czas,
- Puchar Polski Łódź – bouldering,
- Mistrzostwo Bytomia w Koszykówce Dziewcząt,
- Igrzyska Dzieci w Unihokeju Chłopców,
- Mistrzostwa Bytomia - Igrzyska Młodzieży Szkolnej w Unihokeju Chłopców,
- Mistrzostwa Bytomia w Unihokeju Dziewcząt Młodszych,
- VI Międzynarodowy Mityng Pływacki Park Wodny Tarnowskie Góry/100 m grzbietowy,
- VI Międzynarodowy Mityng Pływacki Park Wodny Tarnowskie Góry/50 m grzbietowy,
- VII Międzynarodowy Mityng Pływacki Park Wodny Tarnowskie Góry,
- Międzynarodowe Zawody Pływackie "Aligator 2018" Gorzyce,
- Mistrzostwa Śląska 10 Lat,
- Zimowe Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych - 15 lat,
- Mistrzostwa okręgu śląskiego open,
- Mistrzostwa Śląska Skrzatów, KS Mostostal Zabrze,
- Mistrzostwa Śląska Młodzików,
- Halowy Turniej Wojewódzki Skrzatów,
- Mistrzostwa Województwa Skrzatów,
- Wojewódzki Turniej Klasyfikacyjny,
- Ogólnopolski Turniej Klasyfikacyjny Młodzików,
- Powołanie Do Kadry Śląska U12,
- Powołanie Do Kadry Bytomia U12,
- III Liga Wojewódzka,
- Rozgrywki Podokręgu Bytom: Orlik Młodszy,
- Mistrzostwa Bytomia – Igrzyska Dzieci W Piłce Nożnej Chłopców,
- Mistrzostwa Bytomia – Igrzyska Młodzieży W Szachach,
- I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Smolenia,
Stypendystka Prezesa Rady Ministrów na rok szkolny 2017/2018
Osiągnięcia:
 - Znak Jakości Szkoły „Srebrna Tarcza” dla najlepszych polskich szkół wg Ogólnopolskiego Rankingu Liceów Ogólnokształcących 2018 organizowanego przez PERSPEKTYWY,
 - Dyplom Najlepszej Szkoły Kompetencji Przyszłości 2018,
 - Mistrz Europy w karate tradycyjnym Kata Youth Men's Individual Kata,
 - Mistrz Polski w Trójboju Wspinaczkowym w kategorii junior,
 - Mistrz Polski w surfingu,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2
Stypendium Prezesa Rady Ministrów na rok szkolny 2017/2018
Osiągnięcia:
 - eliminacje do Wojewódzkiego 63. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w Katowicach (I miejsce),

- Ogólnopolski Konkurs Matematyczny „Kangur” – wyróżnienie,
- Ogólnopolski Konkurs „Eureka” – wyróżnienie,
- V edycja bytomskiego konkursu ortograficznego „Trzy pokolenia” w CKU – wyróżnienie,
- XXVI Ogólnopolska Olimpiada Zdrowego Stylu Życia (Eskulapiada) – etap rejonowy III miejsce,
- muzyczny konkurs „Muzyczne diamenty” – wyróżnienie,
- XII Bytomska Olimpiada Językowa - II miejsce – język francuski,
- Miejski Konkurs Wokalny „Szalone lata 80'te” - I-II miejsce,
- Miejski konkurs „A trip to USA” - II miejsce,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 im. J.F. Kennedy'ego
 - Międzynarodowy Konkurs z Matematyki „Kangur”, poziom międzynarodowy- I miejsce,
 - Ogólnopolska Olimpiada Przedmiotowa z Matematyki Olimp, poziom krajowy- III miejsce,
 - Ogólnopolski Konkurs Multitest z Matematyki, poziom krajowy, tytuł laureata,
 - Quiz PTG „Z geografią za pan brat”, poziom wojewódzki - I i II miejsce,
 - Wojewódzki Konkurs Plastycznym MANGAKASS ART manga po polsku, poziom wojewódzki - II miejsce,
 - Wojewódzki Konkurs Fotograficzny „Na tropie wiosny...”, poziom wojewódzki - I miejsce,
 - Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Morzu Bałtyckim, poziom wojewódzki, IV miejsce,
 - Mistrzostwa Rejonu – Igrzyska Młodzieży Szkolnej w Siatkówce Chłopców, poziom wojewódzki, awans do ćwierćfinału wojewódzkiego,
 - Półfinał Wojewódzki Grupy Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Tenisie Stołowym Dziewcząt, poziom wojewódzki - III miejsce,
 - Półfinał Wojewódzki Grupy Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Siatkówce Chłopców, poziom wojewódzki - II miejsce,
 - Mistrzostwa Rejonu – Igrzyska Młodzieży Szkolnej w Siatkówce Piłkowej Chłopców, poziom wojewódzki - I miejsce,
- Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego
 - Lekkoatletyka
 - Halowe Mistrzostwa Polski Juniorów i Juniorów Młodszych - 1 złoty medal, 2 srebrne medale, 1 brązowy medal,
 - Mistrzostwa Międzywojewódzkie Młodzików - 1 złoty medal, 2 srebrne medale, 1 brązowy medal,
 - Mistrzostwa Śląska Młodzików – 4 złote medale, 1 srebrny medal, 1 brązowy medal,
 - Mistrzostwa Śląska Juniorów i Juniorów Młodszych - 7 złotych medali, 6 brązowych medali,
 - Halowe Mistrzostwa Śląska Młodzików - 3 złote medale, 2 srebrne medale, 1 brązowy medal,
 - Brązowy medal Mistrzostw Polski Młodzików w biegu na 1000m,
 - IV miejsce w sztafecie 4x100m młodziczek w Mistrzostwach Polski Młodzików,
 - II miejsce w Ogólnopolskich Zawodach „Lekkoatletyka dla Każdego”,
 - VII miejsce w Finale Superligi Drużynowych Mistrzostw Polski Juniorów,
 - V miejsce w Mistrzostwach Świata Juniorów w biegu na 100m w Tampere /FIN/,
 - I miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów w biegu na dystansie 100m,
 - III miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów w biegu na dystansie 200m,
 - VIII miejsce w Mistrzostwach Europy Juniorów Młodszych w biegu na 800m w Gyor /HUN/,
 - III miejsce w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w biegu na dystansie 800m,
 - III miejsce w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w biegu na dystansie 1500m z przeszkodami,

- II miejsce w Mistrzostwach Polski Młodzików w biegu na 1000m,
- III miejsce w Mistrzostwach Polski Młodzików w biegu na 1000m,

Koszykówka

- III miejsce w Pucharze Polski U15,
- III miejsce w półfinałach Mistrzostw Polski U16,
- II miejsce w ćwierćfinałach Mistrzostw Polski U16,
- III miejsce w Lidze Wojewódzkiej U16,
- II miejsce w półfinałach Pucharu Polski U15,
- III miejsce uczniów klas 2 K i 3 K, jako Drużyna UKS MOSM I, w finale A Śląskiej Ligi Kadetów,
- IV miejsce uczniów klas 2 K i 3 K, jako Drużyna UKS MOSM II, w finale B Śląskiej Ligi Kadetów,

Judo

- II miejsce w Mistrzostwach Świata Juniorek Młodszych, Chile,
- III miejsce w Mistrzostwach Europy Juniorek Młodszych, Litwa,
- V miejsce Drużynowe Mistrzostwa Europy Juniorek Młodszych,
- II miejsce w Europejskich Igrzyskach Młodzieży - EYOF, Węgry,
- III miejsce w Pucharze Europy Juniorek Młodszych, Węgry,
- III miejsce w Mistrzostwa Polski Seniorów,
- II miejsce Drużynowe Mistrzostwa Polski Województw Juniorów Młodszych,
- VII miejsce w Puchar Europy Juniorek,
- VII miejsce w Pucharze Europy Juniorek Młodszych,
- VI medali Mistrzostw Polski Juniorów i Juniorek (2 złote, 1 srebrny, 3 brązowe),
- I miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorów,
- II miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorek,
- Puchar Europy Juniorów – VII miejsce,
- Puchar Europy Juniorów Młodszych – I miejsce i VII miejsce,
- Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży – I miejsce, II miejsce V miejsce, VII miejsce,
- Puchar Polski Juniorów – 3 złote, 3 srebrne, 6 brązowych,
- Puchar Polski Juniorów – 2 złote, 2 brązowe,
- I miejsce Drużynowe Mistrzostwa Polski Województw Młodziczek,
- II miejsce Drużynowe Mistrzostwa Polski Województw Młodzików,
- III miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorek Młodszych,
- 3 medale Międzywojewódzkich Mistrzostw Młodzików i Młodziczek (złoty, srebrny, brązowy),
- II miejsce w Drużynowych Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych,
- 4 medale Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży Juniorów i Juniorek Młodszych (srebrny, 3 brązowe),
- Puchar Polski Juniorów Młodszych – 2 złote, 3 srebrne, 4 brązowe,
- V miejsce Mistrzostwa Świata Juniorów,
- III miejsce Mistrzostwa Polski Seniorów,
- V miejsce, VII miejsce Mistrzostwa Polski Młodzików,
- I miejsce Drużynowe Mistrzostwa Polski Województw Juniorów Młodszych I
- III miejsce Drużynowe Mistrzostwa Polski Województw Juniorów Młodszych II
- I miejsce Drużynowe Mistrzostwa Polski Województw Młodziczek,
- II miejsce Drużynowe Mistrzostwa Polski Województw Młodzików,
- Puchar Polski Juniorów- 2 złote, 2 srebrne,
- Puchar Polski Juniorów Młodszych- 1 srebrny, 4 brązowe,

Piłka nożna

- I miejsce w III Lidze województwa Śląskiego 2P,

- III miejsce w III lidze wojewódzkiej „Zabrze-Bytom” 2P,
- III miejsce w Międzyn. Turnieju U15 w Francji (Tournoi International Marcel Buns) 2P,
- II miejsce w rozgrywkach B1 Junior Młodszy gr. Bytom 3P,
- IV miejsce w Okręgowej Lidze Juniorów młodszych B1 grupa Bytom z dorobkiem 16pkt 3P,
- II miejsce w III Lidze województwa śląskiego juniorów młodszych B1. Bilans Drużyny to 14 meczy i 27 punktów - 9 zwycięstw - 0 remisów - 5 porażek. Bilans bramkowy 37 bramek strzelonych i 18 straconych 1a,
- II miejsce w II Lidze Juniorów Młodszych 1a,
- V miejsce LIGA - Rozgrywki U19 Śląskiej II liga wojewódzka A1 Junior,
- VI miejsce w III Lidze Województwa Śląskiego Junior Młodszy B1,
- I miejsce w Mistrzostwach Bytomia w Piłce Nożnej Gimnazjum,
- XIII miejsce w I Śląskiej Lidze Juniorów IIa, IIIa,

Hokej

- I miejsce w Lidze Młodzików U16 drużyna Polonia Bytom I,
- V miejsce w Lidze Młodzików U16 drużyna Polonia Bytom II,
- IV miejsce w Mistrzostwach Polski Młodzików U16 w Nowym Targu,
- II miejsce w kwalifikacjach do Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży,
- II miejsce w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży,
- III miejsce. w Mistrzostwach Świata Dywizji IB w kategorii U-18,
- IV miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów (wygrali 2 z 4 spotkań),
- III miejsce w Mistrzostwach Polski w kategorii Junior Młodszy,
- IV miejsce w Mistrzostwach Polski Centralnej Ligi Juniorów ,
- Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
 - Osiągnięcia na szczeblu krajowym:
 - XII Olimpiada Wiedzy o Żywieniu i Żywności,
 - Osiągnięcia na szczeblu wojewódzkim:
 - IX Wszechstronny Konkurs Konesera Polsczyzny – II miejsce,
 - Konkurs Fotograficzny organizowany przez CKZiU w Sosnowcu – wyróżnienie,
 - Międzyszkolny konkurs fotograficzny organizowany pod patronatem Burmistrza miasta Radzionków: Emocje jako nieodłączna część życia. Motto 2018 - Zacztytani są wśród nas – wyróżnienie,
 - IV Wojewódzki Konkurs Dziennikarsko-Fotograficzny Jestem w Gazecie! – III miejsce, wyróżnienie,
 - „Szopka Bożonarodzeniowa” – I miejsce,
 - Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania- „Desery z owocami w roli głównej” - I, II, III miejsce,
- Technikum nr 4 im. Marii Skłodowskiej – Curie
 - I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Lotniczej,
 - Uzyskanie tytułu "Dobrej Praktyki" w Ogólnopolskim Konkursie "Szkoła Zawodowa Najwyższej Jakości",
 - Uczennica T4 została wicemistrzynią świata w Akrobatyce Powietrznej,
 - Uczennica T4 została mistrzynią Polski w Akrobatyce Powietrznej,
- Zespół Policealnych Szkół Medyczno-Społecznych
 - III miejsce w Międzynarodowych Zawodach Medycznych w udzielaniu I pomocy w Republice Czeskiej w Frydek Mistek,
 - II miejsce w Międzyszkolnym Konkursie Wiedzy Kosmetycznej w Gliwicach,
 - II i III miejsce w VI Regionalnych Mistrzostwach Makijażu i Charakteryzacji w Bytomiu,
- Państwowe Szkoły Budownictwa – Zespół Szkół
 - Tytuł laureata ogólnopolskiego finału Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych,

- Zespołu Szkół Usługowo – Rzemieślniczych
 - Wojewódzki Konkurs Fryzjerstwa – II, III, IV miejsce,
 - VII edycji Wojewódzkiego Konkursu Języka Niemieckiego „Deutsch ist für mich” Organizator: Generalny Konsulat Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu – III miejsce,
- Młodzieżowy Dom Kultury nr 1
 - Osiągnięcia na szczeblu międzynarodowym:
 - Udział w Grand Prix Koszyc (Słowacja) – III miejsce,
 - VI Turniej o Puchar Dyrektora MDK Koszutka – II miejsce do lat 12,
 - XIV Turniej Międzynarodowy Perła Bałtyku (Szachy) – I miejsce do lat 12 , VI miejsce w grupie B,
 - VXIII Międzynarodowy Festiwal im. Najdorfa (szachy) - I – IV miejsce w grupie C chłopców do lat 12,
 - XVIII Memoriał Szachowy im. Stanisława Szymańskiego (szachy) – I miejsce w grupie do lat 12 oraz I miejsce do rankingu 1500, II miejsce w grupie dziewcząt do lat 10,
 - I miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Morskich w Krakowie,
 - II miejsce podczas Międzynarodowego Festiwalu Szanty we Wrocławiu,
 - Osiągnięcia na szczeblu ogólnopolskim:
 - Ogólnopolski memoriał J. Janikowskiego (szermierka) – II miejsce,
 - Mistrzostwa Polski Juniorów w brydżu sportowym – I miejsce, II miejsce,
 - Mistrzostwa Polski Młodzieży szkolnej w Głuchołazach – III miejsce,
 - Ogólnopolski konkurs Keyboardowy - III miejsce,
 - Ogólnopolski konkurs recytatorski „Pierścień św. Kingi” – III miejsce, wyróżnienie,
 - Ogólnopolski Przegląd Twórczości Artystycznej dzieci i młodzieży „Kolory marzeń” - wyróżnienie,
 - VII Ogólnopolski Konkurs Gry na Elektronicznych Instrumentach Klawiszowych – wyróżnienie,
 - Memoriał Romana Bąka (szachy) – IV miejsce w grupie do lat 8, V miejsce w grupie do lat 14,
 - Mistrzostwa Międzywojewódzkie Juniorów w szachach – II miejsce w grupie do lat 11, III miejsce w grupie do lat 9,
 - Mistrzostwa Polski Placówek Pozaszkolnych w szachach szybkich – Drużynowo srebrny medal, złote medale w grupie do lat 14 i dziewcząt do lat 10, brązowe medale w grupie do lat 14 dziewcząt i chłopców,
 - Ogólnopolskie Mistrzostwa Polski przedszkoli i szkół w szachach błyskawicznych – złoty medal w klasach V,
 - XVII Ogólnopolski Mikołajkowy Turniej szachowy dla dzieci – I miejsce w grupie do lat 13, V miejsce w grupie dziewcząt do lat 10, 6 miejsce w grupie chłopców do lat 8,
 - Ogólnopolski konkurs „Poezja w piosence” – wyróżnienie,
 - Mistrzostwa Polski Młodzików w Starachowicach (brydż sportowy) – VI miejsce,
 - Młodzieżowy Festiwal Brydża Sportowego – III miejsce,
 - Udział w Grand Prix Polski Par (brydż sportowy) – VI miejsce,
- Młodzieżowy Dom Kultury nr 2
 - Osiągnięcia na szczeblu międzynarodowym:
 - POLAND MODEL SHOW III Międzynarodowy Przegląd Modelarski Bielsko –Biała,
 - XV Konkurs plastikowych modeli redukcyjnych o puchar Przewodniczącego Rady Nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej im. I.J.Paderewskiego,
 - VIII Koszęciński Festiwal Modelarski,
 - FESTIWAL MODELARSKI Kraków 2018,
 - WARSZAWSKI FESTIWAL MODELARSKI -BABARYBA 2018,
 - VI Międzynarodowy turniej mini siatkówki mini GRYF CUP SZCZECIN,

Osiągnięcia na szczeblu krajowym:

- MISTRZOSTWA ŚLĄSKA XXIV Ogólnopolski turniej mini siatkówki KINDER+ SPORT,
- Ogólnopolski turniej KANZAS CUP 2018 -KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI,
- Ogólnopolski turniej KRAJENSKI MINI VOLEY CUP 2018,
- Ogólnopolski Festiwal "Chrzanowska Lokomotywa Artystyczna"2018,
- XXIII Mistrzostwa Polski OYAMA PFK w Kumite,
- Otwarty Puchar Makroregionu Zachodniego Oyama Polskiej Federacji Karate,
- Puchar Makroregionu Południowego Oyama Polskiej Federacji Karate,
- Konkurs wokalny,
- Ogólnopolski konkurs plastyczny "Bohaterowie żołnierze wyklęci",
- Konkurs plastyczny im. Stanisława Wieczorka na projekt znaczka i kartki pocztowej o tematyce Bożonarodzeniowej,
- Ogólnopolski konkurs plastyczny „ Bohaterowie – żołnierze wyklęci”,
- Ogólnopolski Festiwal „Chrzanowska Lokomotywa Artystyczna” 2018,
- Miejski konkurs plastyczny „Twarze Bytomia”,
- XXVII Ogólnopolski Konkurs plastyczny pt. "Witaj Gwiazdko złota".

**STYPENDIA I NAGRODY PREZYDENTA MIASTA BYTOMIA PRYZNAWANE
WYRÓŻNIAJĄCYM SIĘ UCZNIOM I STUDENTOM**

W 2018 r. wpłynęło 166 wniosków o przyznanie nagrody dla uczniów i studentów, posiadających wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe. Łącznie przyznano 76 nagród finansowych i rzeczowych o łącznej wartości 59.640,00zł, tj.:

- 15 nagród rzeczowych dla uczniów szkół podstawowych kl. IV-VI;
- 28 nagród finansowych dla uczniów kl. VII oraz II i III gim.;
- 32 nagrody finansowe dla uczniów szkół ponadpodstawowych;
- 1 nagroda finansowa dla 1 studenta.

W 2018 r. wpłynęło także 10 wniosków o przyznanie stypendiów „Młode Talenty”. Przyznano 5 stypendiów w wysokości 240zł miesięcznie przez okres 10 miesięcy na łączną kwotę 12.000,00zł.

NAGRODY I ODZNACZENIA DLA NAUCZYCIELI

W roku 2018 z okazji Dnia Edukacji Narodowej 17 nauczycieli wyróżniono Medalami Komisji Edukacji Narodowej, 3 nauczycieli otrzymało Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej, 4 nauczycielom przyznano Nagrodę Śląskiego Kuratora Oświaty. Ponadto nauczyciele zostali odznaczeni 2 Brązowymi Krzyżami Zasługi, 4 Złotymi Medalami za Długoletnią Służbę, 4 Srebrnymi Medalami za Długoletnią Służbę oraz 3 Brązowymi Medalami za Długoletnią Służbę.

Prezydent Miasta Bytomia wyróżnił swoją nagrodą 71 nauczycieli, którzy zanotowali znaczące rezultaty w kierowaniu i zarządzaniu placówkami oświatowymi oraz posiadali indywidualny dorobek w pracy pedagogicznej.

EDUKACJA OSÓB DOROSŁYCH W PUBLICZNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Placówka ukierunkowaną na edukację osób dorosłych jest Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfanteo. W ramach CKU działa Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku, który prowadzi działalność edukacyjną, artystyczną i kulturalną oraz społeczną. Zapisanych jest 662 słuchaczy.

A. Działalność edukacyjna

W ramach działalności edukacyjnej w roku 2018 zorganizowano i zrealizowano:

- 13 wykładów otwartych z historii powszechnej i historii polski, medycyny, filozofii, historii literatury, finansów seniora, ekonomii i politologii, kulturoznawstwa,
- 6 cykli wykładów tematycznych z literatury, historii powszechnej i historii polski, dietetyki, kulturoznawstwa, zdrowego stylu życia, fizjoterapii,
- 3 spotkania informacyjno-edukacyjne z zagrożeń pożarowych, praw konsumenckich i sytuacji osób starszych w województwie śląskim,
- lektoraty z języków obcych – angielskiego, niemieckiego, francuskiego, rosyjskiego, włoskiego i hiszpańskiego (33 grupy - 591 słuchaczy),
- zajęcia warsztatowe z obsługi komputera i korzystania z Internetu, cyfrowej obróbki zdjęć, zakupy w sieci, (5 kursów – 75 słuchaczy),
- zajęcia warsztatowe: warsztaty kulinarne, warsztaty fotograficzne, Akademia Wina.

W ramach obchodów 100-lecia „Niepodległości Polski” 7 listopada 2018 r. uniwersytecki chór „Wrzosa Jesieni” wystąpił w Klubie Garnizonowym przy ul. Czarnieckiego z koncertem pieśni patriotycznych, a w dniu 16 listopada 2018 r. zorganizowany został wykład otwarty pt. „100-lecie niepodległej Polski”(16.11.18) połączony z wystawą prac plastycznych słuchaczy Uniwersytetu nawiązujących do tematyki wykładu.

B. Działalność artystyczna i kulturalna

W ramach rozwijania i wspierania zainteresowań artystycznych słuchaczy Uniwersytetu w roku 2018 działały:

- chór "Wrzosa Jesieni" - 40 słuchaczy,
- grupa teatralna "TREMA" - 14 słuchaczy,
- Klub Roman-tycznych Serc (21 spotkań KRS i występów poświęconych literaturze, muzyce, filmowi, formom kabaretowym...),
- studio piosenki „60-tka”,
- 3 grupy (38 słuchaczy) plastyczne,
- 2 grupy (35 osób) fotograficzne,
- 1 grupa (30 osób) rękodzieła artystycznego

oraz organizowane były:

- wyjścia słuchaczy na koncerty, spektakle teatralne, projekcje filmów i wystawy w Bytomiu, Katowicach, Krakowie...;
- wystawy prezentujące twórczość artystyczną słuchaczy (malarstwo, fotografia, rękodzieło...) – 5 wystaw w Biurze Promocji Bytomia i innych galeriach na terenie Bytomia.

C. Działania podejmowane w celu przywrócenia, poprawy, utrzymania sprawności fizycznej słuchaczy Uniwersytetu:

Dla przywrócenia, poprawy i utrzymania sprawności fizycznej słuchaczy Uniwersytetu w roku 2018 organizowane były dla słuchaczy:

- gimnastyka ogólna z elementami gimnastyki korekcyjnej - 110 osób,
- zajęcia z jogi - 125 osób,
- zajęcia na basenie + aerobik w wodzie – ok. 100 osób,
- strzelanie z broni pneumatycznej - 10 osób,
- Nordic Walking - ok. 48 osób,
- tenis stołowy - 12 osób,
- zajęcia ruchowo-taneczne i ruchowo-muzyczne – ok. 80 osób,
- karate z elementami samoobrony – 11 osób,
- rzucanie strzałkami do celu (Dart) – 15 osób.

D. Działania podejmowane w celu poznawania przez słuchaczy regionu, kraju i Europy:

W roku 2018 organizowano były dla słuchaczy Uniwersytetu wycieczki krajowe i zagraniczne:

- wycieczki w regionie i kraju: wyjazdy pn „Zdrowa sobota” – do Kopalni Soli w Wieliczce (trzy wyjazdy), zwiedzanie Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach (październik 2018), wycieczka na Jarmark Świąteczny do Łodzi i do Tarnowskich Gór (grudzień 2018), wycieczka do Panewnik (styczeń 2018), wycieczka po Wielkopolsce (kwiecień 2018), wycieczka szlakiem zabytków Techniki Śląskiej (marzec 2018), wycieczka do Koszęcina (Dni Seniora - maj 2018), wycieczka do Pszczyny (sierpień 2018),
- wycieczka do Grecji (wrzesień 2018).

Udział w projektach zewnętrznych

W roku 2018 słuchacze Uniwersytetu uczestniczyli w projektach realizowanych przez podmioty zewnętrzne. W ramach tych projektów:

- finansowane były zajęcia edukacyjne i usprawniające dla słuchaczy,
- słuchacze uczestniczyli w szkoleniach,
- słuchacze realizowali działania na rzecz społeczności lokalnej.

Wśród tych projektów wymienić można:

- Projekt „Zdrowo się starzeć” Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu,
- Projekt „Edukacja żywieniowa seniorów” Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach,
- Projekt „Mam prawo wiedzieć i działać” Fundacji Ziemia i Ludzie w Warszawie,
- Projekt „Karate z elementami samoobrony” w ramach programu „Aktywny senior” Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego przy Zespole Ogólnokształcących Szkół Społecznych w Bytomiu,
- Projekt Śląskiego Uniwersytetu Medycznego „Determinanty Pomyślnego Starzenia się Seniorów Aglomeracji Śląskiej” – realizowany od marca do października 2018 r. (panele: badawczy, edukacyjny, praktyczny – zajęcia ogólno-usprawniające),
- Projekt Erasmus+ „Tradycyjna roczna dela nas zbliżuje” (Tradycyjne rękodzieło nas zbliża) – wizyta studyjna gości ze Słowenii 19-23 .03.18.

Realizacja własnych projektów i przedsięwzięć dla społeczności miasta i regionu

Słuchacze Uniwersytetu aktywnie uczestniczą w kulturalnym i sportowym życiu miasta, regionu i kraju. Wyrazem tego są:

- kilkadziesiąt występów i koncertów przygotowanych i zaprezentowanych mieszkańcom Bytomia, i poza nim, przez grupy artystyczne działające w ramach Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- udział grup artystycznych w miejskich, regionalnych i krajowych festiwalach, konkursach i przeglądach,
- udział reprezentacji Uniwersytetu w zawodach sportowych rozgrywanych na szczeblu regionu, województwa i kraju,
- organizowanie lub współorganizowanie sportowych, artystycznych i edukacyjnych imprez o zasięgu miejskim i wojewódzkim.

WYSTĘPY I KONCERTY ZESPOŁÓW ARTYSTYCZNYCH UNIWERSYTETU

- Grupa teatralna TREMA
 - 11.01.2018 – występ w Bytomskim Centrum Wsparcia w Bytomiu-Miechowicach,

- 17.01.2018 i 20.03.2018 – występ w Dziennym Domu Pomocy MOPR w Bytomiu-Szombierkach,
- 29.05.2018 – udział w III Bytomskim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Słuchaczy UTW.
- Chór „Wrzosa Jesieni”
 - 6.01.2018 – koncert kolęd w Kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny,
 - 7.01.2018 – udział w „Tyskich Wieczorach Kolędowych 2018”,
 - 13.01.2018 – występ podczas koncertu laureatów Festiwalu Kolęd i Pastorałek „Złota Kantyczka” w Jaworznie,
 - 14.01.2018 – koncert kolęd w Kościele św. Krzyża w Bytomiu-Miechowicach,
 - 20.01.2018 – występ w przeglądzie chórów UTW „Kolędujemy Małemu” w Częstochowie,
 - 27.01.2018 – koncert kolęd w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa,
 - 13.04.2018 – występ chóru na inauguracji projektu „Determinanty Pomyślnego Starzenia się Seniorów Aglomeracji Śląskiej” Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach,
 - 29.05.2018 – udział w III Bytomskim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Słuchaczy UTW,
 - 28.06-1.07.2018- - udział w Festiwalu Chórów „Lato Dworzaka” w Pradze,
 - 1.09.2018 – koncert w ramach obchodów 60-lecia Bytomskiej Spółdzielni Mieszkaniowej,
 - 7-8.09.2018 – koncert na IV Bytomskiej SENIORIADZIE 2018,
 - 6.10.2018 – udział w V Oświęcimskich Spotkania Artystycznych Seniorów.
 - 7.11.2018 – występ w Klubie Wojskowym z koncertem pieśni patriotycznych „100-lecie odzyskania niepodległości”,
 - 5.12.2018 – występ na XIII Gali „Anioły Wolontariatu”.
- Studio piosenki „60-tka”
 - 11.01.2018 – występ w Bytomskim Centrum Wsparcia w Bytomiu-Miechowicach,
 - 17.01.2018 – kolędowanie w Dziennym Domu Pomocy Społecznej MOPR „Senior-Wigor” w Bytomiu-Szombierkach,
 - 10.01.2018 – spotkanie kolędowe w DPS w Świętochłowicach,
 - 27.01.2018, 8.03.2018, 26.04.2018 i 31.12.2018 – występy w DPS „Kombatant” w Bytomiu-Miechowicach,
 - 11.04.2018 i 2.12.2018 – występy w Ewangelickim DPS „Ostoja Pokoju” w Bytomiu-Miechowicach,
 - 6.05.2018 – występ w czasie VII Kongresu „Senior na trawie” zorganizowanego przez Fundację Parku Śląskiego,
 - 29.05.2018 – udział w III Bytomskim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Słuchaczy UTW,
 - 7.06.2018 – występ w zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Świętochłowicach,
 - 23.11.2018 – występ w kawiarni „Fokus Kawowy” w Bytomiu.
- Zespół „Club Romantycznych Serc”
 - 31.01.2018 i 5.06.2018 – występ w Dziennym Domu Pomocy Społecznej MOPR „Senior – Wigor” w Bytomiu-Szombierkach,
 - 9.02.2018 – występ w Janowie k/Częstochowy z okazji Benefisu poetki, malarki Marii Wosik,
 - 15.03.2018 – występ w dzielnicowym Domu Kultury w Piekarach - Dąbrówce Wielkiej,
 - 19.05.2018 – występ na X Międzynarodowej Olimpiadzie Sportowej UTW i Organizacji Senioralnych „Trzeci Wiek na Start” w Łazach, 26.05.2018 – występ na koncercie w ramach kongresu „Obywatel Senior” w Chorzowie,
 - 29.05.2018 – udział w III Bytomskim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Słuchaczy UTW,
 - 31.08 – 1.09.2018 – udział w IV Nocy Poezji i Muzyki w Radomiu,
 - 7.09.2018 – koncert na IV Bytomskiej SENIORIADZIE 2018,

- 25.09.2018 – występ na XI Juwenaliach UTW w Warszawie,
- 6.10.2018 - udział w V Oświęcimskich Spotkaniach Artystycznych Seniorów,
- 10.10.2018 – udział w Prostenion II Festiwal Ludzi Szczęśliwych w Chorzowie.

Udział w konkursach, przeglądach i innych zewnętrznych imprezach kulturalnych

- 19.04.18 – IX Konkurs Sztuki Intuicyjnej im. Juliana Marcisza nt. „Obraz przemysłowy Śląska – kopalnie,
- 15.10.18 – X Przegląd Sztuki Nieprofesjonalnej (Mikołów),
- 18.10.18 – wystawa „Stulecie amatorskiego ruchu plastycznego w województwie śląskim” (Zabrze).

Zorganizowane otwarte wystawy, konkursy, przeglądy i zawody

- 18.02.18 - organizacja III edycja „Seniorzy i młodzież – 10 kilometrów w wodzie”,
- 8.03.18 – konkurs ortograficzny Trzy Pokolenia- CKU Bytom,
- 20.02.18 – wystawa obrazów w BPB plastyczek M. Hawlickiej: J. Niedzieli i G. Rosołowskiej,
- 6.03.18 – wernisaż prac plastycznych „Jej portret...” w Klubie Garnizonowym w Bytomiu, grupa M. Hawlickiej,
- 17.11.18 – X Turniej w Brydżu i Szachach VIII miejsce w brydżu,
- 26.04.18 – IV Otwarte Mistrzostwa BUTW w Strzelaniu, puchar zdobyła drużyna BUTW,
- 15.05.18 – wernisaż prac plastycznych w Miejskiej Bibliotece Publicznej pt. „Plastyka łączy pokolenia”. Można było podziwiać prace uczniów Podstawowej Szkoły Specjalnej nr 40 w Bytomiu. Obrazy te zostały wykonane wspólnie na zajęciach integracyjnych przez uczniów SP nr 40 oraz słuchaczy BUTW. Były to warsztaty plastyczne w ramach programu Erasmus – projekt ARTEMOTION XPRESS IN EUROP „Mali i duzi artyści razem”,
- 24.05.18 – wernisaż „Metamorfozy” w Galerii Pod Sztrychem, grupa plastyczna A. Herisz,
- 29.05.18 – III Bytomski przegląd Twórczości Artystycznej Słuchaczy UTW, odbył się w BTTiR ROZBARK z udziałem 30 zespołów z 14 UTW z regionu (udział wzięło ok. 400 osób),
- Stałe działania, cotygodniowe odwiedziny w DPS przez grupę wolontariuszy pod kierunkiem H.E. Tyburczyk – wsparcie pensjonariuszy DPS Kombatant,
- 17.11.18 – X Turniej UTW w Szachach i Brydżu Sportowym o Puchar Dyrektora CKU.

V sukcesy słuchaczy Uniwersytetu:

- złote, srebrne i brązowe medale pływaków reprezentujących Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku na XI Amatorskich Mistrzostwach w Pływaniu w Radzionkowie (4.08.2018), Amatorskich Mistrzostwach w Bytomiu (2.12.2018), w Rudzie Śląskiej (24.11.2018) i w IV Świętochłowickiej Uniwersjadzie Seniorów (29.09.2018),
- złoty i brązowy medal 27.02.18 na V Ogólnopolskiej Zimowej Senioriadzie UTW w Rabce Zdroju (27.02.2018),
- I miejsce drużynowo oraz złote, srebrne i brązowe medale w strzelaniu z karabinu w Darcie na V Piekarskich Senioraliach (27.04.2018),
- II i III miejsce w pływaniu na X Olimpiadzie Sportowej Uniwersytetów Trzeciego Wieku i Organizacji Senioralnych "Trzeci Wiek Na Start" w Łazach (19.05.18),
- Grand Prix dla chóru „Wrzosa Jesieni” i Nagroda Prezydenta Miasta Oświęcim na V Oświęcimskich Spotkaniach Artystycznych Seniorów (6.10.2018),
- indywidualne wyróżnienie dla słuchaczki Uniwersytetu Maji Mróz z Grupy Teatralnej „Trema” na V Oświęcimskich Spotkaniach Artystycznych Seniorów (6.10.2018). Maja Mróz zaśpiewała dwie piosenki i zacytowała wiersz "tworzące" fabułę etiudy teatralnej "Strasznym mieszczanie", którą grupa teatralna "Trema" zaprezentowała w Oświęcimiu,
- Nagroda Prezydenta Bytomia MUZA 2018 dla chóru „Wrzosa Jesieni” (20.10.2018),
- w dniach 23-25.09.2018 odbyły się XI JUWENALIA III WIEKU. W Warszawie Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku reprezentowali słuchacze Uniwersytetu: duet wokально-muzyczny

Roman Wildanger i Joanna Atamaniec-Matonia, którzy otrzymali wyróżnienie "Oryginalną twórczość" oraz Urszula Jaksik – otrzymała II nagrodę za utwór literacki.

INWESTYCJE I REMONTY

W roku 2018, w bytomskich szkołach i placówkach oświatowych przeprowadzono zadania inwestycyjne i remontowe, wśród ważniejszych zadań inwestycyjno-remontowych wymienić należy:

- Szkoła Podstawowa nr 5 (16 995,23 zł) – remont chodnika do wejścia sali gimnastycznej,
- Szkoła Podstawowa nr 9 (30 750,00 zł) – odgrzybianie i izolacja ścian świetlicy,
- Szkoła Podstawowa nr 42 (14 000,00 zł) – remont parkietu,
- Szkoła Podstawowa nr 45 (150 000,00 zł) – naprawa kanalizacji i chodnika w budynku przy ulicy Zakątek,
- Szkoła Podstawowa nr 47 (30 000,00 zł) remont 6 podłóg,
- Przedszkole Miejskie nr 45 (43 899,73 zł) – remont łazienki,
- Państwowe Szkoły Budownictwa (411 900,00 zł) – modernizacja boiska szkolnego oraz infrastruktury lekkoatletycznej,
- I Liceum Ogólnokształcące (56 000,00 zł) - modernizacja instalacji sanitarnej – realizacja zaleceń ŚPWIS,
- Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego (59 997,38 zł) - montaż klapy dymnej – realizacja zaleceń KMPSP,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2 (17 900,00 zł) - modernizacja sali lekcyjnej w tym wykonanie instalacji elektrycznej oraz roboty budowlane,
- Specjalny Ośrodek Wychowawczy nr 2 (9 567,00 zł) - dostawa i montaż drzwi płaszczowych przeciwpożarowych, realizacja zaleceń ppoż.,
- Państwowe Szkoły Budownictwa – Zespół Szkół (18 050,00 zł) - remont szatni sportowych,
- Szkoła Podstawowa nr 9 (79 999,06 zł) – modernizacja pomieszczeń sanitarnych, realizacja zaleceń PPIS,
- Szkoła Podstawowa nr 54 (86 000,00 zł) – modernizacja pomieszczeń sanitarnych, modernizacja 2 sanitariatów dla uczniów, realizacja zaleceń PPIS,
- Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu (309 000,00 zł) - budowa boiska szkolnego z infrastrukturą towarzyszącą i dojazdem na terenie,
- ZSO nr 5 (544 350,47 zł) - budowa części lekkoatletycznej wraz z boiskiem,
- Szkoły Podstawowej nr 54 (52 800,00 zł) - modernizacja instalacji wentylacji mechanicznej - basenu i kuchni.

NIEPUBLICZNE PLACÓWKI OŚWIATOWE

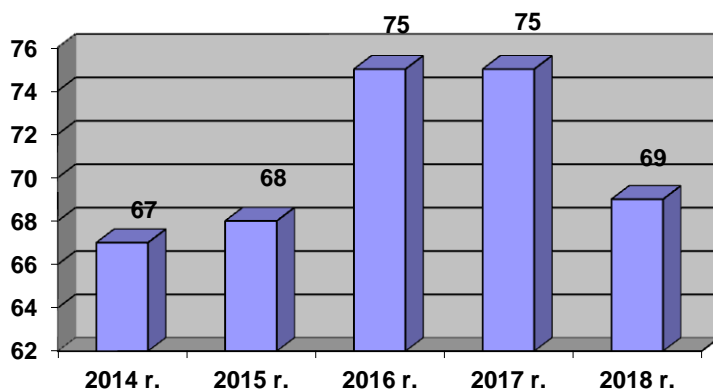
Na koniec 2018 r. zarejestrowanych było w Bytomiu 69 niepublicznych placówek oświatowych (nie licząc szkół wyższych). Wśród nich zarejestrowano 1 nową placówkę niepubliczną:

- Niepubliczny Ośrodek Kształcenia Ustawicznego FORMATRIX

Wyrejestrowano 7 placówek niepublicznych:

- Społeczna Zintegrowana Szkoła Sportowa,
- DELTA Gimnazjum dla Dorosłych,
- NOVA Gimnazjum dla Dorosłych,
- DELTA Policealna Szkoła Rozwoju Zawodowego,
- DELTA Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- DELTA Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- Instytut Wspierania Edukacji – Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Wykres 20. Ilość niepublicznych placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Bytomia na przestrzeni lat 2014-2018.

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

SZKOLNICTWO WYŻSZE

- Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego w Krakowie**

Zamiejscowy Wydział Teatru Tańca w Bytomiu 41-902 Bytom, ul. Piłsudskiego 24a (placówka publiczna działająca na terenie Bytomia od 2008 r.). Na Wydziale Teatru Tańca prowadzone są 4,5 letnie studia stacjonarne na kierunku: Aktorstwo, specjalność: aktor teatru tańca. Od października 2017 r. kształciło się 116 studentów.

- Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach**

Wydział Zdrowia Publicznego 41-902 Bytom, ul. Piekarska 18 (placówka publiczna, działająca na terenie Bytomia od 2001 r.) W ramach Wydziału Zdrowia Publicznego prowadzone są studia I i II stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym na kierunkach: Zdrowie publiczne i Dietetyka oraz w trybie stacjonarnym na kierunku: Zarządzanie ryzykiem zdrowotnym. Od października 2017 r. liczba studentów wynosiła 866.

Tabela 28. Wydatki z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej wg sprawozdania z wykonania budżetu Bytomia - Miasta na prawach powiatu z poszczególnych lat w działach 801 i 854

Wydatki		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Placówki + Wydział Edukacji + Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów + MOPR + Wydział Polityki Społecznej	801	235 071 839,71	227 703 775,13	231 295 516,73	238 056 738,67	242 219 381,39	254 289 205,26	264 984 009,33
	854	22 122 861,81	22 685 646,01	23 508 806,87	23 524 196,68	24 919 047,50	24 780 699,12	25 446 570,66
		257 194 701,52	250 389 421,14	254 804 323,60	261 580 935,35	267 138 428,89	279 069 904,38	290 430 579,99
Dochody		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018

Placówki + Wydział Edukacji + Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów + MOPR + Wydział Polityki Społecznej	801							
	854	170 939 704,59	173 299 343,94	166 635 363,65	168 712 559,03	172 177 989,52	174 342 493,21	182 091 763,39
		170 939 704,59	173 299 343,94	166 635 363,65	168 712 559,03	172 177 989,52	174 342 493,21	182 091 763,39
częścią dochodów jest subwencja oświatowa		153 574 417,00	155 791 425,00	147 474 416,00	149 151 133,00	152 476 628,00	153 317 867,00	158 059 137,00
Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
		-86 254 996,93	-77 090 077,20	-88 168 959,95	-92 868 376,32	-94 960 439,37	-104 727 411,17	-108 338 816,60

Źródło: Wydział Edukacji

W związku z wdrażaną reformą oświatową w roku 2018 gmina przekazała szkołom 120.000,00 zł na zakup doposażenia sal lekcyjnych w sprzęt szkolny (stoliki, krzesła) w samodzielnych szkołach podstawowych. Ponadto w ramach rezerwy subwencji oświatowej gmina pozyskała:

- 157.417,00 zł na pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych;
- 125.000,00 zł na doposażenie świetlic w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne w gimnazjach publicznych prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego, funkcjonujących w roku szkolnym 2016/2017 jako szkoły samodzielne lub w zespołach szkół ze szkołami ponadgimnazjalnymi, w których nie funkcjonowały szkoły podstawowe, a od 01 września 2017 r. przekształconych w szkoły podstawowe;
- 90.000,00 zł na doposażenie pomieszczeń do nauki w gimnazjach publicznych prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego, funkcjonujących w roku szkolnym 2016/2017 jako szkoły samodzielne lub w zespołach szkół ze szkołami ponadgimnazjalnymi, w których nie funkcjonowały szkoły podstawowe, a od 01 września 2017 r. przekształconych w szkoły podstawowe.

3.3. Ochrona zdrowia

W 2018 r. dla mieszkańców Bytomia usługi medyczne świadczyły placówki leczenia zamkniętego oraz publiczne i niepubliczne placówki leczenia ambulatoryjnego.

W ramach leczenia zamkniętego na terenie Bytomia nadal funkcjonowały 3 szpitale:

- Szpital Specjalistyczny Nr 1 przy ul. Żeromskiego 7,
- Szpital Specjalistyczny Nr 2 przy ul. Batorego 15,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 przy Al. Legionów 10.

W ramach leczenia ambulatoryjnego różnorodne świadczenia medyczne zapewniało:

- 55 poradni specjalistycznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,

- 37 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej z kontraktem z NFZ,
- 17 gabinetów i praktyk stomatologicznych z kontraktem z NFZ.

W mieście działało 49 aptek ogólnodostępnych, w tym 2 apteki działające całą dobę.

Tabela 29. Wybrane dane dot. funkcjonowania placówek lecznictwa zamkniętego, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz Pogotowia Ratunkowego w Bytomiu w latach 2014-2018

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2014 r.	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.
1.	Liczba oddziałów szpitalnych	37	38	39	39	36
2.	Liczba oddziałów klinicznych	7	8	8	8	7
3.	Liczba łóżek szpitalnych ogółem	1 304	1 312	1 266	1261	1155
4.	Łączna liczba przyjętych do szpitali pacjentów	62,0 tys.	61,8 tys.	68,0 tys.	61,2 tys.	61,3 tys.
5.	Średni czas pobytu pacjenta w szpitalu (w dniach):					
	- Szpital Specjalistyczny nr 1	6,5	6,1	6,7	6,9	9,5
	- Szpital Specjalistyczny nr 2	6,2	6,1	6,2	6,1	5,8
	- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4	9,0	9,2	8,1	8,0	8,0
6.	Liczba pracowników medycznych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej:					
	- lekarzy medycyny	490	516	545	526	539
	- lekarzy dentyistów	1	1	1	1	1
	- pielęgniarek	834	807	800	798	778
	- położnych	111	119	118		116
7.	Liczba pracowników medycznych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej przypadających na 10 tys. mieszkańców:					
	- lekarze medycyny	31	33	36	35	37
	- lekarze dentyści	0	0	0	0	0
	- pielęgniarki	53	52	53	54	53
	- położne	7	7	8	8	8
8.	Liczba wyjazdów Pogotowia Ratunkowego ogółem, w tym:	14 888	15 409	15 280	15 580	14 742
	- do zachorowań	12 144	12 481	12 683	12 876	12 216
	- do wypadków	2 744	2 928	2 597	2 704	2 526
9.	Ilość udzielonych porad specjalistycznych ogółem:	276,1 tys.	269,5 tys.	255,8 tys.	254,3 tys.	329,6 tys.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych bytomskich szpitali

W poradniach specjalistycznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej udzielono 329,6 tys. porad, w tym 309,1 tys. dorosłym i 20,5 tys. dzieciom.

Z ogólnej liczby porad udzielonych dzieciom najwięcej dotyczyło porad chirurgicznych (8,1 tys.), chorób płuc i gruźlicy (2,6 tys.), neurologicznych i leczenia padaczek (2,3 tys.). Spośród porad udzielanych dorosłym największa ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, obejmowała porady chirurgiczne (28,8 tys.), urazowo-ortopedyczne (19,4 tys.), diabetologiczne (16,8 tys.) oraz kardiologiczne (16,3 tys.).

Tabela 30. Dane dot. zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne oraz liczby osób hospitalizowanych w latach 2014-2018

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2014 r.	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.
1.	Liczba zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne					
	Gruźlica	67	78	91	119	66
	Cukrzyca	233	298	581	665	745
	Nowotwory	3 640	4 454	3 165	2 905	3 181
	Choroby układu krążenia	5 669	13 311	3 308	2 665	9 915
	Nadciśnienie	569	748	3 747	403	648
	Zawał	19	15	22	17	14
	Choroby psychiczne i alkoholizm	61	343	149	3	46
	Ogółem	10 258	19 247	11 063	6 777	14 615
2.	Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych					
	Gruźlica	26	24	33	27	32
	Cukrzyca	889	752	861	346	405
	Nowotwory	3 488	3 194	5 793	4 370	7 565
	Choroby układu krążenia	6 196	6 235	9 060	4 517	5 719
	Nadciśnienie	1 481	1 443	1 279	161	179
	Zawał	584	827	492	392	512
	Choroby psychiczne i alkoholizm	518	568	664	577	579
	Ogółem	13 182	13 043	18 182	10 390	14 991

Źródło: Opracowanie na podstawie danych bytomskich szpitali

W roku 2018 znacznie zwiększyła się liczba zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne, tj. o 7 838 w stosunku do roku poprzedniego. Jak wynika z danych ujętych w tabeli 35 spośród chorób największy wzrost zachorowań odnotowano wśród chorych z chorobami układu krążenia – o 7 250 osób oraz z nowotworami – o 276 osób.

Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w 2018 r. wynosiła 14 991 i w stosunku do 2017 r. również zwiększyła się o 4 601 osób. Największy wzrost hospitalizowanych osób odnotowano z powodu chorób nowotworowych – o 3 195 osób oraz chorób układu krążenia – o 1 202 osoby.

Tak wysoki wzrost zachorowań, jak i hospitalizacji, może wynikać z popełnienia błędów w prowadzonej przez podmioty lecznicze sprawozdawczości.

W 2018 r. kontynuowano realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego, a także programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych patologii społecznych.

W 2018 r. w ramach dotacji dla Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu:

- zmodernizowano bazę diagnostyczno-zabiegową (dotacja w wysokości 1.200.000 zł), zakupiono nowy sprzęt i aparaturę medyczną, w tym m.in.: aspiracyjny nóż ultradźwiękowy, automatyczny samo-trzymający hak chirurgiczny, sondę izotopową, zestaw laparoskopowy, diatermię elektrochirurgiczną, lampę operacyjną, ssak elektryczny,
- przeprowadzono informatyzację szpitala (dotacja w wysokości 265.000 zł), dokonano zakupu m.in.: komputerów, monitorów, drukarek, czytników kart chipowych, czytników kodów kreskowych, oprogramowania VMware, Mmedica i Ewida Audit.

W 2018 r. kontynuowano realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego, m.in. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Bytomskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zdrowie Publiczne – Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 - 2020

W ramach współpracy z Bytomskim Ośrodkiem Promocji Zdrowia podjęto działania w zakresie:

- profilaktyki chorób nowotworowych, układu krążenia i cukrzycy,
- zajęć z ratownictwa medycznego (pierwsza pomoc przedlekarska w stanach zagrożenia życia i zdrowia),
- profilaktyki raka piersi i szyjki macicy,
- przeciwdziałania zaburzeniom depresyjnym i nieprzystosowawczym (anoreksja i bulimia),
- prowadzenia zajęć gimnastyki rehabilitacyjnej dla osób niepełnosprawnych,
- prowadzenia zajęć gimnastyki korekcyjnej dla dzieci (udzielanie porad rodzicom),
- profilaktyki otyłości (gimnastyka usprawniająca i zdrowotna dla dorosłych, edukacja nt. zdrowego odżywiania dla dzieci i młodzieży, porady dietetyka, ocena składu ciała),
- profilaktyki uzależnień (prowadzenie edukacji zdrowotnej wśród młodzieży szkolnej na temat uzależnień od nikotyny, alkoholu, narkotyków, leków, substancji psychoaktywnych, itp.),
- profilaktyki próchnicy i chorób przyzębia wśród dzieci,
- profilaktyki fonoholizmu i cyberprzemocy wśród młodzieży szkolnej,
- organizacji konferencji naukowej „Zdrowie psychiczne Seniora”.

Przeprowadzono także postępowanie konkursowe na realizację zadania publicznego w zakresie zapewnienia opieki hospicyjno – paliatywnej w domu chorego na rzecz mieszkańców miasta Bytomia, w ramach którego wyłoniono wykonawcę – Caritas Diecezji Gliwickiej, Stację Opieki w Bytomiu, przy ul. Matejki 18a.

Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu realizował programy zdrowotne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, tj.:

- „Program profilaktyki raka piersi” – w dwóch etapach: podstawowym i pogłębionej diagnostyki,
- „Program badań prenatalnych”,
- „Program profilaktyki raka szyjki macicy” – w trzech etapach: podstawowym, diagnostycznym oraz diagnostyki pogłębionej.

Dane finansowe dot. Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu za lata 2013-2018

Tabela 31. Zestawienie środków przekazanych przez Miasto Bytom do Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu na pokrycie straty netto za lata 2013 - 2018

Rok powstania straty	Kwota straty netto wg sprawozdania finansowego za dany rok	Koszty amortyzacji poniesione w danym roku	Kwota straty netto po dodaniu kosztów amortyzacji do pokrycia przez Miasto Bytom (podmiot tworzący)	Kwota przekazana przez Miasto Bytom (podmiot tworzący) na pokrycie straty za dany rok
2013	3 907 493,86	1 782 304,28	2 125 189,58	2 125 189,58
2014	3 324 310,35	1 909 168,87	1 415 141,48	1 415 141,48
2015	5 234 530,55	2 316 958,68	2 917 571,87	2 917 571,87
2016	6 470 736,62	2 043 873,54	4 426 863,08	4 426 863,08
2017	5 008 921,96	2 028 630,16	2 980 291,80	2 980 291,80
2018	9 547 797,31	2 391 151,88	7 156 645,43	
OGÓŁEM	33 493 790,65	12 472 087,41	21 021 703,24	13 865 057,81

Źródło: Wydział Polityki Społecznej

Tabela 32. Zestawienie wyników finansowych uzyskanych przez Szpital Specjalistyczny nr 1 w Bytomiu w latach 2013 - 2018

Rok powstania straty	Przychody ogółem za dany rok	Koszty ogółem za dany rok	Wynik (strata netto po dodaniu kosztów amortyzacji) - kwota do przekaz. przez M. Byt. (podm. tworzący) na pokrycie straty za dany rok	Umorzenie pożyczek przez Miasto Bytom
2013	44 747 267,83	48 782 789,54	-2 125 189,58	
2014	45 595 775,47	49 125 372,62	-1 415 141,48	
2015	45 209 910,89	50 444 441,44	-2 917 571,87	
2016	47 820 052,00	54 290 788,62	-4 426 863,08	
2017	55 615 050,29	60 623 972,25	-2 980 291,80	3 909 000,00
2018	48 884 854,60	58 432 651,91	-7 156 645,43	
OGÓŁEM	287 872 911,08	321 700 016,38	-21 021 703,24	3 909 000,00

Źródło: Wydział Polityki Społecznej

Tabela 33. Zestawienie zobowiązań ogółem (bez rozliczeń międzyokresowych i ZFŚS), w tym zobowiązań wymagalnych, Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu w latach 2013 - 2018

Rok	Zobowiązania ogółem na koniec danego roku	Zobowiązania wymagalne na koniec danego roku
2013	27 641 578,07	5 951 546,16
2014	28 125 725,32	6 032 720,21
2015	32 368 550,97	5 986 148,07
2016	39 069 692,73	7 881 708,32
2017	41 151 848,01	10 552 398,22
2018	46 349 186,97	10 034 670,30

Źródło: Wydział Polityki Społecznej

Tabela 34. Wydatki inwestycyjne z budżetu miasta

Rok	Wydatki inwestycyjne z budżetu miasta
2013	2.660.458,98
2014	2.496.193,02
2015	3.848.528,00
2016	792.378,35
2017	1.373.500,00
2018	1.465.000,00

Źródło: Wydział Polityki Społecznej

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytomiu na 2018 rok oraz Bytomski Program Przeciwdziałania Narkomanii.

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień przeprowadzono postępowanie konkursowe na realizację przedmiotowych zadań, w wyniku którego przyznano dofinansowanie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom niepublicznym, tj.: Bytomskiemu Stowarzyszeniu Rodzin Abstynenckich „Odrodzenie” w Bytomiu, Fundacji Dom Nadziei w Bytomiu, Parafii Rzymskokatolickiej św. Jana Nepomucena w Bytomiu, Stowarzyszeniu Klub Abstynentów „Przyszłość” w Bytomiu, Towarzystwu Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Bytomiu, Trzeźwościowemu Stowarzyszeniu Kulturalno – Turystycznemu z siedzibą w Katowicach, Związkowi Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska dla Hufca Bytom. Łącznie dla ww. organizacji w 2018 r. przekazano kwotę 178.863 zł. Ponadto zlecono realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego Bytomskiemu Centrum Kultury z siedzibą w Bytomiu i przekazano środki finansowe w wysokości 17.500 zł.

W 2018 r. na podstawie uchwały nr LXV/854/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie reorganizacji Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu, Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu zmieniło nazwę na Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu.

W ramach swojej statutowej działalności Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom:

- prowadziło konsultacje i terapię rodzinną w zakresie problemów opiekuńczo – wychowawczych (skorzystało 82 rodziców),
- prowadziło terapię indywidualną dla: osób stosujących przemoc w rodzinie (25 osób), osób doświadczających przemocy w rodzinie (59 osób), osób uzależnionych (331 osób), osób współuzależnionych (98 osób), osób będących w kryzysie (zagrożonych samobójstwem – 26 osób), osób doświadczających przemocy seksualnej (10 osób), dorosłych dzieci alkoholików (DDA – 30 osób), małżeństw i par (18 par), młodzieży z problemami okresu adolescencji (54 osoby), osób z innymi problemami (zaburzenia psychiczne, psychosomatyczne – 109 osób),
- prowadziło grupy: psychoedukacyjne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (8 osób), w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie (10 osób), z programem terapeutycznym dla osób uzależnionych (115 osób), edukacyjną dla rodziców „Szkoła dla rodziców” (14 osób),
- prowadziło zajęcia profilaktyczne i edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na temat: „Agresja i przemoc” (123 uczniów), „Uzależnienie od tytoniu” (43 uczniów), „Relacje przyjacielskie” (38 uczniów), „Narkotyki” (78 uczniów), „Dopalacze i środki dopingujące” (47 uczniów), „Wybór partnera” (103 uczniów), „Uzależnienia” (347 uczniów), „Uzależnienie od telefonu” (122 uczniów), „Cyberprzemoc” (203 uczniów), „Sposób radzenia sobie ze stresem” (6 uczniów), „Zajęcia integrujące” (19 uczniów), „Asertywność” (7 uczniów), „HIV/AIDS” (21 uczniów), „Przemoc” (37 uczniów),
- zorganizowało XVI Konferencję HIV/AIDS, w której uczestniczyło 45 pedagogów,
- prowadziło warsztaty edukacyjne dla pracowników różnych służb społecznych – 219 osób,
- uczestniczyło w 56 spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych,
- prowadziło: punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków (konsultacje indywidualne 55 osób, 5 sesji rodzinnych), punkt konsultacyjny udzielający porad prawnych (238 osób).

Z usług Izby Wyrzeźwień, funkcjonującej w strukturze Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu w 2018 r. skorzystało 5912 osób.

W 2018 r. realizowano projekty częściowo finansowane ze środków Unii Europejskiej, tj.:

- z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, dla Osi Priorytetowej X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działania 10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, Poddziałania 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – OSI - projekt pn. „Program terapii dla młodzieży”, celem, którego była modernizacja budynku w celu dostosowania pomieszczeń do prowadzenia terapii indywidualnej i grupowej dla osób, w tym młodzieży, eksperymentujących lub uzależnionych od środków psychoaktywnych, uzależnionych od alkoholu rodzin osób uzależnionych oraz rodzin z bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych.

Wartość całkowita projektu wyniosła 1.043.961 zł, w tym z krajowych środków budżetu państwa – 104.396,10 zł, współfinansowanie z Unii Europejskiej – 887.366,85 zł i wkład własny - 52.198,05 zł. Okres realizacji: od 29.12.2016 r. do 31.12.2018 r.

- z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 – Europejski Fundusz Społeczny, Oś Priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działania 9.1 Aktywna integracja, Podziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym OSI - projekt pn.: „Lepszy start”, przedmiotem, którego są indywidualne i grupowe zajęcia wspierające integrację społeczną i zawodową, rozwój emocjonalny i poznawczy uczestników projektu na podstawie indywidualnych ścieżek reintegracyjnych.

Wartość całkowita projektu wynosi 729.766,05 zł, w tym z krajowych środków budżetu państwa – 72.976,61 zł, współfinansowanie z Unii Europejskiej – 620.301,14 zł i wkład własny – 36.488,30 zł. Okres realizacji: od 01.10.2018 r do 30.09.2020 r.

3.4. Stan sanitarny miasta i działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

Zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest czuwanie nad bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym mieszkańców. Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Ponadto, Inspekcja Sanitarna podejmuje działania mające na celu pobudzanie aktywności społecznej na rzecz własnego zdrowia, inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz zapobiegania chorobom zakaźnym.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) w Bytomiu w 2018 r. przeprowadzili łącznie 2 390 kontroli na terenie miasta Bytomia. W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości wydano 556 decyzji administracyjnych zarządzających. Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia sanitarne nałożono 74 mandaty karne na łączną kwotę 12 200 zł.

Tabela 35. Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w latach 2014–2018

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Ilość kontroli	2 919	2 648	2 740	2 670	2 390
Ilość wydanych decyzji ogółem, w tym:	816	638	337	312	556
- decyzje stwierdzające choroby zawodowe	24	11	52	38	53
Ilość nałożonych mandatów karnych	100	90	59	35	74

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bytomiu

Łącznie na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia, pobrano i przebadano 72 próbki wody. Nie stanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia przekroczenie zalecanego zakresu wartości do 1,0 NTU dla mętności, stwierdzono w 1 próbce wody.

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty odpowiedzialne za dostarczanie wody, kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2018 r. liczba raportowanych próbek wody wynosiła 261. Przekroczenia dopuszczalnych

wartości parametrycznych stwierdzono w 10 próbkach wody (nie stanowiąca potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższona wartość mętności oraz nie potwierdzona powtórным badaniem, obecność bakterii z grupy coli i podwyższona ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$).

Ogółem wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie miasta Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

W 2018 r. na terenie miasta czynnych było 6 pływalni opartych na wodzie wodociągowej (w tym 5 krytych i 1 odkryta). W ramach kontroli urzędowych jakości wody w pływalniach, przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu, pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym, 25 próbek wody. Stwierdzono przypadki niespełnienia wymagań dla następujących parametrów: *Pseudomonas aeruginosa*, legionella, ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$, chlor wolny, pH, potencjał redoks, azotany i chloroform.

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez zarządców obiektów, kontroli wewnętrznej jakości wody na pływalniach. W 2018 r. liczba raportowanych próbek wody wynosiła 223. Stwierdzono przypadki niespełnienia wymagań dla następujących parametrów: *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$, chlor wolny, chlor związany, potencjał redoks, azotany i chloroform.

W każdym przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań zarządcy obiektów podejmowali na bieżąco stosowne działania naprawcze. W związku z powyższym, w oparciu o wyniki kontroli wewnętrznej oraz kontroli urzędowych, stwierdza się, że eksploatacja pływalni była prowadzona w sposób prawidłowy, zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne dla osób z nich korzystających.

W zakresie obecności bakterii legionella skontrolowano jakość ciepłej wody w 18 obiektach (pobrano 108 próbek wody, w tym zakwestionowano – 16). Wydano 6 decyzji, w tym 4 zmieniające.

W okresie 12 miesięcy 2018 r. nadzorem PPIS objętych było 56 przedszkoli, w tym 9 niepublicznych. Skontrolowano 54 obiekty przedszkolne. W wyniku kontroli dla 10 przedszkoli wydano decyzje administracyjne zmieniające termin wykonania zarządzeń decyzji wydanych w latach wcześniejszych. Równocześnie w roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję administracyjną, dot. złego stanu technicznego nawierzchni podłogi oraz braku osłon na grzejnikach c.o.

W tym samym czasie pod nadzorem PPIS było 35 szkół, w tym 28 szkół podstawowych, 2 szkoły policealne i 5 zespołów szkół, w których przeprowadzono 32 kontrole. W wyniku kontroli nie wydano decyzji administracyjnych zarządzających, ale wydano 19 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń.

W 2018 r. sprawowano nadzór sanitarny nad 4 szpitalami z terenu Bytomia, tj.: Szpitalem Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu, ul. Batorego 15, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu, al. Legionów 10, Szpitalem i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Bytomiu, ul. Wrocławska 4, Katolickim Ośrodkiem Rehabilitacyjno – Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży „Dom Nadziei” w Bytomiu, ul. Konstytucji 9. Wszystkie szpitale zostały skontrolowane, łącznie przeprowadzono 44 kontrole.

Ponadto, w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych, przeprowadzono 3 kontrole w szpitalu będącym pod nadzorem ŚPWIS, tj. Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 w Bytomiu, ul. Żeromskiego 7.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami sanitarno – higienicznymi, w kontrolowanych szpitalach wydano 5 decyzji nakazujących, terminowych. Decyzje dotyczyły najczęściej poprawy stanu sanitarno – higienicznego obiektów, tj. malowania pomieszczeń, wymiany wykładziny podłogowej, płytek podłogowych, listew przypodłogowych, odnowienia lub wymiany zniszczonych mebli i sprzętu stanowiącego wyposażenie oddziałów (stolarka okienna, stolarka drzewiowa, przewijaki dla niemowląt, pokrowce na materace, baterie umywalkowe, fotele, brodzik w kabinie prysznicowej, spluczka).

Na wniosek strony, PPIS w Bytomiu, wydał 15 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń ujętych w uprzednio wydanych decyzjach oraz wydał 2 decyzje o uchyleniu zarządzeń, ujętych w wydanych decyzjach.

Stan sanitarno – higieniczny większości szpitali, z roku na rok, ulega sukcesywnej poprawie. Stopniowo realizowane są obowiązki nałożone w wydanych decyzjach, przeprowadzane są prace modernizacyjne w celu poprawy warunków leczenia pacjentów i pracy personelu.

W 3 szpitalach przeprowadzono kontrole dotyczące oceny stopnia realizacji programu dostosowania. Kontrole wykazały, że programy dostosowania nie zostały zrealizowane, wydano opinie o wpływie niespełnienia wymagań na bezpieczeństwo pacjentów.

Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej i Środowiska, w roku sprawozdawczym, przeprowadzili 4 kontrole w szpitalach. Kontrole obejmowały zaplecza szpitalne: Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu, ul. Batorego 15 (2 kontrole, w tym 1 sprawdzająca), Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 4 w Bytomiu, al. Legionów 10 (1 kontrola), Szpitala i Ambulatorium z Izłą Chorych Aresztu Śledczego w Bytomiu, ul. Wrocławska 4 (1 kontrola).

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji nakazujących dotyczących zapleczy szpitalnych.

Nadzorem Inspekcji Sanitarnej objęte są również zakłady branży spożywczej (1 540 zakładów), zakłady materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz zakłady wprowadzające do obrotu wyroby kosmetyczne, tzw. kosmetyki.

W 2018 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu skontrolowali 873 zakłady ww. branży, w których przeprowadzono łącznie 1 331 kontroli. Wydano łącznie 303 decyzje administracyjne. W związku ze stwierdzeniem złego stanu sanitarno-technicznego, w 2018 r. PPIS w Bytomiu wydał 69 decyzji nakazujących. Za stwierdzone uchybienia w zakresie stanu sanitarno-higienicznego nałożono 66 mandatów karnych na łączną kwotę 11 100 zł. Analizując wydane w 2018 r. dla zakładów żywnościowo-żywnościowych decyzje administracyjne stwierdzono, że stan sanitarno-techniczny ww. zakładów, w porównaniu do roku ubiegłego, utrzymuje się na podobnym poziomie.

3.5. Pomoc społeczna

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej (w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań powiatu - własnych i z zakresu administracji rządowej) realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu (MOPR).

W 2018 r. w MOPR w Bytomiu pomocą społeczną zostało objętych 6280 osób. Udzielono pomocy pieniężnej i niepieniężnej 3880 rodzinom, liczącym łącznie 8604 osoby. Wydano 20768 decyzji administracyjnych dla 6280 osób. Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 798 rodzinom.

W ramach zadań własnych gminy, MOPR udzielił 601333 świadczenia na takie formy pomocy, jak: zasiłki stałe, okresowe, celowe, posiłki (w tym dożywianie dzieci w szkołach, w dziennych domach pomocy oraz noclegowni), schronienie, usługi opiekuńcze, DPS oraz sprawianie pogrzebów.

W zakresie zadań powiatu przyznano 8026 świadczeń dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone gminie udzielono 4540 świadczeń na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynagrodzenie opiekuna za sprawowanie opieki oraz pomoc dla cudzoziemców.

Z dodatku mieszkaniowego skorzystało 2921 gospodarstw.

Tabela 36. Ilość osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2013-2018

LP.	Wyszczególnienie		2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
1.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		9 073	8 925	8 915	8 466	8 366	6 280
2.	Liczba świadczeń	Zadania własne gminy	531 371	544 538	629 989	629 112	739 944	601 333
		Zadania powiatu	7 153	7 057	10 089	8 433	8 665	8 026
		Zadania zlecone gminie	9 436	8 708	6 867	4 917	4 564	4 540
		Zadania zlecone powiatu	6	15	3	12	20	52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Spośród wypłaconych w 2018 r. świadczeń z zakresu pomocy społecznej najwięcej środków finansowych przeznaczono na:

- odpłatność za pobyt w DPS 8.735,3 tys. zł
- zasiłki okresowe 4.492,5 tys. zł
- dodatki mieszkaniowe 5.428,5 tys. zł
- zasiłki stałe 5.367,5 tys. zł
- posiłek ogółem 2.889,7 tys. zł
- w tym dożywianie dzieci (w ramach programu „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania”) 813,3 tys. zł
- usługi opiekuńcze 1.148,1 tys. zł

W Bytomiu funkcjonowało 207 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 268 dzieci. Ogółem w rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 306 rodzin przebywało 589 dzieci. Wypłacono 5553 świadczenia na kwotę 3.877,9 tys. zł. z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Z tytułu dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zrealizowano 4 691 świadczeń na kwotę 2 283,3 tys. zł.

W 2018 r. 210 dzieci zmieniło środowisko wychowawcze, w tym m.in.:

- 66 osób opuściło pieczę z uwagi na osiągnięcie pełnoletniości,
- 59 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, w tym 29 z rodzinnej pieczy zastępczej i 30 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 27 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 26 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 17 z rodzinnej pieczy zastępczej,
- 19 dzieci zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej, w tym 17 z rodzinnej pieczy zastępczej,
- 13 dzieci opuściło pieczę zastępczą na terenie Bytomia z innego powodu, w tym rozwiązano rodzinę zastępczą, rodzina zmieniła miejsce zamieszkania, nastąpił zgon rodzica zastępczego.

Na koniec 2018 r. w Bytomiu funkcjonowały następujące placówki pomocy społecznej:

- 5 Domów Pomocy Społecznej, dysponujących 447 miejscami,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Integracja”, dysponujący 47 miejscami,
- Bytomskie Centrum Wsparcia realizujące zadania w formie:
 - Schroniska dla Bezdomnych, dysponującego 62 miejscami,
 - 5 Dziennych Domów Pomocy, dysponujących 111 miejscami,
- Noclegownia, dysponująca 100 miejscami,
- Ogrzewalnia, dysponująca 40 miejscami.

Na terenie Bytomia działały następujące placówki opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci i młodzieży:

- 5 publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym:
 - Dom Dziecka nr 1 - liczba wychowawców 24, liczba wychowanków 56,
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Szansa dla Dziecka” - liczba wychowawców 12, liczba wychowanków 30,
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 - liczba wychowawców 6, liczba wychowanków 14,
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 - liczba wychowawców 6, liczba wychowanków 14,
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3 - liczba wychowawców 6, liczba wychowanków 14,
- 15 niepublicznych placówek wsparcia dziennego, w których przebywało łącznie 700 dzieci,
- 8 żłobków dysponujących 282 miejscami, w tym: 7 żłobków niepublicznych, jeden prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Utrzymania Żłobka w Bytomiu oraz „Elfik”, „Tygryskowo”, „Elfik” Oddział I, „Kolikoli” i 2 żłobki „Kraina Odkrywców” (ul. Strzelców Bytomskich 129 i ul. Pułaskiego 49) prowadzone przez osoby fizyczne,
- 1 Klub Dziecięcy „HOPSIUP”, prowadzony przez osobę fizyczną, dysponujący 24 miejscami.

PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ UNIE EUROPEJSKĄ ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Asystent z Rodziną – razem silniejsi!

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie kontynuował realizację projektu, polegającego na intensywnym wsparciu wybranej grupy rodzin doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych. Rodziny korzystały z pomocy asystentów, trenerów, indywidualnego coachingu. Brały udział w wyjazdach szkoleniowo-integracyjnych i wspólnych zajęciach podnoszących umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. Dodatkowym działaniem w projekcie były zajęcia realizowane w otoczeniu rodzin, polegające na pracy animatorów organizujących zabawy podwórkowe dla dzieci. Animacje podwórkowe zlecono organizacji pozarządowej mającej doświadczenie w pracy metodą streetworkingu wśród dzieci i młodzieży na terenie Bytomia. Skorzystało z nich 30 dzieci z rodzin uczestniczących w projekcie oraz znacznie większa liczba dzieci z otoczenia sąsiedzkiego tych rodzin.

Projekt był realizowany w latach 2017-2018 i łącznie wzięło w nim udział 99 osób (w samym 2018 roku 79 osób). Łączna kwota wydatków wyniosła 888 346,26 zł (w tym z dofinansowania 826 162,02 zł), natomiast w samym 2018 roku wydatkowano 579 035,15 zł (w tym z dofinansowania 544 815,50 zł). Zadanie realizowano w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego), poddziałanie 9.2.1.

• AS Aktywny Społecznie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie od stycznia 2018 r. przystąpił do realizacji 3-letniego projektu z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej, skierowanego do 600 osób korzystających z pomocy społecznej. Jest to projekt konkursowy, ukierunkowany na podnoszenie aktywności i zwiększanie integracji społecznej. AS Aktywny Społecznie stanowi kontynuację wcześniej realizowanych w MOPR działań wspierających pracę socjalną. Narzędzie pracy z uczestnikami i uczestniczkami stanowi w tym projekcie kontrakt socjalny. Zawieranie i monitorowanie kontraktów jest zadaniem pracowników socjalnych (w ramach projektu to 15 osób), którzy poprzez działania projektowe dążą do usamodzielnienia osób korzystających ze świadczeń socjalnych. Mają oni do dyspozycji różne formy wsparcia, dobierane indywidualnie dla uczestników po uwzględnieniu ich specyficznej sytuacji i potrzeb. Wśród form wsparcia warto wymienić zajęcia w Klubie Integracji Społecznej, treningi kompetencji życiowych, umiejętności komunikowania się, umiejętności rodzicielskie. Oprócz treningów

projekt oferuje poradnictwo psychologiczne i prawne, szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe, działania skierowane do lokalnego otoczenia uczestniczek i uczestników.

Planowana łączna wartość projektu AS Aktywny Społecznie w całym okresie realizacji to 9 444,3 tys. zł, z czego dotacja UE będzie stanowiła 8 027,6 tys. zł (85%). W 2018 roku wydatkowano 2 254 704,75 zł, z czego dotacja UE wyniosła 1 784 704,75 zł. Zadanie jest realizowane w ramach poddziałania 9.1.6 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

- **Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie aktywnie uczestniczył w opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+. Od kwietnia 2018 roku rozpoczęła się realizacja pierwszej edycji „Rewitalizacji z KIS” w ramach GPR. Jest to projekt aktywizacyjny skierowany do 60 osób z obszaru rewitalizacji, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Główny wysiłek związany z poprawą sytuacji społecznej i zawodowej tych osób spoczywa na pracownikach socjalnych i trenerach reintegracji działających w ramach KIS przy ul. Powstańców Warszawskich 14. Przewidziano grupowe i indywidualne formy wsparcia mające na celu poprawę funkcjonowania społecznego i zwiększenie zatrudnialności wśród uczestników i uczestniczek projektu. Pierwsze efekty zostały osiągnięte już w 2018 roku, natomiast do końca realizacji projektu zaplanowano, że co najmniej 21 osób spośród 60 uzyska kwalifikacje, a co najmniej 11 osób znajdzie zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Problem, jaki należy mieć na uwadze analizując projekty MOPR to fakt, że osoby biorące udział w projektach rekrutowane są spośród grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, o niskim kapitale edukacyjnym i licznych deficytach, których własnym staraniem nie są w stanie przezwyciężyć. Planowana łączna wartość projektu „Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I” w całym okresie realizacji to 1 123,4 tys. zł, z czego dotacja UE i budżetu państwa będzie stanowiła 1 067,2 tys. zł (95%). W 2018 roku wydatkowano 299 830,27 zł, z czego dotacja wyniosła 274 030,27 zł. Zadanie jest realizowane w ramach poddziałania 9.1.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – OSI. Projekt potrwa do grudnia 2019 roku, po czym MOPR planuje II edycję.

- **Centrum Wsparcia Rodziny edycja I**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje w ramach GPR projekt z zakresu poprawy dostępu do usług wsparcia dla rodzin. Centrum Wsparcia Rodziny w ramach MOPR zatrudnia 10 dodatkowych asystentów rodzin i 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Realizują oni zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na rzecz rodzin mieszkających na obszarze rewitalizacji lub powiązanych z tym obszarem. Projekt rozpoczęto w czerwcu 2018 roku. Potrwa dokładnie 3 lata, po czym MOPR przewiduje kontynuację w ramach II edycji. Podstawowe działania asystentów rodzin i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej są uzupełniane dodatkowymi usługami dla rodzin uczestniczących w projekcie. Są to na przykład wyjazdowe treningi umiejętności wychowawczych, praca z terapeutą zajęciowym, wsparcie psychologa i pedagoga. Jako efekt realizacji projektu przewiduje się poprawę funkcjonowania rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Projekt wspiera rodziny biologiczne i zastępcze oraz rodzinne domy dziecka. Zakładana liczba uczestników i uczestniczek to 256 osób.

Planowana łączna wartość projektu „Centrum Wsparcia Rodziny edycja I” w całym okresie realizacji to 6 807,3 tys. zł, z czego dotacja UE i budżetu państwa będzie stanowiła 6 330,8 tys. zł (93%). W 2018 roku wydatkowano 700 718,60 zł, z czego dotacja funduszy zewnętrznych wyniosła 557 818,60 zł. Zadanie jest realizowane w ramach poddziałania 9.2.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – OSI. Po 3 latach zaplanowano II edycję Centrum Wsparcia Rodziny.

- **Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Strzelców Bytomskich 16 (siedziba MOPR w Bytomiu)**

Budynek główny użytkowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie został poddany termomodernizacji w ramach projektu realizowanego w latach 2016-2018. Prace zakończyły się we wrześniu 2018 roku. Dofinansowanie termomodernizacji uzyskano z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL 2014-2020 (Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT). Projekt MOPR uzyskał dofinansowanie w wysokości 942,5 tys. zł z EFRR (85%), a razem z wkładem własnym gminy wartość projektu wynosiła 1 108,9 tys. zł.

PROGRAMY I PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

W 2018 roku do konkursów MRPiPS złożono 3 wnioski i na wszystkie uzyskano dofinansowanie. Łącznie ze źródeł krajowych MRPiPS w 2018 roku dofinansowane były następujące działania (w nawiasach podano kwoty dotacji pozyskane z MRPiPS):

- 1a. Dofinansowanie kosztów wynagrodzenia asystentów rodzin w 2018 r. (186,46 tys. zł);
- 1b. Dofinansowanie kosztów wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w 2018 r. (26,15 tys. zł);
2. „Nowe horyzonty aktywnej integracji w środowisku lokalnym – animacja, edukacja, aktywizacja na rzecz zmniejszenia wykluczenia społecznego” edycja 2018 (100 tys. zł);
3. „Drogowskaz dla rodzin – strefa bezpieczeństwa” w ramach Programu Ochrony „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2018 (78 tys. zł).

POZAFINANSOWE FORMY WSPARCIA

W 2018 r. zrealizowano pozafinansowe formy wsparcia:

- Ciepłe posiłki w barach;
- Program FEAD, polegający na pomocy żywnościowej;
- Projekt socjalny „Aktywizacja klientów pomocy społecznej”, w ramach którego funkcjonuje **Punkt Pomocy Koleżeńskiej**, którego głównym zadaniem jest bezpłatna pomoc w znalezieniu pracy osobom bezrobotnym;
- Projekt socjalny „Bytomski Zimowy Patrol” - W związku z panującymi w okresie jesienno-zimowym niskimi temperaturami raz w tygodniu w godzinach popołudniowo – wieczornych pracownik socjalny wraz z funkcjonariuszem Straży Miejskiej w Bytomiu kontrolują koczowiska, pustostany, klatki schodowe, piwnice, strychy, ogródki działkowe, kanały ciepłownicze oraz inne miejsca niemieszkalne na terenie Bytomia. Pracownicy socjalni wraz ze strażnikami miejskimi wszystkich spotkanych bezdomnych namawiają do skorzystania z Noclegowni, informują o zakresie możliwej do uzyskania pomocy socjalnej, a także zwracają uwagę na to, jak groźne w skutkach są niskie temperatury dla życia ludzkiego.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ OSÓB STARSZYCH

W 2016 roku MOPR przystąpił do akcji Śląska Koperta Życia. Jest to karta, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela – dane osobowe, numer telefonu do bliskiej osoby, przebyte choroby, zażywane leki, wiodące schorzenia i uczulenia. Kartę wkłada się najczęściej do lodówki, na której umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia”. Umieszczenie koperty w miejscu widocznym i dostępnym umożliwia służbom medycznym, w razie wypadku lub zaszalnienia, a także policji, straży pożarnej, straży miejskiej, czy innym służbom, szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze. „Koperta życia” przyspiesza ratownikom medycznym dostęp do ważnych informacji medycznych mogących uratować życie, ułatwia pracę innym służbom oraz zwiększa

poczucie bezpieczeństwa osób starszych. W 2018 roku pracownicy socjalni wydali 154 „Koperty”.

Program Bytomska Karta Seniora i Program Ogólnopolska Karta Seniora

W 2018 roku wydano 1 644 Bytomskie Karty Seniora (od początku realizacji programu wydano 8 986 Kart). Zniżki dla seniorów oferuje aktualnie 39 podmiotów.

W 2018 r. mieszkańcom Bytomia wydano 316 Ogólnopolskich Kart Seniora z zamieszczonym herbem miasta (edycja lokalna), a od początku realizacji programu przez Miasto Bytom, tj. od maja 2017 r., wydano łącznie 937 Kart.

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano:

- turnusy rehabilitacyjne dla 343 osób na łączną kwotę 390 tys. zł;
- zaopatrzenie 339 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na łączną kwotę 548,47 tys. zł;
- warsztaty terapii zajęciowej dla 145 osób na łączną kwotę 2. 406,42 tys. zł;
- 69 umów w ramach likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych na łączną kwotę 312,90 tys. zł;
- 16 umów w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki na łączną kwotę 34,35 tys. zł;
- zadań publicznych z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 50 tys. zł.

REALIZACJA PROGRAMU PILOTAŻOWEGO „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2018 r. na realizację programu pilotażowego Aktywny Samorząd MOPR w Bytomiu otrzymał łącznie 394.486,97 zł. W ramach programu realizowano następujące zadania:

- *Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową*

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu

Nie została zawarta żadna umowa, planuje się w 2019 r. zawarcie 2 umów na kwotę 13.679,90 zł.

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B

Nie została zawarta żadna umowa, planuje się w 2019 r. zawarcie 1 umowy na kwotę 1.600,00 zł.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania

Zawarto 10 umów na kwotę 68.039,02 zł (zrealizowano 10 umów na kwotę 64.572,52 zł); planuje się zawarcie w 2019 r. 12 umów na kwotę 82 011,37 zł.

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

Nie została zawarta żadna umowa, planuje się w 2019 r. zawarcie 3 umów na kwotę 6.000,00 zł.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

Nie została zawarta żadna umowa, planuje się w 2019 r. zawarcie 3 umów na kwotę 8.080,00 zł.

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości.

Zawarto 1 umowę na kwotę 23.400,00 zł (zrealizowaną 1 umowę na kwotę 22.000,00 zł), ponadto planuje się zawarcie w 2019 r. 1 umowy na kwotę 14.000,00 zł.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Zawarto 4 umowy na kwotę 6.350,69 zł (zrealizowano 4 umowy na kwotę 4.266,69 zł; ostateczna realizacja 3 umów nastąpi w 2019 r., po dostarczeniu przez beneficjentów dokumentów rozliczeniowych), planuje się zawarcie w 2019 r. 6 umów na kwotę 5.159,75 zł.

- *Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym*

Zawarto 25 umów na kwotę 82.092,78 zł (zrealizowano 25 umów na kwotę 79.892,78 zł), planuje się zawarcie 24 umów w 2019 r. na kwotę 63.885,05 zł.

Ogółem w ramach Programu Pilotażowego *Aktywny Samorząd*, realizowanego w 2018 r. zawarto 40 umów na łączną kwotę 179.882,49 zł. W 2018 r. zrealizowano 40 umów i wypłacono środki na łączną kwotę 170.731,99 zł.

W 2018 r. dokonano również wypłaty środków na łączną kwotę 161.885,73 zł na podstawie 40 umów zawartych w ramach realizacji Programu Pilotażowego *Aktywny Samorząd* w 2017 r.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Od 16 lipca 2018 rozpoczął działalność Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w ramach struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu, na podstawie uchwały nr LXV/854/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie reorganizacji Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu. Ośrodek Interwencji Kryzysowej dysponuje 16 miejscami pobytowymi, świadcząc tymczasową pomoc w postaci schronienia w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia. OIK jest czynny cały rok, przez 7 dni w tygodniu.

Podstawowym celem działalności OIK jest świadczenie poradnictwa specjalistycznego oraz podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej, pomoc osobom pełnoletnim oraz rodzinom mającym trudności w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych, doznającym jakichkolwiek form przemocy w rodzinie lub będącym w innych kryzysach życiowych.

W 2018 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bytomiu wpłynęło 295 formularzy „Niebieska Karta A”, w tym 109 sporządzonych przez pracowników MOPR.

Pracownicy socjalni koordynując prace grup roboczych, powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bytomiu, prowadzili działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, tj. osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc. Członkami grup roboczych byli pracownicy socjalni, asystenci rodziny, funkcjonariusze policji, pedagodzy, psycholodzy, kuratorzy sądowi, specjaliści z Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawiciele służby zdrowia.

W ramach podejmowanych działań członkowie grup roboczych, m.in. diagnozowali sytuację rodziny, udzielali niezbędnej pomocy, zapewniali w razie konieczności schronienie osobom dotkniętym przemocą, zobowiązywali osoby stosujące przemoc do zaprzestania jej stosowania, składali wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, motywowali do podjęcia właściwej terapii,

kierowali osoby stosujące przemoc do programu korekcyjno-edukacyjnego, a także powiadamiali prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz występowali do sądu w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach projektu **Drogowskaz dla rodzin – strefa bezpieczeństwa** zrealizowano zaplanowane działania.

Działanie 1. Podniesienie jakości świadczonych usług poprzez przystosowanie pomieszczeń do potrzeb realizacji działań adresowanych do osób dotkniętych przemocą i ich rodzin.

Działanie 2. Realizacja usług ukierunkowanych na osoby doświadczające przemocy (autorski program pt. *Przystanek bezpieczeństwa i równowagi*).

Działanie 3. Realizacja działań informacyjnych.

W ramach pierwszego działania dostosowane zostały pomieszczenia do potrzeb realizacji działań pomocowych dla osób dotkniętych przemocą. W trakcie realizacji tego działania zostały przeprowadzone następujące poddziałania: dokonano zakupu mebli mieszkaniowych, kuchennych i sprzętu AGD, wyposażenia pokoiw terapeutycznych, drobnego wyposażenia mieszkaniowego np.: oświetlenie, koce, pościel, a także wyposażenia kąpielowego dla dzieci do zabawy oraz nauki.

Poniesione wydatki związane były z zakupem wyposażenia do pomieszczeń stanowiących schronienie dla ofiar przemocy oraz pomieszczeń przeznaczonych do realizacji działań pomocowych, w tym terapeutycznych, prowadzonych w formie grupowej oraz indywidualnej dla osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych wynikających, m.in. z doświadczania przemocy domowej.

W ramach drugiego działania przeprowadzono **zajęcia grupowe dla osób doświadczających przemocy – pt. „Przystanek bezpieczeństwa i równowagi”**. Zajęcia warsztatowo-edukacyjne były prowadzone przez dwie pary trenerów w ramach każdego bloku tematycznego, w formie miniwykładów oraz ćwiczeń. Zostało przeprowadzonych 10 spotkań po 2 godziny dydaktyczne. Zajęcia warsztatowo-edukacyjne były realizowane w oparciu o trzy bloki tematyczne.

Głównym celem zajęć było podejmowanie działań w kierunku zatrzymania koła przemocy. Cele szczegółowe to między innymi zwiększenie samoświadomości, określenie praw i obowiązków wynikających z faktu bycia rodzicem. Realizacja wymienionych zajęć zapewniła podniesienie jakości usług z zakresu wsparcia adresowanego do osób doświadczających przemocy.

W ramach trzeciego działania przeprowadzono **działania informacyjne i edukacyjne** skierowane do ogółu mieszkańców, mające na celu zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej możliwości oraz form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, w tym związanych z uruchomieniem w strukturach MOPR Ośrodka Interwencji Kryzysowej. W ramach kampanii:

- przygotowano i rozprowadzono materiały informacyjne, tj.: 500 plakatów, 10 000 ulotek w Urzędzie Miejskim, Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Sądzie Rejonowym, jednostkach Policji, podmiotach leczniczych, jednostkach oświaty (szkołach, przedszkolach) oraz organizacjach pozarządowych,
- kontynuowana była współpraca z lokalnymi mediami m.in. poprzez wywiady radiowe,
- informacje o realizacji projektu zostały zamieszczone na stronach, tj.: www.bytom.pl, www.mopr.bytom.pl, www.ppp.bytom.pl, www.radiopiekary.pl, www.niebieska linia.pl, www.meloradio.pl,
- ponadto rozpowszechniono 1 000 bloczków informacyjnych, 2 000 wizytówek. Wszystkie materiały zawierały treści o charakterze edukacyjnym.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest koordynatorem **Bytomskiego Programu Profilaktycznego Promującego Prawidłowe Metody Wychowawcze na lata 2016 – 2022**.

Program przyjęto uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XXIV/319/16 z dnia 26 kwietnia 2016 r.

Celem głównym Programu jest wzmacnianie kompetencji rodziny w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wyznaczono trzy cele operacyjne:

- Poszerzenie wiedzy w zakresie świadomego rodzicielstwa,
- Ukształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich,

- Skuteczna pomoc rodzinom w kryzysie.

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI

Wydział Spraw Obywatelskich odpowiada za realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi. 26 kwietnia 2018 r. przez Radę Miejską w Bytomiu została podjęta uchwała nr LXIII/826/18 w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu oraz poza miejscem sprzedaży oraz ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Bytomia.

PROJEKT „PRAWO OCHRONNYM PARASOLEM DZIECKA”

Działając we współpracy z Komendą Miejską Policji w Bytomiu realizowano kolejną - VIII edycję projektu pod nazwą: **Prawo ochronnym parasolem dziecka - przyjazne patrole**. Od stycznia do grudnia 2018 r. *przyjazne patrole*, złożone z pracownika socjalnego MOPR i funkcjonariusza policji, zrealizowały **144 dyżury przyjaznych patroli**, w trakcie których zmonitorowały **1 166 środowisk** (rodziny z problemem alkoholowym, patologiczne, niewydolne opiekuńczo i wychowawczo). W dni, kiedy nie odbywały się dyżury przyjaznych patroli realizowane były przez pracowników MOPR telefoniczne dyżury domowe. Dyżury prowadzone były w godzinach: 15.30-7.30 następnego dnia. W roku 2018 *przyjazny patrol* przeprowadził w sumie **68 interwencji**, w tym 28 interwencji zostało przeprowadzonych w trakcie pełnienia przez pracowników MOPR dyżuru domowego. W trakcie przeprowadzonych dyżurów 81 dzieci zostało przekazanych pod opiekę najbliższej rodziny, krewnych, gdyż ich rodzice lub opiekunowie ze względu na upojenie alkoholowe nie byli w stanie sprawować należytej opieki nad małoletnimi. 32 dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pogotowiacz rodzinnych, bądź w rodzinach zastępczych. 8 dzieci *przyjazny patrol* przewiózł do szpitala na badania lekarskie, niektóre zostały hospitalizowane. 16 osób dorosłych trafiło do izby wytrzeźwień. Przesłano 14 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Opracowano 16 wystąpień do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Bytomiu.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z WDRAŻANIEM STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA BYTOMIA NA LATA 2015-2020

W roku 2018 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie podejmował szereg działań zmierzających do realizacji celów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bytomia na lata 2015-2020. Działania MOPR były w głównej mierze nastawione na realizację celów zawartych w IV obszarze Strategii, o nazwie „Rodzina”.

Cele operacyjne wskazane dla obszaru „Rodzina” Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bytomia na lata 2015-2020:

- wsparcie dla seniorów;
- ułatwianie życia osobom niepełnosprawnym;
- pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo i dysfunkcyjnym;
- pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc;
- działania na rzecz dzieci kierowanych do pieczy zastępczej i usamodzielnianych.

Realizowane były również działania dla celu operacyjnego II.3, obszaru drugiego, związanego z osiąganiem celów lokalnej polityki społecznej oraz celu III.2, obszaru trzeciego, dotyczącego reintegracji społeczno-zawodowej osób bezdomnych.

Część działań realizowanych przez MOPR, w związku z wdrażaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bytomia na lata 2015-2020, była możliwa dzięki środkom pozyskanym z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPR W BYTOMIU

Bytomski program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018 - 2020, przyjęty uchwałą nr LVIII/765/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2017 r.

Program stanowi narzędzie polityki miasta na rzecz umacniania rodziny oraz rodzicielstwa zastępczego i jest odpowiedzią na realizację obowiązku gminy, wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczącego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również obowiązku powiatu mającego za zadanie opracowanie programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. W jego zapisach programowych wyodrębniono dwie części:

Gminny program wspierania rodziny oraz Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej.

Gminny program wspierania rodziny

Program adresowany jest do bytomskich rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról społecznych, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Celem głównym programu jest poprawa społecznego funkcjonowania rodzin mających trudności w pełnieniu swojej roli, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe Gminnego programu wspierania rodziny to:

- monitorowanie rodzin mających trudności w pełnieniu swoich funkcji i ról społecznych,
- wspieranie rodzin mających trudności w pełnieniu swoich ról społecznych, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- podnoszenie kompetencji pracowników zaangażowanych w proces wspierania rodzin.

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej

Adresatami programu są istniejące rodziny zastępcze, prowadzące rodzinne domy dziecka oraz kandydaci do prowadzenia ww. form pieczy zastępczej. Ponadto, program kierowany jest do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Program jest również adresowany do pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz instytucji odpowiedzialnych za jej doskonalenie.

Celem głównym jest poprawa funkcjonowania systemu pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej to:

- rozwijanie i wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej;
- osiągnięcie wymaganych standardów w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- organizowanie wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Gmina Bytom bierze udział w **Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020** współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Realizacja Programu na terenie Bytomia odbywa się przy współpracy ze Śląskim Oddziałem

Okręgowym PCK Katowice – Oddział Rejonowy PCK Bytom (jako Organizacji Partnerskiej Regionalnej i jednocześnie Organizacji Partnerskiej Lokalnej). Osoby kierowane są do pomocy przez pracowników socjalnych MOPR. W ramach Podprogramu 2017, który zakończył się w czerwcu 2018 r. spośród mieszkańców Bytomia do uzyskania pomocy skierowano 5691 osób, które spełniały warunki do jej przyznania. Żywność wydawana jest w magazynie żywności znajdującym się w Bytomiu przy ulicy Łużyckiej 12a. W ramach Programu realizowane są również działania towarzyszące. W Bytomiu w ramach tych działań dla beneficjentów zorganizowano cykl warsztatów kulinarnych, dietetycznych i edukacji ekonomicznej. Od sierpnia 2018 r. MOPR bierze udział w realizacji Podprogramu 2017, w ramach którego do grudnia 2018 r. skierowano już 4225 uprawnionych mieszkańców Bytomia.

W 2014 r. na podstawie uchwały Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych, którego celem jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych mających zapewnić im szczególne uprawnienia na podstawie **Karty Dużej Rodziny**. Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem Karty należy do zadań z zakresu administracji rządowej. W 2018 roku do MOPR złożonych zostało 218 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. **Wydanych zostało 1443 Karty, z czego 515 Kart wydanych zostało opiekunom, a 928 Kart wydano dzieciom.**

Rok 2018 był dziesiątym rokiem działalności Klubu Integracji Społecznej (KIS). Obszary działalności Klubu to:

1. „Prace społecznie użyteczne”

To program pomagający w aktywizacji zawodowej osób zaliczanych do kategorii szczególnego ryzyka wykluczenia społecznego.

Tabela 37. Prace społecznie użyteczne

Miesiące realizacji prac	styczeń	luty – listopad	grudzień
Ilość uczestników	50	100	50

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

W roku 2018 realizowano omawiane prace w 50 instytucjach. W ramach programu *Prace społecznie użyteczne* na świadczenia wydatkowano 306.562,00 zł, z czego 60% zrefundował PUP. Dodatkowo gmina pokryła wydatki związane z dojazdem uczestników programu do miejsca wykonywania prac – 12.800,00 zł, a także koszty badań lekarskich uczestników programu w wysokości 724,00 zł.

2. „Zajęcia szkoleniowo – edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla bezrobotnych mieszkańców miasta Bytomia”

W szkoleniach uczestniczyły 274 osoby – były to zajęcia indywidualne oraz grupowe. Zajęcia prowadzili: psycholog, specjalista reintegracji zawodowej, doradca zawodowy, doradca zawodowy – coach, pracownik socjalny, informatyk oraz zaproszeni goście - przedstawiciele: Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu, Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bytomiu, Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Spółdzielni Socjalnej W&TEAM w Bytomiu, Personalnego Doradztwa Biznesowego Małgorzata Jędrzejewska Gliwice, Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju „SYNERGIA” Katowice.

Tematyka zajęć realizowanych w 2018 r. to między innymi pokazanie możliwości powrotu lub zaistnienia na rynku pracy, aspekty dotyczące komunikacji interpersonalnej, przygotowanie do przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, przygotowanie przez uczestników zajęć swoich dokumentów aplikacyjnych, umiejętnego gospodarowania swoim budżetem domowym, a także aspekty prawne z zakresu prawa pracy. Przeprowadzono również cykl treningów kompetencji umiejętności społecznych związanych z radzeniem sobie z sytuacją kryzysową, w tym utratą pracy.

Ponadto, realizowano zajęcia w pracowni komputerowej, których celem było zapobieganie wykluczeniu informatycznemu uczestników.

3. „Poradnictwo zawodowe i psychologiczne”

Prowadzono poradnictwo zawodowe i psychologiczne. Można było skorzystać z pomocy psychologa, specjalisty reintegracji zawodowej.

W 2018 r. z poradnictwa zawodowo – psychologicznego oraz działań szkoleniowych i edukacyjnych w formie warsztatowej oraz indywidualnej skorzystały łącznie 274 osoby. Psycholog i specjalista reintegracji zawodowej przeprowadzili rozmowy indywidualne, konsultacje oraz zajęcia grupowe z uczestnikami/uczestniczkami zajęć mające na celu zintensyfikowane wsparcie udzielane przez specjalistów KIS w procesie poszukiwania pracy.

4. „Udział w pracach Komitetu Rewitalizacji Bytomia”

Na podstawie Zarządzenia Nr 472/17 Prezydenta Bytomia z dnia 3 listopada 2017 r. w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji Bytomia pracownik KIS został powołany na Członka Komitetu Rewitalizacji Bytomia. W roku 2018 odbyło się 7 posiedzeń Komitetu Rewitalizacji Bytomia, w których uczestniczył pracownik KIS.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

W roku 2018 w Dziale Świadczeń Rodzinnych odnotowano wpływ 20 633 wniosków wraz z kompletem dokumentów, w tym – 1 096 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, 6 301 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, 1 293 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, 199 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, 97 wniosków o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, 509 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego, 11 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” i 11 127 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. W roku 2018 w wyniku prowadzonych postępowań wydano 26 850 decyzji administracyjnych, w tym decyzje: ustalające uprawnienia do świadczeń; wydane w związku z nabyciem uprawnienia do dodatków do przyznanego już zasiłku rodzinnego; w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej lub finansowej świadczeniobiorców oraz ustalające świadczenia nienależnie pobrane.

Tabela 38. Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2013-2018

Lp.	Wyszczególnienie		2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017	2018
1.	Zasiłki rodzinne	Liczba świadczeń	94 478	91 585	87 693	95 673	100 897	104 940
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	9 272,2	9 010,1	8 814,5	10 612,8	11 591,4	11 933
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	Liczba świadczeń	41 457	39 708	38 647	40 726	43 715	44 779
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	5 326,1	4 915,7	4 817,4	5 390,3	5 874,2	5 734
3.	Świadczenia	Liczba świadczeń	63 505	60 083	59 415	58 788	58 684	57 063

	opiekuńcze w tym : - zasiłek pielęgnacyjny - świadczenie pielęgnacyjne	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	11 954,4	12 269,4	15 123	16 108,7	17 628,2	18 150
4.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	Liczba świadczeń	1 028	1 140	1 034	1 118	1 176	1024
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	1 028	1 140	1 034	1 118	1 176	1024
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	Liczba świadczeń	20	87	486	784	831	758
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	10,4	44,5	247,4	406,6	431,3	402,6
6.	Zasiłki dla opiekunów	Liczba świadczeń	-	1 551	690	523	428	339
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	-	769,3	362,4	273,2	221,7	181,3
7.	Fundusz alimentacyjny	Liczba świadczeń	33 883	33 478	31 601	30 495	28 374	25 288
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	12 528,8	12 663	12 269	12 032,7	11 340,4	10 127
8.	Świadczenie rodzicielskie	Liczba świadczeń	-	-	-	5 953	6950	6377
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	-	-	-	5 477,4	6 338,6	5768
9.	Świadczenie wychowawcze (500+)	Liczba świadczeń	-	-	-	125 117	170 290	140 011
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	-	-	-	62 355	84 809	80 737
10.	Razem (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	Liczba świadczeń	234 371	227 632	219 566	359 177	411 345	380 579
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	40 119,9	40 812,0	42 667,7	113 774,7	139 410,8	134 056,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Tabela 39. Pomoc materialna dla uczniów

Rok szkolny	Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków (tj. liczba uczniów w złożonych wnioskach)	Liczba uczniów w wydanych decyzjach przyznających świadczenie	Ogółem liczba uczniów, którzy zrealizowali w 2018 r. przyznane świadczenie	Łączna kwota wypłaconych w 2018 r. świadczeń w tys. zł
2017/2018	Stypendia szkolne	1398	1342	1364	1 377,3
2018/2019	Stypendia szkolne	1276	1172		
2017/2018	Zasiłki szkolne	31	28	59	36,6
2018/2019	Zasiłki szkolne	20	31		
Ogółem:				1423	1 413,9

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Tabela 40. Świadczenie dobry start

Wyszczególnienie	2018 r.
Liczba świadczeń	15 660
Kwota udzielonych świadczeń w tys. zł	4 697,8

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

DODATKI MIESZKANIOWE

W okresie od 2013 r. do 2018 r. złożono łącznie 37161 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych. Liczba złożonych wniosków począwszy od 2013 r. zmniejszała się i w 2018 r. wyniosła 4 803.

Tabela 41. Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2018

Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Ilość złożonych wniosków	6 987	6 839	6 548	6 351	5 633	4 803

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

W 2018 roku na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 5 428, 5 tys. złotych, co stanowiło 99,38 % planu rocznego przeznaczonego na ich realizację (5 462, 6 tys. zł). Dodatki mieszkaniowe wypłacone zostały wnioskodawcom zajmującym lokale w budynkach stanowiących mieszkaniowy zasób gminy w wysokości 1 888, 4 tys. zł (34,79 %) oraz pozostałym użytkownikom mieszkań w budynkach: spółdzielni, zakładowych, wspólnot mieszkaniowych, prywatnych oraz domów jednorodzinnych w łącznej wysokości 3 540,1 tys. zł (65,21 %).

Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2018 wyniosła 41 411,3 tys. zł, z tego **14 788,9 tys. zł** to dodatki w mieszkaniowym zasobie gminy.

Tabela 42. Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2018

Lp.	Wyszczególnienie	2013 r.	2014	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
1.	Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem, w tym:	7 509,4 tys. zł	7 564,7 tys. zł	7 294,4 tys. zł	7 125,8 tys. zł	6 488,5 tys. zł	5 428,5 tys. zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	2 534,1 tys. zł	2 529,0 tys. zł	2 736,5 tys. zł	2 711,3 tys. zł	2 389,6 tys. zł	1 888,4 tys. zł
2.	Średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego ogółem, w tym:	ok. 199 zł	203 zł	204 zł	208 zł	209 zł	204 zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	188 zł	189 zł	189 zł	189 zł	191 zł	184 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Średnia wysokość wypłaconego dodatku wyniosła 204 zł.

DODATEK ENERGETYCZNY

Od stycznia do grudnia 2018 r. zarejestrowano wpływ 1651 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego. Podjętych zostało 1 671 decyzji administracyjnych, w tym 1 502 przyznających dodatek energetyczny i 143 odmawiających prawa do przedmiotowego świadczenia.

W roku 2018 na podstawie ustawy Prawo energetyczne oraz Obwieszczenia Ministra Energii w sprawie wysokości dodatku energetycznego, na wypłatę dodatków energetycznych wydatkowano kwotę 103 tys. zł.

W omawianym okresie z dodatku energetycznego skorzystało 967 gospodarstw domowych, w tym:

- 368 gospodarstw jednoosobowych;
- 511 gospodarstw składających się z 2 do 4 osób;
- 88 gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób.

PRZEDSIĘWZIĘCIA INWESTYCYJNE I REMONTOWE PRZEPROWADZONE W PLACÓWKACH POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zadania inwestycyjne:

- Dla budynku MOPR przy ul. Strzelców Bytomskich 16 w Bytomiu wykonano, m.in.: wymianę stolarki okiennieo-drzwiowej, demontaż starej instalacji c.o. i montaż nowej instalacji, całkowitą wymianę pokrycia dachowego wraz z dociepleniem połaci dachu. Całość prac wykonano w ramach projektu pn. „Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Strzelców Bytomskich 16” (siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu);
- Dla budynku MOPR przy ul. Strzelców Bytomskich 16 w Bytomiu wykonano modernizację elewacji budynku;
- W związku z realizacją przez MOPR zadań związanych z utworzeniem Ośrodka Interwencji Kryzysowej otrzymano środki na jego adaptację i pierwsze wyposażenie;
- W Bytomskim Centrum Wsparcia wykonano m.in. wymianę okien i instalacji wodociągowej oraz modernizację dachu – założenie odgromu w budynku przy ul. Orzegowskiej 20a, tj. w Dziennym Domu „Senior – Wigor”;
- Środki finansowe w Środowiskowym Domu Samopomocy „Integracja” przeznaczono na zadanie „Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej zlokalizowanego w Bytomiu przy ul. Karpackiej 25”, siedziby ŚDS „Integracja” w Bytomiu – wykonano niezbędne aktualizacje: kosztorysów inwestorskich, studium wykonalności i audytu energetycznego budynku;
- W Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych wydatkowano środki na:
 - zaprojektowanie i wykonanie przyłączy wody i kanalizacji dla kamienicy przy ul. Józefczaka 14,
 - weryfikację kosztorysu inwestorskiego projektu „Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych – mieszkańców miasta Bytomia”,
 - wykonanie inwentaryzacji budowlanej budynków DPS oraz za opracowanie PFU zmiany efektywności energetycznej DPS wraz z budową OZE;
- W związku z koniecznością zmiany struktury organizacyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Bezpieczny Dom” wydatkowano środki na wyposażenie mieszkania przy ul. Sądowej 5/10 w Bytomiu.

2. Zadania remontowe:

- W Terenowych Punktach Pomocy Środowiskowej oraz w budynku MOPR wykonywano naprawy bieżące sprzętu biurowego, a w szczególności kserokopiarek, sprzętu komputerowego, pomiary elektryczne; w TPPŚ Nr 4 wykonano w pomieszczeniach korytarza dodatkową ościeżnicę wraz ze skrzydłem drzwiowym; w budynku przy ul. Piłsudskiego 67 zlecono naprawę kotła c.o.; ponadto zostało wymienione oświetlenie zewnętrzne wokół budynku MOPR, dokonano kilku napraw pojazdu służbowego Volswagen, a także wykonano remont instalacji odgromowej budynku MOPR.
- Środki finansowe Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bytomiu przeznaczono na konserwację klimatyzatorów.
- Wydatkowano środki na konserwację systemu alarmowego w Dziale Świadczeń Rodzinnych oraz naprawę drukarek, konserwację dźwigów, roboty elektryczne oraz pomiary.
- Ze środków przeznaczonych na koszty obsługi zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wykonano montaż wykładziny w pokoju nr 3.
- W mieszkaniu chronionym przy ul. Cichej 24/2 wykonano remont łazienki i wc.
- W Bytomskim Centrum Wsparcia środki finansowe przeznaczono na naprawę kotła c.o., zmywarki, pralnicy i obieraczki w kuchni centralnej.
- W Środowiskowym Domu Samopomocy „Integracja” wykonano:
 - remont schodów zewnętrznych budynku,
 - naprawę sprzętu p.poż. i kotłów c.o., systemu alarmowego, sieci telefonicznej i faksu.
- Środki finansowe w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Szansa dla Dziecka” przeznaczono na konserwację dźwigu, kotłowni oraz systemu oddymiania.
- W ramach środków wydatkowanych w Domu Pomocy Społecznej „Wędrowiec” usunięto awarię kotłowni i kanalizacji (przepompowni) oraz naprawiono dach, kominy, drzwi, system klimatyzacji, instalację elektryczną, sprzęt kuchenny i pralniczy.
- W ramach środków wydatkowanych w Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” dokonano:
 - naprawy centrali telefonicznej, lodówki, maszyny do szycia, sprzętu pralniczego, suszarki,
 - wymiany instalacji kanalizacji i instalacji zimnej wody,
 - modernizacji instalacji monitoringu.
- W Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych naprawiono system p.poż., dźwig oraz kocioł grzewczy.

Zadania gminy w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym realizuje **Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu**.

W 2018 r. w strukturze CIS funkcjonowało 5 pracowni:

- pracownia porządkowa (dwie grupy prowadzone w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE, trzy grupy prowadzone w ramach działalności statutowej),
- pracownia gastronomiczna (jedna grupa prowadzona w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE, jedna grupa prowadzona w ramach działalności statutowej),
- pracownia opiekuna osoby starszej i niepełnosprawnej (jedna grupa prowadzona w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE),
- pracownia remontowo-porządkowa (dwie grupy prowadzone w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE),
- pracownia pielęgnacji i konserwacji terenów zielonych (jedna grupa prowadzona w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE).

W ciągu całego roku w zajęciach Centrum Integracji Społecznej wzięło udział 113 osób. Łączna liczba uczestników, która ukończyła zajęcia prowadzone w CIS, to 48 osób, z czego 17 osób ukończyło Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego i otrzymało zaświadczenia. Na dzień 31 grudnia 2018 r. na zajęcia w CIS uczęszczało 98 osób.

Realizowane projekty, współfinansowane ze środków UE w 2018 r.:

- **„Centrum Integracji Społecznej przestrzeni dla aktywności osób wykluczonych”**

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oś priorytetowa: IX. Włączenie społeczne dla działania: 9.1. Aktywna integracja dla poddziałania: 9.1.3. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI.

Cel projektu: odbudowanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy oraz pełnienia ról społecznych osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i ich bezpośredniego otoczenia (głównie członkowie rodzin).

Projekt adresowany jest do mieszkańców oraz osób związanych z obszarem rewitalizacji Bytomia. Wsparciem objętych zostanie 200 osób. Docelowo około 135 osób realizować będzie Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. W tej grupie znajdą się przede wszystkim osoby nie będące w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych, m.in. długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami, osoby uzależnione oraz bezdomne.

Projekt realizowany jest od 01.04.2018 r. do 31.03.2020 r. Całkowita wartość projektu: 3 127 427,53 zł, w tym: środki UE 2 658 313,40 zł, budżet państwa: 312 742,75 zł.

- **„Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej”**

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oś priorytetowa: X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna działanie 10.2. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych poddziałanie: 10.2.3. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – OSI.

Przedmiotem projektu jest dostosowanie budynku Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu przy ul. Karola Marki 10 do prowadzenia działań zmierzających do usamodzielnienia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez edukację zawodową i społeczną, wzmocnienie potrzeby powrotu na rynek pracy i pełnienia ról społecznych. Zakres projektu obejmuje prace remontowe dachu, elewacji, fundamentów, stolarki okiennej i drzwiowej, komunikacji, pomieszczeń, instalacji wewnętrznych, dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych i przepisów p.poż. oraz zagospodarowanie terenu.

Projekt realizowany był od 04.04.2018 r. do 30.04.2019 r. Całkowita wartość projektu: 6 000 000,00, w tym: środki UE 5 054 947,87 zł, budżet państwa: 594 699,75 zł.

Resort zdrowia w Bytomiu funkcjonuje w strukturze obejmującej Wydział Zdrowia oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, będący jednostką organizacyjną Urzędu Miasta. Po rozpoczęciu kadencji nowych władz miasta z prośbą o interwencję zwrócili się pracownicy MOPR-u sygnalizując, iż od dłuższego czasu są oni ofiarami mobbingu. Zjawisko to dotyczyło dwóch niezależnych komórek organizacyjnych, podległych różnym kierownikom. Po powołaniu dwóch komisji antymobbingowych, w wyniku wewnętrznej kontroli ujawniono, iż sygnały o stosowanym wobec siebie mobbingu przez kierowników komórek MOPR-u pracownicy zgłaszali już dyrektorowi jednostki w latach ubiegłych. Z powodu braku reakcji w tym zakresie MOPR w Bytomiu utracił kilku doświadczonych pracowników z wieloletnim stażem, którzy zniechęceni bezczynnością władz postanowili odejść z pracy.

Ponadto w wyniku niezależnej kontroli Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach ujawniono, iż z uwagi na niewłaściwe gospodarowanie uzyskanymi dotacjami istnieje duże ryzyko zwrotu kwoty ponad 250 tysięcy złotych na rzecz Skarbu Państwa. Chodzi o nieprawidłowości przy kwalifikowaniu środków na dodatkowe wynagrodzenia w związku z realizacją zadań dotyczących wypłaty świadczenia „500+” i innych. Postępowanie wyjaśniające w powyższej sprawie trwa, a komisje antymobbingowe nie zakończyły jeszcze swojej działalności. Niezależnie od powyższego władze miasta podjęły decyzję o odwołaniu dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu a kierownicy komórek organizacyjnych nie pełnią już swoich funkcji do czasu raportu końcowego z prac komisji.

3.6. Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Kultura to ważny obszar aktywności miasta, który znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców. Jest nie tylko istotnym elementem wizerunku miasta i odpowiedzią na potrzebę tworzenia i kontaktu ze sztuką, ale również narzędziem integracji i budowania wspólnej tożsamości lokalnej mieszkańców miasta oraz województwa. W rozwijanie szeroko rozumianej kultury w Bytomiu zaangażowanych jest 5 instytucji samorządowych – 3 miejskie: Bytomskie Centrum Kultury, Bytomski Teatr Tańca i Ruchu „Rozbark”, Miejska Biblioteka Publiczna i 2 wojewódzkie: Opera Śląska i Muzeum Górnos Śląskie, a także wiele organizacji pozarządowych, podmiotów komercyjnych, grup nieformalnych, środowisk twórczych oraz osób indywidualnych.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W BYTOMIU

(instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 43. Porównanie danych dot. MBP w Bytomiu w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba księgozbioru	248 533	249 216	249 707	238 849	228 171
Liczba czytelników	14 102	12 816	12 136.	11 438	11 060
Procent liczby czytelników wobec ogółu mieszkańców	8,98%	8,31%	8,02%	7,68%	7,57%
Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców Bytomia	176	161,5	161,7	174,42	152,57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Stan ilościowy księgozbioru na 31.12.2018 r. wynosił **228 171 woluminów**. W roku 2018 zakupiono **6 484 woluminów** ze środków własnych instytucji, Gminy Bytom oraz dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa - zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”

- W wypożyczalniach zarejestrowano **11 060** czytelników, liczba wypożyczeń na 1 czytelnika wynosiła **20,17**;
- W roku 2018 instytucja zorganizowała: **66** lekcji bibliotecznych, **90** spotkań bajkowych dla przedszkolaków, **10** wycieczek po bibliotece, **24** konkursów, zajęć plastycznych i literackich, **66** wystaw i prezentacji, **3** festyny, **43** zajęć w czasie ferii i wakacji, **24** spotkań autorskich, **31** zajęć z osobami niepełnosprawnymi i **32** spotkania w ramach dyskusyjnych klubów książki;
- Liczba czytelników na 100 mieszkańców Bytomia wynosiła: **7,57**;
- Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców Bytomia: **152,57**.

Ważniejsze imprezy organizowane i współorganizowane przez MBP w Bytomiu.

W roku 2018 Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu promowała swoje cele statutowe wśród mieszkańców poprzez między innymi poniższe wydarzenia:

- działalność kąciku artystycznego „KreaTYwnia”;
- akcję „Randkę w ciemno...z książką!”;
- liczne wystawy i prezentacje;
- spotkania historyczne z śląskimi historykami;
- spotkania „Zasłuchani, zaczytani” w Dziennym Domu Pomocy nr 1 w Bytomiu;
- spotkania w ramach XVII Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom;
- organizacja Narodowego Czytania „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego;
- akcję „Z książką na start”.

BYTOMSKIE CENTRUM KULTURY

(instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 44. Porównanie liczby imprez i widzów w BCK w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba imprez	419	411	380	367	309
Liczba widzów	77 160	69 900	73 794	65 020	42 317

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Analiza danych dot. działalności BCK w 2018 powinna uwzględniać, że w okresie: kwiecień 2018 r. - kwiecień 2019 r. siedziba instytucji była wyłączona z użytkowania wskutek realizacji projektu „III etap modernizacji Bytomskiego Centrum Kultury” realizowanego w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 – Oś Priorytetowa X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – OSI.

Spadek liczby widzów w stosunku do lat ubiegłych uzasadniony jest pracami remontowymi prowadzonymi w siedzibie BCK. Łączna liczba widzów Bytomskiego Centrum Kultury w 2018 roku wyniosła **42 317** (w tym: koncerty – **12 085 osób**, spektakle – **2053 osób**, kabarety – **207 osób**, seanse filmowe – **5 444 osób**, wynajmy i użyczenia – **7584 osób**). Imprezy plenerowe zgromadziły **16 928 osób**. Działania edukacyjne objęły – **6060 osób**.

Imprezy zorganizowane w Bytomskim Centrum Kultury w 2018 roku:

- **27 koncertów – 12 085 osób**, m.in.: Koncert Noworoczny, Festiwal Muzyka Narodów we współpracy z Ligą Kobiet Nieobojętnych (8810 osób), Dni Bytomia (2500 osób) koncerty w ramach bytomskiej Jesieni Literackiej (397 osób), Bytomski Jarmark Średniowieczny we współpracy z stowarzyszeniem Leo Corde (2 000 osób);
- **4 występy kabaretowe – 207 osób**;
- **193 seansów filmowych** w tym 54 pozycji tytułowych – **4343 widzów w siedzibie i 1001 osób uczestniczących w kinie plenerowym**;
- **4 wystawy - 145 osób** (wystawa plakatu teatralnego, wystawa plakatu Marka Skupińskiego, wystawa zdjęć Dariusza Bohn: „Karpaty w obiektywie”, wystawa zdjęć Rity Dubas przy współpracy z Ligą Kobiet Nieobojętnych);
- **9 spektakli szkolnych – 4710 osób** (m.in.: „Opowieść wigilijna”, „Tango”, „Dorotka w krainie Oz”, „Królowa śniegu”);
- **53 pozostałych imprez kulturalnych i edukacyjnych** (w tym imprezy cykliczne m.in.: Klub Zielonej Żyrafy, Becekowy Pokój Gier, Zimowa Feriada Artystyczna, warsztaty w ramach festiwalu „Kwiaty na kamieniach”);
- **7 spektakli teatralnych – 2053 osób** (spektakle w ramach projektów: Scena Familijna i „Klocki Teatralne. Dni Teatru dla Juniorów”).

Wzorem lat ubiegłych BCK współpracowało z wieloma stowarzyszeniami, których działalność posiada charakter „misyjny” oraz innymi instytucjami zajmującymi się działalnością kulturalną, co pozwoliło wielu uzdolnionym młodym ludziom na prezentację i występy na prawdziwej profesjonalnej scenie.

BCK użyczyło salę widowiskową szkołom oraz następującym instytucjom:

- MDK Nr 1 (Koncert noworoczny);
- MDK Nr 2 (Festiwal Piosenki Obcojęzycznej);
- DPS w Bytomiu (warsztaty);
- ZHP (festiwal marynistyczny);
- Jednostka Wojskowa (pokaz filmu „Wołyń”);
- szkoły podstawowe;
- Uniwersytet Trzeciego Wieku (koncert noworoczny);

- Fundacja Nowych Możliwości (Bytom Film Festival).

Przy współpracy z Domem Pomocy Społecznej w Bytomiu oraz Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w siedzibie BCK odbywały się zajęcia grup terapeutycznych oraz grup psychodyskusyjnych, w których udział wzięło 122 osoby.

Z płatnych wynajmów sal w Bytomskim Centrum Kultury skorzystało kilka firm z całego kraju, które organizowały spotkania o charakterze handlowym i szkoleniowym oraz agencje artystyczne przy współpracy z którymi na bytomskiej scenie wystąpili znani artyści kabaretowi, a także soliści Narodowego Teatru Opery i Baletu w Odessie i Operetki w Kijowie.

BYTOMSKI TEATR TAŃCA I RUCHU ROZBARK

(instytucja kultury – instytucja artystyczna Gminy Bytom)

Tabela 45. Porównanie liczby spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba spektakli	45	96	82	79	66
Liczba widzów	4 996	11 883	9 420	10 368	7123

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

- Liczba spektakli w 2018 roku: **66 (w tym 4 premiery, 21 spektakli własnych, 13 szkolnych i 32 gościnnych)**;
- Liczba widzów w 2018 roku: **7123 osób** w tym: 3268 na spektaklach własnych, 1869 spektaklach szkolnych i 1986 na spektaklach gościnnych;
- Liczba imprez edukacyjnych, warsztatów: **636**;
- Liczba uczestników działań edukacyjnych: **7566 osób**;
- Liczba wynajmów: **42**.

Najważniejsze wydarzenia artystyczne w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu „Rozbark” w roku 2018:

- Działalność Teatru w ramach Polskiej Sieci Tańca – pierwszej sformalizowanej sieci centrów wspierających sztukę tańca w Polsce. Głównym celem Polskiej Sieci Tańca jest wzajemna cyrkulacja produkcji tanecznych, powstających w instytucjonalnych zespołach oraz tworzonych przez niezależnych artystów;
- „TOTAL”, spektakl, choreografia: Paweł Sakowicz;
- „Śmierć. Ćwiczenia i wariacje”, spektakl, choreografia: Renata Piotrowska-Auffret;
- „Płaczki”, spektakl, choreografia: Agata Moląg;
- „RAW LIGHT”, Anna Nowicka, spektakl;
- „Historie, których nigdy nie opowiedzieliśmy”, spektakl, choreografia i reżyseria: Simone Sandroni, Lubelski Teatr Tańca;
- „Stymulacja ciała” & „Poza horyzont”, spektakl, choreografia: Elżbieta Pańtak, Grzegorz Pańtak, Kielecki Teatr Tańca;
- Premiery:
 - 01.06.2018 r. „**Fantazja**”, spektakl dla dzieci,
 - 14.06.2018 r. „**We_selle**” premiera, choreografia: Wojciech Mochnej,
 - 15.09.2018 r. „**Lorem Ipsum**” Vagabond Physical Collective, premiera, choreografia Paweł Urbanowicz,
 - 29.09.2018 r. „**Rozkosz**”, premiera, choreografia: Jakub Lewandowski;

- Współpraca z Akademią Sztuk Teatralnych, im. St. Wyspiańskiego w Krakowie, Wydziałem Teatru Tańca:
 - 5 spektakli „Gdzie jest Paweł, czyli chcemy spokoju”,
 - 3 spektakle „Bal w operze”,
 - 3 spektakle „Poskromienie złoŹnicy”,
 - 4 spektakle „CPH4”;
- W ramach Nocy Teatrów Metropolii 2018 Teatr przygotował szereg wydarzeŹ artystycznych;
- Warsztaty taneczne;
- Warsztat i wykłady fotograficzne poświęcone czarno-białej fotografii portretowej;
- Black & white dance party – impreza taneczna;
- Spacerownik teatralny;
- Projekty dla dzieci i młodzieży:
 - „Ferie w Teatrze”,
 - „Lato w Teatrze”,
- Projekty międzynarodowe:
 - „Ann Van den Broek fest”, warsztaty, wykład, spotkanie, projekcja filmu;
- Projekty społeczne – „ROZBARK Dance”:
 - 21.04.2018 Rozbark Dance Projekt, casting,
 - Projekt „ROZBARK Dance” to inicjatywa skierowana między innymi do grupy młodzieży wychowującej się w trudnych dzielnicach Bytomia. Celem projektu jest ukazanie znaczenia tańca jako formy aktywizacji społecznej i uniwersalnego środka komunikacji. Poprzez taniec stwarza się młodym ludziom kreatywną alternatywę spędzania wolnego czasu. Systematyczna, sześciomiesięczna praca wyłonionej grupy ukierunkowana będzie na przygotowanie spektaklu, który zostanie zaprezentowany szerokiej publiczności.
 - 16.06.2018 „ROZBARK Dance” pokaz work in progress,
 - Pierwszy publiczny pokaz projektu edukacyjno-społecznego „ROZBARK Dance”,
 - 10.08-16.08.2018 Rozbark Dance, warsztaty w ramach obozu,
 - 8.12.2018 „Którędy droga?”, spektakl finałowy projektu „ROZBARK Dance”.

OPERA ŚLĄSKA W BYTOMIU

instytucja kultury (artystyczna) Samorządu Województwa Śląskiego

Tabela 46. Porównanie liczby spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba spektakli	190	183	197	205	131
Liczba widzów	75 075	67 187	76 721	92 679	73 387

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

- **Ogółem liczba widzów: 73 387 osób** w tym: w Bytomiu – spektakle wieczorne: 41 891 osób w Bytomiu – spektakle poranne (szkolne): 17 137 osób, na wyjeździe w kraju: 8 218 osób;
- **Działania pozostałe** (współorganizacja): ogółem liczba działań: 140, ogółem liczba uczestników: 41 071;
- **Liczba premier – 5;**
- **Ogółem liczba spektakli/koncertów w kraju - 131:**
 - w tym: w Bytomiu – spektakle wieczorne: **95**,
 - w Bytomiu – spektakle poranne (szkolne): **17**,
 - na wyjeździe w kraju: **19**.

Najważniejszymi wydarzeniami artystycznymi Opery w roku 2018 były:

- **26.03.2018** – współorganizowana przez Operę Śląską **uroczystość wręczenia Złotych Masek** – nagród teatralnych województwa śląskiego i opolskiego. Opera Śląska zdobyła trzy Złote Maski;
- **21.04.2018** – **PREMIERA** spektaklu teatralno-muzycznego **„CZEKAJĄC NA CHOPINA”**. Realizatorzy: MICHAŁ ZNANIECKI – scenariusz, inscenizacja i reżyseria, ANNA RATAJCZYK;
- **29.04.2018** – **XI JUBILEUSZOWA GALA BALETOWA z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca**, współorganizowana przez Ogólnokształcącą Szkołę Baletową im. L. Różyckiego w Bytomiu;
- **19.05.2018** – **PREMIERA** dwóch baletowych jednoaktówek **„SZEHEREZADA/MEDEA”**. Realizatorzy: MACIEJ TOMASIEWICZ – kierownictwo muzyczne, ROBERT BONDARA – reżyseria i choreografia, MARTYNA KANDER – scenografia i kostiumy;
- **16.06.2018** – **PREMIERA** opery W. A. Mozarta **„RZEKOMA OGRODNICZKA – LA FINTA GIARDINIERA”**. Było to jednocześnie zakończenie 73. Sezonu artystycznego. Spektakl powstał w koprodukcji z Akademią Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Realizatorami premierowego przedstawienia byli: Bassem Akiki – kierownictwo muzyczne, André Heller-Lopes – reżyseria, Renato Theobaldo – scenografia;
- na zakończenie 73. sezonu artystycznego Opery Śląskiej, **16 czerwca**, wręczone zostały także **Statuetki Opery Śląskiej**. Nagrodzeni zostali: **Maja Morawiec** (Meloman Roku), **Stefan Papierowski** (Meloman Roku), **Anna Cichoń** z restauracji **Appassionata** (Przyjaciel Teatru), **Wojciech Giebuta** z firmy Wine Service (Przyjaciel Teatru), **Beata i Arkadiusz Zdebel** z Rezydencja Luxury Hotel (Mecenas), **Aleksander König** z Cafe Silesia (Mecenas), **Małgorzata Walewska** (Nagroda Specjalna) i **Feliks Widera** (Nagroda Specjalna);
- **16.09.2018** – **INAUGURACJA 74. SEZONU ARTYSTYCZNEGO OPERY ŚLĄSKIEJ**. Na scenie Opery Śląskiej zaprezentowana została **„Halka”** Stanisława Moniuszki – uznawana za pierwszą polską operę narodową. W ten sposób Opera Śląska wpisała się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Spektakl poprowadził Stephen Ellery – dyrygent o międzynarodowej sławie i miłośnik twórczości Stanisława Moniuszki, który kieruje muzycznie Polską Operą w Londynie przy Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym;
- **25.09.2018** – Opera Śląska gościła na **Festiwalu im. Adam Didura** w Sanoku. Zaprezentowała tam operę Charles’a Gounoda **„Romeo i Julia”** – spektakl nagrodzony Złotą Maską jako Przedstawienie Roku 2017. Jako Romeo wystąpił Andrzej Lampert;
- **29.09.2018** – **9. METROPOLITALNA NOC TEATRÓW** – kolejna edycja wydarzenia organizowanego przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię. Tego wieczoru zaprezentowane zastały aż trzy spektakle – na dużej scenie Opery Śląskiej opera komiczna W. A. Mozarta Rzekoma ogrodniczka – La finta giardiniera, a w Sali Koncertowej im. Adama Didura dwukrotnie spektakl teatralno-muzyczny Czekając na Chopina Michała Znanieckiego. W ramach specjalnych atrakcji Nocy Teatrów w Galerii Handlowej Agora w Bytomiu odbył się flashmob – występ Chóru Opery Śląskiej. W gmachu opery na gości czekały m.in. otwarte pracownie (malarsko-modelarska i krawiecka) i przymierzalnia teatralnych kostiumów. Odbyły się także warsztaty projektowania kostiumów, warsztaty Studia Baletowego Opery Śląskiej i lekcja pokazowa uczniów Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu, pokaz instrumentów muzycznych, lekcje śpiewu operowego oraz pokaz charakteryzacji. Nie zabrakło także nocnego zwiedzania, czyli poszukiwania Upiora w Operze. Tego wieczoru Operę Śląską odwiedziło **ponad 2 tys. osób**;
- **20.10.2018** – **PREMIERA** opery J. M. K. Poniatowskiego **„DON DESIDERIO”**. Realizatorzy: JAKUB KONTZ – kierownictwo muzyczne, EWELINA PIETROWIAK – reżyseria, ALEKSANDRA GAŚSIOR – scenografia i kostiumy;
- **10-11.11.2018** – Chór Opery Śląskiej wystąpił w spektaklu **„Shell Shock, a requiem of war”** w Filharmonii Paryskiej. Spektakl zorganizowano w ramach obchodów 100-lecia od

zakończenia I wojny światowej. Chór Opery Śląskiej w Bytomiu wystąpił jako jedyny zespół artystyczny z Polski. Zespół, wraz z dyrektorem **Łukaszem Goikiem** i pod kierownictwem **profesor Krystyny Krzyżanowskiej-Łobody**, został zaproszony przez **Cité de la musique Philharmonie de Paris** do współpracy w tym wyjątkowym na skalę światową projekcie artystycznym;

- **07.12.2018** – na deskach Opery Śląskiej odbyła się premiera opery „**Traviata**”, w reżyserii Michała Znanieckiego. Na scenie w rolach głównych wystąpili m.in. Joanna Woś i Andrzej Lampert, laureaci Złoty Masek w kategorii role wokalne-aktorskie.

Działania edukacyjne Opery Śląskiej w Bytomiu:

- **STUDIO BALETOWE** dla dwóch grup wiekowych – dzieci i dorosłych (120 spotkań – 815 uczestników);
- **ELEMENTARZ OPEROWY/LEKCJA TEATRALNA** – cykl lekcji teatralnych i warsztatów artystycznych skierowanych do najmłodszych, dla których udział w lekcji jest okazją do pierwszego kontaktu z teatrem operowym (18 spotkań – 225 uczestników);
- **ZWIEDZANIE OPERY** – dla małych i dużych odkrywców organizowane są wycieczki po Operze do miejsc, które pozostają w cieniu scenicznych reflektorów (69 wycieczek – 2222 uczestników);
- **SPOTKANIA Z ORKIESTRĄ** – to podróż przez motywy muzyczne z popularnych filmów i bajek. W trakcie spotkania dzieci mogą samodzielnie zagrać na instrumentach oraz wziąć udział w konkursach z nagrodami (6 spotkań – 190 uczestników);
- **PRELEKCJE EDUKACYJNE** poprzedzające prezentacje spektakli Opery Śląskiej (10 prelekcji – 3501 uczestników);
- **LETNIE WARSZTATY STUDIA BALETOWEGO**, które odbyły się w Operze Śląskiej w lipcu i sierpniu 2018. Dzieci spędzały czas poznając podstawy tańca klasycznego, tajemnice teatru, a ponadto brały udział w ciekawych warsztatach, wycieczkach i zabawach;
- **ZWIEDZANIE OPERY ŚLĄSKIEJ** połączone z przedstawieniem jej historii, specyfiki miejsca oraz charakterystyki przedstawienia operowego (10 spotkań – 195 uczestników);
- **ZAJĘCIA CHÓRU DZIECIĘCEGO OPERY ŚLĄSKIEJ** – Chór Dziecięcy Opery Śląskiej zainicjował swoją działalność 13 lutego 2018 roku. W skład zespołu wchodzi dzieci w wieku od 7 do 11 lat. (27 spotkań – 637 uczestników).

Nagrody:

- **ZŁOTA MASKA** w kategorii „Przedstawienie Roku 2017” – spektakl *Romeo i Julia* na scenie Opery Śląskiej;
- **ZŁOTA MASKA** w kategorii „Rola wokalne-aktorska” – Andrzej Lampert za rolę Romeo w spektaklu *Romeo i Julia* na scenie Opery Śląskiej;
- **ZŁOTA MASKA** w kategorii „Scenografia” – Luigi Scoglio za scenografię do spektaklu *Romeo i Julia* na scenie Opery Śląskiej;
- **Nagroda im. Zbigniewa Grucy** przyznawana przez redakcję „Dziennika Teatralnego” - Andrzej Lampert za rolę Romeo w spektaklu „Romeo i Julia” na scenie Opery Śląskiej;
- **Teatralna Nagroda Muzyczna im. Jana Kiepury** w kategorii Najlepszy Dyrygent - Bassem Akiki za spektakl „Romeo i Julia” na scenie Opery Śląskiej;
- **Teatralna Nagroda Muzyczna im. Jana Kiepury** w kategorii Najlepsza Śpiewaczka Operowa - Ewa Majcherczyk za rolę Julii w spektaklu „Romeo i Julia” na scenie Opery Śląskiej;
- **Teatralna Nagroda Muzyczna im. Jana Kiepury w kategorii Najlepszy Debiut** - Sławomir Naborczyk za rolę Edwina w spektaklu „Księżniczka czardasza” na scenie Opery Śląskiej;
- **SŁONECZNIKI 2018** – wyróżnienie w kategorii Muzyka, w konkursie organizowanym przez portal CzasDzieci.pl - „Mały kominiarczyk. Zróbmy operę!”, jako najbardziej rozwojowa śląska inicjatywa dla dzieci w wieku 0-14 lat;
- **Złota Odznaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Śląskiego** dla Andrzeja Lamperta;

- **Złota Odznaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Śląskiego** dla Macieja Komandery;
- **Złota Odznaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Śląskiego** dla Bogdana Kurowskiego;
- **Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury za rok 2018** Nagroda artystyczna - Michał Znaniecki, za wybitne osiągnięcia artystyczne;
- **Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury za rok 2018;**
- **Nagroda dla młodych twórców** - Dagmara Walkowicz-Goleśny, za osiągnięcia w dziedzinie scenografii, kostiumografii i malarstwa.

MUZEUM GÓRNOŚLĄSKIE W BYTOMIU

instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego

Tabela 47. Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba wystaw	24	11	27	25	27
Odwiedzający	24 258	15 302	21 512	21 981	34 257

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

- Wystawy stałe - **3** („Przyroda Górnego Śląska. Lasy. Wody i mokradła”, „Z życia ludu śląskiego w XIX–XX wieku”, „Galeria Malarstwa Polskiego”);
- Wystawy czasowe własne – **24**;
- Frekwencja na wystawach łącznie – **34 257 osób**;
- 78 warsztatów edukacyjnych.

Wystawy czasowe:

- „Radą i czynem. Luteranie w Bytomiu w XIX i XX wieku”;
- „Fotografia dzikiej przyrody 2002-2016 / Wildlife Photographer of the Year”;
- „Witamy w nanoś wiecie” ;
- „Pasja – rozważania wielkopostne” ;
- „(Nie)znana historia. Miecz z Kielczy” ;
- „Twój Vincent van Gogh. Obrazy z filmu” ;
- „100 x 100. Nasze stulecie”;
- „Śląska Rzecz 2017” ;
- „Drugie życie zwierząt. Mistrzowie preparacji” ;
- „Wszystko widzę, nic nie słyszę”;
- „Chomik europejski (*Cricetus cricetus*) – ginący klejnot naszej przyrody” ;
- „Śląskie betlejkę i szopki z Ameryki Południowej – Boże Narodzenie bez granic” ;
- „Archeologiczne odkrywanie Górnego Śląska. Jerzy Szydłowski – sylwetka Mistrza W rytmie buntu. Polska awangarda międzywojnia” ;
- „Pod betlejemską gwiazdą – Boże Narodzenie bez granic” ;
- „Górnośląskie kruszonki” ;
- „Muzycy obrazu. Alfred Lenica. Jan Lenica” ;
- „Kiedy węgiel był zielony – twórczość Ludwika Holesza” ;
- „Orzeł w symbolice narodowej” ;
- „Ballada o mieście” ;
- „Od śmierci nikt się nie wykręci” ;
- Projekt „Jego Wysokość Król But”: wystawa „Każdy krok zostawia ślad. Obuwie historyczne ze zbiorów Muzeum Archeologicznego w Gdańsku” ;

- Projekt „Jego Wysokość Król But”: wystawa „Z życia bytomskich szewców i garbarzy”;
- Józef Pankiewicz. Grafiki z podróży.

Ważniejsze wydarzenia w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu w 2018 r.:

- Muzeum Górnośląskie w Bytomiu dołączyło do inicjatywy Sejmiku Województwa Śląskiego, ustanawiającego rok 2018 „Rokiem Odry – Rzeki Pozytywnej Energii”, pokazującej Odrę jako rzekę wielkich szans i atut regionu, a także podkreślającej jej wyjątkowy charakter i jej dorzecza. Zorganizowano w ramach tego tematu szereg spotkań, wykładów i warsztatów dla dzieci;
- Ferie zimowe i wakacje letnie w Muzeum Górnośląskim;
- Europejskie Dni Dziedzictwa w Muzeum Górnośląskim;
- Festiwal Śląski Szwung - pierwsze tego rodzaju zakrojone na tak szeroką skalę przedsięwzięcie, będące swoistym świętem Górnego Śląska, mającym na celu zapoznanie większego grona odbiorców z barwną, ale i w ostatnim czasie coraz modniejszą kulturą i tradycją regionu, zarówno w warstwie etnograficznej, wizualnej, jak i muzycznej;
- „Górnośląskie kroszonki 2018” – kolejna edycja konkursu i wystawy;
- Kolejna edycja ogólnopolskiego konkursu literackiego na opis dzieła malarskiego, organizowanego corocznie przez Muzeum Górnośląskie w Bytomiu „Słowo a obraz”;
- Muzeum Górnośląskie zostało wyróżnione dwukrotnie w 2018 r. Pierwsze wyróżnienie w kategorii „Dokonania z zakresu konserwacji” otrzymał projekt „Konserwacja i ochrona Domu Modlitwy Kongregacji Wyznania Mojżeszowego w Bytomiu przed całkowitym zniszczeniem”, a drugie – w kategorii „Wystawy” zyskała ekspozycja „Z głową w chmurach. Czepce, czepki i półszepce”;
- 19 czerwca 2018 r. Muzeum Górnośląskie odwiedził Hugh Welchman, brytyjski producent filmów animowanych i krótkometrażowych, który w duecie z Dorotą Kobiela zrealizował nowatorski, pełnometrażowy film „Twój Vincent”, doceniony na arenie międzynarodowej i obsypany wieloma nagrodami.

Noc Muzeów 2018 (19 maja 2018 r.) odbyła się pod hasłem „Odlotowa Noc Muzeów” – wydarzeń, prezentacji, spotkań, warsztatów i gier nawiązujących do lotnictwa i tęsknoty człowieka do unoszenia się w przestworzach. **W imprezie uczestniczyło 7726 osób.**

GALERIE

CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ „KRONIKA” (filia BCK)

Tabela 48. Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba wystaw	17	23	18	15	15
Odwiedzający	5400	3 752	4021	2370	4147

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

CSW Kronika w 2018 r. zrealizowała **15 wystaw** w swojej siedzibie oraz w przestrzeni publicznej poza siedzibą. W 2018 r. w CSW Kronika odbyło się również kilkanaście wydarzeń kulturalnych, które wraz z wystawami złożyły się na program merytoryczny. Pośród wydarzeń były pokazy filmów, przegląd światowej animacji „Ars Electronica”, spotkanie dyskusyjne wokół publikacji Małgorzaty Szadały „Schrony przeciwatomowe i słowniki”, koncerty, wykłady oraz liczne oprowadzanie kuratorskie. CSW pozyskała partnerów oraz środki finansowe z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego na realizację dwóch zbiorowych wystaw: „HateFree?” oraz „Najpiękniejsza Katastrofa). W 2018 r. CSW Kronika gościła na rezydencji artystycznej Juraja Florka, której podsumowaniem była wystawa „Coal and Eggs”.

W związku z remontem siedziby BCK w CSW odbywały się wydarzenia w ramach cyklu: Klub Zielonej Żyrafy, BCKino w podróży, Becekowy pokój gier.

Spotkania, pokazy:

- wieczór autorski Grzegorza Olszańskiego;
- XXII Turniej Jednego Wiersza im. S.Horaka oraz warsztaty literackie z prof. Marianem Kisielem;
- wręczenie tytułu Bytomianki Jesieni Katarzynie Lazar;
- wizyta stażystów z Hiszpanii w ramach unijnego programu Erasmus.

Edukacja:

- warsztaty edukacyjno – artystyczne dla dzieci („Świetlica sztuki”);
- Ferie w Kronice.

„SqArt GALLERY”

29 listopada 2018 r. odbył się w niej wernisaż zbiorowy malarstwa, rzeźby, grafiki i fotografii artystycznej. W surowych, designerskich wnętrzach swoje prace zaprezentowali: Bartosz Frączek (malarstwo), Jarosław Kweclich (malarstwo), Czesław Nowakowski (malarstwo, metaloplastyka), Cyprian Nocoń (malarstwo), Ewa Ostaficzuk-Olbrychska (grafika), Marek Szczepanik (malarstwo), Kornel Wilczek (metal design) oraz Veroniq Zafon (fotografia artystyczna). Imprezę uświetnił występ Tomasza Kołakowskiego.

Galeria mieści się w zrewitalizowanym budynku Bytom Square, na terenie dawnych Zakładów Odzieżowych Bytom przy ul. Wrocławskiej. Łączy w sobie funkcje instytucji kultury oraz obiektu komercyjnego, ponieważ można tutaj zarówno kupić prezentowane dzieła sztuki, jak i wynająć przestrzeń artystyczną w celach biznesowych. Jednak główną misją Galerii jest propagowanie szeroko pojętej sztuki współczesnej.

GALERIA „STALOWE ANIOŁY”

Najważniejszym wydarzeniem organizowanym przez Pracownię Stalowe Anioły jest **Festiwal Sztuki Wysokiej**. W roku 2018 odbyła się dziewiętnasta edycja tego ważnego na kulturalnej mapie Śląska przedsięwzięcia. Festiwal to coroczne, plenerowe wydarzenie artystyczne. Festiwal jest przedsięwzięciem interdyscyplinarnym łączącym wiele różnorodnych dyscyplin sztuki takich jak: malarstwo, grafika, fotografia, instalacja artystyczna, rzeźba, muzyka, teatr i performance.

W trakcie imprezy prezentowane są koncerty muzyczne i spektakl teatralny, oraz wyświetlane są filmy. Z Festiwalem ściśle powiązany jest **Mały Festiwal Sztuki Wysokiej**, podczas którego prezentowana jest wystawa dzieci i młodzieży z terenu całego Śląska, będąca pokłosiem przeprowadzonych warsztatów na terenie placówek oświatowych przez uznanych artystów. Ważnym elementem działalności Galerii są warsztaty artystyczne z zakresu mozaika, witraż, metaloplastyka oraz grafika, malarstwo, rysunek.

GALERIA MOTORYZACJI I TECHNIKI

(działalność w ramach Bytomskiego Ośrodka Edukacji)

Galeria mieści się w Bytomiu w trzech miejscach:

- obiekt udostępniony do zwiedzania przy ul. Strzelców Bytomskich 98. W dwóch salach o pow. 780 m² znajduje się ok. 40 najciekawszych pojazdów samochodowych i 20 jednośladów oraz symulator zderzeń, który stanowi bardzo ważny element edukacyjny z zakresu bezpieczeństwa na drodze. W okresie sprawozdawczym Galerię odwiedziło ogółem 4250 osób;
- obiekt przy ul. Felińskiego nadal wykorzystywany jest jako miejsce zdeponowania i zabezpieczenia bogatej kolekcji pojazdów militarnych. Opiekę nad budynkiem i zgromadzonymi eksponatami sprawuje nadal Stowarzyszenie Pasjonatów Wojskowości "KOMPANIA BYTOM". Obecnie znajduje się tam ok. 30 pojazdów militarnych oraz bogata kolekcja mundurów i sprzętu wojskowego;
- pomieszczenia dawnej Straży Zakładowej przy ul. Brzezińskiej (teren dawnych Zakładów Naprawczych Kolei Wąskotorowej). Przy ul. Brzezińskiej ulokowano 19 pojazdów (w tym samochody policyjne, strażackie, cywilne osobowe);
- Galeria prowadzi działalność edukacyjną pod nazwą Bytomska Akademia Bezpieczeństwa. Program edukacyjny realizowany jest wspólnie przez BOE, WORD Katowice, KM Policji w Bytomiu, Komendę Miejską Straży Pożarnej w Bytomiu. Tematyka zajęć obejmuje bezpieczeństwo w ruchu drogowym, naukę udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej, umiejętność zachowania i postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia w zajęciach BAB-u uczestniczyło 1304 dzieci w wieku wczesnoszkolnym i przedszkolnym z Bytomia i miast sąsiednich;
- Obchody 10-lecia Galerii Motoryzacji i Techniki;
- Impreza plenerowa "Bezpieczeństwo i zabawa" - na terenie Centrum Handlowego M1;
- XV Parada Pojazdów Zabytkowych Bytom 2018 - 14.09.2018. Dotychczasową działalność docenił Śląski Konserwator Zabytków, który wręczył Galerii "Dyplom za szczególne osiągnięcia na rzecz krzewienia zabytków ruchomych";
- Pozyskano rysunki z pomiarami z Muzeum w Stuttgarcie na temat pierwszego Mercedesa Velo (ciężarowego) wyprodukowanego w 1886 r. na zlecenie bytomskiego wydawnictwa Katolik.

POZOSTAŁE GALERIE W BYTOMIU

- Galeria „Pod Szttychem” przy MDK nr 1;
- Śląska Galeria Sztuki & Studia ARTystycznych Realizacji;
- Galeria SPAP „PLASTYKA”-„KOLOR”;
- Galeria „SUPLEMENT”;
- Galeria „POD CZAPLĄ”;
- MUSEUM MUSIC REPUBLIC;
- Galeria w FOYER OPERY ŚLĄSKIEJ;
- Galeria ROTUNDA w MBP;
- Galera BASZTA w BCK;
- Galeria Rynek 7 w Biurze Promocji Bytomia;
- Galeria „Na Poziomie” w Centrum Handlowym „Agora” w Bytomiu.

DOMY KULTURY I PLACÓWKI KULTURALNO - OŚWIATOWE

W Bytomiu funkcjonują dwa Młodzieżowe Domy Kultury. W ramach swojej pracy organizują liczne zajęcia i imprezy skierowane do dzieci i młodzieży w różnych grupach wiekowych.

MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY NR 1 W BYTOMIU

Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 w Bytomiu w 2018 roku organizował lub współorganizował **142 imprezy**, w których uczestniczyło: **10 597 osób**.

Ważniejsze imprezy organizowane przez MDK Nr 1 w Bytomiu:

- **XIII Memoriał im. Henryka Gagatka oraz III Turnieju Seniorów w Brydża** - jest kontynuacją turnieju Drużynowego Miast i Gmin zorganizowanego po raz pierwszy w 1992 roku przez założyciela sekcji brydża sportowego w Bytomiu Henryka Gagatka. Od 2013 roku turniej został mianowany przez Polski Związek Brydża Sportowego – Drużynowymi Mistrzostwami Polski Młodzieży Szkolnej;
- **Przesłuchania rejonowe „Małego” Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego oraz 63. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego**;
- **X Młodzieżowy Festiwal Keyboardowy BYTOM KEYBOARD TON 2018** – impreza jest jednocześnie etapem wojewódzkim V Ogólnopolskiego Konkursu Keyboardowego. Każdego roku w części konkursowej Festiwalu bierze udział kilkudziesięciu keyboardzistów nie tylko z województwa śląskiego, ale także z Polski i z zagranicy. Część konkursową uzupełniają warsztaty instrumentalne oraz Koncert Laureatów;
- **XV Przegląd Piosenki Żeglarskiej „WIOSENNE SZANTOWISKO 2018”**;
- **VI Mistrzostwa Polski Placówek Wychowania Pozaszkolnego w szachach**.

MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY NR 2 W BYTOMIU

- Ilość imprez – **170**
- Liczba kół zainteresowań - **85**
- Ilość uczestników zajęć - **8581 osób**

Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 w Bytomiu jest placówką oświatowo-wychowawczą obejmującą swym zasięgiem dzieci, młodzież uczącą się oraz osoby pozaszkolne. Celem działalności placówki jest rozwój zainteresowań, uzdolnień, doskonalenie umiejętności, pogłębianie wiedzy, oraz kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego. Dzieci i młodzież biorą bezpłatny udział w wielu kołach zainteresowań, korzystają ze specjalistycznych dobrze wyposażonych pracowni m.in. muzycznych, baletowej, plastycznej, modelarskiej, komputerowej. MDK nr 2 współpracuje z placówkami oświatowymi w dzielnicy Karb realizując bezpłatne zajęcia muzyczne, artystyczne, sportowe i rekreacyjne.

Ważniejsze wydarzenia w MDK Nr 2 w 2018 r.:

- **XIV Międzynarodowy Festiwal Modelarski BYTOM** Impreza odbywa się w Hali Sportowej „Na Skarpie” ul. Frycza Modrzewskiego 5a w Bytomiu i jest na stałe zapisana w kalendarzu zawodów modelarskich w tej części Europy. Corocznie imprezę odwiedzają setki modelarzy z Czech, Słowacji, Niemiec, Węgier, Włoch, Austrii oraz szeregu miast naszego kraju;
- **Wojewódzki konkurs twórczości plastycznej „Moja ulubiona pora roku”**;
- **Zawody Oyama Karate o Puchar Prezesa Klubu „Goliat”**;
- **Sparingi - Kumite Light-Contact juniorów**;
- **Warsztaty konstruowania i budowania latawców oraz konkurs na najlepszego latawca „Sięgając Chmur”**;
- **XII Wojewódzki Konkurs Wokalny " Motyw miłości w piosence obcojęzycznej"**;
- **II Liga Rugby Tag**.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ O CHARAKTERZE KULTURALNYM

- **Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze kulturalnym**

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny kultury dofinansowano **23 projekty na kwotę 167 250,50 zł.** Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm. w ramach art.19 a tzw. mały grant w dziedzinie kultury dofinansowano **6 projektów na kwotę 29 000,00 zł.**

- **Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze turystyczno – krajoznawczym**

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny turystyki dofinansowano **2 projekty na kwotę 430 000,00 zł.** (na utrzymanie GKW i na modernizację części taboru kolejowego GKW). Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) w ramach art.19 a (tzw. mały grant) w dziedzinie turystyki dofinansowano **1 projekt na kwotę 5 000,00 zł.**

INNE WYDARZENIA KULTURALNE ZORGANIZOWANE W 2018 ROKU NA TERENIE BYTOMIA

Obchody świąt narodowych:

- 1 marca 2018 r. zorganizowano obchody **Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych** – część oficjalna uroczystości z udziałem Wojskowej Asysty Honorowej 34. Dywizjonu Rakietowego OP w Bytomiu odbyła się w Miechowicach przed pomnikiem Ofiar Tragedii Górnośląskiej, bezpośrednio po mszy świętej w Kościele św. Krzyża udział wzięło ok. **300 osób**;
- 3 maja 2018 r. zorganizowano **obchody 227. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i 97. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego** – część oficjalna uroczystości z udziałem Wojskowej Asysty Honorowej 34. Dywizjonu Rakietowego OP w Bytomiu przed pomnikiem Wolności, odbyła się bezpośrednio po mszy św. w intencji Ojczyzny w kościele św. Trójcy w Bytomiu). **Udział wzięło ok. 500 osób**;
- 11 listopada 2018 r. zorganizowano obchody miejskie **100. Rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości** - część oficjalna uroczystości odbyła się z udziałem Wojskowej Asysty Honorowej 34. Dywizjonu Rakietowego OP w Bytomiu przed pomnikiem Wolności, bezpośrednio po mszy św. w intencji Ojczyzny). Z okazji Narodowego Święta Niepodległości odbyło się szereg imprez towarzyszących, między innymi, V Bieg Niepodległości, wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych z zespołem „Paka Rycha” w Operze Śląskiej oraz jubileuszowy XXI Międzynarodowy Turniej Piłki Wodnej Młodzików o „Puchar Niepodległości”. Dla uczczenia **Narodowego Święta Niepodległości** 10 listopada w Operze Śląskiej odbył się koncert z utworami G. G. Gorczyckiego, Johanna Sebastiana Bacha oraz Adama Wesołowskiego w wykonaniu Orkiestry Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Sinfonietta Cracovia. W uroczystościach wzięło udział około 350 osób.

Pozostałe wydarzenia kulturalne organizowane lub współorganizowane przez Wydział Kultury i Sportu UM w Bytomiu:

- 4 stycznia 2018 r. we współpracy z Bytomskim Centrum Kultury zorganizowano Koncert Noworoczny z udziałem artystów z Teatru Narodowego i Baletu w Odessie;
- 6 stycznia 2018 r. we współpracy z Sekcją ds. Nowej Ewangelizacji Kurii Diecezji Gliwickiej zorganizowano imprezę plenerową pn. Orszak Trzech Króli (zapewnienie scenotechniki), w której udział wzięło ok. 2 000 osób;
- 27 stycznia 2018 r. – rekonstrukcja walk o Miechowice w 1945 r. oraz obchody upamiętniające Tragedię Górnąśląską;
- 26 maja 2018 r. w Centrum Edukacyjno – Kulturalnym im. ks. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego przy parafii św. Jacka w Bytomiu - Rozbark zorganizowano koncert - Bytomia Rodzinne Muzykowanie w ramach Metropolitalnego Święta Rodziny – udział wzięło ok. 130 osób;
- 20 października 2018 r. w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark zorganizowano doroczną uroczystość wręczenia Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury – MUZA. Do nagrody zgłoszono 7 kandydatów; spośród których wybrano 5 laureatów. Uroczystość uświetnił spektakl w choreografii Jakuba Lewandowskiego pt. Rozkosz;
- 10 listopada 2018 r. w Operze Śląskiej zorganizowano doroczną uroczystość wręczenia Medali Miasta Bytomia. Prezydent przyznał medale 3 kandydatom, spośród 9 zgłoszonych wniosków z nominacjami. Uroczystość uświetnił koncert muzyczny podczas którego zaprezentowano największe dzieła muzyczne Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego, Jana Sebastiana Bacha oraz Adama Wesołowskiego;
- 20 grudnia 2018 r. zorganizowano oprawę artystyczną plenerowej imprezy miejskiej pn. Bytomska Wigilia ze świątecznym barszczem. W imprezie wzięło udział ponad 600 osób.

Najważniejsze cykliczne imprezy kulturalno-rozrywkowe zorganizowane w 2018 roku wsparte przez Gminę Bytom:

- **XIII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL im. ks. G.GERWAZEGO GORCZYCKIEGO** (8.11.–9.12.2018) Jeden z najbardziej rozpoznawalnych w kraju festiwali muzycznych. W Bytomiu zrealizowano 6 koncertów. W całym przedsięwzięciu wzięło udział około 14 500 widzów z czego w Bytomiu ok. 2400;
- **FESTIWAL MUZYKA NARODÓW** (01.07.-26.08.2018) Festiwal to cykl kameralnych koncertów wprowadzających słuchaczy w świat różnych kultur muzycznych, wizji artystycznych i miejsc na mapie podróży nie tylko Europy. W ramach Festiwalu zrealizowano **8 koncertów muzyki kameralnej** w Amfiteatrze w Parku Miejskim im. F. Kachła w Bytomiu. Na scenie zaprezentowało się blisko 30 artystów – muzyków i wokalistów. W programie były utwory z gatunku operowych, operetkowych, fortepianowych, muzyki kameralnej, klezmerskiej, musicali, były także ragtime'y, tanga, impresje jazzowe, popularne piosenki francuskie, ballady, rosyjskie, muzyka wielu kompozytorów - różnych narodowości. W edycji 2017 r. **w Festiwalu uczestniczyło około 9 tysięcy słuchaczy**, z których większość regularnie i wytrwale uczestniczyła we wszystkich koncertach plenerowych;
- **INDUSTRIADA 2018** (9 czerwca 2018 r.) We współpracy z Górnąśląską Koleją Wąskotorową zorganizowano 11 bezpłatnych przejazdów pociągów na trasie Bytom Wąsk. – Bytom Karb Wąsk (zwiedzających 4.200 osób, darmowe przejazdy – 2.500 osób). Zorganizowano wystawę fotograficzną, projekcję filmu, rekonstrukcję historyczną, a także wystawę taboru kolejowego. W Elektrociepłowni Szombierki zorganizowano zwiedzanie dla 870 osób, a także wydarzenie kulturalne dla około 1500 uczestników;
- **FESTIWAL POPULARYZATORÓW FILMOWYCH – BYTOM FILM FESTIVAL (6-8 września 2018)** Festiwal Popularyzatorów Filmowych Bytom Film Festival to impreza kierowana do profesjonalistów jak i amatorów branży filmowej, a przede wszystkim miłośników kina. Unikając utartych formuł, znanych z powtarzających się festiwali kina awangardowego, Bytom Film Festival zgromadził wokół siebie różnorodne grupy artystów i odbiorców.

W ramach tego ważnego na filmowej mapie Polski wydarzenia na bytomskich scenach stają blogerzy, recenzenci, twórcy zwiastunów, zaś w centrum pojawiają się sami reżyserzy. W bytomskim Festiwalu wzięło udział około 1.700 widzów na pokazach. Pokazy filmowe miały miejsce w Operze Śląskiej, salach kinowych Cinema City, w gmachu Sądu Rejonowego, Muzeum Górnos Śląskim. Prowadzone były również warsztaty w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu ROZBARK. Odbyło się 11 projekcji oraz 2 warsztaty;

- **XIX FESTIWAL SZTUKI WYSOKIEJ** (22 czerwca 2018) w ramach Festiwalu zorganizowano imprezę plenerową – To sztuka być kobietą, w której wzięło 1500 osób z całego kraju, a także wystawę prac artystów, podczas której zaprezentowano 140 prac. Zorganizowano po raz kolejny Mały Festiwal Sztuki Wysokiej z 250 pracami, a także zrealizowano 10 warsztatów twórczych dla dzieci, w których wzięło udział ok. 300 dzieci;
- **KWIATY NA KAMIENIACH – XXVII OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL PIOSENKI POETYCKIEJ** (2-3 czerwca 2018 r.). Festiwal odbywa się od 1992 roku w Bytomiu. Głównym celem jest konfrontacja wykonawców poezji śpiewanej z regionu i innych miejsc w kraju oraz przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych dla uczestników imprezy i osób zainteresowanych. Ważnym celem jest mobilizowanie środowisk twórczych do podejmowania działań artystycznych w dziedzinie szeroko pojętej poezji;
- **XII BYTOMSKA JESIEŃ LITERACKA** (20 – 26 listopada 2018 r.) Swoje utwory zaprezentowali artyści różnych miast naszego regionu oraz zaprezentowano spektakle teatralne i naukowe seminarium literackie. Wyłoniono zwycięzców Sceny Recytatora oraz Turnieju Jednego Wiersza im. Stanisława Horaka. Podczas finału zaprezentowali się laureaci konkursów;
- **V BYTOMSKI JARMARK ŚREDNIOWIECZNY** (8 – 9 września 2018 r.) Usiłując przybliżyć średniowieczną rzeczywistość Bytomskie Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej LEO CORDE wprowadziło mieszkańców naszego miasta w niezwykle świat tętniącej życiem osady handlowej, prezentując rzemiosło, walki i tańce z okresu XII-XV wieku. Odwiedzający mogli między innymi obejrzeć średniowiecznych rzemieślników przy pracy, a także nabyć ich produkty. Całej imprezie towarzyszyły zmagania członków grup rekonstrukcji historycznej z całej Polski z inscenizacją bitwy husyckiej o Bytom, średniowieczny turniej czarnoprochowy, strzelanie z łuku tradycyjnego oraz walki na miecz i tarcze. W ramach obchodów Jarmarku Średniowiecznego organizatorzy przygotowali również koncert zespołu STOUT i RODERYK, kuglarski pokaz ognia, pokaz konny rumaka bojowego i pokazy sokolnicze. Odbiorcami Jarmarku było około 4 000 widzów,
- **ŚLĄSKIE MANEWRY czyli XIV ZŁOT POJAZDÓW MILITARNYCH** (15 – 17 czerwca 2018 r.) Pojazdy militarne po raz 14-ty przejechały przez Bytom. W programie manewrów były m.in.: przejażdżki sprzętem wojskowym, strzelnice, przejazdy czołgiem, transporterem opancerzonym i wojskową ciężarówką. Główną atrakcją była inscenizacja historyczna – widowiskowy pokaz walk z wykorzystaniem sprzętu wojskowego i pirotechnicznego. W imprezie uczestniczyło około 25 tys uczestników w ciągu 3 dni;
- **XV PARADA POJAZDÓW ZABYTKOWYCH** (15.09.2018 r.) Pasjonaci starych samochodów i wiekowych jednośladów z całego kraju zjeżdżają się cyklicznie do Bytomia od 2004 r. Paradę uświetniły występy artystyczne, atrakcje w postaci jazdy motocyklem. **Paradę obejrzało około 200 osób na bytomskim rynku i około 600 osób przy Centrum Handlowym M1;**
- **ŚWIATOWY DZIEŃ TURYSTYKI** (27.09.2018) Gmina Bytom wraz ze Stowarzyszeniem na rzecz Zabytków i Fortyfikacji ProFortalicjum zorganizowała 27 września 2018 r. coroczne obchody Światowego Dnia Turystyki, który obchodzony był w tym roku pod hasłem: "Równoważona *turystyka* dla rozwoju". W Bytomiu Światowy Dzień Turystyki był okazją do promocji zabytkowych schronów przeciwnie zlokalizowanych na terenie Bytomia. Tego dnia 8 grup, w sumie około 180 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych zwiedziło schron w Miechowicach przy ul. Kasztanowej pochodzące z czasów II Wojny Światowej.

Podczas zwiedzania przewodnicy zorganizowali konkursy o historii II wojny światowej w naszym mieście;

- **29.04.2018 – XI JUBILEUSZOWA GALA BALETOWA z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca**, współorganizowana przez Ogólnokształcącą Szkołę Baletową im. L. Różyckiego w Bytomiu. W gali wystąpili: soliści Teatru Wielkiego Opery Narodowej w Warszawie, Teatru Wielkiego w Poznaniu, Opery na Zamku w Szczecinie, Slovenské Národné Divadlo w Bratysławie i Bohemia Balet oraz Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk", zespół baletu Teatru Rozrywki w Chorzowie, uczniowie Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu, uczniowie Taneční Konzervatoř hlavního města Prahy, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Romana Turczynowicza w Warszawie, studenci Wydziału Tańca AST w Bytomiu i zespół baletu Opery Śląskiej w Bytomiu. Reżyserem Gali była Katarzyna Aleksander-Kmieć;
- 21-24 czerwca 2018 r. - Dni Bytomia – największe plenerowe święta miasta i jego mieszkańców, czyli DNI BYTOMIA 2018. To wydarzenie ma już długoletnią tradycję, każdego roku przyciąga tysiące widzów, w tym nie tylko mieszkańców Bytomia, ale także gości spoza jego granic, przede wszystkim z miast sąsiadujących. W programie DNI BYTOMIA 2018 były występy zarówno topowych gwiazd polskiej muzyki rozrywkowej, którzy zajmują czołowe miejsca na listach przebojów, jak i utalentowanych wykonawców, którzy dopiero pracują na taki status, a także wiele innych kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych atrakcji skierowanych głównie do najmłodszych mieszkańców miasta. Imprezy, koncerty i atrakcje odbywały się w na placu Sobieskiego, w śródmiejskim parku im. Kachla, a także na Rynku. Gwiazdami Dni Bytomia 2018 to: Red Lips, Mrozu, Ewelina Lisowska oraz Krzysztof Zalewski.

Do 2016 od prawie 9 lat jedną z największych promocyjnych imprez miejskich był Międzygalaktyczny Złot Superbohaterów. Zarówno w 2017 jak i w 2018 roku, impreza niestety nie odbyła się w Bytomiu. Jako powód ówczesne władze podały brak środków finansowych. Decyzja ta była szeroko komentowana, a wiele miast wyraziło chęć przejęcia Złotu. W 2018 r. Międzygalaktyczny Złot Superbohaterów odbył się w Katowicach. Po dwóch latach, po zmianie władzy w mieście w 2018 r., Złot wrócił do Bytomia (we wrześniu 2019 r. impreza zostanie zorganizowana w Bytomiu).

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA PRYZNANE PRZEZ PREZYDENTA MIASTA BYTOMIA W 2018 ROKU, W DZIEDZINIE KULTURY

MUZA - NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY - Po raz dwudziesty drugi odbyła się uroczystość wręczenia Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury "Muza". Muza jest formą uznania za twórczość artystyczną w danym roku lub za całokształt dokonań artystycznych. Przyznaje się ją w trzech kategoriach: osiągnięcia twórcze, upowszechnianie kultury oraz zarządzanie kulturą. W 2018 r. laureatami Muzy zostali:

- **Henryk Fudali** w kategorii osiągnięcia twórcze;
- **Anna Papierzańska** w kategorii upowszechnienie kultury;
- **Organizatorzy Bytom Film Festiwal** w kategorii upowszechniania kultury;
- **Krzysztof Wydro** w kategorii upowszechniania kultury i osiągnięć twórczych;
- **Chór Uniwersytetu III wieku** w kategorii upowszechniania kultury.

MEDAL MIASTA BYTOMIA - to forma honorowego uznania dla zasłużonych dla naszej wspólnoty osób i instytucji, których osiągnięcia w różnych dziedzinach życia, praca i sukces przekłada się na rozwój, dobry wizerunek i promocję naszego miasta. Medale Miasta Bytomia w 2018 podczas gali będącej częścią obchodów 100-lecia niepodległości roku otrzymali:

- **Marek Broncel** za osiągnięcia w dziedzinie sportowej;
- **Mieczysław Szemalikowski** za osiągnięcia w dziedzinie kulturalnej;
- **Stowarzyszenie Liga Kobiet Nieobojetnych** za osiągnięcia w dziedzinie kulturalnej.

SZKOLNICTWO ARTYSTYCZNE

WYDZIAŁ TEATRU TAŃCA W BYTOMIU AKADEMII SZTUK TEATRALNYCH

Powstała dekadę temu **Wydział Teatru Tańca Akademii Sztuk Teatralnych** kształci artystów w unikalnej specjalizacji aktor teatru tańca. W 2018 roku Wydział prowadził bogaty program edukacyjny.

W ramach działalności Teatru WTT w roku akademickim 2018 zrealizowano różne przedsięwzięcia artystyczne.

Pokazy spektakli dyplomowych:

- „**Gdzie jest Paweł? Czyli chcemy spokoju!**” Spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu, Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie w reżyserii prof. Jana Peszka. Spektakl zaprezentowano 10 razy;
- „**Stany skupienia**” Spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu, Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w choreografii Jacka Przybyłowicza. Spektakl zrealizowany we współpracy z Instytutem Muzyki i Tańca w ramach programu Zamówienia choreograficzne 2017. Spektakl zaprezentowano 20 razy;
- „**Bal w Operze**” Spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu, Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w reżyserii prof. Jerzego Stuhra. Spektakl zaprezentowano 10 razy;
- „**CPH4**” Spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu, Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w choreografii Jacka Łumińskiego. Spektakl zaprezentowano 9 razy.

Warsztaty, prezentacje, projekty i nagrody:

- Solo „I fought piranhas” w choreografii Macieja Kuźmińskiego, z udziałem studentki WTT Moniki Witkowskiej znalazło się w dziesiątce finalistów 32. International Competition for Choreographers Hannover 2018 i zdobyło specjalną nagrodę produkcyjną Teatru Regensburg Tanz;
- „Polonez alla polacca na niemiecką nutę” w reż. Sebastiana Majewskiego został zaprezentowany w ramach XV Fanaberii Teatralnych w Teatrze Dramatycznym im. J. Szaniewskiego w Wałbrzychu;
- Studenci WTT: Agnieszka Kościelniak, Łukasz Szczepanowski i Jarosław Mysona zostali wyróżnieni stypendiami Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- Dni Otwarte WTT;
- Studentka WTT Monika Witkowska zdobyła główną nagrodę za solo „Fur Roman” w kategorii najlepszy krótki spektakl (Best Short Dance Piece) na 10. International Competition of Young Dance Performers OPUS 1 w Slovenium National Theatre Celje;
- Choreografia Moniki Kołodziejskiej „Kto tu jest inny?” w wykonaniu Agnieszki Tańskiej zajęła II miejsce na I Ogólnopolskim Konkursie Młodych Choreografów.

Wydział Teatru Tańca współpracował w 2018 r. z następującymi podmiotami i instytucjami: Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark, Impart Wrocław, Miejskie Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej, Stowarzyszenie Strefa Otwarta, Teatr Mały Tychy, Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, Ars Cameralis, Opera Śląska.

Projekty międzynarodowe:

- projekt twórczy pod kierunkiem Sharon Reshef-Armony z udziałem 4 studentów WTT i 4 studentów College Kibbutzim of Education and Technology w Tel Avivie, którego efekty zostały zaprezentowane w formie publicznej prezentacji spektaklu w Tel Avivie;
- 2 studentów WTT wyłonionych w konkursie przez komisję brało udział w letnim projekcie pod nazwą China Summer Dance Camp.

Festiwale:

- lokalne: Święto szlaku Zabytków Techniki INDUSTRIADA, Międzynarodowy Dzień Tańca w Operze Śląskiej, Międzynarodowy Dzień Tańca w Rudzie Śląskiej, Tyski Bank Kultury;
- Ogólnopolskie: I ogólnopolski Przegląd Dyplomów i Egzaminów Muzycznych PRZYGRYWKA w Toruniu, XVI Festiwal Dramaturgii Współczesnej w Zabrzu, „3...2...1... TANIEC” Krakowskie Centrum Choreograficzne, „Przejścia” według baletów Igora Strawińskiego w Międzynarodowym Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, Ogólnopolski Festiwal PESTKA w Zielonej Górze, Festiwal Tańca Let's DANCE w Warszawie, FAMA Festiwal, Festiwal Szkół Teatralnych w Łodzi, Festiwal Metaformy, BaletOFFFestiwal, Warsaw Dance Days IV edycja Międzynarodowego Festiwalu Tańca Współczesnego, Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca w Lublinie, Festiwal Ars Cameralis, Ogólnopolski Konkurs Młodych Choreografów;
- międzynarodowe: SHARE Festiwal w Budapeszcie, Międzynarodowe Warsztaty Tańca Współczesnego Izrealu, China Summer Dance Camp, International Competition of Young Dance Performers w Slovenium National Theatre Celije, Unrestricted View Film Festiwal w Londynie, International Competition for Choreographers Hannover.

OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA MUZYCZNA I i II st. im. Fryderyka Chopina
(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Ważniejsze imprezy artystyczne OSM I i II stopnia w Bytomiu w 2018 r.:

- cykliczne popisy klasowe oraz sekcji muzycznych;
- koncert Polskiej Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej;
- koncert kolęd w kościele św. Jacka w Bytomiu – chór żeński;
- koncerty w bytomskich przedszkolach;
- koncert Niepodległościowy w sali im. A. Didura w Operze Śląskiej;
- koncert w ramach projektu we współpracy z orkiestrą wojskową – realizacja spektaklu „Jeszcze Polska nie zginęła”;
- koncert wyróżniających się uczniów w Filharmonii Śląskiej w Katowicach;
- koncert w AM im. K. Szymanowskiego w Katowicach z cyklu Akademia Młodych;
- koncert na Lotnisku w Pyrzowicach na zaproszenie *Dziennika Zachodniego* w ramach akcji Katowice Miasto Ogrodów;
- koncert Dziecięcej Orkiestry Smyczkowej i Dziecięcej Orkiestry;
- występ w Żelazowej Woli w ramach koncertu laureatów Konkursu Chopinowskiego w Szafarni;
- udział uczniów OSM I i II stopnia w Bytomiu w licznych konkursach regionalnych, krajowych oraz międzynarodowych;
- organizacja wycieczek dydaktycznych, konsultacji, lekcji pokazowych, rekrutacji, projektów z udziałem uczniów i nauczycieli Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej w Bytomiu;
- udział nauczycieli w wielu formach doskonalenia zawodowego na poziomie regionalnych, krajowym i międzynarodowym.

Piękny neogotycki gmach Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej od 2018 r. jest remontowany w ramach rządowej dotacji termomodernizacyjnej. W ramach prac budynki szkolne zostaną ocieplone,

wymieniona zostanie stolarka okienna i drzwiowa. Kapitałny remont przejdą też wnętrza szkoły, gdzie wymieniona zostanie m.in. instalacja elektryczna.

OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA BALETOWA IM. LUDOMIRA RÓŻYCKIEGO
(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Ważniejsze imprezy artystyczne Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Bytomiu w 2018 r.:

- organizacja X Międzynarodowego Konkursu Choreograficznego Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej w Bytomiu ze znaczącymi sukcesami uczniów Szkoły: I MIEJSCE - Bartłomiej Malarz uczeń kl. VIII OSB w Bytomiu, chor. „Contact Fabrik”, muz. kolaż muzyczny, II MIEJSCE - Weronika Wróbel i Zuzanna Jaguś uczennice klasy VI OSB w Bytomiu, chor. „Forgotten Whispers”, muz. Scanner. Efektem sukcesów uczniów było specjalne zaproszenie Dyrektora Warszawskiego Teatru Tańca do udziału w VII Międzynarodowym Festiwalu Tańca Współczesnego „Warsaw Dance Days” w październiku 2018 r. dla uczniów: Bartłomieja Malarza, Weroniki Wróbel, Zuzanny Jaguś, Sylwii Klonowskiej i Kamili Kłosowicz;
- VII edycja Konkursu pt. „Dziecięce inspiracje muzyką klasyczną” dla przedszkoli w Bytomiu;
- sukces ucznia Wiktora Perdka w XI Międzynarodowym Konkursie Baletowym „Złote Pointy 2018 r.” oraz „XVII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Najlepszy Absolwent Szkół Baletowych w Polsce 2018”;
- projekt muzyczno – taneczny OSB Bytom i Filharmonii Śląskiej w Katowicach „Apollo i Muzy”;
- XI Gala Baletowa z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca w Bytomiu;
- sukcesy uczniów Szkoły podczas IV Ogólnopolskiego Festiwalu Polskich Tańców Narodowych dla uczniów szkół baletowych w Koszęcinie w kategorii: polskie tańce narodowe, stylizacja polskiego folkloru oraz wyróżnienia za wyraz sceniczny w prezentowanych układach, wyróżnienie za wyraz sceniczny oraz technikę i muzykalność w prezentowanych układach tanecznych, nagroda ZASP dla uczniów układu tanecznego „Polka Leokadia” oraz nauczycieli Szkoły, których praca i zaangażowanie w przygotowanie uczestników konkursu została najwyżej oceniona;
- liczne koncerty w placówkach edukacyjnych;
- stypendium Prezesa Rady Ministrów dla uczennicy Szkoły Dominiki Woszek, stypendia artystyczne Marszałka Województwa Śląskiego dla uczniów Szkoły Dominika Bierczak i Bartłomieja Malarz.

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Na koniec 2018 r. ogólna liczba wydanych decyzji o wpisie do rejestru zabytków obiektów z terenu miasta Bytomia wynosiła:

- 79 decyzji dotyczących obiektów z zakresu zabytków nieruchomych, tj. budynki i budowle, układy urbanistyczne, parki, stanowiska archeologiczne, cmentarze;
- 37 decyzji dotyczących zabytków ruchomych.

W 2018 r. do rejestru zabytków nieruchomych wpisano następujące obiekty z terenu miasta Bytomia:

- budynek poczty przy ul. Karola Miarki 2 (decyzja numer A/494/2018 z dnia 22.01.2018 r.);
- budynek dawnego sądu, obecnie Urzędu Miejskiego, przy ul. Parkowej 2 (decyzja numer A/498/2018 z dnia 06.03.2018 r.);

- ogrodzenie murowano - żelazne z bramami – przy kościele pw. Wniebowzięcia NMP, ul. Ks. Karola Koziółka 3 (decyzja numer A/503/2018 z dnia 26.06.2018 r.).

Tabela 49. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Lata	2014	2015	2016	2017	2018
Ilość obiektów nieruchomych	69	72	73	76	79
Ilość obiektów ruchomych	38	38	38	38	37*

* Na podstawie wykazu obiektów wpisanych do rejestru zabytków ruchomych, przekazanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach w dniu. 23.04.2019 r. Liczba obiektów ujętych w rejestrze zabytków ruchomych uległa zmniejszeniu, gdyż zabytki zostały przekazane do instytucji muzealnej.

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Obiekty sakralne znajdujące się na terenie Bytomia to:

- 22 kościoły parafialne, w tym 9 wpisanych do rejestru zabytków;
- kaplica sióstr Boromeuszek przy ul. Krakowskiej 30;
- 19 cmentarzy, w tym:
 - 1 cmentarz żydowski,
 - 2 cmentarze ewangelickie,
 - 1 cmentarz komunalny,
 - 15 cmentarzy parafialnych.

Spośród powyższych cmentarzy, trzy wpisane są do rejestru zabytków, w tym najstarsza, najstarsza i największa bytomska nekropolia - cmentarz Mater Dolorosa.

W 2018 roku Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków wykonało:

- karty ewidencyjne ze stanowiskami archeologicznymi,
- konserwację techniczną i estetyczną drzwi (wewnętrznych) drewnianych na parterze w sieni budynku IV LO przy Pl. Sikorskiego 1 w Bytomiu, wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr 1224/77 z dnia 28.03.1977 r.;
- naprawę i konserwację zegara wieżowego na budynku IV LO przy Pl. Sikorskiego 1 w Bytomiu wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr 1224/77 z dnia 28.03.1977 r.;
- tabliczkę wraz z montażem na ceglanym cokole rzeźby Górnika Waltera Tuckermanna przy ul. Wojciecha Kilara 29 w Bytomiu.

W 2018 r. podjęto:

- zarządzenie Prezydenta Miasta Nr 425/18 Bytomia z dnia 03 października 2018 r. w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków miasta Bytomia;
- uchwałę Nr LXXIV/918/18 z dnia 15 października 2018 r. Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Bytomia na lata 2018 - 2021”;
- uchwałę Nr LXI/811/18 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie udzielenia dotacji celowej rzymskokatolickiej parafii pod wezwaniem św. Trójcy.

W 2018 r. Rada Miejska w Bytomiu przyznała dotację celową rzymskokatolickiej parafii pod wezwaniem św. Trójcy w Bytomiu przy ul. Kwietniewskiego 1 z przeznaczeniem na remont nawierzchni ścieżek cmentarnych na cmentarzu Mater Dolorosa w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 71 wpisanym do rejestru zabytków nieruchomych decyzją nr A/1345/87 z dnia 26 listopada 1987 r.

3.7. Sport i rekreacja

Najistotniejszą działalność sportową w mieście prowadzi **Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu**. OSiR Bytom, realizując misję wspierania sportu młodzieżowego, w roku 2018 współpracował w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego z 27 sekcjami sportowymi, reprezentującymi 17 różnych dyscyplin (piłka nożna, koszykówka, siatkówka, hokej, tenis ziemny, tenis stołowy, judo, rugby, boks, szachy, MMA, lekkoatletyka, łucznictwo, narty wodne, piłka wodna, szermierka, pływanie).

Łączna liczba dzieci trenujących w sekcjach wyniosła ponad **2800 osób**.

W ramach swych działań OSiR partycypuje w kosztach działalności sekcji tj. wynagrodzenia dla kadry szkoleniowej, transporcie drużyn za zawody i imprezy, organizacji imprez sportowych, opłatach ekwiwalentów sędziowskich, ubezpieczeń zawodników, opłat licencyjnych czy wynajmie obiektów treningowych.

Członkowie sekcji wspieranych przez MOSM w roku 2018 odnosili wiele sukcesów na arenach krajowych i międzynarodowych. Kilka, spośród nich plasuje się na wysokich miejscach w rankingu sportu młodzieżowego za ubiegły rok (Czarni Bytom, Górnik Bytom, TMH Polonia Bytom, WTS Polonia Bytom).

W roku 2018 Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu zaangażowany był w organizację lub bezpośrednio współorganizował ponad 20 imprez o charakterze rekreacyjno – sportowym:

- **Mistrzostwa Bytomia w Tenisie Stołowym** (27.02.2018 r.) Hala TTS Polonia Bytom w Miechowicach - Mistrzostwa Bytomia dla osób z kategorii open mężczyzn i kobiet;
- **Mistrzostwa Bytomia w Łyżwiarstwie Szybkim** (17.03.2018 r.) Lodowisko sztuczne - kolejna edycja mistrzostw dedykowana głównie dla dzieci i młodzieży. Wyścigi na czas na dystansach uzależnionych od wieku;
- **Mistrzostwa Bytomia w Badmintonie** (28.03.2018 r.) Hala Na Skarpie im. Józefa Wiśniewskiego - Mistrzostwa Bytomia dla osób z kat. open mężczyzn i kobiet;
- **Bieg Konstytucji 3 Maja** Rynek - Bieg rekreacyjny główny ulicami centrum miasta w celu uczczenia ważnej daty w historii Polski;
- **XIII Memoriał im. Leszka Błazyńskiego** (6-7.10.2018 r.) Bytomski Teatr Tańca Rozbark - W turnieju wystartowali zawodnicy i zawodniczki z 16 klubów z Polski, Czech, Ukrainy i Niemiec. Impreza odbyła się Teatrze Tańca na Rozbarku;
- **Wojewódzkie Mistrzostwa Policji w Biegu Przełajowym im. st. sierż. Marka Sienickiego** (9 maja 2018 r.) Dolomity Sportowa Dolina - Cykliczna impreza sportowa organizowana w celu uczczenia pamięci bytomskiego policjanta - Marka Sienickiego;
- **Bytomski Dzień Dziecka** (1.06.2018 r.) Szkoła Podstawowa nr. 23 w Bytomiu - Gry i zabawy o charakterze sportowym przygotowane dla dzieci z okazji Dnia Dziecka;
- **Bytomski Cross Wiosenny** (13 czerwca 2018 r.) Park Miejski im. F. Kachla - Bieg ulicami bytomskiego parku, w którym udział wzięło ponad 1000 uczestników, głównie młodzież;
- **Bytom Streetball** (16.06.2018 r.) Parking Plejada Bytom - Turniej koszykówki ulicznej, który rozgrywany jest na parkingu CH Atrium Plejada. W turnieju gier 3x3 udział wzięło 30 drużyn;
- **Mistrzostwa Bytomia w Siatkówce Plażowej** (23-24.06.2018 r.) Miasteczko Sportowe ul. Wrocławska - W rywalizacji udział wzięło kilkanaście dwuosobowych zespołów. Pierwszy dzień zawodów należał do kategorii męskich. Z kolei niedzielny poranek należał do dziewczyn. Podział wiekowy dla mężczyzn i kobiet był identyczny: do 16 lat, 17-20 lat oraz open;
- **XVI Mistrzostwa Śląska Strażaków PSP w pływaniu** (21.09.2018 r.) Na obiekcie Kąpieliska Krytego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bytomiu odbyły się XVI Mistrzostwa Strażaków PSP województwa śląskiego w pływaniu. Organizatorami zawodów byli: Komenda Wojewódzka

PSP w Katowicach, Komenda Miejska PSP w Bytomiu, Urząd Miejski w Bytomiu oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu. Honorowy patronat nad zawodami objął Prezydent Bytomia. W zawodach wystartowało 38 zawodników z 11 komend miejskich i powiatowych PSP z województwa śląskiego. W trzech konkurencjach indywidualnych oraz w sztafecie 4x50 m;

- **Extreme City** (lipiec – sierpień 2018 r. w każdy poniedziałek. Finał cyklu 27 sierpnia 2018 r.) Skatepark - Podobnie, jak w ubiegłym roku, OSiR Bytom przygotował wakacyjne atrakcje dla fanów spędzania czasu na terenie skateparku. Extreme City to szkolenia i pokazy dla początkujących, jak również tych bardziej zaawansowanych fanów deskorolki, rolek i bmx. Udział w szkoleniach był bezpłatny;
- **Aktywne poniedziałki** (lipiec – sierpień 2018 r. w każdy poniedziałek) Torkacik - By osłodzić dzieciom i młodzieży wakacje w mieście, na obiektach miejskiego „Torkaciku” zorganizowano szereg gier i zabaw o charakterze rekreacyjno - sportowym;
- **Wyścigi Rowerowe na czas** (8.09.2018 r.) Park Miejski - Ponad setka fanów jazdy na rowerach stanęła na starcie kolejnej edycji Bytomskich Wyścigów Rowerowych. Impreza organizowana przez OSiR Bytom wraz z KMP Bytom w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu oraz akcji Rok Pieszego 2018;
- **10 Bytomski Półmaraton** (15.09.2018 r.) Bytom Miechowice - Już po raz dziesiąty ulicami Bytomia biegli półmaratończycy. Największa impreza biegowa w Bytomiu i jedna z największych na południu Polski ściągnęła do Miechowic blisko półtora tysiąca biegaczy. W tegorocznej jubileuszowej edycji Bytomskiego Półmaratonu zwyciężył Polak, Arkadiusz Gardzielewski, który trasę liczącą 21097 metrów ulicami Miechowic pokonał w czasie 01:09:31. Najszybszą kobietą była Aleksandra Brzezińska zwyciężając w czasie 1.22,34;
- **Bytomski Bieg Niepodległości** (11.11.2018 r.) Park Miejski - 11 listopada o 11:11 blisko 200 osób wyruszyło na trasę Bytomskiego Biegu Niepodległości. Tym razem Bytomianie stanęli na dystansie 5 km a start zaplanowany był w Parku Miejskim im. F. Kachla. Zadaniem dla biegaczy było dwukrotne pokonanie pętli o długości 2,5 km. Na trasę każdy wyruszyć mógł w pamiątkowej koszulce z patriotycznymi motywami;
- **Mistrzostwa Bytomia w Pływaniu** (02.12.2018 r.) Basen Kryty/Park Miejski - Rzesze młodych, ale również tych odrobinę starszych sympatyków sportów wodnych pojawiło się na Pływalni Krytej przy ul. Parkowej, aby wziąć udział w kolejnej edycji Mistrzostw Bytomia w Pływaniu;
- **Otwarcie lodowiska plenerowego** (22.12.2018 r.) Lodowisko sezonowe - Oficjalne otwarcie lodowiska plenerowego, które usytuowane zostało jak zwykle na placu Sobieskiego;
- **Bytomska Liga Koszykówki Amatorów** (2018/2019) Hala Na Skarpie im. Józefa Wiśniewskiego oraz Hala ul. Kosynierów - Do sezonu 2017/18 przystąpiło 26 zespołów. Drużyny rywalizują w trzech ligach. Następnie jest faza play - off, w której rywalizacja toczy się już bezpośrednio o mistrzostwo ligi;
- **Górnośląska Liga Futsalu** (styczeń – marzec 2018 r.) Hala Na Skarpie im. Józefa Wiśniewskiego - W sezonie 2017/2018 rywalizowało 12 zespołów. Mecze rozgrywane są w Hali Na Skarpie w środy i piątki w godzinach wieczornych.

LICZBA OBIEKTÓW SPORTOWYCH I REKREACYJNYCH

(zarządzanych przez OSiR, kluby i stowarzyszenia sportowe oraz inne podmioty) na terenie Bytomia

Tabela 50. Zestawienie obiektów sportowych na terenie Bytomia z adresami

Wyszczególnienie	Liczba obiektów
Hale sportowe (ul. Frycza-Modrzewskiego 5a, Kosynierów 17, Strzelców Bytomskich 131, Łużycka 90)	4
Stadiony piłkarskie: TS „Szombierki” (ul. Frycza-Modrzewskiego 3), Bytomski Sport „Polonia” Bytom (ul. Olimpijska 2), GKS Rozbark (ul. Chorzowska 12) KS „Czarni” Sucha Góra (ul. Niepodległości 17) LKS „Tempo” Stolarzowice (ul. Gombrowicza 9b), „Rodło” Górniki (ul. Sportowa 6) ŁKS Łagiewniki, (ul. Krzyżowa 3a) Bobrek Karb, „Nadzieja” (ul. Worpie 11), KS „Silesia” Miechowice (ul. Dzierżonia 2a)	9
Kompleksy sportowe „Orlik” (ul. Chorzowska 38 h)	1
Strzelnice sportowe (ul. Powstańców Śl. 28, ZSM-E Pl. Sobieskiego 1, Techn. nr 4 ul. Katowicka 35, Konstytucji 61)	4
Kąpieliska kryte (ul. Parkowa 1, ul. Chorzowska)	2
Kąpieliska otwarte (ul. Wrocławska – Park Miejski)	1
Lodowisko sztuczne kryte (ul. Pułaskiego 71)	1
Tymczasowe lodowisko (Pl. Sobieskiego)	1
Korty tenisowe otwarte (ul. Dzierżonia 19)	3
Korty tenisowe otwarte (ul. Tarnogórska 5)	10
Korty tenisowe kryte (ul. Dzierżonia 19)	3
Korty tenisowe kryte (ul. Tarnogórska 5)	6
Skatepark w Parku im. F. Kahla (ul. Wrocławska)	1
Kompleks sportowy „Torkacik” (ul. Tarnogórska 1)	1
Dolomity Sportowa Dolina – Kompleks Sportowy (ul. Blachówki 94 teren po Kop. Dolomitu Blachówka)	1
Pole Golfowe Armada Golf Club (ul. Golfowa 1, teren po KWK Szombierki)	1 (9-dołkowe pole)
Hala PEC dla tenisa stołowego (ul. Nickla 143 a)	1
Centrum Działalności Podwodnej Nurek (ul. Chorzowska 28a)	1

Źródło: Wydział Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W tym liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych zarządzanych przez OSiR Bytom:

- Pływalnia kryta przy ul. Parkowej 1;
- Pływalnia odkryta przy ul. Wrocławskiej;
- Lodowisko kryte przy ul. Pułaskiego 71;
- Lodowisko sezonowe na Placu Jana III Sobieskiego;
- Hala na Skarpie im. Józefa Wiśniewskiego przy Modrzewskiego 5a;
- Hala Sportowa przy ul. Kosynierów 17;
- Hala Sportowa przy ul. Strzelców Bytomskich 131;
- Stadion Miejski w Bytomiu przy ul. Frycza Modrzewskiego 3;
- Boisko Sportowe Worpie przy ul. Worpie 18;
- Skatepark przy ul. Wrocławskiej;
- Zespół Boisk Sportowych „Torkacik” przy ul. Tarnogórskiej 1;
- Kompleks Sportowy „Moje Boisko” Orlik 2012 przy ul. Chorzowskiej.

Strzelnice sportowe:

- Technikum nr 4 (2 stanowiska);
- Zespół Szkół Mechaniczno-Elektronicznych (13 stanowisk);
- Strzelnica Combat Cragal;
- Combat Strzelnica Sportowa Grupy Perun, Bytom ul. Konstytucji 61.

**w ewidencji Wydziału Kultury i Sportu*

STOWARZYSZENIA KULTURY FIZYCZNEJ ORAZ KLUBY SPORTOWE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ W BYTOMIU

Na terenie miasta Bytomia aktywnie działalność sportową w 2018 prowadziły:

- Stowarzyszenia kultury fizycznej – **49**;
- Uczniowskie kluby sportowe – **27**;
- Kluby sportowe działające w formie stowarzyszeń, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej – **28**.

PLACE ZABAW

Na terenie miasta Bytomia na dzień dzisiejszy jest zlokalizowanych 75 obiektów rekreacyjnych w tym 66 placów zabaw i 24 obiekty rekreacyjne w tym boiska i siłownie plenerowe, które wspierają dodatkowo rekreację ruchową. Większość obiektów została wybudowana na początku 2000 r. Ze względu na ciągłą eksploatację oraz narażenie na niekorzystne dla drewna czy stali warunki atmosferyczne ulegają zużyciu. Na stan aktualny placów zabaw ma również wpływ brak prawidłowej konserwacji, która umożliwiłaby na „przedłużenie” żywotności elementów małej architektury. Ze względu na niskie nakłady finansowe przeznaczone na place zabaw w ostatnich latach, wiele urządzeń nadaje się do gruntownego remontu lub całkowitej likwidacji. Ponadto na remonty w ubiegłych latach ze środków finansowych Gminy Bytom wydano:

- w 2018 r. – 18 500,00 zł w tym 9 296,00 zł na doposażenie placów zabaw,
- w 2017 r. - nie wydatkowano środków finansowych,
- w 2016 r. - 24 000,00 zł,
- w 2015 r. - 11 300,00 zł.

INFORMACJE NA TEMAT WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ O CHARAKTERZE SPORTOWYM

Współpraca z organizacjami – klubami i stowarzyszeniami sportowymi w Wydziale Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu dotyczyła realizacji zadań publicznych (konkurs ofert) z zakresu kultury fizycznej oraz rozwoju sportu kwalifikowanego, a także tzw. małych grantów.

Na podstawie ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dotacje z kultury fizycznej otrzymało 12 podmiotów na łączną kwotę **82 920,75 zł**.

W ramach ustawy o sporcie (Dz. U. z 2018 poz. 1263 z późn. zm.) oraz na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w sprawie określenia warunków i trybu postępowania w sprawach o udzielenie dotacji klubom sportowym w zakresie rozwoju sportu w Gminie Bytom z późn. zm. **Przyznano bytomskim klubom sportowym 19 dotacji celowych w kwocie 1 038 000,00 zł.**

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach art.19 a – tzw. mały grant w dziedzinie kultury fizycznej dofinansowano **7 podmiotów na łączną kwotę 17 000 zł.**

NAJWIĘKSZE OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE 2018 ROKU UZYSKANE PRZEZ ZAWODNIKÓW BYTOMSKICH KLUBÓW SPORTOWYCH

- **Beata Pacut** (GKS „Czarni” Bytom”) zdobyła brązowy medal w silnie obsadzonych zawodach Grand Slam w judo w Uzbekistanie. Zawodniczka zajęła 12 miejsce w rankingu olimpijskim, co zapewnia jej udział w Igrzyskach Olimpijskich w 2020 r. w Tokio;
- Seniorska Drużyna Kobiet (GKS Czarni Bytom). Panie po raz piąty w 52–letniej historii klubu z Łużyckiej cieszyły się Drużynowym Mistrzostwem Polski Seniorek zdobytym w Warszawie. Indywidualne złote medale wywalczyły Beata Pacut i Ewa Konieczny oraz drużynowo judoczki Czarnych Bytom. Z kolei srebrne krążki przywieźli z mistrzostw – Kamil Grabowski oraz Łukasz Golus, zaś brązowe medale wywalczyli: Kacper Kaczor, Patryk Łoziak, a także Daria Tymann, Paulina Dziopa oraz Aleksandra Gaj. Dzięki zdobyciu aż dziesięciu medali, w tym dwóch indywidualnie, Czarni Bytom wygrali również klasyfikację medalową mistrzostw Polski;
- **Michał Sowa** zawodnik Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego przy Zespole Ogólnokształcących Szkół Społecznych w Bytomiu uprawiający karate tradycyjne. W 2018 roku zdobył **Mistrzostwo Świata w karate tradycyjnym** w konkurencji fuku-go oraz Mistrzostwo Świata w konkurencji kumite drużynowe w Saint Johns w Kanadzie. Na jego koncie znalazło się również pierwsze miejsce podczas Pucharu Europy w karate tradycyjnym oraz Mistrzostwo Polski w karate tradycyjnym w konkurencji fuku-go. W 2018 roku Michał Sowa tryumfował w Polskiej Lidze Karate a na turniejach zagranicznych zdobył 5 złotych medali;
- Wojciech Marek, tenisista Klubu Sportowego „Górnik” Bytom w 2018 roku zajął piąte miejsce na Mistrzostwach Europy Juniorów. W ubiegłym roku był ważnym ogniwem drużyny mężczyzn, która zdobyła brązowy medal w Drużynowych Mistrzostwach Polski Mężczyzn. Wojciech Marek brał udział we wszystkich czterech turniejach wielkoszlemowych: w Australian Open dotarł do 1/8 finału, podczas US Open i Roland Garros zameldował się w trzeciej rundzie, a w Wimbledonie awansował do turnieju głównego. W 2018 został po raz pierwszy powołany do reprezentacji Polski Seniorów na mecz PUCHARU DAVISA: Polska - Rumunia. W światowym rankingu ITF Juniorów zajmuje 50 miejsce;
- Drużyna kobiet KS Górnik Bytom w składzie Magdalena Fręch, Paula Kania, Marcelina Podlińska, Magdalena Hędrzak, Emma Zakordoniec, Zuzanna Wilk. Po raz czwarty z rzędu drużyna kobiet zdobyła tytuł Drużynowych Mistrzostw Polski Kobiet. W składzie drużyny znalazły się najlepsze juniorki: Magdalena Hędrzak i Emma Zakordoniec, które tworzyły także trzon drużyny juniorskiej.

W sporcie młodzieżowym:

- Sekcja Bokserska: Damian Stanisławski – Mistrz Śląska 2018 r.;
- Sekcja Piłka Nożna: Polonia: I miejsce w III lidze wojewódzkiej trampkarzy starszych;
- Sekcja Ju Jitszu / MMA: I miejsce na Pucharze Europy Ju Jitsu – Martyna Ball; I miejsce w Pucharze Polski MMA - Liberadzki Igor, Grabowski Filip; Mistrzostwo Śląska w zapasach – Mateusz Balko;
- Sekcja Szermierka: Indywidualne Mistrzostwo Śląska Kadetek – Julia Gwóźdź, Wicemistrzostwo Śląska Kadetek drużynowo II miejsce na Igrzyskach Dzieci i Młodzików – Martyna Adamska
- Sekcja Judo: I miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Juniorów

- II miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorek
- II miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych
- III miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorek Młodszych
- I miejsce na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży jako województwo
- Sekcja Siatkówka: III miejsce w Finale Mistrzostw Śląska w mini siatkówce
- III miejsce w Ogólnopolskim Turnieju dwójek siatkarskich
- Sekcja Piłka Nożna Kobiet: II miejsce w turnieju Opole Cup
- III miejsce w Mała Piłkarska Kadra do lat 12
- Sekcja Lekkoatletyka: Magdalena Stefanowicz - I miejsce w Halowych Mistrzostwach Polski Juniorów (60m), II miejsce w Halowych Mistrzostwach Polski Juniorów (200m).
Natalia Łachowska - VII miejsce w Mistrzostwach Europy Juniorów Młodszych (800m),
II miejsce w Halowych Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych (1000m).
Weronika Engelmanna – III miejsce w Halowych Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych (3000m).
- Sekcja Piłka Wodna: Mistrzostwo Polski Juniorów , V miejsce w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, V miejsce w Ogólnopolskim Finale Mistrzostw Młodzików.
- Sekcja Hokej na Lodzie: II miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych w ramach Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży
IV miejsce Juniorów na Mistrzostwach Polski,
IV miejsce Młodzików na Mistrzostwach Polski.
- Sekcja „UKS na Fali”: Alicja Szogiel, Jakub Sobota, Trzcionka Maciej (rocznik 2003) – Mistrzostwo Śląska,
Matura Oliwia, Winkler Sarah (rocznik 2008) – Medalistki Mistrzostw Śląska,
Filipczyk Michał – Mistrz Śląska
- Sekcja Piłka Ręczna: VI miejsce w Lidze Juniorów Młodszych, VII miejsce w rozgrywkach chłopców, I miejsce w Turnieju Dziewcząt w T. Górach.
- Sekcja Łucznictwo – Czarna Strzała: III miejsce zespołu kobiet (Klaudia Szmit, Julia Czyż, Anna Tobolewska) w Turnieju Nadzieje Olimpijskie – Lwów,
- Sekcja Piłka Nożna – GKS Rozbark: III miejsce w lidze podokręgu Bytom.
- Sekcja Narty Wodne: Trzech zawodników jest reprezentantami kadry Polski: Ksawery Szumański (13l), Mateusz Wycisk (15l), Jakub Siedlarski (18l), I miejsce w Mistrzostwach Europy Juniorów i Seniorów.
- Lekkoatleci MKS MOSM w Bytomiu:
Magdalena Stefanowicz w ubiegłym roku zajęła piąte miejsce w biegu na 100 metrów podczas Mistrzostw Świata U-20 w Tampere, w ubiegłym roku Stefanowicz uplasowała się na najwyższym miejscu na podium w biegu na 100 metrów podczas rozgrywanych we Włocławku Mistrzostwach Polski U20.
- Na uwagę zasługuje także Karol Kwiatkowski, który na Mistrzostwach Polski Młodzieżowców U23 w biegu na 100 metrów zajął pierwsze miejsce.
- Kobięca drużyna TMH Polonia Bytom - w sezonie 2017-2018 bytomskie „złotka” po raz kolejny zwyciężyły w rozgrywkach Polskiej Ligi Hokeja Kobiet.
- Piłkarze wodni Waterpolowego Towarzystwa Sportowego Polonia Bytom wywalczyli trzeci raz z rzędu Mistrzostwo Polski Juniorów. W turnieju rozgrywanym w Gliwicach nasi waterpoliści nie dali żadnej drużynie szans, wygrywając wszystkie spotkania.
- Karolina Chłobuszevska, zawodniczka KS Fight Club Bytom (trenuje brazylijskie ju jitsu). W 2018 zdobyła srebrny medal na Mistrzostwach Świata w Malmö, a także Złoty medal na Mistrzostwach Polski w Gnieźnie oraz złoty Medal w Pucharze Polski w Sochaczewie.
- Dawid Gryzik, zawodnik Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego przy Zespole Ogólnokształcących Szkół Społecznych w Bytomiu w 2018 roku zajął pierwsze miejsce w konkurencji kata drużynowe juniorów i juniorów młodszych na Mistrzostwach Świata

w Tradycyjnym Karate - do w Kanadzie, triumfował w konkurencji kata indywidualne juniorów na 29. Mistrzostwach Polski w tradycyjnym karate-do Orlen 2018.

Sukces we Współzawodnictwie Sportowym Dzieci i Młodzieży

Bytom w 2018 r. uplasował się na wysokim 21 miejscu w Polsce na 898 gmin sklasyfikowanych w zestawieniu. W województwie śląskim młodzi bytomscy sportowcy ustąpili tylko Katowicom, w tyle zostawiając Gliwice, Sosnowiec, Bielsko-Białą oraz Częstochowę. Sukces jest efektem sukcesów Górniczego Klubu Sportowego „Czarni” Bytom. Klub ten zajął wysokie 48 miejsce na 3702 kluby sklasyfikowane. Wysoki wynik sportowy osiągnął także tenisowy Klub Sportowy „Górnik” Bytom zajmując w zestawieniu 68 miejsce. Na wyróżnienie zasługuje także MKS-MOSM Bytom sklasyfikowany na 177 pozycji.

NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE SPORTU **„SPORTOWY LAUR BYTOMIA”**

Nagrodę Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia” za wyniki w 2018 roku otrzymali:

- w kategorii „Sportowiec senior” **Michał Sowa**, zawodnik MUKS przy ZOSS Bytom, trenujący karate tradycyjne;
- w kategorii „Sportsmenka senior” **Karolina Późniewska**, zawodniczka mistrzowskiej drużyny kobiet TMH „Polonia” Bytom;
- w kategorii „Sportowiec/sportsmenka junior” **Wojciech Marek**, zawodnik tenisowego klubu KS „Górnik” Bytom;
- w kategorii „Drużyna” **seniorska drużyna kobiet GKS „Czarni” Bytom**;
- w kategorii „Trener/działacz sportowy” **Krzysztof Kotuła**, trenera MKS MOSM Bytom;
- w kategorii „Dorobek sportowy/Całokształt kariery” **Grażyna Wojciechowska oraz Paweł Zagrodnik**.

Warto również dodać, że wyróżnienia za udzielone wsparcie sekcji piłki ręcznej i drugoligowej drużyny UKS MOSM w Bytomiu w 2018 roku otrzymał Brunon Foitzik, prezes zarządu VOCARE BPO Sp. z o.o. oraz Joanna Koch – Kubas za zaangażowanie w rozwój infrastruktury sportowej Klubu Sportowego „Silesia” Miechowice w 2018 roku.

Wyróżnienie otrzymali także mł. aspir. Paweł Mrózek pełniący służbę w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu, który jako amator zajął I miejsce w Mistrzostwach Polski Open w kolarstwie górskim oraz trzej niepełnosprawni bytomscy sportowcy – Bartosz Stankiewicz /lekkoatletyka/, Maciej Burzyński /tenis stołowy/ oraz Wioletta Zarzecka /strzelectwo sportowe/.

W 2018 roku Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu przeprowadził następujące prace inwestycyjne i remontowe na obiektach sportowych:

- „Rewitalizacja terenów poprzemysłowych dzielnic Szombierki i Łagiewniki w dolinie rzeki „Bytomki” – 3 162 290,77 (plan realizacji 2017-2019 – opracowano dokumentację techniczną, zawarto umowę o finansowanie projektów z Narodowym Funduszem Ochrony, ogłoszono przetarg a także wyłoniono wykonawcę. Trwały prace związane z porządkowaniem terenu budowy oraz wykonaniem nasypów przygotowujących teren pod boiska piłkarskie. W oparciu o dokumentację projektową oraz własne oszacowania roczne koszty utrzymania projektu pt. "Rewitalizacja terenów poprzemysłowych dzielnic Szombierki i Łagiewniki w dolinie rzeki Bytomki" określono na kwotę ok. 2,3 mln zł.
- W roku 2018 rozpoczęły się prace termomodernizacyjne w dwóch halach sportowych w Bytomiu. Remont przeszły hale przy ul. Kosynierów 15 oraz przy ul. Strzelców Bytomskich 131. Realizacja modernizacji była możliwa dzięki pozyskaniu przez miasto środków z Unii Europejskiej. W hali przy ul. Kosynierów przeprowadzona została

kompleksowa termomodernizacja obiektu: ocieplono i zaizolowano ściany hali, wymieniono dach i stolarkę zewnętrzną, zainstalowano 10 kolektorów słonecznych oraz instalację centralnego ogrzewania. W hali przy ul. Strzelców Bytomskich termomodernizacja obiektu objęła wymianę instalacji centralnego ogrzewania, ocieplenie dachu nad halą oraz przybudówkami, wymianę drzwi i okien zewnętrznych, a także ocieplenie ścian zewnętrznych i fundamentowych.

Koszt termomodernizacji hal wyniósł blisko 3,2 mln zł (około 1,6 mln hala przy ul. Kosynierów, około 1,7 mln zł hala przy ul. Strzelców Bytomskich), a obydwie inwestycje zostały wsparte kwotą dofinansowania ponad 2,7 mln zł w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.

Akcja „Lato w mieście” 2018

W ramach akcji „Lato w Mieście” Komendzie Hufca ZHP w Bytomiu zlecono organizację trzydniowych miniobozów harcerskich w Ośrodku Wypoczynkowym ZHP Hufiec Bytom w Kokotku dla dzieci ze szkół podstawowych zamieszkałych w Bytomiu. **Zorganizowano 6 trzydniowych turnusów, w których udział wzięło 256 dzieci.** W 2018 r. miało miejsce wiele wakacyjnych imprez sportowo-rekreacyjnych wspieranych finansowo i organizacyjnie przez Gminę Bytom. Do ww. imprez można także zaliczyć imprezy turystyczne tj.: **wakacyjne przejazdy kolejką wąskotorową na trasie Bytom – Miasteczko Śląskie – Chechło (ok. 8 tysięcy uczestników)** i jesienne przejazdy pod nazwą Srebrny Pociąg. Z oferty Srebrnego Pociągu łączącego w sobie podróż pomiędzy Katowicami, Bytomiem i Tarnowskimi Górami wraz ze zwiedzaniem Zabytkowej Kopalni Srebra skorzystało kilkaset osób. Organizatorem przejazdów jest Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych w Bytomiu.

3.8. Bezpieczeństwo publiczne

DZIAŁANIA KOMENDY MIEJSKIEJ POLICJI

W 2018 roku na terenie miasta odnotowano 7532 przestępstw, tj. o 916 więcej niż w analogicznym okresie 2017 roku, z tego 9,29% stanowiły przestępstwa gospodarcze. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw kształtował się na poziomie 84,1%.

Tabela 51. Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2018 r.

Przestępstwa	Ilość przestępstw w 2018 roku	Porównanie do roku 2017	Wykrywalność (%)
Ogółem	6440	+2164	84,1
Kryminalne	3789	+914	74,9
Gospodarcze	2340	+1250	97,5

Źródło: Dane KMP w Bytomiu

Nałożono 7455 mandatów karnych, z tego 45,8% dotyczyło postępowania mandatowego przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu drogowego.

W 2018 r. na terenie miasta odnotowano 1 574 zdarzenia drogowe, w tym 1 474 kolizje i 100 wypadków, w wyniku których 120 osób zostało rannych, a 5 osób poniosło śmierć.

Tabela 52. Ilość odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie miasta

Zdarzenia drogowe	Rok 2017	Rok 2018
Wypadki	109	100
Zabici	4	5
Ranni	123	120
Kolizje	1548	1474

Źródło: Dane KMP w Bytomiu

W 2018 roku policjanci pionu prewencji ujawnili 16 708 wykroczeń, ukarali mandatami karnymi 7 455 sprawców wykroczeń i do Sądu Rejonowego Wydział II i VIII Karny w Bytomiu skierowali 1505 wniosków o ukaranie, z tego 33,4% stanowiły wykroczenia przeciwko mieniu.

Funkcjonariusze zajmujący się przestępczością nieletnich w 2018 roku ujawnili dokonanie przez nieletnich 324 czyny karalne wyczerpujące znamiona przestępstwa.

W 2018 roku kontynuowano współpracę z MOPR w zakresie wykonywania zadań przez tzw. „przyjazne patrole” funkcjonujące w ramach partnerskiego projektu pn. „PRAWO OCHRONNYM PARASOLEM DZIECKA”. Przeprowadzono 1098 wizyt tzw. „monitorowanie środowiska”. Podczas takich wizyt zastano 2318 dzieci, 167 opiekunów zastano pod wpływem alkoholu. W związku ze stwierdzeniem zagrożenia bezpieczeństwa, 16 osób doprowadzono do wytrzeźwienia, 81 dzieci przekazano pod opiekę osób najbliższych, 32 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo wychowawczych.

W 2018 roku policja zabezpieczała 20 meczy piłkarskich, 9 meczy hokeja na lodzie, zrealizowała 23 wyjazdy z kibicami na terenie całego kraju. Ponadto zabezpieczała 8 imprez kulturalno-rozrywkowych, 7 zgromadzeń publicznych, 3 imprezy dot. obchodów rocznicowych oraz 3 wystąpienia społeczne

DZIAŁANIA STRAŻY POŻARNEJ

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej od stycznia do grudnia 2018 r. odnotowała 814 pożarów, 1 767 miejscowych zagrożeń oraz 318 fałszywych alarmów.

Tabela 53 Liczba zdarzeń w Bytomiu oraz ich przyczyny

Lp.	Rodzaj zdarzenia oraz jego przyczyna	2018 r.
	Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	2899
1.	Pożary, w tym:	814
	- nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym	175
	- wady urządzeń instalacji elektrycznej (bez urządzeń ogrzewczych)	35
	- uszkodzenia sieci i instalacji przesyłowych	41
	- podpalenia (umyślne), w tym akty terroru	480
	- inne przyczyny	83
2.	Miejscowe zagrożenie, w tym:	1767
	- huragany, silne wiatry	172
	- gwałtowne opady atmosferyczne	50
	- nieprawidłowa eksploatacja konstrukcji budowlanych, budynków	50
	- niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	163
	- nietypowe zachowania zwierząt	266
	- inne przyczyny	1066
3.	Alarmy fałszywe	318

Źródło: Dane Komendy Miejskiej PSP w Bytomiu

W 2018 roku w celu propagowania zasad właściwego zachowania w sytuacji zagrożenia Komenda Miejska PSP organizowała i prowadziła pokazy, pogadanki i uczestniczyła w różnego rodzaju festynach. W sumie strażacy 95 razy uczestniczyli w tego rodzaju inicjatywach.

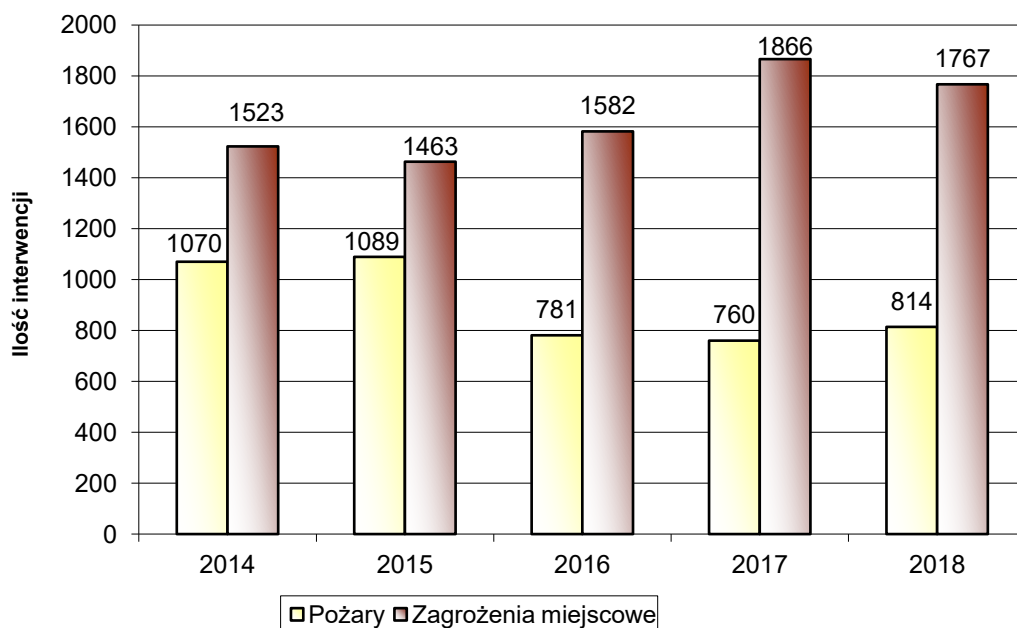
W ramach kampanii „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa” strażacy przekazywali mieszkańcom czujki tlenu węgla.

W 2018 roku strażacy uczestniczyli 72 razy w organizacji praktycznych ewakuacji placówek oświatowych oraz obiektach użyteczności publicznej.

Strażacy przeprowadzili XXXIX Turniej Wiedzy Pożarniczej dla uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjum w którym udział wzięło 57 dzieci z 7 bytomskich szkół. Przeprowadzony został również konkurs plastyczny o tematyce przeciwpożarowej, na który wpłynęło 36 prac dzieci z przedszkoli.

W ramach „Bytomskiej Akademii Bezpieczeństwa” przy WORD Bytom strażacy prowadzili zajęcia dla dzieci dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa pożarowego oraz pierwszej pomocy.

Wykres 21. Ilość interwencji Straży Pożarnej na przestrzeni lat 2014-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSP w Bytomiu

DZIAŁANIA STRAŻY MIEJSKIEJ

Od początku 2018 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Bytomiu przeprowadzili 184 719 kontroli, ujawniając 7 442 uchybienia. Udzielono 3 785 pouczeń, nałożono 6 483 mandaty karne na łączną kwotę 721 420 zł oraz skierowano 404 wnioski o ukaranie do sądu. Liczba założonych urządzeń blokujących koła wyniosła 3 220. Ponadto przyjęto 8 064 skargi mieszkańców miasta.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. Straż Miejska przekazała Policji 20 spraw noszących znamiona przestępstw, jak również ujęła i przekazała Policji 17 osób.

Straż Miejska uczestniczyła także w wielu akcjach i programach na terenie miasta, np.:

- „Bezpieczne Ferie 2018”;
- „Akcja „Bezpieczne Wakacje”;
- „Straż Miejska przedszkolakom”.

We współpracy z Policją uczestniczyła w akcjach:

- „Znicz”;
- „Bezpieczna Droga do Szkoły”;
- „Bezpieczne Wakacje”;
- „VIII Bytomski Półmaraton”;
- 74 „Tour de Pologne”;
- zabezpieczenie imprez w muszli koncertowej i na terenie Parku Miejskiego im. F. Kachła;
- „Bądź świadomy i odpowiedzialny”.

Przeprowadzone kontrole to:

- kontrole miejsc zabaw dzieci i młodzieży, w tym przeprowadzono:
 - 432 kontrole placów zabaw i miejsc zabaw dzieci,
 - 145 kontroli boisk szkolnych,
 - 328 kontroli innych miejsc grupowania się dzieci i młodzieży, takich jak dworce, skwery i place.

- kontrole bytomskich parków – 129;
- kontrole zbiorników wodnych – 542;
- kontrole terenów leśnych i przyleśnych - prowadzonych na mocy porozumienia z Lasami Państwowymi;
- kontrole pustostanów, budynków przeznaczonych do rozbiórki oraz innych miejsc potencjalnie niebezpiecznych;
- kontrole podwórek, ze zwróceniem szczególnej uwagi na dzieci i młodzież pod kątem spożywania alkoholu lub innych środków odurzających oraz zachowania się w ruchu drogowym;
- kontrole lokali gastronomicznych oraz „letnich kawiarenek” pod kątem sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim.

Ponadto Straż Miejska:

- współdziałała z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w zakresie monitoringu warunków bytowych osób dotkniętych problemem bezdomności;
- realizowała działania naprawcze w „Programie ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego” (przeprowadzono łącznie 1814 kontroli spalania odpadów, stwierdzono 111 uchybień, nałożono 60 mandatów i zastosowano 19 pouczeń);
- wdrożyła zaplanowaną wcześniej procedurę wykorzystującą ustawowe uprawnienia do prowadzenia działań z zastosowaniem analizy spalin emitowanych przez piece i kotły (głównie w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i innych, użytkowanych przez podmioty gospodarcze), w ramach zwalczania nasilającego się zjawiska smogu w oparciu o wykonywanie badań próbek popiołu pobieranych przez strażników z palenisk i popielników pieców użytkowanych przez mieszkańców i kontrolowane podmioty gospodarcze. W rezultacie na ogólną liczbę 316 zgłoszeń o zadymieniu terenu przyjętych w roku 2018 potwierdzono to zjawisko w 28 przypadkach natomiast spośród 90 zgłoszeń o spalaniu odpadów kontrole potwierdziły ten fakt w 25 przypadkach. Na sprawców naruszenia przepisu art. 191 Ustawy o odpadach nałożono 23 mandaty karne na łączną kwotę 7300 zł;
- zwalczała nasilające się proceder tworzenia „dzikich wysypisk”. Mandatami karnymi na podstawie przepisu art. 145 Kodeksu Wykroczeń ukarano 11 sprawców na łączną kwotę 2000 zł;
- prowadziła obserwacje przestrzeni miejskiej za pomocą monitoringu wizyjnego. Na podstawie prowadzonych działań ujawniono 2994 wykroczeń - zarejestrowanych i przekazanych do prowadzenia przez strażników;
- kontrolowała z zakresu przestrzegania przepisów obowiązujących właścicieli psów – w związku z nie usuwaniem zanieczyszczeń powodowanych przez psy zastosowano środki karne w postaci nałożonych 56 mandatów karnych na łączną kwotę 3.350,- zł;
- wykonywała kontrole obowiązkowej akcji deratyzacji;
- prowadziła interwencje w sprawie naklejania ulotek, reklam i ogłoszeń w miejscach do tego nie przeznaczonych, gdzie sankcjami karnymi zakończono 24 przypadków nielegalnego plakatowania.

DZIAŁANIA BIURA BEZPIECZEŃSTWA MIASTA

1. W zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego:

- sporządzanie miesięcznych analiz stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta;
- opracowywanie projektów porozumień i umów zawieranych przez Prezydenta Miasta z różnymi instytucjami w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku oraz sprawowanie nadzoru nad ich wykonaniem;
- koordynowanie bieżącej współpracy Policji i Straży Miejskiej, zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Prezydentem Miasta a Komendantem Miejskim Policji;

- realizacja i koordynacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2018-2020, oraz Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpiecznie”;
- koordynowanie zadań wynikających z Rządowego Programu Ograniczenia Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpiecznie”;
- obsługa i uczestnictwo w posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku (5 posiedzeń);
- przewodnictwo i obsługa posiedzeń Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (25 posiedzeń);
- uczestnictwo w posiedzeniach Komisji Prawa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej (17 posiedzeń);
- uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu ds. Organizacji i Koordynacji Służby Zewnętrznej KMP w Bytomiu (7 posiedzeń);
- przewodnictwo i obsługa posiedzeń Zespołu Doradczego ds. Imprez Masowych (2 posiedzenia);
- organizowanie cyklicznych objazdów miasta i wizji terenowych (21 objazdów i wizji terenowych);
- prowadzenie postępowania w zakresie zgromadzeń publicznych (33 zgromadzenia);
- prowadzenie postępowań odwoławczych dot. nałożenia kar porządkowych przez Straż Miejską, (4 postępowania);
- sporządzano na bieżąco wystąpienia do różnych instytucji w sprawach związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym (68 wystąpień);
- udzielano odpowiedzi na wnioski i skargi składane przez mieszkańców oraz interpelacje radnych Rady Miejskiej (6 odpowiedzi na interpelacje radnych);
- podejmowano bieżące interwencje na składane osobiście lub telefonicznie zgłoszenia przez mieszkańców w sprawach utrzymania bezpieczeństwa i porządku (22 interwencje).

2. W zakresie spraw obronnych:

- sporządzono plan szkolenia obronnego Urzędu Miejskiego na 2018 r.;
- przeprowadzono n/w szkolenia pracowników Urzędu Miejskiego:
 - z zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego płynących z cyberprzestrzeni,
 - kierowników zespołów Głównego Stanowiska Kierowania,
- przeprowadzono treningi systemu stałych dyżurów;
- przygotowano plan realizacji zadań obronnych z zakresu przygotowań obronnych państwa w mieście Bytom w 2018 r.;
- sporządzono plan kontroli problemowych zadań obronnych na 2019 r.;
- przeprowadzono kontrolę znajomości zadań obronnych w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Prezydenta Bytomia oraz w komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego w: Biurze Miejskiego Konserwatora Zabytków, Wydziale Obrotu Nieruchomościami, Biurze Pełnomocnika ds. Informacji Niejawnych, Miejskim Zarządzie Dróg i Mostów;
- sporządzono Ankietę do Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Województwa Śląskiego za 2017 rok.

3. W zakresie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej:

- zaktualizowano Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Bytomia;
- zaktualizowano Plan Obrony Cywilnej Miasta Bytomia;
- zaktualizowano Plan ewakuacji (przyjęcia) III stopnia dla miasta Bytomia;
- wdrożono zarządzenie Prezydenta Bytomia nr 567/18 z dn. 18.12.2018 r. w sprawie wprowadzenia Programu szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony w mieście Bytomiu na lata 2019-2023;
- opracowano Plan operacyjny ochrony przed powodzią miasta Bytomia;
- opracowano Procedurę postępowania UM Bytom w ramach realizacji zadań wynikających z Planu Działań Krótkoterminowych;

- zmodernizowano system wykrywania i alarmowania miasta (m.in. zdemontowano 4 punkty alarmowania i naprawiono 7 punktów alarmowych, zakupiono 2 kpl radiotelefonów Kenwood nowej generacji na potrzeby SWO);
- przeprowadzono trening Systemu Wykrywania i Alarmowania naszego miasta, w którym udział wzięły wszystkie elementy organizacyjne wchodzące w skład SWA;
- przeprowadzono posiedzenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, na których omawiano m.in. tematy związane z:
 - realizacją zadań w związku z wprowadzeniem przez Prezesa Rady Ministrów pierwszego stopnia alarmowego ALFA,
 - współdziałaniem służb w przypadku wystąpienia ataku terrorystycznego w wielkopowierzchniowych obiektach handlowych,
 - utrudnieniami związanymi z brakiem możliwości dojazdu drogami pożarowymi służb ratunkowych do miejsc zagrożonych na terenie miasta.

DZIAŁANIA KOMISJI BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU

W 2018 r. odbyło się 5 posiedzeń plenarnych Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, podczas których omawiane były zagadnienia ujęte w zaakceptowanym przez wszystkich członków komisji, harmonogramie posiedzeń na 2018 r.

Podczas każdego posiedzenia komisji przedstawiciele poszczególnych służb, inspekcji i straży przekazywali aktualne informacje o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz występujących zagrożeniach na terenie naszego miasta.

Jednocześnie Komisja Bezpieczeństwa i Porządku w czasie kolejnych posiedzeń realizowała swoje ustawowe zadania wynikające z art. 38 pkt. 2a ustawy o samorządzie powiatowym, a w szczególności:

- przyjęła sprawozdanie z działalności za 2017 r.;
- zatwierdziła harmonogram posiedzeń komisji na 2018 r.;
- dokonała oceny realizacji zadań Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2015 – 2017;
- opracowała nowy projekt Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2018 – 2020, który został przyjęty do realizacji Uchwałą nr LX IV/840/18 z dnia 28.05.2018r. Rady Miejskiej;
- zaopiniowała złożone za 2017 rok sprawozdania:
 - Komendy Miejskiej Policji,
 - Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej,
 - Straży Miejskiej w Bytomiu,
- przyjęła sprawozdanie z działalności za 2017 r. Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej;
- przyjęła informację z działalności za 2017r. od Prokuratury Rejonowej w Bytomiu;
- zaopiniowała projekt budżetu miasta Bytomia na rok 2019 w zakresie realizacji, zadań dot. porządku;
- publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej.

W trakcie posiedzeń plenarnych Komisji Bezpieczeństwa i Porządku oprócz realizacji zadań ustawowych dokonano również oceny stanu przygotowań do akcji „Bezpieczne Ferie” i „Bezpieczne Wakacje”, a także omówiono stan infrastruktury drogowej i jego wpływu na bezpieczeństwo rowerzystów poruszających się po terenie naszego miasta.

Ponadto na kolejnych posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w 2018 r. poruszane były bieżące problemy związane ze stanem bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zgłaszane wnioski i uwagi członków komisji były przez Prezydenta Miasta lub za pośrednictwem Kierownika Biura Bezpieczeństwa Miasta, niezwłocznie przekazywane do realizacji właściwym służbom i inspekcjom oraz podległym komórkom i jednostkom organizacyjnym.

3.9. Organizacje pozarządowe

W ewidencji Urzędu Miejskiego w Bytomiu na koniec 2018 roku figurowało 391 organizacji pozarządowych. Zarejestrowano 33 nowe podmioty.

Tabela 54. Ilość Fundacji i Stowarzyszeń w Bytomiu

Ogółem	Fundacje	Stowarzyszenia zwykłe	Stowarzyszenia rejestrowe w tym:			
			Inne	Kultury fizycznej	Kultury fizycznej- nieprowadzące działalności gospodarczej	UKS
391 zarejestrowanych	56	19	212	49	28	27
Nowe organizacje zarejestrowane w 2018 r. 33	10	13	3	3	1	3

Źródło: Baza Informacji Biura Organizacji Pozarządowych

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi jest jednym z czynników działania na rzecz społeczności bytomskiej. Harmonijna współpraca z organizacjami pozarządowymi jest jednym z elementów efektywnego i sprawnego zarządzania miastem oraz wykorzystywania inicjatyw środowisk lokalnych. Kształtowaniem partnerskich relacji współpracy pomiędzy Urzędem a organizacjami pozarządowymi - w celu realizacji ich zadań statutowych - zajmuje się Biuro Organizacji Pozarządowych.

W zakresie współpracy z NGO, w 2018 r. Biuro Organizacji Pozarządowych zorganizowało bądź współorganizowało następujące szkolenia i spotkania:

- Spotkanie Noworoczne Prezydenta Bytomia z przedstawicielami bytomskich organizacji pozarządowych 26 stycznia 2018 r. w Restauracji Świetlik w Bytomiu prowadzonej przez Bytomskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej;
- XIV Bytomskie Dni Organizacji Pozarządowych, które odbyły się w dniach 7-8 września 2018 r. w Muszli Koncertowej Parku Miejskiego. Jedną z głównych idei organizowanego święta było zapoznanie mieszkańców Bytomia z działalnością organizacji i ich promocja. Jak co roku nie zabrakło wystaw, koncertów i pokazów sportowych. Na program Dni NGO, złożyły się nie tylko występy artystyczne w wykonaniu bytomskiej młodzieży oraz seniorów, ale też rozmowy poświęcone działalności organizacji;
- W dniu 21 listopada 2018 r. w Biurze Organizacji Pozarządowych odbyło się szkolenie dla przedstawicieli NGO w zakresie przekazywania i rozliczania dotacji w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz przepisów wykonawczych, przeglądu najważniejszych zmian w przepisach dot. funkcjonowania organizacji: RODO, usługi turystyczne, rejestr osób skazanych i pranie brudnych pieniędzy;
- XIII edycję „Bytomskiego Anioła Wolontariatu”. Uroczysta Gala odbyła się 5 grudnia 2018 r. w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark. Impreza cyklicznie organizowana jest z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dla przedstawicieli bytomskiego sektora organizacji pozarządowych, jest to szczególnie czas kiedy ich praca zostaje podsumowana i doceniona. Podczas Gali, zaplanowane zostały m.in. występy artystyczne i uroczyste wręczenie statuetki dla laureata konkursu „Bytomskiego Anioła Wolontariatu”. Statuetkę otrzymała Pani Jagna Świętochowska. Tradycyjnie zorganizowany został również konkurs plastyczny dla dzieci szkół i przedszkoli.

Ponadto w ubiegłym roku Biuro Organizacji Pozarządowych wykonało m.in. następujące zadania:

- Przeprowadziło nabór wśród organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na członków komisji konkursowych, opiniujących oferty złożone w ramach otwartych konkursów na realizację zadań publicznych na rok 2018;
- Nieodpłatnie udostępniło pomieszczenia i urządzenia Biura (Biuro Organizacji Pozarządowych przy Rynku 26/5) przedstawicielom organizacji pozarządowych działających na terenie Bytomia (188 wpisów w księdze gości). Dodatkowo od 28.11.2018 r. do końca roku Biuro było stale udostępnione Fundacji Partycypacji Społecznej w celu realizacji projektu „Śląska Akademia Senior@. Program rozwoju kompetencji cyfrowych seniorów 65+ województwa śląskiego z zastosowaniem działań szkoleniowych i administracyjnych w środowisku lokalnym”. W pomieszczeniach Biura znajdował się punkt nieodpłatnej pomocy prawnej (udostępniony przez cały rok, od poniedziałku do piątku w godzinach od 12.00 do 16.00);
- Wspierało organizacje pozarządowe poprzez poradnictwo i pomoc techniczną, w szczególności poprzez pomoc w przygotowaniu i wypełnianiu dokumentów wymaganych do rejestracji, dokumentacji konkursowych i inicjatyw lokalnych;
- Stworzyło broszurę promującą przekazanie 1% podatku na bytomskie stowarzyszenia i fundacje, które posiadają status OPP oraz przeprowadzono akcję promującą;
- Aktualizowało wyszukiwarkę organizacji pozarządowych mających siedzibę w Bytomiu. Wyszukiwarka znajduje się pod adresem www.bytom.pl/bytomskie-ngo;
- Administrowało stronę internetową www.bytom.pl/ngo, przeznaczoną przede wszystkim dla bytomskich organizacji pozarządowych;
- Udostępniło pomieszczenia przy Rynku 26/5, na rzecz działalności Punktu Informacji Partnerstwa Wschodniego i Współpracy z Regionem Bałkanów;
- Współdziałało w corocznych akcjach:
 - „Wiosna w naszych sercach” - „Świąteczny koszyk dla Polaków na Kresach”. Akcja organizowana przez Górnśląski Oddział Stowarzyszenia Wspólnota Polska oraz Oddział Rejonowy PCK. Finał przedsięwzięcia odbył się 14 marca 2018 r. Zbiórka trwałych produktów spożywczych, artykułów szkolnych oraz drobnych gadżetów i słodczych prowadzona była w Biurze Organizacji Pozarządowych przy Rynku 26/5,
 - „Podaruj znicz na Kresy”. Zebrane znicze zapłonęły na opuszczonych grobach Polaków pochowanych m.in. na cmentarzach w Borysławiu, Chmielnickim, Drohobycz, Lwowie, Samborze, Stryju. Akcję zbiórki zakończono 17 października 2018 r.,
 - „Podziel się opłatkiem z seniorem na Kresach”. Do 11 grudnia 2018 r. trwała zbiórka produktów żywnościowych, z których przygotowano świąteczne paczki dla najbardziej potrzebujących. W organizację akcji „Podziel się opłatkiem z seniorem na Kresach” włączyli się m.in.: Urząd Miejski w Bytomiu, Bytomska Rada Seniorów, Górnśląski Oddział Stowarzyszenia Wspólnota Polska, Śląski Bank Żywności i Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Bytomiu.
- Bieżąco informowało organizacje drogą e-mailową o trwających konkursach ofert i wydarzeniach dla organizacji;
- Opracowało zarządzenia Prezydenta Bytomia w sprawie powołania komisji konkursowych do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia (rewitalizacja, kultura, kultura fizyczna, zapobieganie bezdomności zwierząt, edukacja, turystyka i krajoznawstwo, działania na rzecz osób niepełnosprawnych w obszarze rehabilitacji ruchowej, pomocy psychologicznej, poradnictwa, kursów i szkoleń, edukacja prawna oraz nieodpłatna pomoc prawna);
- Przeprowadzało procedury konkursowe do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia zgodnie z zarządzeniem nr 2/18 Prezydenta Bytomia z dnia 3 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia ogólnych zasad przeprowadzenia konkursów ofert,

ogłaszanych przez Prezydenta Bytomia na realizację zadań publicznych w 2018 r. w ramach art. 13 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

- Opiniowało wnioski o realizację zadań publicznych w ramach inicjatyw lokalnych;
- Opracowało sprawozdanie z realizacji Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za rok 2017, które przedłożone zostało Radzie Miejskiej 30 maja 2018 r. oraz opublikowane w BIP (zgodnie z art. 5a ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie);
- Opracowało zarządzenie Prezydenta Bytomia w sprawie powołania członków do Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego (kwiecień 2018 r.);
- Współpracowało z Bytomską Radą Działalności Pożytku Publicznego, organizowano posiedzenia, udzielano pomocy w obsłudze administracyjno-biurowej;
- Powołało w drodze zarządzenia Prezydenta Bytomia zespół konsultacyjny ds. opracowania i opiniowania projektu „Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2019” (sierpień 2018 r.);
- Opracowało ogólne zasady przeprowadzania konkursów ofert, ogłaszanych przez Prezydenta na realizację zadań publicznych w 2019 r. w ramach art. 13 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zarządzenie Prezydenta Bytomia, październik 2018 r.);
- Opracowało i konsultowało dokument pn.: „Program współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2019”. Prace nad programem poprzedzone były publicznym zaproszeniem wszystkich przedstawicieli organizacji pozarządowych do aktywnego włączenia się w proces tworzenia ww. dokumentu. Uchwała została przyjęta przez Radę Miejską 15.10.2018 r.

Szczegółowe informacje dot. współpracy z organizacjami pozarządowymi znajdują się w corocznie przygotowywanym „Sprawozdaniu z realizacji programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za dany rok”. Znajdują się tam m.in. dane o formach współpracy, środkach finansowych przekazywanych organizacjom, zespołach doradczych, w skład których wchodziłi przedstawiciele NGO, określony jest również tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa – art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie „Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni”. Sprawozdania, o których mowa są również dostępne na stronie internetowej www.bytom.pl/ngo.

Z przedsięwzięć zrealizowanych w ciągu całego roku na szczególną uwagę zasługuje działalność prowadzona przez:

- **Bytomskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej**

Celem Stowarzyszenia było prowadzenie działalności pożytku publicznego na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Działania podjęte przez Stowarzyszenie od momentu powstania zmierzały do utworzenia placówek terapeutycznych dla osób niepełnosprawnych gdyż pobyt w różnego typu placówkach rehabilitacyjnych uczestnikom zajęć dał możliwość aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez rozwijanie funkcji psychofizycznych, dojrzałości społecznej, samoobsługi i czynności życia codziennego, a ich opiekunów odciążał w całodobowej opiece nad osobami niepełnosprawnymi. Przy Stowarzyszeniu codziennie funkcjonowały cztery tego typu jednostki :

- Świetlica Terapeutyczna,
- Warsztat Terapii Zajęciowej,
- Klub Integracyjny,
- Zakład Aktywności Zawodowej.

Łącznie z różnych form terapii w godzinach rannych i popołudniowych z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy korzystało 151 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z różnego typu chorobami współistniejącymi jak padaczka, autyzm, choroby narządu ruchu, choroby narządów wzroku i słuchu, z powiatu bytomskiego i tarnogórskiego.

Stowarzyszenie zatrudniało instruktorów terapii zajęciowej, instruktorów zawodu, terapeutów zajęciowych, psychologa, specjalistów ds. rehabilitacji, kierowców, pielęgniarki oraz obsługę biurową i pracowników gospodarczych. Łącznie kadre stanowiły 52 osoby, posiadające kwalifikacje zgodne charakterem pracy na poszczególnych stanowiskach.

Cyklicznie co najmniej 2 razy w roku organizowane były imprezy integrujące środowisko osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną, w ramach konkursów, zadań zleczanych itp., w celu przeciwdziałania izolacji społecznej i właściwego postrzegania środowiska osób niepełnosprawnych.

W ramach promocji twórczości oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych proponowało środowisku lokalnemu, usługi w zakresie:

- restauracyjno - hotelarskim w Restauracji „Światlik” przy Zakładzie Aktywności Zawodowej,
- prac porządkowych przy ZAZ,
- pralniczo - maglowniczym w pralni "Bryza" przy ZAZ,
- wyroby rękodzieła artystycznego wykonywane w Warsztacie Terapii Zajęciowej, Świetlicy Terapeutycznej i Klubie Integracyjnym.

- **Fundację „INICJATYWA“**

Ważniejsze przedsięwzięcia realizowane przez Fundację „INICJATYWA“:

- Przystąpiła do konkursu dot. realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie stałego punktu informacyjnego dla obszaru rewitalizacji oraz działań doradczych i szkoleniowych dla interesariuszy rewitalizacji i wyboru Operatora Konkursu na mikrodotacje w ramach funduszu regrantingowego”, zadanie publiczne zrealizowane zostało w terminie od 01.03.2018 r. – do 31.12.2018 r. Miało na celu podniesienie świadomości oraz aktywności społecznej mieszkańców Bytomia poprzez działania związane z doradztwem i szkoleniami, a także rozdysponowanie 100.000 zł na inicjatywy na terenie rewitalizowanym w mieście Bytom. W odniesieniu do tego zadania wszystkie założone rezultaty zostały spełnione. Specjaliści pełnili dyżury od początku marca do grudnia 2018 r. w Punkcie Informacyjnym, który miał swoją siedzibę w Biurze Promocji Miasta Bytom. Odkonano łącznie 35 edycji szkoleń z zakresu animowania środowiska lokalnego oraz grup liderek, a także metod pozyskiwania funduszy zewnętrznych dla NGO. Podpisano również 28 umów na mikrodotacje na łączną kwotę prawie 92.000 zł.
- Przygotowywała się również do rozpoczęcia realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych, obejmujących programy aktywności lokalnej.

Współpraca z instytucjami i organizacjami krajowymi i zewnętrznymi:

- W ramach ww. zadania publicznego, Fundacja „INICJATYWA” współpracowała łącznie z 14 organizacjami pozarządowymi. Organizacje były zobowiązane do rozliczenia się z pobranej od Fundacji mikrodotacji. Wśród podmiotów współpracujących z Fundacją były również grupy nieformalne – w takich przypadkach organizacja NGO pełniła rolę organizacji parasolowej, która umożliwiała otrzymanie dotacji grupie nieformalnej. Fundacja współpracowała również z Urzędem Miasta w Bytomiu w zakresie rozliczenia, organizacji oraz promocji całości zadania.

- **Bytomski Klub Sportowy Karate Shinkyokushin (www.StasiakDojo.pl)**

Ważniejsze wyjazdy i osiągnięcia sportowe w roku 2018, głównie z zawodów rangi mistrzowskiej (Mistrzostwa Polski, Puchary Świata, Puchary Europy itp.):

- **XXXVIII Mistrzostwa Makroregionu Śląskiego w Bielsku-Białej** (13 marca 2018 r.)
III miejsce Leon Stasiak;
- **VII Międzynarodowy Turniej Karate – Kobierzyce Cup** (8 kwietnia 2018 r.). Największy w Europie i jeden z największych w świecie turniej karate Shinkyokushin dla dzieci i młodzieży. W zawodach wystartowało prawie 500 zawodników z 6 krajów.
II miejsce Julia Mielczarek
- III miejsce Leon Stasiak, Mateusz Kraśnicki
- **IV Puchar Śląska Dzieci i Młodzieży Karate Kyokushin** w Rudzie Śląskiej (26 maja 2018r.)
III miejsce Leon Stasiak, Julia Mielczarek
- **Konecki Turniej Karate o Puchar z Żeliwa** (7 października 2018 r.)
II miejsce Leon Stasiak
- III miejsce Julia Mielczarek
- **Mistrzostwa Polski w Karate Shinkyokushin** w Tarnowskich Górach
(20 października 2018 r.)
- **IV Turniej Karate o Puchar Prezydenta Miasta Katowic** (27 października 2018 r.)
II miejsce Jakub Golkowski
III miejsce Julia Mielczarek, Dawid Kędzior

Bytomski Klub Sportowy Karate Shinkyokushin brał udział w organizacji dwóch obozów sportowych karate. Obóz letni odbywał się w miejscowości Istebna, brało w nim udział ponad 60 osób. W obozie zimowym w Ustroniu brało udział ponad 25 osób. Dodatkowo w 2018 r. klub dwukrotnie (sezon letni i zimowy) zorganizował bezpłatne zajęcia z samoobrony dla kobiet, w których uczestniczyło 26 kobiet z miasta Bytomia.

3.9.1. Bytomska Rada Seniorów

W dzisiejszych czasach seniorzy chcąc mieć coraz większy wpływ na kształtowanie swojej przyszłości i możliwość decydowania o sprawach nurtujących ich pokolenie, nie zważając na upływający czas realizują swoje marzenia wyróżniając się konsekwencją w zmierzaniu do wytyczonego celu.

Bytomska Rada Seniorów została powołana w celu zapewnienia osobom starszym większego wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, polepszenia współpracy pomiędzy samorządem a starszymi mieszkańcami naszego miasta, pobudzania aktywności obywatelskiej. Rada składająca się z 10 osób reprezentuje interesy seniorów wobec Rady Miejskiej i Prezydenta Miasta Bytomia.

Rada współpracuje z miastem na różnych platformach a jej działania są świadomie kierowane na potrzeby osób starszych, których rokrocznie w naszym mieście przybywa. Jako ciało kolegialne o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym wspiera radę gminy w realizacji polityki senioralnej.

Członkowie Bytomskiej Rady Seniorów działają aktywnie w naszym mieście od 2015 roku biorąc czynny udział w życiu miasta i starając się aktywizować ich mieszkańców poprzez organizację różnego typu imprez i spotkań, wspólnych projektach edukacyjnych, artystycznych oraz działaniach na rzecz integracji środowiska seniorów. Pomysłami i energią zarażają innych, organizują wolny czas swoim rówieśnikom, z zaangażowaniem motywują wiele starszych osób do wyjścia z domu i aktywnego spędzania czasu. Niejeden młody człowiek mógłby pozazdrościć im zapału do pracy.

Bytomska Rada Seniorów pracowała w oparciu o regulamin, który przyjęła w dniu 16 grudnia 2015 r. Dyżury Rady odbywały się raz w miesiącu, natomiast w każdy drugi i czwarty wtorek miesiąca wyznaczeni członkowie pełnili dyżury w pomieszczeniach Biura Organizacji Pozarządowych przy Rynku 26/5.

Członkowie Bytomskiej Rady Seniorów w 2018 r.:

- Opracowali regulamin wyboru "Bytomskiego Seniora Roku 2017". Plebiscyt Seniora Roku ma na celu promowanie i nagradzanie aktywnych seniorów, którzy w różnych społecznie cenionych formach działalności wyróżniają się na tle innych. Jest to głosowanie na najciekawszą postać starszego pokolenia minionego roku, mogącą stanowić wzór do naśladowania i przykład dla innych. Wybrano po raz trzeci Bytomskiego Seniora Roku 2017. Seniosem Roku została Pani Hildegarda Ewa Tyburczyk;
- Brali czynny udział w przygotowaniu programu imprezy pn. „IV Bytomska Senioriada”, która odbyła się w dniach 7-8 września 2018 r.;
- Zainicjowali w Biurze Promocji Bytomia wykłady i spotkania nt.:
 - „Praw pacjenta”, o podstawowych przywilejach opowiadała Pani Elżbieta Synowiec oraz przedstawiciel Narodowego Funduszu Zdrowia z Warszawy,
 - „Upadłości konsumenckiej” – o możliwościach drogi wyjścia ze spirali zadłużenia. Na te pytania odpowiadała Pani Urszula Klimecka w ramach cyklu czwartkowych spotkań z ekspertem,
 - „Niebo nad Islandią”, w ramach cyklu spotkań, które prowadziła Pani Urszula Jaksik. Bytomska pisarka opowiadała o Islandii. Ziemi Lodu i Ognia, który jest jednym z najciekawszych krajobrazowo regionów świata.
- Przystąpili do projektów:
 - „Wdrażanie standardów działania Rad Seniorów” realizowanego przez Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides. W ramach projektu wdrożone zostały standardy współpracy z organizacjami zewnętrznymi, którego efektem było przygotowanie filmu, który prezentowany został na: Śląskim, Łódzkim i Małopolskim Forum Rad Seniorów,
 - „Profesjonalne Rady Seniorów” prowadzonego przez Fundację Regionalnej Agencji Promocji Zatrudnienia. W ramach projektu członkowie Rady uczestniczyli w spotkaniach w Ustroniu i Solcu. Zorganizowali spotkanie - warsztaty na temat komunikacji dla Rad z Lublińca i Nędzy. Na temat projektów rozmawiali z przedstawicielami bytomskich organizacji. Podsumowania dokonano na spotkaniu w Wojkowicach.
- Uczestniczyli w konferencjach i rozmawiali nt: zatrudnienia seniorów w:
 - Państwowym Urzędzie Pracy w Bytomiu,
 - Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach.
- O polityce senioralnej poruszali temat na spotkaniach organizowanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego, Starych Tarnowicach oraz w Bytomiu;
- Brali udział w:
 - rozmowach o telemedycynie i odbyli wizytę studyjną w TeleMed w Katowicach i Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu,
 - spotkaniach Komitetu Rewitalizacji,
 - spotkaniu z organizacjami pozarządowymi w Gliwicach,
 - Kongresie Obywatel Senior zorganizowanym przez Fundację Park Śląski,
 - Forum Seniora, którego inicjatorem była Gazeta Wyborcza,
 - sesjach Rady Miasta,
 - posiedzeniach komisji zdrowia i komisji edukacji.
- Nawiązali współpracę z Klubem Seniora w Karbiu i przy Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Pułaskiego w Bytomiu. Spotkali się z harcerzami w Kokotku i seniorkami w Karbiu;
- Wskazali przewodniczącą do wzięcia udziału w:
 - konferencji pn.: „Organizujemy się we wspólnym działaniu”, podczas której poprowadziła dyskusję nt. aktywności seniorów,
 - posiedzeniu Ogólnopolskiego Porozumienia o Współpracy Rad Seniorów, które odbyło się w dniu 7 marca 2018 r. w Krakowie, gdzie ponownie wybrana została i weszła w skład zarządu OPoWRS. Pełni funkcję sekretarza. Realizując projekt „Silne Rady Seniorów”

- wspólnie ze Stowarzyszeniem „WRZOS” uczestniczyła w spotkaniach z seniorami w Olsztynie, Rzeszowie, Kielcach, Jeleniej Górze i Ustroniu. Otrzymała 6 spotkań indywidualnych z radami seniorów. Wynikiem tych działań jest wzrost ilości Rad w Ogólnopolskim Porozumieniu o Współpracy Rad Seniorów, których obecnie jest 95,
- konsultacjach metropolitarnych nt. polityki senioralnej, które odbyły się w Katowicach i Bytomiu.
 - Nominowali do tytułu „Ambasadora Srebrnej Gospodarki” oraz Aktywnej Seniorki Panią Elżbietę Barbarę Sochacką;
 - Współpracowali ze Śląską Akademią Seniora prowadząc na przełomie 2018 roku kurs komputerowy przeciw wykluczeniu społecznemu, w którym uczestniczyło 40 seniorów.

3.9.2. Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego powołana została zarządzeniem Prezydenta w kwietniu 2018 roku. W jej skład wchodzi przedstawiciele prezydenta, rady miejskiej i organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych), których działalność jest bardzo zróżnicowana. Powołanie Rady było kolejnym krokiem w kierunku lepszej współpracy miasta z trzecim sektorem.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 450) do zadań Rady należy w szczególności:

- opiniowanie projektów strategii rozwoju odpowiednio powiatów lub gmin,
- opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ww. uchwały, oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały,
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ww. uchwały,
- udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały,
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecania tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ww. uchwały, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.

Kadencja Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, która została powołana w drodze zarządzenia nr 177/18 Prezydenta Bytomia z dnia 18 kwietnia 2018 r. trwa trzy lata. W jej skład weszło 14 osób. Rada odbyła 4 posiedzenia, podczas których m.in.:

- opiniowała projekty uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery pożytku publicznego oraz programu współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- wyrażała opinię w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecania tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.

Ponadto członkowie Rady brali udział w posiedzeniach komisji konkursowych dotyczących realizacji zadań publicznych przez NGO.

W 2018 roku członkowie Rady współorganizowali z Biurem Organizacji Pozarządowych przedsięwzięcia:

- XIV Bytomskie Dni Organizacji Pozarządowych, które odbyły się w dniach 7-8 września 2018 r. w Muszli Koncertowej Parku Miejskiego im. Franciszka Kachla. Jedną z głównych idei organizowanego święta było zapoznanie mieszkańców Bytomia z działalnością organizacji i ich promocja. Jak co roku nie zabrakło wystaw, koncertów i pokazów sportowych. Na program Dni NGO, złożyły się nie tylko występy artystyczne w wykonaniu bytomskiej młodzieży oraz seniorów, ale też rozmowy poświęcone działalności organizacji.
- XIII edycję „Bytomskiego Anioła Wolontariatu”. Uroczysta Gala odbyła się 5 grudnia 2018 r. w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark. Impreza cyklicznie organizowana jest z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dla przedstawicieli bytomskiego sektora organizacji pozarządowych, jest to szczególny czas kiedy ich praca zostaje podsumowana i doceniona. Podczas Gali, zaplanowane zostały m.in. występy artystyczne i uroczyste wręczenie statuetki dla laureata konkursu „Bytomskiego Anioła Wolontariatu”. Statuetkę otrzymała Pani Jagna Świętochowska. Tradycyjnie zorganizowany został również konkurs plastyczny dla dzieci szkół i przedszkoli.

3.9.3. Młodzieżowa Rada Miejska oraz Rady Dzielnic

W 2018 r. nie funkcjonowały: Młodzieżowa Rada Miejska oraz Rady Dzielnic. Nie ogłoszono również – z uwagi na brak środków - naboru przedsięwzięć w ramach Budżetu Obywatelskiego.

4. GOSPODARKA

4.1. Przedsiębiorczość w mieście

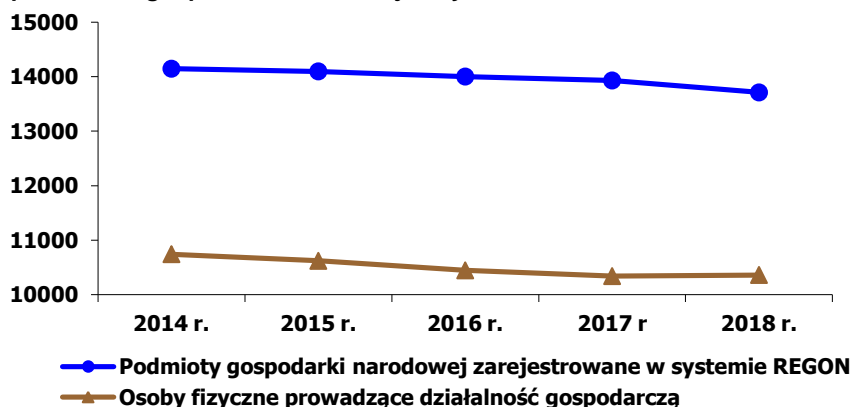
Na koniec 2018 r. w systemie REGON zarejestrowanych było 13 709 podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Bytomia, w tym ok. 10,3 tys. osób fizycznych oraz ponad 3,3 tys. osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej. W stosunku do roku 2017 ilość podmiotów gospodarczych ogółem zmniejszyła się o 1,7%. O 12,9% zmniejszyła się liczba spółek handlowych, a wśród nich znaczący spadek odnotowano w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, tj. o 14,7% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Nieznacznie zwiększyła się liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą 0,2%.

Tabela 55. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	Wg stanu na dzień 31.12. 2014 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2015 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2016 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2017 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2018 r.
Podmioty gospodarki narodowej, w tym:	16 682	16 734	16 685	16 669	16 378
1. Przedsiębiorcy, z tego:	14 144	14 095	14 000	13 928	13 709
a. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym m.in.:	3 401	3 474	3 555	3 587	3 347
- przedsiębiorstwa państwowe	1	1	0	0	0
- spółdzielnie	37	37	36	35	24
- spółki handlowe, w tym m.in.:	1 257	1 360	1 456	1 520	1 324
akcyjne	32	34	32	29	20
z udziałem kapitału zagranicznego	1	2	2	2	2
z ograniczoną odpowiedzialnością	1 054	1 139	1 220	1 273	1086
z udziałem kapitału zagranicznego	104	104	112	122	88
- spółki cywilne	1 748	1 723	1 706	1 686	1664
b. osoby fizyczne	10 743	10 621	10 446	10 341	10 362
2. Wspólnoty mieszkaniowe, organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, fundacje	2 538	2 639	2 685	2 741	2 669

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON Urzędu Statystycznego w Katowicach

Wykres 22. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2013-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Spośród 13 709 przedsiębiorców zarejestrowanych w systemie REGON 87,7 % to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne.

Wśród osób fizycznych najwięcej prowadziło działalność gospodarczą w sekcjach:

- handel i naprawy – 28,5%,
- budownictwo – 12,7%,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 11,1%,
- transport, gospodarka magazynowa – 7,9 %,
- przetwórstwo przemysłowe – 6,7%,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 8,2%,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 4,7%,
- zakwaterowanie i gastronomia – 2,9%.

Działalność gospodarczą prowadziło 1 106 spółek kapitałowych⁷ (spadek o 15% w porównaniu z 2017 r.), z tego:

- z wyłącznym kapitałem krajowym 1016 (spadek o 13,7%), w tym:
 - 998 spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - 18 spółki akcyjne,
- z udziałem kapitału zagranicznego 90 (spadek 27,4%), w tym:
 - 88 spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - 2 spółki akcyjne.

W strukturze przedsiębiorców spółki kapitałowe z wyłącznym kapitałem krajowym stanowiły 7,4%.

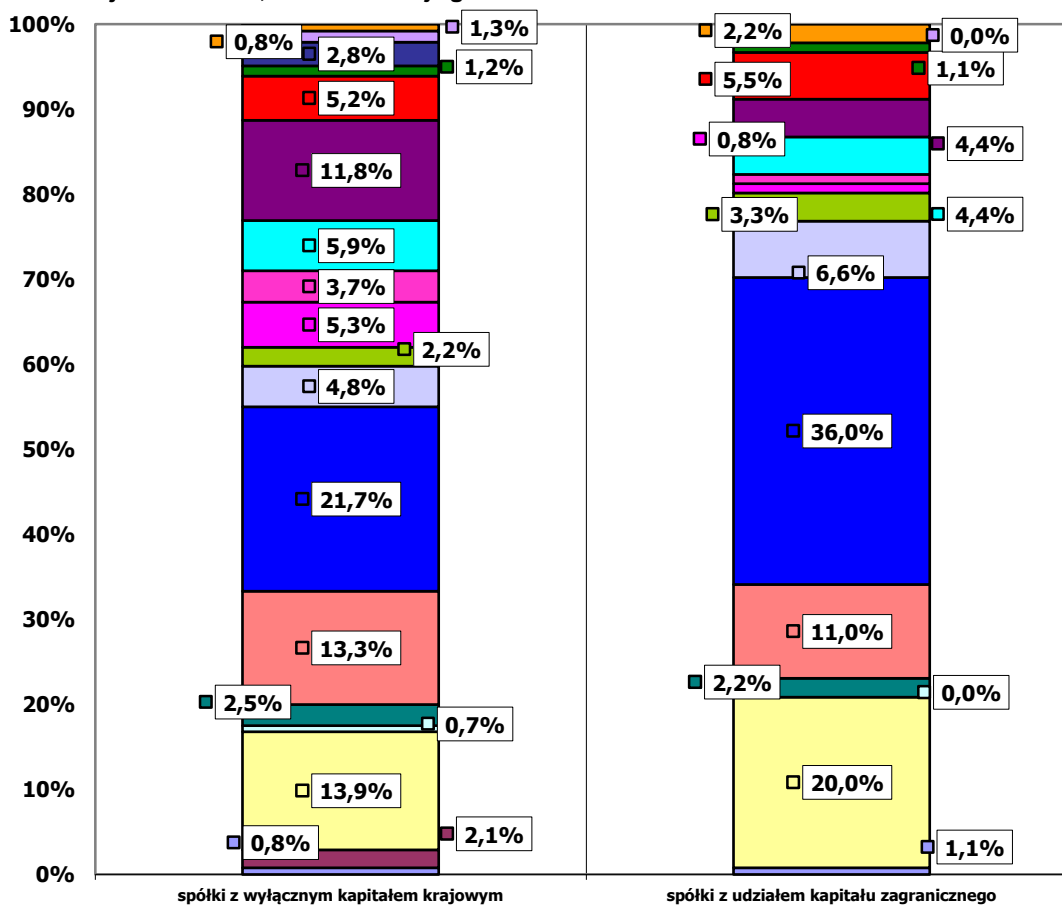
Wśród spółek kapitałowych z wyłącznym kapitałem krajowym działalność w zakresie:

- handlu i napraw pojazdów samochodowych, włączając motocykle, prowadziło 21,7 % spółek,
- budownictwa prowadziło 13,3% spółek,
- przetwórstwa przemysłowego prowadziło 13,9% spółek,
- działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej prowadziło 11,8% spółek,
- obsługi rynku nieruchomości 5,9% spółek,
- transportu i gospodarki magazynowej 4,8% spółek.

Wśród spółek kapitałowych z udziałem kapitału zagranicznego, dominujący udział mają spółki prowadzące działalność w zakresie handlu oraz napraw pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 36,0% oraz prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 20,0% podmiotów.

⁷ Spółki kapitałowe to spółki z o.o. i spółki akcyjne

Wykres 23. Spółki z wyłącznym kapitałem krajowym oraz z udziałem kapitału zagranicznego wg prowadzonej działalności, zdefiniowanej zgodnie z PKD 2007

- pozostała działalność usługowa
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- edukacja
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- informacje i komunikacja
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- transport i gospodarka magazynowa
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- budownictwo
- dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- przetwórstwo przemysłowe
- górnictwo i wydobywanie
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Analiza struktury podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON dokonana według liczby zatrudnienia wykazuje dominujący udział podmiotów zatrudniających do 9 osób, które na koniec 2018 r. stanowiły 93,7% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów. Pozostaje to w bezpośrednim związku z bardzo wysokim udziałem przedsiębiorstw osób fizycznych i spółek cywilnych w ogólnej zbiorowości zarejestrowanych podmiotów.

Tabela 56. Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2018 r.

Forma prawna	Ogółem	Liczba zatrudnionych					
		A 0-9	B 10-49	C 50-249	D 250-999	E pow. 999	Brak informacji o liczbie zatrudnionych
Ogółem	13 709	12 847	591	104	8	-	159
Osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej, w tym m.in.:	3 347	2 652	427	101	8	-	159
- spółki akcyjne	20	7	9	3	1	-	-
- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	1086	761	156	29	2	-	138
- spółki jawne	110	74	30	2	1	-	3
- spółki cywilne	1664	1562	101	1	-	-	-
- spółki komandytowe	97	71	9	17	-	-	-
- przedsiębiorstwa państwowe	0	-	-	-	-	-	-
- spółdzielnie	24	11	7	6	-	-	-
- przedstawicielstwa zagraniczne	2	2	-	-	-	-	-
- oddziały przedsiębiorców zagranicznych	5	4	-	-	-	-	1
Osoby fizyczne	10 362	10 195	164	3	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Wśród 3 347 osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej zarejestrowanych w systemie REGON podmioty o liczbie zatrudnienia:

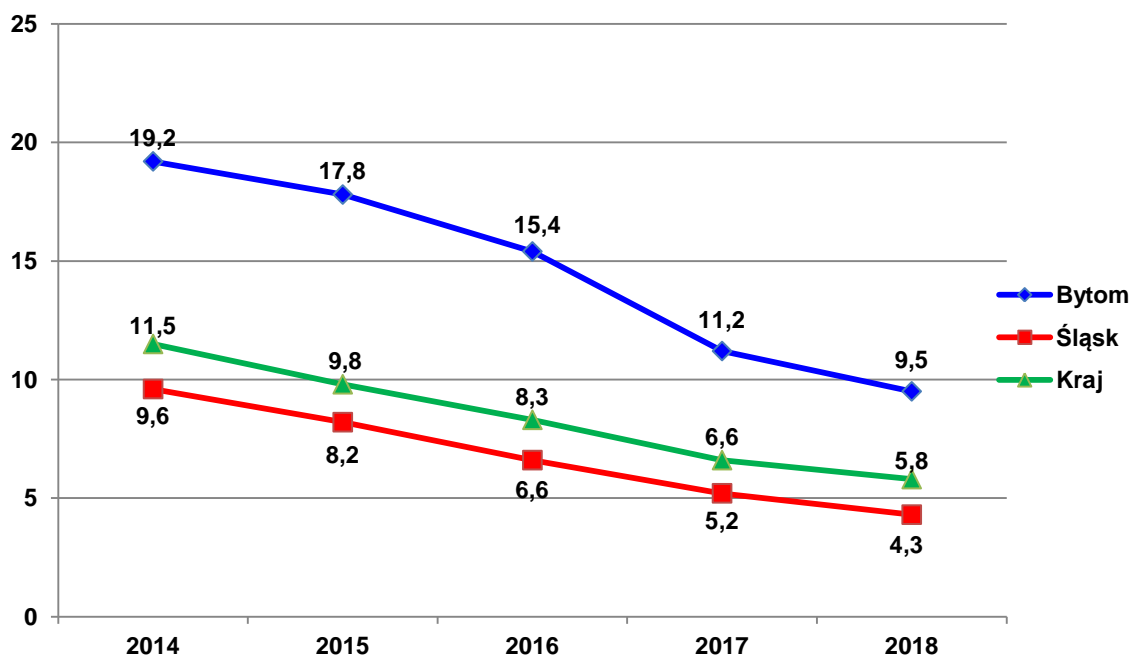
- od 0 – 9 stanowiły 79,2%,
- od 10 – 49 stanowiły 12,8%
- od 50 – 249 stanowiły 3,0%
- od 250 – 999 stanowiły 0,2%,
- pow. 999 stanowiły 0%,
- brak informacji o liczbie zatrudnionych dla 4,8% podmiotów.

4.2. Rynek pracy

4.2.1. Bezrobocie

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2014-2018 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat) w odniesieniu do poziomu bezrobocia rejestrowanego w Województwie Śląskim i w skali kraju przedstawia wykres nr 24.

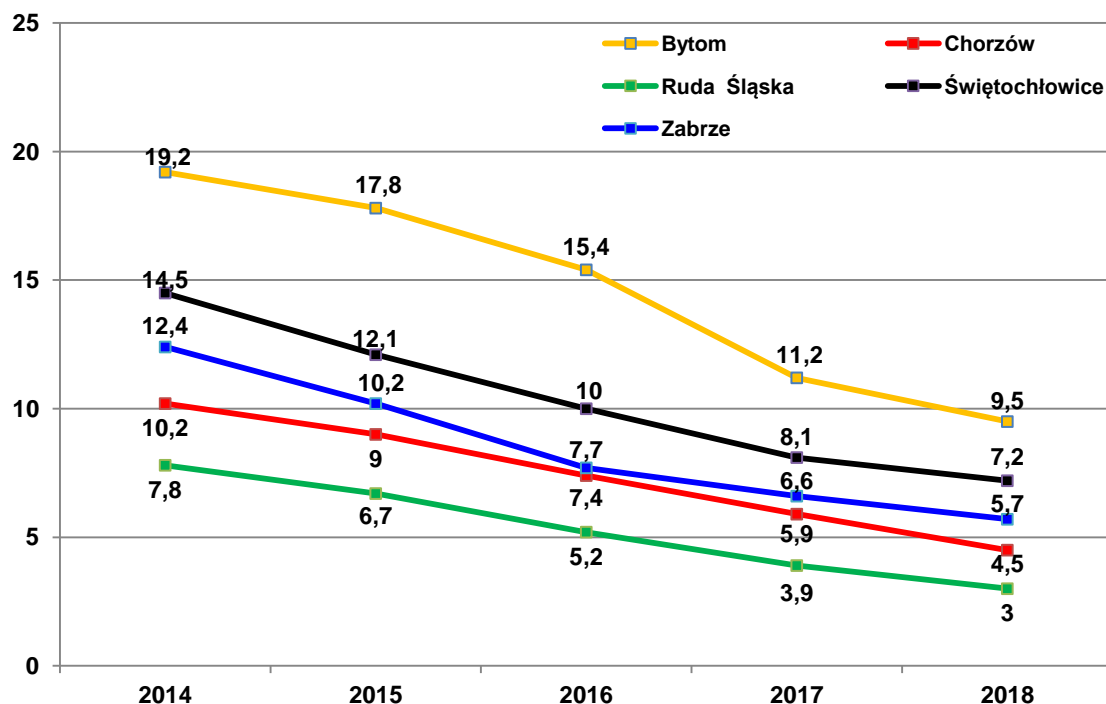
Wykres 24. Stopa bezrobocia w latach 2014-2018 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat)

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2014-2018 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat) w odniesieniu do wybranych sąsiadujących miast o zbliżonym potencjale ludnościowym oraz podobnych problemach społeczno – ekonomicznych przedstawia wykres nr 25.

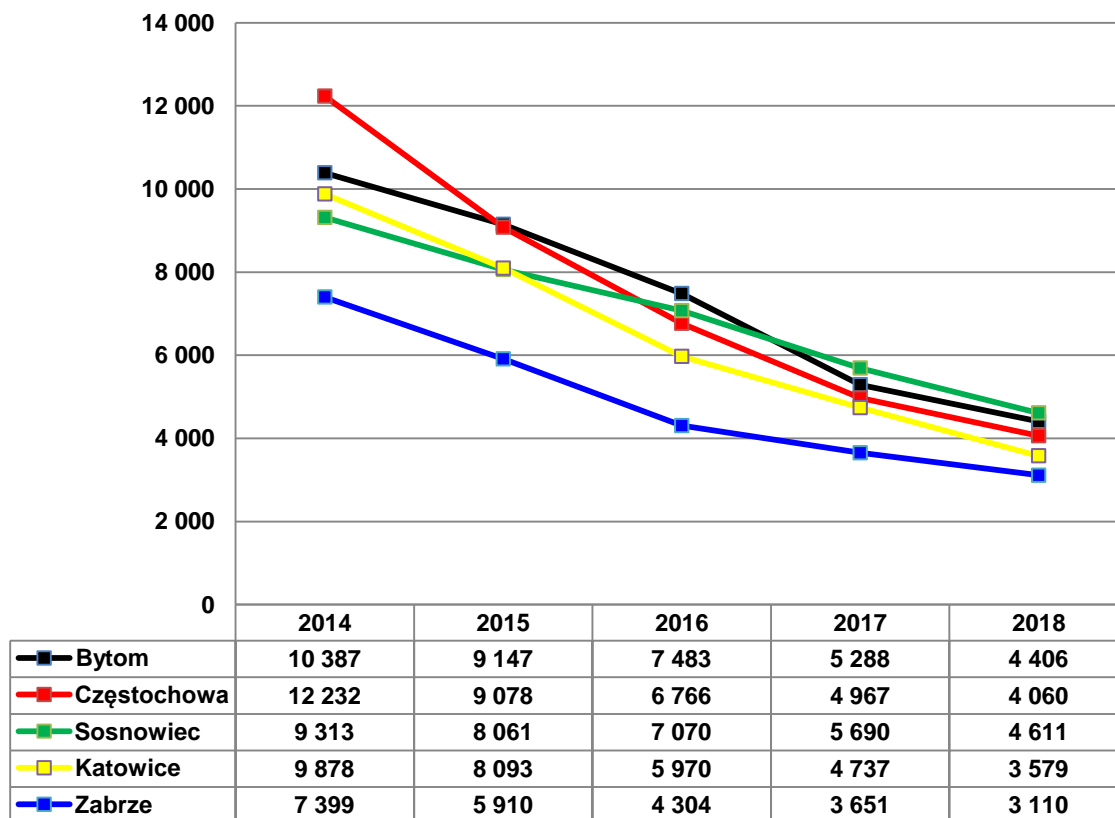
Wykres 25. Stopa bezrobocia w latach 2014-2017 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat)

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Zmiany liczby osób zarejestrowanych w latach 2014-2018 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat) w odniesieniu do miast o najwyższej liczbie bezrobotnych przedstawia wykres nr 26.

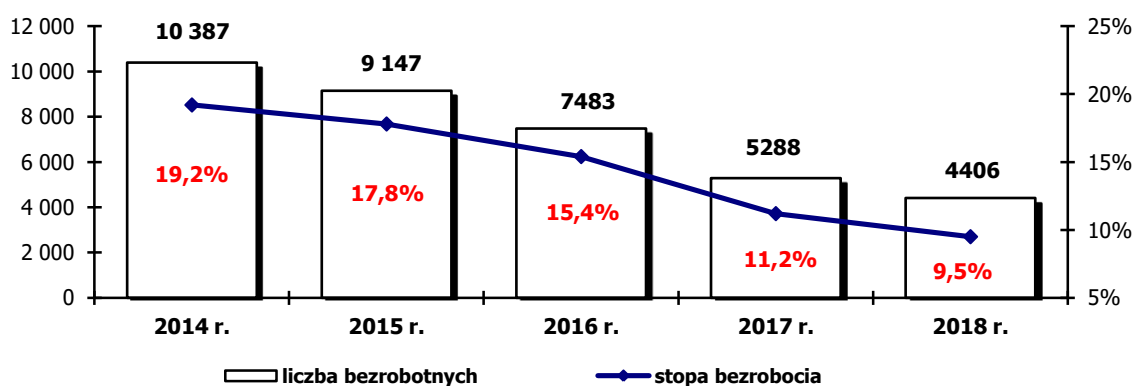
Wykres 26. Liczba osób zarejestrowanych w latach 2014-2018 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat)

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Na koniec 2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu zarejestrowanych było 4 406 osób, tj. o 5 981 osób mniej niż w 2014 r. W stosunku do roku 2017 liczba ta spadła o 882. W latach 2014 – 2018 stopa bezrobocia zmniejszyła się o 9,7 punktu procentowego. W 2018 r. w stosunku do roku 2017 spadła ona o 1,7 punktu procentowego.

Wykres 27. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z PUP Bytom oraz danych GUS

Tabela 57. Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.					Dynamika w % 2018/2014
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	
Zarejestrowani bezrobotni, w tym:	10 387	9 147	7 483	5 288	4 406	42,4
kobiety	5 705	4 991	4 259	3 160	2 603	45,6
mężczyźni	4 682	4 156	3 224	2 128	1 803	38,5
zarejestrowani po raz pierwszy	1 163	1 014	788	603	506	43,5
zarejestrowani po raz kolejny	9 224	8 133	6 695	4 685	3 900	42,3
uprzednio pracujący	8 505	7 587	6 265	4 498	3 809	44,8
pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy (długotrwale bezrobotne)	6 846	5 910	4 983	3365	2 442	35,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPIPS-01 z PUP Bytom

Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy w okresie roku zmalała w stosunku do 2014 r. o 40,4%, Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączonych zostało 8 799 osób, tj. o 34,01% mniej niż w 2014 r.

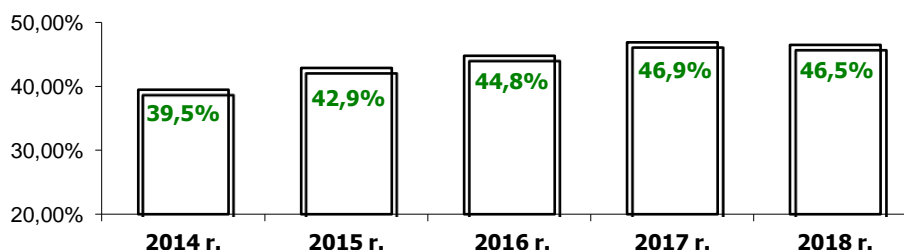
Tabela 58. Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP

Wyszczególnienie	Razem w okresie roku:					Dynamika w %
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2018/2014
Bezrobotni rejestrujący się, w tym:	12 133	12 083	10 427	8 997	7 732	63,7
po raz pierwszy	1 817	1 795	1 497	1 305	1 083	59,6
po raz kolejny	10 316	10 288	8 930	7 692	6 649	64,4
Bezrobotni wyłączeni z ewidencji, w tym z powodu:	13 334	13 323	12 091	11 197	8 799	65,9
podjęcia pracy	4 790	5 183	4 671	4 224	3600	75,1
rozpoczęcia szkolenia lub stażu	1 605	2 174	1 886	1 729	1173	73,0
niepotwierdzenia gotowości do pracy	3 992	3 744	2 999	2 891	2316	58,0
z innych powodów	2 947	2 222	2 535	2 353	1710	58,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

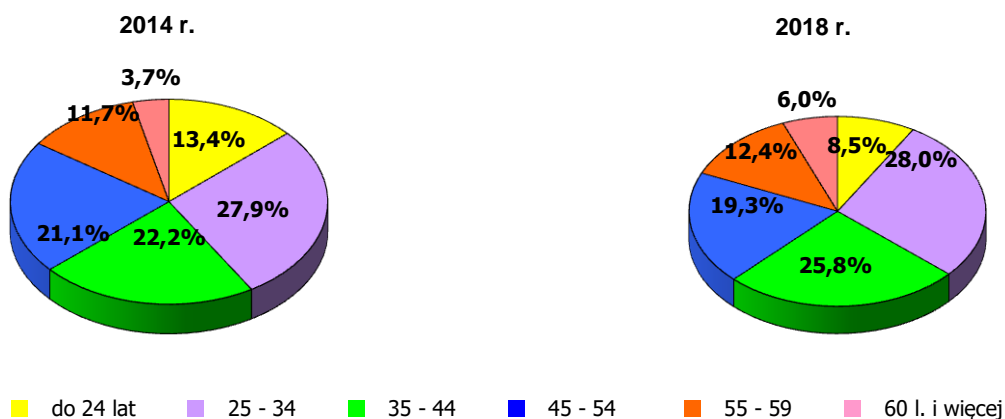
W 2018 r. PUP w Bytomiu odnotował informacje od 8 zakładów pracy o zamiarze dokonania zwolnień grupowych z przyczyn nie dotyczących pracowników. W sumie we wskazanym okresie zamierzano zwolnić 121 osób z terenu Bytomia oraz 110 osób z całego województwa.

Wykres 28. Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Wykres 29. Bezrobotni według wieku

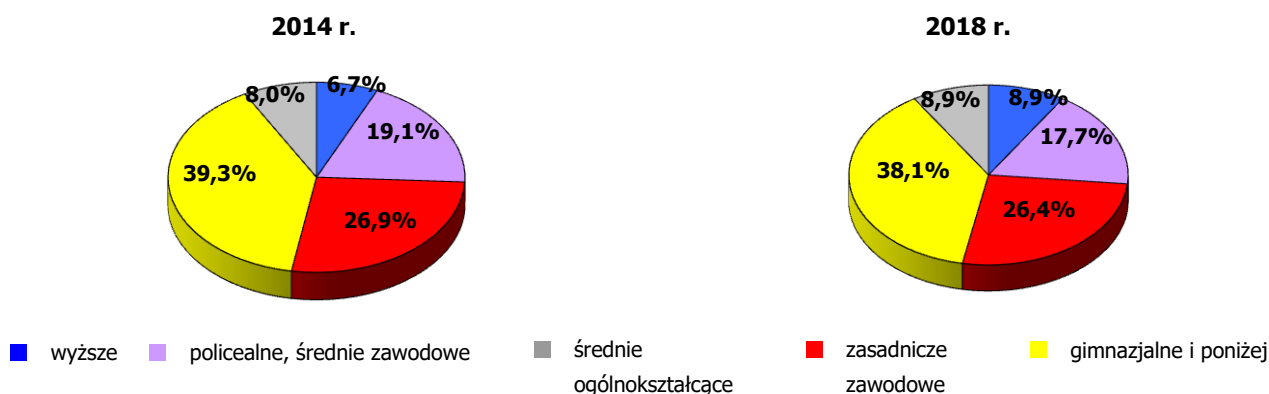

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za IV kwartał 2018 r.

Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy, liczony jako procentowy stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo rejestrowanych bezrobotnych, będący ważnym miernikiem szans osób bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia, w 2018 r. wyniósł 46,5% i zmniejszył się w stosunku do 2017 r. o 0,4 punktu procentowego. W porównaniu do 2014 roku uległ on także zwiększeniu o 7 punktów procentowych.

Strukturę wiekową zbiorowości bezrobotnych przedstawia wykres 20. Porównując rok 2014 i 2018, można zauważyć, iż w strukturze bytomskich bezrobotnych w kategorii wieku zwiększył się udział bezrobotnych w przedziale wiekowym 60 lat i więcej o 2,3 punktu procentowego, w przedziale od 55 do 59 lat o 0,7 punktu procentowego, w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat o 0,1 punktu procentowego, w przedziale od 35 do 44 lat o 3,6 punktu procentowego. W pozostałych przedziałach nastąpił spadek udziału bezrobotnych, w tym największy w przedziale do 24 lat – o 4,9 punktu procentowego. Największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby w reprezentujące przedział wiekowy od 25 do 34 lat.

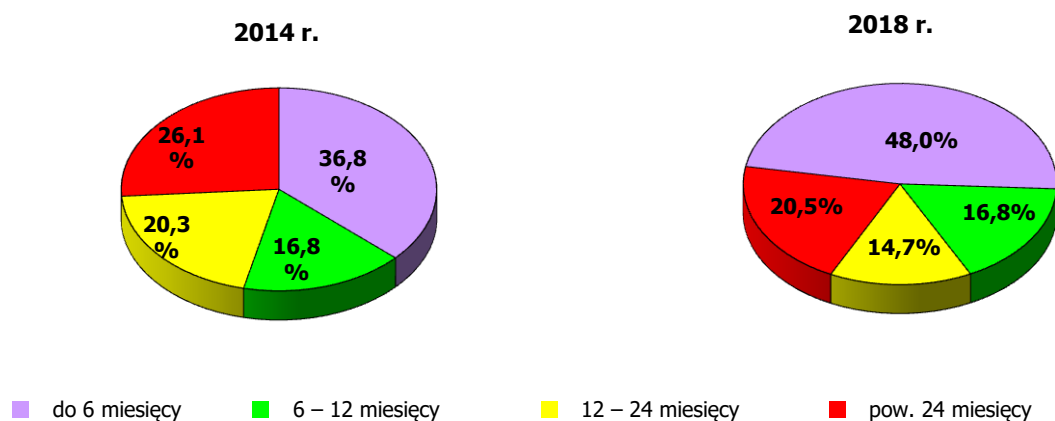
Wykres 30. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za IV kwartał 2018r.

W 2018 r., podobnie jak w roku 2014, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej i w okresie 5 lat udział tych osób zmalał o 1,2 punktu procentowego. Drugą pod względem wielkości udziału grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, których udział zmalał z 26,9% w 2014 r. do 26,4% w roku 2018.

Wykres 31. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za IV kwartał 2018 r.

Udział osób pozostających bez pracy do 6 miesięcy zwiększył się z 36,8% w 2014 r. do 48% w 2018 r. Udział osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy zmalał z 26,1% w 2014 r. do 20,5% w roku 2018. Największą grupę bezrobotnych reprezentują osoby, pozostające bez pracy do 6 miesięcy.

W 2018 r. do PUP w Bytomiu zgłoszonych zostało 5 047 ofert pracy.

Zgodnie z „Barometrem zawodów”⁸ zapotrzebowanie na pracowników w 2019 r. będzie w następujących zawodach:

- betoniarze i zbrojarze,
- brukarze,
- cieśle i stolarze budowlani,
- dekarze i blacharze budowlani,
- elektrycy, elektromechanicy i elektrycy,
- kelnerzy i barmani,
- kierowcy autobusów,
- kosmetyczki,
- krawcy i pracownicy produkcji odzieży,
- kucharze,
- lakiernicy,
- mechanicy pojazdów samochodowych,
- monterzy instalacji budowlanych,
- monterzy konstrukcji metalowych,
- murarze i tynkarze,
- operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych,
- operatorzy obrabiarek skrawających,
- opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej,
- pielęgniarki i położne,
- pomoce kuchenne,
- pracownicy administracyjni i biurowi,
- pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych,
- pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie,
- pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieteryzy, teleankieteryzy,
- robotnicy budowlani,
- robotnicy obróbki drewna i stolarze,
- spawacze,
- sprzątaczkę i pokojowe,
- sprzedawcy i kasjerzy,
- ślusarze,
- tapicerzy.

Natomiast nadwyżka nie wystąpiła w trakcie badania.

⁸ „Barometr zawodów” to krótkookresowe, jednoroczne badanie jakościowe określające zapotrzebowanie na pracowników w kolejnym roku, które jest przeprowadzane na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Tabela 59. Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy

31.12.2014 r.			31.12.2018 r.		
nazwa zawodu		liczba ofert pracy	nazwa zawodu		liczba ofert pracy
Lp.	razem, w tym m.in.:	4 359	Lp.	razem, w tym m.in.:	5 047
1	Robotnik gospodarczy	435	1	Technik prac biurowych	417
2	Sprzedawca	343	2	Pomocniczy robotnik budowlany	313
3	Sprzątaczką biurową	112	3	Robotnik gospodarczy	282
4	Magazynier	108	4	Kierowca ciągnika siodłowego	224
5	Robotnik budowlany	102	5	Sprzątaczką biurową	204
6	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	100	6	Sprzedawca	176
7	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	94	7	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	170
8	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	92	8	Magazynier	162
9	Telemarketer	84	9	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	158
10	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	80	10	Pakowacz ręczny	124

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu za 2014 r. i 2018 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu realizował kilkanaście zadań mających na celu zmniejszenie bezrobocia oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Zadania te były finansowane z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu w 2018 r. wydał środki w kwocie **18 409 767,02 zł.**

Tabela 60. Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2015-2016

L.p.	Źródła finansowania	2015r.			2016r.		
		Limit	Wykonanie		Limit	Wykonanie	
1	Fundusz Pracy	10 924 600,00	9 952 307,40 zł	91,10%	14 036 812,00	9 751 877,35	69,47%
2	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu” PO WER	6 484 499,26	4 609 073,73 zł	71,08%	4 170 825,30	3 352 514,55	80,38%
3	Europejski Fundusz Społeczny "Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu RPO WSL	4 312 198,04	1 354 686,32 zł	31,42%	4 063 262,84	3 801 287,35	93,55%

Raport o stanie miasta, Bytom 2018

8	Europejski Fundusz Społeczny 7.1.3 OSI ETAP I	-	-	-	-	-	-
9	Europejski Fundusz Społeczny 7.1.3 OSI CECH	-	-	-	-	-	-
10	PFRON	150 000,00	84 658,01 zł	56,44%	84 600,00	69 623,33	82,30%
11	Europejski Fundusz Społeczny Poddziałanie 6.2 PO KL	51 992,00	44 608,23 zł	85,80%	-	-	-
12	Europejski Fundusz Społeczny Poddziałanie 6.1.2 PO KL	83 341,00	7 037,70 zł	8,44%	-	-	-
13	Europejski Fundusz Społeczny 7.2.1 PO KL	39 139,00	18 814,59 zł	48,07%	-	-	-
14	Europejski Fundusz Społeczny 6.1.1 PO KL	307 901,00	298 976,62 zł	97,10%	-	-	-
RAZEM		22 353 670,30	16 370 162,60	73,23%	22 355 500,14	16 975 302,58	75,93%
Efektywność zatrudnieniowa					41,45		

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Tabela 61. Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2017 -2018

L.p.	Źródła finansowania	2017r.			2018r.		
		Limit	Wykonanie		Limit	Wykonanie	
1	Fundusz Pracy	13 191 161,00	9 638 997,11	73,07%	7 695 745,70	7 310 597,71	95,00%
2	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu” PO WER	6 594 631,40	3 081 321,87	46,72%	6 446 043,50	4 734 072,19	73,44%
3	Europejski Fundusz Społeczny "Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu RPO WSL	5 411 706,80	3 902 928,76	72,12%	5 512 810,80	5 257 211,92	95,36%
8	Europejski Fundusz Społeczny 7.1.3 OSI ETAP I	0,00	-	-	981 947,83	843 406,07	85,89%
9	Europejski Fundusz Społeczny 7.1.3 OSI CECH	0,00	-	-	358 098,47	210 196,40	58,70%
10	PFRON	104 200,00	78 963,87	75,78%	210 200,00	89 297,63	42,48%
11	Europejski Fundusz Społeczny Poddziałanie 6.2 PO KL	-	-	-	-	-	-
12	Europejski Fundusz Społeczny Poddziałanie 6.1.2 PO KL	-	-	-	-	-	-
13	Europejski Fundusz Społeczny 7.2.1 PO KL	-	-	-	-	-	-
14	Europejski Fundusz Społeczny 6.1.1 PO KL	-	-	-	-	-	-
RAZEM		25 301 699,20	16 702 211,61	66,01%	21 204 846,30	18 444 781,92	86,98%
Efektywność zatrudnieniowa		51,1			56,77		

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Analizując poziom wydatkowania środków przez PUP, zwłaszcza w latach 2016 - 2017, mając jednocześnie na uwadze najwyższą w Regionie stopę bezrobocia zauważyć należy, iż PUP nie wykorzystał w pełni szansy na zmniejszenie poziomu bezrobocia w odniesieniu do przydzielonych, znacznych środków finansowych na ten cel.

Różnymi formami wsparcia łącznie objęto **2 969** osób bezrobotnych. Urząd Pracy w 2018 r. realizował:

- **prace interwencyjne**, to forma w ramach której, osoby bezrobotne otrzymały umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 9 miesięcy. 138 osób zostało objętych tą formą wsparcia, wydano 391 595,79 zł,
- **roboty publiczne** w ramach których, skierowane osoby bezrobotne otrzymują zatrudnienie na okres do 6 miesięcy na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. 361 osób zostało objętych tą formą, wydano 3 073 663,58 zł,
- **refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy** - osoba bezrobotna otrzymuje umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 24 miesięcy. Urząd Pracy wsparł utworzenie 55 stanowisk, wydatkował 1 299 606,76 zł,
- **staże zawodowe** trwają od 3 do 6 miesięcy bądź od 3 do 12 miesięcy dla osób do 30 roku życia. Ze staży skorzystało 1 120 osób, wydano 5 723 420,27 zł,
- **boni stażowe** - osoby bezrobotne do 30 roku życia przez okres 6 miesięcy odbywają staż u pracodawcy. Po zakończonym stażu pracodawca jest zobowiązany do zatrudnienia osoby na okres kolejnych 6 miesięcy. Z bonu skorzystało 1 osoba, wydano 1 513,50 zł,
- **dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej** - osoba bezrobotna otrzymuje środki na stworzenie dla siebie stanowiska pracy, działalność gospodarczą należy prowadzić przez okres minimum 12 miesięcy, z tej formy skorzystało 180 osób, wydano 4 052 240,07 zł,
- **zatrudnienie osób bezrobotnych 50+** - jest to forma pomocy, w której osoba bezrobotna otrzymuje zatrudnienie na okres 18 miesięcy na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Z tej formy wsparcia skorzystało 33 osoby, wydatkowano 184 435,58 zł,
- **bon zasiedleniowy** - dzięki tej formie Urząd Pracy ma możliwość wsparcia osoby, które nie ukończyły 30 roku życia i mają możliwość podjęcia zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Bon na zasiedlenie został udzielony 12 osobom na kwotę 96 000,00 zł,
- **bon zatrudnieniowy** - osoby bezrobotne do 3 roku życia mają możliwość podejmowania samodzielnych działań mających na celu zatrudnienie. Bon udzielono 1 osobie na kwotę 7 811,40 zł,
- **prace społecznie użyteczne** - jest to forma, która jest skierowana do osób, które są również klientami MOPR-u i nie mają prawa do zasiłku. Osoby wykonują pracę przez 10 godzin w tygodniu. Objęto 135 osób, wydano kwotę w wysokości 183 936,96 zł,
- **szkolenia** - Urząd Pracy realizował szkolenia grupowe i indywidualne, objęto 351 osób, wydano 1 433 602, 25 zł,
- **kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców** - jest realizowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Realizowano szkolenia grupowe i indywidualne dla 305 osób, wydano 291 385,39 zł,
- **boni szkoleniowe** - w tej formie osoba bezrobotna sama wybiera sobie instytucję szkolącą, 4 osoby, kwota 18 748,18 zł
- **finansowanie kosztów studiów podyplomowych** - skorzystało 31 osób na kwotę 62 898,55 zł,
- **zatrudnienie osób do 30 roku życia** - w programie uczestniczyło 189 osób, wydano 1 512 330,99 zł,
- **zatrudnienie wspierane** - to forma pomocy dla osób, które zakończyły uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej, podjęły zatrudnienie u pracodawcy, skorzystała 1 osoba na kwotę 2 343,82 zł,

- **refundacja kosztów opieki nad dzieckiem** - dla osób skierowanych na staż lub szkolenie, skorzystało 51 osób, na kwotę 41 197, 45 zł,
- **zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu PFRON** - 1 osoba 4 090, 50 zł,
- **usługi wspierające** (stypendium za kontynuowanie nauki, badania lekarskie) - kwota wydatkowana 21 806,40 zł,
- **specyficzne elementy udzielone przy realizacji programów specjalnych** - wydano 7 139,58 zł.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy podejmował działania na rzecz partnerstwa lokalnego, do których należały:

- realizacja programu MRPiPS „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – nowy wymiar 2020” pn.: „Nowe horyzonty aktywnej integracji w środowisku lokalnym – animacja, edukacja, aktywizacja na rzecz zmniejszenia wykluczenia społecznego” – edycja 2018 – w ramach współpracy PUP i MOPR;
- Targi Pracy w Centrum Handlowo-Usługowym Agora w Bytomiu oraz spotkanie informacyjne na temat form wsparcia adresowanych do pracodawców;
- uczestnictwo w sesji panelowej pn.: „Rynek pracownika, perspektywy dla pracodawców”, podczas VIII Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach;
- zorganizowanie zajęć dla uczestników Klubu Integracji Społecznej (KIS) – celem zajęć było przygotowanie uczestników KIS do samodzielnego, aktywnego poruszania się po rynku pracy;
- zajęcia z zakresu orientacji zawodowej dla młodzieży bytomskich szkół – oferta zajęć była nakierowana na potrzeby zgłaszane przez pedagogów szkolnych;
- organizacja Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery oraz Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości;
- obchody Europejskich Dni Pracodawców organizowanych w ramach sieci europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia w dniach 5-9 listopada 2018 r.;
- organizacja konferencji dla pracodawców i przedsiębiorców pn.: „PUP PARTNEREM BYTOMSKIEGO PRZEDSIĘBIORCY”.
- poradnictwo zawodowe – w ramach realizacji jednej z podstawowych usług rynku pracy: porad indywidualnych, porad grupowych, informacji indywidualnych, informacji grupowych oraz udostępniono zasoby informacji zawodowych.

Ponadto, Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu współpracował z Powiatową Radą Rynku Pracy – realizowana przez władze publiczne polityka rynku opierała się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach działalności rad rynku pracy. W 2018 r. odbyły się 4 posiedzenia Powiatowej Rady Zatrudnienia w Bytomiu. Do prac Rady należało m.in.: zaopiniowała pozytywnie kryteria podziału środków Funduszu Pracy oraz wprowadzenie nowych kierunków kształcenia w szkołach na terenie Bytomia.

4.3. Infrastruktura techniczna i usługi komunalne

4.3.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zadania związane z obsługą infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie naszego miasta realizowane są przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., której właścicielem w 100% jest Gmina Bytom. Zadania spółki obejmują zaopatrzenie miasta w wodę i sprzedaż wody odbiorcom, odbiór i oczyszczanie ścieków oraz eksploatację: sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, oczyszczalni

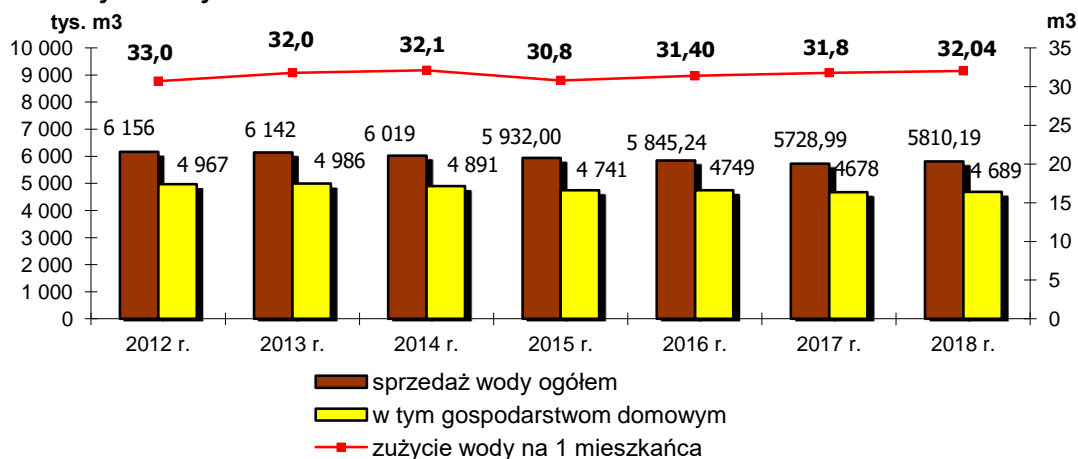
ścieków i obiektów infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. W ramach działań spółki prowadzone są także prace remontowe, modernizacje sieci oraz inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Producentem i hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach. Woda transportowana jest siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych. Na koniec roku 2018 długość sieci wodociągowej wynosiła 435,5 km z czego 72,1% stanowiła sieć rozdzielcza.

Tabela 62. Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:						
		31.12. 2012 r.	31.12. 2013 r.	31.12. 2014 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.
Długość sieci wodociągowej, w tym:	km	444,7	448,2	454,6	457,8	459,3	463,1	435,5
- sieci magistralnej	km	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	8,6
- sieci rozdzielczej	km	325,9	327,9	332,5	334,0	334,5	336,9	314,1
- połączeń	km	106,2	107,7	109,5	111,2	112,2	113,5	112,8
Sprzedaż wody, w tym:	tys. m ³	6 155,62	6 142,51	6 019,75	5 931,72	5 845,24	5 728,99	5 810,19
- dla gospodarstw domowych	tys. m ³	4 966,66	4 986,59	4 891,50	4 741,37	4 749,64	4 678,31	4 689,29
- dla pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 188,96	1 155,92	1 128,25	1 190,35	1 095,60	1 050,67	1 120,89
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³ /rok	30,7	31,8	32,1	30,8	31,4	31,8	32,04
Liczba awarii sieci wodociągowej	ilość	530	298	284	264	161	228	251

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Wykres 32. Zużycie wody w mieście

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Od 2015 r. zapotrzebowanie na wodę systematycznie wzrasta, wynosząc w 2018 r. 5 810,19 tys. m³. W gospodarstwach domowych zapotrzebowanie na wodę po 2012 roku znacząco spadło i w 2018 r. wyniosło 4 689,29 tys. m³. U pozostałych odbiorców zapotrzebowanie na wodę, w stosunku do roku 2017 wzrosło o 70,22 tys. m³. Zapotrzebowanie na wodę w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2018 r. zwiększyło się o 0,24 m³ w stosunku do 2017 r. i wynosi 32,04 m³.

W 2018 r. odnotowano 251 awarii sieci wodociągowej, tj. o 23 więcej niż w 2017 r. Awarie spowodowane były pęknięciami, załamaniem oraz rozszczelnieniem sieci powstałymi w wyniku szkód górniczych, korozją materiału lub uszkodzeniami powstałymi podczas prowadzenia robót ziemnych.

Tabela 63. Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:						
		31.12. 2012 r.	31.12. 2013 r.	31.12. 2014 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.
Długość sieci kanalizacyjnej, w tym:	km	603,2	609,1	610,7	613,9	614,3	615,8	626,4
- sanitarniej	km	333,9	336,9	338,4	340,0	340,4	341,9	347,4
- deszczowej	km	190,8	192,9	193,0	194,6	194,6	192,8	199,7
- ogólnospławnej	km	78,5	79,3	79,3	79,3	79,3	79,3	79,3
Długość podłączeń	km	86,5	86,8	86,9	88,5	88,5	88,9	89,9
Liczba oczyszczalni ścieków*	obiekt	3	3	3	3	3	3	3
Przepustowość oczyszczalni	m ³ /d	51 500	51 500	51 500	51 500	51 500	51 500	45 500
Ścieki odprowadzone miejską siecią kanalizacyjną, w tym:	tys. m ³	6 015,15	6 035,68	5 942,44	5 788,26	5 718,47	5 580,11	5 626,4
- z gospodarstw domowych	tys. m ³	4 909,81	4 946,55	4 854,90	4 657,45	4 666,12	4 594,77	4 598,23
- od pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 105,34	1 089,13	1 087,54	1 130,81	1 052,35	985,34	1 028,15
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	ilość	120	90	112	94**	79**	92**	78

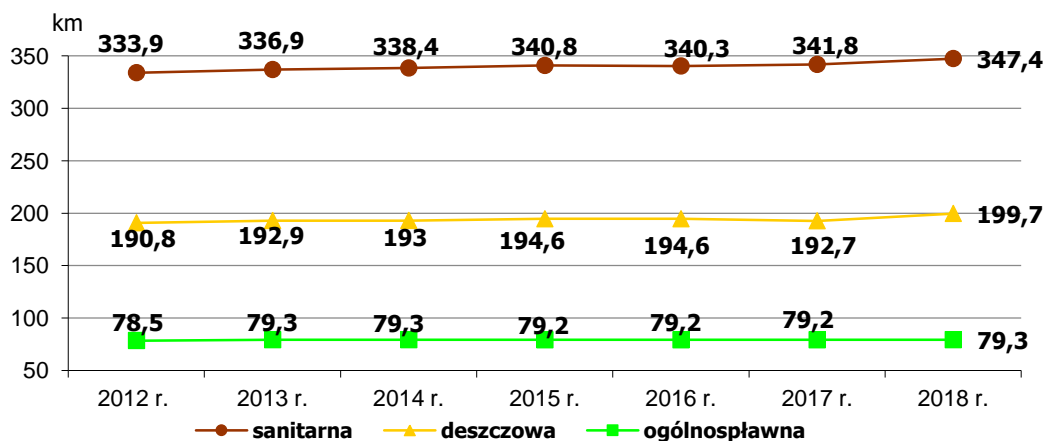
* bez oczyszczalni „W.O.R.D.” – ze względu na małą przepustowość

** bez zapchań

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

System sieci kanalizacyjnej miasta obejmuje sieci: sanitarną, deszczową, ogólnospławną oraz podłączenia do budynków. Długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez BPK Sp. z o.o. wynosiła 626,4 km i zwiększyła się w stosunku do 2012 r. o 23,2 km.

Wykres 33. Długość sieci kanalizacyjnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Miejski system oczyszczania ścieków obejmuje 3 oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne, posiadające obowiązujące pozwolenia wodno prawne.

Tabela 64. Oczyszczalnie ścieków

Lp.	Nazwa oczyszczalni	Typ
1.	„Centralna”	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogennych
2.	„Miechowice”	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogennych
3.	„Bobrek”	Mechaniczno - biologiczna

Źródło: Dane z BPK Sp. z o.o.

Łączna ilość oczyszczonych ścieków komunalnych w roku 2018 wynosiła 8 172 525,00 m³. Na poszczególnych oczyszczalniach ścieków osiągnięto następujące stopnie redukcji zanieczyszczeń:

- Oczyszczalnia Ścieków Centralna
 - BZT₅ 97,63 %
 - ChZT 94,75 %
 - Zawiesina 96,84 %
 - Azot ogólny 91,38 %
 - Fosfor ogólny 90,82 %
- Oczyszczalnia Ścieków Miechowice
 - BZT₅ 98,60 %
 - ChZT 96,54 %
 - Zawiesina 98,00 %
 - Azot ogólny 90,17 %
 - Fosfor ogólny 91,19 %
- Oczyszczalnia Ścieków Bobrek
 - BZT₅ 99,01 %
 - ChZT 97,16 %
 - Zawiesina 98,80 %
 - Azot ogólny 86,32 %
 - Fosfor ogólny 89,65 %

W 2018 r. miejska sieć kanalizacyjna odprowadziła łącznie 5 626 378,56 m³ ścieków bytowych i przemysłowych, tj. o 388,75 tys. m³ mniej niż w 2012 r. Zdecydowaną większość stanowiąca 81,7% ścieków pochodzi z gospodarstw domowych.

W roku 2018 odnotowano 78 awarii sieci kanalizacyjnej wymagającej naprawy. Ponadto, w celu poprawy funkcjonowania infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Bytomia przeprowadzono remonty urządzeń i obiektów, w tym m.in. przepompowni ścieków oraz oczyszczalni ścieków Centralna, Miechowice i Bobrek.

REMONTY I INWESTYCJE

W celu poprawy funkcjonowania istniejącej infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, w roku 2018 BPK Sp. z o.o. poniosło ogółem wydatki związane z remontami w wysokości 2 866,8 tys. zł, w tym:

- wydatki na remont infrastruktury wodociągowej wyniosły 1 327,1 tys. zł, w 2018 r. wykonano:
 - awaryjną wymianę sieci wodociągowej o dł. 425,1 mb,
 - awaryjną wymianę połączeń o dł. 782,8 mb,
 - wymianę 64 szt. zasuw,
 - wymianę 54 szt. hydrantów,
 - wymianę 1 634 szt. wodomierzy,
 - naprawę 33 szt. wodomierzy,
 - zabudowę 154 szt. wodomierzy,
- wydatki na remont infrastruktury kanalizacyjnej wyniosły 1 065,8 tys. zł,

w 2018 r. wykonano:

- wykonano awaryjną wymianę kanalizacji o dł. ok. 687,4 mb,
- remont 140 szt. studni kanalizacji sanitarnej,
- remont 37 szt. studni kanalizacji deszczowej,
- wydatki na remont przepompowni ścieków wyniosły 109,1 tys. zł,
w 2018 r. wykonano:
 - remonty obiektów oraz urządzeń na następujących obiektach: przepompownia ścieków Przelotowa, Śródmieście.
- wydatki na remont oczyszczalni ścieków wyniosły 251 805,55 tys. zł,
w 2018 r. wykonano:
 - remonty urządzeń oraz obiektów na oczyszczalniach ścieków: Oczyszczalnia ścieków Miechowice, Bobrek, Oczyszczalnia Ścieków Centralna.

W roku 2018 BPK Sp. z o.o. poniosło nakłady inwestycyjne w wysokości 9 372,3 tys. zł, w tym:

- nakłady inwestycyjne na urządzenia wodociągowe 2 378,1 tys. zł:
 - przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Kędzierzyńska/Ułańska/Witczaka,
 - budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Strzelców Bytomskich/Leśna/Topolowa,
 - budowa sieci wodociągowej – podłączenie do magistrali GPW oraz komory pomiarowej dla terenów zlokalizowanych w rejonie Parku Fazaniec,
 - przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Musioła,
 - budowa przyłącza wodociągowego w rejonie ul. Kadłubka,
 - przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Katowickiej,
 - budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Planeta,
 - budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Blachówka,
 - przebudowa sieci wodociągowej w ul. Konstytucji/Miechowicka,
 - budowa 308,5 mb nowych podłączeń do sieci wodociągowej,
 - modernizacja studni wodomierzowych, pompowni wody i hydroforni,
 - wykonanie dokumentacji projektowych,
- nakłady inwestycyjne na urządzenia kanalizacyjne 6 288,4 tys. zł:
 - budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku przy ul. Konstytucji 1,
 - budowa kanalizacji sanitarnej ul. Kędzierzyńska/Ułańska/Witczaka,
 - likwidacja Oczyszczalni Ścieków na terenie WORD Bytom,
 - budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Strzelców Bytomskich/Leśna/Topolowa,
 - budowa i przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej ul. Piekarska,
 - budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Planeta,
 - przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej o deszczowej ul. Falista,
 - budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Podleśnej,
 - modernizacja kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Katowickiej, Rostka, Siemianowickiej,
 - wykonanie dokumentacji projektowych.

Tabela 65. Realizacja planów remontów BPK Sp. z o.o. 2012-2018 (dane w tys. zł)

	Plan 2018 r.	Wykonanie IV kw. 2018 r.	% realizacji planu
Działalność wodociągowa	1279,0	1317,7	103,0%
Działalność kanalizacyjna	1936,0	1416,2	73,2%
Pozostała działalność	103,4	112,9	109,2%
Ogółem remonty	3318,4	2846,8	85,8%
	Plan 2017 r.	Wykonanie IV kw. 2017 r.	% realizacji planu
Działalność wodociągowa	1636,0	1387,6	84,8%
Działalność kanalizacyjna	2445,8	691,8	28,3%
Pozostała działalność	126,0	69,3	55,0%
Ogółem remonty	4207,8	2148,7	51,1%
	Plan 2016 r.	Wykonanie IV kw. 2016 r.	% realizacji planu
Działalność wodociągowa	1710,0	2209,9	129,2%
Działalność kanalizacyjna	2174,0	1979,0	91,0%
Pozostała działalność	659,5	769,4	116,7%
Ogółem remonty	4543,5	4958,3	109,1%
	Plan 2015 r.	Wykonanie IV kw. 2015 r.	% realizacji planu
Działalność wodociągowa	1756,0	2532,3	144,2%
Działalność kanalizacyjna	3251,0	1658,9	51,0%
Pozostała działalność	445,5	243,6	54,7%
Ogółem remonty	5452,5	4434,8	81,3%
	Plan 2014 r.	Wykonanie IV kw. 2014 r.	% realizacji planu
Działalność wodociągowa	1466,0	1610,7	109,9%
Działalność kanalizacyjna	2742,6	1314,2	47,9%
Pozostała działalność	456,7	176,5	38,6%
Ogółem remonty	4665,3	3101,4	66,5%
	Plan 2013 r. - po korekcie	Wykonanie IV kw. 2013 r.	% realizacji planu
Działalność wodociągowa	1465,2	1370,0	93,5%
Działalność kanalizacyjna	1738,8	1588,6	91,4%
Pozostała działalność	305,9	287,0	93,8%
Ogółem remonty	3509,9	3245,6	92,5%
	Plan 2012 r.	Wykonanie IV kw. 2012 r.	% realizacji planu
Działalność wodociągowa	2348,4	2093,2	89,1%
Działalność kanalizacyjna	2728,0	1583,7	58,1%
Pozostała działalność	303,3	256,2	84,5%
Ogółem remonty	5379,7	3933,1	73,1%

Źródło: Dane z Biura Nadzoru Właścicielskiego UM Bytom

Tabela 66. Remont infrastruktury wodociągowej

	IV kw. 2018	IV kw. 2017	IV kw. 2016	IV kw. 2015	IV kw. 2014	IV kw. 2013	IV kw. 2012
W ramach remontów infrastruktury wodociągowej:							
wymieniono awaryjnie (mb wodociągu)	425,1	307	1459,7	924,6	813,9	477,3	769,7
wymieniono (mb podłączeń)	782,8	1129,2	1878,2	1097,3	1190,4	880,1	697,4
wymieniono sztuk zasuw	64	59	96	60	89	88	73
wymieniono sztuk hydrantów	54	59	66	60	42	40	52

wykonano wciniek	47	22	12	13	38	29	38
naprawiono sztuk wodomierzy	33	484	916	1144	1167	1817	448
zlecono i wykonano ekspertyz wodomierzy	19	12	17	16	14	25	47
wymieniono sztuk wodomierzy	1634	2297	3676	3235	2197	1677	1917
wykonano zabudowę sztuk wodomierzy	154	167	59	86	90	58	115
wymieniono sztuk zaworów	362	472	344	402	303	307	bd.
wybudowano mb nowych połączeń	324,5	714,8	748,5	641,7	bd.	bd.	bd.

Źródło: Dane z Biura Nadzoru Właścicielskiego UM Bytom

Tabela 67. Remont infrastruktury kanalizacyjnej

	IV kw. 2018	IV kw. 2017	IV kw. 2016	IV kw. 2015	IV kw. 2014	IV kw. 2013	IV kw. 2012
<i>W ramach remontów infrastruktury kanalizacyjnej:</i>							
wymieniono awaryjnie mb sieci kanalizacji sanitarnej	639,6	274,5	174,8	bd.	bd.	bd.	567,4
wymieniono awaryjnie mb sieci kanalizacji deszczowej	47,8	53,4	548,7	bd.	bd.	bd.	47,5
wyremontowano studni kanalizacji sanitarnej	140	146	172	97	188	289	255
wyremontowano studni kanalizacji deszczowej	37	25	49	15	34	32	33
wykonano czyszczenie mb kanalizacji sanitarnej	47 785,0	72 043,0	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
wykonano czyszczenie mb kanalizacji deszczowej	6 843,0	7 085,0	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
usunięto zapchań na kanalizacji sanitarnej	418	478	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.

Źródło: Dane z Biura Nadzoru Właścicielskiego UM Bytom

Tabela 68. Realizacja projektów inwestycyjnych w IV kwartale 2012 r. – IV kwartał 2018 r.

Wydatkowanie nakładów inwestycyjnych	Wartość nakładów inwestycyjnych
2018	7 301 015,4
2017	2 761 869,5
2016	3 279 433,0
2015	11 645 253,8
2014	7 999 085,2
2013	1 278 172,0
2012	261 216,3
OGÓŁEM	13 342 318,0

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego

Tabela 68 przedstawia zestawienie planowanych i wykonanych wydatków dot. wykupu sieci w latach 2014-2018. Zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków art. 31 "Osoby które wybudowały z własnych środków urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne mogą je przekazać odpłatnie Gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, na warunkach uzgodnionych w umowie". Wykup sieci odbywa się na podstawie Regulaminu odpłatnego przejęcia sieci wodociągowych i kanalizacyjnych sanitarnych.

Tabela 69. Informacja na temat wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	Jednostka	2014 r.		2015 r.		2016 r.		2017 r.		2018 r.		2014-2018	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
wykup sieci wodociągowej	tys. zł	350,0	164,3	100,0	249,6	150,0	123,7	100,0	166,4	460,0	151,8	1 160,0	855,8
wykup sieci kanalizacyjnej	tys. zł	300,0	104,3	500,0	124,2	150,0	82,7	100,0	74,9	615,0	164,8	1 665,0	550,9
Razem	tys. zł	650,0	268,6	600,0	373,8	300,0	206,4	200,0	241,3	1 075,0	316,6	2 825,0	1 406,7

Źródło: Dane z BPK Sp. z o.o.

22 października 2018 r. do Urzędu Miejskiego w Bytomiu wpłynęły dwa wystąpienia pokontrolne Najwyższej Izby Kontroli po kontroli „Wybranych aspektów funkcjonowania Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o.” (trzecie wystąpienie pokontrolne dotyczące ww. kontroli wpłynęło 7 grudnia 2018 r. do Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o.). Kontrola Najwyższej Izby Kontroli w Urzędzie Miejskim w Bytomiu i spółkach komunalnych: Bytomskim Przedsiębiorstwie Komunalnym Sp. z o.o. i Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. odbywała się od października 2017 do końca czerwca 2018 r. Tematem kontroli były „Wybrane aspekty funkcjonowania Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o.”, a jej zakres objął lata od 2012 do 2018 roku.

Jak wynika z treści wystąpień pokontrolnych: „Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie organizację i sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi z udziałem Gminy Bytom ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru nad Bytomskim Przedsiębiorstwem Komunalnym sp. z o.o. Nadzór właścicielski Gminy nad spółkami komunalnymi prowadzony był nierzetelnie i nieefektywnie oraz miał charakter jedynie formalny”.

Wśród negatywnie ocenionych przez NIK aspektów funkcjonowania w latach 2012-2018 BPK jest m.in. prowadzenie i finansowanie wbrew własnym interesom działalności, która przyczyniała się do pogorszenia sytuacji finansowej spółki (m.in. wysokie koszty działalności sponsoringowej, zakup nieruchomości przy ul. Strzelców Bytomskich i ul. Magdaleny bez weryfikacji istnienia interesu ekonomicznego spółki; zakup nieruchomości wraz z dwoma studniami głębinowymi). NIK oceniła negatywnie także udział i doradztwo BARI w transakcji zakupu przez BPK nieruchomości w Tarnowskich Górach, na których zlokalizowane były dwie studnie głębinowe. Zgodnie z ustaleniami

NIK, „spółka BARI zawarła z prywatnym właścicielem nieruchomości umowę na jego reprezentowanie w zakresie pozyskania podmiotu zainteresowanego ich zakupem, za wynagrodzeniem prowizyjnym zależnym od wartości transakcji. Jednocześnie przedstawiciele BARI doradzali Zarządowi BPK, konsultując i wpływając na treść uzasadnienia opłacalności zakupu tych nieruchomości”.

W wystąpieniu pokontrolnym wskazano również na liczne nieprawidłowości związane z realizacją zadania budowy hali widowiskowo-lodowiskowej wraz z halą lodowiskowo-treningową oraz modernizacją istniejącego stadionu piłkarskiego. Zadanie to miało być realizowane bez zabezpieczenia środków na jego finansowanie, co, jak czytamy w wystąpieniu NIK: „przyczyniło się do pogorszenia sytuacji finansowej BPK oraz do realizacji tego zadania przychodami spółki uzyskiwanymi z jej podstawowej działalności, polegającej na zaopatrywaniu Miasta w wodę i gospodarce ściekami”. Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości miały dotyczyć także m.in. wypłaty nagród członkom zarządu BARI i BPK.

W trosce o przejrzystość administracji publicznej 6 grudnia 2018 r. i 25 stycznia 2019 r. prezydent Bytomia Mariusz Wołosz podał do wiadomości publicznej trzy wystąpienia pokontrolne po kontroli „Wybranych aspektów funkcjonowania Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o.” Nieprawidłowości opisywane w wystąpieniach pokontrolnych stały się podstawą do złożenia przez Prezydenta Bytomia Mariusza Wołosza zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

W lutym 2014 roku przedstawiciele spółki BARI przedłożyli zarządowi BPK sp. z o.o. ofertę właściciela nieruchomości w tarnowskich Górach dotyczącą sprzedaży nieruchomości wraz ze zlokalizowanymi na nich ujęciami wody podziemnej. W następstwie decyzji podejmowanych przez zarząd oraz radę nadzorczą spółki we wrześniu 2014 roku BPK nabyło dwie działki w Tarnowskich Górach celem budowy własnego ujęcia wody na terenie Gminy Bytom. Koszt zakupu nieruchomości to 17.835.000,00 zł brutto (umowa sprzedaży nieruchomości z dnia 29.09.2014r.). Warunkiem sprzedaży nieruchomości było m.in. uiszczenie całości należnej kwoty tytułem ceny sprzedaży.

Analiza dokumentów wskazanych w raportach różnych kontroli przeprowadzanych w Bytomskim Przedsiębiorstwie Komunalnym sp. z o.o. wskazuje negatywny udział spółki BARI sp. z o.o. jako podmiotu pośredniczącego w transakcji zakupu ujęć wody.

Zarząd BPK sp. z o.o. przed podjęciem decyzji o zakupie nieruchomości w Tarnowskich Górach wraz z infrastrukturą służącą wydobywaniu wody nie wykonał ani nie pozyskał rzetelnych, kompletnych i fachowych analiz dotyczących opłacalności powyższej inwestycji, a niektórych wręcz nie wykorzystał w sposób właściwy, a mianowicie:

1. Operat szacunkowy dotyczący wyceny nieruchomości w Tarnowskich Górach z 24 lutego 2014 roku sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego na zlecenie zbywcy i zawarte w nim dane nie zostały przez BPK sp. z o.o. zweryfikowane.
2. BPK sp. z o.o. nie zleciła wykonania nienależnego operatu ustalającego wartość nieruchomości
3. BPK sp. z o.o. nie przeanalizowała w sposób należyty uwarunkowań organizacyjnych i zasad eksploatacji wody, co skutkowało koniecznością odpłatnego najmu od dotychczasowego dzierżawcy studni, pomieszczeń i terenów, czego nie uwzględniono w żadnej z analiz (615 000 zł).
4. Dział sprzedaży i analiz BPK sp. z o.o. w dniu 25 marca 2014 przygotował analizę, która nie zawierała informacji o sposobie i źródłach finansowania planowanej inwestycji.
5. W marcu 2014 roku BPK otrzymała sporządzony na jej zlecenie raport hydrologa dot. możliwości eksploatacji studni – zarekomendowano rozpatrzenie możliwości technicznych usuwania chromu i znacznych kosztów takich prac. W czerwcu 2015 r. BPK otrzymało ponownie opinię hydrologa w sprawie możliwości eksploatacji ujęcia wody w tarnowskich Górach. Podobnie jak we wcześniejszym raporcie zauważono, że w latach 2010 -2011

w wodach z ujęcia podwyższone zawartości chromu. W chwili obecnej jakość pobieranej wody nie budzi jednak zastrzeżeń.

Nakłady związane z zakupem nieruchomości w Tarnowskich Górach wyniosły w latach 2014 – 2017 łącznie 15.142.814,15 zł netto w tym 126.031,15 dotyczyło modernizacji w latach 2015- 2017.

Tabela 70. Nakłady inwestycyjne

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Przychody	56.604,00	792.936,00	919.692,00	870.885,60	2.640.117,60
Koszty bezpośrednie z amortyzacją	31.887,96	1.408.639,95	1.449.602,18	1.430.929,41	4.321.059,50
Amortyzacja	-	687.755,29	689.919,36	691.976,60	2.069.651,25
Koszty ogólnozakładowe	6.929,46	99.448,72	133.575,01	121.154,93	361.108,12
Wynik	17.786,58	-715.152,67	-663.485,19	-681.198,74	-2.042.050,02

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

4.3.2. Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta

GOSPODARKA ODPADAMI

W 2018 roku, w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina prowadziła odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w ramach którego realizowano następujące zadania:

- W lutym 2018 r. podpisano nową umowę na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta Bytom;
- W marcu 2018 roku wprowadzono w Bytomiu 5-pojemnikowy system zbierania odpadów z podziałem na:
 - zmieszane odpady komunalne,
 - papier,
 - szkło,
 - łącznie zbierane frakcje odpadów: metalu, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych,
 - odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów.
- Prowadzono działania mające na celu stałe informowanie mieszkańców o nowych zasadach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- Na terenie składowiska odpadów komunalnych przy Al. Jana Pawła II nr 10 działał Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego mieszkańcy mogli bezpłatnie oddawać powstałe w gospodarstwach domowych odpady takie jak: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (4,865 Mg), zużyte opony (7,82 Mg), urządzenia zawierające freony (0,735 Mg), łącznie zbierane frakcje odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i opakowań wielomateriałowych, (50,14 Mg), odpady wielkogabarytowe (70,563 Mg), odpady budowlane i rozbiórkowe (278,86 Mg), odpady zielone (20,08 Mg);
- W 35 punktach adresowych na terenie miasta przeprowadzono raz na kwartał mobilną zbiórkę odpadów komunalnych (MPSZOK) zebranych selektywnie przez mieszkańców miasta takich jak: urządzenia zawierające freony (0,485 Mg), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (4,188 Mg), zużyte opony (73,06 Mg);
- W 26 aptekach prowadzono zbiórkę odpadów niebezpiecznych w postaci przeterminowanych leków, w trakcie, której odebrano 3,142 Mg odpadów;
- W 32 punktach selektywnego zbierania odpadów na terenach przeznaczonych do użytku publicznego mieszkańcy mieli możliwość oddawania odpadów: papieru (41,98 Mg), szkła

(50,96 Mg), łącznie zbieranych frakcji odpadów: metalu, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych (39,10 Mg) oraz odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów. Miejsca usytuowania punktów zostały dostosowane do potrzeb mieszkańców;

- Prowadzono odbieranie z nieruchomości zamieszkałych odpadów zielonych (1 343,46 Mg) – na żądanie właścicieli, wielkogabarytowych (1 856,377 Mg) oraz budowlanych i rozbiórkowych (5 608,77 Mg) – na żądanie właścicieli;
- Z nieruchomości zamieszkałych odebrano 41 119,937 Mg odpadów komunalnych, które zostały przekazane do przetwarzania w regionalnych instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (instalacje MBP), regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz sortowni odpadów komunalnych. Instalacje te zlokalizowane są poza terenem miasta Bytomia;
- W budynkach Urzędu Miejskiego prowadzono zbiórkę świetlówek (odbiór realizowany przez ElektroEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego SA) i baterii (odbiór realizowany przez REBA S.A.). Zbiórka baterii była także prowadzona w bytomskich placówkach oświatowych.

W Urzędzie Miejskim działał Punkt Konsultacyjny, gdzie mieszkańcy mogli m.in. uzyskać informacje dot. gospodarki odpadami w mieście, zamówić kontener na odpady i uzyskać pomoc w wypełnieniu deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2018 roku podjęto działania nadzorujące i weryfikujące działalność podmiotów prowadzących gospodarowanie odpadami na terenie miasta Bytomia:

- Dokonano weryfikacji obowiązujących zezwoleń na prowadzenie zbierania i przetwarzania odpadów w oparciu o wydane przez Prezydenta Miasta Bytomia decyzje, w wyniku której wygaszono 4 decyzje dla przedsiębiorców nieprowadzących działalności.
- Przeprowadzono szereg kontroli interwencyjnych podmiotów prowadzących gospodarowanie odpadami i w wyniku ujawnionych nieprawidłowości wzywano podmioty do zaniechania naruszeń po czym przeprowadzano kontrole w celu weryfikacji wykonania wezwań, podmiotom niewykonującym wezwań cofano zezwolenia. Kontrole były prowadzone również przy współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska.

Podjęto również działania interwencyjne związane z ujawnieniem gromadzenia odpadów w miejscach nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania m. in.:

- Zgłoszenie w sprawie porzuconych w środowisku odpadów przy ul. Szyby Rycerskie na działce będącej własnością do Gminy Bytom, które zostały usunięte na koszt Gminy Bytom w ilości 0,820 Mg.
- Na terenie przy ul. Szyby Rycerskie ujawniono składowanie dużej ilości odpadów (w tym odpadów niebezpiecznych) o czym poinformowano Służby Miejskie i podjęto współpracę ze Strażą Pożarną, Policją i Strażą Miejską.
- Zgłoszenie w sprawie zakopywania odpadów przy ul. Kędzierzyńskiej - udaremnienie zrzutu odpadów działania podejmowane wspólnie z Policją i WIOŚ.
- Przeprowadzono wraz z służbami miejskim szereg działań dotyczących ujawnienia dzikich wysypisk odpadów w celu usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w zakresie gospodarki odpadami obowiązywały na terenie miasta Bytomia decyzje:

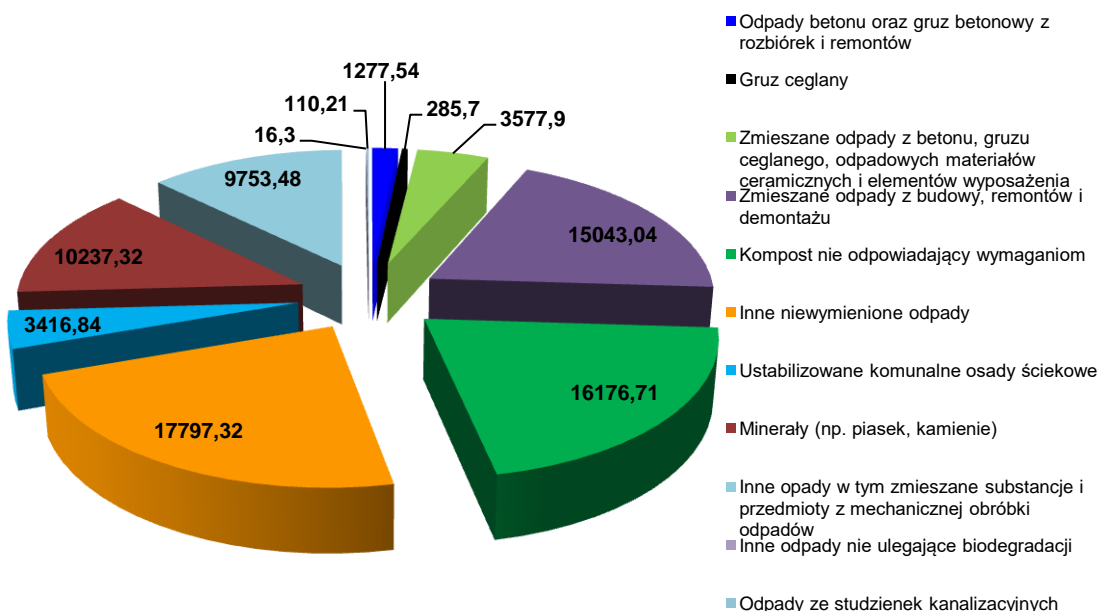
- zezwolenia na zbieranie odpadów – 53 decyzje,
- zezwolenia na przetwarzanie odpadów – 31 decyzji,
- pozwolenia na wytworzenie odpadów – 33 decyzje,
- decyzje Marszałka Województwa Śląskiego – 21 decyzji.

Na terenie miasta przedsiębiorcy prowadzą zagospodarowanie odpadów polegające na odzysku odpadów pozyskiwanych z rozbiórki hałd, które poddawane są kruszeniu i frakcjonowaniu do postaci handlowej kruszywa.

W 2018 roku prowadzono szczególny nadzór nad terenami poprzemysłowymi, w związku z nielegalnym zwożeniem odpadów w miejsca do tego nieprzeznaczone. Działania prowadzone były we współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska i służbami miejskimi.

Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. prowadzi działalność polegającą na unieszkodliwianiu i odzysku odpadów na „składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne”. Ilość przyjętych odpadów w 2018 roku na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane przy al. Jana Pawła II 10 w Bytomiu wyniosła ogółem 77 692,36 Mg. Składowisko od dnia 6 lutego 2017 r. zostało wydierżawione firmie SG Synergia Sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w Pszczynie przy ul. Rybnickiej 6. Poniższy wykres przedstawia ilość przyjętych odpadów w 2018 r. przez SG Synergia Sp. z o.o. S.K.A. z wyszczególnieniem rodzajów odpadów.

Wykres 34. Struktura odpadów przyjętych na składowisko przy Al. Jana Pawła II

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Tabela 71. Dochody i wydatki dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2017 r.

Dochody		plan	wykonanie	% wykonania
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20 400 000,00	20 296 274,00	99,49
90002	Gospodarka odpadami	20 400 000,00	20 296 274,00	99,49
0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	20 400 000,00	20 252 007,00	99,27
0580	Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	0,00	3 756,00	0,00
0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	0,00	40 511,00	0,00
Wydatki		plan	wykonanie	% wykonania

900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20 552 000,00	20 399 399,00	99,26
90002	Gospodarka odpadami	20 552 000,00	20 399 399,00	99,26
3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 000,00	550,00	55,00
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	710 518,00	655 985,00	92,32
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	65 128,00	54 575,00	83,80
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	142 907,00	110 981,00	77,66
4120	Składki na Fundusz Pracy	20 367,00	19 000,00	93,29
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 150,00	4 409,00	85,61
4260	Zakup energii	29 350,00	26 853,00	91,49
4280	Zakup usług zdrowotnych	500,00	225,00	45,00
4300	Zakup usług pozostałych	19 572 580,00	19 525 074,00	99,76
4360	Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	2 000,00	1 388,00	69,40
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 500,00	359,00	14,36

Źródło: Dane z Wydziału Finansowego

Tabela 72. Dochody i wydatki dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2018 r.

Dochody		plan	wykonanie	% wykonania
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20 400 000,00	19 732 016,08	96,73
90002	Gospodarka odpadami	20 400 000,00	19 732 016,08	96,73
0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	20 400 000,00	19 715 756,57	96,65
0580	Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	0,00	6 015,20	0,00
0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	0,00	10 244,31	0,00
Wydatki		plan	wykonanie	% wykonania
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20 773 382,00	20 706 961,22	99,68
90002	Gospodarka odpadami	20 773 382,00	20 706 961,22	99,68
3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	2 000,00	0,00	0,00
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	700 775,00	700 707,93	99,99
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	55 495,00	55 494,30	100,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	153 020,00	134 238,08	87,73
4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	25 260,00	16 185,36	64,08
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	9 350,00	6 171,47	66,01
4260	Zakup energii	27 000,00	26 467,82	98,03
4280	Zakup usług zdrowotnych	500,00	30,13	6,03
4300	Zakup usług pozostałych	19 795 482,00	19 767 666,13	99,86
4360	Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	2 000,00	0,00	0,00
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 500,00	0,00	0,00

Źródło: Dane z Wydziału Finansowego

MIEJSKI ZARZĄD ZIELENI I GOSPODARKI KOMUNALNEJ

Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej w Bytomiu został powołany jako jednostka organizacyjna miasta Bytom, działająca w formie jednostki budżetowej na mocy Uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr VII/73/12 z dnia 17 grudnia 2012 roku.

W ramach bieżącego prowadzenia zadań statutowych związanych z oczyszczaniem dróg, chodników, zieleńców, utrzymaniem obiektów komunalnych - fontann, placów zabaw, szaleatów miejskich i przejść podziemnych nadzorowane są prace związane z:

- oczyszczaniem ulic na pow. 2 132 181,34 m²;
- oczyszczaniem chodników (w tym przystanków komunikacyjnych, kładek przejść podziemnych) na pow. ok 489 513 m²;
- utrzymaniem 5 szaleatów miejskich, 8 fontann, 48 placów zabaw, 13 placów zabaw wielofunkcyjnych, 10 boisk, 7 siłowni plenerowych;
- oczyszczaniem terenów zieleni na pow. 2 856 690 m²;
- koszeniem terenów zieleni na pow. ok. 2 122 464 m²;
- pielęgnacją ok. 45 600 m² krzewów;
- likwidacją „dzikich” wysypisk (zlikwidowano około 12 dzikich składowisk odpadów);
- dekoracją świąteczną miasta;
- rewaloryzacją zabytkowych parków;
- realizacją inwestycji komunalnych;
- realizacją inwestycji w ramach Inicjatyw Lokalnych;
- pozyskiwaniem środków zewnętrznych na realizację zadań statutowych;
- prowadzeniem działań związanych z edukacją ekologiczną;
- organizowaniem i współorganizowaniem imprez dla mieszkańców oraz zabezpieczaniem i obsługą imprez miejskich.

Wszystkie powyższe prowadzone działania Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej w Bytomiu realizuje ze środków budżetowych przekazanych przez Gminę. W roku 2018 została zawarta umowa z firmą wyłonioną w drodze zamówienia publicznego na realizację pakietu usług sanitarno-porządkowych i konserwacyjnych na terenie Bytomia.

W roku 2018 na Wykonawcę Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek w okresie styczeń-listopad nie nałożono kar umownych.

W grudniu nałożono kary w wysokości 146 501,12 zł za stwierdzonych 128 wad/usterek w wykonaniu umowy.

Wykaz placów miejskich zabaw wraz z uwagami o ich stanie i potrzebnych remontach (stan na koniec roku 2018):

1. Plac zabaw ul. Olejniczaka/Okulickiego nr 60:

- Piaskownica - 12,3 m², gł. 0,40 m=5 m³=9,5t,
- Huśtawka drewniana – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi: zła lokalizacja

Koszt ok. 1500 do 5000 zł

2. Pole do gry w szachy - Park Miejski:

- Stoły betonowe do gry w szachy – 13 szt.,
- Siedziska bez oparcia – 52 szt.,
- Wiata drewniana kryta gontem – 90 m².

Uwagi: murowanie murków okalających stoły

Koszt ok. 1000 do 2500 zł

3. Plac zabaw – Park Miejski – ul. Olimpijska:

- Kosze do gry w koszykówkę - 2 szt.,
 - Nawierzchnia boiska betonowa – 245 m².
 - Stół betonowy do gry w ping-ponga – 1 szt.,
 - Pole piaskowe z palisadą drewnianą – 286m², gł. 0,20 m=57 m³=92t,
 - Pole piaskowe z palisadą drewnianą – 113,2 m², gł. 0,20 m=22 m³=35t,
 - Bęben drewniany z poręczami – 1 szt.,
 - Ważki metalowe - 2 szt.,
 - Huśtawki drewniane podwójne – 2szt., - do likwidacji zły stan techniczny
 - Urządzenie zabawowe z zjeżdżalnią firmy „Lappset” – 1 szt., - do likwidacji zły stan techniczny
 - Urządzenie zabawowe z zjeżdżalnią firmy „Figler” – 1 szt., wymiana deski w podeście
 - Zjeżdżalnie z wieżą – 1 szt.,
 - Zjeżdżalnia metalowa na górze saneczkowej – 1 szt., - do likwidacji zły stan techniczny (wystające fundamenty)
 - Kolejka linowa – 1 szt.,
 - Karuzela tarczowa typ. bąk – 1 szt., - wystające fundamenty
 - Ogrodzenie placu zabaw – z paneli ogrodzeniowych – 120 mb,
 - Huśtawka „Bocianie Gniazdo” – 1 szt., - zawiesie huśtawki do wymiany
 - Zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią + ścianka wspinaczkowa – 1 szt.,
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.
 - Dodatkowo uzupełnienie żwiru huśtawkami w ilości ok. 10 t.
- Koszt ok. 25000 do 100000 zł

4. Plac zabaw – Park Miejski – Muzy:

- Piaskownica drewniana sześciokątna o boku 3 m– 22,50 m², gł. 0,30 m=7 m³=13t,
 - Bęben drewniany z poręczami – 1 szt.,
 - Huśtawki drewniane jednoosobowa – 1 szt.,
 - Huśtawka drewniano-metalowa podwójna – 1szt.,
 - Huśtawka podwójna - „deska + pampers” – 1szt.,
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.
 - Dodatkowo uzupełnienie żwiru huśtawkami w ilości ok. 15 t.
- Koszt ok. 2500 do 5500 zł

5. Plac zabaw – Park Miejski – Grzyb:

- Huśtawka drewniana jednoosobowa – 1 szt.,
 - Huśtawka metalowa dwuosobowa – 1 szt.,
 - Konstrukcja „grzyba” – 1 szt., - do uzupełnienia nawierzchnia z kamienia + deska w ławce
 - Dodatkowo uzupełnienie żwiru huśtawkami w ilości ok. 5 t.
- Koszt ok. 2500 do 8000 zł

6. Plac zabaw – Park Miejski – Pod Misiami:

- Pole piaskowe – 1 szt. - 140 m², gł. 0,20m=28 m³=45t,
 - Huśtawki drewniano-metalowe dwuosobowe – 3 szt., brak trzech zawiesi (do uzupełnienia)
 - Urządzenie zabawowe wielofunkcyjne - 2 szt.,
 - Urządzenie linarne - 1 szt.,
 - Palisada pionowa – 26 mb ,
 - Palisada pozioma – 44 mb, - braki
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.
 - Dodatkowo uzupełnienie żwiru huśtawkami w ilości ok. 5 t.
- Koszt ok. 3500 do 15000 zł

7. Plac zabaw ul. Wyczółkowskiego nr 32:

- Boisko do gry w Panna z nawierzchnią sztuczną o pow. 29m² – 1 szt., - nawierzchnia do poprawy

- Urządzenie linarne z nawierzchnią bezpieczną (żwirową) – 1 szt., - nawierzchnia żwirowa do uzupełnienia + obrzeża do poprawy
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.,
 - Stół do gry w ping – ponga – 2 szt.
- Koszt ok. 3500 do 5000 zł

8. Plac zabaw ul. Lenartowicza / Kossaka nr 9:

- Huśtawka pojedyncza - 1 szt.,
 - Huśtawka podwójna – 1 szt.,- siedzisko pampers niekompletne
 - Piaskownica drewniana sześciokątna o boku 3 m– 22,50 m², gł. 0,30 m=7 m³=13t,
 - Karuzela krzyżakowa metalowa - 1 szt.,
 - Stół betonowy do ping-ponga - 1 szt.,
 - Zjeżdżalnia - 1 szt., - zły stan techniczny
 - Kosz metalowy do koszykówki - 1 szt.,
 - Nawierzchnia żwirowa boiska – 140 m²,
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.
- Koszt ok. 5500 do 20000 zł

9. Plac zabaw - Pl. Słowiański:

- Piaskownica - pow.32,15 m², gł. 0,40 m, =13m³=20t,
 - Urządzenie zabawowe „SMOK” z nawierzchnia sztuczną - 1 szt.,
 - Karuzela krzyżakowa – 1 szt., - brak całego siedziska z oparciem
 - Ważka – 1 szt., - brak odbojów
 - Huśtawka podwójna – 1 szt.,
 - Pole piaskowe (ogrodzone palisadą drewnianą) – 40 m², gł. 0,20 m=8 m³=12t,
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.
- Koszt ok. 2500 do 8000 zł

10. Plac zabaw nr 2 - Aleja Sienickiego:

- Huśtawka podwójna - 2 szt.,
 - Pole piaskowe 1 szt. - 210 m², gł. 0,2 + 42m³=68 t,
 - Karuzela - 1 szt.,
 - Urządzenie zabawowe „Słoń” ze zjeżdżalnią– 1 szt.,
 - Ważka metalowa – 1 szt., - brak odbojów
 - Palisada betonowa – 25 mb ,
 - Ogrodzenie panelowe – 65 mb wraz z furtką o dł. 1 mb, - mocowanie paneli do poprawy
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.
- Koszt ok. 5500 do 8000 zł

11. Plac zabaw nr 1 - Aleja Sienickiego:

- Huśtawka podwójna - 1 szt.,
 - Karuzela 1 szt.,
 - Ważka metalowa – 1 szt.,
 - Ważka - 1 szt.
 - Palisada betonowa – 25 mb ,
 - Urządzenie zabawowe „POLICJA” ze zjeżdżalnią – 1 szt.,
 - Powierzchnia poliuretanowa na całej powierzchni placu zabaw,
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt. - brak tablicy
- Koszt ok. 2500 do 5000 zł

12. Boisko sportowe – Aleja Sienickiego:

- Stół do ping-ponga 1 szt.,
- Kosze do koszykówki 2 szt.,

- Nawierzchnia boiska – szutrowa 460 m².

13. Siłownia plenerowa – Aleja Sienickiego:

- Poręcz podwójne – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 17,4 m²,
- Orbitrek – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 15,9 m²,
- Ławka – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 18,7 m²,
- Wyciskanie siedząc – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 17,4 m²,
- Wyciąg górny – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 17,6 m²,
- Wioślarz – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 18,7 m²,
- Motyl – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 16,4 m², - brak rączek + uszkodzony mechanizm opornościowy
- Rowerek – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 15,6 m², - uszkodzone siedzisko + brak rączek + brak pedału + brak zaśleпки
- Biegacz – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 16,3 m²,
- Twister potrójny – 1 szt., nawierzchnia z kostki betonowej – 20,2 m².

Koszt ok. 1500 do 3000 zł

14. Plac zabaw ul. Woźniaka nr 49:

- Ważka – 1 szt.,
- Karuzela krzyżakowa – 1 szt.,
- Huśtawka podwójna metalowa – 1 szt.,
- Stół do gry w ping-ponga – 1 szt.,
- Piaskownica drewniana sześciokątna – 20 m² gł. 0,30 m, =6 m³=11t, - uszkodzone deskowanie
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Koszt ok. 1500 do 3000 zł

15. Plac zabaw ul. Cicha nr 20:

- Pole piaskowe (ogrodzone palisadą ceglana 27 mb) – 96 m², gł. 0,20 m=19 m³=30t,
- Wieża drewniana ze zjeżdżalnią firmy „Figler” – 1 szt.,
- Palisada drewniana z połowic – 22 mb, wys. 0,2 m,
- Ważka metalowa – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – urządzenie wielofunkcyjne do demontażu, zły stan techniczny, ważka do demontażu zły stan techniczny, wymiana siedzisk w piaskownicy

Koszt ok. 3500 do 10000 zł

16. Plac zabaw ul. Chorzowska 47:

- Urządzenie wielofunkcyjne – 1 szt.,
- Huśtawka podwójna – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 1 szt.,
- Karuzela metalowa – 1 szt.,
- Pole piaskowe (z palisadą) – 30 m², gł. 0,20 m=6 m³=10t,
- Huśtawka ważka – 1 szt.,
- Stół do tenisa stołowego – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – brak regulaminu, uszkodzona palisada, huśtawka brak zaślepek, karuzele uzupełnienie nawierzchni, ważka uzupełnienie zaślepek, Urządzenie wielofunkcyjne – wymiana zjeżdżalni

Koszt ok. 5000 do 10000 zł

17. Plac zabaw ul. Prokopa nr 6:

- Pole piaskowe – 114 m² i gł. 0,20 m=23 m³=37t,
- Stół do ping-ponga – 2 szt.,
- Stół do gry w szachy z 4 siedziskami – 1 szt.,

- Karuzela krzyżakowa – 1 szt., - wystające fundamenty
- Urządzenie drewniane zabawowe z dwoma zjeżdżalniami firmy „Saternus” – 1 szt., - uszkodzone deskowanie + uszkodzona zjeżdżalnia
- Huśtawka drewniano-metalowa podwójna – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt. - brak

Uwagi: Uszkodzona palisada, Uszkodzona karuzela, Wymiana zawiesia w huśtawce, Urządzenie wielofunkcyjne do demontażu – stan zagrażający bezpieczeństwu (wystające gwoździe)

Koszt ok. 5000 do 35000 zł

18. Plac zabaw ul. Kołobrzaska:

- Urządzenie linarne – 1 szt.,
- Urządzenie zabawowe wielofunkcyjne – 1 szt.,
- Altana drewniana - 1 szt.,
- Huśtawka podwójna – 1 szt.,
- Nawierzchnia poliuretanowa – 100 m².

Uwagi – brak płotków w altance

Koszt ok. 1500 do 5000 zł

19. Siłownia plenerowa – ul. Kołobrzaska:

- Drabinka – 2 szt.,
- Wyciąg górny podwójny – 1 szt.,
- Narciarz podwójny – 1 szt.,
- Twister trójstanowiskowy – 1 szt.,
- Wyciskanie pojedyncze – 1 szt., - brak siedziska
- Podciąg do nóg – 1 szt., - brak rączek
- Orbitrek pojedynczy – 1 szt.,
- Koła tai-chi podwójne – 1 szt.,
- Prasa nożna podwójna – 1 szt.,
- Betonowy stół do gry w szachy – 1 szt.,
- Betonowy stół do gry w tenisa stołowego – 1 szt.,
- Stojka na rowery 6-cio stanowiskowy – 1 szt.,
- Nawierzchnia betonowo – żwirowa pod urządzeniami – 175 m².

Uwagi- brak zaślepek podciąg górny, brak siedziska – wyciskanie siedząc, brak stoperów w prasie nożnej x2,

Koszt ok. 1500 do 3500 zł

20. Plac zabaw ul. Schenka 4:

- Piaskownica – 1 szt. 4t – zły stan techniczny

Uwagi : do demontażu

Koszt ok. 200 do 500 zł

21 Plac zabaw ul. Ostatnia nr 15:

- Palisada drewniana pozioma – 43 mb, - do uzupełnienia
- Pole piaskowe - 90 m², gł. 0,20 m=18 m³=29t,
- Karuzela na wsporniku - 1 szt.,
- Ważka - 1 szt.,
- Urządzenie zabawowe firmy „Lappset” - 1 szt., - zły stan olinowania
- Regulamin placu zabaw – 1 szt., - brak
- Huśtawka drewniana podwójna – 1 szt.,
- Kosz na śmieci betonowy – 1 szt.

Uwagi – Huśtawka do demontażu – zły stan techniczny Urządzenie wielofunkcyjne, nieopłacalna naprawa do likwidacji, brak regulaminu, palisada do uzupełnienia

Koszt ok. 2500 do 25000 zł

22. Plac zabaw ul. Wyzwolenia II (nr 60/80):

- Urządzenie metalowe wielofunkcyjne z dwiema zjeżdżalnią – 1 szt., - wystające śruby w trapie
- Karuzela tarczowa typ. bąk – 1 szt., - wystające fundamenty
- Bujaki na sprężynach – 2 szt.,
- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt., - brak tablicy
- Nawierzchnia piaskowa placu zabaw – pow. 90 m² , gł. 0,20 m=18 m³=29t,
- Ławki metalowe z oparciem – 3 szt.

Uwagi – Brak regulaminu, Huśtawka – siedziska niezgodne z normą, Bujak – do likwidacji, Urządzenie wielofunkcyjne – malowanie, wymiana podestów w ilości 3 szt., Karuzela – uzupełnić żwir

Koszt ok. 5500 do 10000 zł

23. Boisko wielofunkcyjne ul. Wyzwolenia II (nr 60/80):

- Kosz do koszykówki – 1 szt.,
- Bramki – 2 szt.,
- Nawierzchnia boisk poliuretanowa o pow. 590 m² ,
- Piłkochwyty z siatki polipropylenowej wys. 5 m i łącznej długości 120 mb, - uszkodzona klamka w furtce
- Regulamin boiska – 1 szt.,
- Alejki z kostki brukowej – ok. 170m².
- Ławki metalowe - 5 szt.,
- Kosze na śmieci betonowe 5 szt.

Uwagi – uszkodzony zamek furtki

Koszt ok. 500 do 1000 zł

24. Plac zabaw + boisko ul. Wyzwolenia I (nr 12):

- Piaskownice betonowo drewniane w ilości 3 szt.– 45 m², gł. 0,40 m=18 m³=29t, - deskowanie do uzupełnienia
- Kosze metalowe do koszykówki - 2 szt.,
- Przeplotnie - 2 szt.,
- Boisko z tworzywa sztucznego - 172 m²,
- Piłkochwyty z siatki polipropylenowej – wys. 3 m i dł. 20 mb,
- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt., - siedziska niezgodne z normą
- Regulamin placu zabaw – 1 szt., - brak
- Ławki – 8 szt.,
- Kosze na śmieci betonowe- 2 szt.

Uwagi – Huśtawka – siedziska niezgodne z normą, Piaskownica – wymiana deskowania, Brak regulaminu, Ławki 2 szt. – do naprawy (plac zabaw do likwidacji koniec dzierżawy terenu do 2020 roku)

Koszt ok. 5500 do 10000 zł

25. Plac zabaw ul. Harcerska 3:

- Piaskownica – 9,90 m², gł. 0,40 m, =4 m³=6t,
- Zjeżdżalnia - 1 szt.,
- Ważka - 2 szt.,
- Huśtawka podwójna metalowa - 1 szt.,
- Palisada drewniana – 12,6 mb,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.,
- Ławki drewniano – betonowe bez oparcia – 3 szt.,
- Kosz na śmieci betonowy – 2 szt.

Uwagi – Piaskownica – uszkodzone deskowanie, Ważka do likwidacji, Ławki uszkodzone siedziska 3 szt.,

Koszt ok. 3500 do 7000 zł

26. Plac zabaw ul. Grota-Roweckiego nr 8:

- Palisada pozioma – 66 mb,
- Pole piaskowe - 140 m², gł. 0,20 m=28 m³=45t,
- Urządzenie zabawowe domek - 1 szt., - do poprawy montaż daszku
- Urządzenie zabawowe drewniane wielofunkcyjne– 1 szt., - naprawa podestu ruchomego
- Wieża drewniana ze zjeżdżalnią – 1 szt.,
- Huśtawki drewniano-metalowe podwójne – 2 szt.,
- Urządzenie zręcznościowe sześciokąt wielofunkcyjny – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.

Uwagi – wymiana palisady, Urządzenie wielofunkcyjne – brak zaślepek, zjeżdżalnia do naprawy zamontowanie fundamentu słupki do likwidacji, Huśtawka – siedziska wymiana, Domek do demontażu, mała zjeżdżalnia – zaślepki, Brak regulaminu, szpachlowanie Do wymiany

Koszt ok. 15000 do 55000 zł

27. Plac zabaw + boisko ul. Zakątek nr 4:

- Piaskownica - pow. 20 m², gł. 0,40 m, =8 m³=12t,
- Huśtawka podwójna metalowa - 1 szt.,
- Karuzela krzyżakowa - 1 szt.,
- Zjeżdżalnia - 1szt.,
- Stół do ping-ponga - 1 szt.,
- Kosze do gry w koszykówkę - 2 szt.,
- Nawierzchnia asfaltowa boiska - 146 m²,
- Piłkochwyt z paneli metalowych – 18 mb, wys. 4 m,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.,
- Ławki – 17 szt.,
- Kosze na śmieci betonowe- 3 szt.

Uwagi – Huśtawka – wymiana siedziska, Piaskownica - palisada do wymiany, karuzela – nawierzchnia do uzupełnienia Uszkodzony zastrzał tablicy kosza

Koszt ok. 3500 do 5500 zł

28. Plac zabaw ul. Krupińskiego 1-7:

- Wieża drewniana ze zjeżdżalnią (zestaw zabawowy „A”) – 1 szt., - zły stan techniczny – brak zjeżdżalni
- Huśtawka metalowa pojedyncza – 1 szt., - wystające kamienie pod huśtawką
- Piaskownica drewniana sześciokątna – pow. 20m², gł. 0,30 m, =6 m³=10t,
- Karuzela tarczowa typ. bąk – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.,
- Ławki – 2 szt.,
- Kosz betonowy – 1 szt.

Uwagi – demontaż wieży, Karuzela zamontowana niezgodnie z normą (za wysoko), Piaskownica – uszkodzona palisada, Ławki do naprawy, Huśtawka – wymiana siedziska, Wymiana regulaminu

Koszt ok. 7500 do 20000 zł

29. Boisko do gry w koszykówkę ul. Krupińskiego 13:

- Kosz do koszykówki metalowy – 1 szt.,
- Nawierzchnia sztuczna trawiasta boiska o pow. 100 m² ,
- Piłkochwyty z siatki polipropylenowej w ilości 4 szt. i wys. 5 m i łącznej długości 36 mb, - zniszczone siatki
- Palisada drewniana zabezpieczająca skarpę - 26 mb,

- Regulamin boiska – 1 szt.,
- Alejki z kostki brukowej z obrzeżami betonowymi – ok. 40m²,
- Ławki metalowe młodzieżowe- 2 szt.,
- Kosze na śmieci betonowe 3 szt.

Uwagi – Uszkodzone piłko chwyty, Brak regulaminu, Ławka brak siedzisk
Koszt ok. 2500 do 7000 zł

30. Plac zabaw ul. Falista/ Borowa:

- Zestaw zabawowo – wspinaczkowy – 1 szt.,
- Ważka drewniano- metalowa – 2 szt., - brak raczki
- Bujak na sprężynie – 2 szt.,
- Karuzela – 1 szt.,
- Piaskownica pow. 6,25 m², gł. 0,30 m,
- Pole piaskowe - pow. 256m², gł. 0,20 m =51 m³=82t,
- Nawierzchnia poliuretanowa – 24,51 m²,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.,
- Ogrodzenie z paneli wys. 1,0 m, szer. 2,5 m – łącznie 87 mb (furtka 1,0 m, brama z furtką 2,5 m).
- braki w ogrodzeniu

Uwagi – Ogrodzenie – brak 11 przęseł + 15 szt. do naprawy + brak furtki, Urządzenie wielofunkcyjne – zjeżdżalnia do wymiany, Ważka – brak uchwytu, Huśtawka – jedno siedzisko do wymiany, Karuzela – ruchomy fundament, urządzenia do malowania i dokręcenia, Tablica budżet obywatelski uszkodzona

Koszt ok. 5500 do 15000 zł

31. Plac zabaw + boisko - Park M. Konopnickiej:

- Pole piaskowe - pow. 264 m², gł. 0,20 m =53 m³=84t, - braki w palisadzie
- Urządzenie „Lwie królestwo” – 1 szt., - liczne uszkodzenia w urządzeniu - niesprawne
- Urządzenie sprawnościowe wielofunkcyjne – 1 szt.,
- Bramki metalowe – 2 szt. + boisko – nawierzchnia trawiasta 650 m²,
- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt.,
- Karuzela typu STAŚ – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.

Uwagi – Urządzenie lapset do likwidacji Uszkodzona palisada, Wazka - wymiana siedzisk, dokręcenie łożyska i zabezpieczenie śrub, Brak regulaminu

Koszt ok. 10000 do 500000 zł

32. Siłownia plenerowa – Park M. Konopnickiej:

- Wyciąg górny dwustanowiskowy – 1 szt.,
- Prasa nożna dwustanowiskowa– 1 szt., - urządzenia niekompletne
- Orbitrek jednostanowiskowy – 1 szt.,
- Twister trójstanowiskowy – 1 szt.,
- Wioślarz – 1 szt.,
- Nawierzchnia poliuretanowa – 109 m²,
- boisko do gry w siatkówkę (nawierzchnia trawiasta) - 162 m².

Uwagi – uszkodzone urządzenie wyciskanie siedząc Do likwidacji

Koszt ok. 1000 do 8000 zł

33. Plac zabaw + boisko Pl. Drzymały:

- Piaskownica - pow. 80,04 m², gł. 0,20 m=32 m³=50t,
- Palisada pozioma betonowa 32,80 mb, - braki
- Huśtawka podwójna - 2 szt.,
- Karuzela - 1 szt.,
- Zjeżdżalnia - 1 szt.,

- Stół betonowy do szachów z 4 siedziskami – 1 szt., - zły stan techniczny
- Stół okrągły betonowy na kolumnie w piaskownicy - 1 szt.,
- Kosze metalowe do gry w koszykówkę - 2 szt.,
- Nawierzchnia betonowa boiska – 125 m²,
- Urządzenie zręcznościowe – 1 szt.,
- Ważka metalowa – 2 szt. - brak odbojów w 1 szt.

Uwagi – Uszkodzona palisada betonowa, Kosz do koszykówki – do demontażu, Ważka stara do demontażu, Wazka nowa – brak zaślepek, Karuzela – siedziska do wymiany 4 szt., brak regulaminu, urządzenia do malowania

Koszt ok. 5000 do 20000 zł

34. Plac zabaw + siłownia ul. Piecucha:

- Urządzenie zabawowe Marysia z elementami sprawnościowymi – 1 szt., - naprawa niezgodna z normą
- Huśtawka typ. ważka – 2 szt., - niesprawna
- Huśtawka podwójna - 1 szt.,
- Zestaw zabawowy – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 2 szt., - brak jednej sztuki
- Karuzela metalowa – 1 szt.,
- Ławka metalowo – drewniana – 5 szt.,
- Piaskownica drewniana- pow. 6,25 m², gł. 0,40 m=2,5 m³=4t,
- Ogrodzenie z paneli wys. 1,0 m, szer. 2,5 m, dł. 87 mb + furtka 1 mb oraz brama wjazdowa 3,0 mb, - brak w ogrodzeniu
- Regulamin placu zabaw – 1 szt., - brak
- Rowerek – 1 szt.,
- Wioślarz – 1 szt.,
- Drążek do ćwiczeń 1 szt.,
- Wahadło – 1 szt.,
- Biegacz – 1 szt.,
- Narciarz (Orbitrek) – 1 szt.

Uwagi – Ogrodzenie – brak 6 przęseł + 8 szt. do naprawy, Ważka – brak ramienia (uzupełnić lub demontaż), Zjeżdżalnia mała – wystające gwoździe brak zaślepek, Brak jednego urządzenia – siłownia, Podciąg – brak rączek, Karuzela – siedzisko do wymiany, Urządzenie wielofunkcyjne - raczka do naprawy, Brak regulaminu Malowanie

Koszt ok. 10000 do 25000 zł

35. Plac zabaw – ul. Krzywoustego:

- Zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią i ścianką wspinaczkową – 1 szt.,
- Piaskownica sześciokątna 5,76 m²,
- Karuzela z siedzeniami – 1 szt.,
- Huśtawka podwójna z koszem i siedziskiem płaskim – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 2 szt.,
- Ogrodzenie panelowe 1,0 m z bramką samozamykającą wys. 1,0 m, szer. 1,1 m – 102 mb, - braki
- Nawierzchnia poliuretanowa – 233 m²,
- Stojak na rowery pięciostanowiskowy – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – Ogrodzenie – brak 3 szt. przęseł + naprawa 5 szt., brak furtki, Urządzenie wielofunkcyjne- przypalone przy zjeżdżalni, belka przy drabince do wymiany, Ważka – ruchomy fundament, Huśtawka – wymiana siedzisk

Koszt ok. 5000 do 20000 zł

36. Plac zabaw ul. Stalowa – MOPR:

- Ważka metalowa – 2 szt.,

- Karuzela krzyżakowa – 1 szt.,
- Stół betonowy do ping-ponga – 1 szt.,
- Zjeżdżalnia metalowa – 1 szt.,
- Palisada drewniana 20 mb. 5t – zły stan techniczny

Uwagi – Ważka - stara do demontażu, Ważka – nowa brak zaślepek, Karuzela - do demontażu, Zjeżdżalnia – do demontażu, Uszkodzona palisada, brak regulaminu

Koszt ok. 1500 do 10000 zł

37. Plac zabaw ul. Czajkowskiego nr 3:

- Zjeżdżalnia z podestem – 1 szt.,
- Huśtawka podwójna – 1 szt. – długość zawieszki niezgodna z normą

Uwagi – zjeżdżalnia do likwidacji, Palisada do wymiany, Huśtawka – zawieszki do wymiany wraz z siedziskami, brak regulaminu

Koszt ok. 1500 do 10000 zł

38. Plac zabaw ul. Olszewskiego nr 3:

- Piaskownica – 9,61 m², gł. 0,40 m=4 m³=6t,
- Pole żwirowe – 24 m², gł. 0,20 m,
- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt., - siedziska niezgodne z normą
- Karuzela – 1 szt. – siedziska do wymiany

Uwagi – siedziska niezgodne z normą, Karuzela – ruchome łóżysko, wymiana siedzisk – stan do demontażu Piaskownica do wymiany

Koszt ok. 1500 do 10000 zł

39. Boisko wielofunkcyjne – ul. Adamka:

- Bramki metalowe z siatką – 2 szt.,
- Piłkochwyty – 154*5 m,
- Kosze metalowe do gry w koszykówkę – 2 szt.,
- Nawierzchnia poliuretanowa boiska – łącznie 1250 m²,
- Stół betonowy do gry w ping-ponga – 1 szt.,
- Stół betonowy do gry w szachy – 1 szt.,
- Dwa łupki metalowe do gry w siatkówkę wraz z siatką – 1 szt.

Uwagi – uszkodzony piłkochwyty

Koszt ok. 5000 do 10000 zł

40. Plac zabaw – Park Łagiewniki:

- Piaskownica – 9,00 m², gł. 0,40 m=4 m³=6t,
- Ważka metalowa - 1 szt.,
- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt.,
- Zjeżdżalnia – 1 szt.,
- Konik sprężyna – 1 szt.,
- Przeplotnia metalowa - 3 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – Bujak – wyregulować fundament, Palisada do wymiany

Koszt ok. 1500 do 4000 zł

41. Plac zabaw ul. Romanowskiego 3:

- Piaskownica – 13,75 m², gł. 0,40 m=5,5 m³=8t,
- Zjeżdżalnia metalowa – 1 szt.,
- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt.,
- Bęben z poręczami – 1 szt.,
- Ważka drewniano-metalowa – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 1 szt.,

- Lokomotywa drewniana – 1 szt., - niekompletna
- Kosz do koszykówki metalowy – 1 szt.,
- Piłkochwyty z siatki polipropylenowej – 4 szt., - zły stan techniczny siatki oraz naciągów
- Nawierzchnia boiska z kostki betonowej – 90 m²,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.

Uwagi – Wymiana deskowania w piaskownicy, Wazka – uzupełnić zaślepki w ilości 4 szt.,
Huśtawka - wymiana siedziska, Demontaż Lokomotywy, Naprawa piłko chwyty, brak regulaminu
Koszt ok. 3500 do 15000 zł

42. Plac zabaw ul. Palińskiego 2:

- Piaskownica – 16 m², gł. 0,40 m, =6 m³=10t, - niekompletne deskowanie
- Pole piaskowe – 63 m², gł. 0,20 m=13 m³=20t,
- Wieża ze zjeżdżalnią 1 szt., - niekompletne urządzenie – zły stan techniczny
- Palisada drewniana – 32 mb, - braki
- Urządzenia zręcznościowe – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.

Uwagi – zły stan techniczny – do likwidacji cały plac zabaw
Koszt ok. 1500 do 5000 zł

43. Plac zabaw – Park Amendy:

- Zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią – 1 szt.,
- Zestaw zabawowy z ścianką wspinaczkową – 1 szt.,
- Huśtawka podwójna – 1 szt.,
- Huśtawka bocianie gniazdo – 1 szt.,
- Karuzela tarczowa – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 1 szt.,
- Piaskownica – 9 m², gł. 0,30 m, =3 m³=4,5t,
- Regulamin placu zabaw – 1szt., - 1 szt. do likwidacji
- Ławka drewniana – metalowa bez oparcia 9 szt.,
- Kosz na śmieć – 3 szt.,
- Stojak na rowery – 1 szt.,
- Nawierzchnia z poliuretanu – 250 m², wraz z krawężnikami gumowymi – 148 mb,
- Ogródzenie drewniane wys. 1,0m, dł. 116 mb wraz z furtką samozamykającą o szer. 1,0 m, - brak kilku sztuk
- Urządzenie linarne – 2szt,
- Zjazd linowy – 1szt.

Uwagi – Pajęczyna – zerwane zawiesie, Ogródzenie – do uzupełnienia 14 szt. sztuk (brak furtki), Urządzenie wielofunkcyjne – naprawa drabinki linowej, Huśtawka bocianie gniazdo – do wymiany zawiesie, Karuzela tarczowa, Łóżysko do regulacji
Koszt ok. 5000 do 7000 zł

44. Siłownia plenerowa – Park Amendy:

- Biegacz – 1 szt.,
- Motyl – 1 szt.,
- Przyrząd wielofunkcyjny – 1 szt.,
- Rowerek + twister – 1 szt.,
- Urządzenie do ćwiczeń mięśni brzucha – 1 szt.,
- Wioślarz – 1 szt.,
- Szachy betonowe – 2 szt.,
- Piłkarzyki zewnętrzne - 1 szt.,
- Nawierzchnia z kostki betonowej pod urządzeniami – 144 m².

Uwagi – Biegacz – uszkodzone miejsce przy łożysku, Wyciskanie siedząc – brak osłony, brak regulaminy

Koszt ok. 1000 do 3000 zł

45. Park Fazaniec I - Plac zabaw:

- Piaskownica – 9,90 m², gł. 0,40 m, w ilości 2 szt. =8 m³=12t,
- Huśtawka ważka – 1 szt.,
- Huśtawka podwójna – 1 szt.

Uwagi – piaskownica – siedziska do wymiany, Ważka – brak zaślepek

Koszt ok. 1500 do 2000 zł

46. Park Fazaniec II - Plac zabaw + boisko:

- Huśtawka podwójna – 1 szt., - brak
- Kosze metalowe do koszykówki – 4 szt.,
- Bramki metalowe – 2 szt.,
- Boisko o nawierzchni tartanowej pow. 1153 m²,
- Ławki – 8 szt.,
- kosze na śmieci betonowe – 2 szt.

Uwagi – brak protokołu

Koszt ok. 2500 do 5000 zł

47. Plac zabaw ul. Ostatnia (Kolonja Zgorzelec):

- Ważka – 1 szt.,
- Piaskownica – 1 szt., 5t
- Zjeżdżalnia – 1 szt.,
- Huśtawka podwójna – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – Uszkodzona palisada, Huśtawka - wymiana zawiesi, Ważka – do uzupełnienia zatyczki 2 szt., Bujak – wystający fundament

Koszt ok. 1500 do 3000 zł

48. Boisko sportowe – ul. Hlonda nr 37:

- Bramki metalowe – 2 szt., Ruchome zastrzały w bramce
- Kosze do koszykówki metalowe – 2 szt.,
- Słupki do siatkówki – 2 szt.,
- Nawierzchnia poliuretanowa boiska – łącznie 1620 m²,
- Trybuny betonowe – 2 szt.,
- Siatka ogrodzeniowa - piłkochwyty – 400 m²,
- Pole piaskowe – 67,5 m², gł. 0,20 m= 13 m³=21t,

Uwagi – wymiana siedzisk 7 szt., na trybunie, brak zastrzału w bramce, mocowanie piłko chwyty

Koszt ok. 5000 do 10000 zł

49. Plac zabaw ul. Hlonda nr 37:

- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt.,
- Ważka metalowa – 1 szt.,
- Wieża z dwiema zjeżdżalniami – 1 szt., wystające gwoździe
- Palisada pionowa – 42 mb,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.,
- Ogrodzenie z siatki powlekanej wys. 1,5m i dł. 38 mb.

Uwagi – wymiana łożysk w zawiesiach huśtawki, urządzenie wielofunkcyjne – wymiana liny wspinaczkowej, uzupełnić zatyczki

Koszt ok. 3500 do 5000 zł (35000zł)

50. Plac zabaw ul. Hlonda nr 115:

- Karuzela metalowa – 1 szt.,

- Ważka metalowa – 1 szt., odboje z opon do wymiany
 - Piaskownica – 10 m², gł. 0,30 m = 3 m³ = 5t,
 - Huśtawka drewniano-metalowa podwójna – 1 szt.,
 - Wieża drewniana ze zjeżdżalnią – 1 szt.,
 - Nawierzchnia żwirowa placu zabaw wraz z palisadą drewnianą poziomą, 10t do uzupełnienia, wystające gwoździe
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.
- Uwagi – Palisada do wymian, ważka zamontowana niezgodnie z normą – wymiana odbojów oraz siedzisk
- Koszt ok. 5000 do 7000 zł

51. Plac zabaw – ul. Strzelców Bytomskich 152:

- Zestaw zabawowy z dwiema zjeżdżalniąmi i drabinką – 1 szt.,
 - Huśtawka podwójna – 1 szt.,
 - Karuzela tarczowa z siedziskami – 1 szt.,
 - Huśtawka typ. ważka – 2 szt.,
 - Bujak na sprężynie – 2szt.,
 - Piaskownica ośmiokątna – 5,76 m², gł. 0,30 m = 2 m³ = 3t, brak siedziska
 - Stojak na rowery pięciostanowiskowy – 1 szt.,
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.,
 - Ogrodzenie panelowe wys. 1,5 m – 85 mb, ogrodzenie panelowe wys. 1 m – 86 mb oraz dwie furtki samozamykające wys. 1 m i szer. 1 m,
 - Nawierzchnia poliuretanowa – 244 m²,
 - Nawierzchnia z kostki betonowej – 244 m².
- Uwagi: Uszkodzone ogrodzenie (min. 10 paneli), ważka malowanie + szpachlowanie, Urządzenie wielofunkcyjne, malowanie + wymiana 2 szt., zaślepek, Huśtawka – wymiana zawiesia pampers, uzupełnić siedzisko w piaskownicy
- Koszt ok. 3500 do 7000 zł

52. Plac zabaw – ul. Szymały/Spokojna:

- Piaskownica kwadratowa – 6,25 m², gł. 0,30 m = 2 m³ = 3t,
 - Huśtawka podwójna – 1 szt.,
 - Ważka metalowa – 1 szt., uszkodzona brak ramienia
 - Karuzela krzyżakowa – 1 szt.,
 - Wieża ze zjeżdżalnią – 1 szt.,
 - Bujak na sprężynie – 2szt.,
 - Ogrodzenie panelowe z furtką (szer. 1 mb) oraz bramą z furtką (szer. 2,5 mb) łącznej dł. 69 mb i wysokości 1 m, uszkodzony zamek w furtce
 - Nawierzchnia poliuretanowa 53,97 m²,
 - Pole piaskowe 140 m², gł. 0,20 m = 28 m³ = 45t,
 - Regulamin placu zabaw – 1 szt.
- Uwagi – furtka i brama uszkodzona – zamek, Huśtawka – malowanie + szpachlowanie, Ważka- do uzupełnienia ramie lub likwidacja
- Koszt ok. 2500 do 5000 zł

53. Plac zabaw – ul. Gen. Sikorskiego:

- Zestaw zabawowy – 1 szt.,
- Piaskownica kwadratowa – 6,25 m², gł. 0,30 m = 2 m³ = 3t
- Huśtawka podwójna – 1 szt.,
- Karuzela tarczowa „Staś” – 1 szt.,
- Ważka metalowa – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 2szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.,

- Pole piaskowe 155m², gł. 0,20 m=31 m³= 50t,
- Nawierzchnia żwirowa – 20,18 m²,
- Nawierzchnia z kostki betonowej – 28,78 m²,
- Ogrodzenie panelowe z furtką (szer.1 mb) oraz bramą (szer.3 mb) łącznej dł. 81,55 mb i wys. 1 m.

Uwagi: Urządzenie wielofunkcyjne -Szpachlowanie i malowanie, wymian deski w podeście, wymiana jednej deski w trapie wspinaczkowym, Karuzela – wymiana siedzisk , Bujak – wystająca śruba, Wazka oraz huśtawka – malowanie wraz z szpachlowaniem

Koszt ok. 2500 do 5000 zł

54. Siłownia plenerowa – ul. Szymały/Spokojna:

- Zestaw do ćwiczeń mięśni ramion i brzucha – 1 szt.,
- Wyciąg górny – wyciskanie – 1 szt.,
- Prasa nożna – wioślarz – 1 szt.,
- Orbitrek – biegacz – 1 szt.,
- Twister – wahadło – 1 szt.,
- Drabinka –podciąg – 1 szt.,
- Wypychacz– przyciągacz – 1 szt.,
- Narciarz – 1 szt.,
- Nawierzchnia żwirowa pod urządzeniami o łącznej pow. 48 m². 5t

Uwagi : brak pochwyty w urządzeniach – bzdura (od nowości □)

Koszt ok. 0 zł

55. Boisko do koszykówki – ul. Zelwerowicza nr 2/3:

- Kosze do koszykówki metalowe – 2 szt.,
- Nawierzchnia asfaltowa boiska – 280 m²,
- Bariery ochronne metalowe – 42 mb.

Uwagi: wykuć i uzupełnić asfalt (korzenie drzew)

Koszt ok. 2000 do 6000 zł

56. Plac zabaw ul. Rydza-Śmigłego/Tysiąclecia nr 3b/2c:

- Piaskownica – 15,70 m² , gł. 0,30 m=5 m³=8t
- Huśtawka metalowa podwójna – 2 szt., jedna sztuka posadowiona niezgodnie z normą
- Stół betonowy do gry w ping-ponga – 1 szt.,
- Karuzela krzyżakowa – 1 szt.,
- Zjeżdżalnia z podestem – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 1 szt.,
- Urządzenie linarne z nawierzchnią bezpieczną – 1 szt., 5t uszkodzone mocowania
- Regulamin placu zabaw – 1szt.

Uwagi: Ponowny montaż huśtawki zgodnie z normą (zdemontowana), Demontaż pozostałości po boiskach Panna, uzupełnienie mocowań w urządzeniu linarnym, wymiana zawiesia koszykowego, karuzela luzy w łożysku, brak palisady w polu piaskowym

Koszt ok. 5000 do 35000 zł

57. Plac zabaw ul. Rydza-Śmigłego/Tysiąclecia realizowany w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego 2015 :

- Pole piaskowe z palisadą drewnianą (32 mb) o pow. – 43 m², gł. 0,20 m= 8 m³=13t,
- Urządzenie zabawowe wielofunkcyjne – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.,
- Urządzenie wielofunkcyjne do streetworkoutu – 1szt.,
- Nawierzchnia pod urządzeniami (mata przerostowa) o pow. – 60 m²,
- Regulamin obiektu – 1szt.

Koszt ok. 1000 do 2000 zł

58. Plac zabaw Pl. Pokoju nr 2:

- Pole piaskowe – 120 m², gł. 0,20 = 24 m³=38t,
- Huśtawka pojedyncza z koszem – 1 szt.,
- Wieża ze zjeżdżalnią – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.,
- Piaskownica drewniana o pow. 12 m² i gł. 0,30 m=4 m³=6t
- Bujak na sprężynie – 2 szt.,

Uwagi – Wymiana ułożyskowania w huśtawce, wymiana raczek w bujaku, malowanie i szpachlowanie piaskownicy, montaż dodatkowych urządzeń

Koszt ok. 7000 do 35000 zł

59. Plac zabaw – Park Grota:

- Huśtawka pojedyncza z koszem – 1szt.,
- Huśtawka podwójna – 1szt.,
- Karuzela tarczowa „Staś” - 1 szt.,
- Ważka metalowa – 1 szt.,
- Stół do gry w szachy – 2 szt.,
- Stół do gry w karty – 2 szt.,
- Zjeżdżalnia – 1 szt.,
- Ważka metalowa – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.,
- Nawierzchnia z kostki betonowej – 64 m²,
- Pole piaskowe – 110 m², gł. 0,20 = 22 m³=29t, uszkodzona palisada
- boisko do Pentaque -1 szt.,
- boisko do Diskgolfa- 1szt.,
- urządzenie stepper+rowerek -1 szt.,
- urządzenie do ćwiczeń mięśni brzucha(podwójne) – 1 szt.,
- urządzenie do ćwiczeń twister+ ćwiczeń klatki piersiowej – 1 szt.,
- urządzenie do ćwiczeń prasa ręczna+ biegacz - 1 szt.,
- nawierzchnia z kostki betonowej – 120 m².

Uwagi: naprawa palisady, prak regulaminu przy Bulach oraz discgolfie

Koszt ok. 5000 do 7000 zł

60. Plac zabaw ul. Stolarzowicka nr 35:

- Pole piaskowe – 166,5 m², gł. 0,20 m= 33 m³=53t,
- Palisada drewniana – 139 mb, uszkodzona
- Kolejka linowa – 1 szt.,
- Urządzenie zabawowe Lwie Królestwo – 1 szt.,
- Słupki metalowe do siatkówki – 2 szt.,
- Sześciokąt - huśtawki – 1 szt.,
- Rynna do rolek – 1 szt.,
- Półrynną do rolek – 1 szt.,
- Skocznia do rolek – 1 szt.,
- Karuzela typu STAŚ – 1 szt.,
- Stół betonowy do gry w ping-ponga – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – Skatepark – brak regulaminu, Brak pełnego ogrodzenia pałacu zabaw, kolejka linowa do naciągnięcia lina, palisada do uzupełnienia, urządzenie wielofunkcyjne – panele Daszu do dokręcenia, pomost płyty do wymiany, belka pod pomostem do wymiany, dziury w tubie – do

wymiany, zawiasy belki traktu usztywnić na zawiasie Demontaż słupków regulacja stołu do ping-ponga

Koszt ok. 10000 do 1000000 zł

61. Plac zabaw ul. Nickla – Statek nr 28:

- Pole piaskowe – 200 m², gł. 0,20 m, = 40 m³=64t, uszkodzona palisada
- Urządzenie zabawowe drewniane z dwoma zjeżdżalniąmi firmy „Saternus” – 1 szt.,
- Huśtawka drewniana podwójna – 1 szt.,
- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt.,
- Karuzela krzyżakowa – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – uszkodzona palisada, Huśtawka – długość zawiesi, uszkodzone siedzisko, brak regulaminu, brak koła sterowego

Koszt ok. 5000 do 7000 zł

62. Boisko - ul. Nickla nr 28:

- Stół betonowy do gry w ping-ponga – 1 szt.,
- Kosze metalowe do koszykówki - 2 szt.,
- Nawierzchnia żwirowa – 500 m².

Uwagi- uszkodzona kostka przy stole do gry w ping-ponga

Koszt ok. 200 do 500 zł

63. Plac zabaw ul. Reptowska nr 40/68:

- Piaskownica – 10,4 m², gł. 0,40 m=4 m³=7t,
- Stół betonowy do gry w ping-ponga – 1 szt.,
- Stół betonowy do szachów wraz z siedziskami – 1 szt.,
- Przepłotnia metalowa – 4 szt.,
- Huśtawka metalowa podwójna - 1 szt.,
- Karuzela metalowa – 1 szt.,
- Urządzenie zabawowe na sprężynie „kaczka” – 1 szt.,
- Trybuny z siedziskami – 1 szt. uszkodzone deskowanie

Uwagi – Trybuny i ławki do remontu – do uzupełnienia nawierzchnia pod urządzeniami tj. : przepłotnia, karuzela, huśtawka, Bujak do likwidacji (wymiana siedziska, Szachownica do likwidacji

Koszt ok. 2500 do 6000 zł

64. Plac zabaw ul. Bluszczowa nr 4:

- Pole piaskowe – 43 m², gł. 0,20 m= 8 m³=14t,
- Palisada drewniana – 32 mb, braki
- Huśtawka metalowa podwójna – 1 szt.,
- Urządzenie drewniane zabawowe ze zjeżdżalnią – 1 szt., niewłaściwa naprawa podestu
- Stół do ping-ponga – 1 szt.,
- Karuzela – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 1 szt.,
- Wążka metalowa – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – palisada do uzupełnienia, regulamin do wymiany, urządzenie wielofunkcyjne – zjeżdżalnia do wymiany , naprawa podestu niezgodnie normą, Bujak wystające fundamenty, Wążka do demontażu

Koszt ok. 3500 do 6000 zł

65. Plac zabaw ul. Elektrownia/Racjonalizatorów nr 17:

- Pole piaskowe – pow. 50 m² i gł. 0,20 m= 10 m³=16t,
- Huśtawka drewniano-metalowa podwójna – 2 szt., brak jednego zawiesia koszykowego

- Karuzela tarczowa – 1 szt.,
- Kiwak – szt.,
- Piaskownica ze stoliczkami - pow. 4 m² i gł. 0,30 m=2 m³=2t,
- Ogrodzenie metalowe panelowe – 60 mb, wys. 1,00 m, zamknięcie furtki do naprawy + wymiana uszkodzonych przęseł
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.

Uwagi – Ogrodzenie do naprawy do wymiany przęsła (6 szt) , furtka, do naprawy zamek, do uzupełnienia kruszywo w alejce, Karuzela do demontażu, Huśtawki do wymiany łożyska + do uzupełnienia zawieszki koszykowe

Koszt ok. 2500 do 4000 zł

66. Plac zabaw – Park Ludowy:

- Huśtawka podwójna (deska + pampers) – 2 szt.,
- Walec – 1 szt.,
- Zestaw zabawowy z dwoma zjeżdżalnią – 1 szt.,
- Bujak – 1 szt.,
- Regulamin – 1 szt.,
- Pole piaskowe – 60m² i gł. 0,20 m= 12 m³=19t,

Uwagi – uszkodzona nawierzchnia przy szachach, Bujak – ruchomy przy fundamencie, Urządzenia wielofunkcyjne – zebra do naprawy

Koszt ok. 1500 do 2500 zł

67. Siłownia plenerowa – Park Ludowy:

- Urządzenie motyl – 1 szt.,
- Urządzenie twister – 1 szt.,
- Urządzenie rowerek – 1 szt.,
- Urządzenie orbitrek – 1 szt.,
- Nawierzchnia z kostki betonowej pod urządzeniami – 25 m².

Uwagi – brak regulaminu, urządzenia do malowania

Koszt ok. 1000 do 2000 zł

68. Boisko do piłki nożnej pl. Niepodległości:

- Bramki metalowe – 2 szt.,
- Nawierzchnia trawiasta – 800 m².

Uwagi – wyrównanie nawierzchni (dziki)

Koszt ok. 200 do 500 zł

69. Plac zabaw ul. Ogrodowa:

- Bramki metalowe – 2 szt.,
- Nawierzchnia trawiasta – 700 m².

Uwagi – malowanie

Koszt ok. 200 zł

70. Plac zabaw ul. Wolnego – Elsnera (tzw. pl. Słoneczny) nr 1/2:

- Ogrodzenie z siatki zgrzewanej drucianej – 48 mb, uszkodzona
- Regulamin placu zabaw – 1 szt., brak nadruku
- Równoważnia: ruchoma, stała, łańcuchowa – 1 szt., uszkodzona
- Drabinki z oponami – 1 szt., uszkodzona
- Trap z siatką – 1 szt.,
- Drabinka pozioma – 1 szt.,
- Drajek gimnastyczny – 1 szt.,
- Przeszkody poziome – 1 szt., uszkodzona
- Poręcze gimnastyczne – 1 szt.,
- Podest ruchomy klocki – 1 szt., uszkodzona

- Nawierzchnia żwirowa – 332 m² i gł. 0,20 m, 5t
 - Palisada pionowa – 210 mb. braki
- Uwagi – zły stan techniczny – do likwidacji
Koszt ok. 1000 do 3000 zł

71. Plac zabaw – Park Góra Gryca:

- Kolejka linowa – 1 szt.,
- Regulamin - 1 szt.,
- Huśtawka bocianie gniazdo – 1 szt.,
- Mostek ruchomy – 1 szt.,
- Wóz konny – 1 szt.,
- Bujak na sprężynie – 2 szt.,
- Dom ażurowy – 1 szt.,
- Domek z tunelem – 1 szt.,
- Dom stacja z wieżyczką – 1 szt.,
- Zamek + labirynt z palisady – 1 szt.,
- Ławka – 12 szt.,
- Kosz – 6 szt.,
- Ogrodzenie (wys. 146 cm, 180 mb) w tym 2 bramki, braki w ogrodzeniu
- Nawierzchnia żwirowa – 1860 m², 10t
- Nawierzchnia piaskowa – 85 m², i gł. 0,20 m= 17 m³=27t,
- Nawierzchnia trawiasta – 1760 m².

Uwagi – Ogrodzenie – brak 8 szt. paneli oraz dwóch bram i furtki, trap – brak 3szt., złączek, huśtawka bocianie gniazdo – zerwany łańcuch zabezpieczający, Kolejka – uzupełnić pomost, szpachlować słupki, brak zatyczki 1 szt., Labirynt – uzupełnić belki, Domek – zniszczone zatyczki w ilości 3 szt.

Koszt ok. 5000 do 6000 zł

72. Plac zabaw ul. Żołnierska 41:

- Pole piaskowe – 62,80 m², gł. 0,20 m= 12 m³=19t,
- Palisada drewniana – 37,0 mb.,
- Huśtawka metalowa – 1 szt.,
- Karuzela krzyżowa – 1 szt.,
- Ważka – 1 szt.,
- Kosz do koszykówki – 1 szt.,
- Nawierzchnia boiska żwirowa – 70 m²,
- Stół do gry w ping-ponga – 1 szt.,
- Urządzenie drewniane wielofunkcyjne ze zjeżdżalnią – 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1 szt.,
- Stojak na rowery – 1 szt.,
- Urządzenie wyciskanie + pylon + wyciąg górny – 1 szt.,
- Drabinka + pylon + podciąg nóg – 1 szt.,
- Prasa nożna + pylon + wioślarz - 1 szt.,
- Ławka + pylon + biegacz – 1 szt.,
- Wahadło + twister – 1 szt.,
- Koła tai-chi – 1 szt.

Uwagi- uszkodzona palisada

Koszt ok. 500 do 1000 zł

73. Plac zabaw ul. Bukowa:

- Urządzenie wielofunkcyjne – 1 szt., brak jednego elementu
- Nawierzchnia poliuretanowa – 280 m²,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.,posadowienie do poprawy
- Stół do gry w ping-ponga – 1szt.,

- Stół do gry w szachy – 2szt.,
- Piłkochwyt – 35 mb,
- Pole piaskowe – 430 m², gł. 0,86 m= 12 m³=130t.

Uwagi – zdemontowane 2 ławki, Do uzupełnienia drabinka ruchoma, palisada do naprawy, do montażu słupki do siatkówki

Koszt ok. 500 do 1000 zł

74. Plac zabaw ul. PCK:

- Boisko do Streetball (nawierzchnia poliuretanowa) – 188 m²,
- Nawierzchnia poliuretanowa – 245 m²,
- Huśtawka bocianie gniazdo – 1szt.,
- Urządzenie zabawowe wielofunkcyjne – 1szt.,
- Piaskownica – 1 szt., 5t
- Karuzela tarczowa – 1szt.,
- Bujak – 1szt.,
- Huśtawka podwójna - 1 szt.,
- Regulamin placu zabaw – 1szt.

Uwagi: malowanie + szpachlowanie + uszkodzona nawierzchnia przy krawędzi boiska

Koszt ok. 3500 do 5000 zł

75. Plac zabaw ul. Kochanowskiego:

- Pole piaskowe – 150 m², gł. 0,20 m= 30 m³=48t
- Urządzenie wielofunkcyjne – 1 szt.,
- Bujak - 1szt.,
- Nawierzchnia z kostki betonowej – 50 m²,
- Urządzenie do ćwiczeń Koła Tai-Chi- 1 szt.,
- Urządzenie do ćwiczeń biegacz stepper + wahadło,
- Urządzenie do ćwiczeń wioślarz + biegacz.

Zdjęcie 11. Plac zabaw

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Zdjęcie 12. Plac zabaw

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Tereny, które nie były objęte ww. umową były oczyszczane przez brygady robocze jednostki. Część prac remontowych dotyczących modernizacji chodników, elementów infrastruktury, prac konserwacyjnych i zieleniarskich w ramach posiadanych zasobów również była realizowana przez pracowników zatrudnionych w jednostce. Pozostałe projekty inwestycyjne były realizowane przez wykonawców wyłonionych w drodze przetargów, zarówno z własnych środków finansowych, jak również z pozyskiwanych dotacji.

Jednostka brała również czynny udział w pracach zespołu ds. Gminnego Projektu Rewitalizacji, realizując dwa projekty dla tzw. Obszarów Strategicznej Interwencji w ramach RPO WSL 2014-2020, tj. projektu pn. „Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku” oraz projektu pt. „Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowanie obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno - wypoczynkowe”. Ponadto Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej w Bytomiu realizuje projekt pn. „Odnowa zieleni w parkach miejskich w Bytomiu”, dzięki dofinansowaniu przyznanym w ramach działania 2.5 II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020. Zadanie obejmuje prace w pięciu parkach miejskich, w tym trzech zabytkowych oraz trzech zieleńcach.

CIEPŁOWNICTWO

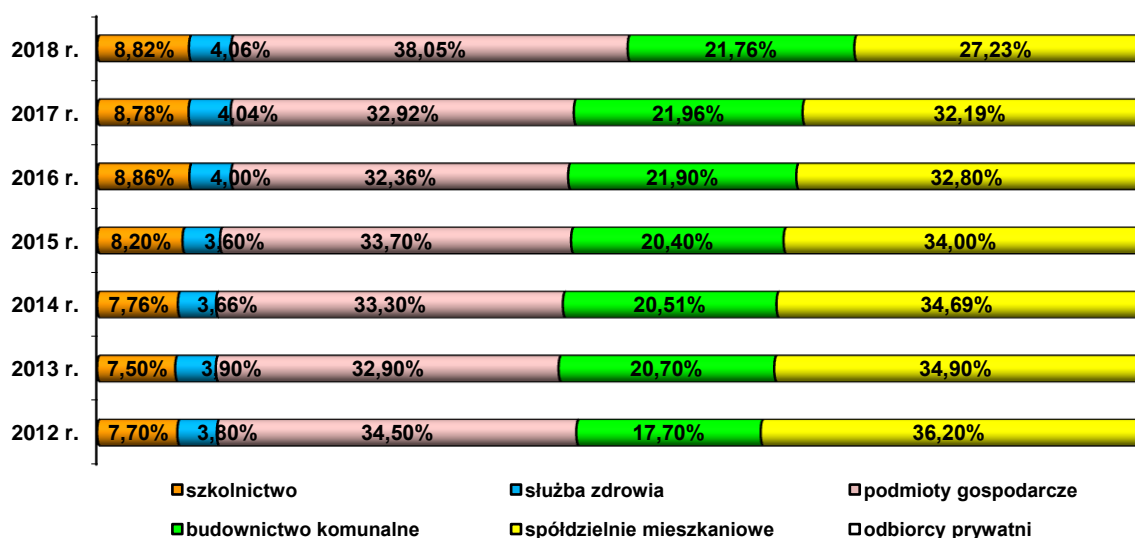
Głównym producentem energii cieplnej w mieście jest Fortum Bytom S.A., natomiast zadania w zakresie dostarczenia energii cieplnej dla celów grzewczych oraz ciepłej wody użytkowej w obszarze Miasta Bytom, wykonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (PEC Sp. z o.o.). Spółka zarządza siecią ciepłą o długości 122,5 km, z tego sieć ciepłownicza stanowiła 83,3 km, a zewnętrzna instalacja odbiorcza 39,2 km. Poza tym spółka prowadziła eksploatację 3 kotłowni o łącznej mocy 0,758 MW, w tym 2 lokalnych i 1 zdalaczynnej.

Tabela 73. Podstawowe dane dot. infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:						
		31.12. 2012 r.	31.12. 2013 r.	31.12. 2014 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.
Długość sieci ciepłej, w tym:	km	120,8	119,6	117,8	121,1	122,4	122,5	125,6
- sieć ciepłownicza	km	72,6	71,7	71,9	78,3	79,6	83,3	91,0
- zewnętrzna instalacja odbiorcza	km	48,2	47,9	45,9	42,8	42,8	39,2	34,6
Liczba kotłowni ogółem, w tym:	ilość	3	3	3	3	3	3	3
- kotłownie lokalne	ilość	2	2	2	2	2	2	2
- kotłownie zdalacyjne	ilość	1	1	1	1	1	1	1
Wielkość produkcji energii ciepłej z własnych źródeł ciepła ogółem, w tym:	GJ	2 220	2 264	1 748	1 998	2 030	2 123	1412
- z kotłowni lokalnych	GJ	797	885	720	780	733	795	700
- z kotłowni zdalacyjnych	GJ	1 423	1 379	1 028	1 218	1 297	1328	712
Liczba węzłów ciepłych ogółem, w tym:	ilość	383	391	431	502	524	619	726
- grupowe węzły ciepne	ilość	66	66	64	63	63	60	56
- indywidualne węzły ciepne	ilość	213	217	259	339	359	458	571

Źródło: Dane z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu

Wykres 35. Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy ciepłej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Bytomiu

W 2017 r. wielkość zamówionej przez odbiorców mocy ciepłej uległa zmniejszeniu w stosunku do 2017 r. z 216,04 MW do 215,19 MW. Największymi odbiorcami ciepła były podmioty gospodarcze.

W 2017 r. łączna powierzchnia lokali centralnie ogrzewanych wynosiła 2 377,9 tys. m², natomiast łączna powierzchnia lokali objętych dostawą ciepłej wody użytkowej – 941,9 tys. m².

W ramach inwestycji służących poprawie efektywności działania systemu ciepłowniczego wykonano m. in.:

- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Chrzanowskiego 17** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku Przedszkola nr 14 przy ul. **Prokopa 3** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Narutowicza 7** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Golfowej 38** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Gajdasa 4** w Radzionkowie;
- Budowę przyłączy sieci ciepłowniczej do budynków jednorodzinnych przy ul. **Knosały** w Radzionkowie – II etap;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku biurowo-usługowym I przy ul. **Strzelców Bytomskich 98** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej do budynku myjni samochodowej przy ul. **Strzelców Bytomskich 98** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Gruntovej 6** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Opolskiej 8-14** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Witczaka 107** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Worpie 3** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Braci Śniadeckich 3** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Braci Śniadeckich 6** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Miechowicka 15** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Miechowicka 21** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej oraz zabudowę węzła ciepłego w budynku przy ul. **Miechowickiej 13** w Bytomiu;
- Budowę przyłącza sieci ciepłowniczej do budynku przy ul. **Małachowskiego 36** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego w budynku Szkoły Mistrzostwa Sportowego przy ul. **Knosały 113** w Radzionkowie;
- Budowę węzła ciepłego w budynku WORD przy ul. **Strzelców Bytomskich 98** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego dla potrzeb c.w.u. w budynku Przedszkola nr 44 przy ul. **Reptowskiej 26** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego dla potrzeb c.w.u. w budynku przy ul. **Konstytucji 86b-c** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego dla potrzeb c.w.u. w budynku przy ul. **Konstytucji 88b-c** w Bytomiu;
- Budowę węzła ciepłego w budynku pawilonu handlowego przy ul. **Plac Kruczkowskiego 1** w Bytomiu;
- Montaż układu pomiarowo-rozliczeniowego energii ciepłej na przyłączy do warsztatu samochodowego przy ul. Hlonda 2 w Bytomiu;
- Montaż systemu monitoringu kamer wraz z systemem alarmowym w zapleczu technicznym PEC Bytom.

W 2018 r. została zakończona realizacja projektu „Wdrażanie programu ograniczania niskiej emisji przez PEC Bytom – ucieplnienie zabudowy wielorodzinnej”.

W grudniu 2018 r. została podpisana umowa o dofinansowanie dla projektu pn.: „Modernizacja Ciepłowni Radzionków poprzez budowę wysokosprawnej kogeneracji wraz z modernizacją systemu zaopatrzenia miasta Bytomia w ciepło na potrzeby c.w.u. z sieci ciepłowniczej” dofinansowanego w ramach Poddziałania 1.7.3 „Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w województwie.

W dniu 04.04.2019 r. została podjęta decyzja o przyznaniu dofinansowania dla kolejnego projektu w działaniu 1.7.2 pn.: „Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023” POLiŚ 2014-2020.

Kotłownie lokalne

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej posiada 2 kotłownie lokalne w Bytomiu, znajdujące się w:

- Areszcie Śledczym przy ul. Wrocławskiej 4;
- Urzędzie Stanu Cywilnego przy ul. Olejniczaka 22.

Kotłownie lokalne zostały oddane do eksploatacji w latach 2001-2005. Kotłownie przy ul. Olejniczaka 22 i ul. Wrocławskiej 4 zasilane są gazem ziemnym GZ50. Kotłownia przy ul. Olejniczaka 22 posiada gazowy kocioł wodny GAS 350/6 „Remeha” o mocy kotła 118 kW, natomiast kotłownia przy ul. Wrocławskiej 4 wyposażona jest w nowoczesne 2 kotły parowe Viessmann na gaz typu Vitoplex 100 LS z palnikiem modulowanym typ WG 20N/1-C o mocy kotła 170 kW. Kotłownie wyposażone są w układy pompowe. W 2019 roku zaplanowano likwidację kotłowni przy ul. Olejniczaka 22 w Bytomiu w ramach wdrażania programu ograniczania niskiej emisji przez PEC Bytom oraz likwidację kotłowni przy ul. Wrocławskiej 4 w Bytomiu.

Stan techniczny kotłowni lokalnych jest dobry. Są to układy mało awaryjne, natomiast wszelkie drobne usterki usuwane są na bieżąco, a prace konserwatorskie dokonywane są regularnie. Systematyczne przeglądy urządzeń i instalacji polegają na sprawdzeniu poprawności działania kotłowni, sprawdzeniu parametrów technicznych obiegu (temperatury, ciśnienia, przepływy itp), szczelności układu technologicznego (przecieków z połączeń kołnierzowych, szczelności dławików pomp i armatury, szczelności rurociągów, połączeń kotłów z kominem).

W 2018 roku kotłownia przy ul. Przemysłowej 26 w Bytomiu została zlikwidowana w ramach wdrażania programu ograniczania niskiej emisji przez PEC Bytom. Budynek został przyłączony do miejskiego systemu ciepłowniczego oraz został wyposażony w nowoczesny węzeł cieplny.

W 2019 roku zaplanowano likwidację kotłowni przy ul. Olejniczaka 22 w Bytomiu i zastąpienia jej nowoczesnym węzłem cieplnym zasilanym z miejskiej sieci ciepłowniczej. Z uwagi na planowaną zmianę sposobu ogrzewania w 2019 roku zaplanowano również likwidację kotłowni przy ul. Wrocławskiej 4 w Bytomiu.

GAZOWNICTWO

Polska Spółka Gazownictwa jest Narodowym Operatorem Systemu Dystrybucyjnego Gazu w Polsce. Kluczowym zadaniem Spółki jest niezawodny i bezpieczny transport paliw gazowych siecią dystrybucyjną na terenie całego kraju bezpośrednio do odbiorców końcowych oraz sieci innych operatorów lokalnych. Spółka świadczy usługę transportu paliwa gazowego na bazie umów zawartych z przedsiębiorstwami zajmującymi się sprzedażą paliwa gazowego. Do zadań PSG należy prowadzenie ruchu sieciowego, rozbudowa, konserwacja oraz remonty sieci i urządzeń, dokonywanie pomiarów jakości i ilości transportowanego gazu. Przesyłowe sieci gazowe wysokiego ciśnienia obsługiwane są przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., eksploatację sieci gazowej na terenie Bytomia prowadzi Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrze – Rozdzielnia Gazu w Bytomiu.

Tabela 74. Infrastruktura gazowa w latach 2014 – 2018

Lp.	Wybrane Informacje	Na dzień 31grudnia				
		2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
I.	Ogółem sieć gazowa z przyłączami (m)	346 977	350 066	378 913	382 090	378 821
1.	Sieć wysokiego ciśnienia bez przyłączy (m)	3 125	3 125	3 125	2 476	2 476
2.	Sieć podwyższonego średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	2 993	2 993	2 993	2 893	2 893
3.	Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	100 578	104 010	107 066	109 756	113 602
4.	Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy (m)	165 593	165 165	179 651	180 010	174 723
5.	Przyłącza gazowe (m)	74 688	74 773	86 078	86 955	85 127
	w tym:					
	• pś/c (m)	27	27	27	29	29
	• ś/c (m)	28 339	28 477	27 983	28 366	28 653
6.	Przyłącza gazowe (szt.)	7 031	7 076	7 126	7 464	7 362
	w tym do budynków mieszkalnych (szt.)	6 281	6 316	6 356	7 222	7 117
7.	Stacje gazowe I °	5	5	5	5	5
8.	Stacje gazowe II °	15	15	15	15	15
9.	Stopień gazyfikacji gminy [%]: IV kw. 2018 r.					74,22

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Ww. sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym. Gazociągi są systematycznie kontrolowane pod względem bezpieczeństwa i na bieżąco są usuwane awarie. Całodobowe pogotowie gazowe czuwa nad bezpieczeństwem oraz nad ciągłością dostawy paliwa gazowego. Sieci gazowe, których stan techniczny budzi wątpliwości są na bieżąco remontowane lub wymieniane w miarę pozyskiwania środków finansowych.

Tabela 75. Wykaz stacji gazowych I i II stopnia

Lp.	Nazwa stacji/lokalizacja	Przepustowość	Rok budowy/modernizacji	stan techniczny
SRP I				
1	Bytom Kolonia Zgorzelec	6 000	1996	dobry
2	Bytom ul. Chorzowska	3 000	1993	dobry
3	Bytom ul. Harcerska	1 600	1964/2001	dobry
4	Bytom ul. Pszczelna	1 500	1980	dobry
5	Chorzów Pnioki I (gmina Bytom)	1 200	1984	dobry
SRP II				
1	Bytom Stroszek, ul. Łokietka	1 800	1955/2004	dobry
2	Bytom ul. Gajdasa (Modrzewiowa)	1 600	1992/2006	dobry
3	Bytom - Karb, ul. Wrocławska	1 600	1983	dobry
4	Bytom - Miechowice, ul. Reptowska	1 600	1972/2005	dobry
5	Bytom - Miechowice, ul. Styczyńskiego	1 200	1979	dobry
6	Bytom, ul. Arki Bożka	1 600	1993	dobry
7	Bytom, ul. Cicha	600	1986	dobry
8	Bytom, ul. Gwarecka	1 800	1957/2005	dobry
9	Bytom, ul. Korfanteo (Podziemna)	3 000	1997	dobry
10	Bytom, ul. Łużycka	3 000	1959/2005	dobry
11	Bytom, ul. Parkowa	3 000	1959/2005	dobry
12	Bytom, ul. Strzelców Bytomskich	3 000	1968	dobry
13	Bytom, ul. Zabrska	2 000	1974/2005	dobry
14	Bytom ul. Kwietniewskiego	800	2002	dobry
15	Bytom - Łagiewniki "USINOR" Ostatnia	200	2002	dobry

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Tabela 76. Podział odbiorców na grupy taryfowe

Taryfa	2015		2016		2017		2018	
	ilość gazu w tys. m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji
W-1.1	0,10	38 353	0,03	37 955	4 838,29	37 564	4 500,91	37 194
W-1.2	4 396,9	33	4 570,58	34	5,18	38	3,98	42
W-2.1	3,86	10 801	4,26	10 973	7 152,88	10 764	7 112,40	11 035
W-2.2	6 654,49	16	6 992,40	15	10,14	15	10,05	13
W-3.6	13,51	2 497	9,57	2 745	6 132,79	3 429	6 423,53	3 510
W-3.9	4 744,22	94	5 395,10	82	168,94	80	158,04	80
W-4	161,99	98	175,99	96	1 458,40	119	1 360,35	124
W-5.1	1 203,91	89	1 312,97	91	2 683,24	92	2 658,83	95
W-6.1	311,23	7	1 261,98	7	1 342,89	8	1 309,79	8
W-7A.1	555,97	1	2 593,09	1	2 111,61	1	756,03	1
RAZEM	18 046,18	51 989	22 315,97	51 999	25 904,35	52 110	24 293,90	52 102

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Grupy taryfowe W1, W2, W3 dotyczą domów jednorodzinnych i lokali mieszkalnych. Odbiorcy w taryfie W3 wykorzystują gaz do celów grzewczych, jednak przy obecnej technologii budowy domów i ich termoizolacji coraz częściej zdarzają się odbiorcy, którzy znajdują się w taryfie W2 i wykorzystują paliwo gazowe do celów grzewczych.

TELEKOMUNIKACJA

Potrzeby mieszkańców w zakresie telekomunikacji zaspokaja telefonia przewodowa i bezprzewodowa. W zakresie telefonii przewodowej usługi telekomunikacyjne świadczą m.in. operatorzy: Telekomunikacja Polska S.A., Netia S.A. oraz UPC Polska.

W mieście dostępne są usługi wszystkich operatorów sieci bezprzewodowej działających na terenie naszego kraju, tj. Polskiej Telefonii Cyfrowej S.A. (sieć T-MOBILE), Polskiej Telefonii Komórkowej Centertel Sp. z o.o. (sieć ORANGE), Polkomtel S.A. (PLUS GSM) oraz P4 Sp. z o.o., która jest operatorem sieci PLAY.

W 2018 roku rozszerzono system monitoringu wizyjnego miasta o kolejne 14 kamer:

- 1 kamera została włączona w system monitoringu wizyjnego miasta w drodze porozumienia zawartego pomiędzy gminą Bytom a prywatnym przedsiębiorcą;
- 13 kamer zakupiono w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę urządzeń do monitorownia wskazanych obszarów.

Tabela 77. Kamery zamontowane w 2018 r.

LP.	Rodzaj urządzenia		Adres	Ilość urządzeń
1.	Kamera stałopozycyjna	Porozumienie	ul. Zabrzeńska/ wjazd na Fazaniec	1 kamera
2.	Kamera stałopozycyjna	Zamówienie publiczne	ul. Świętochłowska / ul. Ostatnia	3 kamery
3.	Kamera stałopozycyjna	Zamówienie publiczne	ul. Siemianowicka wlot do miasta	1 kamera
4.	Kamera stałopozycyjna	Zamówienie publiczne	al. Jana Pawła II / ul. Kędzierzyńska	4 kamery
5.	Kamera stałopozycyjna	Zamówienie publiczne	ul. Arki Bożka / ul. Chorzowska	2 kamery
6.	Kamera stałopozycyjna	Zamówienie publiczne	ul. Nickla / ul. Frenzla / ul. Francuska	2 kamery
7.	Kamera stałopozycyjna	Zamówienie publiczne	ul. Konstytucji / ul. Baczyńskiego	1 kamera

Źródło: Dane z Wydziału Komunalnego

Przeniesiono punkt kamerowy przy ul. Pasteura na elewację budynku przy ul. Konstytucji 52. Centrum monitoringu zlokalizowane w wydzielonym pomieszczeniu w budynku Komendy Miejskiej Policji przy ul. Powstańców Warszawskich 74 zostało doposażone w dwie nowoczesne stacje robocze, dwie klawiatury oraz dwa manipulatory przeznaczone do obsługi systemu kamer oraz archiwum nagrań.

System monitoringu wizyjnego miasta Bytomia na dzień 31.12.2018 r. składa się z 63 kamer.

KOMUNIKACJA

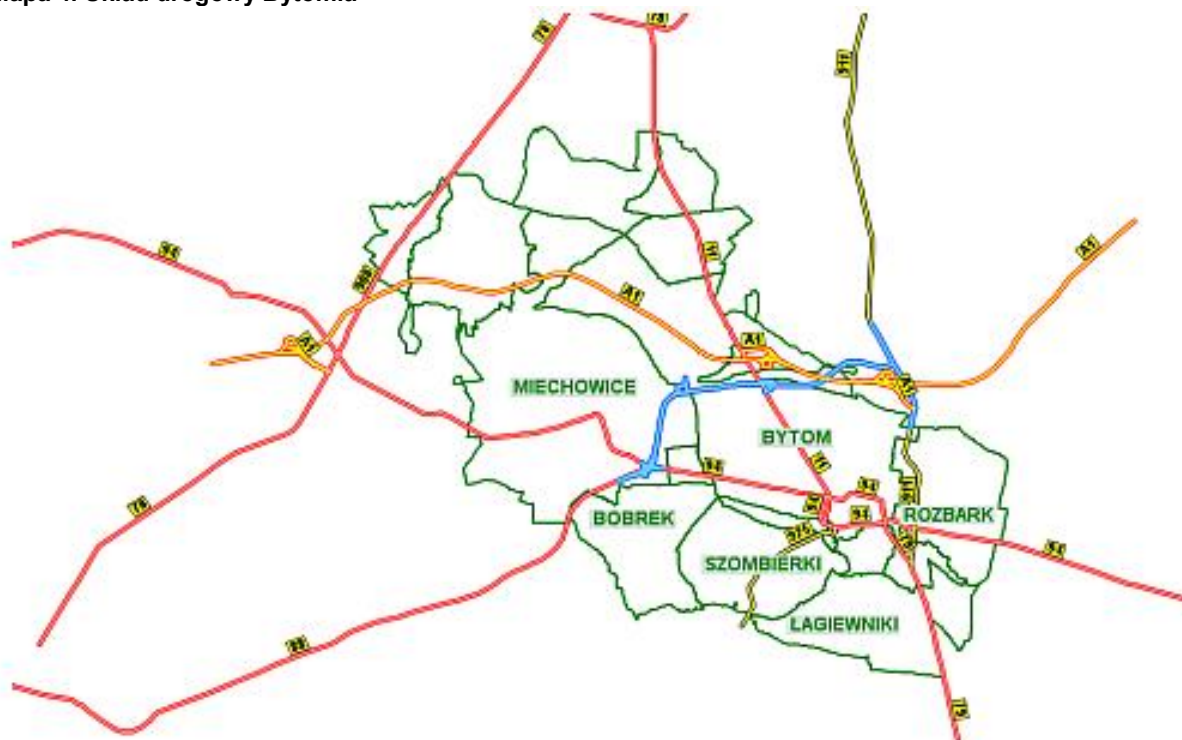
Siecią dróg publicznych oraz drogami wewnętrznymi, stanowiącymi własność Gminy lub Skarbu Państwa nieoddanymi we władanie innym podmiotom, placami i ciągami pieszymi w granicach miasta Bytomia, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, zarządza jednostka budżetowa pod nazwą Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu.

O dostępności komunikacyjnej Bytomia w dużej mierze decyduje transport drogowy. Bytom jest ważnym węzłem logistycznym z uwagi na przebiegające przez miasto drogi krajowe:

- DK nr 11 relacji: Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wlkp. – Kluczbork – Lubliniec – Bytom,
- DK nr 78 relacji: Chałupki – Wodzisław Śl. - Rybnik – Gliwice – Bytom – Katowice - Pyrzowice - Siewierz – Zawiercie – Chmielnik,
- DK nr 79 relacji: Warszawa – Sandomierz – Kraków – Katowice – Bytom,
- DK nr 88 relacji: Strzelce Opolskie – Gliwice – Bytom,
- DK nr 94 relacji: Legnica – Wrocław – Opole – Bytom – Sosnowiec – Olkusz – Kraków.

Dodatkowe połączenia zapewniają drogi wojewódzkie nr 911 oraz 925. Przez Bytom przebiega również autostrada A-1 (jej węzeł znajduje się przy ul. Strzelców Bytomskich) oraz obwodnica bytomska (Al. Jana Nowaka Jeziorańskiego), która pozwala na skrócenie przejazdu przez miasto.

Mapa 4. Układ drogowy Bytomia

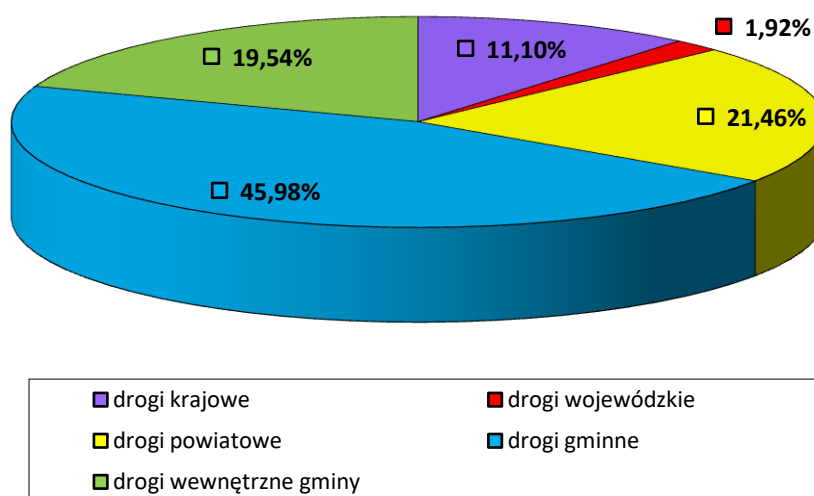
Źródło: Wydział Komunalny

Sieć drogowa w Bytomiu stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Długość dróg znajdujących się w granicach miasta wynosiła 261 km, w tym:

- krajowe – 29 km,
- wojewódzkie – 5 km,
- powiatowe – 56 km,
- gminne – 120 km,
- drogi wewnętrzne gminy – 51 km.

Zdecydowaną większość sieci drogowej miasta stanowiły drogi gminne i powiatowe, których łączna długość wynosiła 176 km, tj. 68%.

Wykres 36. Struktura dróg w Bytomiu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

Na infrastrukturę drogową miasta składały się następujące obiekty: 5 mostów, 22 wiadukty, 3 kładki dla pieszych, 5 przejść podziemnych, 10 przepustów, 2 tunele, wpusty uliczne 5 773 szt., rowy przydrożne 63 900 mb. Do ważniejszych przedsięwzięć realizowanych w 2018 r. przez MZDiM należą:

- Przebudowa skrzyżowania ul. Wrocławskiej z ul. Reja w Bytomiu,
- Przebudowa ul. Frenzla,
- Przebudowa Al. Jana Pawła II,
- Przebudowa ul. Karlika w Bytomiu,
- Budowa drogi gminnej pomiędzy ul. Orzegowską a ul. Konstytucji w Bytomiu – I Etap,
- Przebudowa ul. Wierzbowej,
- Przebudowa ul. Jaśminowej,
- Przebudowa ul. Kawki,
- Przebudowa ul. Kokota,
- Przebudowa ul. Holeczków,
- Przebudowa ul. Zgody,
- Przebudowa ul. Frenzla,
- Budowa oświetlenia na niebezpiecznych przejściach dla pieszych przez ul. Zabrzeńską, Modrzewskiego i Strzelców Bytomskich,
- Budowa miejsc parkingowych przy ulicy Strzelców Bytomskich i ulicy Hłonda,
- Przebudowa ul. Katowickiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego,

- Przebudowa ul. Piekarskiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego,
- Opracowano dokumentację techniczną budowy węzła przesiadkowego na Placu Wolskiego w Bytomiu wraz z przystosowaniem układu komunikacyjnego,
- Opracowano dokumentację techniczną dla przebudowy drogi do budynków 105a,b,e ul. Siemianowickiej,
- Opracowano dokumentację techniczną przebudowy ul. Frycza – Modrzewskiego w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego,
- Opracowano dokumentację techniczną dla Bytomskiej Centralnej Trasy Północ-Południe BCT-NS jako nowego ciągu drogi wojewódzkiej,
- Opracowano dokumentację techniczno-ekonomiczną dla poprawy efektywności energetycznej Gminy Bytom poprzez modernizację oświetlenia drogowego,
- Opracowanie dokumentacji technicznej przebudowy ul. Dworcowej.

Tabela 74 i wykres 28 charakteryzują wydatki poniesione na drogi publiczne na przełomie lat 2014-2018.

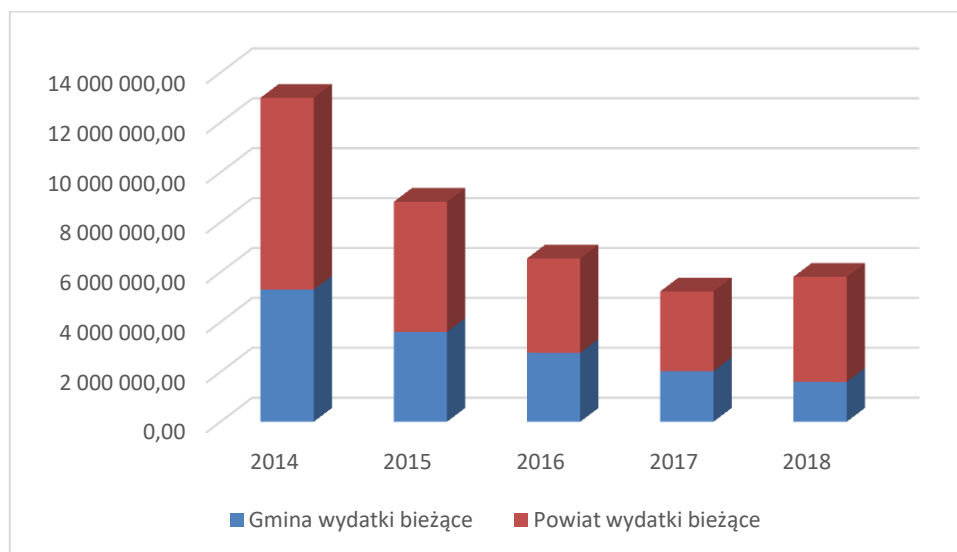
Tabela 78. Wydatki na drogi 2014-2018 (zł)

	Gmina		Powiat		RAZEM
	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	
2014	5 299 238,24	480 995,93	7 692 372,39	34 620 298,89	48 092 905,45
2015	3 604 229,58	2 676 000,33	5 216 427,87	3 309 138,94	14 805 796,72
2016	2 766 711,12	1 428 164,32	3 780 338,57	7 291 797,14	15 267 011,15
2017	2 030 107,42	295 943,16	3 196 903,40	2 462 380,00	7 985 333,98
2018	1 598 480,99	7 267 820,00	4 212 715,41	10 776 020,43*	23 855 036,83

* bez wykupów gruntów

Źródło: Opracowano w Referacie Budżetowym Wydziału Finansowego na podstawie materiałów własnych oraz informacji i sprawozdań złożonych przez powiązane z budżetem miasta jednostki budżetowe oraz wydziały Urzędu Miejskiego

Wykres 37. Wydatki bieżące na drogi 2014-2018

Źródło: Opracowano w Referacie Budżetowym Wydziału Finansowego na podstawie materiałów własnych oraz informacji i sprawozdań złożonych przez powiązane z budżetem miasta jednostki budżetowe oraz wydziały Urzędu Miejskiego

Pogarszający się stan dróg w mieście jest konsekwencją zmniejszania wydatków na ich utrzymanie.

Na terenie miasta funkcjonowała Strefa Płatnego Parkowania, za którą odpowiedzialny był Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu. Opłatę za parkowanie uiszcza się w parkometrze bądź za pomocą telefonu komórkowego w strefie oznaczonej znakiem D-44, D-45, D-18 „strefa parkowania”. W strefie tej zabroniony jest postój pojazdu bez wniesienia opłaty, z wyjątkiem postoju pojazdów osób lub jednostek, dla których uznana została zerowa stawka opłaty, oraz postoju pojazdów komunikacji publicznej na wyznaczonych dla nich miejscach. Zgodnie z uchwałą nr XVIII/242/15 Rady Miejskiej miasta Bytomia z dnia 23 listopada 2015 r., ustalono następujące stawki za postój w strefie płatnego parkowania:

- za pierwszą godzinę - 1,50 zł,
- za drugą godzinę - 1,80 zł,
- za trzecią godzinę - 2,10 zł,
- za czwartą godzinę i każdą kolejną - 1,50 zł.

Parkowanie pojazdów samochodowych w SPP jest płatne w dni robocze (od poniedziałku do piątku) w godzinach od 9.00 do 17.00 z wyjątkiem parkingu pod Urzędem Miejskim, na którym opłaty są pobierane w dni robocze w poniedziałki w godzinach od 8.00 do 17.30, a od wtorku do piątku od 8.00 do 15.00. Ponadto wprowadzona została zerowa opłata dla klientów Urzędu Miejskiego na parkingu przy ul. Parkowej pod Urzędem Miejskim, przez pierwszą godzinę parkowania, po pobraniu biletu zerowego w parkomacie, z zastrzeżeniem, że bilet zerowy na dany nr rejestracyjny można otrzymać tylko raz dziennie. W dalszym ciągu obsługa SPP realizowana jest przy pomocy 74 parkomatów uruchomionych w ramach projektu ŚKUP i pozwalające dokonywać płatności za pomocą karty ŚKUP oraz za pomocą gotówki.

Systematycznie wzrasta liczba pojazdów zarejestrowanych na terenie Bytomia. Według stanu na koniec 2018 r., na terenie naszego miasta zarejestrowanych było 100 481 pojazdów, z czego 80 614 pojazdów to samochody osobowe. Liczba zarejestrowanych pojazdów w 2018 r. wynosiła 9 918, natomiast wyrejestrowanych 7 567. Na terenie miasta funkcjonowało 14 stacji kontroli pojazdów

TRANSPORT PUBLICZNY

Komunikacja autobusowa i tramwajowa

Organizatorem komunikacji zbiorowej jest Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w Katowicach oraz Międzygminny Związek Komunikacji Pasażerskiej w Tarnowskich Górach. Transport kolejowy w całości realizuje spółka Koleje Śląskie Sp. z o.o.

Komunikację tramwajową na terenie całej aglomeracji realizują Tramwaje Śląskie S.A.

Mieszkańcy mogli korzystać z 49 linii autobusowych o łącznej długości sieci 86,83 km i 10 linii tramwajowych o łącznej długości sieci torowisk 25,21 km.

Na terenie miasta usytuowanych było 297 przystanków, w tym:

- autobusowych – 189, w tym 1 dworzec autobusowy;
- tramwajowych – 108.

Zostało ustawionych pięć nowych wiat przystankowych dla pasażerów:

- ul. Suchogórska, przystanek autobusowy „Stolarzowice Suchogórska n/ż” kierunek Stolarzowice,
- ul. Suchogórska, przystanek autobusowy „Stolarzowice Suchogórska n/ż” kierunek Stroszek,
- ul. Miechowicka, przystanek autobusowy „Karb” kierunek Miechowice,

- ul. Witczaka, przystanek autobusowy „Bytom Prusa” kierunek Bytom Dworzec,
- ul. Zabrzańska, przystanek „Szombierki Ratusz” kierunek Bytom Dworzec.

Zgodnie z uchwałą nr LIII/651/17 w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych i dworca autobusowego, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Bytom, pobierane są opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych.

W związku z dynamicznym rozwojem oraz przejęciem części obowiązków organizacji transportu publicznego przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię zachodzi konieczność opracowania nowych planów transportowych jak i całej organizacji komunikacji publicznej, konsolidującej Koleje Śląskie z przewoźnikami drogowymi oraz Tramwajami Śląskimi S.A.

Tabela 79. Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia

Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Komunikacja autobusowa	48	52	50	50	47	47	39
-ponadlokalna	42	42	brak danych	40	brak danych	brak danych	33
-lokalna	6	10	brak danych	10	brak danych	brak danych	6
Komunikacja tramwajowa	9	12	10	8	9	9	10
-ponadlokalna	7	10	brak danych	3	brak danych	brak danych	8
-lokalna	2	2	brak danych	5	brak danych	brak danych	2
Przystanki	137	138	140	317*	317	279	297

* według ustawy z dn.16.12.2010 o publicznym transporcie zbiorowym tj. Dz.U. z 2015 poz.1440

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Referatu Inżynierii Komunalnej i Transportu UM

GÓRNOŚLĄSKA KOLEJ WĄSKOTOROWA

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Wzdłuż trasy GKW znajduje się wiele atrakcji turystycznych oraz terenów rekreacyjnych takich jak: kompleks leśny „Dąbrowa Miejska”, Dolomity Sportowa Dolina, Rezerwat Przyrody „Segiet”, Kopalnia Srebra. Górnośląska Kolej Wąskotorowa jest wpisana w Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego i jest doskonałym łącznikiem pomiędzy terenami rekreacyjno-turystycznymi znajdującymi się na jej trasie.

W 2018 r. w zakresie oferty przewozowej:

- zorganizowano Święto Szlaku Zabytków Techniki – Industriada – w dniu 09.06.2018 r. odnotowano około 4 500 zwiedzających;
- uruchomiono Letnie pociągi turystyczne na GKW – wakacje 2018 – 25 dni kursowania pociągów - odnotowano ponad 15 000 pasażerów;
- uruchomiono Srebrny pociąg – wspólną ofertę Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, Zabytkowej Kopalni Srebra i Kolei Śląskich – 10 dni kursowania pociągów – 700 podróżnych;
- wyprawiano pociągi specjalne zamawiane przez klientów indywidualnych.

Ponadto przeprowadzono liczne przeglądy sezonowe taboru kolejowego oraz wykonano bieżące naprawy linii kolejowej oraz modernizację prawie 1 km torów na terenie Gminy Bytom.

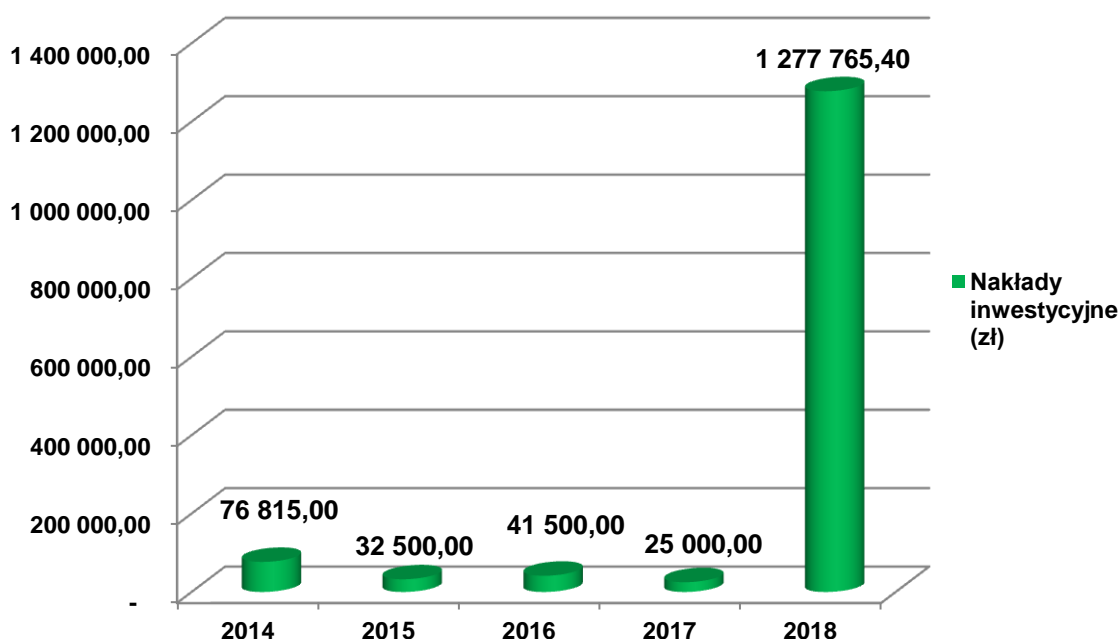
W 2014 r. w związku z utrzymaniem Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej poniesiono wydatki na zakup wagonu towarowego wraz z jego transportem oraz tzw. letnie pociągi. W 2015 r. sfinansowano

rewitalizację Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej oraz letnie pociągi, w latach 2016–2018 poniesiono koszty związane z organizacją letnich pociągów oraz dorocznej imprezy pn. „Industriada”.

W 2018 r. sfinansowano ponadto modernizację części taboru, modernizację nasypu kolei wąskotorowej oraz opracowanie dokumentacji dla przedsięwzięć wpisanych do Gminnego Programu Rewitalizacji planowanych do realizacji na terenie byłego zakładu naprawczego zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej przy ul. Brzezińskiej.

Wydatki z podziałem na lata obrazuje wykres 38.

Wykres 38. Nakłady finansowe poniesione na Górnośląską Kolej Wąskotorową

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziałów UM Bytom

Wzrost wydatków wynika z przyjęcia z poprawki do budżetu na rok 2018 zgłoszonej przez grupę radnych.

W ramach działań rewitalizacyjnych na terenach Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej przy ul. Brzezińskiej zaplanowano realizację projektów pt.:

- „Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu” (Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów),
- „Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej” (Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji).

Szczegółowe informacje o powyższych projektach zostały przedstawione w rozdziale 4.4.1. oraz 4.5.3.

INNI PRZEWOŹNICY

Połączenia krajową komunikacją autobusową organizowane są przez podmioty prywatne, zapewniające połączenie m.in. do: Sanoka, Kłodzka, Sieradza i Częstochowy.

Stale połączenia lotnicze krajowe i zagraniczne, a także połączenia czarterowe umożliwia znajdujący się w odległości ok. 20 km od Bytomia Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach. Port lotniczy Katowice Airport oferuje szeroki wybór połączeń lotniczych z Polski do Europy. Lotnisko

obsługuje zarówno regularne połączenia pasażerskie, jak i loty cargo oraz czarterowe. Te ostatnie realizowane są z kilkudziesięcioma popularnymi w kraju touroperatorami. Pasażerowie mają do wyboru loty z Polski do kilkudziesięciu destynacji w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej, w tym do największych europejskich miast i stolic. Połączenia lotnicze obsługiwane są przez pięciu przewoźników – niemieckie linie Lufthansa i Germanwings, węgierski Wizz Air, irlandzki Ryanair oraz rodzime Polskie Linie Lotnicze LOT.

Komunikację pozamiejską realizuje także sieć linii autobusowych PKS, które zapewniają bezpośrednie połączenia z miastami, takimi jak m.in.: Częstochowa, Kłobuck, Kłodzko, Łódź, Nowy Targ, Kraków, Zakopane.

Z przystanku Komunikacji Międzynarodowej, zlokalizowanego w Bytomiu przy C.H. Plejada, połączenie autobusowe, realizowane było do niemieckich miast takich jak: Giessen, Bad Hamburg, Frankfurt am Main, Darmstadt, Mannheim, Heidelberg, Karlsruhe, Pforzheim, Stuttgart.

Sieć kolejowa PKP zapewnia stałe połączenia z miastami takimi jak, m.in.: Przemyśl, Częstochowa, Katowice, Kraków, Oświęcim, Lubliniec, Tarnów, Rzeszów, Poznań, Szczecin oraz Tarnowskie Góry.

4.4. Inwestycje

4.4.1. Inwestycje miasta

W 2018 r. na terenie miasta realizowane były zadania inwestycyjne mające na celu poprawę stanu infrastruktury technicznej, w tym m.in.:

➤ W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH GMINY:

1. Modernizacja kuchni w Szkole Podstawowej nr 28 w Bytomiu – zrealizowano i oddano do użytku.

Zakres modernizacji obejmował m.in.: wydzielenie z istniejącej kuchni pomieszczenia do obróbki wstępnej warzyw i owoców poprzez postawienie ścianki działowej, montaż drzwi. Wykonano nową instalację elektryczną.

2. Remont kuchni w Przedszkolu Miejskim nr 40 w Bytomiu, ul. Orzegowska 18a - zrealizowano i oddano do użytku.

Zakres remontu obejmował m.in.: wydzielenie z istniejącej kuchni pomieszczenia zmywalni naczyń oraz obróbki wstępnej warzyw i owoców poprzez postawienie ścianki działowej, a także zamontowano drzwi. Wykonano nową instalację elektryczną.

3. Remont sanitariatu oraz podłóg w przedszkolu Miejskim nr 52 – zrealizowano i oddano do użytku.

Przeprowadzony remont obejmował wymianę instalacji wod.-kan. i elektrycznej, położenie glazury ściennej i podłogowej, montaż nowych okien, drzwi, grzejników umywalk oraz kabin systemowych.

4. Przebudowa instalacji wentylacji mechanicznej basenu i kuchni w Szkole Podstawowej nr 54 w Bytomiu – etap I". Etap I zrealizowano i oddano do użytku.

Etap I stanowił wykonanie instalacji wentylacji mechanicznej pomieszczeń kuchni i jadalni oraz wykonanie robót demontażowych podbasenia oraz remont pomieszczenia w.c. podbasenia.

5. Remont podłogi auli oraz korytarza Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu -zrealizowano i oddano do użytku.

W auli szkoły została wymieniona posadzka z parkietu na wykładzinę PCV homogeniczną. Odmalowano ściany i sufit. W korytarzu piwnicznym placówki remont polegał na wymianie płytek podłogowych ceramicznych wraz z cokołkiem.

6. Rozbudowa infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Bytomiu, Aleja Legionów 6 - zrealizowano i oddano do użytku.

Dotacja celowa Wojewody Śl., znak: FBI.3111.210.2.2018 z dnia 13.08.2018 r.

W ramach zadania wybudowano boisko wielofunkcyjne o nawierzchni asfaltowej do piłki siatkowej, badmintonu, unihokeja i ringo oraz skocznnię do skoku w dal z rozbiegiem o nawierzchni poliuretanowej. Wyposażenie: kosze wolnostojące do streetballa i 2 zewnętrzne stoły do tenisa.

7. Budowa części lekkoatletycznej wraz z boiskiem przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Bytomiu przy ul. Nickla 19 - zrealizowano i oddano do użytku.

Dotacja celowa Wojewody Śl., znak: FBI.3111.210.4.2018 z dnia 16.08.2018 r.

W ramach zadania wybudowano skocznnię do skoku w dal oraz boisko do piłki nożnej o nawierzchni z trawy sztucznej z wyposażeniem sportowym i piłkochwytnymi.

8. Wykonano roboty budowlane polegające na postawieniu muru ogrodzeniowego w Bytomiu przy ul. Smolenia –Żeromskiego na terenie byłej Spółdzielni Mleczarskiej - zrealizowano i oddano do użytku.

9. Wykonano roboty budowlane obejmujące naprawę muru oporowego w Bytomiu przy ul. Matejki 19 - zrealizowano i oddano do użytku.

10. Przebudowa boiska piłkarskiego Klubu Sportowego „Silesia” w Bytomiu ul. Dzierżonia - zrealizowano i oddano do użytku.

Dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

Zakres obejmował m.in.:

- przebudowę boiska do piłki nożnej z podbudową, odwodnieniem oraz nową nawierzchnią z trawy syntetycznej o wymiarach 68m x 105m. Nawierzchnia boiska uzyskała certyfikat FIFA Quality Pro;
- montaż piłkochwytnów z siatki polipropylenowej, 2 bramek turniejowych, 4 bramek treningowych, trybun dla kibiców oraz oświetlenia boiska o natężeniu 200 luxów.

11. Adaptacja lokali mieszkalnych z przeznaczeniem dla podopiecznych Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej "Bezpieczny Dom" w Bytomiu w związku z koniecznością zmiany struktury org. placówki oraz lokalu CUW – zrealizowano i oddano do użytku.

W ramach zadania wykonano:

- modernizację lokalu użytkowego przy ul. Sądowej 5/6 w Bytomiu;
- modernizację lokalu mieszkalnego przy ul. Sądowej 5/10 w Bytomiu.

W obu lokalach zakres robót obejmował m.in.: wymianę instalacji elektrycznej, wod.-kan, stolarki drzwiowej i podłóg, wykonanie c.o. etażowego, naprawę oraz częściową wymianę tynków, renowację stolarki okiennej, montaż sufitów podwieszanych, płytkowanie podłóg i ścian w łazienkach, malowanie pomieszczeń, montaż osprzętu sanitarnego oraz elektrycznego.

➤ **W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH GMINY – ŚRODKI Z UE:**

12. Rewaloryzacja Zespołu Pałacowego Thiele-Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach

Gmina Bytom + Dofinansowanie w ramach RPO 2014-2020, działanie 5.3.2. Dziedzictwo kulturowe – OSI

W czerwcu 2018 roku podpisano umowę o dofinansowanie projektu.

Umowę z Wykonawcą na roboty budowlane podpisano 29 listopada 2018 r.

Planowane zakończenie inwestycji – IV kwartał 2019 r.

Teren inwestycji jest fragmentem dawnego założenia pałacowo-parkowego Thiele-Wincklerów założonego w połowie XIX w., a od połowy XX w. będącego „Parkiem Ludowym”. Rzeczowym zakresem projektu jest odbudowa i przebudowa wolnostojącej ruiny oficyny pałacu Thiele-Wincklerów

wraz z zagospodarowaniem terenu rumowiska po pozostałej części budynku oraz jego najbliższego otoczenia, wraz z placami wewnętrznymi, ścieżkami parkowymi, małą architekturą i zielenią projektowaną oraz towarzyszącym uzbrojeniem podziemnym.

Wykonanie prac budowlanych i adaptacyjnych umożliwi przywrócenie obiektowi funkcji kulturalnej (udostępnienie w budynku szerokiej oferty kulturalnej) i zachowanie dorobku kulturowego miasta.

13. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu

Gmina Bytom + RPO WSL 2014-2020; Oś Priorytetowa IV, Działanie 4.3.3. Efektywność energet., odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna - OSI

W roku 2018 sporządzony został audyt energetyczny i wykonana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa.

Złożono wniosek o dofinansowanie i otrzymano potwierdzenie o dofinansowaniu projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - IV kwartał 2019 roku.

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 .3 Efektywność energetyczna obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie poddasza i dachu, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o.

14. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu

Gmina Bytom + RPO WSL 2014-2020; Oś Priorytetowa IV, Działanie 4.3.3 Efektywność energet., odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna - OSI

W roku 2018 sporządzony został audyt energetyczny i wykonana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa.

Złożono wniosek o dofinansowanie i otrzymano potwierdzenie o dofinansowaniu projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - IV kwartał 2019 roku.

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie poddasza, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o.

15. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu

GB + Dofinansowanie w ramach RPO 2014-2020, Oś priorytetowa IV. Działanie 4.3.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI

W roku 2018 sporządzony został audyt energetyczny i wykonana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa.

Złożono wniosek o dofinansowanie i otrzymano potwierdzenie o dofinansowaniu projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - IV kwartał 2019 roku.

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie stropodachu i dachu skośnego, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o., wykonanie termomodernizacji podłogi na gruncie.

16. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu

Gmina Bytom + Dofinansowanie w ramach RPO 2014-2020, oś priorytetowa IV, Działanie 4.3.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI

W roku 2018 sporządzony został audyt energetyczny i wykonana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa.

Złożono wniosek o dofinansowanie i otrzymano potwierdzenie o dofinansowaniu projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - IV kwartał 2019 roku.

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie stropodachu, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o.

17. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Specjalnych Nr 3 w Bytomiu

Gmina Bytom + RPO WSL 2014-2020; Oś Priorytetowa IV, Działanie 4.3.3.

Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna – OSI

W roku 2018 sporządzony został audyt energetyczny i wykonana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa.

Złożono wniosek o dofinansowanie i otrzymano potwierdzenie o dofinansowaniu projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - IV kwartał 2019 roku.

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Zespołu Szkół Specjalnych Nr 3 w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie stropodachu i dachu skośnego, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o. wraz z wymianą grzejników.

18. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich

Gmina Bytom + RPO 2014-2020, Oś priorytetowa IV, Działanie 4.3.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej mieszkaniowej – OSI

W roku 2018 sporządzony został audyt energetyczny i wykonana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa.

Złożono wniosek o dofinansowanie i otrzymano potwierdzenie o dofinansowaniu projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - IV kwartał 2019 roku.

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie stropodachu, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o.

19. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka 21 w Bytomiu

Gmina Bytom + RPO WSL 2014-2020; Oś Priorytetowa IV, Działanie 4.3.1 Efektywność energet., odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna - ZIT

W roku 2018 sporządzono audyt energetyczny i wykonana została dokumentacja projektowo – kosztorysowa.

Złożono wniosek o dofinansowanie i otrzymano potwierdzenie o dofinansowaniu projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - IV kwartał 2020.

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 w Bytomiu obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności : roboty ociepleniowe stropodachów, ścian fundamentowych i ścian zewnętrznych z daszkami, ogniomurami, oraz robotami towarzyszącymi, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o.

20. Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu.

Gmina Bytom + Dofinansowanie w ramach RPO 2014-2020, Działanie 5.3.2 Dziedzictwo kulturowe – OSI

Złożono wniosek o dofinansowanie i otrzymano potwierdzenie o dofinansowaniu projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - II kwartał 2020.

Rzeczowy zakres projektu obejmuje przeprowadzenie prac budowlanych i renowacyjnych oraz instalacyjnych zabytkowego obiektu będącego siedzibą Młodzieżowego Domu Kultury w Bytomiu. W wyniku realizacji projektu udostępniona zostanie w obiekcie nowa oferta kulturalna wpływająca na podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zasobów dziedzictwa kulturowego Bytomia oraz na jego rozpoznawalność, a jednocześnie na wzmacnianie poczucia identyfikacji lokalnej oraz ochronę wartości kulturowo – społecznych.

21. Termomodernizacja budynków zlokalizowanych w Bytomiu, przy ul. Sądowej 1 i 2 - siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu

Gmina Bytom + Dofinansowanie w ramach RPO 2014-2020, Działanie 4.3.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI

Złożono wniosek o dofinansowanie i w czerwcu 2018 podpisano umowę o dofinansowanie projektu.

Planowane zakończenie inwestycji - IV kwartał 2020

Zakres rzeczowy projektu obejmuje:

- poprawę izolacyjności przegród budowlanych: wymiana okien i drzwi zewnętrznych, docieplenie dachu, docieplenie ścian od strony podwórza, docieplenie i zaizolowanie ścian piwnic i stropu nad piwnicą,
- modernizację instalacji c.o.,
- modernizację instalacji elektrycznej z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne,
- modernizację wentylacji obiektu na wentylację mechaniczną z rekuperacją,
- przebudowę pomieszczeń po dawnym kinie,
- przebudowę infrastruktury technicznej,
- remont i przebudowę sanitariatów w całym budynku,
- dostosowanie obiektu do przepisów p.poż.

22. Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu

Gmina Bytom + dofinansowanie w ramach RPO 2014-2020, Działanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – OSI

Zakres rzeczowy projektu obejmuje adaptację zespołu budynków oraz zagospodarowanie przyległego terenu na potrzeby realizacji:

- programów aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w zaadoptowanej przestrzeni hali (warsztaty naprawcze i serwisowe);
- tworzenia podmiotów ekonomii społecznej przez aktywizowane osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz usług w ramach ekonomii społecznej;
- Bytomskiego Inkubatora Społecznego ROZBANA;
- aktywizacji kapitału społeczno-kulturalnego „starego Rozbarku”: programów aktywności lokalnej wokół tradycji dla Rozbarku, animacji lokalnych organizacji pozarządowych i innych podmiotów, w tym związanych z kolejnictwem, motoryzacją i tradycjami przemysłowymi (zapewnienie przestrzeni pod bieżącą działalność i ekspozycje tematyczne);
- stworzenie unikatowej przestrzeni treningowo-scenicznej dla celów warsztatowych;
- rekreacji i rozrywki.

Poprzez realizację projektu planuje się:

- zwiększenie potencjału społeczno-zawodowego mieszkańców (wzrost kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych, wzrost przedsiębiorczości (samozatrudnienie i utworzenie podmiotów ekonomii społecznej);
- zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w „życie dzielnicy”;
- integrację lokalnej społeczności i wzmocnienie współpracy międzypokoleniowej;

- uzyskanie efektu synergii działania organizacji pozarządowych dzięki wspólnej lokalizacji na terenie Rozbarku;
- ochronę dziedzictwa kulturowego i tradycji „starego Rozbarku” poprzez działalność kulturalną.

4.4.2. Zasoby mieszkaniowe w mieście

Zasoby mieszkaniowe Bytomia obejmują budynki komunalne, spółdzielcze, będące własnością osób prawnych i fizycznych oraz wspólnoty mieszkaniowe. Z uwagi na brak aktualnych danych dot. budynków spółdzielczych, osób prawnych oraz fizycznych poniżej zostały opisane jedynie budynki komunalne oraz wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Roczniku Statystycznym za 2017 rok miasto Bytom dysponowało potencjałem mieszkaniowym liczącym 73 469 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 4 034,2 tys. m².

W tabeli 76 zaprezentowano dane dot. komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz wspólnot mieszkaniowych za lata 2015-2018.

Tabela 80. Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Lokale mieszkalne:	73 364	73 403	73 469	*
Lokale mieszkalne gminne	12 785	12 475	12 156	11 855
we wspólnotach mieszkaniowych będących w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	12 255	12 152	12 813	12 725
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²):	4 019,7	4 026,6	4034,2	*
komunalnych	653,5	637,5	619,3	603,7
we wspólnotach mieszkaniowych będących w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	657,16	649,2	646,8	632,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m²:	x	x	x	x
1 mieszkania	54,8	54,9	54,9	50,9
na 1 osobę	23,5	23,7	24,0	25,1
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,33	2,31	2,29	2,03
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania ogółem, w tym:	78	51	66	*
wielomieszkaniowe	37	6	11	*
jednomieszkaniowe	41	45	55	*

* dane nie zostały opublikowane w Roczniku Statystycznym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań, ZBM Sp. z o.o. oraz danych z Roczników Statystycznych

KOMUNALNE ZASOBY MIESZKANIOWE

Zasób komunalny miasta jest zarządzany przez jednostkę budżetową Bytomskie Mieszkania. W 2018 r. zasób obejmował 711 budynków (bez Wspólnot Mieszkaniowych). W komunalnym zasobie Bytomia na dzień 31.12.2018 r. znajdowało się ogółem 11 855 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 603,7 tys. m², w tym m.in.:

- 1 738 (14,66%) wolnostanów,
- 303 (2,56%) lokali socjalnych,

W skład zasobu wchodziło także 1 655 lokali użytkowych zarządzanych przez Bytomskie Mieszkania, o łącznej powierzchni 115,0 tys. m².

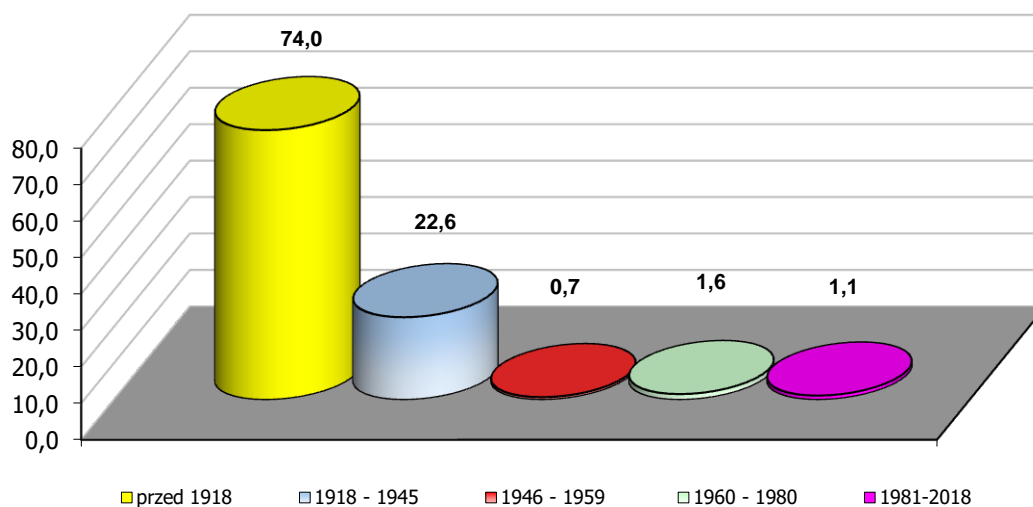
Tabela 81. Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2013-2018

Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Liczba budynków mieszkalnych	798	780	759	729	727	711
Liczba lokali mieszkalnych, ogółem, w tym m.in.:	8 029	7 786	12 785	12 475	12 156	11 855
- wolnostany	1 365	1 480	1 464	1 450	1 583	1 738
- lokale socjalne	923	310	346	358	331	303
- lokale o czynszu wolnym	30	37	35	35	30	0
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	414,9	473,5	653,5	637,5	619,3	603,7
Liczba lokali użytkowych	2 041	1 919	1 540	1 776	1 715	1 655
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	149,9	139,7	129,9	125,0	118,9	115,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Strukturę wiekową budynków komunalnych w Bytomiu charakteryzuje wykres 11.

Wykres 39. Struktura wiekowa budynków komunalnych w Bytomiu /%/

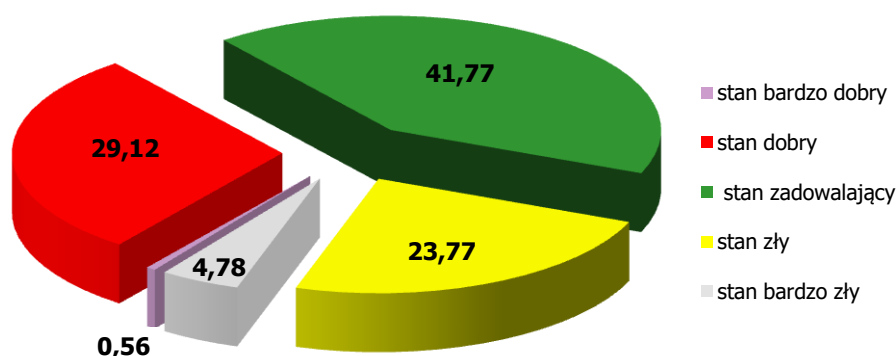
Źródło: Opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stan techniczny mieszkań komunalnych określony został w około 70% jako zadowalający, natomiast w 28% jako zły i bardzo zły.

Zły stan techniczny doprowadził do wyburzenia 4 budynków w tym 2 budynków oficyn, położonych przy:

- ul. Piłsudskiego 16 oficyna (1900 r.), 2 lokale mieszkalne o powierzchni użytkowej 90,38 m²,
- ul. Chorzowskiej 11 (1890 r.), 5 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 303,29 m²,
- ul. Alojzjanów 28 (1904 r.) brak danych. Budynek w zarząd przejęto zamurowany,
- ul. Krakowskiej 46 oficyna (1898 r.), 1 lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 213,48 m².

Wykres 40. Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego

Źródło: Opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stopień wyposażenia zasobów mieszkaniowych w podstawowe instalacje i urządzenia sanitarne przedstawiał się następująco:

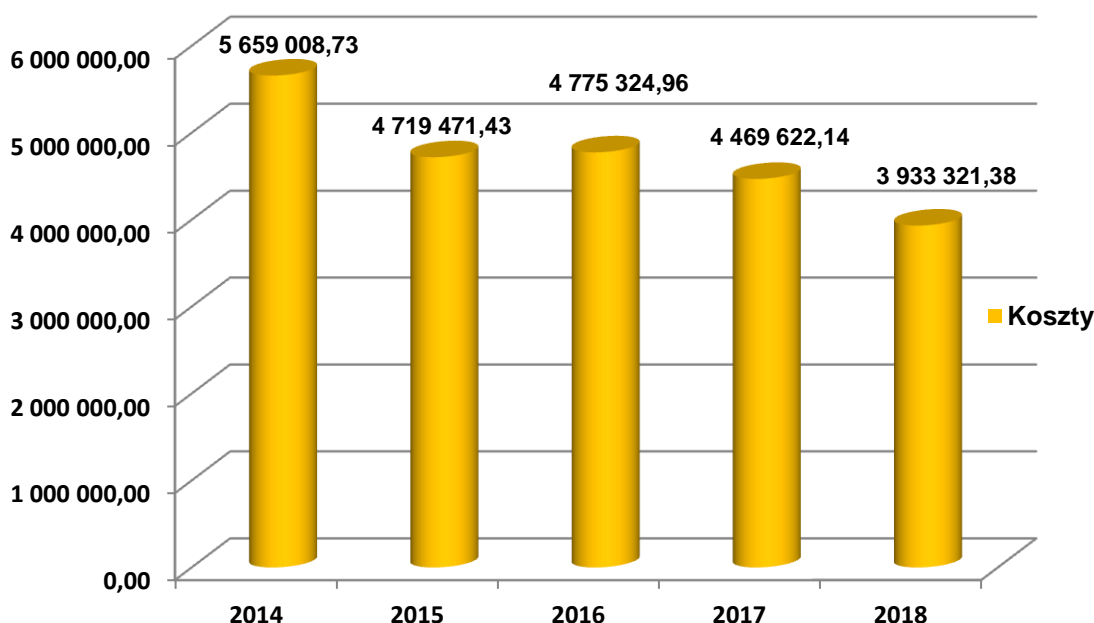
- 88,78% mieszkań posiadało instalację wodociągową,
- 56,64% mieszkań posiadało WC,
- 52,16% mieszkań posiadało łazienki,
- 14,72% mieszkań posiadało centralne ogrzewanie i 1,67% centralnie dostarczaną ciepłą wodę użytkową.

W 2018 r. zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy regulowała uchwała nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom (z późn. zm.) oraz uchwała nr XXIV/330/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Bytom na lata 2014-2019.

W zakresie lokali użytkowych zasady najmu i dzierżawy lokali użytkowych w roku 2018 regulowała uchwała nr XV/181/07 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie: zasad gospodarowania lokalami użytkowymi (z późn. zm.).

Wykres 41 obrazuje wydatki poniesione na remonty mieszkań komunalnych w 2018 r.

Wykres 41. Remonty mieszkań – 2018 r. (w zł)

Źródło: Opracowano w Referacie Budżetowym Wydziału Finansowego na podstawie materiałów własnych oraz informacji i sprawozdań złożonych przez powiązane z budżetem miasta jednostki budżetowe oraz wydziały Urzędu Miejskiego

W okresie 22 stycznia – 29 marca 2019 r. w jednostce budżetowej Bytomskie Mieszkania została przeprowadzona kontrola wewnętrzna w zakresie działalności jednostki w latach 2013 – 2018, obejmująca:

- prawidłowość przyznawania na podstawie aktów prawa miejscowego lokali do zasiedlenia, lokali socjalnych, lokali do remontu,
- zbadanie przesłanek decydujących o przyznaniu lokali poza kolejnością oraz kolejności zawierania umów,
- umarzanie należności pieniężnych i stosowania bonifikat w zakresie należności pieniężnych,
- prawidłowości zawierania i wykonywania umów dotyczących bieżącej działalności jednostki,

W wyniku kontroli stwierdzono:

- dokonanie zmiany w przepisach aktów prawa miejscowego (od 18 czerwca 2013 r.) poprzez wyeliminowanie konieczności zamieszkiwania w Bytomiu z zamiarem stałego pobytu przez okres 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku przy ubieganiu się o lokal komunalny, skutkujące tym, iż o lokale te mogły się ubiegać osoby spoza Bytomia,
- dokonanie zmiany w przepisach aktów prawa miejscowego (od 18 czerwca 2013 r.) poprzez wyeliminowanie warunku w postaci uzasadnionego przypadku ubiegania się o lokal poza kolejnością oraz wyrugowanie limitu 10 mieszkań rocznie przyznanych poza kolejnością, co spowodowało całkowitą dowolność w rozdysponowywaniu mieszkań Prezydentowi Miasta poza kolejnością,
- wyeliminowanie zarządzeniem Prezydenta Bytomia z dnia 3 lipca 2013 r. czynnika urzędniczego z Komisji Mieszkaniowej mającej opiniować wnioski o przyznanie lokalu mieszkalnego z zasobu Bytomia,
- przyznanie w latach 2013 – 2018 lokali poza kolejnością w liczbie 223, podczas gdy pod rządami poprzednich przepisów mogło być tych lokali maksymalnie 60 w tym czasie,
- pozytywnego rozstrzygnięcia Prezydenta Bytomia w 21 przypadkach i podpisania umowy najmu pomimo negatywnej opinii zastępcy odpowiedzialnego za pion mieszkaniowy,
- przyznanie 44 lokali mieszkalnych na wniosek zainteresowanych, którzy sami wskazywali, w którym lokalu chcą zamieszkać,

- przyznawanie lokali poza kolejnością osobom powiązanych zawodowo z miejskim magistratem i członkom ich rodzin, w tym rodzin radnych ubiegłej i obecnej kadencji,
- przyznawanie lokali poza kolejnością dla osób które jednocześnie:
 - posiadania zaległości na uprzednio zajmowanym lokalu,
 - zajmowania innego gminnego lokalu,
 - posiadały lokal własnościowy w dniu składania wniosku,
- przyznawanie lokali poza kolejnością o dużym metrażu (81-103m²) osobom samotnym,
- przyznawanie lokali z zasobów gminy pomimo braku pełnej dokumentacji wnioskowej,
- podpisywanie umów najmu w tym samym dniu po podjęciu rozstrzygnięcia przez Prezydenta (4 przypadki) bądź w dniu następnym (29 przypadków),
- utrzymywanie mieszkań w tzw. „puli Prezydenta”, mimo iż powinny pozostawać w wyłącznej dyspozycji Działu Lokali Mieszkalnych Bytomskich Mieszkań,
- umarzanie należności czynszowych na kwotę ponad 8 mln zł w okresie 2016-2018 złotych również osobom, które uzyskały lokal poza kolejnością,
- nieprawidłowości przy realizacji umów zawartych z Bytomsko-Radzionkowską Spółdzielnią Socjalną w tym umorzenie kar umownych na kwotę blisko 200 tys. zł,
- monopolizacja zajmującego się dostarczaniem i montowaniem wyposażenia meblowego podmiotu (któremu jednocześnie wydierżawiono lokal użytkowy w siedzibie Bytomskich Mieszkań na preferencyjnych warunkach), przejawiający się w braku przeprowadzenia procedur przetargowych w tym zakresie, zapłata duplikatów faktur wystawianych po ponad roku od danej usługi, ujmowanie w fakturach mebli i usług nie objętych zakresem umowy,
- niewywiązywanie się przez podmiot dostarczający meble z warunków zawartej umowy dzierżawy (opóźnione płatności czynszu, niedostarczenie umowy na odbiór odpadów) przy nieodstąpieniu przez BM od zawartej umowy oraz odstąpieniu od poboru opłat za dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków, za pobór energii elektrycznej,
- nieudolne działania windykacyjne,

Ponadto w wyniku odrębnej kontroli po zapoznaniu się z funkcjonowaniem programu Mieszkanie dla Młodych ustalono, iż:

- program posiada niejasny regulamin,
- kryteria punktowe są zbyt rozszerzone (punktowanie za złożenie wniosku przez osoby do 45 lat)
- w regulaminie nie występowała możliwość kontroli czy dane osoby zamieszkują, co skutkowało tym, iż osoby wymieniane we wnioskach pełniły jedynie rolę figurantów, dzięki którym możliwe było uzyskanie dodatkowej punktacji, a następnie osoby te nie zamieszkiwały w przyznanym lokalu,

Wskutek powyższych nieprawidłowości i zaniedbań, które częściowo znane były po rozpoczęciu nowej kadencji:

- dokonano zmiany kierownictwa Bytomskich Mieszkań;
- utworzono komisję pod przewodnictwem zastępcy Prezydenta, zajmującą się weryfikacją uprzednio procedowanych wniosków oraz rozpoczęto procedury zmian przepisów mających na celu przywrócenie transparentnych warunków przyznawania lokali z zasobów gminy;
- na bieżąco wdrażane są zalecenia pokontrolne dotyczące poprawy funkcjonowania jednostki.

W tabelach 82-86 znajdują się dane liczbowe prezentujące działania Bytomskich Mieszkań w zakresie: zawieranych umów, wolnych i przyznanых lokali mieszkalnych, liczby osób oczekujących na lokale, a także kosztów odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń.

Tabela 82. Ilość zawartych umów w latach 2013 – 2018

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Przydzielone lokale mieszkalne, w tym:	295	330	427	369	185	215
lokale do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	50	40	64	49	26	19
lokale do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy	199	225	252	216	102	116
lokale socjalne	30	32	50	29	32	54
przydzielone na podstawie §27, §28, §29	16	33	61	75	25	26

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Tabela 83. Przyznane lokale mieszkalne w latach 2013 – 2018

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Przydzielone lokale mieszkalne, w tym:	295	330	429	373	193	232
lokale do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	50	40	64	49	26	19
lokale do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy	199	225	252	216	102	116
lokale socjalne*	30	32	52	33	40	65
przydzielone na podstawie §27, §28, §29**	16	33	61	75	25	32

* Różnica w ilości pomiędzy ilością przyznanych lokali, a ilością zawartych umów w poszczególnych latach, wynika z obowiązku złożenia przez Gminę oferty najmu lokalu socjalnego i rezygnacją z oferty przez dłużnika, skutkującą nie zawarciem umowy najmu pomimo przyznania zgodnie z wyrokiem sądu lokalu socjalnego.

**W 2018 roku 6 umów nie zostało zawartych pomimo przyznania lokali na podstawie § 29 uchwały.

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Tabela 84. Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2013 - 2018

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań, w tym:	453	468	768	472	373	359
lokali do zasiedlenia	56	91	185	78	56	45
lokali wymagających przeprowadzenia remontu, z tego:	397	377	583	394	317	314
- przeznaczono do sprzedaży	38	19	29	52	72	39
- przeznaczono na wykaz lokali do remontu na koszt własny przyszłego najemcy	265	257	258	192	116	117

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Tabela 85. Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i socjalne w latach 2013-2018

Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i socjalne	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ilość osób oczekujących na lokale o czynszu za lokale mieszkalne zgodnie z obowiązującymi listami	85	104	109	99	93	96	125
Ilość osób oczekujących na lokale socjalne zgodnie z obowiązującymi listami	1308	1328	1396	1264	1153	1089	1040
Ilość osób oczekujących na lokale do remontu na koszt własny przyszłego najemcy	1481	1632	1713	2137	2411	2138	1913

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Tabela 86. Szczegółowy wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń od 2013 roku do 2018 roku

ROK	Należność główna	Kwota odsetek	Koszty sądowe	RAZEM
2013	873 089,51 zł	179 866,12 zł	45 972,66 zł	1 098 928,29 zł
2014	2 531 448,42 zł	107 643,26 zł	59 608,43 zł	2 698 700,11 zł
2015	1 472 165,67 zł	246 221,43 zł	26 636,05 zł	1 745 023,15 zł
2016	227 531,99 zł	10 787,27 zł	9 453,85 zł	247 773,11 zł
2017	84 606,31 zł	342,78 zł	7 730,90 zł	92 679,99 zł
2018	105 462,72 zł	2 007,38 zł	12 427,34 zł	119 897,44 zł
RAZEM	5 294 304,62 zł	546 868,24 zł	161 829,23 zł	6 003 002,09 zł

** od 2015 roku do kwoty odszkodowania wliczone są również koszty opłaty od interwencji ubocznej*

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Przykładowe zdjęcia prezentujące stan dekapitalizacji zasobu komunalnego w mieście.

Zdjęcie 13. Zasób komunalny

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Zdjęcie 14. Zasób komunalny

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Zdjęcie 15. Zasób komunalny

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Zdjęcie 16. Zasób komunalny

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

Na dzień 31.12.2018 r. Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o. w Bytomiu zarządzał w Bytomiu 922 wspólnotami mieszkaniowymi. W budynkach wspólnot znajdowało się 12 725 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 632,7 tys. m², w tym:

- 7836 lokali własnościowych, w tym 10 lokali TBS sp. z o.o.,
- 4889 lokali gminnych.

W budynkach wspólnot znajdowało się 795 lokali użytkowych o powierzchni użytkowej 57,6 tys.m², z czego :

- 240 to lokale własnościowe,
- 555 to lokale gminne.

Tabela 87. Wspólnoty mieszkaniowe w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba wspólnot mieszkaniowych w zarządzie ZBM sp. z o.o.	953	943	937	931	922
Liczba lokali mieszkalnych ogółem w tym:	13 236	13 264	13 009	12 813	12 725
- lokale własnościowe	7 456	7 326	7 608	7 390	7 836
- lokale gminne	5 780	5 938	5 401	5 423	4 889
Pustostany	13	0	0	0	452
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m ²)	661,9	657,2	649,2	646,8	632,7
Liczba lokali użytkowych	904	836	789	781	795
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m ²)	65,6	63,8	59,9	64,3	57,6

Źródło: Dane na podstawie informacji z Administracji i sprawozdań Zarządu z działalności ZBM Spółki z o.o. za poszczególne lata

Spośród budynków wspólnot mieszkaniowych 32,1% zostało wybudowanych przed 1918 r., 37,0% w latach 1918-1945, 15,5% w latach 1946-1959, 12,3% w latach 1960-1980 oraz 3,1% w latach 1981-2018.

Tabela 88. Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2018 r. wg stanu technicznego

Wyszczególnienie	Ilość budynków szt. (% udziału)
Stan bardzo dobry	25 (2,7)
Stan dobry	418 (45,3)
Stan zadowalający	440 (47,8)
Stan zły	37 (4,0)
Stan bardzo zły	2 (0,2)

Źródło: Dane na podstawie przeglądów technicznych pięcioletnich i rocznych

W tabeli poniżej przedstawiono stopień wyposażenia lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

Tabela 89. Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (ilość/ %)

Rodzaj wyposażenia	Ilość lokali/Udział (%)
Ciepła woda	496 (3,3)
Centralne ogrzewanie	3043 (24,0)
Łazienka	9834 (77,2)
Wc	6118 (48,1)
Gaz sieciowy	12 182 (95,7)
Instalacja wodno-kanalizacyjna	12 569 (99,0)

Źródło: Dane na podstawie informacji z poszczególnych Administracji ZBM Spółki z o.o.

Ponadto, według stanu na dzień 31.12.2018 r. w przymusowym zarządzie gminy oraz w administracji zleconej był 1 budynek mieszkalny, obejmujący 12 lokali mieszkalnych, o łącznej powierzchni

użytkowej 554,91 m². Nawiązując do powyższej tabeli tylko 496 lokali ma ciepłą wodę użytkową z sieci PEC. Jednocześnie dostęp do ciepłej wody mają również mieszkańcy, gdzie w mieszkaniach, występuje indywidualny system ogrzewania np. piecami gazowymi dwufunkcyjnymi oraz w lokalach gdzie jest c.o. i dodatkowo piecyki tzw. Junkersy.

TOWARZYSTWO BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO BYTOM SPÓŁKA Z O.O.

Przedmiotem działania TBS Bytom Spółka z o.o. jest budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu. Spółka może także, m.in. nabywać budynki mieszkalne, przeprowadzać remonty i modernizację obiektów przeznaczonych na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych na zasadach najmu, wynajmować lokale użytkowe w budynkach znajdujących się w zasobach Spółki, sprawować na podstawie umów zlecenia zarząd budynkami mieszkalnymi i niemieszkalnymi nie stanowiącymi własności Spółki, sprawować zarząd nieruchomościami wspólnymi stanowiącymi w ułamkowej części współwłasność Spółki, prowadzić inną działalność związaną z budownictwem mieszkaniowym i infrastrukturą towarzyszącą, w tym budować lub nabywać budynki w celu sprzedaży znajdujących się w tych budynkach lokali mieszkalnych lub lokali o innym przeznaczeniu.

Na zasoby mieszkaniowe, którymi dysponuje TBS Bytom Sp. z o.o. składają się:

- 3 budynki przy ul. Nowej 74, 76, 78, w których znajduje się 25 lokali mieszkalnych i 14 lokali użytkowych;
- 1 budynek przy ul. Nowej 94, w którym znajduje się 20 lokali mieszkalnych;
- 1 budynek przy ul. Francuskiej 70bc, w którym znajdują się 42 lokale mieszkalne;
- 1 budynek przy ul. Hutniczej 4, w którym znajduje się 14 lokali mieszkalnych oraz 1 lokal użytkowy;
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 4, w którym znajduje się 40 lokali mieszkalnych;
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 6, 6a, w którym znajdują się 24 lokale mieszkalne;
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 8, 8a, 8b, w którym znajduje się 36 lokali mieszkalnych;
- 1 budynek przy Rynku 19 o charakterze użytkowym, obiekt objęty ochroną konserwatorską;
- 1 budynek przy Rynku 20, w którym znajduje się 10 lokali mieszkalnych i 9 lokali użytkowych, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 1 budynek przy Rynku 21, w którym znajduje się 1 lokal mieszkalny i 3 lokale użytkowe, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 1 budynek przy Rynku 26-Krawieckiej 1, w którym znajdują się 3 lokale mieszkalne i 9 lokali użytkowych, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 1 budynek przy ul. Katowickiej 58, w którym znajduje się 7 lokali mieszkalnych;
- 1 lokal mieszkalny w budynku przy ul. Karola Miarki 13;
- 1 lokal mieszkalny w budynku przy ul. Karola Miarki 21;
- 1 lokal mieszkalny w budynku przy ul. Piłsudskiego 25;
- 3 lokale mieszkalne w budynku przy ul. Jainty 18.

Plany inwestycyjne – OSIEDLE POD BRZOZAMI

W drugim kwartale 2019 roku planowane jest rozpoczęcie inwestycji polegającej na wybudowaniu osiedla domków jednorodzinnych przy ulicy Pod Brzozami w Bytomiu. TBS Bytom Sp. z o.o. jest właścicielem działek, które zostaną przekazane inwestorowi prywatnemu, a w zamian wybuduje on dla Spółki domki jednorodzinne w zabudowie bliźniaczej przeznaczone do sprzedaży. Inwestycja powinna zakończyć się najpóźniej na koniec drugiego kwartału 2020 roku.

4.4.3. Gospodarka nieruchomościami

Sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości

Nieruchomości stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa są sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu lub w trybie bezprzetargowym. Przetargi na zbycie nieruchomości przeprowadzane są w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zastosowanie trybu bezprzetargowego następuje w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w tym m.in. przy zbywaniu nieruchomości na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu lub sprzedaż następuje na rzecz użytkownika wieczystego nieruchomości.

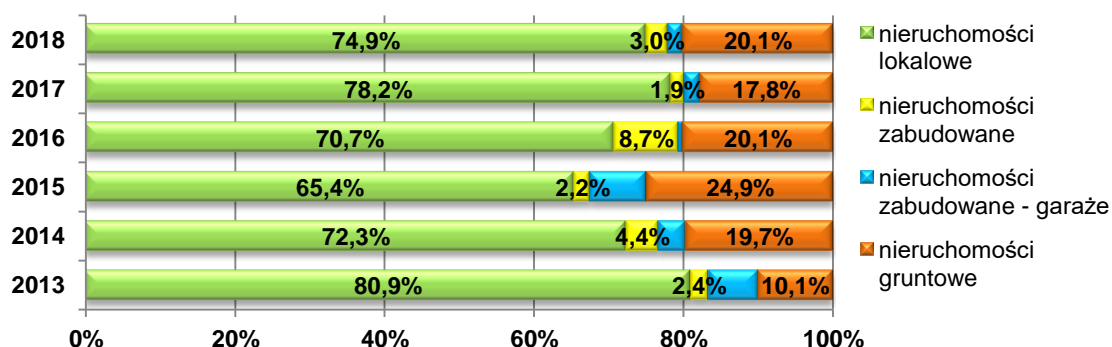
Tabela 90. Sprzedaż nieruchomości będących własnością Gminy i Skarbu Państwa

Wyszczególnienie	2013 r.		2014		2015 r.		2016 r.		2017 r.		2018 r.	
	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)
Nieruchomości ogółem, w tym:	455	26 685,3	386	22 572,5	358	15 310,3	334	14 218,4	432	13 220,5	403	14 140,1
nieruchomości lokalowe	368	4 305,7	279	7 896,4	234	7 307,6	236	4 750,3	338	6 220,6	302	5 040,3
nieruchomości zabudowane	11	2 918,6	17	3 987,1	8	177,2	29	2 524,8	8	768,7	12	791,2
nieruchomości zabudowane - garaże	30	141,4	14	83,0	27	3 773,2	2	17,7	9	127,5	8	43,7
nieruchomości gruntowe	46	19 319,6	76	10 606,0	89	4 052,3	67	6 925,6	77	6 103,7	81	8 264,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

W latach 2013-2018 sprzedano łącznie 2 368 nieruchomości o łącznej wartości ok. 106,147 mln zł. Największą liczbę sprzedaży odnotowano w 2013 r., tj. 455 nieruchomości, jak również w tym roku uzyskano największą wartość ze sprzedaży nieruchomości, która wynosiła blisko 26,7 mln zł. W roku 2018 zbyto 397 nieruchomości Gminy Bytom na łączną kwotę 13 888 tys. zł.

Wykres 42. Struktura zbytych nieruchomości będących własnością Gminy i Skarbu Państwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

W strukturze zbytych w latach 2012-2018 nieruchomości dominujący udział stanowiły nieruchomości lokalowe. Zdecydowanie przeważają tu lokale mieszkalne sprzedawane na rzecz dotychczasowego

najemcy. Najmniejszy udział w badanych latach stanowiły nieruchomości zabudowane. Ich udział mieścił się w przedziale od 0,6% do 8,7%.

Nieruchomości nabyte do gminnego zasobu nieruchomości

W 2018 r. do gminnego zasobu nieruchomości nabyto prawo własności lub użytkowania wieczystego 40 działek położonych na terenie miasta o łącznej powierzchni 24 903 m² za kwotę 1 469,26 tys. zł. Kontrahentami były zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, a zakup nieruchomości do zasobu gminy związany był przede wszystkim z regulacjami stanu terenowo-prawnego nieruchomości lub nabyciem ich pod realizację konkretnej inwestycji.

Tabela 91. Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom

Obręb	Kontrahent	2018 r.		
		Ilość	Powierzchnia działek (w m ²)	Wartość (tys. zł)
Ogółem, w tym:	X	40	24 903	1 483,10
Bytom	os. fiz.	1 ⁽¹⁾	61	6,00
	os. fiz.	1	27	2,45
	os. pr.	2	193	9,65
	os. fiz.	4 ⁽¹⁾	642	118,31
	os. pr.	1	12	1,23
	os. pr.	5	4296	1,54
	os. pr.	1 ⁽¹⁾	167	nieodpłatnie
	os. fiz.	3	4472	501,92
Bobrek	os. pr.	4	2779	71,63
Dąbrowa	os. pr.	1	2810	nieodpłatnie
	os. fiz.	4	1492	58,53
Radzionków	os. pr.	2	818	nieodpłatnie
Stolarzowice	os. fiz.	2	798	84,81
	os. fiz.	1	1939	233,44
Szombierki	os. pr.	1	685	nieodpłatnie
Miechowice	os. pr.	2 ⁽¹⁾	855	nieodpłatnie
	os. pr.	1	1732	239,45
	os. pr.	3	1125	140,30

(1) dotyczy udziału w nieruchomości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

Tabela 92. Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2012-2017

Rok	Ilość nieruchomości	Powierzchnia działek (w m ²)	Wartość (w tys. zł)
Ogółem, w tym:	160	736 484	18 350,3
2012	15	37 123	487,9
2013	18	86 639	964,8
2014	31	368 173	4 451,6
2015	12	21 830	1 733,4
2016	36	103 912	5 008,1
2017	18	93 904	4 235,2
2018	30	24 903	1 469,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

W latach 2012-2018 nabyto 160 nieruchomości o łącznej wartości ok. 18,4 mln zł.

Wydział Obrotu Nieruchomościami nadzorował realizację Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy Bytom, który był realizowany przez Bytomskie Mieszkania oraz referat Spraw Lokalowych w wydziale, który obecnie jest odrębną komórką - Biurem Spraw Lokalowych.

4.4.4. Inne inwestycje w mieście

Na terenie Bytomia w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. wydano łącznie **198 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu**, w tym m.in. dotyczących budowy:

- samodzielnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych przy ul.: Kaczmarczyków, Planeta, Wyszyńskiego, Niepodległości, Partyzantów, Pochylej, Gombrowicza, Korczaka, Trampisza, Podleśnej, Gajowej, Tęczowej, Krzyżowa Góra, Kościuszki, Wiejskiej, Drzewnej, Batalionów Chłopskich;
- zespołów budynków jednorodzinnych przy ul.: Planeta, Adamka, Wiejskiej, Orzegowskiej, Strzelców Bytomskich, Kosynierów, Koksowej;
- budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Adamka;
- budynków handlowo-usługowych przy ul. Narutowicza;
- budynków usługowych przy ul.: Wyzwolenia, Łokietka, św. Cyryla i Metodego, Tuwima;
- garaży przy ul.: Wyzwolenia, Armii Krajowej;
- budynków przemysłowych przy ul.: Kosynierów, Składowej, Krzyżowej, Bernardyńskiej;
- budynków magazynowych przy ul.: Brzezińskiej, Pułaskiego, Kosynierów, Siemianowickiej;
- hali doposażania pojazdów przy ul. Węglowej;
- promenady dla pieszych przy ul. Pszczyńskiej (w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Stworzenie bezpiecznych i przyjemnych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku”);
- nowych sieci uzbrojenia terenu:
 - sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przy ul.: Strzelców Bytomskich, Topolowej, Leśnej, Orzegowskiej, Jagodnik, Narutowicza,
 - sieci gazowej przy ul.: Tęczowej, Trampisza, Radosnej, Blachówka, Kawki, Siemianowickiej, Strzelców Bytomskich, św. Cyryla i Metodego, Osiedle Hutnicze,
 - kanalizacji deszczowej przy ul. Orzegowskiej,
 - linii kablowych przy ul. Brzezińskiej, Narutowicza,
 - sieci ciepłowniczej przy ul.: św. Cyryla i Metodego, Kosynierów, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Pokoju,
 - budowy kanału kablowego od rozdzielni 6 kV KWK „Centrum” do szybu „Staszic”,
 - budowy rurociągów w ramach zadania pn.: „Modernizacja (przebudowa) układu głównego odwadniania KWK Centrum – branża powierzchniowa, etap I”.

Ponadto w 2018 r. wydano **784 decyzji o pozwoleniu na budowę**, z których należy wyszczególnić 247 decyzji na budowę 308 obiektów, dotyczących:

- budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych (samodzielnych) przy ul. Orzegowskiej, Rostkowskiego, Karbowskiej, Północnej, Koksowej, Gajowej, Stolarzowickiej, Batalionów Chłopskich, Nickla, Lazarówka, Wiejskiej, Blachówka, Zielonej, Kawki, Kwiatowej, Towarzyskiej, Granicznej, Wolnego, Strzelców Bytomskich, Rokitnickiej, Drzewnej, Polnej, Gombrowicza, Podleśnej, Tęczowej, Szymkowiaka, Prywatnej, 9-go Maja, Trampisza, Zgody, Lipowej, Łącznej, Fredry, Krzemienia, Żeromskiego, Odrzańskiej, Kościuszki/Krzemienia, Wyszyńskiego, Mieszka I, Stolarzowickiej, Karbowskiej;
- budowy zespołów budynków jednorodzinnych przy ul.: Armii Krajowej, Strzelców Bytomskich, Trampisza, św. Cyryla i Metodego, Polnej;

- budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych o trzech i więcej mieszkaniach przy ul.: Krzyżowej, Szymały, Witczaka, Reptowskiej,
- budowy budynków użyteczności publicznej (budynki handlowo-usługowe) przy ul.: Strzelców Bytomskich, Młodzieżowej, Świętochłowickiej, Ostatniej, Siemianowickiej, Mickiewicza, św. Cyryla i Metodego, Ludowej, Konstytucji, Dalekiej, Frenzla, Krakowskiej, Suchogórskiej, Narutowicza, Wyzwolenia, Zabrzeńskiej, Reptowskiej, Gwareckiej, Wrocławskiej, Łokietka;
- budowy budynków użyteczności publicznej (obiekty kultury fizycznej) przy ul.: Ostatniej; Frycza-Modrzewskiego;
- budowy budynków użyteczności publicznej (budynek ośrodka rehabilitacyjnego dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualno–ruchową) przy ul. Rokitnickiej;
- budowy garaży;
- budowy budynków przemysłowych i magazynowych przy ul.: Węglowej, Bernardyńskiej, Hajdy, Brzezińskiej;
- budowy budynków użyteczności publicznej – budowy węzła przesiadkowego przy pl. Wolskiego;
- przebudowy dróg: ul. Piekarskiej, Pszczyńskiej/Siemianowickiej/Brzezińskiej/Musialika, ul. św. Kingi/Jaronia, ul. Kochanowskiego, ul. Siemianowickiej;
- budowy sieci uzbrojenia terenu dotyczących budowy:
 - sieci wodociągowej przy ul.: Strzelców Bytomskich/Leśnej/Topolowej, Planety, Musioła, Bernardyńskiej, Rokitnickiej, Wrocławskiej, Pod Brzozami, Stawowej/Gwareckiej, Lipowej, Jagodnik,
 - sieci kanalizacyjnej przy ul.: Strzelców Bytomskich/Leśnej/Topolowej, Hajdy, Przy Kopalni, Planety, Musioła, Witczaka,
 - sieci gazowej przy ul.: Hakuby, Reptowskiej, Siemianowickiej, Jaśminowej, Bukowej, Kędzierzyńskiej, Tęczowej, Witczaka, Karbowskiej, Warszawskiej, Rokitnickiej, Wrocławskiej/Konstytucji, Siemianowickiej, Galmanowej, św. Cyryla i Metodego, Blachówka, Radosnej, Towarzyskiej, Pogodnej, Kościuszki, Kawki, Sportowej, Strzelców Bytomskich,
 - sieci energetycznej przy ul.: Pułaskiego, Murarskiej/Koziółka/Kościelnej, Racjonalizatorów, Kwietniewskiego/Piekarskiej, Pogoda,
 - sieci ciepłej przy ul.: Braci Śniadeckich, Pułaskiego, Frenzla, Romanowskiego, św. Cyryla i Metodego, K. Miarki, Cegielnianej, Fałata al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

4.4.5. Obsługa inwestorów i oferty inwestycyjne

Gmina Bytom podejmuje szereg starań celem nakłonienia inwestorów do wnoszenia kapitału na terenie Bytomia. Realizowanie tego zadania jest konsekwencją polityki miasta, ukierunkowanej na pozyskanie partnerów gospodarczych, jak również wspieranie istniejących podmiotów gospodarczych oraz podjęcie stałej współpracy gospodarczej z naszym miastem.

Instrumentami realizującymi tą politykę są m.in.:

- **Biuro Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy** – to miejsce, w którym pracownicy przygotowują kompleksową informację o planach zagospodarowania przestrzennego, bazie terenów inwestycyjnych znajdujących się w zasobach gminy, o ich obecnym stanie i sposobie wykorzystania. Biuro jest ułatwieniem dla przedsiębiorców. Informacje zdobywają oni w jednym punkcie. Pracownicy tej jednostki ułatwiają potencjalnym inwestorom konsultacje z pracownikami innych wydziałów, tak aby klient nie musiał odwiedzać każdego z osobna. W 2018 r. Biuro Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy udzieliło informacji **38** inwestorom poszukującym terenów pod swoje inwestycje lub przedsiębiorcom planującym poszerzenie

działalności na terenie Bytomia oraz **46** przedsiębiorcom w trakcie przygotowanych spotkań informacyjnych. Największe zainteresowanie, niezmiennie wzbudzały tereny Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zlokalizowane w Bytomiu.

- **Portal dla Inwestora wraz z Przewodnikiem dla Inwestora** – to aplikacja znajdująca się na www.bytom.pl, która zawiera informacje o Bytomiu, aktualności gospodarcze, a także informacje o przetargach na nieruchomości. Są tam też zawarte informacje o Bytomskiej Strefie Aktywności Gospodarczej i Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, regulaminy i korzyści inwestycyjne oraz opisane procedury związane z procesem inwestycyjnym (włącznie z dokumentami/formularzami do pobrania). Istotnym elementem tej aplikacji są wyszukiwarki. Za ich pomocą inwestor może uzyskać zestawienie ofert inwestycyjnych, nieruchomości do zbycia, czy wyszukać obszary miasta objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Portal umożliwia również wyszukiwanie nieruchomości wg własnych kryteriów przydatności inwestycyjnej (np. odległość od węzła autostrady, wydanych w pobliżu pozwoleń na budowę, obowiązujących lub będących w przygotowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, czy informacji o terenach górniczych). Dzięki połączeniu aplikacji z planem miasta wyniki wyszukiwania można przeglądać na mapie.
- **Katalog ofert inwestycyjnych** – w skład którego wchodzi nieruchomości gminne przeznaczone m.in. pod działalność produkcyjną i usługową, budownictwo mieszkaniowe, budowę hoteli. W skład katalogu ofert w 2018 roku wchodziło **19 nieruchomości**, w tym **15 nieruchomości gruntowych** i **4 zabudowane**. Według stanu na dzień 31.12.2018r. pośród nich znalazły się:

Nieruchomości gruntowe:

- **ul. Świętochłowicka** – nieruchomość gruntowa, położona w dzielnicy Łagiewniki, bezpośrednio przy ul. Świętochłowickiej. Kształt działki wydłużony, zbliżony do trapezu. Teren płaski, porośnięty licznymi drzewami. Na tym obszarze istnieje możliwość lokalizacji zabudowy usługowej oraz związanej z drobną wytwórczością. Powierzchnia nieruchomości: 0,28 ha.
- **ul. Mickiewicza – ul. Północna** – nieruchomość gruntowa, o nieregularnym kształcie. Teren przeznaczony jest pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz usługowo-mieszkaniową. Powierzchnia nieruchomości: 0,69 ha.
- **ul. Krzyżowa** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana, o regularnym kształcie zbliżonym do prostokąta. Teren jest płaski, porośnięty trawą, drzewami i krzewami. Przedmiotowy teren przeznaczony jest częściowo pod drogę oraz w przeważającej części pod zabudowę usług komercyjnych. Powierzchnia nieruchomości: 0,32 ha.
- **Al. Nowaka-Jeziorańskiego – Węglowa (I)** - nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Dla przedmiotowego terenu brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przedmiotowy teren oznaczony jest jako tereny zieleni pozostałej. Powierzchnia nieruchomości: 4,28 ha.
- **ul. Elektrownia – Racjonalizatorów** – nieruchomość o nieregularnym kształcie, gruntowa, niezabudowana, położona w bezpośrednim sąsiedztwie DK 88 oraz Obwodnicy Bytomia, w odległości ok. 4 km od węzła Bytom autostrady A1. Teren przeznaczony jest pod działalność usługowo-produkcyjną, składy i magazyny. Skomunikowanie terenu od ulicy Elektrownia i Racjonalizatorów. Powierzchnia nieruchomości to 23,7 ha.
- **ul. Hakuby – Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna** - teren po byłej KWK Powstańców Śląskich znajdujący się w granicach Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, nieruchomość gruntowa, niezabudowana, zlokalizowana na terenie poprzemysłowym, w kształcie wielokąta. Na tym terenie istnieje możliwość lokalizacji obiektów produkcyjnych, magazynowych i logistycznych. Aktualna powierzchnia niesprzedanych nieruchomości to 12,82 ha.

- **ul. Zabrzańska** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana, zlokalizowana w dzielnicy Szombierki, oddalona od ścisłego centrum miasta o ok. 2 km. Teren o nieregularnym i wydłużonym kształcie, zróżnicowany wysokościowo, porośnięty trawami, krzewami i licznymi drzewami. Centralną część działki stanowi skarpa o dużym nachyleniu. Teren przeznaczony jest pod zabudowę usługową, a w zachodniej części pod zielenie urządzone. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,47 ha.
- **Al. Nowaka-Jeziorańskiego – Węglowa (II)** - nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Skomunikowanie terenu z drogą publiczną należy przewidzieć od ulicy Węglowej. Dla przedmiotowego terenu brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przedmiotowy teren oznaczony jest jako tereny zieleni pozostałej. Powierzchnia nieruchomości: 3,29 ha.
- **ul. Piekarska** – nieruchomość gruntowa, znacznie zadrzewiona i porośnięta zielenią nie urządzone, obrys granic działki tworzy dość regularny kształt. Teren, na którym usytuowana jest działka jest zróżnicowany wysokościowo wzdłuż zachodniej granicy. Bezpośrednie sąsiedztwo stanowią tereny cmentarza, zabudowa usługowo – produkcyjna, w dalszej odległości zabudowa mieszkaniowa. Na tym terenie możliwa jest budowa obiektów usługowych, produkcyjnych. Powierzchnia nieruchomości: 0,49 ha.
- **ul. Ostatnia** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Skomunikowanie terenu do ul. Ostatniej. Teren jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Powierzchnia nieruchomości: 10,87 ha.
- **ul. Kolonia Zgorzelec** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Skomunikowanie do ul. Ostatniej poprzez działkę nr 1410/85. Działka nr 1399/85 wpisana do rejestru zabytków pod nr A/1553/94 decyzją z dnia 28.02.1994 r. Nieruchomość położona w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla robotniczego Kolonia Zgorzelec (zespół urbanistyczno - architektoniczny dawnej koloni hutniczej przy Hucie Zygmunt). Teren przeznaczony jest do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Powierzchnia nieruchomości: 1,19 ha.
- **ul. Hakuby** – Nieruchomość gruntowa, niezabudowana, położona na terenie dawnej KWK "Powstańców Śląskich". Skomunikowanie działek przez ul. Hakuby do ul. Dąbrowa Miejska. Powierzchnia nieruchomości: 0,84 ha.
- **ul. Kolonia Azotów** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana, brak bezpośredniego dostępu do drogi publicznej, szczegółowe warunki skomunikowania zostaną określone przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu, odrębnym postępowaniem, po przedłożeniu koncepcji zagospodarowania nieruchomości. Przez działkę 765/5 przebiega Rów Miechowski, gdzie zlokalizowana jest jego część zarurowana – kolektor DN 2000 beton. Na działce 765/5, zgodnie z wydaną decyzją Prezydenta Miasta Bytomia, prowadzony był odzysk odpadów poza instalacjami i urządzeniami poprzez wypełnienie terenów niekorzystnie przekształconych oraz utwardzanie powierzchni terenu, z wykorzystaniem odpadów innych niż niebezpieczne. Powierzchnia nieruchomości: 8,83 ha.
- **ul. Konstytucji 1a, 1b, 1c, 3b, 3c** - nieruchomość gruntowa niezagospodarowana, znajdują się na niej pozostałości zabudowy budynku gospodarczego i warsztatowo – administracyjnego. Infrastruktura techniczna tj. sieć wodociągowa, kanalizacyjna, elektroenergetyczna i gazowa znajduje się w ul. Konstytucji i ul. Niemcewicza. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części obszaru Bobrka, nieruchomość położona jest na terenie usług oświaty. Powierzchnia nieruchomości: 2,10 ha.
- **ul. Krzyżowa – Chorzowska** - nieruchomość niezabudowana, niezagospodarowana, położona u zbiegu ulic Krzyżowej i Chorzowskiej. Nieruchomość położona na terenie dla którego brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powierzchnia nieruchomości: 3,5 ha

Nieruchomości zabudowane:

- **ul. Piłsudskiego 63** – nieruchomość zabudowana o charakterze mieszkalno-usługowym, frontowy, czterokondygnacyjny, podpiwniczony. Powierzchnia użytkowa budynku 742 m², 3 lokale użytkowe, 6 lokali mieszkalnych. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego śródmieścia – plan Rewitalizacji i Rozwoju Śródmieścia „ReRoś” przedmiotowy budynek położony jest w kwartale 43 MU – teren zabudowy mieszkaniowo – usługowej. Powierzchnia nieruchomości: 0,07 ha.
- **ul. Orzegowska 82** – nieruchomość gruntowa, zabudowana budynkiem trzykondygnacyjnym, podpiwniczonym. Teren przeznaczony na usługi z zakresu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług oraz teren zieleni urządzonej i usług sportu i rekreacji. Powierzchnia nieruchomości wynosi 1,79 ha.
- **ul. Prusa 31 A** – nieruchomość gruntowa, Nieruchomość zabudowana budynkiem pralni o powierzchni 524 m², położona na terenie kompleksu Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu. Budynek wolnostojący, posiadający jedną kondygnację nadziemną i jedną podziemną, wykonany w technologii tradycyjnej. Stropodach stanowi płyta żelbetowa, pokryty papą na lepiku. Stolarka okienna drewniana. Dla nieruchomości zostanie ustanowione ograniczone prawo rzeczowe - odpłatna służebność przejazdu i przejścia przez działkę nr 234/44 położoną przy ul. Żeromskiego 7. Powierzchnia nieruchomości wynosi 0,08 ha.
- **ul. Konstytucji 123 A,B,C** - nieruchomość zabudowana trzema budynkami, które wyłączone są z użytkowania. Budynek przy ul. Konstytucji 123A niepodpiwniczony, dwukondygnacyjny, z nieużytkowym poddaszem. W części południowej budynku znajduje się obniżona kondygnacja – suterena przechodząca poza obrys głównej bryły budynku. Obiekt przy ul. Konstytucji 123B jest w części podpiwniczony, posiada dwie kondygnacje naziemne i nie użytkowane poddasze oraz parterową przybudówkę od strony zachodniej. Oba budynki wybudowane w technologii tradycyjnej, murowanej, stropy drewniane, dachy dwu spadowe, kryte dachówką. Budynek przy ul. Konstytucji 123C jest trzykondygnacyjny, podpiwniczony, wolnostojący, wykonany w technologii tradycyjnej murowanej. Dach drewniany, kryty dachówką. Nieruchomość położona w granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia na terenie obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej.

Bytomska Baza Nieruchomości to wirtualny katalog terenów należących do osób fizycznych, prawnych, a także innych jednostek organizacyjnych, które posiadają nieruchomości gruntowe, hale produkcyjno-magazynowe oraz budynki biurowe zlokalizowane w granicach administracyjnych Gminy Bytom i zamierzają je sprzedawać, oddać w użytkowanie wieczyste lub wydzierżawić. Nieruchomości takie, w przypadku spełnienia kryteriów określonych w regulaminie BBN na prośbę właściciela zostają zamieszczona na stronie Urzędu Miejskiego w Bytomiu bezpłatnie. W 2018 r. Bytomska Baza Nieruchomości zawierała **18 nieruchomości**. Według stanu na dzień 31.12.2018 r. pośród nich znalazły się:

- **ul. Składowa 30** – nieruchomość zabudowana halą produkcyjno-magazynową o powierzchni użytkowej 800 m² oraz obiektem biurowo-usługowym o powierzchni 80 m². Stan techniczny budynków średni. Teren przeznaczony jest do zabudowy usługowej, technicznej i komunikacyjnej. Powierzchnia działki to 2272 m², Właściciel – Gmina, użytkowanie wieczyste – osoba fizyczna.
- **ul. Św. Elżbiety Bytom-Bobrek** – nieruchomość gruntowa niezabudowana, kształt nieregularny, zbliżony do trapezu, częściowo zadrzewiona, w południowej części droga o nawierzchni kamienno-żwirowej. Obecnie nie użytkowana gospodarczo. Obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – 06 PU i 07 PU. Powierzchnia to 11 695m². Właściciel - Skarb Państwa, Prawo wieczystego użytkowania - Węgłokoks Kraj Sp. z o.o.
- **ul. Adamka** – Nieruchomość w kształcie czworokąta z dwoma bokami dłuższymi i dwoma krótszymi. Topografia terenu – teren płaski, porośnięty trawą, krzewami i pojedynczymi

drzewami. Działka niezabudowana, obecne użytkowanie – niezagospodarowane tereny zielone. Nieruchomość położona blisko DK 79 dzięki temu jest dobrze skomunikowana z miastem i regionem. Otoczenie: cmentarz, niezagospodarowane tereny zielone, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Powierzchnia nieruchomości 4340 m². Właściciel - 3S Data Center SA.

- **ul. Pułaskiego 49** – Budynek czterokondygnacyjny, ogrodzony, 12 miejsc parkingowych. Powierzchnia użytkowa – 2 175,24 m². Powierzchnia magazynowa - 750 m² - na 3 kondygnacjach z własną rampą. Stan techniczny budynku bardzo dobry. Powierzchnia nieruchomości 1 906 m². Właściciel - Budynek własnością Dom Invest Sp. z o.o.
- **ul. Wrocławska 58** – Dwa budynki o powierzchni 855,94 m² i 235,94 m². Budynek frontowy posiada 4 kondygnacje, budynek tylny – 2. Budynki willowe w stylu neoklasycznym, rok budowy 1900-1902. Stan techniczny bardzo dobry. Powierzchnia nieruchomości 990 m². Właściciel - Dom Invest Sp. z o.o.
- **ul. Chorzowska 2/Katowicka 72** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Teren równy, o nieregularnym kształcie położony w odległości 0,5 km od Rynku, 3 km od węzła autostrady A1, 1 km od dworca PKP. Teren przeznaczony jest pod funkcję mieszkaniowo-usługową. Powierzchnia nieruchomości to 0,3 ha. Właściciel – osoba prywatna.
- **ul. Moniuszki 22** – czteropiętrowa kamienica znajdująca się w ścisłym centrum Bytomia, po generalnym remoncie w 2014 r. Budynek przeznaczony jest pod wynajem powierzchni biurowych. Powierzchnia nieruchomości to 0,13 ha. Właściciel – Inwestor HM Sp. z o.o.
- **ul. Strzelców Bytomskich 127** – nieruchomość w kształcie wielokąta nieforemnego, teren płaski do zabudowy usług produkcyjnych. Obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – 1UP, 2UP. Obecne użytkowanie – baza sprzętowo-magazynowo-warsztatowa. Powierzchnia nieruchomości to 23 ha. Właściciel – Kopex S.A. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2016 r. obszar przy ul. Strzelców Bytomskich został włączony w granice terenu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- **ul. Wrocławska 32/34** – nieruchomość zabudowana budynkami produkcyjno-biurowymi, zlokalizowana w centrum miasta. Otoczenie stanowi zabudowa zwarta. Plac parkingowy wewnątrz lokalizacji. Teren przeznaczony jest pod wytwórczość, usługi, składy i budownictwo oraz zabudowę mieszkaniowo-usługową. Powierzchnia nieruchomości to 0,37 ha. Właściciel – Skarb Państwa – użytkownik wieczysty – Bytom Square.
- **ul. Świętej Elżbiety** – nieruchomość częściowo zabudowana. Teren równy, o regularnym kształcie. Nieruchomość przeznaczona do zabudowy usług komercyjnych. Powierzchnia nieruchomości to 1,6 ha. Właściciel – MIFAMA OPA CARBO.
- **ul. Strzelców Bytomskich** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana. Teren równy, przygotowany do realizacji inwestycji o regularnym kształcie. Otoczenie nieruchomości to Centrum Handlowe M1, autostrada A1, w pobliżu przystanki komunikacji publicznej (tramwaj, autobus, pociąg). Teren przeznaczony jest pod zabudowę usługową, w tym obiekty handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², obiekty produkcyjne, magazyny i składy, centra logistyczne. Powierzchnia nieruchomości to 25 ha. Właściciel – Mostostal Zabrze.
- **ul. Dąbrowa Miejska i ul. Przy Kopalni Bytom** – nieruchomość gruntowa, niezabudowana, teren jest zadrzewiony i zakrzewiony. W tym obszarze istnieje możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej. Powierzchnia nieruchomości to 1,25 ha. Właściciel – Kompania Węglowa S.A.
- **ul. Szyby Rycerskie** – nieruchomość zabudowana, o nieregularnym kształcie. Na terenie nieruchomości znajduje się kompleks obiektów przemysłowych. Dojazd do nieruchomości od ul. Łagiewnickiej, Szyby Rycerskie. Nieruchomość przeznaczona jest pod zabudowę usługowo-produkcyjną. Teren przeznaczony jest pod zabudowę produkcyjną. Powierzchnia nieruchomości to 3,7 ha. Właściciel – Conbelts Bytom. S.A. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2016 r. obszar przy ul. Szyby Rycerskie został włączony w granice terenu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- **ul. Szyby Rycerskie 4 (I)** – nieruchomość stanowią dwa połączone pola obsługiwane łącznie przez trzy suwnice o udźwigu od 8T do 12,5T. Teren przeznaczony jest pod zabudowę

produkcyjną. Powierzchnia nieruchomości to 0,9 ha. Właściciel – Conbelts Bytom S.A. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2016 r. obszar przy ul. Szyby Rycerskie 4 (I) został włączony w granice terenu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

- **ul. Szyby Rycerskie 4 (II)** – nieruchomość zabudowana budynkiem o charakterze magazynowo-produkcyjnym, położona jest w Bytomiu w dzielnicy Łagiewniki. Powierzchnia nieruchomości to 1,4 ha. Właściciel – Conbelts Bytom. S.A. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2016 r. obszar przy ul. Szyby Rycerskie 4 (II) został włączony w granice terenu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- **ul. Dworska** (nr 3583/3) – nieruchomość gruntowa, niezabudowana w kształcie zbliżonym do trapezu. Teren równy ze spadem w kierunku ulicy Dworskiej. W najbliższym otoczeniu nieruchomości znajdują się: autostrada A1, Al. Jana Nowaka – Jeziorańskiego, bytomski odcinek obwodnicy, ogródki działkowe oraz tereny niezagospodarowane. Teren przeznaczony jest pod zabudowę usługową, teren zieleni urządzonej oraz drogi klasy zbiorczej. Powierzchnia nieruchomości to 1,1 ha. Właściciel – osoba prywatna.
- **ul. Dworska** (nr 2377/3) – nieruchomość gruntowa, niezabudowana w kształcie wielokąta. Teren równy ze spadem w kierunku ulicy Dworskiej. W najbliższym otoczeniu nieruchomości znajdują się: autostrada A1, Al. Jana Nowaka - Jeziorańskiego – bytomski odcinek obwodnicy, ogródki działkowe oraz tereny niezagospodarowane. Teren przeznaczony jest pod zabudowę usługową. Powierzchnia nieruchomości to 1,1 ha. Właściciel – osoba prywatna.
- **ul. Dworska 5** – nieruchomość niezabudowana, o nieregularnym kształcie. Dojazd do nieruchomości od ul. Dworskiej. Część działki 4501/85 oraz część działki 3623/82 przeznaczone są pod zabudowę usługowo-mieszkaniową, wschodnie części powyższych działek przeznaczone są pod drogi klasy zbiorczej. Zachodnia część działek 3623/82 raz 4516/86 przeznaczona jest pod zabudowę usługowo-mieszkaniową oraz tereny wód powierzchniowych. Powierzchnia nieruchomości to 1,3 ha. Właściciel – osoba prywatna.

Gmina Bytom w 2018 r. podejmowała działania promocyjne ofert inwestycyjnych miasta poprzez:

- zamieszczenie ofert inwestycyjnych na stronach internetowych zajmujących się promocją terenów inwestycyjnych tj.:
 - Portal miejski www.bytom.pl,
 - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego www.invest-in-silesia.pl,
 - Polska Agencja Informacji i Handlu www.paih.gov.pl,
 - Regionalne Centrum Obsługi Inwestora www.rcoi.pl,
 - Śląskie Centrum Obsługi Inwestora www.invest.slaskie.pl;
- podejmowanie działań promujących tereny inwestycyjne Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przy ul. Strzelców Bytomskich, poszukiwanie nowych inwestorów w Polsce i zagranicą m.in. poprzez korespondencje e-mail oraz drogą listową;
- dystrybucję ofert w wersji wydrukowanej oraz w wersji elektronicznej zainteresowanym inwestorom;
- zorganizowanie spotkania w Urzędzie Miasta Bytomia dla MiŚP na temat Funduszy Europejskich przy współudziale Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Katowicach oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020;
- współorganizację z Politechniką Śląską Konkursu „Koncepcje Urbanistyczne Obszarów pod zabudowę mieszkaniową zaliczonych do obszaru rewitalizacji w Bytomiu, na przykładzie wybranych obszarów”;
- zrealizowanie filmu promocyjnego skierowanego do inwestorów „Invest In Bytom” promującego tereny inwestycyjne gminy, walory i rozwój gospodarczy naszego miasta oraz największe inwestycje zrealizowane w ostatnich latach w Bytomiu;
- aktualizowanie „Przewodnika dla inwestora” oraz umieszczanie na stronie www.bytom.pl;
- prowadzenie profilu Invest In Bytom w serwisie społecznościowym Facebook;

- udział w konferencji w ramach Europejskich Dni Pracodawców – „PUP Partnerem Bytomskiego Przedsiębiorcy”;
- udział w VIII Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw / VIII edycja Programu „Samorząd, który wspiera MŚP” – uzyskanie tytułu i certyfikatu „Samorząd, który wspiera MŚP”;
- udział w VI Kongresie Nowoczesnej Gospodarki, w ramach którego Miasto Bytom otrzymało tytuł: „Samorząd Przyjazny Firmom 2017”;
- współpracę z Bytomską Izbą Przemysłowo-Handlową w zakresie organizacji Seminarium Gospodarczego dla MŚP;
- udział w konferencji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii „Prawo do przedsiębiorczości-małe firmy wielkie zmiany”;
- udział w Konferencji BIPH i Banku Santander - „Gospodarka Polska, jak daleko zajedziemy na 5 biegu”;
- przygotowanie treści informatora – „Co przedsiębiorca powinien wiedzieć o rewitalizacji”;
- udział w Targach Nieruchomości i Forum Inwestycji Mieszkaniowych i Nieruchomości – Bytomski Model Dostępnego Mieszkalnictwa;
- udział w warsztatach dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego „Standardy obsługi inwestorów dla gmin według zasad Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu”;
- współpracę ze Śląskim Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera w zakresie działań promujących tereny inwestycyjne przy ul. Elektrownia i Racjonalizatorów oraz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przy ul. Hakuby.

4.5. Wybrane spółki oraz instytucje otoczenia biznesu

4.5.1. Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

W 2012 r. uchwałą numer XXVI/396/12 Rada Miejska w Bytomiu wyraziła wolę włączenia w granice Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) prawie 18 hektarowego terenu po byłej KWK Powstańców Śląskich położonego przy ul. Hakuby. 31 maja 2014 r. teren o powierzchni 17,4 ha, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów został włączony do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Gliwickiej. 5 listopada 2015 r. miasto Bytom oddało do użytku potencjalnych inwestorów w pełni uzbrojony teren po KWK Powstańców Śląskich w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Inwestycja kosztowała ponad 21 milionów zł. 5,5 mln zapewniło miasto, a reszta – 15,7 mln pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL na lata 2007-2013.

Z włączeniem terenów do KSSE miasto wiąże spore nadzieje. To przede wszystkim szansa na nowe miejsca pracy i większe wpływy do budżetu z podatków. Przedsiębiorcom działającym w strefie przysługują preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Strefą zarządza spółka Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. z siedzibą w Katowicach.

Zdjęcie 17. Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna – ul. Hakuby

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Zdjęcie 18. Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna – ul. Hakuby

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

21 marca 2017 r. została zawarta umowa sprzedaży nieruchomości przez Gminę Bytom na rzecz Spółki **EPCO Polska Sp. z o. o.**, która zaplanowała budowę hali produkcyjno-magazynowej wraz z zapleczem socjalno-biurowym. Belgijska firma EPCO jest jedną z trzech największych firm na świecie zajmującą się produkcją paneli i bram garażowych. EPCO Polska Sp. z o.o. to nowy inwestor i jednocześnie pierwszy przedsiębiorca, który zainwestował swój kapitał na terenie bytomskiej Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przy ul. Strzelców Bytomskich. Inwestycja została oddana 11 października 2018 roku do użytku. Powstała na działce o powierzchni ponad 2 ha, którą belgijskiej firmie za niemal 2 mln zł sprzedała gmina Bytom. Prace budowlane rozpoczęły się w kwietniu 2017 r. Zakres inwestycji został zrealizowany w niecały rok. Na tym terenie powstała nie tylko hala produkcyjno-magazynowa wraz z częścią socjalną i biurową o łącznej pow. ok. 5500 m², ale także parkingi oraz drogi dojazdowe.

30 grudnia 2016 r. Konsorcjum Spółek Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji i Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zakupiło działkę na terenie KSSE na realizację inwestycji, której przedmiotem jest budowa hali produkcyjno – magazynowej wraz z zapleczem socjalno-biurowym.

W Bytomiu są również inne nieruchomości włączone w granice KSSE S.A. Pierwsza z nich to nieruchomość spółki **3S Factory** z siedzibą w Katowicach, która już od 2011 r. jest wpisana w granice specjalnej strefy ekonomicznej. Na jej włączenie w obszar KSSE, zgodnie z ustawą o specjalnych strefach ekonomicznych, musieli wyrazić zgodę bytomscy radni.

W ślad za 3S Factory, poszły również spółki: **Conbelts Bytom S.A.** oraz **Kopex S.A.** W maju oraz w czerwcu 2015 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na włączenie do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej terenów należących do ww. spółek. W lipcu 2015 r. KSSE S.A. złożyła wnioski do Ministerstwa Gospodarki o włączenie powyższych nieruchomości w granice Specjalnej Strefy Ekonomicznej, następnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia **16 grudnia 2016 r.** tereny obu spółek zostały wpisane w granice terenu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

4.5.2. Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej

Uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XV/201/13 z późn. zm., z dnia 27 maja 2013 r., została powołana Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej (BSAG).

Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej ma na celu ożywienie gospodarcze terenów obecnie niezagospodarowanych oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta poprzez:

- zwiększenie możliwości zagospodarowania obszarów BSAG przez stworzenie sprzyjających warunków do lokowania nowych inwestycji,
- powstanie nowych miejsc pracy i nowych form działalności gospodarczej,
- wyprowadzenie poza Śródmieście funkcji produkcyjnej i usługowej, będących dużym generatorem,
- ruchu i co z tym związane, poprawę jakości życia mieszkańców.

Silnym argumentem przemawiającym za inwestowaniem w tej strefie jest przygotowanie działek inwestycyjnych pod względem geodezyjnym i prawnym oraz wsparcie prawno-administracyjne ze strony władz miasta. Dodatkowym bonusem są atrakcyjne stawki dzierżawy i ulgi podatkowe związane z podjęciem inwestycji na terenie Bytomia na zasadach określonych w odrębnych uchwałach.

Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej obejmuje 4 obszary o łącznej powierzchni 82.668 m², w tym:

Obszar I położony przy ulicy Hajdy, na obrzeżu strefy śródmiejskiej, około 3 km od centrum Bytomia, w bliskiej odległości od bytomskiego odcinka obwodnicy oraz przy autostradzie A1. Teren skomunikowany do ulicy Hajdy. Teren jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i może zostać przeznaczony pod działalność w zakresie produkcji, usług, składowania i magazynowania, z wyłączeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². W najbliższym otoczeniu nieruchomości znajdują się ogródki działkowe, zakłady usługowe, nieużytki i tereny zadrzewione. Powierzchnia nieruchomości – 21.898 m². Właściciel – Gmina Bytom.

Obszar II położony na obrzeżu strefy śródmiejskiej, około 3 km od centrum Bytomia, pomiędzy ulicą Hajdy oraz bytomskim odcinkiem al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego oraz autostrady A1. Teren płaski o nieregularnym kształcie. Teren skomunikowany do ulicy Hajdy. W najbliższym otoczeniu nieruchomości znajdują się ogródki działkowe, zakłady usługowe, nieużytki i tereny zadrzewione. Teren jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i przeznaczony jest pod działalność w zakresie produkcji, usług, składowania i magazynowania, z wyłączeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Powierzchnia nieruchomości - 28.115 m². Właściciel – Gmina Bytom.

Obszar III położony przy ulicy Łagiewnickiej i Kilara oraz Dojazd. Skomunikowanie terenu od ul. Dojazd lub ul. Kilara. Nieruchomość znajduje się poza terenem górniczym. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego teren przeznaczony jest pod:

- a) zabudowę usługową (handel wielkopowierzchniowy, sport, produkcja nowoczesnych technologii, kultura, usługi publiczne) – działki nr 7871/605, 8287/605, 8288/605 i część wschodnia działki 8019/633;
- b) usługi publiczne, tj. administracja, biura, banki, szkolnictwo, dopuszczone są inne usługi zintegrowane z funkcją podstawową terenu (część północno – zachodnia działki 8019/633).

Powierzchnia nieruchomości - 23.340 m². Właściciel – Skarb Państwa, użytkowanie wieczyste – Gmina Bytom.

Obszar IV położony przy ul. Dworskiej, skomunikowanie przedmiotowego terenu od ul. Dworskiej. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego teren jest przeznaczony pod budowę obiektów usługowych, produkcyjnych oraz składów i magazynów. Powierzchnia: 9.315 m². Właściciel – Gmina Bytom.

Zdjęcie 19. BSAG – ul. Wawrzyńca Hajdy

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Zdjęcie 20. BSAG – ul. Wawrzyńca Hajdy

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Zdjęcie 21. BSAG – ul. Wojciecha Kilara

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Zdjęcie 22. BSAG – ul. Dworska

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

4.5.3. Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o. o. (BARI) powołana została na podstawie uchwały nr XII/156/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 marca 2013 r. oraz na podstawie Aktu Założycielskiego Spółki z dnia 20 maja 2013 r. Zgodnie z Aktem Założycielskim celem Spółki jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej poprzez tworzenie warunków aktywizacji gospodarczej, przyciąganie inwestycji kreujących nowe miejsca pracy, promocję miasta, oraz prowadzenie innej działalności ważnej dla rozwoju Bytomia. W szczególności działalność Spółki skupiona powinna być na:

- 1) ułatwianiu i optymalizowaniu procesu inwestycyjnego;
- 2) pozyskiwaniu inwestorów i promocji gospodarczej miasta;
- 3) popieraniu małej przedsiębiorczości i firm rozpoczynających swoją działalność w Bytomiu poprzez wsparcie prawne i informacyjne przedsiębiorców (utworzenie inkubatora przedsiębiorczości);
- 4) tworzeniu funduszy wspierających przedsiębiorczość.

W roku 2018 w spółce miała miejsce kontrola Najwyższej Izby Kontroli (NIK) obejmująca okres 2013-2017. W wystąpieniu pokontrolnym NIK wykazała szereg nieprawidłowości w działaniu spółki BARI w tym okresie, polegających m.in. na skoncentrowaniu się głównie na świadczeniu usług promocyjnych i doradczych dla innych podmiotów, w tym prywatnych, a nie na rzecz samorządu terytorialnego, a także zwróciła uwagę na złą sytuację finansową spółki, która od początku swojej działalności notuje straty.

I tak w roku 2013 strata wyniosła 287,6 tys. zł, w 2014 – 304,2 tys. zł, 2015 – 318,1 tys. zł, w 2016 329,1 tys. zł, w 2017 535,3 tys. zł i według wstępnego bilansu za 2018 rok – 437,7 tys. zł. Ogółem od początku swojej działalności strata spółki wynosi 2,2 mln zł.

29 października 2018 roku otwarto Bytomskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości przy Rynku 19, gdzie uzyskać można pomoc z zakresu dotacji unijnych. Centrum prowadzone jest przez pracowników Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji.

19 grudnia 2018 roku Zgromadzenie Wspólników Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. powołało nową Radę Nadzorczą Spółki. W skład Rady Nadzorczej weszli: Janusz Mitręga (przewodniczący), Agnieszka Janik oraz Bartłomiej Gabryś. Nowa Rada Nadzorcza w miejsce dotychczasowego zarządu składającego się z dwóch osób powołała na stanowisko prezesa Stanisława Kormana.

W 2018 roku Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji realizowała kilka projektów finansowanych z Unii Europejskiej.

Realizacja projektów wynikających z podpisanych umów o dofinansowanie zawierała wiele błędów i uchybień. Zastrzeżenia dotyczą m.in. nieterminowości składanych wniosków oraz zagrożenia osiągnięcia zakładanych wskaźników, co skutkowało może brakiem możliwości wykorzystania pełnej kwoty kosztów pośrednich. Po dokonaniu analizy dokumentacji aplikacyjnej pod kątem założeń projektu, określonej grupy docelowej, zdiagnozowanych problemów oraz założonych wskaźników produktu i rezultatu, Zarząd spółki podjął decyzję o rezygnacji z podpisywania umowy o dofinansowanie projektu „**Metamorfozy Mieszkańców DPS Bytom**” oraz o rozwiązaniu umowy na dofinansowanie projektu „**Bytomscy Transformersi – strażnicy kapitału społecznego I**”. Powyższe decyzje zostały podjęte z uwagi na fakt błędnej diagnozy problemów i założenia bardzo trudnych, a wręcz niemożliwych do osiągnięcia wskaźników w obydwu projektach. Z kolei przyjęcie błędnych założeń rzeczowo-finansowych i stwierdzenie braków w dokumentacji technicznej skutkowało odstępniem od realizacji projektu „**Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej**”, którego wartość dofinansowania wynosiła 13.599.060,00 zł. Projekt ten jest komplementarny do planowanego przez Gminę projektu „Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnoląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu”. Planowane jest przeniesienie przypadającego na ten projekt dofinansowania na inne projekty realizowane przez Gminę Bytom. Analiza realizowanych i planowanych do realizacji projektów wykazała ich dużą zbieżność z projektami realizowanymi przez miejskie jednostki: PUP, MOPR, CIS, KIS. Projekty te skierowane są do tej samej grupy docelowej odbiorców, co przy ograniczonej liczbie potencjalnych beneficjentów, osiągnięcie przez BARI wskaźników oraz prawidłowa realizacja i rozliczenie projektów jest wątpliwe.

Spółka nie realizuje większości celów, dla których została powołana. Mając na uwadze dbałość o finanse publiczne związane z dopłatami jakie Gmina Bytom musi ponosić w związku z funkcjonowaniem BARI, a także prawidłową realizację projektów i osiągnięcie zakładanych wskaźników, zasadnym wydaje się podjęcie decyzji dotyczącej likwidacji spółki, przy możliwym przekazaniu realizacji projektów partnerom, którzy posiadając doświadczony personel znajdują się jednocześnie w lepszej sytuacji finansowej i kadrowej. Zaznaczyć należy, że postawienie spółki w stan likwidacji przy dalszej realizacji projektów w żaden sposób nie przyczyni się do ograniczenia oferty wsparcia w obszarach rynku pracy i wykluczenia społecznego dla mieszkańców Bytomia.

4.5.4. BIPH - Bytomska Izba Przemysłowo – Handlowa

Bytomska Izba Przemysłowo Handlowa to stowarzyszenie podmiotów gospodarczych z terenu Bytomia i od pewnego czasu Radzionkowa oraz Zabrze, działające na rzecz samorządu gospodarczego od 1995 roku. Celem działalności BIPH jest integracja środowiska przedsiębiorców, reprezentowanie ich interesów przed organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i samorządowej. W swej działalności również stawia na kojarzenie partnerów handlowych, przekazywanie informacji gospodarczych, organizowanie szkoleń i seminarium oraz wiele innych działań skierowanych do przedsiębiorców.

W dniu 22 lutego 2018 r. odbyło się II Seminarium Gospodarcze MŚP, na którym poruszone zostały zagadnienia z rewitalizacji miasta, ważne dla przedsiębiorców zmiany w przepisach podatkowych oraz omówiona została Konstytucja Biznesu.

Bytomska Izba Przemysłowo Handlowa swój udział miała również w Targach Pracy organizowanych w kwietniu przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu. Ponadto w kwietniu odbył się Kongres MŚP w Tarnowskich Górach. W trakcie Kongresu jednym z prelegentów był prezes BIPH Krzysztof Gajos. Kolejnym ważnym wydarzeniem BIPH był VI Piknik Sportu i Biznesu. Wśród gości nie zabrakło przedsiębiorców różnych branż – poczynając od handlowych, gastronomicznych jak i tych związanych z szeroko rozumianymi usługami. W spotkaniu liczną reprezentację stanowili prezesi, trenerzy i zawodnicy lokalnych klubów sportowych, ale także przedstawiciele władz miasta, radni Rady Miejskiej, parlamentarzyści oraz wiceminister Sportu i Turystyki Pan Jan Widera. Spotkanie miało na celu integrację środowiska przedsiębiorców oraz władz samorządowych.

Gospodarka Polska – Jak daleko zajedziemy na piątym biegu?, to temat spotkania warsztatowego które odbyło się w dniu 19.09.18 w restauracji Appassionata - członka Izby. Spotkanie zorganizował bank Santander, a gościem specjalnym był Piotr Bielski dyrektor Departamentu Analiz Ekonomicznych Santander.

Współpraca BIPH z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytomiu została wysoko oceniona przez organizatora na Konferencji, która odbyła się 5-9 listopada, zorganizowana z okazji Europejskich Dni Pracodawców. Prezes BIPH otrzymał oficjalne podziękowania.

Na zakończenie roku 2018 odbyło się Spotkanie Opłatkowe, które miało niezwykle uroczysty przebieg. Zaproszenie przyjął Prezydent m. Bytomia Mariusz Wołosz, wiceprezydent Michał Bieda i po raz pierwszy w historii Izby, senator RP prof. Andrzej Misiólek. Po niezwykle serdecznych słowach gości wręczono kolejne Certyfikaty nowym członkom natomiast po kolacji odśpiewano kolędy z dominującym głosem bytomskiej artystki Ewy Urygi.

Członkowie Izby chętnie biorą udział w spotkaniach z dyrektorami szkół, szkoleniach oraz w reprezentowaniu BIPH w uroczystościach państwowych jak m.in. obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości Polski.

Na koniec roku 2018 lista członków wynosiła ponad 50 aktywnych przedsiębiorców, co jest wynikiem wzrostu zainteresowania współpracą pomiędzy BIPH a środowiskiem przedsiębiorców.

4.5.5. Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu

Historia Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości

Po II wojnie światowej rzemieślnicy byli tymi, którzy przywracali miasto Bytom do życia. To piekarze założyli Cech Piekarzy i Cukierników. W Bytomiu w 1945 r. działało 9 branżowych cechów, a w połowie 1946 r. już 502 zakłady.

Dzisiejszy kształt władze rzemieślnicze uzyskały w 1953 r., kiedy to powstał Cech Rzemiosł Różnych w Bytomiu. Pierwszym Starszym Cechu został Kazimierz Cygan, ale rozkwit bytomskiego rzemiosła rozpoczął się wraz z nową kadencją zarządu Cechu w 1968 r., kiedy Starszym Cechu został Jan Paluch i był nim przez kolejne 33 lata, aż do roku 2001. Do roku 1972 Cech mieścił się przy

ul. Browarnianej 6. W roku 1971 Cech kupił obiekt do remontu przy ul. Pułaskiego 3. 28 czerwca 1972 r. nastąpiło uroczyste otwarcie pięknie wyremontowanego i wyposażonego przez rzemieślników Domu Rzemiosła oraz nadanie nowego sztandaru Cechu w Urzędzie Miejskim. Po dzień dzisiejszy jest ośrodkiem dokształcania i wychowywania młodzieży rzemieślniczej oraz spotkań branżowych.

W 30-lecie powstania Cechu, w czerwcu 1975 r. Cech Rzemiosł Różnych został uhonorowany różnymi odznaczeniami i pamiątkami natomiast w 40-lecie powstania Cechu, w listopadzie w 1985 r. Cech został uhonorowany srebrnym medalem im. J. Kilińskiego za zasługi dla rzemiosła.

W czerwcu 2003 r. Cech otrzymał najwyższe odznaczenie w rzemiośle polskim tj. złoty medal im. J. Kilińskiego nadany przez Związek Rzemiosła Polskiego w Warszawie.

Za czynny udział w życiu miasta Bytomia, nasz Cech zostaje uhonorowany przez władze miejskie i wojewódzkie, w grudniu 2003 r. Cech otrzymuje Medal Miasta Bytomia nadany przez Prezydenta Miasta Bytomia a w czerwcu 2009 r. Cech otrzymuje Medal za zasługi dla województwa Śląskiego nadany przez Przew. Sejmiku Śląskiego.

Zadaniem Cechu było nie tylko popieranie rozwoju produkcji i usług rzemieślniczych, ale także rozwój szkolnictwa, kursów zawodowych, organizowanie prac i świadczeń na cele społeczne, a także pielęgnowanie tradycji rzemiosła na tym terenie.

Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu - bo taką obecnie nosi nazwę, organizuje pokazy i prezentacje, spotkania z przedstawicielami; Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Skarbowego, Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przedstawicielami władz miejskich. Prowadzi kursy, konsultacje prawne, badania profilaktyczne, sprawuje nadzór nad przygotowaniem zawodowym, organizuje szkolenia.

Od 2005 r. w Cechu działa Ośrodek Szkoleniowy, który co roku organizuje szkolenia głównie w zawodach rzemieślniczych. Kunszt młodych rzemieślników można podziwiać na konkursach i egzaminach. Uczniowie, którzy uczą się praktycznej nauki zawodu w zakładach zrzeszonych w naszym Cechu, pod czujnym okiem Mistrzów Szkolących, odnoszą sukcesy w konkursach na poziomie wojewódzkim i ogólnopolskim.

Rzemieślnicy bytomscy potrafią się też bawić, czego dowodem są coroczne Bale Charytatywne z których dochód zawsze przeznaczony jest dla najbardziej potrzebujących: szkoły, zakłady opiekuńcze, domy dziecka, chore dzieci i fundacje.

Od 2006 r. corocznie Sekcja Piekarzy i Cukierników oraz Cech organizuje połączone obchody święta Piekarzy i Cukierników (patron św. Klemens) oraz święta Rzemiosła (patron św. Józef) na tzw. Gali Rzemiosła z finałem konkursu Wzorowy Zakład. Laureaci otrzymują statuetki „Złota Rączka”. Tą tradycję rozpoczęli kol. Zbigniew Śliwieński i Antoni Wojciechowski. Cech podejmuje wiele inicjatyw społecznych.

Aktywność Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości

Rok 2018 obfitował w wiele bardzo ważnych dla bytomskiego Cechu Rzemiosł Różnych wydarzeń. Rozpoczął go XIV „Bal Karnawałowy Rzemiosła”.

Jak co roku odbyła się uroczysta Gala Rzemiosła św. Józefa i św. Klemensa, podczas której rzemieślnicy zostali uhonorowani najwyższymi odznaczeniami Związku Rzemiosła Polskiego z Warszawy. Przedstawiciele Cechu nie zabrakło również na VI Gali Bytomskiego Biznesu i Sportu oraz XXV Wielkiej Gali Izby Rzemieślniczej a także Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze.

W maju w siedzibie Cechu odbyło się Walne Zgromadzenie Członków Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu.

Działalność w zakresie utrzymania deficytowych zawodów i rozwoju rzemiosł

Cech Rzemiosł Różnych przykładą bardzo dużą wagę do współpracy ze szkołami i do tematu kształcenia młodzieży szczególnie w zawodach, które cieszą się coraz mniejszym zainteresowaniem młodych ludzi. Przedstawiciele Cechu brali udział w spotkaniu Pedagogów Szkolnych „Szkolnictwo ponadpodstawowe w okresie reformy” w Zespole Szkół w Bytomiu ZDZ. W siedzibie bytomskiego Cechu odbyły się egzaminy kontrolne II i III roku nauki, dla pracowników młodocianych w zawodzie fryzjera organizowane przez Cech.

Dwudziestu rodziców uczniów I klasy fryzjerskiej wzięło udział w corocznym spotkaniu zorganizowanym i poprowadzonym przez przewodniczącą Sekcji Fryzjerskiej, panią Irenę Kalamorz. W spotkaniu udział wzięli także Prezes Antoni Wojciechowski, Agnieszka Morys oraz mistrzyni sekcji fryzjerskiej. Z kolei w październikowym spotkaniu w Areszcie Śledczym w Bytomiu, przedstawiciele Cechu Irena Kalamorz i Maria Mońka-Mikos zaprezentowały więźniom zawód fryzjera, który spotkał się dużym zainteresowaniem ze strony więźniów.

Podczas październikowego spotkania z uczniami w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 im. Arki Bożka Agnieszka Morys oraz Teresa Zając opowiedziały uczniom o praktycznej nauce w różnych zawodach rzemieślniczych.

Działalność integracyjna

19 maja odbyła się II "Majówka Rzemieślnicza" integrująca członków Cechu w Bytomiu, ich rodziny, pracowników oraz znajomych. W spotkaniu, które odbyło się w Dolomitach w Sportowej Dolinie w Bytomiu uczestniczyło ponad 20 osób.

W sierpniu odbył się Turniej Tenisa Stołowego o „Puchar Starszego Cechu”, organizowany po raz czwarty przez Cech, w którym udział wzięli członkowie Cechu, ich pracownicy, rodziny oraz seniorzy. W turnieju o "Puchar Starszego Cechu" udział wzięło 18 osób.

Na Księżej Górze w Radzionkowie odbył się w ramach tygodnia - Senioralia 2018 VII Festyn Rzemieślniczy. Tak jak w latach ubiegłych Cech wraz z Urzędem Miejskim w Radzionkowie był organizatorem festynu. Na stoiskach swoje rzemiosło zaprezentowali bytomscy rzemieślnicy i cechmistrzowie. Koniec roku wieńczyła Wigilia Cechowa, która zgromadziła przy stole członków Cechu wraz z rodzinami, seniorów i zaproszonych gości.

Działalność dobroczynna

Z okazji Dnia Dziecka przedstawiciele bytomskiego Cechu, Antoni Wojciechowski, Irena Kalamorz, Leszek Machoń oraz Agnieszka Morys, odwiedzili dzieci i młodzież niepełnosprawną z Bytomia i Radzionkowa, korzystającą z opieki Ośrodka ZDOREWIR w Radzionkowie. Z tej okazji podopieczni zostali obdarowani słodkościami, a uczennice z Zespołu Szkół Techniczno – Zawodowych w Piekarach Śląskich pod okiem przewodniczącej Sekcji Fryzjerskiej, Pani Ireny Kalamorz, czesały oraz malowały dzieci zgodnie z ich życzeniami. VI festyn organizowany przez Szkołę Podstawową nr 36 w Bytomiu Cech wraz z Sekcją Piekarzy i Cukierników wsparł przekazaniem na ten cel ciastem, które wykonała piekarnia, z 85-letnią pokoleniową tradycją piekarską, pana Jana Strzechy.

Z okazji Mikołaja przedstawiciele naszego Cechu wręczyli paczki ze słodkościami dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej z Bytomia i Radzionkowa korzystających z opieki w Zespole Dziennych Ośrodków Rewalidacyjno – Edukacyjno - Wychowawczych i Rehabilitacyjnych dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Radzionkowie. Ze strony Cechu udział wzięli: Cechmistrz Antoni Wojciechowski, Członkowie Zarządu Irena Kalamorz, Mariola Fischer oraz Dyrektor Cechu Agnieszka Morys.

4.5.6. Bytomska Rada Biznesu

Bytomska Rada Biznesu została powołana przez Prezydenta Bytomia zarządzeniem nr 111 z dnia 06 marca 2013 roku z późn. zm. Rada jest organem doradczym Prezydenta i reprezentuje środowisko lokalnych przedsiębiorców w celu efektywnego współdziałania z władzami miasta w zakresie kształtowania kierunku rozwoju i polityki gospodarczej.

W 2018 r. odbyło się inauguracyjne posiedzenie, w czasie którego wręczono członkom rady akty powołania potwierdzające współpracę na rzecz Bytomia. W skład Rady Biznesu wchodzi: Tadeusz Gapiński, Łukasz Wiejacha, Jacek Hanke, Michał Goli, Krzysztof Jamka, Piotr Mazur, Olgierd Lizoń, Bogdan Fiszer, Krzysztof Grzelczak, Marian Cieśla oraz Jacek Arndt. Natomiast Pan Krzysztof Gajos został przewodniczącym rady na lata 2018-2022. Oprócz tego omówiono kandydatury nominowanych do Nagrody Gospodarczej Prezydenta Bytomia.

W roku 2018 odbyło się jedno posiedzenie Bytomskiej Rady Biznesu, powołanej zarządzeniem Prezydenta Bytomia nr 99/18 z dnia 07 marca 2018 r. Posiedzenie miało miejsce 22 marca 2018 roku. Podczas posiedzenia wręczono akty powołania członkom Rady. Ponadto Rada zapoznała się ze zgłoszeniami do Nagrody Gospodarczej Prezydenta Bytomia i zgodnie z Regulaminem Nagrody zarekomendowała Prezydentowi kandydatów do nominacji w kategoriach: firma roku, mikrofirma roku oraz w kategoriach specjalnych.

Działalność Rady wygasła w 2019 r. na mocy zarządzenia Prezydenta Bytomia nr 144/19 uchylającego zarządzenie nr 99/18 Prezydenta Bytomia w sprawie powołania Bytomskiej Rady Biznesu przy Prezydencie Bytomia.

4.5.7. Regionalna Izba Gospodarcza

Delegatura Regionalnej Izby Gospodarczej w Bytomiu utworzona została 1991 r. Obecnie zrzesza 56 podmiotów gospodarczych. Profil działalności przynależnych firm jest mocno zróżnicowany od brany budowlanej, po finanse i handel. Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach zajmuje się doradztwem w zakresie funduszy inwestycyjnych, współpracą międzynarodową, jest organizatorem Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, organizuje konferencje i seminaria, targi BIZNES EXPO. Posiada punkt konsultacyjny WFOSIGW. Od 2000 roku Prezesem Delegatury jest Dyrektor Firmy Przemysłowo – Budowlanej LECHBUD, Leszek Dziub, będący jednocześnie Wiceprezesem Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach.

Zrzeszone firmy, chcąc podnieść swoją jakość świadczonych usług, wprowadziły i utrzymują System Zarządzania Jakością, uzyskały w większości certyfikaty ISO 9001. Ponad działalność usługową firmy udzielają się czynnie w różnych akcjach dobroczynnych. Wspomagają finansowo Domy Dziecka, Szkoły, Przedszkola, Parafie Kościelne oraz Kluby Sportowe, między innymi Polonię Bytom. Dzięki przynależności do Izby, jej Członkowie biorą udział w licznych szkoleniach, seminariach i konferencjach krajowych i zagranicznych, a następstwem tego jest wyższa świadomość przedsiębiorców, która obecnie skierowana jest na pozyskanie środków Unijnych. Firmy zrzeszone w bytomskiej delegaturze z dużym powodzeniem uczestniczyły w programach pomocowych, otrzymały już dofinansowanie z funduszy przedakcesyjnych, strukturalnych, a teraz przygotowują się do wykorzystania swoich szans w programach przygotowanych na kolejne lata. Ponadto zdobywają nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, m.in. „Złote i Platynowe Laury Umiejętności i Kompetencji”, a niektóre prestiżową „Śląską Nagrodę Jakości”. Co więcej, członkowie Izby zostali odznaczeni Honorową Odznaką Zasłużonych dla Województwa Śląskiego oraz Srebrnymi i Brązowymi Krzyżami Zasługi.

W kwietniu 2018 r. na Dużej Scenie w Operze Śląskiej w Bytomiu odbyła się uroczysta gala podsumowująca dokonania Bytomskiej Delegatury Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach. Odznaczenia państwowe, nadane przez Prezydenta RP Pana Andrzeja Dudę, wręczył Wojewoda Śląski Pan Jarosław Wierczok. Złotym Krzyżem Zasługi zostali odznaczeni Pan profesor Jerzy Arendt, Pan Maciej Lempart, Srebrny Krzyż Zasługi otrzymała Pani Jolanta Lesiczka i Pan Tomasz Stalica. Wręczone zostały także Złote i Srebrne Odznaki Zasłużonych dla Województwa Śląskiego oraz Honorowe Złote Odznaki Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie za zaangażowanie w działania Izby. Gala to także okazja do wyróżnienia osób za współpracę oraz promocję idei Samorządu Gospodarczego Złotym Laurem Umiejętności i Kompetencji. Łącznie uhonorowano 26 osób zasłużonych w różnych dziedzinach życia społecznego, gospodarczego, naukowego. Coroczne wydarzenie jest szczególnym spotkaniem środowiska gospodarczego zrzeszonego w Regionalnej Izbie z przedstawicielami administracji państwowej i samorządowej.

Swoją obecnością galę uświetnili także ludzie kultury i mediów, osobowości, managerowie kierującymi firmami, naukowcy. Jak każde uroczyste spotkanie, tak i to okazało się dobrym momentem do bilansu i refleksji nad kolejnym rokiem działań, a także swego rodzaju zwieńczeniem wspólnych przedsięwzięć.

4.5.8. Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna

Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna została utworzona w czerwcu 2016 r. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Katowice-Wschód Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego o wpisie do KRS Rejestru Przedsiębiorców pod numerem 0000618315. Uprzednio wolę utworzenia Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej wyraziły Rada Miejska w Bytomiu uchwałą nr XXI/285/16 z dnia 29 lutego 2016 r. oraz Rada Miejska w Radzionkowie uchwałą nr XIX/152/2016 z dnia 30 marca 2016 r. Obydwie gminy wniosły do Spółdzielni pod jednym udzialem członkowskim o wartości 10 tys. zł każdy.

Możliwość utworzenia Spółdzielni przez dwie jednostki samorządu terytorialnego wynika z przepisów art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Z założenia spółdzielnia miała być narzędziem do aktywizacji osób bezrobotnych oraz społecznej i zawodowej reintegracji pracowników spółdzielni, w tym osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy. Cele te miały być osiągnięte, między innymi, poprzez realizację projektów wpisanych na Listę przedsięwzięć podstawowych do Gminnego Programu Rewitalizacji Bytom 2020+. Listę projektów w których miała uczestniczyć BRSS przedstawia tabela 93.

Tabela 93. Zestawienie przedsięwzięć podstawowych do Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+, w których miała uczestniczyć BRSS

Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Szacowana wartość całkowita [PLN]
Zielony Bytom - Nowy start	Bytomsko- Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna we współpracy Bytomską Agencją Rozwoju Inwestycji i Urzędem Miejskim (OSiR)	2 600 000,00
Szansa na własną firmę	Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna we współpracy z BARI i Rudzką Agencją Rozwoju Inwestor	3 689 891,28
Firma dla seniora	Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna we współpracy z BARI i Rudzką Agencją Rozwoju Inwestor	1 844 945,60
Centrum Integracji Aktywnej na start	Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna we współpracy z BARI Sp. z o.o. i Urzędem Miasta	4 950 000,00
Opiekun Nieformalny - sposób na życie	Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna we współpracy z Urzędem Miejskim	4 950 000,00
Masz firmę masz lokal - Program Aktywizacji Lokali Użytkowych	Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna we współpracy z BARI Sp. z o.o.	2 575 536,47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Listy przedsięwzięć podstawowych do Gminnego Programu Rewitalizacji Bytom 2020+.

Żadne z tych przedsięwzięć nie zostało zrealizowane. Podjęto jedynie próbę złożenia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu „Masz firmę masz lokal - Program Aktywizacji Lokali Użytkowych” jednak ostatecznie BRSS nie zdołała złożyć w wymaganym terminie wskazanych przez Instytucję Zarządzającą dokumentów, w tym zaświadczenia o niezaleganiu z należnościami publicznymi.

Od początku swojego istnienia Spółdzielnia zamykała kolejne okresy rozliczeniowe ze stale powiększającą się stratą finansową. Zmiany sytuacji finansowej Spółdzielni przedstawia tabela 94.

Tabela 94. Wybrane informacje ze sprawozdań finansowych BRSS za kolejne okresy rozliczeniowe

Pozycja sprawozdania finansowego	31 grudnia 2016 r.	31 października 2017 r.	31 grudnia 2018 r.
Przychody netto	131 654,29 zł	458 176,00 zł	190 686,49 zł
Koszty działalności operacyjnej	273 255,15 zł	898 290,11 zł	523 675,97 zł
Zysk (strata) netto	-142 408,04 zł	-440 016,36 zł	689 666,88 zł
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym min. :	221 014,38 zł	715 335,66 zł	1 364 817,86 zł
- kredyty i pożyczki	0,00 zł	42 165,35 zł	326 374,89 zł
- z tytułu wynagrodzeń	21 454,90 zł	84 545,97 zł	108 612,19 zł

Raport o stanie miasta, Bytom 2018

- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	28 837,09 zł	164 192,83 zł	328 402,44 zł
Aktywa ogółem	118 606,34 zł	172 911,26 zł	60 963,36 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań i informacji przedstawionych przez BRSS

Według sprawozdania finansowego przedstawionego przez Zarząd BRSS na dzień 31 grudnia 2018 r. posiadała ona zobowiązania na kwotę 1 364 817,86 zł i nie wykonywała swoich zobowiązań w sposób trwały. Ze względu na niewykonywanie zobowiązań Przeciwno BRSS toczy się szereg postępowań postępowaniach sądowych, przedsądowych i egzekucyjnych, których zestawienie przedstawia tabela 95.

Tabela 95. Zestawienie informacji o toczących się przeciwko BRSS postępowaniach sądowych, przedsądowych i egzekucyjnych

Postępowania egzekucyjne			
1.	20.09.2018	Komornik Sądowy przy Sądzie rejonowym w Bytomiu	Zajęcie wierzytelności na rzecz sygn. Akt. Km 1919/18 1.953,01 zł (kwota łączna 3.138,10 zł)
2	07.09.2018	Komornik Sądowy przy Sądzie rejonowym w Bytomiu	Zajęcie rachunku bankowego sygn. Akt. 1919/18 2.083,88 zł (kwota łączna 3.528,67 zł)
3	04.09.2018	Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Będzinie	Zajęcie wierzytelności sygn akt 1081/18 9.840,00 zł (kwota łączna 11.763,17 zł)
4	05.05.2018	Komornik przy SR w Bytomiu	Zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego 1.959,00 zł (dodatkowo 1.145,96 zł)
5	-----	Komornik Sądowy przy sądzie Rejonowym Kraków – Krowodrza	Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji w kwocie 13.820,10 (dodatkowo 6799,98 zł)
6	03.04.2018	Komornik Sądowy przy sądzie rejonowym w Chorzowie	Zajęcie wierzytelności przysługującej obowiązanemu 11.335,01 zł (dodatkowo 3.437,02 zł)
7	04.12.2018	Komornik Sądowy przy SR w Chorzowie	Zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego w kwocie 3.802,00 zł
Postępowania przedsądowe			
8	27.08.2018	Firma	- Zawiadomienie o rozpoczęciu działań windykacyjnych, z dnia 27.08.2018 r. w wysokości 674,54 zł - Ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 07.09.2018 r. na kwotę 661,19 gr
9	14.08.2018	Firma	- Oświadczenie o rozwiązaniu umowy pożyczki bez zachowania okresu wypowiedzenia oraz wezwanie do zapłaty z dnia 14 sierpnia 2018 r., kwoty w wysokości 41.830,78 zł do dnia 22 sierpnia 2018 r. - Ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 9 sierpnia 2018 r. w wysokości 999,84 zł - Wezwanie do zapłaty z dnia 18 maja 2018 r. kwoty w wysokości 18.919,83 zł
12	03.08.2018	Firma	Wezwanie do zapłaty faktury FS 3518/2017 na kwotę 13.386,29 z dnia 03.08.2018 r.
13	21.08.2018	Firma	Wezwanie do zapłaty nr PON/7/2018 z dnia 21.08.2018 r. na kwotę 404,67 zł
14	12.07.2018	Firma	Wezwanie do zapłaty z 12.07.2018 r. Faktura nr 4709/2017 na kwotę 516,00 zł
Postępowania sądowe (tytuły wykonawcze, tytuły egzekucyjne)			

15	SR w Bytomiu	Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22.08.2018 r. na kwotę 12.000 zł wraz z odsetkami + 2.492,00 zł zwrot kosztów + 2.400,00 zł koszty zastępstwa
16	SO Katowice XIX Odwoławczy	Odpis postanowienia z dnia 05.09.2018 przekazanie do ponownego rozpoznanie w przedmiocie kosztów.

Źródło: Raport z otwarcia pełnienia funkcji w Zarządzie Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej, przedstawiony przez Zarząd BRSS w styczniu 2019 r.

Ogółem na liście wierzycieli BRSS znajduje się nie mniej niż 30 podmiotów.

Największe kwoty na liście zobowiązań i wierzycieli dotyczą zaległości z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych, a także udzielonych BRSS pożyczek oraz kar umownych naliczonych przez podmioty, dla których BRSS wykonywała zlecenia.

Pożyczek udzieliło BRSS, między innymi, Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Zestawienie należności wynikające z udzielonej BRSS pożyczki przedstawia tabela 96.

Tabela 96. Należności BPK Sp. z o.o. wynikające z udzielonej BRSS pożyczki, na dzień 31 grudnia 2018 roku

Umowa z dnia 21.12.2016 r. I rata przelew 22.12.2016 r.	150.000,00 zł
Naliczone odsetki na dzień 31.12.2016 r. do wyceny bilansowej	258,90 zł
Umowa z dnia 21.12.2016 r. II rata wypłacona w dniu 10.02.2017 r.	100.000,00 zł
Naliczone odsetki na dzień 31.12.2017 r. do wyceny bilansowej	16.656,16 zł
Naliczone odsetki na dzień 31.12.2018 r. do wyceny bilansowej	17.452,05 zł
RAZEM	284.367,11 zł

Źródło: Raport z otwarcia pełnienia funkcji w Zarządzie Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej, przedstawiony przez Zarząd BRSS w styczniu 2019 r.

Zobowiązania z tytułu naliczonych kar umownych sięgają kwoty 347 400,77 zł, a na liście wierzycieli znajdują się BPK Sp. z o.o. oraz Bytomskie Mieszkania.

W Spółdzielni dochodziło do szeregu nieprawidłowości związanych z wypłatami wynagrodzeń i ich pochodnych na rzecz zatrudnionych pracowników. Nieprawidłowości te zostały potwierdzone, między innymi, kontrolą Państwowej Inspekcji Pracy przeprowadzoną w dniach 01.08; 11,13-14.09.2018 r. W jej wyniku, na podstawie art. 11 pkt 7 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2017 roku o Państwowej Inspekcji Pracy wydano szereg nakazów naliczenia i wypłacenia zaległych wynagrodzeń wskazanym pracownikom, a także wypłacanie wynagrodzeń nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu za który wynagrodzenie jest należne. Pomimo tego zobowiązania BRSS z tytułu wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2019 r. opiewały na kwotę 108 612,19 zł. natomiast zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych wynosiły 328 402,44 zł.

Kolejne kontrole dokumentacji pracowniczych ujawniły dalsze uchybienia, w tym: rozbieżności pomiędzy wartością wynagrodzeń pracowników, a wysokością odprowadzanych składek do ZUS, błędnie składane dokumentów do ZUS, brak przeprowadzenia szkolenia BHP, brak wypłat wynagrodzenia, brak ustalenia rodzajów odzieży i obuwia roboczego do poszczególnych stanowisk pracy.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna zatrudniała 10 osób.

Uchwałą nr LIV/664/2017 z dnia 19 października 2017 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła decyzję o wystąpieniu Bytomia z BRSS i zobowiązała Prezydent Bytomia do wykonania uchwały, wskazując w uzasadnieniu na złą sytuację finansową Spółdzielni, złe zarządzanie i brak perspektyw na poprawę tego stanu. Uchwała ta została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach przez BPK Sp. z o.o., jako wierzyciela spółdzielni, jednak ostatecznie sąd odrzucił skargę

postanowieniem z dnia 18 czerwca 2018 r. Pomimo tego uchwała dotychczas nie została zrealizowana.

W lutym 2019 r. – nieobjętym niniejszym raportem - do Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach, X Wydział Gospodarczy ds. Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych złożony został wniosek o ogłoszenie upadłości Spółdzielni.

4.5.9. Bytomski Sport Polonia Bytom

Sytuacja finansowo-majątkowej Spółki Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o. o.

Spółka przez cały okres działalności uzyskiwała znacznie niższe przychody w stosunku do ponoszonych kosztów. Powoduje to permanentne, wysokie straty ze sprzedaży w okresie 2015-2018 (od 1,6 mln do 4,2 mln złotych rocznie) oraz straty na działalności operacyjnej (od 1,8 do 4,4 mln złotych rocznie). W latach 2015-2018 stwierdzono brak wykształconych źródeł finansowania działalności Spółki (jedynie podwyższanie kapitału przez jedynego wspólnika – Gminę Bytom).

Istniejące rozbieżności w ewidencji księgowej z niezaktualizowaną polityką rachunkowości spowodowały brak rzetelności i poprawności ruchu gotówkowego w Spółce. Dokonana analiza obrotu gotówkowego Spółki pokazuje, iż jest to obszar w którym mogło dojść do wielu nieprawidłowości – wskazuje na to brak przejrzystości, kompletności dokumentów oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

Spółka udzieliła pożyczek na kwotę 339,5 tys. złotych – w tym 239,5 tys. złotych dla Towarzystwa Miłośników Hokeja Polonii Bytom oraz 100 tys. złotych dla Fundacji „Bytomski Sport”. Do dnia 30 listopada 2018 roku pożyczki te nie zostały rozliczone. Zobowiązania z tytułu podatków dotyczące rozrachunków z Urzędem Skarbowym z tytułu VAT są niezgodne ze składanymi przez spółkę deklaracjami w poprzednich okresach. Kwota zobowiązań z tytułu wynagrodzeń jest niezgodna z listami płac za lata 2018 i 2018. Spółka nie posiada potwierdzenia złożenia przez Spółkę rocznej deklaracji podatku od nieruchomości za rok 2017 i 2018. Brak też jest zapłaty w latach 2017 i 2018 podatku od nieruchomości. W deklaracjach w sprawie podatku od nieruchomości za 2015 i 2016 rok nie zostały wykazane posiadane przez Spółkę budowle (m. in. stadion) – a wartość budowli zgodnie z otrzymaną ewidencją wynosi 15 794 tys.

W latach 2016 – 2017 Spółka zawarła co najmniej 15 umów dotyczących przystąpienia do zobowiązania podmiotu trzeciego o łącznej wartości do 797 tys. zł - Spółka przystąpiła do długu firmy Polonia Bytom S.A. Na koniec roku 2016 - porozumienie z sierpnia 2016 roku Spółka zobowiązuje się do spłaty kwoty 353 tys. złotych - do dnia 30 listopada 2018 brak jest spłaty takiego zobowiązania. Zobowiązanie to nie zostało ujęte w sprawozdaniu za rok 2016, rok 2017, brak też jest ujęcia zobowiązania w księgach w roku 2018. Pozostałe umowy - zobowiązania wynikłe z przystąpienia do długu w kwocie 444 tys. złotych - zostały podpisane w roku 2017. Niewielka część z nich została spłacona (około 43 tys. złotych w roku 2017).

Po dokonaniu odpisu z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych, kompletnym ujęciu zobowiązań i rezerw oraz aktualizacji wartości majątku obrotowego, a także dokonaniu odpisów amortyzacyjnych oraz ujęciu wszystkich kosztów bieżącego okresu wartość kapitałów własnych będzie istotnie niższa. Ujęcie pełnych rezerw i zobowiązań spowoduje, że kwota zobowiązań krótkoterminowych – płatnych do 12 miesięcy od dnia bilansowego będzie znacznie wyższa.

Spółka posiada znaczny niedobór kapitału obrotowego, który po odpisaniu poszczególnych pozycji aktywów i ujęciu kompletnych zobowiązań znacznie się powiększy.

Dokumenty Spółki, zarówno korporacyjne, a przede wszystkim księgowe za rok 2018 nie stanowią kompletnego zbioru. A posiadane zbiory dokumentów nie są uporządkowane. Kontynuacja

działalności wymaga przyjęcia strategii Spółki w zakresie przyszłości: jej przychodów, wpływów finansowych (dokapitalizowanie, sprzedaż majątku, inne), prowadzonych inwestycji, zbilansowania wpływów i wydatków (przepływów pieniężnych). Istotnym ryzykiem jest także sprawa związana z firmą S-Sport Sp. z o.o. Kwestia ta będzie na pewno w sposób istotny rzutować na sytuację majątkowo – finansową Spółki. Ponadto spółka nie ewidencjonowała wpływów pochodzących ze składek opłacanych przez rodziców dzieci uczestniczących w zajęciach sportowych, a stan infrastruktury klubowej oceniony został jako nie spełniający podstawowych wymogów sanitarno bytowych.

Modernizacja istniejącego stadionu piłkarskiego im. E. Szymkowiaka przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu

W związku z podjęciem „Uchwały Nr LIX/772/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie uchylenia Uchwały nr LVIII/767/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie rozwiązania spółki pod nazwą Bytomski Sport Polonia Bytom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bytomiu” oraz podjęciem Uchwały Nr LIX/773/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniająca uchwałę nr LVIII/766/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej miasta Bytomia na lata 2018 – 2046”, w której to zaplanowano przeznaczenie środków finansowych na realizację inwestycji pn. Budowa kompleksu sportowego przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu – etap I oraz na poprawę infrastruktury sportowej w mieście (pkt. 1.3.2.22 Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Bytomia) w kwocie łącznie 42 000 000,00 złotych (tj. 5 000 000,00 złotych w roku 2018, 16 000 000,00 złotych w roku 2019 i 21 000 000,00 złotych w roku 2020), spółka mogła podjąć dalsze działania, zmierzające do wyłonienia najkorzystniejszej oferty w postępowaniu przetargowym, gdyż miała zapewnienie ze strony Wspólnika – Gminy Bytom o finansowaniu rozpoczętej inwestycji.

Wobec powyższego oraz mając na uwadze okres czasu, który upłynął od momentu złożenia ofert w przedmiotowym postępowaniu (tj. dziesięć miesięcy), spółka pismem (L. dz. 161/2018) z dnia 08.02.2018 r. wezwała uczestników postępowania do złożenia aktualnych dokumentów w zakresie braku podstaw wykluczenia. W dniu 14.02.2018 r. Inwestor otrzymał odpowiedź (L. dz. 188/2018) na ww. wezwanie.

Uchwałą Zarządu Spółki Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o. o. nr 1/02/2018 podjętą w dniu 14.02.2018 r. zmieniono skład Komisji Przetargowej, z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy z Członkami Komisji Przetargowej powołanej Uchwałą Zarządu nr 3/12/2016 z dnia 15 grudnia 2016 r. Po przeanalizowaniu dokumentacji Członkowie Komisji w dniu 15.02.2018 r. zwrócili się do Kierownika Zamawiającego z wnioskiem o zatwierdzenie decyzji dotyczącej wyboru najkorzystniejszej oferty nr 5 w przedmiotowym postępowaniu złożonej przez firmę S-PRINT 2” Sp. z o.o. (od dnia 26.07.2017 r. Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nową nazwą tj.: „S-SPORT” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością). Wniosek został zatwierdzony przez ówczesnego Prezesa Bytomskiego Sportu Polonii Bytom Sp. z o. o. W związku z powyższym w dniu 16.02.2018 r. na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (<http://bip.bytomskisport.com>) opublikowano Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty.

Dnia 20.02.2018 r. Komisja Przetargowa złożyła kolejny wniosek o zatwierdzenie unieważnienia czynności w zakresie odrzucenia oferty Wykonawcy Konsorcjum firm: 1) MOSTY ŁÓDŹ S. A., ul. Bratysławska 52, 94-112 Łódź, 2) SKB S. A., ul. Miła 2, 00-180 Warszawa. Wobec powyższego Komisja wskazała następującą ocenę ofert przedstawioną w tabeli 97.

Tabela 97. Ocena ofert

Numer oferty	Nazwa (firma) i adres wykonawcy	Kryterium cena - waga kryterium 100%	Razem
1	Konsorcjum firm: 1) MOSTY ŁÓDŹ S.A. , ul. Bratysławska 52, 94-112 Łódź 2) SKB S.A. , ul. Miła 2, 00-180 Warszawa	99,06 pkt	99,06 pkt
2	Przedsiębiorstwo Budowlane "DOMBUD" SA ul. Drzymały 15, 40-059 Katowice	Nie dotyczy Oferta odrzucona – nie podlega punktacji	
3	PRE-FABRYTAK Sp. z o.o. Miłków ul. Brzeziny Karkonoskie 2 , 58-540 Karpacz	86,33 pkt	86,33 pkt
4	Konsorcjum firm: 1) Mostostal Warszawa S.A. , ul. Konstruktorska 12A, 02-673 Warszawa 2) Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego S.A. ul. Warszawska 5, 43-300 Bielsko-Biała	Nie dotyczy Oferta odrzucona – nie podlega punktacji	
5	„S-SPORT” Spółka z o.o. , ul. Techników 5 , 40-326 Katowice	100,00 pkt	100,00 pkt

Kierownik Zamawiającego zatwierdził ponowny wniosek Komisji Przetargowej. Wobec powyższego w dniu 20.02.2018 r. **na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (<http://bip.bytomskisport.com>) opublikowano Sprostowanie informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 16.02.2018 r.**

W dniu 27.02.2018 r. Inwestor przesłał firmie S-SPORT Sp. z o. o. zaproszenie do podpisania umowy (L. dz. 263/2018), wyznaczając termin 07.03.2018 r. jednocześnie obligując podmiot do przedłożenia następujących dokumentów:

- przedstawienia informacji dotyczącej formy wniesienia wymaganego zabezpieczenia,
- treści gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wniesionej jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy, zgodnie ze wskazaniem pkt. 15.3 SIWZ (jeżeli dotyczy),
- przedstawienia umów ubezpieczenia, o których mowa w § 20 ust. 12 i ust. 13 wzoru umowy,
- danych osób do uzgodnień w zakresie realizacji umowy ze strony Wykonawcy (§ 24 ust. 1 wzoru umowy), danych Wykonawcy do korespondencji (§ 24 ust. 6 wzoru umowy), imienia i nazwiska Kierownika Budowy (§ 24 ust. 7 lit. b wzoru umowy) – w szczególności w zakresie podania:
 - imienia,
 - nazwiska,
 - numeru telefonu kontaktowego,
 - adresu poczty elektronicznej,
 - numer faksu,
 - ewentualnie dane identyfikacyjne dokumentu potwierdzającego uprawnienia, o których mowa w punkcie 2) pisma
- przekazania danych podwykonawców oraz ich danych kontaktowych (pkt. 14.4. SIWZ),
- kopie (potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę) zaświadczeń o przynależności do właściwej Izby Samorządu Zawodowego co najmniej dwóch osób, legitymujące się uprawnieniami budowlanymi do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej, które sporządziły samodzielnie projekt lub brały udział w sporządzeniu projektu wielobranżowego na zasadzie współautorstwa co najmniej jednego obiektu sportowego, o wartości inwestycji co najmniej 15.000.000,00 brutto,
- kopie (potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę) zaświadczeń o przynależności do właściwej Izby Samorządu Zawodowego co najmniej dwóch osób,

legitymujących się uprawnieniami budowlanymi do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, które sporządziły samodzielnie projekt lub brały udział w sporządzeniu projektu wielobranżowego na zasadzie współautorstwa co najmniej jednego obiektu sportowego o wartości inwestycji co najmniej 15.000.000,00 brutto,

- harmonogramu Rzeczowo-Finansowego – mającego stanowić załącznik nr 3 do umowy, zgodnie z § 9 ust. 2 wzoru Umowy – w razie opracowania na tym etapie,
- poświadczonych za zgodność z oryginałem kserokopii (oraz oryginałów do wglądu) polis ubezpieczeniowych, o których mowa w § 20 ust. 12 i ust. 13 wzoru umowy – mających stanowić załącznik nr 7 do umowy,
- wniesienie Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy w wysokości: 3 960 600,00 zł (słownie: trzy miliony dziewięćset sześćdziesiąt tysięcy sześćset złotych i 00/100), zgodnie z pkt. 15 SIWZ.

Z uwagi na trudności w przedstawieniu przez S-SPORT Sp. z o. o. ww. dokumentów oraz potwierdzenia wniesienia Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy Generalny Wykonawca w dniach 05.03.2018 r. (znak pisma: 36ZAB/2018), 13.08.2018 r. (znak pisma: 45/ZAB/2018), 20.03.2018 r. (znak pisma: 50/ZAB/2018) oraz 27.03.2018 r. (znak pisma: 57/ZAB/2018) zwracał się z prośbami o przesunięcie terminu zawarcia umowy na modernizację stadionu. Ponadto Generalny Wykonawca zwrócił się z wnioskiem (znak pism: 40/ZAB/2018 oraz 41/ZAB/2018 z dnia 08.03.2018 r.) o zgodę na tworzenie zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy poprzez potrącanie należności za częściowo wykonane roboty budowlane. Zarząd Bytomskiego Sportu Polonii Bytom Sp. z o. o. Zarząd zlecił przygotowanie opinii prawnych w sprawie zmiany formy wniesienia Gwarancji Należytego Wykonania Kontraktu. Dokumenty zostały sporządzone z datą odpowiednio 16.03.2018 r. i 19.03.2018 r. Mając na uwadze powyższe Zarząd nie przychylił się do wniosku Generalnego Wykonawcy. Ostateczny termin zawarcia umowy wyznaczono na dzień 06.04.2018 r.

W dniu 06. 04. 2018 r. Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o. o. zawarła Umowę nr ZP/1/12/2016 na

1. WYKONANIE KOMPLETNEJ DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DOTYCZĄCEJ ZADANIA „Modernizacja istniejącego stadionu piłkarskiego im. E. Szymkowiaka przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu” oraz
2. ROBOTY BUDOWLANE OBIEKTU BUDOWLANEGO „Modernizacja istniejącego stadionu piłkarskiego im. E. Szymkowiaka przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu”.

Inwestycja pn.: „Modernizacja istniejącego stadionu piłkarskiego im. E. Szymkowiaka przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu” miała być realizowana w tak zwanej formule „zaprojektuj i wybuduj” w dwóch Fazach przewidzianych na lata 2018-2020:

- Faza I – opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja wszelkich czynności, które są niezbędne i umożliwiają rozpoczęcie robót budowlanych, w którego zakres rzeczowy wchodziło:
 - wykonanie Projektu Budowlanego,
 - wykonanie kosztorysu inwestorskiego,
 - uzyskanie stosownych decyzji administracyjnych, uzgodnień i opinii, dopuszczeń, akceptacji, aprobat, uwarunkowań, a także innych dokumentów, których uzyskanie jest niezbędne w celu należytego i zgodnego z prawem wykonania świadczeń przewidzianych umową,
 - wykonanie wszelkich Projektów Wykonawczych wraz z uzgodnieniami w szczególności wymaganymi przepisami prawa budowlanego, wykonanie przedmiaru robót,
 - wykonanie pozostałej przewidzianej w umowie Dokumentacji Projektowej i innych dokumentów, w tym STWiOR, o których mowa w § 1 umowy;
 - zgłoszenie do nadzoru budowlanego zamiaru realizacji robót.
- Faza II – realizacja robót budowlanych zgodnie z protokolarnie zweryfikowaną i zaakceptowaną dokumentacją projektową.

realizacja robót budowlano-montażowych na podstawie wcześniej wykonanej dokumentacji projektowej

- wykonywanie niezbędnej dokumentacji i robót budowlanych, zgłoszeń robót budowlanych nie wchodzących w zakres pozwolenia na budowę, koniecznych do zrealizowania przedmiotu umowy.
- uzyskanie w imieniu Zamawiającego Pozwolenia na użytkowanie inwestycji wykonywanej na podstawie Umowy.

Zgodnie z zapisami w/w umowy Generalny Wykonawca w terminie 8 miesięcy od dnia podpisania umowy zobligowany był do zrealizowania Fazy I, natomiast cały przedmiot umowy miał zostać wykonany w terminie 26 miesięcy od dnia podpisania umowy.

Dnia 26.04.2018 r. miało miejsce protokolarne przekazanie terenu budowy Generalnemu Wykonawcy.

W trakcie cyklicznych spotkań Rad Budowy na bieżąco ustalane były szczegóły koncepcji projektowej. Spółka BSPB Sp. z o. o. przekazała Generalnemu Wykonawcy wszystkie niezbędne materiały (dokumentację) do stworzenia koncepcji projektowej modernizowanego obiektu oraz przeprowadzenia rozbiórek.

W trakcie cyklicznych spotkań Rady Budowy Generalny Wykonawca zapewniał Inwestora o realizacji etapu projektowego.

W dniach 24.07.2018 r., 3.08.2018 r., 23.08.2018 r., 18.09.2018 r., 19.09.2018 r. Inwestor przekazał Generalnemu Wykonawcy uwagi do przedstawionych polis ubezpieczeniowych.

W dniu 17.07.2018 r. Generalny Wykonawca przedstawił ofertę na roboty dodatkowe związane z rozszerzeniem zakresu dokumentacji projektowej o koncepcję i projekt miejsc parkingowych wymaganych przepisami. Inwestor wezwał Generalnego Wykonawcę do ostatecznej oferty na roboty dodatkowe związane z rozszerzeniem zakresu dokumentacji projektowej o parking, zmiany w PFU i zespół szatniowy. W dniach 10 i 14 sierpnia 2018 r. oferta została uzupełniona. Inwestor jednak w piśmie L.dz. 1368/20148 z dnia 21.08.2018 r. poinformował, że przedstawiony zakres został zawarty w ofercie przetargowej, wobec czego nie może być przedmiotem osobnego zlecenia.

W dniach 17.07.2018 r., 10.08.2018., 16.08.2018, 23.08.2018 r., 28.08.2018 r. oraz 31.08.2018 r. S-SPORT Sp. z o. o. przedłożył Harmonogram Wyburzeń oraz jego aktualizacje na terenie przedmiotowej inwestycji.

W dniu 26.07.2018 r. Inwestor poinformował pisemnie Generalnego Wykonawcę o zwłoce w wykonywaniu obowiązków umownych tj. braku przekazania:

- polis ubezpieczeniowych oraz aneksu do polisy ubezpieczeniowej zgodnie z §20 Umowy,
- Projektu Wstępnego,
- opracowania inwentaryzacji zieleni oraz nasadzeń zastępczych,
- opracowania rozbiórki zadaszona trybuna główna,
- wzoru raportu z postępowań działalności.

W dniu 23.08.2018 r. Generalny Wykonawca przedłożył Inwestorowi następujące dokumenty: schemat organizacyjny do zadania pn. „Modernizacja istniejącego stadionu piłkarskiego im. E. Szymkowiaka przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu” oraz Koncepcję Projektową przedmiotowej inwestycji. W dniu 5.09.2018 r. Inwestor przekazał pisemnie (L. dz. 1485/2018) uwagi do przedstawionej Koncepcji.

Dnia 23.08.2018 r. miała miejsce inwentaryzacja kontenerów szatniowych znajdujących się na terenie modernizowanego stadionu (podpisano protokół z przeglądu). Po dokonaniu powyższych czynności Generalny Wykonawca zobowiązany został do przeniesienia istniejącego zaplecza kontenerowego w wyznaczone przez Inwestora miejsce, w celu usunięcia obiektu z placu budowy.

W dniu 29.08.2018 r. Inwestor otrzymał od Generalnego Wykonawcy wezwanie do przedłożenia gwarancji zapłaty i wynagrodzenia z tytułu realizacji inwestycji w terminie 45 dni od daty doręczenia pisma (L. dz. 1432/2018). Spółka niezwłocznie podjęła działania zmierzające do uzyskania ww. dokumentu.

Ponadto Inwestor wezwał Generalnego Wykonawcę do rozpoczęcia prac rozbiórkowych (pismo L. dz. 1549/2018). Temat poruszany był także wielokrotnie w trakcie cyklicznych spotkań Rady Budowy. W dniu 13.09.2018 r. Inwestor otrzymał od Generalnego Wykonawcy kopie pozwoleń na rozbiórkę.

Z uwagi na brak przekazania dokumentacji wymaganej Umową z dn. 06.04.2018 r. Inwestor po raz kolejny w dniu 20.09.2018 r. w piśmie L. dz. 1594/2018 r. wezwał Generalnego Wykonawcę do uzupełnienia Projektu Wstępnego w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30.09.2018 r., który również nie został dotrzymany.

W dniu 24.09.2018 r. podpisany został protokół demontażu elementów istniejącej zabudowy stadionu przy al. Olimpijskiej w Bytomiu.

W związku ze złożonym w dniu 29.08.2018 r. przez Generalnego Wykonawcę wezwaniem do przedłożenia gwarancji zapłaty wynagrodzenia z tytułu realizacji inwestycji w terminie 45 dni od daty doręczenia pisma (L. dz. 1432/2018) - Spółka niezwłocznie podjęła działania zmierzające do uzyskania ww. dokumentu. Podjęte działania nie przyniosły pozytywnego rezultatu przede wszystkim z uwagi na koszty pozyskania gwarancji zapłaty. W dniu 05.10.2018 r. z uwagi na trwające rozmowy z podmiotami zewnętrznymi, które potencjalnie mogły udzielić gwarancji zapłaty Spółka przedłożyła Generalnemu Wykonawcy pismo z prośbą o prolongatę terminu złożenia gwarancji zapłaty przez Inwestora (l. dz. 1682/2018).

W dniu 11.10.2018 r. wpłynęła informacja od podwykonawcy OLMET – firma przekazała Inwestorowi informację, iż jest podwykonawcą Generalnego Wykonawcy przy realizacji inwestycji modernizacji stadionu. W tym samym dniu Inwestor zwrócił się do Generalnego Wykonawcy z prośbą o przedstawienie ewentualnych umów z podwykonawcami (l. dz. 1717/2018). W dniu 19.10.2018 r. wysłano wezwanie do wyjaśnienia udziału podwykonawcy OLMET (l. dz. 1806/2018) – brak stanowiska S-SPORT Sp. z o. o. w tej sprawie.

W dniu 11.10.2018 r. Inwestor wezwał GW do przedstawienia projektu rozbiórki trybuny (l. dz. 1718/2018). Projekt został przesłany do Inwestora tego samego dnia (l. dz. 1725/2018). W dniu 19.10.2018 r. Inwestor wezwał do wyjaśnienia w sprawie autora projektu rozbiórki, ponieważ firma STUDIO RF 14 (autor projektu rozbiórki) nie został zgłoszony jako podwykonawca S-SPORT Sp. z o. o. (odpowiedź na l. dz. 1725/2018). Generalny Wykonawca nie udzielił odpowiedzi na wezwanie.

W dniu 17.10.2018 r. w Biurze Promocji Miasta Bytomia odbyła się konferencja z udziałem S-SPORT Sp. z o. o., w trakcie której Generalny Wykonawca zaprezentował koncepcję przebudowy stadionu przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu.

Niezwłocznie po jej zakończeniu Dyrektor S-SPORT Sp. z o. o. Adam Kaczyński przedłożył Inwestorowi Oświadczenie o wypowiedzeniu Umowy przez Generalnego Wykonawcę. Dokument został podpisany przez radcę prawnego (nie zostało załączone pełnomocnictwo do podpisania dokumentu w imieniu Generalnego Wykonawcy). Inwestor, pismem z dnia 10.12.2018 roku wystąpił o przekazanie pełnomocnictwa S-SPORT dla osoby, która podpisała oświadczenie. W odpowiedzi na powyższe pismo, S-SPORT pismem z dnia 17.12.2018 roku przedstawił stanowisko, iż nie była wyrażana zgoda na odstąpienie od umowy, a nadto nie udzielano pełnomocnictwa do dokonania takiej czynności.

W dniu 29.10.2018 roku został podpisany Aneks nr 1 do umowy nr ZP/1/12/2016, w którym w szczególności zmieniony został zakres rzeczowy dotyczący lokalizacji zespołów szatniowych, jak również zmienione zostały terminy realizacji poszczególnych etapów prac, bez zmiany terminu końcowego. **Kwestia wynagrodzenia została zapisana w sposób niejednoznaczny umożliwiający interpretacje.**

Dnia 31.10.2018 r. Generalny Wykonawca wyraził jednak zgodę na prolongatę terminu złożenia gwarancji zapłaty przez Inwestora (l. dz. 1893/2018) – wyznaczono nowy termin przedłożenia dokumentu - do 30.11.2018r.

W dniu 15.11.2018 r. GW przedstawił Projekt Wstępny Budowlany. Inwestor nie zaakceptował Projektu Wstępnego Budowlanego: w dniach 22 i 27.11.2018 r. przedstawione zostały uwagi do ww. dokumentu (l.dz. 2045/2018).

W związku z otrzymanym w dniu 27.11.2018 r. od Przedsiębiorstwa Miejskiego MZUM.PL S.A.

projektem Umowy Podwykonawczej, Inwestor w dniu 29.11.2018 r. wyraził pisemnie zgodę na udział podwykonawcy w realizacji przedsięwzięcia. Tego samego dnia Inwestor wezwał również do wyjaśnień w sprawie zbliżającego się terminu zakończenia rozbiórek (l. dz. 2064/2018).

W związku pojawieniem się kwestii spornej dotyczącej własności materiału pochodzącego z rozbiórki stadionu oraz korespondencją Generalnego Wykonawcy w tej sprawie – Inwestor w dniu 28.11.2018 r. pismem l.dz. 2050/2018 poinformował S-SPORT Sp. z o. o., iż materiał należy do BSPB Sp. z o. o. i został wywieziony z miejsca składowania. Złom został wywieziony decyzją Zarządu w sobotę pod nieobecność pracowników. Z dokumentów wynika, że materiał z rozbiórki został wydzielony w ilości około 35 ton.

W trakcie spotkania Rady Budowy w dniu 28.11.2018 r. przedstawiciel Generalnego Wykonawcy – zadeklarował możliwość wycofania przez S-SPORT Sp. z o. o. żądania przedstawienia gwarancji zapłaty.

W związku powyższym, Inwestor ponownie w dniu 30.11.2018 zwrócił się z prośbą o prolongatę terminu złożenia gwarancji zapłaty przez Inwestora (l. dz. 2076/2018).

W dniu 03.12.2018 r. Generalny Wykonawca doręczył ponownie Oświadczenie o odstąpieniu od Umowy, tym razem podpisane przez Prezesa Zarządu oraz Prokurent spółki, tym samym doprowadzając do wygaśnięcia Umowy nr ZP/1/12/2016 na modernizację stadionu zawartą w dniu 06.04.2018 r.

W dniu 03.12.2018 r. Generalny Wykonawca zwrócił się do Inwestora z prośbą o wyznaczenie terminu inwentaryzacji wykonanych dotychczas prac (l. dz. 2093/2018). W odpowiedzi Inwestor pismem nr l. dz. 2137/2018 z dnia 06.12.2018 r. poinformował o obowiązku przedstawienia kompletu dokumentacji wraz z załącznikami wymaganymi do odbioru końcowego. W związku z brakiem przekazania ww. dokumentów procedura odbiorowa została zawieszona. W dniu 17.12.2018 r. miało miejsce spotkanie, w trakcie którego spisana została notatka, stanowiąca o brakach i błędach w przekazanej dokumentacji. **Do chwili opracowania niniejszego sprawozdania, Generalny Wykonawca nie ustosunkował się do pisma, ani notatki. Procedura odbiorowa w dalszym ciągu nie została zakończona.**

W dniu 28.12.2018 r. Generalny Wykonawca pisemnie (znak: 580./ZAB/2018) wezwał Inwestora do zapłaty kwoty 7 383 966,60 złotych z tytułu: wynagrodzenia za prace projektowe wykonane do dnia 03.12.2018 r., wynagrodzenia za wykonane prace rozbiórkowe do dnia 03.12.2018 r., wynagrodzenia odpowiadającego kosztowi ochrony placu budowy realizowanej przez Wykonawcę do dnia inwentaryzacji, wynagrodzenia odpowiadającego kosztom składki na ubezpieczenie (koszt jednorazowy) oraz pozostałej części wynagrodzenia za roboty budowlane pomniejszone o oszczędności z tytułu niewykonania robót budowlanych jednocześnie wyznaczając 7-dniowy termin zapłaty należności. Inwestor z uwagi na brak zasadności zgłoszonego roszczenia odmówił zapłaty żądanej kwoty.

Zdjęcie 23 Rozbiórka stadionu

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

4.5.10. Przemysłowa Spółka Wodna „Niecka Bytomska”

Zgodnie z art. 441 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. 2018.2268 t.j.) spółka wodna będąc niepubliczną formą organizacyjną, która nie działa w celu osiągnięcia zysku zrzesza osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności i ma na celu zaspokajanie wskazanych przepisami ustawy potrzeb w zakresie gospodarowania wodami.

W sytuacji Bytomia jednym z podstawowych i najbardziej newralgicznych punktów działalności funkcjonującej Przemysłowej Spółki Wodnej „Niecka Bytomska” znajdującej się w likwidacji, było zapewnienie utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń, w tym urządzeń wodnych, służących do ochrony przed powodzią (art. 441 ust. 3 pkt 4 ustawy Prawo wodne) ze względu na fakt, iż na obszarze miasta Bytomia z wyniku działalności górniczej tworzyły się zapadliska ziemi, które przekształciły się w niecki bezodpływowe, wymagające odpompowywania wody w celu zapobieżenia podtopieniu terenów zalewowych.

W stanie na listopad 2018 r. na obszarze gminy Bytom znajdowało się 10 niecek bezodpływowych z następującą strukturą wypompowywania wody, z których w 4 wypompowywanie wody leżało w gestii Przemysłowej Spółki Wodnej „Niecka Bytomska” w likwidacji, która zawierała umowy z podmiotami trzecimi w zakresie wykonywania usług mających na celu uniemożliwienie zalania terenów znajdujących się w sąsiedztwie tych niecek, a także w okolicy rurociągów odprowadzających wodę z tych zbiorników.

W toku wykonywania zadań przez Wydział Inżynierii Środowiska pod koniec grudnia 2018 r. ustalono, iż w związku z brakiem wykonywania odpompowywania wody z niecek bezodpływowych w związku z niekorzystnymi prognozami meteorologicznymi istnieje realne zagrożenie wystąpienia powodzi na obszarze obejmującym lokalizację w/w niecek, co spowodowałoby zagrożenie życia i zdrowia ludzkiego, a także dla mienia w znacznych rozmiarach – rejon przebiegu autostrady A1.

Po przeanalizowaniu dokumentacji dotyczącej funkcjonowania Przemysłowej Spółki Wodnej „Niecka Bytomska” obecnie w likwidacji oraz działań poprzednich władz miejskich ustalono szereg nieprawidłowości, przejawiających się m. in.:

- w zawieraniu niekorzystnych z punktu widzenia interesów Miasta umów, poprzez niewystarczające zabezpieczenie wykonania umowy z podmiotami zewnętrznymi (określenie wynagrodzenia w formie ryczałtu, pomimo, iż odpompowywanie wody nie było dokonywane codziennie; kara umowna w wysokości 0,02% za dzień bez odpompowywania, co nawet nie równoważyło wysokości ryczałtu za dzień trwania umowy);
- wątpliwości co do własności infrastruktury służącej do odpompowywania wody, które na podstawie samego oświadczenia przedstawicieli spółki wodnej miało stanowić ich własność, pomimo braku posiadania jakichkolwiek dokumentów nabycia ich przez spółkę przy jednoczesnym wskazywaniu przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń, iż jest następcą prawnym jej właściciela, co w celu realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa wodnego Miasta poskutkowało poddzierżawieniem tej infrastruktury przez Miasto od dzierżawcy, którym był podmiot trzeci za zgodą wydzierżawiającej spółki wodnej, a zatem doprowadzenie do sytuacji gdzie tworzone były dodatkowe koszty po stronie gminy – za dzierżawę infrastruktury, a także opłaty za odpompowywanie wody;
- wyjście ze spółki w okresie wyborczym (przed II turą wyborów samorządowych w 2018 r.) przez będącego do tego czasu jej członkiem Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o. za zgodą ówczesnych władz miasta. Z uwagi na ograniczone do kontroli podejmowanych przez zarząd spółki wodnej uprawnień Prezydenta Miasta, wykonującego zadania starosty (art. 462 ustawy Prawo wodne) powyższe spowodowało, iż władze miasta utraciły realny wgląd do dokumentów spółki, co uniemożliwiło ocenę jej funkcjonowania.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami, które doprowadziły do zagrożenia powodzią na obszarze władze miejskie podjęły decyzję o skierowaniu zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez osoby odpowiedzialne, co nastąpiło w dniu 4 stycznia 2019 r.

Ponadto podjęte zostały szybkie działania mające na celu zapobieżenie powstałemu zagrożeniu, między innymi poprzez zaangażowanie podległych jednostek: Straży Miejskiej, Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o. oraz Miejskiego Zarządu Zieleni i Gospodarki Komunalnej w Bytomiu oraz jednostek zewnętrznych: Policji i Straży Pożarnej, co poskutkowało dokonaniem wiążących ustaleń w zakresie wystąpienia konieczności doraźnego odpompowywania wody z niecek bezodpływowych do czasu zawarcia z podmiotami górnictwami stosownych umów.

Powyższe umożliwiło zrealizowanie przedmiotowych czynności przy pomocy Straży Pożarnej oraz MZZiGK na początku 2019 r.

Następnie doprowadzono do zawarcia ugód przez Gminę Bytom jako pokrzywdzoną z podmiotami górnictwami odpowiedzialnymi za szkody w zakresie zapewnienia odpompowywania wody na obszarze miasta w 2019 r., z których wynika, iż ciężar działań znajduje się po stronie podmiotów górnictw, a miasto sprawuje jedynie nadzór nad tym działaniem.

Podjęto również działania zmierzające do rozpoczęcia negocjacji w zakresie zmiany terminu rozpoczęcia wykonywania w/w zadań przez podmioty górnictwa w 2020 r. już w okresie czerwiec-lipiec 2019 r., w celu niedopuszczenia do powtórzenia sytuacji z końca roku 2018.

5. ŚRODOWISKO

5.1. Uwarunkowania środowiskowe

5.1.1. Morfologia terenu i warunki geologiczne

Teren Bytomia, zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego, należy do prowincji – Wyżyna śląsko-krakowska w skład której wchodzi Wyżyna Śląska. Do Wyżyny Śląskiej natomiast należą mezoregiony, tj. Wyżyna Katowicka oraz Garb Tarnogórski. W skutek wielu czynników w formie przemysłu i zabudowy rzeźba zatraciła swój pierwotny charakter. Naturalne formy terenu uległy znacznemu przekształceniu, a obok nich powstały nowe wyrobiska, zwałowiska, niecki osiadań oraz sztuczne nasypy i wały. W podłożu dominują utwory triasowe (najstarszy okres ery mezozoicznej) w postaci dolnotriasowych piaskowców, mułowców, dolomitów, margli (skał osadowych) i wapieni, a także środkowotriasowych wapieni oraz dolomitów epigenetycznych (wytworzonych na wskutek dolomitizacji wapieni przez krążących w nich wodach, zawierających magnez). W nakładzie występują utwory młodsze, nierozpuszczalne w wodzie pozostałości tzw. eluwia glin zwałowych, a doliny rzeczne wypełniają mułki, piaski i żwiry rzeczne.

5.1.2. Warunki glebowe

Bytom charakteryzuje się bardzo dużym zróżnicowaniem ukształtowania się gleby. Można wyróżnić tu następujące typy:

- rędziny – gleby na ogół żyzne, jednak z powodu trudności w ich uprawianiu zakwalifikowane są do klas bonitacyjnej IIIb, IV,
- zdegradowane rędziny klasy V,
- brunatne – mało żyzne, utworzone pod wpływem lasów liściastych lub mieszanych z różnych skał macierzystych zasobnych w wapń i gleby bielcowe charakteryzujące się bardzo kwaśnym odczynem oraz małą zawartością próchnicy, o klasie IVb i V,
- zabagnione i bagienne z wysokim poziomem wody gruntowej V i VI klasy botanicznej,
- antropogeniczne – związane są z terenami przemysłowymi, zabudową mieszkaniową oraz sąsiedztwem dróg.

5.1.3. Warunki hydrologiczne

Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny kraju, Bytom położony jest w zlewniach dwóch największych rzek - w strefie wododziałowej Odry i Wisły, w obrębie regionów wodnych Górnej i Środkowej Odry, oraz Małej Wisły. Znaczna część powierzchni miasta, nieco ponad 60%, zlokalizowana jest w obrębie regionu wodnego Górnej Odry, ok. 40% - w obrębie regionu wodnego Małej Wisły, natomiast region Środkowej Odry obejmuje niewielki obszar, zlokalizowany na północy Bytomia, graniczący z Tarnowskimi Górami.

Do dorzecza Odry należy rzeka Bytomka z głównymi dopływami – Rowem Granicznym, Rowem Miechowskim oraz Potokiem Rokitnickim, natomiast do dorzecza Wisły – rzeka Szalejka wraz z dopływami. Całkowita długość rzeki Bytomki wynosi ok. 20,0 km, z czego 7,0 km znajduje się w granicach administracyjnych miasta Bytomia, natomiast całkowita długość rzeki Szarłejki, wynosi ok. 13,0 km, z czego ok. 5,0 km znajduje się na terenie miasta Bytomia.

Cieki, w głównej mierze przepływają przez tereny miejskie, silnie zurbanizowane i uprzemysłowione. Wody zasilane są głównie wodami kopalnianymi, ściekami komunalnymi, przemysłowymi oraz wodami opadowymi, charakteryzującymi się wysokim stopniem zanieczyszczenia.

Poza wodami płynącymi, na terenie miasta znajdują się liczne zbiorniki powierzchniowe – naturalne oraz sztuczne, powstałe w wyniku działalności człowieka lub wskutek osiadań terenu związanych z prowadzeniem eksploatacji górniczej. Obecnie zalewiska powstałe wskutek osiadań, pełnią funkcję zbiorników retencyjnych, magazynujących nadmiar wód gruntowych oraz wód pochodzących ze spływów powierzchniowych.

Warunki hydrologiczne na obszarze miasta Bytomia można rozpatrywać na tle warunków hydrologicznych panujących na terenie całego województwa śląskiego w roku 2017. Charakterystykę warunków hydrologicznych na terenie województwa opracowano na podstawie danych pochodzących z sieci obserwacyjno-pomiarowej Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej IMGW – PIB. Analizie poddano stacje wodowskazowe usytuowane na głównych rzekach województwa.

Jak wynika z raportu pn.: Stan Środowiska w Województwie Śląskim w roku 2017, Katowice 2018, opracowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach - na podstawie badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, rozwój sytuacji hydrologicznej w ciągu roku w województwie jest uzależniony przede wszystkim od zmienności warunków meteorologicznych, głównie od wielkości, charakteru, rozkładu czasowego i przestrzennego opadów atmosferycznych, a także od temperatury powietrza, która wpływa na intensywność parowania, pojawiania się i topnienia pokrywy śnieżnej oraz na występowanie zjawisk lodowych w rzekach. W 2017 roku w poszczególnych miesiącach na rzekach województwa śląskiego średnie miesięczne przepływy były zróżnicowane. Na początku roku występował znaczny niedobór zasobów wodnych. W okresie luty kwiecień w zlewni górnej Odry i górnej Warty średni miesięczny przepływ kształtował się nieco poniżej normy, na pozostałym obszarze powyżej. Miesiące od czerwca do sierpnia charakteryzowały się na ogół znacznym niedoborem zasobów wodnych, największym w sierpniu. Przepływy w ostatnich czterech miesiącach 2017 roku układały się wszędzie powyżej normy, szczególnie we wrześniu, kiedy to na południu województwa zostały one przekroczone nawet trzy i czterokrotnie.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w województwie śląskim według stanu w dniu 31 XII 2017 roku ukształtowały się na poziomie 961,7 hm³ (hektometr sześcienny) - przyrost o 5,7 hm³ w stosunku do 2016 roku). Według raportu, analizując lata 2008-2017, można zaobserwować stopniowy przyrost zasobów wód podziemnych w województwie śląskim - z 919,3 hm³ w 2008 roku do 961,7 hm³ w 2017 roku (wzrost o 4,6%).

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska i prezentuje poprzez ocenę ich stanu lub potencjału ekologicznego. Sposób klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (w tym klasyfikacja elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz hydromorfologicznych, stanu ekologicznego/ potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych), interpretacji wyników, oceny stanu jcwp, oraz prezentacji wyników klasyfikacji, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187).

W roku 2017 monitoring jakości wód podziemnych prowadzony był w oparciu o krajową sieć pomiarową oraz sieć regionalną uzupełniającą badania pod kątem ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wykorzystywanych na terenie województwa śląskiego do celów pitnych.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami i Hydrograficzną Mapą Polski, teren Bytomia znajduje się w obrębie sześciu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP).

JCWP położone są odpowiednio w obrębie regionów wodnych: Górnej Odry – JCWP Bytomka, Środkowej Odry – Stoła od źródła do Kanara, oraz Małej Wisły – Szarlejka, Rów Michałkowicki, Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia, oraz Rawa.

Zgodnie z informacją Państwowej Służby Hydrologicznej, teren Bytomia należy do czterech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), w tym:

- JCWPd 110, obejmująca niewielki obszar północnej części miasta, w rejonie dzielnicy Sucha Góra, w regionie wodnym Środkowej Odry,
- JCWPd 111, obejmująca północną-wschodnią część Bytomia, na terenie dorzecza Wisły, w obrębie regionu wodnego Górnej Odry. Z uwagi na długoletnią działalność górniczą, reżim hydrogeologiczny na terenie miasta jest zaburzony, a zwierciadło wody obniżone w stosunku do naturalnego, z uwagi na utratę kontaktu hydraulicznego wód podziemnych z wodami powierzchniowymi płynącymi,
- JCWPd 128, obejmująca nieznaczny obszar położony w północno-zachodniej części miasta, w regionie wodnym Górnej Odry,
- JCWPd 129, jednolita część wody podziemnej przeważająca na terenie Bytomia, obejmująca południowo-zachodnią część miasta w granicach dorzecza Odry, w regionie wodnym Górnej Odry. Cechą szczególną JCWPd nr 129 jest położenie w granicach leja depresyjnego i drenowanie przez podziemne wyrobiska kopalń węgla kamiennego. W Programie wodno-środowiskowym kraju stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych w omawianej JCWPd określono jako dobry oraz podano, że niezagrożone jest osiągnięcie celu środowiskowego czyli utrzymanie tego stanu. W związku z powyższym nie zostały wyznaczone derogacje (odstępstwa).

Ponadto, w obrębie miasta występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, GZWP (329) Bytom, którego granica przebiega wzdłuż początku Lasu Miechowskiego w Miechowicach i Dąbrowy Miejskiej w kierunku północnym, oraz GZWP (330) Gliwice, obejmujący północną część miasta, w tym dzielnice Stolarzowice-Górniki oraz Bytom – Sucha Góra.

5.1.4. Warunki klimatyczne

Bytom zaliczany jest do śląsko-krakowskiej dzielnicy klimatycznej, której cechą jest przewaga oceanicznych mas powietrza nad kontynentalnymi, a bliskość Bramy Morawskiej przyczynia się do niewielkiego wpływu mas powietrza zwrotnikowego. Leży w obrębie typu klimatów podgórskich nizin i kotlin krainy górnośląskiej. Średnia roczna ilość opadów wynosi 732 mm, co powoduje, że wilgotność powietrza na terenie miasta wynosi ok. 75%. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi +7,7°C. Najwyższe temperatury powietrza przypadają na lipiec, gdzie średnia temperatura wynosi +17,7°C, a najniższe występują w styczniu o wysokości średniej -2,5°C. W ciągu roku odnotowuje się 34 dni mroźne oraz 27 dni z temperaturą przewyższającą +25°C. Kierunek i prędkość wiatrów tu panujących przyczyniają się do niekorzystnych wpływów emisji pyłowo-gazowych z terenów sąsiadujących.

5.1.5. Szata roślinna i fauna

Wśród terenów zielonych na obszarze Bytomia przeważają kompleksy leśne, stanowiące ok. 20% powierzchni miasta. Drzewostan stanowi głównie sosna i świerk z domieszką buka i innych drzew liściastych. Na terenie Bytomia zachowało się kilka cennych przyrodniczo obszarów wyróżniających się dużą bioróżnorodnością, które bardziej szczegółowo opisane są w podrozdziale 5.1.6 „Obszaru cenne przyrodniczo”.

Różnorodność świata zwierzęcego na terenie Bytomia podobnie jak w przypadku flory skupia się na obszarach chronionych. Na terenie rezerwatu Segiet oraz w Podziemiach Tarnogórsko-Bytomskich wytworzyły się dogodne warunki dla zimowania nietoperzy. Poza tym w skład gatunkowy fauny wchodzi: chronione chrząszcze, trzmiele, kilka gatunków motyli, płazy, gady i ptaki, a także ssaki w tym m.in.: lis, dzik i sarna. Bardzo dużą bioróżnorodnością charakteryzuje się także obszar Żabich Dołów. Stwierdzono tutaj występowanie łącznie ok. 130 gatunków ptaków, kilkaset gatunków owadów, 9 gatunków płazów, a także kilkanaście gatunków ssaków, takich jak: jeże, krety, ryjówki aksamitne, nietoperze, zające, piżmaki, karczowniki, myszy, szczury wędrowne, nornice, lisy pospolite, kuny domowe, tchórze zwyczajne i łasice.

5.1.6. Obszary cenne przyrodniczo

Do najcenniejszych obszarów przyrodniczych na terenie naszego miasta ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych należą:

- **Rezerwat Przyrody Segiet** stanowi fragment krajobrazu pogórniczego Srebrnej Góry i jest jednym z obiektów wpisanych 9 lipca 2017 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO pn. „Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach”.
Rezerwat Przyrody Segiet został utworzony w celu ochrony lasu bukowego i obejmuje obszar o pow. 24,54 ha. Położony jest na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór. Drzewostan zbudowany jest z trzech typów buczyn – ciepłolubnej buczyny storczykowej, kwaśnej buczyny niżowej oraz buczyny karpackiej. Poza 15 gatunkami drzew, na terenie rezerwatu występuje ponad 100 gatunków krzewów, roślin zielonych mszaków.
- **Zespół przyrodniczo-krajobrazowych „Żabie Doły”** - w którego skład wchodzi obszary o pow. 44,57 ha położone w granicach administracyjnych Bytomia oraz obszary o pow. 173,09 ha położone w granicach administracyjnych Chorzowa. Zespół tworzy kompleks nieużytków, stawów oraz gruntów rolnych stanowiących miejsca gniazdowania nielicznych w skali województwa śląskiego ptaków. Na terenie zespołu zarejestrowano kilkaset gatunków roślin naczyniowych, w tym chronionych oraz występowanie ssaków reprezentowanych przez gatunki owadożerne, drapieżne i gryzonie.
- **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Suchogórski Labirynt Skalny** – leżący na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór, w rejonie ulic: Wodczaka, Prywatnej i Obrońców Westerplatte. Celem ochrony niniejszego zespołu jest zachowanie fragmentu krajobrazu, który powstał na skutek działalności człowieka jak i naturalnej sukcesji przyrodniczej. O objęciu ochroną zdecydowały przede wszystkim jego walory krajobrazowe oraz duże zróżnicowanie flory, wśród której są także rośliny objęte prawną ochroną gatunkową. Nie bez znaczenia jest tu także unikatowa rzeźba terenu, powstała przed laty na skutek działalności wydobywczej kopalni dolomitu i żelaziaka brunatnego. Pozostałościami po górnictwie kruszcowym są tam głębokie dolinki, strome grzbiety z wychodniami dolomitu oraz liczne wąwozy, pagórki, kopce i wzniesienia ze stromymi stokami. Ten urozmaicony system licznych niecek, zagłębień i parowów w połączeniu ze stromymi zboczami wielu pagórków i wyniesień terenu tworzy odmienną rzeźbę o wysokich walorach krajobrazowych. Do unikatowych walorów przyrodniczych i krajobrazowych tego terenu należą przede wszystkim: ukształtowanie terenu o zróżnicowanej rzeźbie genezy antropogenicznej, zbiorowisko muraw i lasów grądowych, a także duże zróżnicowanie gatunkowe flory, stanowiące ostoję bioróżnorodności. Na terenie Suchogórskiego Labiryntu Skalnego występuje duże zróżnicowanie flory, wśród której obecne są drzewa i krzewy objęte prawną ochroną gatunkową.
- **Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Miechowicka Ostoja Leśna** obszar lasu na terenie Gminy Bytom o powierzchni około 305,60 ha, położony w północno-zachodniej części miasta Bytomia, którego zasięg wyznaczają: od północy – ul. Stolarzowicka, od południa – ul. ks. Jana Frenzla, od wschodu – granice zabudowy osiedla Miechowice, od zachodu –

granica miasta Bytomia i Zabrze oraz fragment koryta Potoku Rokitnickiego. Celem ochrony zespołu jest zachowanie fragmentu terenów leśnych, oczek wodnych i polan śródleśnych ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych oraz z uwagi na licznie występujące na tym obszarze siedliska chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

- **Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka** – gdzie na obszarze chronionego wyrobiska dolomitu obowiązują szczególne przepisy z zakresu ochrony przyrody. Na uwagę zasługują wyloty sztolni, w których gnieździ się 8 gatunków nietoperzy. Ogromnym zagrożeniem dla podziemi i przebywających w niej nietoperzy jest rozwijająca się w ostatnich latach niekontrolowana penetracja podziemi, mimo zabezpieczenia wylotów sztolni metalowymi kratami. Od 2017 r. stanowisko dokumentacyjne również znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO.

Na terenie Bytomia znajdują się również parki spacerowo-wypoczynkowe, w tym m.in.:

- Park Miejski im. Franciszka Kachla w Śródmieściu – założony ok. 1840 r. na terenach dawnych wyrobisk górniczych, zajmujący pow. 43 ha,
- Park Fazaniec w Szombierkach – założony w drugiej połowie XIX wieku jako park prywatny na terenach o bardzo specyficznej rzeźbie, wykorzystujący istniejący las grądowy z niewielką domieszką dębów, zajmujący pow. 18,1 ha,
- Park Ludowy w Miechowicach – zajmujący pow. 13,95 ha, założony na początku XIX wieku jako park pałacowy. W latach 1840-1850 ogród pałacowy połączono z przylegającym do niego lasem,
- Park Mickiewicza – założony na początku XX wieku, wykorzystując naturalny las, a także ukształtowanie terenu,
- Park Grota w Suchej Górze – założony siłami mieszkańców na wyrobiskach rud na powierzchni ok. 2 ha. Zajmuje pierwsze miejsce w rankingu parków nieobjętych ochroną konserwatorską,
- Park Amendy w Łagiewnikach, na którego terenie znajduje się duży staw oraz ruiny starego kąpieliska.

Parki zajmują obszar o łącznej powierzchni 97 ha (ok. 1.4% pow. Miasta), z czego parki: Ludowy, Miejski i Fazaniec objęte są ochroną Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ze względu na szczególne ukształtowanie ekosystemów, parki te wyróżniają się dużymi wartościami przyrodniczymi oraz bogactwem gatunków.

5.1.7. Obszar NATURA 2000

Natura 2000 to spójna sieć obszarów tworzona na terytorium Unii Europejskiej, celem zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy poprzez ochronę zagrożonych wyginięciem roślin i zwierząt oraz miejsc ich występowania. Na terenie gminy Bytom występuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”, które stanowi jedno z największych systemów podziemnych na świecie obejmujący 5 sztolni odwadniających oraz liczne szyby i odsłonięcia w kamieniołomach. Powierzchnia tego terenu wynosi 3 490,8 ha i graniczy z obszarem rezerwatu przyrody Segiet i stanowiskiem dokumentacyjnym Kamieniołomem Blachówka. Położony jest w obrębie następujących gmin: Bytom, Tarnowskie Góry, Radzionków i Zbrostawice. Podziemia tworzą wyrobiska po eksploatacji kruszców metali ciężkich, które powstały w czasie od XII do XX wieku, obejmują ponad 300 km chodników oraz liczne komory i wybierki. Obszar „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskiego” stanowi jedno z największych w Europie oraz drugie, co do wielkości w Polsce, zimowisko nietoperzy, które liczy kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt zasiedlany jest przez nietoperze również w okresie letnim. Poza ssakami podziemia zasiedlają między innymi: pajęczaki, skoczogonki, dżdżownice, muchówki i chrząszcze. Przedstawicielami flory są mszaki i paprocie, które występują w strefach trzyotworowych podziemi. Wewnątrz podziemi występują formy naciekowe: stalaktyty, stalagmity, stalagnaty, perły jaskiniowe i inne.

5.2. Działania na rzecz ochrony środowiska

STAN OGÓLNY ŚRODOWISKA NATURALNEGO W BYTOMIU

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W województwie śląskim, organem właściwym do prowadzenia monitoringu jakości powietrza jest Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach, który w przedmiotowym zakresie realizuje następujące zadania:

- badanie i ocenę jakości powietrza w strefach, w tym w strefie Aglomeracja Górnośląska, w której zlokalizowana jest gmina Bytom,
- pięcioletnią ocenę jakości powietrza na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza,
- monitoring tła miejskiego pod kątem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych,
- pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania procesu osiągania krajowego celu redukcji narażenia,
- monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocenę depozycji zanieczyszczeń do podłoża,
- pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb realizacji ocen i prognoz w ramach monitoringu jakości powietrza,
- pomiary składu pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz rtęci w stanie gazowym.

Na terenie gminy Bytom brak jest stanowiska pomiarowego. Stacją pomiarową reprezentatywną dla obszaru Bytomia jest stanowisko zlokalizowane w Zabrzu przy ulicy Marii Curie-Skłodowskiej 34. Na stronie internetowej WIOŚ w Katowicach zamieszczane są na bieżąco powiadomienia o jakości powietrza w województwie śląskim. Komunikaty są również na bieżąco publikowane na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bytomiu w zakładce „Aktualności”. Z uwagi na fakt, iż gmina Bytom, zgodnie z *„Programem Ochrony Powietrza dla terenu województwa śląskiego mającym na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”*, zlokalizowana jest na terenie Aglomeracji Górnośląskiej, komunikaty dotyczące jakości powietrza w tej strefie, odnoszą się również do terenu Bytomia.

Dodatkowo na podstawie zawartego porozumienia na terenie Gminy Bytom utworzono sieć lokalnego monitoringu jakości powietrza, która składa się z 10 czujników rozlokowanych we wszystkich dzielnicach miasta Bytomia. Urządzenia te dokonują pomiaru pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz emisji dwutlenku węgla i tlenków azotu w czasie rzeczywistym. Stan powietrza poszczególnych części Bytomia można sprawdzić na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, w zakładce: *‘Sprawdź czym oddychasz’*: www.bytom.pl lub bezpośrednio na stronie: www.discovair.pl. Każda ze stacji zawiera zakładkę „Zdrowie i Powietrze”, gdzie można zapoznać się z interpretacją wyników w odniesieniu do: domu, warunków na zewnątrz, zaleceń zdrowotnych, dzieci i aktywności fizycznej.

ZANIECZYSZCZENIE WÓD

Jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych określana jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na podstawie badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na terenie Bytomia brak jest urządzeń kontrolno-pomiarowych służących określeniu jakości wód powierzchniowych i podziemnych znajdujących się w granicach administracyjnych miasta.

W celu oceny jakości wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych należy posiłkować się pośrednio oceną wynikającą z badań z przeprowadzonego monitoringu jednolitych części wód w punktach kontrolno-pomiarowych zlokalizowanych w miastach sąsiadujących.

Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach za 2017, jednolite części wód rzeki Szarlejka charakteryzują się słabym potencjałem ekologicznym oraz stanem chemicznym poniżej stanu dobrego. W przypadku rzeki Bytomki nie określono stanu ekologicznego wód, natomiast stan chemiczny jednolitych części wód określono jako poniżej stanu dobrego.

Z uwagi na obecny stan jakościowy oraz ilościowy wód występujących na terenie Bytomia, gmina nie posiada własnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych służących zaopatrzeniu ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Do występujących na terenie Bytomia ujęć wód zaliczyć można studnie ujmujące wody podziemne – głównie wody pochodzące z odwodnienia wyrobisk górniczych, wykorzystywane na indywidualne potrzeby zakładów.

ZANIECZYSZCZENIE GLEB

Gleby występujące na obszarze Bytomia są w większości zanieczyszczone i zdegradowane. Nadal uznaje się, że na terenie Bytomia występują gleby naturalne – zmienione w mniejszym lub większym stopniu w wyniku antropogenicznej działalności człowieka oraz gleby o pogłębionym poziomie próchnicznym czy ulepszonej strukturze. W roku 2018 nie stwierdzono, by stan gleb na terenie Bytomia, w stosunku do roku 2017 i lat ubiegłych uległ zmianie. Obecność zanieczyszczeń w glebie wynika zarówno z lokalizacji na terenie GOP-u, jak i historycznego rozwoju Bytomia (rozwój przemysłu hutniczego, wydobywczego i przerobczego). Istotne znaczenie ma też wysoka naturalna zawartość metali w glebie. Również przebieg przez miasto głównych tras tranzytowych sprzyja intensyfikacji zanieczyszczeń gleby w rejonach bezpośrednio do nich przyległych.

OCHRONA POWIETRZA

Program ochrony powietrza

Bytom, jako jedno z czternastu miast tworzących Aglomerację Górnośląską, objęty jest „*Programem Ochrony Powietrza dla terenu województwa śląskiego mającym na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji*”, przyjętym uchwałą Nr VI/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 r., który jest aktualizacją Programu przyjętego w 2014 r. Potrzeba aktualizacji wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska, która wskazuje na konieczność opracowania aktualizacji Programu ochrony powietrza co 3 lata w przypadku, gdy nadal notowane są przekroczenia norm jakości powietrza.

W roku 2018, w dalszym ciągu kontynuowane były zadania naprawcze, wskazane w w/w dokumencie oraz mające na celu poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego, w tym m.in.:

- ograniczenie emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy (do 1 MW),
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych,
- ograniczenie emisji ze źródeł punktowych,
- prowadzenie spójnej polityki planowania przestrzennego,
- prowadzenie działań wspomagających (informowanie o stanie jakości powietrza, edukacja ekologiczna, działania kontrolne, termomodernizacja obiektów podłączonych do sieci ciepłowniczej),
- wdrożenie i zarządzanie realizacją programu ochrony powietrza,
- prowadzenie innych działań wspomagających, przewidzianych do warunkowej realizacji.

W ramach działań naprawczych, na terenie gminy Bytom kontynuowana była realizacja programu zmierzającego do ograniczenia niskiej emisji poprzez udzielanie osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym dotacji na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania na proekologiczne. W roku 2018 wypłacono dofinansowanie dla 502 wniosków na kwotę 707 449,00 zł.

UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Od dnia 1 września 2017 r., na terenie całego województwa śląskiego, w tym na obszarze Bytomia, obowiązuje Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa), zgodnie z którą:

- obowiązuje zakaz spalania najgorszej jakości paliw węglowych, w tym:
 - węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
 - mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
 - paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm (miału węglowego) wynosi więcej niż 15%,
- obowiązuje zakaz spalania biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%,
- użytkownicy urządzeń grzewczych są zobowiązani wymienić je na kotły klasy 5 lub urządzenia spełniające wymagania tzw. ekoprojektu, zgodnie z terminami określonymi w uchwale, uzależnionymi od daty produkcji urządzeń.

Uchwała antysmogowa dotyczy wszystkich użytkowników kotłów, pieców i kominków na paliwa stałe o mocy do 1 MW. Wprowadzone regulacje prawne mają doprowadzić do poprawy jakości powietrza w regionie, a tym samym – przyczynić się do poprawy zdrowia i większego komfortu życia mieszkańców.

Realizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla zabudowy wielorodzinnej w ramach Programu KAWKA - okres lat 2015-2018

Program ten rozpoczął się w 2015 roku i został zakończony w 2018 roku. Dzięki jego działaniu udało się dofinansować koszty instalacji wewnętrznych centralnego ogrzewania i zlikwidować ok. 370 starych pieców węglowych w ok. 40 budynkach (17 obiektów wspólnotowych, w niektórych przypadkach są to obiekty wieloklatkowe), które to zostały podłączone do miejskiego systemu ciepłowniczego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. W tym celu pozyskano dane odnośnie budynków, które PEC Sp. z o.o. będzie podłączał do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz pozyskano środki finansowe w postaci dotacji z NFOŚiGW oraz pożyczki z WFOŚiGW. Środki pozyskane z WFOŚiGW w Katowicach i NFOŚiGW w Warszawie to ok. 1 200 000 zł, z czego dotacja to prawie 685 000 zł, a pozostała kwota to pożyczka.

Realizacja zapisów uchwały Nr XXXIX/504/12 z dnia 27 sierpnia 2012 r. pełniące funkcje organów Miasta Bytom działającej za Radę Miejską oraz jej zmiany określonej w uchwale Nr LV/678/17 z dnia 30 października 2017 r. Rady Miejskiej w Bytomiu oraz uchwały Nr LVIII/758/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przyjęcia regulaminu określającego zasady udzielania dotacji osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne w lokalach i budynkach mieszkalnych na terenie Bytomia.

Jest to działalność rozpoczęta od 1994 roku. Dofinansowano ok. 6 000 inwestycji. W latach 2012 - 2018 do ratusza wpłynęło ok. 1 900 wniosków, z czego udało się zrealizować ok. 1360 wniosków i udzielić w ten sposób dofinansowania na kwotę ponad 2 mln zł. W 2018 roku udało się wypłacić 502 dotacje na łączną kwotę 707.449,00zł.

OCHRONA PRZED HAŁASEM

Na podstawie aktualizacji mapy akustycznej wykonanej w roku 2016 można stwierdzić poprawę klimatu akustycznego w porównaniu do stanu z roku 2012. Wszystkie grupy źródeł hałasu tj. hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, przemysłowy charakteryzują się lepszymi wskaźnikami akustycznymi. We wszystkich obszarach zanotowano spadek liczby mieszkańców narażonych na poszczególne

źródła hałasu. Pomimo faktu, iż wartości odnoszące się do liczby mieszkańców obarczone są błędem wynikającym z faktu zameldowań, przemeldowań (co nie ma związku z parametrami akustycznymi), można zauważyć wyraźny trend spadkowy liczby osób narażonych na hałas.

W celu ochrony przed hałasem, na etapie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Bytomia, wnioskuje się o uwzględnienie w planach zapisów wynikających z uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XXI/288/13 z dnia 28 października 2013 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bytomia”, który jest opracowaniem zawierającym wskazania rozwiązań problemów akustycznych występujących na danym terenie, ujawnionych w wyniku realizacji mapy akustycznej, zaktualizowanej w 2016 r.

Obecnie trwają prace nad aktualizacją „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bytomia”, w związku z czym, w przypadku przyjęcia przez Radę Miejską w Bytomiu na podstawie stosownej uchwały, aktualizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bytomia, będą obowiązywały wskazania zawarte w zaktualizowanym Programie.

OCHRONA WÓD/GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Dla osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z polityką Ramowej Dyrektywy Wodnej, przyjęte zostały m.in. plany gospodarowania wodami na obszarze poszczególnych dorzeczy, których głównym celem jest analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód.

Jedną z form działań podejmowanych przez Gminę w ramach ochrony wód i gospodarki wodno-ściekowej w roku 2018 r. była kontynuacja prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, celem umożliwienia monitoringu ilości odprowadzanych ścieków pochodzących z indywidualnych systemów oczyszczania. Przedmiotowa ewidencja pozwala także na bieżącą kontrolę przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska przez jej użytkowników.

Jednocześnie na terenie gminy współtworzona została, wraz z miastem Radzionków, tzw. Aglomeracja Bytom, integralna część Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), opracowanego na potrzeby spełnienia wymogów określonych w Dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Głównym celem programu jest ograniczanie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a w konsekwencji ochrona środowiska wodnego. Program zawiera wykaz inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych, a także terminy ich realizacji, niezbędnych do wykonania dla osiągnięcia standardów jakości odprowadzanych ścieków do środowiska.

Ponadto Gmina prowadzi działania związane z przyjęciem projektu dokumentu pn. „Plan Adaptacji Miasta Bytom do zmian klimatu do roku 2030”, w ramach Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020). Celem projektu jest przystosowanie oraz wzmocnienie miasta do zmieniających się warunków klimatycznych, mogących mieć wpływ na gospodarowanie wodami, np. powodzie, susze.

OCHRONA PRZYRODY

W 2018 roku miasto Bytom podjęło działania w zakresie ochrony przyrody i środowiska. Zmodernizowało i unowocześniło obiekt Schroniska dla bezdomnych zwierząt, m. in. udało się poszerzyć teren cmentarza dla zwierząt. Ponadto na terenie bytomskiego schroniska w gabinecie weterynaryjnym przyjęte bezdomne zwierzęta mogą korzystać podczas przeprowadzonych przez lekarza wet. badań z aparatury USG dla zwierząt, dzięki której szybciej można zdiagnozować różnego rodzaju schorzenia u chorych zwierząt.

Gmina Bytom z uwagi na przypadki pojawiania się dzikich zwierząt podjęła szereg działań mających na celu ochronę mieszkańców oraz zwierząt. W tym celu:

- podpisano umowę na odławianie rannych dzikich zwierząt z terenów miasta Bytomia,
- podpisano umowę na rehabilitację rannych dzikich zwierząt.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

W 2018 roku, w ramach edukacji ekologicznej Wydział Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego prowadził następujące działania:

- propagowanie akcji: "Sprzątanie Świata Polska 2018", która w ubiegłym roku odbyła się pod hasłem „**Akcja segregacja! 2 x więcej, 2 x częściej**” – organizacja całej akcji, podczas której zostały rozdane placówkom oświatowym ulotki informacyjne, plakaty, worki i rękawice. W trakcie akcji zebranych zostało 4,92 Mg odpadów;
- przygotowanie, wydrukowanie i rozpowszechnienie wśród mieszkańców ulotek dot. zasad segregacji odpadów;
- zrealizowanie akcji outdoorowej polegającej na przygotowaniu, wydrukowaniu oraz wyklejeniu plakatów typu billboard dot. nowych zasad segregacji odpadów;
- organizacja konkursu dla dzieci z przedszkoli oraz do uczniów szkół podstawowych „**Sąsiedzie, segreguj odpady**” polegający na wykonaniu kartki pocztowej, informującej o zasadach segregowania odpadów w naszym mieście;
- wydrukowanie kartek pocztowych dla mieszkańców informujących o obowiązku segregacji odpadów,
- nadzorowanie akcji edukacyjnej w szkołach podstawowych oraz przedszkolach prowadzonej przez firmę odbierającą odpady od mieszkańców.

5.3. Eksploatacja górnicza

5.3.1. Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia

W 2018 r. na terenie miasta funkcjonowały następujące zakłady górnicze:

- Węglokoks - Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek-Piekary”;
- ZG „Eko-Plus” Sp. z o.o. w Bytomiu;
- Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. Zakład „Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji” prowadzący likwidację byłych kopalń: „Bobrek–Miechowice”, „Centrum-Szombierki”, „Powstańców Śląskich”, KWK „Rozbark” (ZG „Bytom II”) i KWK „Centrum”. 5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górnicznej – ujęcie dzielnicowe.

5.3.2. Wpływ i skutki eksploatacji górnicznej – ujęcie dzielnicowe

ŚRÓDMIEŚCIE

Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” z siedzibą w Bytomiu nie prowadzi eksploatacji od jej zakończenia 28 kwietnia 2015 r. przez Kompanię Węglową S.A. Oddział KWK Bobrek – Centrum Ruch Centrum i prowadzi likwidację zakładu górniczego na podstawie Planu Ruchu Likwidowanego Podziemnego Zakładu Górniczego na lata 2016–2020 oraz Programu Likwidacji Zakładu Górniczego KWK Centrum na lata 2015–2021.

Decyzją Ministra Środowiska - pismem z dnia 31 maja 2017 r., znak DGK-VI.4771.18.2017.IK.4 koncesja nr 6/2008 z dnia 10 kwietnia 2008 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Centrum objętego obszarem górnichym Bytom–Centrum została wygaszona.

Dla SRK S.A. w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK Centrum z siedzibą w Bytomiu została określona przestrzeń górnicza w górotworze „Umową o ustanowieniu użytkowania górniczego nr 1518/OS/2017 z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia prawa użytkowania górniczego wyrobisk Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum z siedzibą w Bytomiu wyłączonych z eksploatacji górnicznej i niezbędnych do utrzymania systemu odwadniania likwidowanej części zakładu górniczego dla zapewnienia bezpieczeństwa ich utrzymania oraz bezpieczeństwa sąsiednich czynnych zakładów górniczych (Węglkokoks Kraj Sp. z o. o. KWK Bobrek – Piekary) przed zagrożeniem wodnym”.

W 2018 r., pomimo wcześniejszego stwierdzenia wygaśnięcia obniżeń kontynuowano (kontrolnie) pomiary geodezyjne (obniżenia) reperów w wybranych rejonach.

Pomiar jesienny 2018 r. w porównaniu do pomiaru jesiennego 2017 r. potwierdził wygaszenie obniżeń. Obniżenia za ten okres w punktach węzłowych niwelacji precyzyjnej Śródmieścia Bytomia były < 4,5 mm. Odkształcenia nie były obserwowane. Wyniki pomiarów mieszczą się w granicach błędów pomiarowych (błąd pomiarowy +/- 5,1 mm niwelacja precyzyjna II klasy, +/- 10,7 mm niwelacja techniczna). Zgodnie z Planem Ruchu, jeżeli wartość roczna obniżeń jest mniejsza od 10 mm w skali roku, pomiarów obniżeń w granicach wygaszonego terenu górniczego można zaniechać.

W 2019 r. i w latach następnych nie planuje się pomiarów obniżeń i deformacji na terenie miasta Bytomia. Ostatnie pomiary (wiosna i jesień 2018) wykazały wygaśnięcie wpływów w postaci obniżeń i deformacji eksploatacji pod miastem Bytom (obniżenia mniejsze od 10 mm w skali roku).

DZIELNICA ROZBARK

W obszarze górnicznym „Rozbark V” eksploatacja węgla kamiennego w złożu „Bytom II-1” została zakończona 6 listopada 2013 roku. Była ona wówczas prowadzona przez Kompanię Węglową S.A. Oddział KWK „Piekary” w pokładzie 510/III ścianą 52 z zawalem stropu.

W związku z powyższym likwidowany zakład górniczy o nazwie SRK S.A. w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK „Rozbark V” z siedzibą w Bytomiu nie prowadził w 2018 r. eksploatacji górnicznej. Likwidacja podziemnego zakładu górniczego KWK „Rozbark V” prowadzona jest w oparciu o plan ruchu sporządzony na okres od 01.10.2016 r. do 31.12.2020 r., zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach.

Ostatnie pomiary deformacji terenu wykonano w 2014 r. Pomiary te wykazały, że wpływy od dokonanej w złożu „Bytom II-1” eksploatacji górnicznej uległy wygaszeniu. Nie stwierdzono również występowania deformacji nieciągłych w wyniku prowadzonych robót górniczych.

DZIELNICA KARB

W rejonie filara ochronnego dzielnicy Karb Węglkokoks Kraj Sp. z o. o. KWK „Bobrek–Piekary” w 2018 r. nie prowadziła eksploatacji górnicznej. Do końca 2019 r. nie planuje się eksploatacji pod filarem ochronnym dzielnicy.

Monitoring wpływów eksploatacji górnicznej w kopalni „Bobrek–Piekary” prowadzony był zgodnie z zatwierdzonym przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego „Harmonogramem obserwacji geodezyjnych dla określenia deformacji powierzchni terenu górniczego „ZG Bytom III” i „Bobrek-Miechowice 1” na lata 2018-2020”.

Generalnie pomiary geodezyjne prowadzone są w okresach półrocznych (cykl wiosenny i cykl jesienny). Obiekty o szczególnym znaczeniu lub obiekty użyteczności publicznej, w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji, są monitorowane ze zwiększoną częstotliwością.

Do obiektów tych należą min.:

- szlak PKP Bytom - Tarnowskie Góry,
- inne wytypowane obiekty.

Pomierzone wielkości deformacji terenu nie przekroczyły wartości prognozowanych w planie ruchu kopalni na lata 2018-2020. Nie stwierdzono występowania deformacji nieciągłych w nowych rejonach, w wyniku prowadzonych robót górniczych.

Obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej objęte były bieżącym nadzorem budowlanym, który prowadzony jest przez pracowników ITB w Katowicach przy współpracy pracowników GIG w Katowicach. Z ww. nadzorów wykonywane były w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są na bieżąco doraźne prace naprawcze i zabezpieczające.

W rejonie dzielnicy Karb miasta Bytomia wartości obniżeń terenu pomierzone w okresie od października 2017 r. do września 2018 r. kształtowały się następująco:

• rejon bud. Kościoła pw. Dobrego Pasterza	0,01 m
• skrzyżowanie ul. Konstytucji z ul. Miechowicką	0,02 m
• ul. Falista	0,04 m
• ul. Młodzieżowa	0,04 m
• ul. Św. Marka	0,02 m
• ul. Orkana	0,04 m
• ul. Kołłątaja	0,06 m
• ul. Krańcowa	0,04 m
• ul. Racławicka	0,04 m
• ul. Św. Tomasza	0,02 m
• ul. Łanowa	0,02 m
• ul. Braci Śniadeckich	0,01 m.

DZIELNICA MIECHOWICE

Eksploatacja ścian 5 i 6 w pokładzie 503 prowadzona była przez Węglokoks Kraj Sp. z o. o. KWK „Bobrek–Piekary” na południe od filara ochronnego dzielnicy Miechowice, natomiast eksploatacja ściany 7 w pokładzie 504 prowadzona była poza filarem ochronnym dzielnicy, na południowy zachód od tego filara. Rozpoczęta w sierpniu 2018 r. eksploatacja ściany 4 w pokładzie 504 zapoczątkowała swój bieg na południe od zbiornika wodnego „Brandka”, na wschód od filara ochronnego dzielnicy Miechowice. W 2019 r. ściana 4 wejdzie eksploatacją pod dzielnicę Miechowice w części południowo-wschodniej filara ochronnego. Dodatkowo na południowy zachód od rejonu „fińskich domków” prowadzona była i jest kontynuowana eksploatacja ściany 8 w pokładzie 503 (ściana rozpoczęła swój bieg w 2018 r. i zakończy eksploatację w 2019 r.).

Monitoring wpływów eksploatacji górniczej w kopalni „Bobrek–Piekary” prowadzony był zgodnie z zatwierdzonym przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego „Harmonogramem obserwacji geodezyjnych dla określenia deformacji powierzchni terenu górniczego „ZG Bytom III” i „Bobrek-Miechowice 1” na lata 2018-2020”.

Generalnie pomiary geodezyjne prowadzone są w okresach półrocznych (cykl wiosenny i cykl jesienny). Obiekty o szczególnym znaczeniu lub obiekty użyteczności publicznej, w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji, są monitorowane ze zwiększoną częstotliwością.

Do obiektów tych należą min.:

- kościół pw. Świętego Krzyża w Bytomiu-Miechowicach – pomiary prowadzone były zgodnie z harmonogramem pomiarów w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji na budynek

kościół, który w 2018 r. znajdował się poza zasięgiem wpływów głównych od prowadzonej eksploatacji. Zaobserwowano wpływy o charakterze wygasającym,

- III Etap Obwodnicy Północnej miasta Bytomia z uwagi na zakończoną eksploatację głównie ściany 5 w pokł. 503, prowadzoną eksploatację ściany 7 w pokładzie 504 oraz rozpoczętą eksploatacją ściany 1a w pokładzie 504 w.d. poddawany jest obserwacjom w cyklach miesięcznych,
- inne wytypowane obiekty.

W rejonie dzielnicy Miechowice miasta Bytomia wartości obniżeń pomierzone w okresie od października 2017 r. do października 2018 r. kształtowały się następująco:

• ul. Andersa	od 0,1 m do 1,6 m
• ul. Chroboka	od 0,05 m do 1,7 m
• ul. Elsnera	ok. 0,05 m
• ul. Hutnicza	od 0,75 m do 1,85 m
• ul. Karbowska	od 0,1 m do 1,2 m
• ul. Ks. Jana Frenzla	0,01 m (w rejonie Pl. Szpitalnego) do 1,7 m (w rejonie Placu Niepodległości)
• ul. Warszawska	od 0,35 m do 0,75 m
• ul. Wolnego	od 0,01 m do 0,35 m
• ul. Zamkowa	od 0,1 m do 0,4 m
• Plac Słoneczny	do ok. 0,1 m
• Rejon budynku Kościoła pw. Św. Krzyża	od 0,3 m do 0,45 m

Obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej objęte były bieżącym nadzorem budowlanym, który prowadzony jest przez pracowników ITB w Katowicach przy współpracy pracowników GIG w Katowicach. Z ww. nadzorów wykonywane były w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są na bieżąco doraźne prace naprawcze i zabezpieczające.

OKOLICE DĄBROWY MIEJSKIEJ, STROSZKA (EKSPLOATACJA PROWADZONA PRZEZ ZAKŁAD GÓRNICZY „EKO-PLUS”)

Zakład Górniczy „EKO-PLUS” prowadzi eksploatację ze złoża „Bytom I–1”, w oparciu o Koncesję Nr 2/2015 na wydobywanie węgla kamiennego ważną do 2043 r. Z.G. „EKO-PLUS” Sp. z o. o. w Bytomiu posiada plan ruchu zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 lipca 2016 r. do 31 grudnia 2018 r., wydłużony dodatkiem nr 17 do zatwierdzonego planu ruchu jw. do dnia 31 grudnia 2019 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach.

Na terenie Gminy Bytom Zakład Górniczy EKO-PLUS Sp. z o. o. prowadził eksploatację w rejonie szlaku PKP Tarnowskie Góry–Bytom (w km 22.3–22.9) oraz Autostrady Bursztynowej A-1.

W okresie 2018 r. eksploatacja była prowadzona w pokładzie 510 w obrębie filara PKP Bytom–Tarnowskie Góry, jak i poza nim oraz autostrady A-1. Średnia głębokość eksploatacji wynosiła od 460 do 600 m.

W okresie od października 2016 do października 2018 r. max obniżenia wystąpiły:

• autostrada A-1 po stronie południowej	239 mm (na pkt. 25 - linia L-2)
• autostrada A-1 po stronie północnej	270 mm (na pkt. 49 - linia L-3)
• wzdłuż ulicy Nowocelnej	256 mm (na pkt. 11 - linia L-1)

Szlak PKP poddawany był w 2018 r. rektyfikacji, dlatego brak jest możliwości interpretacji wyników – faktycznie występujących osiadań.

OKOLICE OBRZEŻA BYTOMIA CZ. WSCHODNIA (EKSPLOATACJA PROWADZONA PRZEZ KWK „BOBREK - PIEKARY”)

KWK „Bobrek-Piekary” Ruch „Piekary” w 2018 r. w obrębie miasta Bytomia nie prowadziła eksploatacji górniczej.

5.3.3. Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych

Na terenie Gminy Bytom w 2018 r. kwoty zrealizowanych przez zakłady górnicze napraw szkód górniczych kształtują się następująco:

- Węglokoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek-Piekary” zrealizowała usuwanie szkód górniczych:
 - dla spraw Kompanii Węglowej S.A. za kwotę 2 866 696,12 zł,
 - dla spraw Węglokoks Kraj Sp. z o.o. za kwotę 11 098 942,33 zł.
- Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. Oddział w Bytomiu KWK „Centrum” zrealizowała usuwanie szkód górniczych za kwotę 1 505 070,83 zł.
- Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji zrealizowała usuwanie szkód górniczych w dwóch dotychczasowych obszarach działania, tj. odwadniania niecek bezodpływowych oraz zwrotu kosztów za utrzymanie przepompowni ścieków do Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. za kwotę 1 344 159,42 zł.
- Zakład Górniczy EKO-PLUS Sp. z o. o. jest w trakcie rozpatrywania wniosków o naprawę szkód górniczych.

Łączne nakłady na naprawę szkód górniczych na terenie Bytomia poniesione przez Kompanię Węglową S.A., Węglokoks Kraj Sp. z o.o. i Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. w okresie sprawozdawczym wynosiły: 16 814 868,70 zł.

W 2018 roku Węglokoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek-Piekary” prowadził prace naprawcze między innymi w następujących zakresach:

- bieżące odwadnianie niecek bezodpływowych i utrzymanie przepompowni,
- likwidacja obiektu usługowo-gastronomicznego – Restauracja McDonald’s,
- kompleksowy remont pawilonu handlowo – usługowego przy ul. Miechowskiej 28,
- realizowano rektyfikacje budynków plebanii i domu katechetycznego Parafii Św. Krzyża przy ul. Frenzla 42,
- naprawa boiska Szkoły Podstawowej nr 21 przy ul. Worpie 14–16,
- odszkodowanie i rozbiórka obiektów budowlanych nieruchomości przy ul. Lema 4,
- rozbiórka hali produkcyjno – magazynowej przy ul. Konstytucji 150,
- trwa sukcesywne usuwanie szkód po wstrząsach wysokoenergetycznych z 24 kwietnia i 11 sierpnia 2018 r.

Niezależnie od powyższego kopalnia posiada zawarte ugody z gestorami sieci uzbrojenia podziemnego i umowy z wykonawcami, w ramach których wykonywane są prace naprawcze związane z usuwaniem ewentualnych awarii, jak i naprawy realizowane w normalnym trybie.

W ramach prac związanych z zastosowaniem profilaktyki budowlanej, zgodnie z zaleceniami z prowadzonego monitoringu, w trybie awaryjnym kopalnia wykonywała doraźne prace zabezpieczające i naprawy.

Ponadto, pracownicy kopalni prowadzą niezależne obserwacje i przeglądy zabudowy znajdującej się w zasięgu oddziaływania prowadzonej eksploatacji górniczej zgodnie z ustaleniami zawartymi w Planie Ruchu i zarządzeniach Dyrektora.

W 2018 roku zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Ochrony Powierzchni przy WUG kontynuowano nadzory i obserwacje budowlane obiektów o niskiej odporności na wpływy eksploatacji górniczej.

Monitoringiem tym objęto 208 obiektów budowlanych:

- nadzory – 157 obiektów (w tym 12 o specjalnym przeznaczeniu);
- obserwacje – 51 obiektów.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji w ramach ugody z Gminą Bytom finansowała odwadnianie prowadzone na terenie niecek bezodpływowych: Karb II, Kościuszko, Łan i Zachodnia oraz realizowała odwadnianie niecek: Dworska Ogródki, Staw 32, Północna–Zielona.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w roku 2018 odpowiedzialna była również za utrzymanie i eksploatację przepompowni wód opadowych i ścieków przy ulicach Piłsudskiego, Przelotowej, Łanowej i Technicznej w Bytomiu.

Węglkoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek-Piekary” w ramach ugody z Gminą Bytom współfinansował odwadnianie prowadzone na terenie niecki bezodpływowej Staw 24 oraz refinansował odwadnianie zalewiska Ws-47. Węglkoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek-Piekary” ruch „Piekary” w 2019 r. w obrębie miasta Bytomia nie prowadziła eksploatacji górnictwa.

Zakład Górniczy „EKO-PLUS” w zakresie swojej działalności w 2018 r. otrzymał do rozpatrzenia 14 wniosków o naprawę szkód spowodowanych ruchem zakładu górnictwa.

PLANY RUCHU PODMIOTÓW GÓRNICZYCH ZWIĄZANE Z PLANOWANYM WYDOBYCIEM ORAZ Z ZAGROŻENIAMI Z TEGO PŁYNĄCYMI DLA MIASTA BYTOMIA

W związku z podziałem Oddziału KWK „Bobrek-Centrum” na dwa oddzielne podmioty, Oddział KWK „Centrum” i Oddział KWK „Bobrek”, Okręgowy Urząd Górniczy w Gliwicach zatwierdził plan ruchu dla KW S.A. Oddziału KWK „Centrum” na czas od 1 maja 2015 r. do 31 grudnia 2016 r. oraz plan ruchu dla KW S.A. Oddział KWK „Bobrek”, a następnie dla Węglkoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek”, na czas od 1 maja 2015 r. do 31 grudnia 2016 r. uwzględniając warunki określone w udzielonych koncesjach. W grudniu 2016 roku Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach zatwierdził plan ruchu dla Węglkoks Kraj Sp. z o. o. Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek–Piekary” na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 r.

W dniu 29 grudnia 2017 r. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach zatwierdził plan ruchu dla Węglkoks Kraj Sp. z o. o. Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek – Piekary” na okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 r.

W 2016 roku został zatwierdzony przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach, plan ruchu likwidowanego podziemnego zakładu górnictwa na lata 2016–2020 dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” z siedzibą w Bytomiu.

KWK „Centrum” w ramach SRK S.A. w Bytomiu nie prowadziła eksploatacji w okresie sprawozdawczym. Likwidacja KWK „Centrum” nie wpłynie negatywnie na obiekty i urządzenia znajdujące się na powierzchni terenu górnictwa. W przypadku wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko związanego z emisją hałasu lub zanieczyszczeniem do powietrza Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu Oddział KWK „Centrum” z siedzibą w Bytomiu zobowiązana jest do podjęcia niezbędnych czynności ograniczających to oddziaływanie.

W okresie obowiązywania planu ruchu likwidowanego podziemnego zakładu górnictwa na lata 2016–2020 dla SRK S.A. w Bytomiu Oddział KWK „Centrum” będą prowadzone prace rekultywacyjne na określonych obiektach oraz na terenach zakładu górnictwa po przeprowadzonej likwidacji infrastruktury przemysłowej.

Likwidacja podziemnego zakładu górnictwa KWK „Rozbark V” prowadzona jest w oparciu o plan ruchu sporządzony na okres od 01.10.2016 r. do 31.12.2020 r., zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach. W 2018 roku likwidowany zakład górnictwa

SRK S.A. w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK „Rozbark V” z siedzibą w Bytomiu, nie prowadził eksploatacji górniczej.

Zakład Górniczy „EKO-PLUS” prowadzi eksploatację ze złoża „Bytom I-1”, w oparciu o Koncesję Nr 2/2015 na wydobywanie węgla kamiennego ważną do 2043 r. Z.G. „EKO-PLUS” Sp. z o. o. w Bytomiu posiada plan ruchu zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 lipca 2016 r. do 31 grudnia 2018 r., wydłużony dodatkiem nr 17 do planu ruchu jw., do dnia 31 grudnia 2019 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach.

W posiadanych planach ruchu zakłady górnicze zobowiązały się do zapobiegania i ograniczania szkód poprzez prowadzenie profilaktyki zarówno górniczej jak i budowlanej. Nadzorem konstrukcyjno-budowlanym objęto obiekty o kategorii niższej bądź równej projektowanym wpływom eksploatacji górniczej. W celu umożliwienia bezpiecznego przejścia przez obiekty wpływów projektowanej eksploatacji górniczej realizowano prace naprawcze i zabezpieczające oraz rozbiórkowe. W przypadku ujawnienia poważnych uszkodzeń w tym w obiektach liniowych, tj. sieciach wodociągowo-kanalizacyjnych, gazowych, obiektach inżynieryjno-drogowych kopalnia usuwała je w trybie awaryjnym.

W roku 2018 kontynuowane były prace (narady w okresach półrocznych koordynowane przez Okręgowy Urząd Górniczy w Gliwicach) Zespołu Porozumiewawczego dla okresowej oceny wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu w granicach Gminy Bytom, z udziałem Prezydenta Bytomia oraz przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego Departamentu Ochrony Środowiska i Gospodarki Złożem w Katowicach, Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. oraz dyrektorów zakładów górniczych prowadzących eksploatację w granicach Gminy Bytom.

POWIERZCHNIA TERENÓW ZDEGRADOWANYCH OGÓŁEM (W KM²) ORAZ W UJĘCIU DZIELNICOWYM

Orientacyjne wielkości powierzchni terenów zdegradowanych w Bytomiu wg dzielnic, przedstawione w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Bytomia na lata 2012-2015” z perspektywą na lata 2016-2019, wynoszą:

- Miechowice 0,55 km²,
- Łagiewniki 0,03 km²,
- Karb 0,10 km²,
- Bobrek 0,27 km²,
- Śródmieście 0,40 km²,
- Szombierki 1,18 km².

co stanowi łącznie 2,53 km².

5.4. Zidentyfikowane problemy dotyczące środowiska

DECYZJE I ZEZWOLENIA NA SKŁADOWANIE, PRZETWARZANIE I WYTWARZANIE ODPADÓW

W toku bieżącego nadzoru nad działalnością przedsiębiorców zajmujących działalnością z zakresu gospodarki odpadami stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieumiejętne prowadzenie postępowań w zakresie wydawania decyzji dotyczących pozwoleń na działalność w zakresie gospodarki odpadami poprzez:
 - wydanie decyzji pomimo braku przez podmiot tytułu prawnego do dysponowania nieruchomością na której prowadzona jest działalność,

- brak koordynacji międzywydziałowej w zakresie wydawania zezwoleń dla prowadzenia działalności, która wg zawieranych uprzednio umów o wieczyste użytkowanie winna być przeznaczona na inną działalność,
- braki w dokumentacji w postaci zasięgnięcia stanowiska innych podmiotów, a które wynikają z przepisów prawa,
- niesprawdzanie ubiegających się o zezwolenia podmiotów pod kątem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie gospodarki odpadami,
- pośpieszne wydawanie (po kilku dniach od złożenia wniosku) decyzji zezwalających na działalność bez kompleksowego upewnienia się o prawidłowości faktycznych zamierzeń wnioskodawcy, przy jednoczesnym wydawaniu decyzji na maksymalny ustawowo czas 10 lat,
- błędy formalne w procedurach dotyczących wydawania decyzji o cofnięciu wydanych uprzednio zezwoleń, skutkujące ich uchyleniem przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze,
- nieumiejętnie prowadzone kontrole, skutkujące ich podważaniem przed organami odwoławczymi,
- brak ścisłej współpracy z jednostkami podległymi i jednostkami zewnętrznymi w zakresie zwalczania procederu nielegalnej działalności odpadowej.

Wobec stwierdzenia powyższych nieprawidłowości z zawiadomienia Najwyższej Izby Kontroli toczą się postępowanie karne przeciwko osobom odpowiedzialnym, ponadto władze miejskie podjęły następujące działania:

- zacieśniono współpracę ze Strażą Miejską i Policją, skutkującą zatrzymywaniem na gorącym uczynku sprawców nielegalnego wyrzucania odpadów,
- wprowadzono zmiany na szczeblu kierowniczym Wydziału Inżynierii Środowiska,
- zwrócono się o wsparcie do Urzędu Marszałkowskiego oraz Wojewody Śląskiego
- wzmożono kontrole u podmiotów prowadzących działalność w zakresie gospodarki odpadami, również przy użyciu dronów przekazanych do Straży Miejskiej,
- wygaszono kilkanaście decyzji odpadowych w związku ze stwierdzonym niewykonywaniem działalności,
- odmówiono wydania zezwoleń i zmiany zezwoleń już istniejących
- trwają procedury w przedmiocie wycofania kolejnych decyzji odpadowych, przy których wykonywaniu stwierdzono nieprawidłowości,
- w związku z ujawnieniem odpadów pochodzenia austriackiego wystąpiono z prośbą o nawiązanie współpracy w zakresie udostępnienia baz danych polskich kontrahentów do dysponentów systemu ARA Altstoff Recycling Austria AG.

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Na terenie Bytomia realizowana jest umowa z podmiotem zajmującym się odbiorem odpadów komunalnych. Podmiot ten wyłoniony został w przetargu a usługi pełni od marca 2018 r. W październiku 2018 r. zwrócił się do Wydziału Inżynierii Środowiska o podniesienie kwoty wynagrodzenia z uwagi zarówno na kwestie związane ze wzrostem najniższego minimalnego wynagrodzenia jak również z uwagi na inne czynniki niezależne od oferenta, nie dające się przewidzieć w dacie składania oferty.

Przy okazji kontroli procedury przetargowej oraz negocjacji w przedmiotowym zakresie, ujawniono że Wydział Inżynierii Środowiska bez konsultacji z nowo wybranymi władzami blokował możliwość dojścia do porozumienia z podmiotem wykonującym odbiór odpadów komunalnych, bez jakiegokolwiek spojrzenia na skutki wynikające z rozwiązania przedmiotowej umowy dla mieszkańców Bytomia, czy to w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego jak również zaśmiecenia miasta, uciążliwości zapachowych, przy czym nie został przygotowany nowy SIWZ umożliwiający bezzwłoczne przystąpienie do procedury przetargowej oraz nie wzięto pod uwagę skutków ekonomicznych takiego rozwiązania.

Władze miasta podjęły w marcu 2019 r., niezwłocznie po powzięciu informacji o problemie ze strony wykonawcy, podjęły z nim negocjacje, w skutek których:

- wykonawca nadal realizuje postanowienia umowy,
- uniknięto zagrożeń związanych z jej rozwiązaniem, o których mowa powyżej,
- wynegocjowano wzrost wynagrodzenia, który w efekcie dawał niższą cenę niż kolejny oferent w realiach obowiązujących w terminie składania ofert,
- odwołana została osoba zajmująca się nadzorem nad wykonaniem umowy ze strony urzędu.

WYBRANE PROBLEMY – ODPADY NA TERENIE PRZY UL. MAGDALENY

Trzy nieruchomości składające się z działek oznaczonych nr 497/44, 489/44, 491/44, 492/44, 495/44, 496/44 i 490/44 położonych przy ul. Strzelców Bytomskich i ul. Magdaleny, zwane dalej potocznie „terenem przy Magdaleny” zostały nabyte przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. od Gminy Bytom za kwotę ponad 21.000.000 zł na podstawie umów zawieranych w dniach: 30 grudnia 2013 r., 28 grudnia 2015 r. oraz 17 marca 2016 r.

Zgodnie z pierwotnymi ustaleniami teren ten miał zostać przygotowany pod inwestycje polegające na budowie centrum handlowo-usługowego wraz z parkingami podziemnymi i naziemnymi. Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. (BPK) jako właściciel miał zająć się jego rekultywacją i przygotowaniem pod rzeczoną inwestycję, w następstwie czego zlecił Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji sp. z o.o. (BARI) rekultywację tego terenu. Pamiętać przy tym należy, że tereny te w większości, co wynikało z opinii geologicznych, nie nadawały się na tego typu przeznaczenie z uwagi na niestabilność gruntu spowodowaną działalnością górniczą na tym obszarze.

Już na etapie zawierania umowy pomiędzy tymi spółkami – BPK i BARI, jak wynika z raportu Najwyższej Izby Kontroli, jak również z treści samej umowy a także funkcjonowania BARI – braku doświadczenia w zakresie rekultywacji terenu, wiadomym było, iż pomimo złożenia oświadczenia o posiadaniu kompetencji i środków ku temu, BARI nie było w stanie samodzielnie wykonać przedmiotu umowy. Rzeczona umowa pozwalała BARI na zlecenie jej wykonania w całości podmiotowi zewnętrznemu.

Istotne znaczenie przy wyborze podwykonawcy miał fakt, iż nie przeprowadzono żadnej skonkretyzowanej procedury, która pozwoliłaby na wyłonienie odpowiedniego podmiotu mającego odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rekultywacji, a powierzono to zadanie osobom, obracającym się w kręgu ówczesnej władzy.

Finalnie teren nie został zrehabilitowany, a przywożone na teren przy Magdaleny materiały, które miały służyć do rekultywacji w rzeczywistości były mieszaniną odpadów, które nie miały w świetle prawa być składowane na tym obszarze, skutkiem czego utworzona z odpadów hałda zaczęła płonąć, teren został zdegradowany, a skuteczne przywrócenie tego obszaru do użytku będzie wymagało znacznych nakładów finansowych.

Konkludując, oceniając z perspektywy miasta, wskazać należy następujące nieprawidłowości i problemy związane z terenami przy Magdaleny:

- nieprzemyślana bądź celowa zgoda władz miejskich na sprzedaż terenów bez faktycznego umocowania w realnym osiągnięciu celu jakim miała być rekultywacja terenu,
- nieprzemyślana bądź celowa zgoda spółek komunalnych w zakresie powierzenia realizacji rekultywacji na terenach przy Magdaleny podmiotowi do tego nieprzygotowanemu,
- brak ingerencji władz miasta związanych z oddaniem terenu w poddzierżawę przez miejską spółkę podmiotowi trzeciemu,
- wadliwość wydania decyzji na przetwarzanie odpadów podmiotowi trzeciemu nie posiadającemu tytułu prawnego do nieruchomości,
- brak należytej kontroli ze strony służb miejskich w zakresie wydanej decyzji o przetwarzaniu odpadów,

- nierozstrzygnięty spór pomiędzy BPK a BARI o tym, kto posiada tytuł prawny do terenu w sytuacji wezwania na teren władającego przez interweniującą Straż Pożarną,
- koszty ewentualnego cofnięcia skutków w postaci zanieczyszczenia rzeczoności terenu dalece przewyższające koszty jego sprzedaży.

Dla przedmiotowego terenu wydana została decyzja Prezydenta Miasta Bytomia ZEO.6233.36.2015 z dnia 15 czerwca 2015 r. zezwalająca firmie JUROPOL Jerzy Poloczek z siedzibą w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej 94 na prowadzenie przetwarzania odpadów poza instalacjami i urządzeniami na działce przy ul. Strzelców Bytomskich (działka o numerze ewidencyjnym 495/44). W decyzji ustalono czas obowiązywania zezwolenia do dnia 21 maja 2025 r.

Decyzja wydana została na wniosek złożony 22 maja 2015 r. po uzupełnieniu o posiadanie tytułu prawnego do terenu przez Jerzego Poloczka oraz uzupełnieniach na żądanie organu dotyczących treści wniosku, zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o odpadach. Decyzję wydano w oparciu o opinię Wydziału Architektury dotyczącą zgodności zamierzonego sposobu gospodarowania odpadami z zapisami planu zagospodarowania przestrzennego. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zgodnie z zapisami § 5 pkt 1 lit. b ww. planu zakazuje się na obszarze objętym planem zagospodarowania i użytkowania terenów na cele związane z unieszkodliwianiem, zbieraniem, transportem, przetwarzaniem odpadów, w tym lokalizowaniem składowisk odpadów. Biorąc pod uwagę treści zawarte we wniosku oraz ujętą w umowie zawartej w dniu 12 maja 2015 r. pomiędzy Bytomską Agencją Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu, a Jerzym Poloczkiem z Firmy „JUROPOL” informację, iż określone w umowie zadanie polegać ma na przygotowaniu terenów zlokalizowanych w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich i Magdaleny dla wykorzystania ich na cele inwestycyjne Wydział Architektury zaopiniował pozytywnie wniosek o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów poprzez wypełnianie terenów niekorzystnie przekształconych. W opinii podniesiono że planowana działalność nie będzie stanowiła celu samego w sobie, tj. nie będzie docelowym przeznaczeniem terenu, a będzie stanowiła środek służący przygotowaniu (uzdatnianiu) terenu do realizacji przeznaczenia docelowego, określonego w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Decyzją zezwolono na wypełnianie odpadami terenu wyrobiska o pojemności do 25 000 ton. Zgodnie z dopuszczoną w zezwoleniu metodą odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami odpady przetwarzane miały być w procesie R5 – *Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych*.

W zezwoleniu określone zostały zgodnie z wymogami ustawy o odpadach dodatkowe warunki przetwarzania odpadów, które należało spełniać przy wypełnianiu terenów niekorzystnie przekształconych odpadami. Warunki te wynikały z załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U. z 2006 r. nr 49 poz. 356).

Zgodnie z opisem w zezwoleniu procesu technologicznego dopuszczone odpady miały być przywożone na teren nieruchomości a następnie przy pomocy ładowarki kołowej zabudowywane do wyrobiska po czym zagęszczane przy pomocy spycharki gąsienicowej. Grubość warstwy każdej frakcji odpadów nie będzie przekraczać 0,3 m po zagęszczeniu. Górna warstwa będzie formowana przy pomocy odpadów zapewniających ich funkcję glebotwórczą.

Dnia 15 lipca 2015 r. zgodnie z informacją przekazaną pismem z dnia 13 lipca 2015 r. przez firmę Juropol Jerzy Poloczek rozpoczęto prace związane z niwelacją terenu zgodnie z wydaną decyzją znak ZEO.6233.36.2015.

W trakcie obowiązywania zezwolenia dla firmy JUROPOL Jerzy Poloczek dnia 14 października 2015 r. w związku z interwencją dotyczącą uciążliwości zapachowej w rejonie ul. Strzelców Bytomskich przeprowadzono na podstawie art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska kontrolę terenu prowadzonej działalności na podstawie przedmiotowego zezwolenia. Podczas kontroli

stwierdzono prowadzenie prac przy pomocy maszyn budowlanych, a w miejscu gdzie zlokalizowane były odpady w postaci pyłów wyczuwalny był zapach o charakterze „chemicznym” nie wskazujący na odpady komunalne. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika obiektu zapach taki pojawia się podczas zwiększonej wilgotności powietrza. Widoczne były niewielkie ilości zanieczyszczeń gruzu, ceramiki, szkła, styropianu, plastików, które nie wydzielają zapachu. Podczas kontroli zobowiązano przedsiębiorcę do wybierania zanieczyszczeń przyjmowanych do przetwarzania odpadów gruzu takich jak folie, elementy plastikowe, opakowania po produktach wykorzystywanych przy remoncie.

W aktach organu znajduje się również notatka służbowa sporządzona przez pracowników Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. dotycząca przeprowadzonej dnia 4 listopada 2015 r. okresowej kontroli terenu przy ul. Strzelców Bytomskich/Magdaleny. Zgodnie z notatką podczas kontroli pracownicy firmy drogowej, prowadzącej prace w tym rejonie przekazali ustnie skargę związaną z okresowym występowaniem odorów w tym rejonie. Jako źródło wskazali teren na którym wykonywane są prace związane z przygotowaniem terenu pod inwestycje miejskie. W trakcie kontroli nie stwierdzono odoru pochodzącego z rejonu prowadzonych robót ziemnych.

Dnia 6 listopada 2015 r. wystosowano pismo do pana Jerzego Poloczka prowadzącego działalność pod firmą JUROPOL z zapytaniem czy działalność objęta zezwoleniem udzielonym przez Prezydenta Bytomia - decyzja ZEO.6233.36.2015 z dnia 15 czerwca 2015 r. na przetwarzanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami jest wykonywana oraz o wskazanie terminu zakończenia działalności objętej zezwoleniem Prezydenta Bytomia. W odpowiedzi pismem z dnia 13 listopada 2015 r. przedsiębiorca wskazał, że planowany termin zakończenia działalności na podstawie ww. decyzji to 31 grudnia 2015 r.

Powyższe zezwolenie na przetwarzanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami wygaszono decyzją prezydenta ZEO.6233.36.2015 z dnia 15 stycznia 2016 r. w związku z uzyskaniem przez przedsiębiorcę 28 października 2015 r. zezwolenia nr 1892/OS/2015 z dnia 28 października 2015 r. na przetwarzanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami na wypełnianie terenów niekorzystnie przekształconych wydanego przez Marszałka Województwa Śląskiego. W tym stanie konieczne stało się zastosowanie przez Prezydenta Miasta Bytomia przepisu zawartego w art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, który stanowi, iż zezwolenie na przetwarzanie odpadów wygasa, jeżeli podmiot objęty zezwoleniem zaprzestał działalności objętej zezwoleniem lub z innych powodów zezwolenie stało się bezprzedmiotowe. Należało uznać, że zezwolenie na przetwarzanie wygasa jeżeli zezwolenie stało się bezprzedmiotowe np. jeżeli posiadacz uzyskał decyzję zastępującą zezwolenie.

O prowadzonym przez Marszałka Województwa Śląskiego postępowaniu w sprawie wydania decyzji udzielającej zezwolenia na przetwarzanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami dla firmy JUROPOL Jerzy Poloczka tutejszy organ został powiadomiony pismem z dnia 8 lipca 2015 r. Zwracając się jednocześnie z zapytaniem czy prowadzony proces przetwarzania odpadów jest zgodny z przepisami prawa miejscowego zgodnie a art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o odpadach.

Postępowanie wszczęto na wniosek strony dnia 24 czerwca 2015 r. dotyczący wydania zezwolenia na przetwarzanie odpadów polegające na wypełnianiu terenu niekorzystnie przekształconego zlokalizowanego na działkach 490/44, 495/44, 496/44 w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich. Wydział Architektury zaopiniował pozytywnie wniosek firmy wskazując, że planowana działalność nie będzie stanowiła celu samego w sobie tj. nie będzie docelowym przeznaczeniem terenu, a będzie stanowiła środek służący przygotowaniu (uzdatnianiu) terenu do realizacji przeznaczenia docelowego, określonego w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Decyzją Marszałka Województwa Śląskiego nr 1892/OS/2015 z dnia 28 października 2015 r. udzielono firmie Juropol zezwolenia na wypełnianie terenów na działkach 490/44, 495/44, 496/44 o łącznej powierzchni 61 245 m² i utwardzanie terenu działki 490/44. Decyzja wydana została w oparciu o pozytywną opinię Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego zamierzonego sposobu gospodarowania odpadami.

Dnia 16 marca 2016 r. Wydział Ekologii w związku z wpływającymi do informacji wskazującymi na możliwość wystąpienia nieprawidłowości w prowadzeniu wypełniania terenu wystąpił do prezesa BPK Sp. z o.o. o podjęcie stosownych działań mających na celu weryfikację poprawności prowadzonego wypełniania terenu z warunkami zawartych umów z podmiotem wykonującym usługę. W pisemnym wystąpieniu wskazano, że oczekiwanym skutkiem ww. działań jest uzyskanie terenu inwestycyjnego, dla którego opracowywane są niezbędne dane do zamieszczenia na portalach www.investinsilesia.pl oraz www.paiz.gov.pl. a starania podejmowane przez pracowników Urzędu Miejskiego nakierunkowane są na pozyskanie inwestora dla przedmiotowych nieruchomości i są zgodne z aktualną polityką gminy. Nadmieniono również, że bardzo ważnym jest aby prowadzone na zlecenie BPK Sp. z o.o. działania również wpisały się w politykę gminy. Biorąc pod uwagę powyższe Wydział Inżynierii Środowiska wskazał również, że zasadnym wydaje się przeprowadzenie kontroli poprawności prowadzonych działań i ich zgodności z oczekiwanym zagospodarowaniem ww. terenu, gdyż jest to teren inwestycyjny a jak wskazują dotychczasowe doświadczenia inwestorzy duży nacisk kładą na stan geochemiczny gruntów, który weryfikowany jest poprzez wykonanie badań poprzedzonych wykonaniem odwiertów. Oczekiwanym skutkiem ww. działań jest uzyskanie terenu inwestycyjnego, dla którego opracowywane są niezbędne dane do zamieszczenia na portalach www.investinsilesia.pl oraz www.paiz.gov.pl. Starania podejmowane przez pracowników Urzędu Miejskiego nakierunkowane są na pozyskanie inwestora dla przedmiotowych nieruchomości i są zgodne z aktualną polityką gminy. Podkreślono, że ważne jest aby prowadzone na zlecenie BPK Sp. z o.o. działania również wpisały się w politykę gminy.

Wskazać należy, że w trakcie prowadzonej działalności przy ul. Magdaleny Wydział Ekologii przeprowadzał kontrole, w związku ze zgłoszeniami interwencji w sprawie uciążliwości zapachowej, interwencji w sprawie zanieczyszczania drogi oraz skardze obywatelskiej z dnia 23 marca 2016 r., w której szeroko wskazano na nieprawidłowości na terenie przy ul. Magdaleny. Strona wskazała w rozdzielniku skargi, że została przekazana do wiadomości: Prezydenta Miasta Bytom, Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Prokuratury Rejonowej w Bytomiu, Komendy Głównej Policji Bytom, telewizji TVN programowi Uwaga. O nieprawidłowościach wskazanych w interwencji, a także związanych z zanieczyszczeniem drogi Wydział Ekologii 30 marca 2016 r. przekazał informację do Marszałka Województwa Śląskiego z prośbą o podjęcie kontroli wykonywania decyzji Marszałka Województwa Śląskiego nr 1892/OS/2015 z dnia 28 października 2015 r. Odpowiedź wskazywała na podjęcie 3 czerwca 2016 r. oględzin terenu przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego wskazujących na wypełnianiu terenu odpadami z budowy w postaci gruzu, ceramiki, odpadami z przeróbki węgla, odpadami z tłucznia z torowisk oraz przemieszczanych zalegających na tym terenie; przyjmowanie odpadów zanieczyszczonych elementami drewna oraz plastiku i metali, które wybierane są z gruzu rozbiórkowego do oddzielnego kontenera. Ponadto z dokumentów ewidencji odpadów dostarczanych na teren i wywożonych w związku z prowadzoną działalnością objętą decyzją Marszałka Województwa Śląskiego wynikało, że w większości do wypełniania terenu przyjmowane były odpady z grupy 01, 10 oraz 14 jak również odpady o kodzie 16 07 99 i 19 12 09 (stanowiące frakcję pochodzącą z odpadów innych niż niebezpieczne).

Równocześnie skarga została przekazana przez Wydział Ekologii pismem do prezesa Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o. z prośbą o pilne przeprowadzenie kontroli i sprawdzenie poprawności prowadzonych działań z zawartą z wykonawcą umową. Ponadto w piśmie poinformowano, że zezwolenie na przetwarzanie odpadów wydane przez Prezydenta Bytomia znak ZEO.6233.36.2015 z dnia 15 czerwca 2015 r. zostało wygaszone dnia 15 stycznia 2016 r.

Ponadto dnia 30 marca 2016 r. jako nieprawidłowość wykazano występowanie odpadów gumowych do usunięcia oraz stwierdzono wyczuwalny słaby zapach metaliczny. Dnia 17 maja 2016 r. stwierdzono przyjmowanie odpadów o kodzie 19 12 09, które nakazano usunąć. Dnia 29 lipca 2016 r. przeprowadzono kontrolę w związku z zawiadomieniem Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w kontekście zgłoszenia zanieczyszczania drogi Strzelców Bytomskich i Magdaleny. Podczas kontroli ustalono, że drogi dojazdowe zostały oczyszczone natomiast ponownie stwierdzono występowanie na nieruchomości odpadów gumowych i innych zanieczyszczeń. Dnia 13 września

2016r., gdy podjęto kontrolę wyczuwalny był zapach jak dla odpadów komunalnych oraz zapach węglowodorów aromatycznych nie ustalono ich źródła. Ponownie stwierdzono występowanie odpadów gumowych. Dnia 14 września 2016 r. przeprowadzono kontrolę po pożarze - stwierdzono występowanie odpadów gumowych i odpadów zielonych. Zapożarowaniu podlegały odpady gumowe. Potwierdzono zgromadzonych nierozdrobnionych odpadów gruzu budowlanego. O powyższym poinformowano WIOŚ.

Dnia 22 września 2016 r. Wydział Ekologii dokonał ponownego zgłoszenia do Marszałka Województwa o nieprawidłowościach w związku z wykonywaniem decyzji. Dnia 22 września 2016 r. zgłoszenie kierowane z Wydziału Ekologii dotyczące nieprawidłowości w zakresie wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Dnia 5 października 2016 r. Marszałek Województwa Śląskiego wezwał przedsiębiorcę do przedłożenia dokumentów związanych z nieprawidłowościami stwierdzonymi przez pracowników Wydziału Ekologii. Dnia 19 grudnia 2016 r. kontrolę na nieruchomości podjął WIOŚ. Kontrola została podjęta ze względu na interwencję mieszkańca Bytomia dotyczącą niewłaściwej gospodarki odpadami i uciążliwości zapachowych na terenie przy ul. Strzelców Bytomskich. WIOŚ wskazał w protokole, że kontrola została uruchomiona na wniosek Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie bez wykazania wniosku Wydziału Ekologii w tej sprawie. WIOŚ jako naruszenie wskazał przyjmowanie odpadów niezgodnie z decyzją (tworzywo sztuczne, produkty gumowe) oraz stwierdził w protokole o utraceniu ważności wszystkich obowiązujących dokumentów związanych z prowadzoną działalnością w związku ze śmiercią w grudniu 2016 r. właściciela firmy JUROPOL Jerzego Poloczek. Dnia 13 stycznia 2017 r. podczas kontroli przeprowadzanej przez Wydział Ekologii stwierdzono przyjmowanie odpadów stłuczki szklanej, na miejscu wstrzymano proceder i zobowiązano do usunięcia odpadów, których dostawcą była firma Tonsmeier Reykling Szkła Sp. z o.o. z Rudy Śląskiej. W trakcie obowiązywania zezwolenia Wydział Ekologii podejmował działania po powzięciu informacji o nieprawidłowościach w miejscu prowadzenia działalności przy ul. Magdaleny i przeprowadzał kontrolę. O ustaleniach kontroli informował zarówno BPK Sp. z o.o. z prośbą o nadzór nad pracami wykonywanymi przez przedsiębiorcę, jak również Marszałka Województwa Śląskiego z prośbą o przeprowadzenie kontroli przestrzegania warunków wydanego zezwolenia.

W aktach sprawy znajduje się korespondencja pomiędzy Bytomską Agencją Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. a Bytomskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w zakresie zarówno realizacji umowy zawartej dnia 5 maja 2015 r. jak również informacji przekazanej przez firmę JUROPOL Jerzy Poloczek w związku ze skargą obywatelską dotyczącą terenu położonego przy ul. Magdaleny. W przedmiotowej informacji przekazanej do Wydziału Ekologii pismem z dnia 8 kwietnia 2016 r. - wskazano na wykonywanie wszystkich prac na powyższym terenie w ramach decyzji Marszałka Województwa Śląskiego zgodnie z dokumentacją geologiczno – inżynierską, wykonaną na zlecenie Gminy Bytom w maju 2012 r. Ponadto informacja zawierała sugestie dotyczące wyznaczenia przez inwestora, inwestora zastępczego oraz firmy wykonującej prace, posiadających uprawnienia do podejmowania decyzji w zakresie realizacji projektu. Zgodnie z rozdzielnikiem informacja kierowana była również do wiadomości: Prezydenta Bytomia, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Środowiska, Prokuratury rejonowej Bytom, Telewizji TVN program „Uwaga” BPK Sp. z o.o., BARI Sp. z o.o.

Gospodarowanie odpadami na nieruchomościach przy ul. Strzelców Bytomskich i ul. Magdaleny było przedmiotem wielu kontroli przeprowadzonych przez Wydział Ekologii - o ustaleniach informowano BPK Sp. z o.o. oraz Marszałka Województwa Śląskiego wnosząc o podjęcie działań według swoich kompetencji.

Kolejne zezwolenie wydane dla przedmiotowego terenu przez Prezydenta Miasta Bytomia ZEO.6233.2.2017 z dnia 22 lutego 2017 r. dla firmy POŁO SPED Krzysztof Poloczek ul. Strzelców Bytomskich 45B/24 na przetwarzanie odpadów w celu utwardzania powierzchni terenu działki 490/44, 495/44, 496/44 powierzchnia 61 245 m² - obowiązująca do dnia 31 grudnia 2017 r.

Prezydent Bytomia na wniosek z dnia 13 stycznia 2017r. ww. decyzją w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach - zezwolił firmie POŁO SPED Krzysztof Poloczek na prowadzenie przetwarzania odpadów poza instalacjami i urządzeniami w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich (działki o nr ewid. 490/44, 495/44, 496/44). Odpady na podstawie decyzji podlegały wykorzystaniu do utwardzania powierzchni terenu zgodnie z pkt 1 ppkt 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. z 2015 r. poz. 796).

Rozpatrując przedmiotowy wniosek pod kątem treści art. 46 ust. 1 ustawy o odpadach, tutejszy organ uznał, że nie zachodzą przesłanki do odmowy wydania zezwolenia (*art. 46 Przesłanki odmowy wydania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów*

1. Właściwy organ odmawia wydania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów, w przypadku gdy zamierzony sposób gospodarowania odpadami:

1) mógłby powodować zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska;

2) jest niezgodny z planami gospodarki odpadami;

3) jest niezgodny z przepisami prawa, w tym prawa miejscowego.).

Podkreślić należy, że tut. organ wydając przedmiotową decyzję posiłkował się przy badaniu przesłanki wskazanej w art. 46 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy do odmowy wydania zezwolenia - opinią Wydziału Architektury tut. Urzędu z dnia 21 lutego 2017 r. znak AAP.6724.70.2017 uzupełnioną pismem z dnia 22 lutego 2017 r. Przedmiotowy teren położony jest w granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie węzła planowanej autostrady A1, zwanego planem „Dąbrowa Miejska”, przyjętego uchwałą nr XVII/218/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r. i ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Woj. Śląskiego nr 266 poz. 4415 z dnia 9 listopada 2011 r., zmienionego uchwałą nr VI/53/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 lutego 2015 r. opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Woj. Śląskiego poz. 997 z dnia 26 lutego 2015 r.

W planie tym dz. nr 490/44, 495/44 i 496/44 położone są – po części – na następujących terenach:

- 5U – tereny usług o następującym przeznaczeniu:
 - przeznaczenie podstawowe – usługi centrowe, w tym obiekty usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
 - przeznaczenie uzupełniające – zespoły parkingów i garaży wielopoziomowych lub podziemnych, zespoły obiektów tymczasowych związanych z handlem, gastronomią lub ekspozycją,
 - dopuszcza się realizację stacji paliw,
 - przeznaczenia i użytkowania niedopuszczalne – realizacja: zabudowy mieszkaniowej, hurtowni, baz, składów i magazynów oraz innych wolnostojących budynków o powierzchni zabudowy mniejszej niż 200 m²;
- 25Z – tereny zieleni nieurządzonej i izolacyjnej o następującym przeznaczeniu:
 - przeznaczenie podstawowe – tereny zieleni nieurządzonej,
 - przeznaczenie uzupełniające – tereny zieleni urządzonej, terenowe urządzenia i obiekty rekreacji i sportu, obiekty usługowe i gospodarcze związane z obsługą lub uzupełniające tereny zieleni, usługi gastronomii,
 - przeznaczenia i użytkowania niedopuszczalne – realizacja zabudowy nie związanej z przeznaczeniem podstawowym, uzupełniającym.

Zgodnie z zapisami § 5 pkt 1 lit. b ww. planu zakazuje się na obszarze objętym planem zagospodarowania i użytkowania terenów na cele związane z unieszkodliwianiem, zbieraniem, transportem, przetwarzaniem odpadów, w tym lokalizowania składowisk odpadów.

Po analizie zapisów ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz biorąc pod uwagę treści zawarte we wniosku „POŁO-SPED” Krzysztof Poloczek, a zwłaszcza informację, że

wniosek dotyczy zezwolenia na przetwarzanie odpadów polegające utwardzaniu powierzchni terenów (tj. wnioskowanych dz. nr 490/44, 495/44 i 496/44 położonych przy ul. Strzelców Bytomskich) a całość prac służyć ma dostosowaniu do wymogów terenów określonych w obowiązującym na tym terenie miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przedmiotowy wniosek zaopiniowano pozytywnie. Pozytywna opinia wynika z faktu, że planowana działalność nie będzie stanowiła celu samego w sobie, tj. nie będzie docelowym przeznaczeniem terenu, a będzie stanowiła środek służący przygotowaniu (uzdatnianiu) terenu do realizacji przeznaczenia docelowego, określonego w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Nadmienić należy, że celem podstawowym działek objętych wnioskiem, są usługi centrotwórcze, w tym obiekty usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² a przeznaczeniem uzupełniającym są zespoły parkingów i garaży wielopoziomowych lub podziemnych, zespoły obiektów tymczasowych związanych z handlem, gastronomią lub ekspozycją.

W kwestii tytułu prawnego do nieruchomości wskazać należy, że zgodnie z ustawą o odpadach tj. art. 3 ust. 1 pkt 5) przez magazynowanie odpadów rozumie się czasowe przechowywanie odpadów, obejmujące:

- a) wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę,
- b) tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów,
- c) magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przepisy Rozdziału 7 ustawy odnoszą się szczegółowo do magazynowania odpadów. Na podstawie art. 25 ust. 2 Magazynowanie odpadów odbywa się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny i zgodnie z ust. 3 tego artykułu magazynowanie odpadów jest prowadzone wyłącznie w ramach wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów. Wnioskodawca w uzupełnieniu do wniosku (pismo z dnia 3 lutego 2017 r.) wskazał, że nie będzie magazynował odpadów, w związku z powyższym tut. organ nie wymagał okazania tytułu prawnego do nieruchomości. Na powyższą okoliczność w aktach sprawy znajduje się adnotacja służbowa z dnia 7 lutego 2017 r.

Natomiast zgodnie z pkt 2 załącznika nr 1 *Rodzaje odpadów oraz warunki ich odzysku w procesach odzysku R3, R5, R11 i R12 wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, poza instalacjami lub urządzeniami* do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami pkt 2 *Utwardzanie powierzchni terenów, do których posiadacz ma tytuł prawny na podstawie zgłoszenia dokonanego w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.) (...).*

Na powyższą okoliczność do wniosku o wydanie zezwolenia na utwardzanie powierzchni terenów dołączona została kopia zgłoszenia o zamiarze wykonania robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę z dnia 3 lutego 2018 r. Wnioskodawca przedłożył również do sprawy pismo Naczelnika Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu znak. AAB.6743.38.2017 z dnia 10 lutego 2017 r. (odpowiedź na zgłoszenie z dnia 3 lutego 2017 r.) dot. utwardzenia terenu na wnioskowanych działkach wyjaśniające, że zgodnie z obowiązującymi od 28 czerwca 2015 r. przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (jednolity tekst Dz. U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.) wykonywanie robót budowlanych polegających na utwardzeniu powierzchni gruntu na działkach budowlanych nie wymaga zgłoszenia. W prowadzonym postępowaniu administracyjnym badano spełnienie warunku określonego w pkt 1 ppkt 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U. z 2015 r. poz. 796) w brzmieniu „Utwardzanie powierzchni terenów, do których posiadacz ma tytuł prawny na podstawie zgłoszenia dokonanego w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane”. Mając na uwadze dokumenty znajdujące się w aktach sprawy tj. pismo Naczelnika Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu znak. AAB.6743.38.2017 z dnia 10 lutego 2017 r. (odpowiedź na zgłoszenie z dnia 3 lutego 2017 r.) oraz kopię zgłoszenia o zamiarze wykonania robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę z dnia 3 lutego 2018 r. z których wynikało, że utwardzanie powierzchni ziemi nie wymaga zgłoszenia tym samym uznał, że nie jest zasadne żądanie wniesienia przez wnioskodawcę tytułu prawnego dokonanego w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane związanego z procesem budowlanym ustalonym w powyższych

przepisach - uznając, że wnioskodawca przedstawił dowód, że nie jest wymagane dokonywanie zgłoszenia zatem nie można mówić o uzyskaniu tytułu prawnego do dokonania takiego zgłoszenia skoro nie jest ono wymagane.

WIOŚ 25 października 2017 r. do SKO w Katowicach wskazując, że w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniach 21 sierpnia, 6 i 20 października 2017 r. ustalił, że właściciel firmy „POLO-SPED” Krzysztof Poloczek nie posiadał uprawnień do dysponowania terenem w celu prowadzenia przetwarzania odpadów a jedynie list intencyjny z którego wynikało, że „istnieje możliwość podjęcia współpracy w zakresie obejmującym przygotowanie i utwardzenie terenu na działkach nr 490/44, 495/44 i 496/44”. Po przeprowadzonym na wniosek WIOŚ postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta Bytomia znak ZEO.6233.2.2017 z dnia 22 lutego 2017 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzją znak SKO – OŚ – 428/596/17029/17/AKD z dnia 4 września 2018 r. orzekło stwierdzenie jej nieważności.

W nawiązaniu do powyższej kwestii w oparciu o zgromadzony w sprawie wydania zezwolenia materiał nie sposób zgodzić się z decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego stwierdzającą nieważność przedmiotowej decyzji Prezydenta Bytomia i wskazaniem, że w całości została wydana z rażącym naruszeniem przepisów prawa. Na powyższą okoliczność w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym toczy się postępowanie w sprawie skargi BPK Sp. z o.o. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Skarga złożona w powyższej kwestii została odrzucona z uwagi na brak interesu prawnego gminy Bytom w oparciu o art. 50 ustawy o postępowaniu administracyjnym.

Ponadto w dokumentach w Wydziale Ekologii znajdują się pisma (niepełna korespondencja według dat powoływanych w pismach) o wzajemnych wymaganiach i oskarżeniach wobec siebie (BPK a BARI) dotyczących realizacji wiążącej spółki umowy z 5 maja 2015r. w zakresie dotyczącym przygotowania terenów na cele inwestycyjne.

Dnia 26 i 27 lipca 2017 r. wyemitowano w programie TVN UWAGA reportaż wskazujący na nielegalnym deponowaniu na przedmiotowym terenie odpadów niebezpiecznych (farb, lakierów i rozpuszczalników, zaolejonych szlamów i czyszców oraz innych osadów) pochodzących z firmy Clif Sp. z o.o. z siedzibą w Skawinie. Z reportażu nie wynikało kiedy proceder miał miejsce.

Wydział inżynierii Środowiska w związku z emisją reportażu wystąpił pismem z dnia 9 sierpnia 2017 r. do Pana Kazimierza Bartkowiaka prezesa Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. o ustosunkowanie się do przedstawionych doniesień medialnych oraz złożenie wyjaśnień w sprawie, ze szczególnym uwzględnieniem podjętych działań. BPK Sp. z o.o. ustosunkowując się wskazało, że od emisji reportażu teren został objęty całodobową ochroną przez Agencję Ochrony Mienia ERA Sp. z o.o. Jak również sporządzany jest dobowy raport z przeprowadzonych dziennych kontroli przez pracowników BPK Sp. z o.o. Ponadto prezes wskazał, że kwestie formalne odbioru działki od BARI Sp. z o.o. uregulowane będą porozumieniem, zawartym między spółkami.

W związku z ujawnionymi nieprawidłowościami w reportażu Komenda Miejska Policji w Bytomiu korespondowała od miesiąca lipca 2017 r. z Wydziałem Inżynierii Środowiska w ramach ustaleń na poczet prowadzonego przez Policję postępowania.

Ponadto podjęto kooperację z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska celem przeprowadzenia wspólnej kontroli mającej na celu dotarcie do zdeponowanych w środowisku odpadów oraz przeprowadzenie badań pobranych próbek. Dnia 21 sierpnia 2017 r. WIOŚ przy udziale pracownika Wydziału Inżynierii Środowiska oraz funkcjonariuszy Policji przeprowadził kontrolę terenu, podczas której zostały pobrane próbki odpadów zgromadzonych na terenie wskazanym przez nadajnik GPS. WIOŚ Pismem z dnia 16 października 2017 r. poinformował, że w obowiązującym porządku prawnym nie ma wartości odniesienia, do których należałoby porównać uzyskane wyniki badań odpadów w celu jednoznacznego wskazania rodzaju odpadu oraz sposobu jego prawidłowego zagospodarowania. Wyniki stanowią dane orientacyjne wskazujące, jaki potencjalny wpływ mogą mieć zbadane odpady na jakość środowiska w tym rejonie, na którym zostały zdeponowane. WIOŚ wskazał, że teren na którym zostały zdeponowane odpady stanowią obszary przemysłowe gdzie

w latach poprzednich prowadzona była działalność w zakresie odzysku odpadów poprzez wypełnianie nimi zapadłisk. Wyniki prób odpadów pobranych z dwóch i wykopu przedstawiały się następująco: analiza bezpośrednia prób odpadów wykazała we wszystkich próbach znaczną zawartość cynku, ołowiu i kadmu oraz obecność fenolu. W próbie z odwiertu stwierdzono dużą zawartość arsenu i baru, zaś w próbie z wykopu obecność naftalenu oraz węglowodorów lekkich. Odpady te, biorąc pod uwagę kryteria dotyczące oceny powierzchni ziemi zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, stwierdzone zanieczyszczenia należą do substancji stwarzających ryzyko szczególnie istotne dla ochrony powierzchni ziemi. Próby odpadów poddano również testowi wymywalności, które wskazały na możliwość wypłukania się zanieczyszczeń do podłoża, w przypadku oddziaływania czynników atmosferycznych. W próbie z wykopu zidentyfikowano wysokie stężenie siarczanów, fosforu ogólnego oraz niklu. W opinii WIOŚ wyniki badań wskazując na potencjalny, niekorzystny wpływ na środowisko i nie powinny być zdeponowane bezpośrednio w środowisku.

Wskazać należy również, że zgodnie z uzasadnieniem wystąpienia z dnia 28 lipca 2017 r. przez WIOŚ do Prokuratury Rejonowej w Bytomiu dnia 19 grudnia 2016 r. WIOŚ przeprowadził kontrolę interwencyjną w firmie JUROPOL Jerzy Poloczek podczas której, udokumentował podczas oględzin nieprawidłowości m.in. występowanie odpadów komunalnych, które powodowały uciążliwości zapachowe wskazujące, że podmiot naruszył warunki posiadanej decyzji nr 1892/OS/2015 z dnia 28 października 2015 r. wydanej przez Marszałka Województwa Śląskiego zezwalającej na przetwarzanie odpadów w zakresie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami, ponieważ przyjmowała odpady niedopuszczone w decyzji. W związku ze śmiercią w grudniu 2016 r. właściciela firmy JUROPOL Jerzy Poloczek zaistniała konieczność zakończenia kontroli na etapie oględzin terenu. O powyższych ustaleniach poinformowano Urząd Miasta Bytomia dnia 11 stycznia 2017 r. i zwrócono się o zastosowanie art. 26 ustawy o odpadach, tj. wydania decyzji nakazującej usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania przez ich aktualnego posiadacza.

Po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym wszczętym dnia 25 sierpnia 2017 r. Prezydent Miasta Bytomia wydał decyzję z dnia 12 października 2017 r. znak ZEO.6233.2.2017 w której orzekł cofnięcie bez odszkodowania zezwolenia udzielonego - panu Krzysztofowi Poloczkowi prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą POLO SPED Krzysztof Poloczek z siedzibą w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich 45B/24 NIP 6261981945 REGON 240855230 na prowadzenie przetwarzania odpadów poza instalacjami i urządzeniami poprzez utwardzanie terenu położonego w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich (działki o nr ewid. 490/44, 495/44, 496/44) - decyzją Prezydenta Miasta Bytomia z dnia 22 lutego 2017 r. znak ZEO.6233.2.2017. tj. usunięcia odpadów przyjętych do przetwarzania a które nie zostały ujęte w pkt I ppkt 1 ww. zezwolenia, rozplantowania odpadów gruzu i ziemi zmagazynowanych w przyzmacach oraz oskarpowania terenu odpadami zgodnymi z wydaną decyzją.

Dnia 31 października 2017 r. Prezydent Bytomia wszczął wobec Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w związku z ujawnieniem zakopywania odpadów na terenach, dla których nie zostało wydane zezwolenie na przetwarzanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami. Nielegalne składowanie odpadów potwierdzono podczas oględzin przeprowadzonych dnia 21 września 2017 r. przez inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, przy udziale pana Daniela Skiby - Wiceprezesa Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. oraz pani Anny Selwet – Zastępcy Naczelnika Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu. W toku prowadzonego postępowania pismem z dnia 20 grudnia 2017 r. Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. poinformowało, że:

- zanieczyszczenia z nieruchomości 491/44 usunięte zostały w dniach 25-30 października 2017 r. Na okoliczność powyższego przedłożona została do sprawy kopia umowy dot. oczyszczenia terenu oraz kopia karty przekazania 1,87 Mg odpadów rodzaju 17 01 07 – zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06,

- zeskładowane w wykopie kontrolnym (na nieruchomości 492/44) odpady zaklasyfikowane jako 17 05 05* - urobek z pogłębiania zawierający lub zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi przekazane zostały firmie SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej przy ul. Koksowniczej 16. Na okoliczność powyższego przedłożono kserokopię Karty Przekazania Odpadu z dnia 15 grudnia 2017 r. potwierdzającą przekazanie odpadu w ilości 18,50 Mg.

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia i zebrane w sprawie dowody, Prezydent Bytomia decyzją z dnia 30 stycznia 2018 r. umorzył postępowanie w sprawie nakazu usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do magazynowania lub składowania.

WYBRANE PROBLEMY - ZAPOŻAROWANIE TERENU PRZY UL. MAGDALENY

Pierwsza informacja o zapożarowanej hałdzie wpłynęła do Wydziału Ekologii dnia 16 września 2016 r. W informacji wskazano, że w związku z ostatnio przekazywanymi sygnałami o zwiększonej intensywności zapachowej na terenie prowadzonych prac polegających na wypełnianiu terenu niekorzystnie przekształconego dz. ew. 490/44, 495/44 oraz 496/44 przeprowadzili oględziny terenu i stwierdzili palącą hałdę na terenie sąsiadującym z terenem prowadzonego odzysku odpadów.

W wyniku powyższego podjęte zostały przez Straż Pożarną działania związane z likwidacją zapożarowania na hałdzie 4a. W Wydziale Inżynierii Środowiska rozpoczęto procedurę związaną z likwidacją zapożarowania zwałowiska odpadów pogórnich tj. łupka pokopalnianego, jak również bieżącego monitoringu przez pracowników Wydziału, służby Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o. oraz Straż Pożarną w Bytomiu. Zapożarowany teren znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie nieruchomości, na której znajduje się rurociąg tłoczny należący do BPK Sp. z o.o., którym tłoczone są ścieki do Oczyszczalni Ścieków „Centralna” oraz graniczy z Radzionkowem w pobliżu przepływa rzeka Szarlejka. Działania Straży Pożarnej nie odniosły oczekiwanego skutku a jedynie w związku z odkopaniem i doprowadzeniem powietrza skutkowały rozprzestrzenieniem się ognisk pożarowych.

Na okoliczność zapożarowania hałdy gmina podjęła działania związane z uzyskaniem dofinansowania na jej ugaszenie i wystąpiła z wnioskiem do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Likwidacja zapożarowania hałdy odpadów pogórnich zlokalizowanej przy ul. Magdaleny w Bytomiu” w ramach naboru ciągłego nr 39/NC/KO/2.3/2016/cz.2- górnictwo w programie priorytetowym nr 2.3.2 „Geologia i górnictwo” Część 2) Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin”.

Koniecznym do uzyskania dofinansowania było dysponowanie tytułem prawnym do terenu oraz zatwierdzonym projektem likwidacji zapożarowania hałdy oraz decyzji określającej kierunek rekultywacji.

Pierwszy wniosek złożony dnia 22 grudnia 2016 r. został odrzucony na skutek negatywnej oceny formalnej, gdyż do wniosku nie dołączono: tytułu prawnego do wszystkich gruntów lub obiektów na cele realizacji przedsięwzięcia a przedłożone oświadczenie Prezydenta Bytomia o dysponowaniu terenami było niewystarczające oraz decyzji określającej kierunek rekultywacji, gdyż załączona decyzja wydana na Kompanię Węgla Kamiennego Powstańców Śląskich została zrealizowana decyzją wydaną przez Prezydenta Miasta Bytomia znak AGG.6064/3.07 z dnia 7 maja 2007 r. orzekająca zakończenie rekultywacji na obiekcie Zwał nr 4a. W związku z powyższym podjęto działania zmierzające do posiadania tytułu prawnego do nieruchomości należących do ówczesnej Kompanii Węglowej, który stanowiłaby spełnienie warunku tytuł prawny do nieruchomości. Zlecone zostało również wykonanie projektu likwidacji zapożarowania z kosztorysem oraz aktualizację badań stanu i zasięgu aktywności termicznej hałdy odpadów pogórnich. Zgodnie z projektem likwidacja zapożarowania następowała w III etapach a koszty związane z realizacją projektu wynosiły 2 327 905,22 zł - wnioski obejmowały dofinansowanie etapu I i II za 1 598 503,27 zł brutto.

Sprawa związana z procedurą uzyskania tytułu prawnego przedłużała się przez wzgląd na przekształcenie Kompanii Węglowej w Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A.

Po uzyskaniu tytułu prawnego i wydania decyzji na rekultywację Prezydent Bytomia wystąpił po raz drugi z wnioskiem dnia 30 listopada 2017 r., który został odrzucony przez wzgląd na niedochowanie terminu złożenia do 30 listopada 2017 r. do godz. 15.30 na skrynkę podawczą NFOŚiGW znajdującą się na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP) – wniosek wpłynął o godz. 16.56.

Trzeci wniosek złożony dnia 30 listopada 2018 r. został odrzucony w związku nie spełnieniem kryterium „Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym”. W uzasadnieniu wskazano, że w decyzji Prezydenta Bytomia z dnia 29 listopada 2017 r. znak ZSE.6124.10.2017 o kierunku rekultywacji w związku z likwidacją zapożarowania hałdy odpadów pogórnich zlokalizowanej przy ul. Magdaleny w Bytomiu, określono, że utrata wartości użytkowej wymienionych gruntów, nie była spowodowana działalnością górniczą. Jednocześnie Prezes Wyższego Urzędu Górniczego wskazał, że odnośnie wniosku nie może wydać opinii dotyczącej finansowania potrzeb górnictwa ze środków NFOŚiGW, o której mowa w art. 411 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska – co w konsekwencji uniemożliwia finansowanie przedsięwzięcia.

WYBRANE PROBLEMY – ODPADY PRZY UL. PASTEURA, NA BOBRKU

Decyzją z dnia 16 października 2014 r. Prezydent Miasta Bytomia udzielił spółce HILKIM Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Chorzowskiej 41 (aktualny adres siedziby spółki: Świętochłowice ul. Katowicka 34) zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie przetwarzania odpadów w Bytomiu przy ul. Pasteura na terenie przemysłowym dawnej huty Bobrek. Firma Hilkim Sp. z o.o. gospodaruje m.in. odpadami o charakterze złonowym pochodzącymi z oczyszczalni ścieków. Przetwarzanie odpadów miało na celu pozyskanie materiału do rekultywacji gruntów zdegradowanych, składowisk odpadów i nawożenia terenów zielonych oraz materiału do budowy składowisk odpadów w technologii GEODUR.

Zgodnie z ustaleniami kontroli Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach produkowany przez zakład materiał Geodex Bio również jest przyczyną uciążliwości zapachowych w rejonie ul. Pasteura w Bytomiu z uwagi na fakt, że jest wywożony oraz rozplantowywany na terenie byłej huty, jako mieszanka rekultywacyjna dla terenów przemysłowych.

Liczne interwencje mieszkańców wpływające do Urzędu Miasta jak również kontrole podjętych po interwencjach wskazywały na występowanie uciążliwości zapachowych w rejonie prowadzonej przez ww. podmiot działalności oraz prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania odpadami niezgodnie z warunkami zezwolenia oraz przepisami ustawy o odpadach.

W wyniku stwierdzonych naruszeń warunków zezwolenia wobec firmy Hilkim Sp. z o.o. pismem z dnia 20 września 2016 r. wszczęto postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia i decyzją z dnia 8 marca 2017 r., 9 listopada 2017 r. i 11 lipca 2018 r. Prezydent Miasta Bytomia cofnął bez odszkodowania zezwolenie na przetwarzanie odpadów. Od powyższych decyzji spółka odwołała się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach i obecnie decyzja Prezydenta Miasta Bytomia o cofnięciu zezwolenia jest nieprawomocna.

Jedną z pierwszych podjętych decyzji po objęciu urzędu przez nowego prezydenta Bytomia, była decyzja dotycząca zmiany organizacji ruchu w miejscach narażonych na nielegalne składowanie odpadów i z dniem 13 grudnia 2018 r. ograniczono ruch samochodów ciężarowych przez ul. Pasteura. Zmiana organizacji ruchu ma na celu zredukować napływ śmieci uciążliwych dla mieszkańców Bobrka oraz niszczeniu dróg publicznej i gruntowej.

W rejonie ul. Pasteura działalność związaną z gospodarką odpadami prowadziły również firmy: F.P.H.U. STANPOL Bryniarski Stanisław na podstawie zezwolenia udzielonego przez Prezydenta Bytomia na zbieranie odpadów ZEO.6233.1.8.2014 z dnia 22 maja 2014 r., które w związku z prowadzeniem działalności przez podmiot niezgodnie z warunkami zezwolenia zostało cofnięte

decyzją z dnia 22 marca 2016 r. Natomiast zezwolenie na przetwarzanie odpadów w zakresie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami poprzez wypełnianie terenu niekorzystnie przekształconego udzielone zostało firmie STANPOL Stanisław Bryniarski przez Marszałka Województwa Śląskiego decyzją nr 732/OS/2013 i obowiązywało do dnia 31 grudnia 2017 r.; P.P.H.U. EKO-NIKOL Sp. z o. o., która od października 2016 r. zaprzestała prowadzenia działalności na podstawie udzielonych zarówno przez Marszałka Województwa Śląskiego jak również Prezydenta Bytomia zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami; EKOPROD Sp. z o. o., która posiada aktualne zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów udzielone decyzją Prezydenta Bytomia znak ZEO.6233.14.2015 z dnia 25 marca 2015 r. Ponadto ww. firma posiadała również zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Marszałka Województwa Śląskiego tj. nr 619/OS/2015 na przetwarzanie odpadów poza instalacjami i urządzeniami poprzez wypełnianie terenu oraz nr 2967/OS/2012 zgoda na wydobywanie odpadów ze zwałowiska odpadów pohnucnych.

UDZIELANIE DOTACJI OSOBOM FIZYCZNYM W ZAKRESIE ZMIAN SYSTEMÓW GRZEWczyCH LOKALI, DOMÓW MIESZKALNYCH W RAMACH REALIZACJI UCHWAŁY Z DNIA 27 SIERPNI 2012 ROKU NR XXXIX/504/12

W Bytomiu od lat 90 istniał system udzielania dotacji dla osób, które zmieniły system grzewczy na proekologiczny. Na przełomie lat 2009/2010 nastąpiła zmiana przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska i wykluczono podstawę prawną, na której do tego momentu opierały się w Polsce uchwały Rad Gmin regulujące zasady udzielania dotacji. Nowe przepisy umożliwiające ponownie udzielanie dotacji pojawiły się w 2011 roku. Rozpoczęły się wtedy prace nad sformułowaniem założeń nowej uchwały. W dniu 27 sierpnia 2012 roku została podjęta uchwała nr XXXIX/504/12 przez Panią Halinę Biedę pełniącą funkcję organów miasta Bytom działającą za Radę Miejską, która to określała zasady w formie regulaminu udzielania dotacji osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne w lokalach i budynkach mieszkalnych na terenie Bytomia. Następnie w celu realizacji uchwały rozpoczął się nabór wniosków. Nabór wniosków na charakter ciągły, a ich realizacja następuje do przyznanego limitu budżetowego w danym roku. Wnioski, które nie mogły być wypłacone z uwagi na nie wystarczający limit wydatków budżetowych przechodzą do realizacji na przyszłe okresy.

W latach 2012 – 2018 wpłynęło ok. 1 900 wniosków, z czego udało się zrealizować ok. 1 360 wniosków i udzielić w ten sposób dofinansowania na kwotę ok. 2 000 000 zł. Wg stanu na koniec 2018 roku było ok. 550 wniosków nie zrealizowanych, nie wypłaconych z tytułu braku środków finansowych na kwotę blisko 825 000 zł. W ramach budżetu na 2019 rok przyznano kwotę 450 000 zł, co pozwoli w pierwszej kolejności wypłacić ok. 300 wniosków z lat ubiegłych. Jednakże po wyczerpaniu tych środków budżetowych nadal pozostanie do wypłaty 250 wniosków z lat poprzednich na kwotę blisko 375 000 zł oraz kolejnych wniosków, które wpłyną w ramach bieżącej obsługi 2019 roku (statystycznie może wpłynąć ok. 220 wniosków) co z końcem tego roku będzie oznaczało brak środków w wysokości ok. 700 000 zł. Niestety od 2012 roku z uwagi na niedobór środków finansowych kolejka wypłat zaczęła się piętrzyć. W szczytowym momencie brakowało blisko miliona złotych aby móc wypłacić wszystkie wnioski, w tym również zaległe jak i bieżące. W latach 2013 – 2017 wydziały mające to zadanie w swoich kompetencjach wielokrotnie monitowały do Prezydenta Miasta o przyznanie dodatkowych środków w celu umożliwienia dokonania wypłat dotacji dla mieszkańców. Decyzją Rady Miejskiej budżet został zwiększony dwukrotnie:

- w 2016 roku o 100 000 zł,
- w 2018 roku o 350 000 zł.

Należy zauważyć, że poprzez braki finansowe zdarzały się przypadki, że dotacje otrzymywali spadkobiercy. Z końcem 2018 roku nadal nie były realizowane wnioski z połowy i końca 2017 roku. Te zaległe wnioski zostaną wypłacone dopiero w I półroczu 2019 roku, czyli prawie po dwóch latach oczekiwania. W dobie walki ze smogiem, który znacznie negatywnie wpływa na warunki życia i środowisko, w momencie kiedy mieszkańcy przyczyniają się poprzez realizację inwestycji pro

ekologicznych do zmniejszania emisji pyłów i rakotwórczych związków chemicznych, miasto nie było w stanie pomimo nie znacznej kwoty dotacji podjąć się na bieżąco ich wypłat.

Prezydent Miasta Bytomia w analizowanym okresie nie wykazywał szczególnej stanowczości oraz troski o mienie gminne i jakość życia mieszkańców w związku z sprawami związanymi z funkcjonowaniem górnictwa węgla kamiennego na terenie miasta, które poprzez prowadzoną eksploatację również systemem zawałowym, prowadziło w dalszym ciągu do powstawania między innymi następujących sytuacji - szkód:

- uszkodzeń budynków mieszkalnych w wyniku tąpnięć lub obniżania się gruntu,
- awarii ciągów kanalizacyjnych,
- uszkodzeń wiaduktów i mostów,
- uszkodzeń nawierzchni dróg na skutek obniżania się gruntu,
- tworzenia i pogłębianie się niecek bezodpływowych,
- awarii sieci wodociągowych i innych,
- uszkodzeń innej infrastruktury podziemnej,

co w konsekwencji prowadziło lub mogło prowadzić między innymi do:

- dalszego niszczenia, a w skrajnych przypadkach do zawalania się budynków,
- niszczenia i degradacji infrastruktury technicznej, w tym: sieci wodociągowych, kanalizacyjnych i innych, nawierzchni ulic, placów i chodników,
- podtapiania terenów lub innych obiektów.

W postanowieniach opiniujących koncesje wydawane przez Ministra Środowiska na eksploatację węgla kamiennego w granicach miasta Bytomia nie próbowano określać żadnych dodatkowych warunków prowadzenia eksploatacji, które realnie ograniczałyby negatywny wpływ tejże eksploatacji na jakość życia mieszkańców oraz stan infrastruktury technicznej i budynków.

Prowadzona podziemna eksploatacja górnicza oraz brak skutecznych działań dążących do ograniczenia jej negatywnych skutków, mogły być również powodem tego, że nowi potencjalni inwestorzy w trosce o swój majątek, w związku z powstawaniem na terenach górniczych i pogórnicznych wszelkiego rodzaju zmian i deformacji na powierzchni, mieli często uzasadnione obawy przed tworzeniem nowych inwestycji na tych terenach. Co prawda zgodnie z obowiązującymi przepisami przedsiębiorca prowadzący działalność górniczną (Kopalnia, Zakład Górniczy) jest odpowiedzialny za powstałe w skutek jego działalności szkody i zobowiązany jest do ich usunięcia lub naprawy, jednakże negocjacje dążące do zawarcia ugody są często długie i nie zawsze przynoszą zamierzony efekt, gdyż podmioty górnicze niechętnie uznają wykazywane szkody jako powstałe w związku z ich działalnością. Sprawy związane z odszkodowaniami czy naprawą szkód kończą się czasami przewlekłymi procesami sądowymi. W związku z powyższym uzasadnionym wydaje się stwierdzenie, że działania Prezydenta Miasta powinny być w sposób szczególny ukierunkowane na jak największe ograniczenie wszelkich negatywnych czynników związanych z działalnością podmiotów górniczych.

Należy zauważyć, że postanowienia Prezydenta Miasta Bytomia opiniujące Plany ruchu zakładów górniczych oraz dodatki do planów ruchu, nie zawierały żadnych wskazań, obostrzeń czy innych zapisów, które zapobiegałyby lub przynajmniej ograniczałyby negatywny wpływ prowadzonej eksploatacji. W postanowieniach nie próbowano również zawrzeć zapisów, dzięki którym Gmina Bytom, mieszkańcy czy przedsiębiorcy mieliby zagwarantowaną szybszą i pewniejszą procedurę odszkodowawczą za szkody wywołane ruchem zakładu górniczego.

Ciągła eksploatacja węgla kamiennego, który nadal jest podstawowym surowcem do produkcji energii elektrycznej i ciepła, jest również związana z negatywnym oddziaływaniem na miejscowe środowisko naturalne poprzez generowanie problemów ekologicznych do których można zaliczyć:

- odpady górnicze (gospodarka odpadami),
- tereny przeobrażone działalnością górniczną,

- emisja do powietrza zanieczyszczeń pyłowo-gazowych,
- szkody górnicze w różnego rodzaju zasobach.

W prowadzonych sprawach i postępowaniach obejmujących wyszczególnione wyżej zagadnienia należy również wykazywać się większą troską o środowisko naturalne, co będzie się przenosiło również na jakość życia mieszkańców oraz na bardziej pozytywny i przyjazny obraz miasta.

Z jakością życia mieszkańców oraz efektywnym działaniem firm na terenie Bytomia wiąże się także problem likwidacji szkód występujących w nieruchomościach gminnych, prywatnych i należących do firm, stanowiących miejsca zamieszkania i pracy. Aktualnie osoby fizyczne oraz firmy występują o naprawę szkody bezpośrednio do przedsiębiorcy górniczego. W przypadku nieruchomości gminnych o naprawę szkody występują jednostki administrujące nieruchomości gminne, tj. Bytomskie Mieszkania oraz ZBM. W przypadku infrastruktury miejskiej o naprawę szkód występują jednostki miejskie za nią odpowiedzialne, tj. MZZiGK oraz MZDiM. Prezydent interweniuje u przedsiębiorców górniczych w wyjątkowych przypadkach, gdy zwrócą się o pomoc w takiej sprawie sami mieszkańcy lub w sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu miasta. Biorąc pod uwagę długi okres oczekiwania na uznanie i likwidację szkód powstałych w nieruchomościach, wskazany byłby większy nacisk władz miasta na przedsiębiorstwa górnicze, z powodu działalności których szkody te powstały i do których likwidacji są zobowiązani Prawem geologicznym i górnictwem.

Z problemem szkód górniczych wiąże się także kwestia zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego w zakresie pompowania wód z zalewisk bezodpływowych powstałych w granicach administracyjnych Bytomia na skutek eksploatacji górniczej. Ten trudny problem został jeszcze bardziej skomplikowany ze względu na zmieniające się podmioty odpowiedzialne za naprawę szkód w związku z reformami górnictwa, a co za tym idzie likwidacją kopalń i przejmowaniem ich obowiązków w zakresie naprawy szkód górniczych przez inne podmioty. Podkreślić należy, iż zawarte ugody wieloletnie na naprawę ww. szkód pomiędzy przedsiębiorcami górniczymi a Gminą Bytom obejmowały nie tylko zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego poprzez bieżące pompowanie wód z zalewisk bezodpływowych lecz także opartą na istniejącej dokumentacji modernizację istniejących systemów odwadniania tych zalewisk. Modernizacja tych systemów z wielu względów nie została do tej pory przeprowadzona.

Należy tutaj zwrócić uwagę na fakt, iż właścicielem istniejącej infrastruktury odwadniającej jest Przemysłowa Spółka Wodna „Niecka Bytomska” w likwidacji, od której systemy odwadniania były i są dzierżawione, zarówno przez podmioty górnicze jak i Gminę Bytom. Podstawowymi statutowymi obowiązkami Przemysłowej Spółki Wodnej „Niecka Bytomska” w likwidacji są:

- zapewnienie bezpieczeństwa wodnego na terenie działania Spółki;
- zapobieganie szkodliwemu działaniu wód powierzchniowych, które na skutek działalności gospodarczej członków Spółki zagrażają wyrobiskom górniczym, budowlom komunalnym, użytkom zielonym, jakości wód w zbiornikach;
- utrzymanie, eksploatacja i modernizacja urządzeń i obiektów budowlanych, takich jak przepompownie wód, zbiorniki wodnej, zalewiska bezodpływowe, rowy melioracyjne;
- zagospodarowanie terenów po wykonanych robotach odwadniających;
- odpompowywanie wód z niecek bezodpływowych powstałych w następstwie odkształceń powierzchni po prowadzonej działalności górniczej.

Zgodnie ze statutem nadzór i kontrolę nad działalnością Przemysłowej Spółki Wodnej „Niecka Bytomska” sprawuje Starosta. W związku z postawieniem Przemysłowej Spółki Wodnej „Niecka Bytomska” w stan likwidacji, Spółka nie prowadziła działalności związanej z modernizacją systemów odwadniania.

Do 31.12.2018 r. pompowanie wód z zalewisk bezodpływowych odbywało się na podstawie umów dzierżawy istniejącej infrastruktury od Przemysłowej Spółki Wodnej „Niecka Bytomska” w likwidacji. Dodatkowo w grudniu 2018 r. nowopowstała Bytomska Spółka Wodna złożyła w Urzędzie Miejskim wniosek o zatwierdzenie jej statutu. Z uwagi na braki formalne została dwukrotnie wezwana do ich uzupełnienia. Ostatecznie jednak w dniu 14 stycznia 2019 r. Bytomska Spółka Wodna wycofała ww.

wniosek. Jednocześnie Zarząd Przemysłowej Spółki Wodnej „Niecka Bytomska” odmówił zawarcia stosownych umów na dzierżawę infrastruktury odwadniającej niecki bezodpływowe z uwagi nowo powstającą Spółkę. Taka sytuacja doprowadziła na przełomie lat 2018/2019 do stanu zagrażającego utrzymaniu na terenie Bytomia bezpieczeństwa powszechnego, gdyż uniemożliwiła zawarcie stosownych ugód i umów na pompowanie wód z niecek bezodpływowych w oparciu o istniejące systemy odwadniania. Do czasu zawarcia ugód Gminy Bytom z przedsiębiorcami górniczymi Gmina została zmuszona do prowadzenia działań interwencyjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa oraz ochrony mienia.

Spis map

Mapa 1. Miasto Bytom	6
Mapa 2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (Załącz. 1 do GPR. Bytom 2020+)	15
Mapa 3. Obszar Subregionu Centralnego	21
Mapa 4. Układ drogowy Bytomia	228

Spis rysunków

Rysunek 1. Zakładane efekty realizacji strategii	10
Rysunek 2. Strategia rozwoju miasta a rozwój przedsiębiorczości	11
Rysunek 3. Specyficzne efekty realizacji strategii w kontekście przedsiębiorczości	12
Rysunek 4. Uchwała Rady Miejskiej – GPR. Bytom 2020+	14
Rysunek 5. Strategia ZIT SC	17
Rysunek 6. Cele Strategii ZIT	17
Rysunek 7. Procedura oceny projektów ZIT	18
Rysunek 8. Alokacja ZIT	21
Rysunek 9. Strony internetowe	37
Rysunek 10. Oprogramowanie „Wspomaganie zarządzania wdrażaniem Strategii Rozwoju Miasta. Bytom 2020+”	41
Rysunek 11. System WIIP - warstwa: Ortofotomapa 2018	43
Rysunek 12. System WIIP - warstwy: GESUT	44
Rysunek 13. Wirtualny Urząd na urządzeniu mobilnym	44
Rysunek 14. Plan Miasta - warstwa: Nieruchomości do zbycia	45
Rysunek 15. Plan Miasta - warstwa: edukacja	45
Rysunek 16. Wirtualny Urząd	64
Rysunek 17. Post na fanpage'u Miasto Bytom	71

Spis tabel

Tabela 1. Ludność obszaru rewitalizacji (2015 r.)	13
Tabela 2. Powierzchnia obszaru rewitalizacji	13
Tabela 3. Stan wdrażania ZIT Subregionu Centralnego w latach 2016-2018	22
Tabela 4. Proces wyboru do dofinansowania projektów ZIT w 2018 r.	22
Tabela 5. Lista projektów inwestycyjnych zaproponowana do wsparcia ze środków EFRR w ramach OSI	26
Tabela 6. Liczba projektów nieinwestycyjnych zaproponowana do wsparcia ze środków EFS w ramach OSI w poszczególnych poddziałaniach RPO WSL na lata 2014-2020	28
Tabela 7. Stan realizacji projektów inwestycyjnych w ramach OSI (stan na grudzień 2018 r.)	29
Tabela 8. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	34
Tabela 9. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	34
Tabela 10. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs	35
Tabela 11. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego – konkurs	35
Tabela 12. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs	35
Tabela 13. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs	35
Tabela 14. Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs	35
Tabela 15. Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)	47
Tabela 16. Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)	49
Tabela 17. Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2018 r. w rozbiciu na źródła finansowania	52
Tabela 18. Tabela Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2018 r.	53

Tabela 19. Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródeł zewnętrznych w 2018 r.	60
Tabela 20. Struktura mieszkańców Bytomia wg grup ekonomicznych	75
Tabela 21. Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym	76
Tabela 22. Typy i ilość bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, liczba uczniów i absolwentów, w roku szkolnym 2018/2019 – stan SIO na dn. 30.09.2018 r.....	78
Tabela 23. Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2018/2019	79
Tabela 24. Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2012 – 2018	80
Tabela 25. Liczba pracowników w jednostkach i placówkach oświatowych	81
Tabela 26. Zestawienie i podział zajęć pozalekcyjnych w bytomskich szkołach publicznych	82
Tabela 27. Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2018	92
Tabela 28. Wydatki z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej wg sprawozdania z wykonania budżetu Bytomia - Miasta na prawach powiatu z poszczególnych lat w działach 801 i 854	111
Tabela 29. Wybrane dane dot. funkcjonowania placówek lecznictwa zamkniętego, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz Pogotowia Ratunkowego w Bytomiu w latach 2014-2018	113
Tabela 30. Dane dot. zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne oraz liczby osób hospitalizowanych w latach 2014-2018.....	114
Tabela 31. Zestawienie środków przekazanych przez Miasto Bytom do Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu na pokrycie straty netto za lata 2013 - 2018	115
Tabela 32. Zestawienie wyników finansowych uzyskanych przez Szpital Specjalistyczny nr 1 w Bytomiu w latach 2013 - 2018	116
Tabela 33. Zestawienie zobowiązań ogółem (bez rozliczeń międzyokresowych i ZFŚS), w tym zobowiązań wymagalnych, Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu w latach 2013 - 2018.....	116
Tabela 34. Wydatki inwestycyjne z budżetu miasta.....	116
Tabela 35. <i>Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w latach 2014–2018</i>	118
Tabela 36. Ilość osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2013-2018.....	121
Tabela 37. Prace społecznie użyteczne	130
Tabela 38. Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2013-2018	131
Tabela 39. Pomoc materialna dla uczniów	132
Tabela 40. Świadczenie dobry start.....	133
Tabela 41. Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2018	133
Tabela 42. Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2018	133
Tabela 43. Porównanie danych dot. MBP w Bytomiu w latach 2014-2018.....	137
Tabela 44. Porównanie liczby imprez i widzów w BCK w latach 2014-2018.....	138
Tabela 45. Porównanie liczby spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2014-2018	139
Tabela 46. Porównanie liczby spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2014-2018.....	140
Tabela 47. Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2014-2018	143
Tabela 48. Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2014-2018.....	144
Tabela 49. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.....	155
Tabela 50. Zestawienie obiektów sportowych na terenie Bytomia z adresami	158
Tabela 51. Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2018 r.....	163
Tabela 52. Ilość odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie miasta	163
Tabela 53. Liczba zdarzeń w Bytomiu oraz ich przyczyny.....	164
Tabela 54. Ilość Fundacji i Stowarzyszeń w Bytomiu	169
Tabela 55. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2014-2018.....	177
Tabela 56. Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2018 r.....	180
Tabela 57. Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu.....	183
Tabela 58. Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP.....	184
Tabela 59. Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy	187
Tabela 60. Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2015 -2016	187
Tabela 61. Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2017 -2018	188
Tabela 62. Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu.....	191
Tabela 63. Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu	192
Tabela 64. Oczyszczalnie ścieków	193
Tabela 65. Realizacja planów remontów BPK Sp. z o.o. 2012-2018 (dane w tys. zł).....	195

Tabela 66. Remont infrastruktury wodociągowej	195
Tabela 67. Remont infrastruktury kanalizacyjnej	196
Tabela 68. Realizacja projektów inwestycyjnych w IV kwartale 2012 r. – IV kwartał 2018 r.	197
Tabela 69. Informacja na temat wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w latach 2014-2018	197
Tabela 70. Nakłady inwestycyjne	199
Tabela 71. Dochody i wydatki dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2017 r.	201
Tabela 72. Dochody i wydatki dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2018 r.	202
Tabela 73. Podstawowe dane dot. infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o.	223
Tabela 74. Infrastruktura gazowa w latach 2014 – 2018	226
Tabela 75. Wykaz stacji gazowych I i II stopnia.....	226
Tabela 76. Podział odbiorców na grupy taryfowe	227
Tabela 77. Kamery zamontowane w 2018 r.	227
Tabela 78. Wydatki na drogi 2014-2018 (zł).....	230
Tabela 79. Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia	232
Tabela 80. Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu	239
Tabela 81. Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2013-2018	240
Tabela 82. Ilość zawartych umów w latach 2013 – 2018.....	244
Tabela 83. Przyznane lokale mieszkalne w latach 2013 – 2018.....	244
Tabela 84. Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2013 - 2018...	244
Tabela 85. Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i socjalne w latach 2013-2018.....	244
Tabela 86. Szczegółowy wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń od 2013 roku do 2018 roku	245
Tabela 87. Wspólnoty mieszkaniowe w latach 2014-2018	247
Tabela 88. Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2018 r. wg stanu technicznego	247
Tabela 89. Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (ilość/ %)	247
Tabela 90. Sprzedaż nieruchomości będących własnością Gminy i Skarbu Państwa.....	249
Tabela 91. Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom.....	250
Tabela 92. Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2012-2017	250
Tabela 93. Zestawienie przedsięwzięć podstawowych do Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+, w których miała uczestniczyć BRSS	267
Tabela 94 Wybrane informacje ze sprawozdań finansowych BRSS za kolejne okresy rozliczeniowe	267
Tabela 95. Zestawienie informacji o toczących się przeciwko BRSS postępowaniach sądowych, przedsądowych i egzekucyjnych	268
Tabela 96. Należności BPK Sp. z o.o. wynikające z udzielonej BRSS pożyczki, na dzień 31 grudnia 2018 roku	269
Tabela 97. Ocena ofert.....	272

Spis wykresów

Wykres 1. Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2014–2018	46
Wykres 2. Struktura dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju	47
Wykres 3. Struktura dochodów budżetu miasta według źródeł pochodzenia	48
Wykres 4. Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2014–2018.....	49
Wykres 5. Struktura wydatków budżetu miasta według rodzajów wydatków	50
Wykres 6. Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1 mieszkańca Bytomia (w złotych) według działów klasyfikacji budżetowej	50
Wykres 7. Wydatki i zakupy inwestycyjne w latach 2014–2018 (w tys. zł).....	51
Wykres 8. Struktura wydatków majątkowych finansowanych ze środków budżetu miasta według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej	51
Wykres 9. Struktura wydatków na działalność remontową według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej	52
Wykres 10. Terminowość wydawania decyzji w 2018 r. – zadania własne.....	65
Wykres 11. Terminowość wydawania decyzji w 2018 r. – zadania zlecone	65
Wykres 12. Terminowość wydawania decyzji w 2018 r. – zadania własne i zlecone	66
Wykres 13. Decyzje do których wniesiono środki odwoławcze – zadania własne i zlecone.....	66
Wykres 14. Postanowienia do których wniesiono środki odwoławcze – zadania własne i zlecone	67
Wykres 15. Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2013-2018.....	67
Wykres 16. Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2013-2018	68

Wykres 17. Liczba decyzji, w których termin został przekroczony w latach 2013-2018.....	68
Wykres 18. Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2013-2018.....	69
Wykres 19. Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na dzień 31.12.2018r.	75
Wykres 20. Ilość niepublicznych placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Bytomia na przestrzeni lat 2014-2018.	111
Wykres 21. Ilość interwencji Straży Pożarnej na przestrzeni lat 2014-2017	165
Wykres 22. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w Latach 2013-2018	177
Wykres 23. Spółki z wyłącznym kapitałem krajowym oraz z udziałem kapitału zagranicznego wg prowadzonej działalności, zdefiniowanej zgodnie z PKD 2007	179
Wykres 24. Stopa bezrobocia w latach 2014-2018 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat)	181
Wykres 25. Stopa bezrobocia w latach 2014-2017 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat)	182
Wykres 26. Liczba osób zarejestrowanych w latach 2014-2018 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat)	182
Wykres 27. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia	183
Wykres 28. Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy	184
Wykres 29. Bezrobotni według wieku	184
Wykres 30. Bezrobotni według poziomu wykształcenia.....	185
Wykres 31. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	185
Wykres 32. Zużycie wody w mieście	191
Wykres 33. Długość sieci kanalizacyjnej	192
Wykres 34. Struktura odpadów przyjętych na składowisko przy Al. Jana Pawła II	201
Wykres 35. Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej.....	223
Wykres 36. Struktura dróg w Bytomiu	229
Wykres 37. Wydatki bieżące na drogi 2014-2018.....	230
Wykres 38. Nakłady finansowe poniesione na Górnośląską Kolej Wąskotorową.....	233
Wykres 39. Struktura wiekowa budynków komunalnych w Bytomiu %/.....	240
Wykres 40. Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego	241
Wykres 41. Remonty mieszkań – 2018 r. (w zł).....	242
Wykres 42. Struktura zbytych nieruchomości będących własnością Gminy i Skarbu Państwa	249

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Posiedzenie Rady Konsultacyjnej ZIT	20
Zdjęcie 2. Hala sportowa przy ul. Kosynierów	23
Zdjęcie 3. Budynek przy ul. Armii Krajowej 54 b.....	23
Zdjęcie 4. Spotkania w ramach projektu „Asystent z Rodziną – razem silniejsi”	24
Zdjęcie 5. Projekty dot. wsparcia edukacji przedszkolnej w przedszkolach miejskich	24
Zdjęcie 6. budynek po byłej KWK „Rozbark”	25
Zdjęcie 7. Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Żabie Doły.....	32
Zdjęcie 8. Kościół Św. Trójcy (po remoncie elewacji)	32
Zdjęcie 9. Kościół Św. Małgorzaty (przed i po remoncie)	33
Zdjęcie 10. CIS, BCK, CPU	33
Zdjęcie 11. Plac zabaw.....	221
Zdjęcie 12. Plac zabaw.....	222
Zdjęcie 13. Zasób komunalny.....	245
Zdjęcie 14. Zasób komunalny.....	245
Zdjęcie 15. Zasób komunalny.....	246
Zdjęcie 16. Zasób komunalny.....	246
Zdjęcie 17. Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna – ul. Hakuby	259
Zdjęcie 18. Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna – ul. Hakuby	259
Zdjęcie 19. BSAG – ul. Wawrzyńca Hajdy.....	261
Zdjęcie 20. BSAG – ul. Wawrzyńca Hajdy.....	261
Zdjęcie 21. BSAG – ul. Wojciecha Kilara.....	261
Zdjęcie 22. BSAG – ul. Dworska	261
Zdjęcie 23 Rozbiórka stadionu	276